

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 30.11.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirja ja päätökset	5
4 § Kaupunginvaltuuston 15.11.2021 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	6
5 § Erityiset ennakoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa	8
- Vantaan erityiset ennakoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa	9
6 § Edustajien nimeäminen HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään	12
- Edustajien nimeäminen Uudenmaan HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään	14
7 § Uudenmaan maakuntaparlamentti 10.–12.2.2022	15
8 § Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myyminen	16
- Kauppakirjaluonnos	21
- Kauppakirjaluonnoksen liite kauppahinnan tarkistusmekanismista.	46
- Tarjousten vertailutaulukko	50
9 § Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin velan maksaminen Asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastolle	52
- Luonnos – sopimus velan maksusta	55
10 § Osakkaaksi liittyminen Kaupunkiliikenne Oy:öön	58
- Karttakuva tulevaisuuden raitiotieverkostosta	69
- Yhtiöittämisen kuvaus päätöksentekoa varten	70
- Liiketoimintasuunnitelmaluonnos	73
- Taloudellinen mallinnus	94
- Infrakustannusten korvaaminen ja infravuokran veloituserusteet	164
- Omistajastrategialuonnos	179
- Yhtiöjärjestysluonnos	181
- Osakassopimusluonnos ja osakassopimuksen liite	185
11 § Perusopetuksen poikkeusjärjestelyt XII	211
12 § Tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätös / Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	213
- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös / Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	215
13 § Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta	218
- Lausuntopyyntö (suomi) luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta / Ympäristöministeriö	221
- Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta, hyväksytty KH 30.11.2021	237
14 § Asemakaavan muutos 002435 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie	260
- 002435 selostus, asemakaavamuutosehdotus, 9.11.2021, Silkkitehtaantie	265
- 002435 Lausunnot ja vastineet 9.11.2021, Silkkitehtaantie	311
15 § Asemakaavan muutos 002424 ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila / Hiirakkokuja	318

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 30.11.2021

- 002424 selostus, asemakaavamuutosehdotus 17.8.2021, tarkistettu 9.11.2021, Hiirakkokuja	324
- 002424 Lausunnot ja vastineet 9.11.2021, Hiirakkokuja	385
- 002424 Muistutukset ja vastineet 9.11.2021, Hiirakkokuja, ei_henkilötietoja	398
16 § Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2025	403
- Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2025	410
- Koronaepidemiasta palautuminen ja palveluvelan hoitaminen	677
- TS neuvottelutulos, KH 30.11.2021	694
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	702
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	703
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	704
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	705
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	710
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	711
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	712

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 30.11.2021 klo 14.00–16.40

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila tai Teams-yhteydellä

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Rehnström Kristian	-
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x	Haapalainen Tuija	-
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Virkamäki Pekka	-
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	-
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	-
Kasonen Mika	x (etäyhteydellä)	Lehmuskallio Paula	-
Kaukola Ulla	x	Vesa Tiina	-
Lundell Kai-Ari	x	Aidanjuuri-Niemi Tanja	-
Luokkala Pirjo	x	Nummela Nina	-
Norrena Vaula	x	Seppänen Tia	-
Raja-Aho Maarit	x	Kanerva Sami	-
Rokkanen Sakari	x	Orpana Anitta	-
Saimen Tuukka	x (etäyhteydellä) § 1–13 klo 14.00–16.05	Kärki Niilo	x (etäyhteydellä) § 14–16 klo 16.10–16.40
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	-
Valtanen Hanna	x (etäyhteydellä)	Kuusela Minna	-
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Lindqvist Noa	-		
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä) § 16 klo 16.30–16.40
Veltheim Erika, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja			x § 14–16 klo 16.05–16.40
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x
Westlin Henry, apulaiskaupunginjohtaja			x
Aronkytä Timo, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)
Kalmari Mari, viestintäjohtaja			x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja			x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x (etäyhteydellä)
Tala Lotta, hallintosihteeri			x
Silfverberg Lotta, pöytäkirjanpitäjä			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Lotta Silfverberg

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 7.12.2021 Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 5, 6 ja 13 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Visa Tammi

Hanna Valtanen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 8.12.2021 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa tiistaina 7.12.2021 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Luukkala Pirjo	
Niikko Mika	
Norrena Vaula	
Raja-Aho Maarit	
Rokkanen Sakari	
Saimen Tuukka	15.11.2021
Tahvanainen Säde	15.11.2021
Tammi Visa	30.11.2021
Valtanen Hanna	30.11.2021

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 8.12.2021 lähtien.

Päätös:

Päätetään

- a) valita Visa Tammi ja Hanna Valtanen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa tiistaina 7.12.2021 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 8.12.2021 lähtien.

3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirja ja päätökset

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirja ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 10/17.11.2021

Kaupunginjohtajan päätökset

§ 79 Lausunto onnettomuustutkintakeskukselle tutkintaselostuksen luonnoksesta

§ 80 Vantaa-mitalin myöntäminen Minttiravintolat Oy:lle vuonna 2021

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 3

Vs. kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että vs. kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavalla päätöksellä:

Tarkastuslautakunta pöytäkirja nro 12/27.10.2021

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

4 §

Kaupunginvaltuuston 15.11.2021 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

RV/LS

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 15.11.2021 päätökset seuraavissa asioissa:

- § 3 Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan vaali
- § 4 Apulaiskaupunginjohtajan viran täyttäminen / Kaupunkiympäristön toimiala
- § 5 Vuoden 2020 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet
- § 6 Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttaminen
- § 7 Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna
- § 8 Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2022 ja 2023 ja ehdotus kaupunginvaltuuston 2022 ja 2023 kokousaikatauluksi
- § 9 Keskusvaalilautakunnan varajäsenten sijaantulojärjestys toimikaudella 2021–2025
- § 10 Vastaus Anssi Auran ja Minna Kuuselan sekä 18 muun valtuutetun aloitteeseen valtuustoaloitteiden esittelymahdollisuudesta
- § 11 Vastaus Joel Linnainmäen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen koronakaveritoimintaa Vantaalle
- § 12 Vastaus Mika Kasosen ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen kuntoportaatt Hakunilan urheilupuiston yhteyteen
- § 13 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen kuntoportaiden saamiseksi Päiväkumpuun
- § 14 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen Varian opiskelijoiden harjoittelupaikkojen lisäämiseksi Vantaan kaupungin rakennuskohteissa
- § 15 Vastaus Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän ja 36 muun valtuutetun aloite aurinkopaneelien saamiseksi julkisten rakennusten katoille
- § 16 Vastaus Anniina Kostilaisen ja Carita Orlandon sekä 33 muun valtuutetun aloitteeseen kesäterassikoikeilun käynnistämisestä Vantaalla
- § 17 Vastaus Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka
- § 18 Susanna Kaijun ja Heli Hakalan sekä 40 muun valtuutetun aloite oppisopimuspaikkojen tarjoaminen lastenhoitajiksi opiskeleville päiväkoteihin
- § 19 Kai-Ari Lundelin ja Juha Suoniemen sekä 14 muun valtuutetun aloite Myyrmäen Hissikentän meluhaittojen ratkaiseminen
- § 20 Markku Weckmanin ja 18 muun valtuutetun aloite pienydinvoimaselvitys Vantaalla
- § 21 Ida Tammisen ja Tarja Eklundin sekä 23 muun valtuutetun aloite hyönteiskadon pysäyttäminen
- § 22 Keskustan valtuustoryhmän ja 27 muun valtuutetun aloite Vantaan on edistettävä puurakentamista nykyistä määrätietoisemmin

§ 23 Minttu Sillanpään ja Funda Demirin sekä 17 muun valtuutetun aloite antirasistista koulutusta varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunnalle

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 9/15.11.2021 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 4

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 15.11.2021 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

5 §

Erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa

VD/10109/00.00.00.00/2021

RV/NK/AH

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat kunnan alueella olevat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen määräämät sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Näissä laitoksissa voivat äänestää niissä hoidettavina olevat tai niihin otetut äänioikeutetut.

Suoraan lain nojalla ns. laitosäänestys on järjestettävä sairaalassa ja sosiaalihuollon toimintayksikössä, jossa annetaan ympärivuorokautista hoitoa sekä rangaistuslaitoksessa. Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan päättää laitosäänestys toimitettavaksi myös sellaisissa sosiaalihuollon toimintayksiköissä, joissa ei anneta ympärivuorokautista hoitoa. Toimintayksiköt voivat olla yksityisiä, kunnallisia tai valtion ylläpitämiä.

Liitteenä olevaan luetteloon on aiempaa päätöksentekokäytäntöä noudattaen listattu ne laitokset, joissa lain mukaan on järjestettävä ennakkoäänestys sekä sellaiset laitokset, joihin on toivottu laitosäänestystä.

Keskusvaalilautakunta 10.11.2021 § 7

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että se määrää erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi liitteessä mainitut laitokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 5

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään määrätä erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi liitteessä mainitut laitokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Vantaan erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteerin Niina Kolju, puh. 040 5149 558, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan erityiset ennakoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa

Kaupungin, valtion ja HUS:n laitokset:

1. Simonkylän vanhustenkeskus, Simontie 5, 01300 Vantaa
2. Myyrmäen vanhustenkeskus, Ruukkukuja 7, 01600 Vantaa
3. Vantaan päihdevieroitusyksikkö, Ruukkukuja 5 01600 Vantaa
4. Malminiityn asumis- ja toimintakeskus, Uusiniityntie 3 ja 4, 01350 Vantaa
5. Korson vanhustenkeskus, Korson kuntoutus- ja arviointiyksikkö ja Hoivakoti, Metsontie 23 ja 24, 01450 Vantaa
6. Heporinteen palvelutalo, Heporinne 1 B, 01200 Vantaa
7. Hämeenkylässen vanhustenkeskus, Kylväjänkuja 12, 01630 Vantaa
8. Koivukylän palvelutalo, Karsikkokuja 13, 01360 Vantaa
9. Metsotien palvelutalo, Metsotie 25, 01450 Vantaa
10. Pähkinärinteen palvelutalo ja ryhmäkoti, Kastanjakuja 1 A, 01710 Vantaa
11. Suopursun palvelutalo ja kotiutusryhmäasunto, Kielotie 25, 01300 Vantaa
12. Keltamokoti, Savikkatie 13, 01300 Vantaa
13. Koivukoti, Ruukkukuja 5, 01600 Vantaa
14. Kerokuja, Kerokuja 7, 01280 Vantaa
15. Martinlaakson asumisyksikkö, Martinlaaksonkuja 2b A1, Vantaa
16. Ruusuhaka, Koskelanpolku 2, 01400 Vantaa
17. Katriinan sairaala, Katriinankuja 4, 01760 Vantaa
18. Peijaksen sairaala, Sairaalakatu 1, 01400 Vantaa
19. HUS, hengityshalvausyksikkö (Peijas), Merjantie 10, 01400 Vantaa
20. Poliisivankila, Kielotie 21, 01300 Vantaa
21. Vantaan vankila, Siltaniitynkuja 2, 01260 Vantaa

Yksityiset laitokset:

1. Aspa-koti Muratti, Punamultapolku 1 B 35, 01600 Vantaa
2. Attendo Vantaan Helmi, Metsolantie 4, 01450 Vantaa
3. Attendo Lustikulla, Lustikullantie 3, 01510 Vantaa
4. Attendo Aviapolis, Perintökuja 14, 01510 Vantaa
5. Attendo Jaspis, Jaspiskuja 12, 01700 Vantaa
6. Attendo Jokikartano, Sorvatie 15, 01480 Vantaa
7. Attendo Kivistö, Savikiventie 1, 01700 Vantaa
8. Attendo Koivukylä, Karsikkokuja 13, 01360 Vantaa
9. Attendo Leinikki, Leinikkitie 28, 01350 Vantaa
10. Attendo Varisto, Varistontie 1 B, 01660 Vantaa
11. Askiston ryhmäkoti, Kalliotie 1, 01680 Vantaa
12. Hoivakoti Hopea, Korutie 1, 01600 Vantaa
13. Vallinojan ryhmäkoti, Lehmustontie 61 F, 01450 Vantaa
14. Ryhmäkoti Kastanjakuja, Kastanjakuja 1 A, 01710 Vantaa
15. Palvelutalo Foibe 1 Palvelukeskus Foibe, Sairaalakatu 7-11, 01400 Vantaa
16. Palvelutalo Foibe 2, Sairaalakatu 5, 01400 Vantaa
17. Palvelutalo Foibe 3, Valtimotie 2, 01400 Vantaa
18. Folkhälsanhuset i Vanda, Vallmovägen 28, 01300 Vanda
19. Rinnekoti Lastutie, Lastutie 1, 01650 Vantaa
20. Rinnekoti Vapaalankoti, Ilpolankuja 2, 01650 Vantaa
21. Mainiokoti Aino ja Antti, Asolantie 14, 01400 Vantaa
22. Onnikoti Orvokki, Asolantie 14, 01400 Vantaa
23. Havukoti, Paimentie 2, 01360 Vantaa

24. Leenakoti, Eteläinen Rastitie 12 01360, Vantaa
25. Mäntykoti, Paimentie 2, 01360 Vantaa
26. Havukosken palvelutalo senioriasukkaat, Eteläinen Rastitie 12 01360, Vantaa
27. Villa Atzalea, Vanha Kaarelantie 26, 01610 Vantaa
28. Mainiokoti Tanhu, Tanhurinne 4, 01450 Vantaa
29. Onnikoti Oiva, Louhelantie 10, 01600 Vantaa
30. Ykköskoti Aurinkorinne, Louhelantie 10, 01600 Vantaa
31. Ykköskoti Kielorinne, Louhelantie 10 (2 krs.), 01600 Vantaa
32. Ykköskoti Tähtirinne, Louhelantie 10, 01600 Vantaa
33. MERE0 Martinlaakso, Raappavuorenpolku 1, 01620 Vantaa
34. MERE0 Myyrmäki, Vaskivuorentie 12, 01600 Vantaa
35. Vaskivuorentie 12 senioriasukkaat, Vaskivuorentie 12, 01600 Vantaa
36. Villa Vantaa, Mesikukantie 15, 01300 Vantaa
37. Palvelukoti Vantaan Kerttuli, Laurintie 28, 01420 Vantaa
38. Hoitokoti Kuninkaanhovi, Kolohongankuja 2, 01260 Vantaa
39. Saga Tammilinna, Neilikkatie 11 A, 01300 Vantaa
40. Seniorikoti Vantaan Pirkka, Birkanpolku 3, 01200 Vantaa

6 § Edustajien nimeäminen HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään

VD/11113/00.00.01.02/2021

RV/SI/S-AP/AH

Helsingin apulaispormestari Daniel Sazonov on lähettänyt kirjeen Uudenmaan hyvinvointialueiden poliittisten seurantaryhmien puheenjohtajille. Kunkin alueen oman valmistelun lisäksi liikkeelle on lähtenyt yhteinen HUS-yhtymävalmistelu.

Kirjeessään apulaispormestari Sazonov tuo esille, että vaikka ennen aluevaaleja ja uusien alueiden valtuustojen työn käynnistymistä vastuu sote-uudistuksen toimeenpanoon liittyvästä valmistelusta on hyvinvointialueiden väliaikaisilla toimielimillä, on tärkeää, että HUS-valmisteluun kytketään alusta asti tiivis poliittinen seuranta. Erityisen tärkeää tämä on HUS-valmistelun nopean etenemisen takia, joka seuraa perussopimuksen hyväksymiselle asetetusta takarajasta 30.4.2022.

Apulaispormestari Sazonov ehdottaa, että tarkoitusta varten perustetaan Uudenmaan laajuinen HUS-valmistelun poliittinen seurantaryhmä. Ryhmä koostuisi Uudenmaan hyvinvointialueiden poliittisten seurantaryhmien puheenjohtajista sekä kahdesta muusta kunkin alueen seurantaryhmän nimeämästä poliittisesta jäsenestä.

Vantaan kaupunginhallitus on 6.9.2021 § 20 päättänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmän asettamisesta.

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tehtävistä säädetään sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansäätämistä koskevan lain (voimaansäätämislaki, 616/2021) 11 §:llä. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tehtävänä on mm. valmistella ehdotus HUS-yhtymän perussopimukseksi.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) on nimennyt HUS-valmistelutyöryhmän jäseneksi 22.9.2021 § 9 kaupunginlakimiehen, joka toimii VATE:n varajäsenenä.

Kaupunginhallitus 15.11.2021 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) nimetä edustajat Uudenmaan HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään,
- b) nimetä em. seurantaryhmän toiminnan valmisteluun HUS-valmistelutyöryhmän jäsen, kaupunginlakimies, ja
- c) viedä päätös tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmälle.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- a) nimetä edustajat Uudenmaan HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään,
- b) nimetä em. seurantaryhmän toiminnan valmisteluun HUS-valmistelutyöryhmän jäsen, kaupunginlakimies, ja
- c) viedä päätös tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmälle.

Päätös:

Päätettiin

- a) nimetä Markku Weckman, Pirkko Letto ja Sari Multala Uudenmaan HUS-valmistelun poliittiseen seurantaryhmään,
- b) nimetä em. seurantaryhmän toiminnan valmisteluun HUS-valmistelutyöryhmän jäsen, kaupunginlakimies, ja
- c) viedä päätös tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmälle.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Helsingin apulaispormestari Daniel Sazonovin kirje hyvinvointialueiden poliittisten seurantaryhmien puheenjohtajille

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmän puheenjohtaja Sari Multala, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

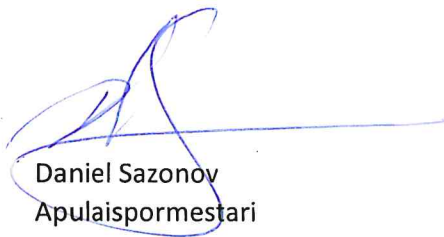
7.10.2021

Hyvät Uudenmaan hyvinvointialueiden poliittisten seurantaryhmien puheenjohtajat

Sosiaali- ja terveystalvueluiden uudistuksen toimeenpano on käynnistynyt nopealla aikataululla. Sote-uudistuksen täytäntöönpanon seurantaan on nimetty Uudenmaan hyvinvointialueilla poliittiset seurantaryhmät. Helsingissä vastaavaa tehtävää hoitaa kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto. Kunkin alueen oman valmistelun lisäksi liikkeelle on lähtenyt myös yhteinen HUS-yhtymävalmistelu.

Vaikka ennen hyvinvointialuevaaleja ja uusien alueiden valtuustojen työn käynnistymistä vastuu sote-uudistuksen toimeenpanoon liittyvästä valmistelusta on hyvinvointialueiden väliaikaisilla toimielimillä, pidän tärkeänä, että HUS-valmisteluun kytketään alusta asti tiivis poliittinen seuranta. Erityisen tärkeää tämä on HUS-valmistelun nopean etenemisen takia, joka seuraa perussopimuksen hyväksymiselle asetetusta takarajasta 30.4.2022.

Esitän, että perustamme tarkoitusta varten Uudenmaan laajuisen HUS-valmistelun poliittisen seurantaryhmän. Ryhmä koostuisi lisäksi kahdesta muusta kunkin alueen seurantaryhmän nimeämästä poliittisesta jäsenestä. Valinnoissa on hyvä huomioida tarkoituksenmukaisella tavalla alueenne poliittinen edustavuus.

Daniel Sazonov
Apulaispormestari

JAKELU

Henrik Vuornos, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen poliittisen seurantaryhmän puheenjohtaja

Sari Multala, Vantaa Kerava hyvinvointialueen käynnistämisen ja toimeenpanon seurantaryhmän puheenjohtaja

Pentti Puhakka, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen poliittisen seurantaryhmän puheenjohtaja

Mikaela Nylander, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen poliittisen seurantaryhmän puheenjohtaja

7 §

Uudenmaan maakuntaparlamentti 10.–12.2.2022

VD/11647/00.00.01.02/2021

RV/AH

Uudenmaan liitto järjestää kahden vuoden tauon jälkeen Uudenmaan maakuntaparlamentin 10.-12.2.2022. Maakunnan vaikuttajien ykköstapahtuman puheenaiheita ovat tällä kertaa tutkimuksen ja osaamisen teemat, maakunnan ilmastotyö sekä Uudenmaan edunvalvonnan tehostaminen.

Torstain 10.2. ohjelmaosuus kello 11–16 järjestetään Eteläsatamassa Silja Symphonylla. Ohjelma jatkuu laivan matkatessa kohti Tukholmaa. Tilaisuuden ohjelma sekä muut tiedot tilaisuudesta on julkaistu Uudenmaan liiton nettisivuilla osoitteessa

https://www.uudenmaanliitto.fi/uudenmaan_liitto/tapahtumat/maakuntaparlamentti

Vantaan kaupunki kustantaa max. viisi maksullista osallistumista. Lisäksi maakuntavaltuuston jäsenet, maakuntahallituksen jäsenet ja varajäsenet, tarkastuslautakunta, vaalien valmistelutoimikunta sekä alueen kansanedustajat ovat tilaisuuden kutsuvieraita. Ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään 11.12.2021. Osallistujat ilmoitetaan kaupungin toimesta Uudenmaan liitolle yhdellä kertaa.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 7

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- a) nimetä osallistujat vuoden 2022 Uudenmaan maakuntaparlamenttiin, ja
- b) maksaa osallistumisesta aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta 10 40 10 0000.

Päätös:

Päätettiin

- a) nimetä Mika Kasonen, Visa Tammi, Kai-Ari Lundell, Tia Seppänen ja Ville Karinen vuoden 2022 Uudenmaan maakuntaparlamenttiin, ja
- b) maksaa osallistumisesta aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta 10 40 10 0000.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

8 §

Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myyminen

VD/10934/02.05.03.01/2021

RV/K-ML/RK-K/OL/AH

Vantaan Työterveys Oy on työterveyshuollon palveluita tuottava, Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö tuottaa osan Vantaan kaupungin sekä sen konserniyhtiöiden henkilöstön työterveyshuollon palveluista sekä tuottaa tai järjestää Vantaan kaupungin järjestämismääräyksellä olevat terveydenhuoltolain 18 §:ssä säädetty yritystyöterveyshuollon palvelut. Yhtiö tuottaa tai järjestää yritystyöterveyshuollon palvelut myös Helsingin, Espoon ja Kauniaisten puolesta sekä Keravan kaupungin yritystyöterveyshuollon palvelut, joiden järjestämismääräys siirtyi sopimuksen mukaisesti 1.7.2020 alkaen Vantaan kaupungille. Lisäksi yhtiö tuottaa Helsingin järjestämismääräyksellä olevan terveydenhuoltolain 19 §:ssä tarkoitetun merenkulkijoiden terveydenhuollon.

Vantaan Työterveys Oy aloitti varsinaisen liiketoimintansa 1.8.2019, kun Vantaan Työterveysliikelaitoksen liiketoiminta, asiakkaat ja henkilöstö siirtyivät yhtiön vastattavaksi. Yhtiöllä on toimipisteet Tikkurilassa, Pasilassa ja Tapiolassa. Yhtiö käyttää markkinoinnissaan aputoiminimeä Aito Työterveys. Yhtiön henkilöstön koko on 52 työntekijää. Lisäksi yhtiössä on vuokralääkäreitä ja ammattinharjoittajia.

Vantaan Työterveys Oy on julkisista hankinnoista annetun lain ("hankintalaki") mukainen Vantaan kaupungin sidosyksikkö. Vuoden 2022 alusta lähtien hankintalain sidosyksikön ulosmyynnin raja tiukkenee siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla myynti muille kuin sidosyksikön omistajille eli ns. ulosmyynti voi olla aiemman 10 %:n sijaan 5 %:ia tai kuitenkin enintään 500 000 euroa vuodessa. Vuonna 2020 ulosmyynnin osuus oli noin 10 %:ia liikevaihdosta, joten ulosmyyntiä pitäisi selvästi rajoittaa nykyisestä vuoden 2022 alusta lähtien.

Yritystyöterveyshuollon järjestämismääräyksen ja osan Vantaan kaupungin henkilöstöstä siirtyessä hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen, merkittävä osa myös nykyisestä in house -myynnistä muuttuu ulosmyynniksi. Yhtiön tulisi in house -asema säilyttääkseen kasvattaa omistajapohjaansa siten, että hyvinvointialueet tulisivat yhtiön omistajiksi. Kaupungin omistaja-aseman säilyttäminen Vantaan Työterveys Oy:ssä ei ole välttämätöntä, koska työterveyshuollon palvelut eivät ole kaupungin ydintoimintaa. Kaupungin taloudellinen tilanne ja kaupungin lähivuosien investointitarve eivät myöskään mahdollista osallistumista yhtiön investointien rahoittamiseen.

Konsernijaosto päätti 15.2.2021 (§ 4) kehottaa Vantaan kaupungin henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualueita käynnistämään valmistelun Vantaan Työterveys Oy:n omistuksesta luopumiseksi sekä tuomaan asian aikanaan konsernijaoston ja kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Hankintaprosessi

Hankinnan lähtökohtana palvelukuvausten ja hinnoittelun osalta ovat olleet Vantaan Työterveys Oy:n nykyiset työterveyspalvelujen toimintasuunnitelmat sekä nykyinen hintataso. Palveluiden kilpailuttamista koskeva asia on valmisteltu yhdessä Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Keravan kaupungin, Vantaan Tilapalvelut VanTTi Oy:n sekä Kaunialan Sairaala Oy:n kanssa siten, että Vantaan kaupunki on ollut hankinnassa päävalmistelijana. Vantaan kaupunki on käynyt markkinavuoropuhelua alan yritysten kanssa hankintaa valmistellessaan.

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Tarjouspyynnön yhteydessä salassapitosopimuksen allekirjoittaneille potentiaalisille tarjoajille annettiin laajasti yhtiötä koskevaa aineistoa.

Hankintamenettelyllä valittu tuottaa työterveyshuollon, yritysterveyden ja merimiesterveiden palvelut Vantaan Työterveys Oy:n kautta palvelut tällä hetkellä toteuttaneille kaupungeille ja Vantaan kaupungin kahdelle konserniyhtiölle. Jokainen kaupunki ja konserniyhtiö on tehnyt palveluhankinnasta oman päätöksensä ja tekee oman sopimuksensa valitun palvelutuottajan kanssa. Lisäksi kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet osana järjestelyä.

Hankinnan kohteeseen sisältyi kolme (3) asiakokonaisuutta:

- 1) Vantaan kaupungin ja tulevan hyvinvointialueen työntekijöiden sekä Vantaan kaupungin kahden konserniyhtiön (Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy ja Kaunialan Sairaala Oy) työntekijöiden työterveyspalvelujen hankinta ja lisäksi Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaiden työkykyarviointien hankinta;
- 2) Hankinnassa mukana olevien kaupunkien (Vantaa, Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Kerava) järjestämisvastuulle ja myöhemmin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvat alueen yritysten työterveyshuollon ja merimiestyöterveyden (Helsinki) palvelujen tuottamisvastuut;
- 3) Vantaan Työterveys Oy:n koko osakekantaa koskeva osakekauppa.

Tarjousten vertailuperusteena on yhtiön osakekannasta tarjottu peruskauppahinta. Kauppahintaa tarkistetaan kauppakirjan ehtojen mukaisesti kaupan täytäntöönpanon jälkeen.

Tarjouskilpailuun jätettiin määräaikaan mennessä kaksi (2) tarjousta, jotka molemmat täyttivät tarjouspyynnössä ja sen liitteissä asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Tarjoajat sijoittuivat kokonaispisteityksessä seuraavasti:

1. Suomen Terveystalo Oy	100 pistettä
2. Pihlajalinna Terveys Oy	65,42207 pistettä

Tarjouskilpailun voittajaksi valittiin Suomen Terveystalo Oy ja varatoimittajaksi Pihlajalinna Terveys Oy. Vantaan kaupungin palveluhankintapäätökset ovat tehneet Henkilöstö- ja konsernijohtaja 30.9.2021 § 59 työterveys- ja yritysterveyspalveluiden osalta ja Työllisyyspalveluiden johtaja 30.9.2021 § 140 Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaiden työkyvyn arviointien osalta.

Muut hankinnassa mukana olleet kaupungit ja Vantaan kaupungin konserniyhtiöt ovat tehneet omat hankintapäätöksensä palveluhankintaa koskien.

Kaikki hankintapäätökset ovat ehdollisia sille, että kaupunginhallitus päättää Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä ja että kaupunginhallituksen päätös tulee lainvoimaiseksi.

Kaikki tehdyt hankintapäätökset ovat lainvoimaisia.

Due Diligence -vaihe

Tarjouspyynnön mukaisesti hankintamenettely jatkuu siten, että vertailun voittajalla oli mahdollisuus toteuttaa Vantaan Työterveys Oy:n tarkentava Due Diligence -tarkastus. Suomen Terveystalo on

suorittanut tarkentavan Due Diligence -tarkastuksen, jossa sillä ja sen valitsemilla asiantuntijoilla on ollut salassapitovelvoitteinen mahdollisuus tutustua Vantaan Työterveys Oy:n arkaluontoisiin tietoihin. Tarkastuksessa ei ole ilmennyt mitään sellaista, jonka takia Terveystalo vetäytyisi osakekaupasta. Terveystalo on ilmoittanut, että se on valmis etenemään osakekaupassa tarjouksensa mukaisesti ja ilmoittanut, että sen konsernissa osakeostot tehdään konsernin emoyhtiö Terveystalo Healthcare Oy:n taseeseen, joka on siis kauppakirjan mukainen ostaja.

Osakekauppa

Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet esitetään myytäväksi Terveystalo Healthcare Oy:lle. Osakekaupasta solmittava kauppakirja on tämän päätösesityksen liitteenä. Kauppakirjan mukaisesti kaupan täytäntöönpano järjestetään 1.2.2022, mikäli kauppakirjaan kirjatut täytäntöönpanon edellytykset täyttyvät. Täytäntöönpanoa voidaan siirtää kauppakirjassa yksilöidyillä perusteilla, jos täytäntöönpanon edellytykset eivät täyty 1.2.2022.

Kauppakirjan mukaan 16.4.2019 allekirjoitetun liikkeenluovutussopimuksen mukaan eläkemenoperusteiset maksut on siirretty liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä Vantaan Työterveys Oy:lle. Kaupunki ei ole laskuttanut eläkemenoperusteista maksua yhtiöltä. Koska Kevan eläkemenoperusteisen maksun laskuttaminen ei ole enää jatkossa mahdollista yhtiöltä sen siirryttyä kaupunkikonsernin ulkopuoliseen omistukseen maksun tarkan määrän vaihdellessa, kaupunki vastaa täytäntöönpanon jälkeen eläkemenoperusteisesta maksusta, eikä peri sitä Vantaan Työterveys Oy:ltä. Maksun suuruus on noin 44 000 euroa / vuosi.

Valtiontukiarvio

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtioneutua koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan julkisena tukena ei huomioida sellaista toimenpidettä, joka on toteutettu markkinaehtoisesti. Arviointiin sovelletaan ns. markkinataloustoimija-periaatetta. Periaatteen mukaan yrityksille ei saa antaa viranomaisen toimesta sellaisia taloudellisia etuja, joita yksityinen toimija ei viranomaisen asemassa toimiessaan olisi myöntänyt yritykselle. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtioneutua, eivätkä näin ollen johda taloudellisen edun myöntämiseen, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Julkisyhteisön myyntitoimenpiteissä valtioneutiproblematiikka voisi tulla kyseeseen muun muassa alihintaisesta kauppahinnasta sovittaessa. Vakiintuneen yrityskauppamenettelyn huolellinen noudattaminen eli kaupan kohteen arvioinnin ja erillisen arvonmäärityksen tekeminen on omiaan varmistamaan markkinaehtoisten kaupan ehtojen muodostumisen. Näin toimittaessa kaupan osapuolet pyrkivät kaupassa parhaan mahdollisen tuloksen syntymiseen. Tämä estää tukielementin syntymisen järjestelyn yhteydessä. Mikäli prosessissa on mukana useampi potentiaalinen ostajataho tarjoamassa, vahvistaa tämä markkinaehtoisuutta.

Vantaan kaupunki on teettänyt Vantaan Työterveys Oy:n arvosta arvonmäärityksen ulkopuolisella asiantuntijalla. Esitetty kauppahinta ylittää arvonmäärityksen mukaisen yrityksen arvon. Kaupan

ehtojen markkinaehtoisuutta vahvistaa se, että toimialan merkittäville toimijoille on tarjottu mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun, ja se että hankinnan kohteesta saatiin kaksi tarjousta. Kauppahintaan ei siten sisälly kiellettyä valtiontukea, koska sitä koskevat kriteerit eivät täyty.

Toimivalta osakekaupassa

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 21 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä muun muassa tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä.

Konsernijaosto 17.11.2021 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy -nimisen yhtiön koko osakekannan eli yhteensä 1000 osaketta kauppakirjan mukaisin ehdoin Terveystalo Healthcare Oy:lle velattomaan kauppahintaan, joka muodostuu tarjotusta peruskauppahinnasta 15,4 milj. euroa sekä kauppakirjaluonnoksen mukaisesta kauppahinnan tarkistuserästä, joka lisää tai vähentää peruskauppahintaa kauppakirjan ehdoissa todetun mukaisesti;
- b) kaupunginhallitus kehottaa talouden ja strategian palvelualueita jatkossa huomioimaan selostusosassa yksilöidyn eläkemenoperusteisen maksun määrän kaupungille jäävänä kuluna taloussuunnittelussa;
- c) kaupunginjohtaja tai hänen määräämäänsä valtuutetaan allekirjoittamaan liitteenä 1 oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään kauppakirjaan vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan ja allekirjoittamaan osakekaupan täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat;
- d) kaupunginhallitus kehottaa rahoitusjohtajaa sekä Vantaan Työterveys Oy:tä menettelemään siten, että yhtiön pankkitili irrotetaan konsernihilisopimuksesta täytäntöönpanopäivää seuraavasta päivästä alkaen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 8

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään, että

- a) kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy -nimisen yhtiön koko osakekannan eli yhteensä 1000 osaketta kauppakirjan mukaisin ehdoin Terveystalo Healthcare Oy:lle velattomaan kauppahintaan, joka muodostuu tarjotusta peruskauppahinnasta 15,4 milj. euroa sekä kauppakirjaluonnoksen mukaisesta kauppahinnan tarkistuserästä, joka lisää tai vähentää peruskauppahintaa kauppakirjan ehdoissa todetun mukaisesti;
- b) kaupunginhallitus kehottaa talouden ja strategian palvelualueita jatkossa huomioimaan selostusosassa yksilöidyn eläkemenoperusteisen maksun määrän kaupungille jäävänä kuluna taloussuunnittelussa;

- c) kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä valtuutetaan allekirjoittamaan liitteenä 1 oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään kauppakirjaan vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan ja allekirjoittamaan osakekaupan täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat;
- d) kaupunginhallitus kehottaa rahoitusjohtajaa sekä Vantaan Työterveys Oy:tä menettelemään siten, että yhtiön pankkitili irrotetaan konsernihilisopimuksesta täytäntöönpanopäivää seuraavasta päivästä alkaen.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtajan vs. muutti esitystään siten, että päätösesityksen kohta d) kuuluu seuraavasti:

- d) kaupunginhallitus kehottaa rahoitusjohtajaa sekä Vantaan Työterveys Oy:tä menettelemään siten, että yhtiön pankkitili irrotetaan konsernihilisopimuksesta tammikuussa 2022 ennen kaupan täytäntöönpanopäivää ~~seuraavasta päivästä alkaen~~.

Päätös:

Päätetään, että

- a) kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy -nimisen yhtiön koko osakekannan eli yhteensä 1000 osaketta kauppakirjan mukaisin ehdoin Terveystalo Healthcare Oy:lle velattomaan kauppahintaan, joka muodostuu tarjotusta peruskauppahinnasta 15,4 milj. euroa sekä kauppakirjaluonnoksen mukaisesta kauppahinnan tarkistuserästä, joka lisää tai vähentää peruskauppahintaa kauppakirjan ehdoissa todetun mukaisesti;
- b) kaupunginhallitus kehottaa talouden ja strategian palvelualueita jatkossa huomioimaan selostusosassa yksilöidyn eläkemenoperusteisen maksun määrän kaupungille jäävänä kuluna taloussuunnittelussa;
- c) kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä valtuutetaan allekirjoittamaan liitteenä 1 oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään kauppakirjaan vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan ja allekirjoittamaan osakekaupan täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat;
- d) kaupunginhallitus kehottaa rahoitusjohtajaa sekä Vantaan Työterveys Oy:tä menettelemään siten, että yhtiön pankkitili irrotetaan konsernihilisopimuksesta tammikuussa 2022 ennen kaupan täytäntöönpanopäivää.

Liitteet:

- Liite 1 / Kauppakirjaluonnos
- Liite 1 / Kauppakirjaluonnos (salassa pidettävä Julkl 621/1999, 24 §:n 1 mom. 17 k. ja 20 k.)
- Liite 2 / Kauppakirjaluonnoksen liite kauppahinnan tarkistuskoneistuksesta.
- Liite 3 / Tarjousten vertailutaulukko

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: lakimies Otto Lehto, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

OSAKEKAUPPAKIRJA

KOSKIEN

**VANTAAN TYÖTERVEYS OY:N
OSAKEKANTAA**

[XX.XX.2021]

Sisällysluettelo

1	OSAPUOLET.....	4
1.1	Myyjä.....	4
1.2	Ostaja.....	4
2	TAUSTA JA TARKOITUS.....	4
3	KAUPAN KOHDE.....	5
4	KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN.....	5
4.1	Kauppahinta.....	5
4.2	Kauppahinnan maksaminen.....	5
4.3	Täytäntöönpanotilin päätöksen laatiminen.....	5
5	KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANON EDELLYTYKSET.....	6
6	KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA OMISTUSOIKEUDEN SIIRTYMINEN.....	7
6.1	Täytäntöönpanopäivä.....	7
6.2	Omistusoikeuden siirtyminen.....	7
6.3	Toimenpiteet Täytäntöönpanopäivänä.....	7
7	YHTIÖN KÄYTTÄMÄT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNIN TUKIPALVELUT.....	8
7.1	Henkilöstöpalvelut.....	8
7.2	Talouspalvelut.....	9
7.3	Puhelinpalvelut.....	9
7.4	Yhtiön kirjanpitoaineiston säilytys ja arkistointi.....	10
7.5	Vakuutusopimukset ja vakuutusmeklaripalvelut.....	11
8	POTILASTIETOJEN SIIRTO JA MYYJÄN ICT-INFRASTRUKTUURISTA IRROTTAUTUMINEN.....	11
8.1	Potilastietojärjestelmät ja Myyjän tietohallinnon palvelut.....	11
8.2	HUS-kuvantamisen arkistointipalvelut.....	12
8.3	Paperiarkistot.....	12
9	MYYJÄN VAKUUTUKSET.....	12
9.1	Ostajalle annetut tiedot.....	12
9.2	Yhtiön asiakirja-aineisto.....	12
9.3	Osakkeet.....	13
9.4	Tilinpäätös ja kirjanpito.....	13
9.5	Varat ja omaisuus.....	14
9.6	Tietosuoja.....	14
9.7	Verot ja niitä koskevat ilmoitukset.....	14
9.8	Luvat ja lakien noudattaminen.....	15

9.9	Liiketoiminnan sopimukset.....	15
9.10	Vuokrasopimukset.....	16
9.11	Immateriaalioikeudet.....	16
9.12	Henkilöstö.....	16
9.13	Ympäristöasiat ja toimitilat.....	17
9.14	Vakuutukset.....	18
9.15	Oikeudenkäynnit ja riita-asiat.....	18
9.16	Toiminta Täytäntöönpanopäivään saakka.....	18
10	MYYJÄN KORVAUSVELVOLLISUUS.....	19
10.1	Korvausvelvollisuuden yleiset periaatteet.....	19
10.2	Myyjän korvausvelvollisuuden erityiset rajoitukset.....	19
10.3	Poikkeus vastuunrajoituksiin.....	20
10.4	Myyjän erityinen korvausvastuu.....	20
11	OSTAJAN VAKUUTUKSET JA SITOUMUKSET.....	21
12	KILPAILU- JA REKRYTOINTIKIELTO.....	22
12.1	Kilpailukiello.....	22
12.2	Rekrytointi- ja houkuttelukiello.....	22
12.3	Sopimussakko.....	22
13	MUUT EHDOT.....	23
13.1	[poistettu salassa pidettävä tieto, peruste JulkL 24 § 1 mom 17) ja 20) kohdat].....	23
13.2	Kulut.....	23
13.3	Varainsiirtovero.....	23
13.4	Ilmoitukset ja tiedonannot.....	23
13.5	Siirtäminen.....	23
13.6	Salassapito.....	24
13.7	Tulkinta.....	24
13.8	Osittainen pätemättömyys tai mitättömyys.....	24
13.9	Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	24
13.10	Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset.....	25

OSAKKEIDEN KAUPPAKIRJA

Tämä osakekauppakirja ("**Kauppakirja**") on tehty xx.xx.xxxx ("**Allekirjoituspäivä**") seuraavien osapuolten välillä:

1 OSAPUOLET

1.1 Myyjä

Vantaan kaupunki

Y-tunnus 0124610-9

Osoite: PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Jäljempänä: "**Myyjä**".

Päätös: Kaupunginhallitus xx.xx.xxxx § xx

1.2 Ostaja

Terveystalo Healthcare Oy

Y-tunnus: 1706599-4

Osoite: Jaakonkatu 3 A, 00100 Helsinki

Jäljempänä: "**Ostaja**".

Myyjästä ja Ostajasta käytetään jäljempänä yhdessä myös nimitystä "**Osapuolet**" ja kustakin erikseen nimitystä "**Osapuoli**".

2 TAUSTA JA TARKOITUS

Myyjä luopuu Yhtiön omistuksesta ja samalla Yhtiön Myyjälle, Myyjän kahdelle konserniyhtiölle, Helsingin kaupungille, Espoon kaupungille, Keravan kaupungille ja Kauniaisten kaupungille tuottamat palvelut on kilpailutettu. Palveluhankinta käynnistyy tämän Kaupan täytäntöönpanohetkellä, tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä allekirjoitetaan myös palvelusopimukset.

Mikäli osakkeiden kauppaa ei panna täytäntöön 28.2.2022 tai myöhempään tämän kauppakirjan mukaiseen ajankohtaan mennessä, palvelusopimukset purkautuvat eikä osapuolilla ole Sopimuksen purkautumiseen liittyen vaatimuksia toisiaan kohtaan.

3 KAUPAN KOHDE

Kauppan kohteena on 50.100 Vantaan Työterveys Oy:n (y-tunnus 0943497-2, jäljempänä "Yhtiö") osaketta ("Osakkeet"), jotka edustavat Yhtiön koko osakekantaa.

Tällä Kauppakirjalla Myyjä ja Ostaja sopivat niistä ehdoista, joiden mukaisesti Ostaja ostaa ja Myyjä myy Osakkeet ("Kauppa").

4 KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN

4.1 Kauppahinta

Kauppan kohteena olevien Osakkeiden Peruskauppahinta on 15.400.000,00 euroa ("Peruskauppahinta"). Osakkeista maksettava kauppahinta ("Kauppahinta") saadaan, kun Peruskauppahintaan lisätään tai summan ollessa negatiivinen, Peruskauppahinnasta vähennetään summa, joka saadaan, kun Yhtiön kassavarojen, vaihto-omaisuuden, maksettujen ennakkomaksujen, lainasaamisten, myyntisaamisten, siirtosaamisten ja muiden lyhytaikaisten saamisten välitilinpäätöksen 31.1.2022 summasta vähennetään välitilinpäätöksen 31.1.2022 mukaiset korolliset velat, ostovelat, saadut ennakot, siirtovelat, muut lyhytaikaiset velat ja korolliset velat.

Liitteenä 4.1 on laskentamalli ja esimerkkilaskelma Kauppahinnan määräytymisestä.

4.2 Kauppahinnan maksaminen

Peruskauppahinta maksetaan Täytäntöönpanopäivänä täytäntöönpanotilaisuudessa

Myyjän tilille:

[tilinumero]

Kohdan 4.1 mukainen Peruskauppahinnan tarkistuserä maksetaan puolin tai toisin neljän (4) viikon kuluttua siitä, kun Yhtiön tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksen välitilinpäätöksestä 1.1.–31.1.2022 ("Täytäntöönpanotilinpäätös") ja Kauppahinnan tarkistuspytäkirja on allekirjoitettu.

Viivästyskorko kaikissa Kauppakirjan mukaisissa maksuissa määräytyy korkolain säännösten mukaisesti.

4.3 Täytäntöönpanotilinpäätöksen laatiminen

Täytäntöönpanopäivän jälkeen Yhtiössä laaditaan viipymättä ja viimeistään 7.3.2022 mennessä Täytäntöönpanotilinpäätös ajalta 1.1.–31.1.2022. Sekä Myyjä että Ostaja sitoutuvat edistämään Täytäntöönpanotilinpäätöksen laatimista. Täytäntöönpanotilinpäätös laaditaan hyvän kirjanpitotavan, Yhtiössä vakiintuneesti tilinpäätöksissä käytettyjen jaksotus- ja arvostusmenetelmien sekä Suomen lainsäädännön mukaisesti huomioiden kuitenkin kohdan 5 alakohdan 7 mukaiset luottotappiokirjaukset. Tilintarkastuksen suorittaa Yhtiön nykyinen tilintarkastaja. Yhtiö maksaa Täytäntöönpanotilinpäätöksen ja sen tilintarkastuksen kustannukset eikä tarkastuskustannuksilla ole vaikutusta Kauppahintaan.

Tavoitteena on, että Täytäntöönpanotilinpäätös olisi tarkastettu 15.4.2022 mennessä. Myyjä ja Ostaja huolehtivat yhdessä siitä, että Täytäntöönpanotilinpäätös ja sitä koskeva tilintarkastuskertomus laaditaan Täytäntöönpanon jälkeen. Samalla Myyjä toimittaa

Ostajalle laatimansa, Täytäntöönpanotilinpäätöksen perustuvan laskelman Kauppahinnan tarkistamisesta Kauppakirjan kohdan 4.1 ja mukaisesti.

Ostajan tulee ilmoittaa Myyjälle neljäntoista (14) päivän kuluessa tarkastetun Täytäntöönpanotilinpäätöksen ja Kauppahinnan tarkistuserään liittyvien asiakirjojen saamisesta, mikäli Ostaja ei hyväksy Myyjän laskelmaa Kauppahinnan lopullisesta määrästä. Muussa tapauksessa Kauppahinnan katsotaan olevan Myyjän laatiman ja Ostajalle toimittaman laskelman mukainen.

5 KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANON EDELLYTYKSET

Kauppan Täytäntöönpanon edellytyksenä on, että:

1. Yhtiö tai Myyjä eivät ole kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen rikkoneet antamiaan Vakuutuksia tai Kauppakirjan ehtoja taikka poikenneet tähän asti noudattamistaan menettelytavoista ja toimintamalleista tai suorittaneet toimia, jotka olisivat muutoin ristiriidassa hyvän ja terveen liiketavan kanssa ja asialla on Ostajalle vähäistä suurempi merkitys. Ostaja on velvollinen ilmoittamaan Myyjälle viipymättä, mikäli se saa tietoonsa, ettei jokin Myyjän vakuutuksista täyty Täytäntöönpanopäivänä. Myyjällä on tällöin oikeus mahdollisuuksiensa mukaan korjata asia.
2. Yhtiö ei ole 31.12.2020 tilinpäätöksen jälkeen jakanut osinkoa tai muita pääoman palautuksia tai suorittanut omien osakkeiden ostoja eikä nostanut lisää korollista velkaa.
3. Päätöksestä, jolla Vantaan kaupunginhallitus on hyväksynyt tämän Kauppakirjan tai Kauppaan liittyvästä asiasta ei ole tehty hallinto-, kunnallistai muuta valitusta, joka voisi estää kaupan Täytäntöönpanon.
4. Yhtiö ja Myyjä ovat huolehtineet siitä, että Yhtiön pankkitili irrotetaan konsernitilisopimuksesta Täytäntöönpanopäivää seuraavasta päivästä lukien ja siten, että nykyinen Myyjän konsernitilistä irrotettu pankkitili jää Yhtiölle tai vastaavat Yhtiön konsernitilisaamiset on suoritettu Ostajan nimeämään pankkiin perustettavalle pankkitilille ja Yhtiön pankkitili on irrotettu Myyjän konsernitilijärjestelmästä.
5. Mikäli ennen Täytäntöönpanoa Kaupalle edellytettäisiin kilpailuviranomaisen hyväksyntä, kyseinen hyväksyntä on saatu molempien Osapuolten hyväksymällä tavalla.
6. aitotyoterveys.fi ja vantaantyoterveys.fi -domainit on siirretty ja rekisteröity Yhtiölle.
7. Yhtiön hallitus päättänyt pyytää Intrum Oy:ltä arvion Yhtiön Intrum Oy:lle siirtämien myyntisaamisten kuranttiudesta per 31.1.2022, ja että Täytäntöönpanotilinpäätökseen tehdään luottotappiokirjaukset Intrum Oy:n raportin mukaisesti.

Mikäli jokin edellä määritellyistä ennakkoehdoista ei ole toteutunut Täytäntöönpanopäivään mennessä, on Ostajalla oikeus vetäytyä kaupasta ilman oikeusvaikutuksia ilmoittamalla siitä kirjallisesti Myyjälle. Ostajalla on oikeus olla vetoamatta ennakkoehtoihin, jolloin kauppa toteutetaan ennakkoehdon täyttymättä jäämisestä huolimatta. Tästä poiketen kauppaa ei voida kuitenkaan panna täytäntöön, vaikka Ostaja ilmoittaisi, ettei Ostaja vetoa kohdan 5 alakohdan 3 ennakkoehtoon (kaupan täytäntöönpanon estävä valitus), koska Myyjä ei voi panna kauppaa täytäntöön ilman lainvoimaista päätöstä.

Mikäli Kaupan täytäntöönpanoehtojen toteutuminen siirtyy osapuolista riippumattomista syistä, osapuolet sitoutuvat tämän Kauppakirjan ehtojen puitteissa sopimaan uuden aikarajan Täytäntöönpanolle. Jos täytäntöönpanoehdot eivät ole täyttyneet ennen 28.2.2022, tämän Kauppakirjan mukainen Kauppa purkautuu ilman muita oikeusvaikutuksia lukuun ottamatta tilannetta, jossa tätä Kauppakirjaa ei ole voitu Kauppaa koskevan hankintaan tai osakekauppaan liittyvän päätöksen lainvoimaisuuden tai kilpailuviranomaisen hyväksynnän puuttumisen vuoksi allekirjoittaa ennen 28.2.2022. Tällaisessa tilanteessa Täytäntöönpanoa voidaan Osapuolten yhteisestä sopimuksesta siirtää. Kauppakirjan allekirjoittamalla kumpikaan Osapuoli ei sitoudu siirtämään Täytäntöönpanoa, vaan siirto edellyttää aina Osapuolten erillistä sopimusta.

Mikäli Kauppa purkautuu tämän kohdan 5 mukaisesti, ei kummallakaan Osapuolella ole oikeutta vahingonkorvaukseen toiselta Osapuolelta, ja kaikki Osapuolten tämän Kauppakirjan mukaiset oikeudet ja velvollisuudet päättyvät lukuun ottamatta kohtien 13.6 (Salassapito), 13.2 (Kulut) ja 139 (Erimielisyyksien ratkaiseminen) mukaisia velvollisuuksia.

6 KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA OMISTUSOIKEUDEN SIIRTYMINEN

6.1 Täytäntöönpanopäivä

Täytäntöönpano järjestetään 1.2.2022 ("Täytäntöönpanopäivä"). Osapuolet pyrkivät parhaan kohtuullisen kykynsä mukaan toimimaan siten, että Täytäntöönpano voidaan järjestää Täytäntöönpanopäivänä.

6.2 Omistusoikeuden siirtyminen

Täysi ja rajoittamaton omistusoikeus Osakkeisiin siirtyy Myyjältä Ostajalle Täytäntöönpanopäivänä samanaikaisesti Peruskauppahinnan maksamisen kanssa.

6.3 Toimenpiteet Täytäntöönpanopäivänä

Täytäntöönpanon yhteydessä suoritetaan seuraavat toimenpiteet:

- (a) Ostaja suorittaa Peruskauppahinnan Myyjälle kohdan 4.2 mukaisesti;
- (b) Myyjä siirtää rajoittamattoman omistusoikeuden Osakkeisiin vapaana kaikista rasitteista Ostajalle;
- (c) Myyjä toimittaa Ostajalle (i) selvityksen siitä, että (a) Yhtiön konsernitiliin liitetystä pankkitilistä on muodostettu itsenäinen Yhtiön hallinnassa oleva maksuliikennetili, jonne Myyjä on suorittanut Myyjältä olevat konsernitilisaamiset; tai että (b) vastaavat konsernitilisaamiset on

suoritettu Ostajan nimeämään pankkiin perustettavalle pankkitilille mukaan ja Yhtiön pankkitili on irrotettu Myyjän konsernitilijärjestelmästä; sekä (ii) pankin vahvistuksen tililimiittisopimuksen ja konsernitilisopimuksen sekä niiden vastuiden päättymisestä Yhtiön osalta;

- (d) Myyjä toimittaa Ostajalle allekirjoitetut eroilmoitukset hallituksen jäseniltä, jotka tulevat voimaan Täytäntöönpanopäivänä, ja joissa todetaan, ettei ko. henkilöillä ole tehtävänsä perustuvia vaatimuksia Yhtiötä kohtaan;
- (e) Osapuolet toimittavat toisilleen muut tämän Kauppakirjan edellyttämät asiakirjat;
- (f) Osapuolet vahvistavat kirjallisesti Täytäntöönpanon tapahtuneen allekirjoittamalla täytäntöönpanomuiston.

Kaikki yllä mainittujen toimenpiteiden katsotaan tulleen tehdyksi samanaikaisesti yhtenä transaktiona eikä Kaupan katsota tapahtuneen ennen kuin kaikki edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

7 YHTIÖN KÄYTTÄMÄT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNIN TUKIPALVELUT

Ostaja on tietoinen, että osa Myyjän Yhtiölle tuottamista taloushallinto-, henkilöstö- ja ICT-palveluista päättyvät Täytäntöönpanopäivänä. Ostaja sitoutuu Kaupan täytäntöönpanon jälkeen vastaamaan Yhtiön hallinnosta ja järjestämään Yhtiölle päättyvien palveluiden tuottamisen tai huolehtimaan, että Yhtiö hankkii palvelut toisaalta Täytäntöönpanopäivästä alkaen, pois lukien alla mainitut poikkeukset ja kohdassa 8 yksilöidyt ICT-palvelut.

Kaikki kohdissa 7 ja 8 mainitut sopimukset päätetään Täytäntöönpanopäivänä tai tämän Kauppakirjan mukaisten siirtymäaikojen jälkeen ilman niiden jälkeisiä vastuita ja/tai velvoitteita Yhtiölle. Selvyyden vuoksi todetaan, että Myyjällä on oikeus laskuttaa Yhtiölle tuottamistaan taloushallinnon, palkkahallinnon ja tietohallinnon palveluista täytäntöönpanopäivän jälkeen tämän kohdan 7 ja kohdan 8 mukaisesti.

7.1 Henkilöstöpalvelut

Myyjän henkilöstöpalvelut ("Henkilöstöpalvelut") vastaa Yhtiön palkkahallinnosta Täytäntöönpanopäivään asti. Ostaja on velvollinen järjestämään Yhtiön palkkahallinnon Täytäntöönpanopäivästä lukien. Myyjä avustaa Ostajaa tarvittavilta osin palkkahallinnon siirtämisessä toimittamalla palkanlaskentaan tarvittavat tiedot. Henkilöstöpalveluilla on Täytäntöönpanopäivän jälkeen oikeus laskuttaa Yhtiön ja Henkilöstöpalveluiden välisen sopimuksen ja siihen sisältyvän palveluhinnaston mukaisesti tammikuussa 2022 tuotetuista palkkahallinnon palveluista. Henkilöstöpalvelut voi Täytäntöönpanopäivän jälkeen tarvittaessa avustaa palveluhinnastonsa mukaisesti Ostajaa ja Yhtiötä palkkahallinnon siirtymiseen liittyvissä kysymyksissä.

7.2 Talouspalvelut

Myyjän talouspalvelut ("Talouspalvelut") vastaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja veroilmoituksen sekä välitilinpäätöksen 1.1.–31.1.2022 laatimisesta sekä tarvittavan aineiston toimittamisesta tilintarkastajalle ja avustamisesta tarkastusprosessissa.

Tilintarkastaja toimittaa laskun tarkastuksesta Yhtiölle ja Yhtiö vastaa tilintarkastajan palkkion suorittamisesta.

Myyjä toimittaa Ostajalle 7.2.2022 mennessä tilintarkastamattomat tase-erittelyt, ostovelkojen- ja myyntisaamiset erittelyt, pää- ja päiväkirjat ajanjaksolta 1.1.—31.12.2021. Täytäntöönpanotilinpäätöksen 1.1.—31.1.2022 laatimisesta ja toimittamisesta Ostajalle on sovittu kohdassa 4.3.

Talospalvelut vastaa yhtiön päivittäisestä taloushallinnosta, kirjanpidosta sekä maksuliikenteestä 31.1.2022 asti. Talospalvelut vastaa niiden osto- ja matkalaskujen käsittelystä, jotka suoriteperusteisesti kuuluvat tammikuun 2022 kirjanpidon kaudelle sekä vastaa yhtiön ostoreskontran hoidosta näiden laskujen osalta.

Talospalveluilla on oikeus Kaupan Täytäntöönpanopäivän jälkeen laskuttaa tammikuussa 2022 tuottamistaan taloushallinnon palveluista, vuoden 2021 tilinpäätöksen ja veroilmoituksen sekä välitilinpäätöksen 1.1.—31.1.2022 laatimisesta sekä vuodelle 2021 sekä tammikuulle 2022 kohdistuvista taloushallinnon tapahtumista Yhtiötä palveluhinnastonsa mukaisesti kuitenkin enintään 27 000 euroa (alv 0 %).

Talospalvelut vastaa Yhtiön SoftMedic-järjestelmän tuottaman laskutusaineiston laskuttamisesta niiden myyntilaskujen osalta, joiden laskutusperuste on syntynyt kohdassa 8 tarkoitettuna SoftMedic-järjestelmän siirtymäaikana eli viimeistään 30.9.2022. Talospalvelut vastaa SoftMedic-järjestelmän tuottaman laskutusaineiston osalta myyntireskontran hoidosta tarvittaessa 30.11.2022 asti, minkä jälkeen avoimet saatavat siirretään Ostajalle. Talospalvelut siirtää yhtiön erääntyneet myyntisaamiset Yhtiön käytössä tällä hetkellä olevalle perintätoimistolle (Intrum Oy) tarvittaessa 30.11.2022 asti. Myyjän tuottamaan myyntireskontran hoitoon ei sisälly tietojen tuottaminen toisen perintätoimiston perintäpalveluiden käyttöön. Myyjä pyrkii sulkemaan myyntireskontran ja toimittamaan myyntisaamisiin liittyvän aineiston Ostajalle kuukausittain Ostajan raportointiaikataulun mukaisesti.

Talospalveluilla on oikeus laskuttaa Yhtiölle aikavälillä 1.2.2022–30.11.2022 tuottamistaan myyntilaskutuksen ja myyntireskontran hoidon palveluista Yhtiötä palveluhinnastonsa mukaisesti. Arvio laskutuksesta on vuoden 2020 ja alkuvuoden 2021 volyymeihin perustuen yhteensä enintään noin 65 000 euroa (alv 0 %). Arviota tarkistetaan, mikäli volyymeissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

7.3 Puhelinpalvelut

Myyjän puhelinpalvelut (jäljempänä ”Puhelinpalvelut”) vastaa Yhtiön puhelinpalveluista, joihin sisältyvät Telian liittymät sekä ACE-puhelinjärjestelmän käyttö (hoidontarpeen arviointi sekä vastaanottohoitajien puhelinpalvelut) Täytäntöönpanopäivän jälkeen siirtymäaikana enintään 30.9.2022 asti. Ostajan tulee järjestää Yhtiölle ko. palvelut viimeistään siirtymäajan päättyessä. Puhelinpalveluilla on oikeus laskuttaa Yhtiölle aikavälillä 1.2.2022–30.9.2022 tuottamistaan puhelinpalveluista Yhtiötä palveluhinnastonsa mukaisesti. Arvio laskutuksesta on vuoden 2020 volyymiin perustuen on yhteensä enintään noin 20 000 euroa (alv 0 %). Puhelinpalvelut voi Täytäntöönpanopäivän jälkeen tarvittaessa avustaa kohtuullisella tuntilaskutuksella Ostajaa ja Yhtiötä puhelinpalveluiden siirtymiseen liittyvissä kysymyksissä.

7.4 Yhtiön kirjanpitoaineiston säilytys ja arkistointi

Myyjä sitoutuu säilyttämään Yhtiön lukuun hallussaan olevan Yhtiön kirjanpitoaineiston sähköisessä järjestelmässään vähintään kuluvan tilikauden sekä kuuden vuoden ajan. Tämä ei kuitenkaan koske SoftMedic-järjestelmässä olevia, Yhtiön toiminta-aikaa 1.8.2019–30.4.2020 koskevia myyntilaskuja tarvittavine liitteineen, joiden siirtämisestä Ostajalle on sovittu jäljempänä. Yli kuusi vuotta arkistoitavat aineistot Myyjä toimittaa Ostajalle sähköisellä muistivälineellä ennen säilytysajan päättymistä. Ostaja voi myös halutessaan neuvotella siirrosta Myyjän järjestelmätoimittajan kanssa ja kustannuksellaan siirtää edellä mainitun kirjanpitoaineiston omaan järjestelmäänsä. Myyjä ei osallistu miltään osin siirron kustannuksiin.

Talouspalveluilla on oikeus laskuttaa säilytyksestä Yhtiötä vuosittain seuraavasti:

Vuosi	Laskutus/euroa
2022	410
2023	410
2024	410
2025	410
2026	400
2027	260
2028	110

Talouspalvelut sitoutuu toimittamaan Ostajalle sen pyynnöstä kirjanpidosta haettuja tietoja Talouspalveluiden palveluhinnaston mukaisesti siten, että minimituntiveloitus on 15 minuuttia.

SoftMedic-järjestelmässä olevien myyntilaskujen siirtäminen Ostajalle

Ostaja on osana kohdassa 8 tarkoitettua Exit-projektia velvollinen siirtämään SoftMedic-järjestelmässä olevat Yhtiön ja liikelaitoksen toiminta-aikaa 1.1.2016–30.4.2020 koskevat myyntilaskut tarvittavine liitteineen omiin arkistoihinsa ja säilyttämään niitä seuraavasti:

- Myyntilaskut tarvittavine liitteineen liikelaitoksen toiminta-ajalta 1.1.2016–31.7.2019 vuoden 2025 loppuun asti (Myyjän lukuun),
- Myyntilaskut tarvittavine liitteineen Yhtiön toiminta-ajalta 1.8.2019–30.4.2020 vuoden 2026 loppuun asti.

Ostaja sitoutuu kohtuullista korvausta vastaan toimittamaan Myyjän tästä aineistosta mahdollisesti tarvitsemia liikelaitoksen toiminta-aikaan kohdistuvien myyntilaskujen sisältöön liittyviä tietoja, joiden osalta Myyjällä on kirjanpitolain ja muiden kirjanpitosäännösten mukainen säilytysvelvollisuus.

7.5 Vakuutus sopimukset ja vakuutusmeklaripalvelut

Yhtiön vakuutus sopimukset ja vakuutusmeklaripalvelut perustuvat Myyjän konsernikilpailutukseen. Ostaja huolehtii kustannuksellaan Yhtiön vakuuttamisesta kaupan Täytäntöönpanopäivästä lähtien.

8 POTILASTIETOJEN SIIRTO JA MYYJÄN ICT-INFRASTRUKTUURISTA IRROTTAUTUMINEN

Ostaja vastaa kustannuksellaan potilastietojen siirtämisestä ja Yhtiön käytössä olevasta Myyjän ICT-infrastruktuurista irrottautumisesta ("**Exit-projekti**").

Jotta potilastiedot seuraavat harjoitettua toimintoa, kaikki toimintoon liittyvät potilastiedot myös Myyjän/liikelaitoksen toiminta-ajalta siirretään Ostajan kustannuksella Ostajan tai Yhtiön hallinnoimaan potilastietojärjestelmään, sähköiseen arkistoon tai fyysiseen arkistoon. Ostaja on velvollinen huolehtimaan aineiston siirrosta ja säilytyksestä huolellisesti ja kulloinkin voimassa olevan potilastietoja, tietosuojaa sekä arkistointia koskevan lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukaisesti.

Myyjä on velvollinen avustamaan Ostajaa potilastietojen siirtämisessä ja ICT-infrastruktuurista irrottautumisesta sellaisissa asioissa, joissa Ostaja näkee Myyjän avun tarpeelliseksi. Myyjällä on oikeus laskuttaa avustamisesta Ostajaa palveluhinnastonsa mukaisesti.

Exit-projektin päävastuullinen vetäjä (asiantuntijaliitteeseen 9 nimetty henkilö) on [*Ostajan nimeämä henkilö*], joka on erikseen hyväksytty tehtävään Myyjän toimesta. Hänet voidaan vaihtaa toiseen henkilöön vain Ostajasta riippumattomasta syystä. Silloinkin vaihto on hyväksyttävä Myyjällä. Korvaavan henkilön tulee olla osaamiseltaan ja henkilökohtaisilta tehtävässä tarvittavilta ominaisuuksiltaan vastaava kuin nimetyn henkilön. Exit-projektin vetäjän varahenkilö on [*Ostajan nimeämä henkilö*]. Hän hoitaa varsinaisen vastuuhenkilön tehtäviä, kun päävastuullinen vetäjä on tilapäisesti estynyt hoitamasta tehtäviään (esim. sairastumisen tai vuosiloman vuoksi). Varahenkilön tulee osallistua työskentelyyn päävastuullisen henkilön ohessa, jotta hän tietää projektin etenemisestä riittävästi.

8.1 Potilastietojärjestelmät ja Myyjän tietohallinnon palvelut

Yhtiön käytössä ja Myyjän omistuksessa tällä hetkellä oleva potilastietojärjestelmä SoftMedic sekä Yhtiön käyttämät muut Myyjän tietohallinnon palvelut, mukaan lukien extranet asiakasportaali, jossa potilastietoja sisältävät myyntilaskujen liitteet ajalta jälkeen 1.5.2020 julkaistaan, ovat Yhtiön käytössä enintään kahdeksan (8) kuukauden siirtymäajan Täytäntöönpanopäivästä. Siirtymäajan kuluessa Ostaja on velvollinen huolehtimaan, että potilastiedot, mukaan lukien potilastietoja sisältävät myyntilaskujen liitteet, siirretään Ostajan tai Yhtiön hallinnoimaan potilastietojärjestelmään, ja siitä, että Yhtiö irrottautuu Myyjän ICT-infrastruktuurista.

Myyjällä on oikeus laskuttaa Yhtiötä SoftMedic -järjestelmän ja muiden Myyjän tietohallinnon ICT-palveluiden käytöstä 1.2.–30.9.2022 aikana nykyisen sopimussisällön ja tavanomaisen laskutuksen tason mukaisesti kuitenkin enintään 320 000 euroa.

Ostajan niin halutessa Myyjä suostuu SoftMedic-potilastietojärjestelmän sopimuksen siirtoon Ostajalle. Sopimuksen siirtämiseksi Ostajan tulee neuvotella asiasta järjestelmän toimittajan kanssa, jonka hyväksyntää sopimuksen siirtäminen edellyttää sekä huolehtia siitä, että myyntilaskutusliittymä SoftMedicin ja SAP:n välillä toimii siirtymäajan 1.2.–30.9.2022, mikäli Talouspalvelut edelleen tuottaa kohdassa 7 tarkoitetun siirtymäaikaa koskevan myyntilaskutusta ja myyntireskontraa koskevan palvelun.

8.2 HUS-kuvantamisen arkistointipalvelut

Ostaja on velvollinen huolehtimaan, että Yhtiö irtautuu HUS:n kanssa erikseen sovittavan siirtymäajan kuluessa HUS-kuvantamisen tarjoamista arkistointipalveluista ja siirtää HUS-kuvantamisen toimesta arkistoidut Yhtiön säilyttämisvastuulle kuuluvat potilastiedot Yhtiön tai Ostajan omaan arkistoon.

8.3 Paperiarkistot

Sellaisen Myyjän hallussa olevan potilastietoaineiston osalta, joka ei ole sähköisessä muodossa, siirtymäaika on 12 kuukautta, jonka kuluessa Ostajan tulee siirtää potilastietoarkisto pois Myyjän tiloista. Yhtiöllä on Myyjältä vuokratut kaksi arkistotilaa Myyrmäessä ja Tikkurilassa.

9 MYYJÄN VAKUUTUKSET

Myyjä antaa Ostajalle seuraavat kohdissa 9.1–9.16 luetellut vakuutukset Kaupan kohteena olevasta Yhtiöstä ("**Myyjän Vakuutukset**"). Myyjä vastaa Vakuutusten paikkansapitävyydestä sekä Allekirjoituspäivänä että Täytäntöönpanopäivänä pois lukien sellaiset Vakuutukset, joissa vakuutetaan kyseinen asia tietyinä ajankohtana.

9.1 Ostajalle annetut tiedot

Kauppakirjassa (mukaan lukien sen liitteet) ilmoitetut tiedot sekä Myyjän Ostajalle, tarjouspyynnön liitteenä esittämät tiedot, tarjouspyyntövaiheessa salassapitosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen Ostajalle annetut tiedot, tarjouspyyntövaiheessa esitettyihin kysymyksiin annetut vastaukset ja Due Diligence -tarkastuksen yhteydessä esittämä materiaali, asiakirjat sekä muut kirjallisesti antamat tiedot (jäljempänä kaikki yhdessä "**Due Diligence -aineisto**") ovat paikkansapitäviä, totuudenmukaisia ja antavat oikean kuvan Yhtiön toiminnasta ja sen taloudellisesta tilasta sekä oikeudellisesta asemasta. Tiedot on annettu tavanomaisessa ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Myyjän tiedossa ei ole sellaisia Yhtiön toimintaan tai Kauppaan olennaisesti ja negatiivisesti vaikuttavia seikkoja, velkoja tai vastuita, joita Myyjä ei olisi ilmoittanut Ostajalle tai, jotka eivät ilmenisi Due Diligence -aineistosta.

9.2 Yhtiön asiakirja-aineisto

Yhtiön kaupparekisteriote ja yhtiöjärjestys ovat voimassa Due Diligence -aineistossa esitetyn mukaisina eikä Yhtiössä ole tehty päätöstä yhtiöjärjestyksen tai kaupparekisteriotteen muuttamiseksi. Yhtiöllä ei ole myöskään vireillä mitään kaupparekisteri-ilmoituksia eikä Yhtiössä ole tehty sellaisia päätöksiä, jotka tulisi ilmoittaa kaupparekisteriin, mutta joista ilmoitusta ei ole tehty. Yrityksen omaisuuteen ei ole haettu yrityskiinnityksiä.

Yhtiön hallussa on täydellisenä ja ajan tasalla sekä allekirjoitettuina kaikki oleellinen Yhtiöön liittyvä ja liiketoiminnan jatkamisen kannalta tarpeellinen asiakirja-aineisto, kuten osakasluettelo, hallitusten ja yhtiökokousten pöytäkirjat ja sopimukset jäljempänä kohdassa 9.9 mainituin täsmennyksin liiketoiminnan sopimusten osalta.

9.3 Osakkeet

Myyjällä on rajoitukseton omistusoikeus Osakkeisiin, jotka ovat vapaasti luovutettavissa Ostajalle. Osakkeita eivät rasita mitkään pantti-, pidätys-, lunastus- suostumus- tai vastaavat kolmannelle tai Yhtiölle kuuluvat oikeudet tai rasitteet, eikä Myyjä ole missään vastuu- tai takaussuhteessa Yhtiön velkoihin ja velvoitteisiin nähden.

Tämän Kaupparikirjan kohteena olevat Osakkeet muodostavat yhtiön koko osakekannan. Yhtiö ei ole päättänyt osakeanneista eikä laskenut liikkeeseen optio-oikeuksia, vaihtovelkakirjojalainoja tai vastaavia erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttaisivat Yhtiön osakkeisiin.

Yhtiö ei ole antanut Yhtiön Osakkeista osakekirjoja.

Tämän Kaupparikirjan ja siihen liittyvien muiden sopimusten ehtojen täyttäminen ei merkitse minkään tuomioistuimen tai hallinnollisen viranomaisen antaman tuomion, päätöksen tai määräyksen tai Yhtiön yhtiöjärjestyksen tai Myyjää tai Yhtiötä sitovan sopimuksen ehtojen rikkomista.

9.4 Tilinpäätös ja kirjanpito

Yhtiön tilinpäätös 31.12.2020 ("Tilinpäätös") on laadittu kirjanpitolain ja hyvän kirjanpitotavan sekä Yhtiössä aikaisemmin noudatettujen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean kuvan Yhtiön tuloksesta ko. tilikaudelta sekä Yhtiön taloudellisesta tilasta, varallisuusasemasta ja vastuista tilinpäätöshetkellä.

Täytäntöönpanotilinpäätös 31.1.2022 laaditaan hyvän kirjanpitotavan, Yhtiössä vakiintuneesti tilinpäätöksissä käytettyjen jaksotus- ja arvostusmenetelmien sekä Suomen lainsäädännön mukaisesti.

Yhtiön taloudelliseen tilaan, varallisuusasemaan tai vastuisiin liittyen ei ole tapahtunut 31.12.2020 jälkeen mitään sellaista merkittävää negatiivista muutosta, jota Ostaja ei olisi voinut havaita Due Diligence -aineiston perusteella.

Yhtiön kirjanpitoaineisto on kohdassa 7 tarkemmin kuvatuin tavoin Myyjän talouspalveluiden hallussa ja Yhtiön liiketoiminnan harjoittamisen kannalta tarpeellinen aineisto, olipa se missä muodossa tahansa, on Yhtiön tai Myyjän talouspalveluiden hallussa ja Yhtiön käytettävissä.

9.5 Varat ja omaisuus

Yhtiön omaisuutta ei ole pantattu, jälkipantattu tai muutoin luovutettu velkojen vakuudeksi. Yhtiön omistamaan omaisuuteen ei ole annettu kiinnityksiä Yhtiön omista tai kolmannen veloista tai vastuista eikä Yhtiö ole antanut takauksia.

Yhtiössä ei ole tehty 31.12.2020 päättyneen tilikauden jälkeen osingonjakopäätöksiä eikä maksettu osinkoja.

Yhtiön liiketoimintaan kuuluvat rahat ja pankkisaamiset, ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat ovat harjoitettuun liiketoimintaan nähden tavanomaisella tasolla. Yhtiön käyttöomaisuus on sen ikä huomioiden normaalissa käyttökunnossa. Yhtiön myynti- ja muut saamiset on kirjanpidossa arvostettu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Yhtiö omistaa tai sillä on asianmukainen käyttöoikeus kaikkeen liiketoiminnan kannalta olennaiseen omaisuuteen, oikeuksiin ja sopimuksiin, joita tarvitaan Yhtiön liiketoiminnan jatkamiseksi vastaavassa laajuudessa kuin ennen Täytäntöönpanopäivää pois lukien kohdissa 7 ja 8 tarkoitettujen Myyjän tukipalveluiden tuottamiseksi tarvittava omaisuus ja käyttöoikeudet, jotka ovat olleet Yhtiön käytössä Myyjän tukipalveluiden tarjoamina tai hyödyntämiseksi ja joiden käyttö päättyy kohtien 7 ja 8 mukaisesti joko Täytäntöönpanopäivänä tai kohtien 7 ja 8 mukaisen siirtymäajan jälkeen.

9.6 Tietosuojaja

Myyjä on teettänyt ulkopuolisella asiantuntijalla KPMG Oy Ab:llä Yhtiön tietosuojaa koskevat selvityksen, josta laadittu raportti pitää sisällään Yhtiön tietosuojan nykytila-analyysin sekä selvityksessä tehtyjen havaintojen perusteella suositeltavat tietosuojan kehitystoimenpiteet. Selvityksestä annettu raportti ei ole tyhjentävä selostus Yhtiön tietosuojan tilasta, vaan pääkohtainen selvitys eräistä keskeisistä tietosuojaan liittyvistä aiheista. Raportti ei korvaa Ostajan omaa tarvetta ja velvollisuutta perehtyä itsenäisesti Yhtiön tietosuojan tilaan ja muihin Yhtiötä koskeviin tietoihin.

Yhtiön tietosuojan tila on tarjouspyyntöaineistossa ja Due Diligence -aineistossa esitetyn tietosuojaselvityksen loppuraportin sekä Due Diligence -tarkastuksessa yksilöityjen raportin laatimisen jälkeen tehtyjen kehittämistoimenpiteiden mukainen.

Myyjä huolehtii siitä, että Yhtiö laatii raportissa kehitystoimenpiteeksi esitetyn tietosuojasetuksen 30 artiklan edellyttämän rekisterinpitäjän selosteen henkilötietojen käsittelytoimista parhaan tietonsa mukaisesti Täytäntöönpanopäivään mennessä.

9.7 Verot ja niitä koskevat ilmoitukset

Yhtiö on asianmukaisesti ja ajallaan tehnyt kaikki ilmoitukset veroviranomaisille koskien tuloveroa, arvonlisäveroa ja muita veroja ja veronluonteisia maksuja (mukaan lukien työsuhteisiin liittyvät ennakonpidätykset ja työnantajamaksut) ("**Verot**"), jotka Yhtiön on ilmoitettava tai tilittävä. Yhtiö on maksanut ajallaan ja täysmääräisesti veroviranomaisille kaikki Verot, mukaan lukien veron lisäykset, korotukset ja korot, joiden maksua on vaadittu tai jotka Yhtiön on tullut oma-aloitteisesti maksaa.

Yhtiölle ei koidu Täytäntöönpanotilinpäätöksestä ilmenemättömiä jäännösveroja taikka muita veroseuraamuksia, joiden peruste johtuu Täytäntöönpanopäivää edeltävältä ajalta.

Yhtiössä ei ole parhaillaan käynnissä eikä tiedossa ole tulevia verotarkastuksia.

Kaikki Yhtiön tekemät liiketoimet on toteutettu markkinaehtoisesti.

9.8 Luvat ja lakien noudattaminen

Yhtiön toiminnan harjoittamiseen tarvittavat luvat ja hyväksynät on haettu asianmukaisesti, luvat ja hyväksynät ovat voimassa ja toimintaa harjoitetaan lupaehtojen mukaisesti. Tämän Kauppakirjan mukainen Kauppa ei johda Yhtiön toimintaan tarvittavan luvan tai hyväksynnän päättymiseen, peruuttamiseen, pidättämiseen tai muuttamiseen eikä Myyjän tiedossa ole, että mitään tällaista lupaa tai hyväksyntää olisi rikottu.

Yhtiö on noudattanut ja noudattaa kaikkia lakeja, asetuksia, muita säännöksiä, työehtosopimuksia, lupia, hyväksyntöjä sekä niihin sovellettavia viranomaismääräyksiä.

Yhtiö ei ole osallisena, eikä Yhtiötä kohdassa 10.4 b kuvatun menettelyn lisäksi uhkaa mikään tutkinta-, selvitys- tai muu viranomaismenettely, eikä Yhtiötä uhkaa mahdollisten viranomaislupien menettäminen.

9.9 Liiketoiminnan sopimukset

Yhtiöllä ei ole Due Diligence -aineistoon sisältyvien sopimusten lisäksi muita olennaisia sopimuksia tai sitoumuksia.

Due Diligence -aineistossa kuvatut asiakas- ja palvelusopimukset ovat olennaisilta osin muuttumattomina voimassa lukuun ottamatta

- a) mahdollisia yritysterveysterveysthuollon sopimuskannassa tapahtuneita, Myyjästä ja Yhtiöstä riippumattomia muutoksia;
- b) yritysten kanssa tehtyjen sopimusten mahdollisia, Due Diligence -aineistossa kuvatun sopimusten uudistamisprosessin yhteydessä tapahtuneita irtisanomisia; ja
- c) Nykyisiä, tähän Kauppakirjaan liittyvän tarjouskilpailun yhteydessä kilpailutettavia sopimuksia Yhtiön ja kilpailutukseen osallistuvien Vantaan kaupungin (Vantaan kaupungin työterveyshuoltoa koskeva sopimus sekä Keravan yritysterveysterveysthuollon järjestämistä koskeva sopimus), Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n, Kaunialan Sairaala Oy:n, Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Keravan kaupungin ja Kauniaisten kaupungin välillä, jotka tulevat päätymään, kun kilpailutuksen kohteena ollut palvelusopimus käynnistyy Täytäntöönpanopäivänä.

Yhtiön tiedossa ei ole, että liiketoimintaa koskevia sopimuksia oltaisiin irtisanomassa asianomaisten sopimusosapuolen toimesta tässä Kauppakirjassa tarkoitetun osakekaupan toteuttamisen seurauksena tai osakekaupan toteuttamiseen liittyen. Yhtiön sopimuskumppaneilla ei ole oikeutta purkaa, irtisanoa tai muuttaa velvoitteitaan tämän Kauppakirjan mukaisten järjestelyiden vuoksi pois lukien kohdassa c kuvattua palvelusopimusten päättymistä uusien palvelusopimusten alkaessa.

Yhtiötä kohtaan ei ole esitetty sopimukseen liittyviä reklamaatioita, joista aiheutuva seuraus Yhtiölle olisi vähäistä suurempi.

9.10 Vuokrasopimukset

Yhtiön voimassa olevat vuokrasopimukset on lueteltu Due Diligence -aineistossa, jossa kuvatut sopimukset ovat muuttumattomina voimassa. Yhtiö ei ole osapuolena muissa toimitiloja koskevissa vuokrasopimuksissa, eikä sillä ole mitään avoimia vuokravastuita aiemmin vuokratuista kiinteistöistä tai muista tiloista.

9.11 Immateriaalioikeudet

Yhtiö tai sen liiketoiminta eivät loukkaa kolmannen patentti-, tavaramerkki- tai tekijänoikeutta taikka muutakaan kolmannen osapuolen immateriaalioikeutta.

Yhtiöllä ja/tai Myyjällä on tarvittavat ohjelmistolisenssit ja oikeudet Yhtiön liiketoiminnassa tarvittaviin ja käytettäviin kolmannen osapuolen ohjelmistoihin ja tietojärjestelmiin eivätkä Yhtiön liiketoiminnassa käytettävät ohjelmistot ja tietojärjestelmät loukkaa minkään kolmannen osapuolen oikeuksia.

Vantaan kaupungin tukipalveluiden käytön päättymisestä on sovittu erikseen kohdissa 7 ja 8.

9.12 Henkilöstö

Yhtiön henkilöstö sekä avoimet työtehtävät mukaan lukien Yhtiön toimitusjohtaja, ("Henkilöstö") on lueteltu Due Diligence -aineistossa. Luettelo sisältää oikeat ja ajanmukaiset tiedot Yhtiön Henkilöstöstä, heidän palkoistaan ja työ- tai toimisuhteen perusteella maksettavista muista etuuksista sekä muista työ- tai toimisuhteiden keskeisistä ehdoista.

Yhtiö on noudattanut työsopimus- ja työaikalainsäädäntöä, työsuojelu- ja työturvallisuussäännöksiä, työsuojeluviranomaisten antamia määräyksiä, sekä Yhtiön henkilöstöön sovellettavaa työehtosopimusta (AVAINTESS, voimassa 28.2.2022 asti).

Yhtiön nykyisillä tai aikaisemmillä työntekijöillä ei ole tavanomaisten palkka- ja lomakorvaussaatavien lisäksi työsuhteeseen tai sen päättämiseen liittyviä vaatimuksia Yhtiötä kohtaan.

Yhtiö on maksanut (tai pidättänyt ja tilittänyt eteenpäin) kaikki erääntyneet ennakonpidätys-, sosiaaliturva-, työttömyys- ja eläkemaksut, eikä sillä ole kattamatonta eläkevastuuta. Yhtiön henkilöstöllä säilyy JuEL:n mukaiset lisäeläke-etuudet, koska Yhtiö on aikanaan yhtiötetty kilpailuneutraaliteettivoitteen vuoksi eli kuntalain 150 §:n perustuen. Yhtiöllä on siis velvoite säilyttää lisäeläke-etuudet Yhtiöön siirtyneillä työntekijöillä, vaikka Keva-jäsenyys on päättynyt. Lisäeläke-etuuden voi turvata henkilöstölle ostamalla lisäeläketurvaa vastaava osuus henkiyhtiöltä. Lisäeläkkeen edellytyksenä on, että palvelussuhteen tulee lisäeläke-etuuden saamiseksi jatkua osakeyhtiössä yhdenjaksoisesti aina henkilökohtaiseen eläkeikään asti.

Yhtiön ja Myyjän välisen 16.4.2019 allekirjoitetun liikkeenluovutus sopimuksen mukaan eläkemenoperusteiset maksut on siirretty liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä Yhtiölle. Myyjä vastaa Täytäntöönpanon jälkeen eläkemenoperusteisesta maksusta, eikä peri sitä Yhtiöltä.

Yhtiö on noudattanut ja täyttänyt kaikki velvollisuutensa koskien sen nykyisen ja aikaisemman henkilöstön työsuhteisiin sovellettavaa lainsäädäntöä, työehtosopimuksia sekä viranomaismääräyksiä eikä se ole saanut ilmoitusta niiden noudattamatta jättämisestä tai puutteellisesta noudattamisesta. Yhtiöllä ei ole vireillä nykyisiin tai aikaisemmin voimassa olleisiin työsuhteisiin liittyviä riitaisuuksia, eikä Myyjän tiedossa ole näihin liittyviä tulevia riitaisuuksia.

Yhtiössä on noudatettu soveltuvia työturvallisuuteen liittyviä lakeja, asetuksia ja määräyksiä, eikä sen nykyisillä tai aikaisemmillä työntekijöillä taikka viranomaisilla ole työturvallisuuteen tai sen puutteellisuuteen liittyviä vaatimuksia Yhtiötä kohtaan eikä Yhtiön tai Myyjän tiedossa ole, että tällaisia vaatimuksia oltaisiin esittämässä sitä kohtaan jatkossakaan.

Yhtiö on noudattanut kaikkia yhteistoimintalain velvoitteita eikä ole rikkonut yhteistoimintalakia.

Yhtiö ei ole ennen Täytäntöönpanopäivää irtisanonut Yhtiön työntekijöitä siten, että Yhtiöllä olisi työsopimuslain mukainen irtisanottujen henkilöiden takaisinottovelvollisuus tai työnantajan omavastuumaksu voisi niiden perusteella tulla maksettavaksi tulevaisuudessa.

Yhtiöllä ei ole vireillä nykyisiin tai aikaisemmin voimassa olleisiin työsuhteisiin liittyviä riitaisuuksia, eikä Myyjän tiedossa ole näihin liittyviä tulevia riitaisuuksia. Yhtiötä kohtaan ole esitetty mitään työntekijöihin liittyviä vahingonkorvausvaateita tai julkisoikeudellisia sanktiouhkia. Yhtiötä vastaan ei ole esitetty sen liiketoiminnan perusteella työsuhteissa sovellettavien työ- ja työehtosopimusten rikkomiseen perustuvia vaatimuksia. Myyjän tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, joiden perusteella voitaisiin perustellusti olettaa Yhtiön joutuvan edellä mainittujen menettelyjen ja/tai vaatimusten osapuoleksi tai kohteeksi.

9.13 Ympäristöasiat ja toimitilat

Yhtiön harjoittama toiminta täyttää voimassa olevan ympäristö-, paloturvallisuus- ja terveydensuojelulainsäädännön ja mainittuja asioita koskevien viranomaismääräysten vaatimukset.

Yhtiön hallitsemat toimitilat ovat niiden ikä ja nykyinen käyttö huomioiden asianmukaisessa kunnossa, eikä niihin kohdistu välittömiä Yhtiön vastuulle kuuluvia korjaustarpeita. Yhtiön hallitsemat toimitilat ovat voimassa olevien paloturvallisuus-, rakennus-, kaavoitus-, työturvallisuus-, terveys- ja muiden niihin sovellettavien lakien ja määräysten mukaiset, eikä niiden käyttö poikkea sallitusta käytöstä.

Yhtiön toimitiloissa ei ole ilmennyt sisäilmaongelmia. Kunnossapitovastuu toimitiloista on kunkin toimitilan vuokranantajalla.

Yhtiön tiedossa ei ole vireillä olevia eikä Yhtiötä uhkaavia riitoja, tutkimuksia, tarkastuksia, vaatimuksia tai valituksia edellä mainittuihin liittyen.

Yhtiö ei omista eikä ole omistanut kiinteistöjä.

9.14 Vakuutukset

Yhtiön omaisuus, liiketoiminta ja vastuut ovat vakuutettuja Due Diligence -aineistossa lueteltujen vakuutusten mukaisesti. Vakuutukset ovat vakuutusehtojen mukaisesti voimassa, eikä Yhtiölle ole toimitettu niihin liittyviä irtisanomisilmoituksia tai ilmoituksia koskien vakuutusehtojen tai -maksujen muuttamista. Kaikki Due Diligence -aineistossa lueteltuihin vakuutuksiin liittyvät erääntyneet vakuutusmaksut on maksettu täysimääräisesti ja ajallaan.

9.15 Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Yhtiön tiedossa ei ole vireillä olevia eikä sitä uhkaavia oikeudenkäyntejä taikka riita- tai rikosasioita koskevia kanteita tai vaatimuksia (ml. välimiesmenettelyt) eikä veromenettelyitä, jossa Yhtiö olisi osapuolena. Yhtiö ei ole myöskään viranomaisen

taholta tutkinnan tai muun selvitystyön kohteena eikä Yhtiötä uhkaa viranomaistutkinta lukuun ottamatta kohdassa 10.4 b kuvattua viranomaismenettelyä.

Yhtiötä kohtaan ei ole vireillä merkittäviä potilasvahinkovaateita, joiden oikeudellinen peruste olisi esitetty viimeisen kolmen vuoden aikana.

9.16 Toiminta Täytäntöönpanopäivään saakka

Yhtiö ei ole vuoden 2020 tilinpäätöksen päiväyksen jälkeen poikennut tähän asti noudattamistaan menettelytavoista ja toimintamalleista tai toiminut tavalla, joka olisi muutoin ristiriidassa hyvän ja terveen liiketavan kanssa, ellei Ostaja ole kyseisiä toimia kirjallisesti etukäteen hyväksynyt.

Erityisesti todetaan, että vuoden 2020 tilinpäätöksen käsittämän ajanjakson jälkeen

- a) ei ole tapahtunut mitään olennaista negatiivista muutosta Yhtiön taloudellisessa tilassa, omaisuudessa, velvoitteissa tai liiketoimintamahdollisuuksissa tai sen suhteessa alihankkijoihin, tavarantoimittajiin tai muihin sopimuskumppaneihin, josta ei olisi annettu tietoa Due Diligence -aineistossa
- b) mitään merkittävää Yhtiön omaisuutta, olipa se vakuutettua tai vakuuttamatonta, ei ole vahingoittunut tai tuhoutunut;
- c) Yhtiö ei ole ottanut pitkäaikaista lainaa tai anteeksiantanut tai alaskirjannut kolmansilta osapuolilta (mukaan lukien Myyjältä ja sen omistamilta yhtiöiltä) olevia velkasaatavia normaaliin yhtiön liiketoimintaan sisältyvien yritysasiakassopimusten luottotappiokirjauksia lukuun ottamatta;
- d) ei ole tehty sopimuksia tai toimia minkään Yhtiön omistaman merkittävän omaisuuden myymiseksi tai merkittävän omaisuuden hankkimiseksi muutoin kuin normaalin liiketoiminnan puitteissa;
- e) ei ole muutettu Yhtiön kirjanpitojärjestelmiä, -periaatteita tai -käytäntöjä tai laskujen maksamiseen tai perimiseen liittyviä käytäntöjä;
- f) Yhtiö ei ole antanut takausta tai asettanut vakuutta;
- g) ei ole ryhdytty muihin toimenpiteisiin, sopimuksiin tai liiketoimiin, jotka ovat Ostajan tai Yhtiön kannalta olennaisia tai poikkeavia, voivat rikkoa Myyjän Vakuutuksia tai joilla voisi olla olennainen negatiivinen vaikutus Yhtiön varoihin tai taloudelliseen tilaan.

10 MYYJÄN KORVAUSVELVOLLISUUS

10.1 Korvausvelvollisuuden yleiset periaatteet

Myyjä on velvollinen korvaamaan Ostajalle, tai Ostajan niin vaatiessa Yhtiölle, kohdassa 9 määriteltyjen Myyjän Vakuutusten paikkansa pitämättömyydestä Ostajalle tai Yhtiölle

aiheutuneen vahingon siltä osin kuin Ostajan oikeutta korvaukseen ei ole rajattu tämän Kauppakirjan kohdassa 10.2.

Myyjän Ostajalle suorittaman korvauksen määrän katsotaan alentavan kauppahintaa, eikä Ostajalla ole oikeutta vahingonkorvaukseen tai Kaupan purkamiseen.

10.2 Myyjän korvausvelvollisuuden erityiset rajoitukset

Myyjän tämän Kauppakirjan kohtaan 9 (Myyjän vakuutukset) perustuva korvausvelvollisuus on kohdassa 9.3 annettuja vakuutuksia lukuun ottamatta rajattu seuraavasti:

- (a) Myyjällä ei ole korvausvelvollisuutta eikä Ostajalla ole oikeutta esittää vaatimuksia Myyjää kohtaan Myyjän Vakuutuksen rikkomisesta, jos rikkomus on ilmennyt Myyjän antamasta Due Diligence -aineistosta ja joka olisi ollut Ostajan tai sen käyttämän huolellisesti toimivan asiantuntijan havaittavissa Yhtiötä koskevasta Due Diligence -aineistosta;
- (b) Myyjällä ei ole korvausvelvollisuutta eikä Ostajalla ole oikeutta esittää vaatimuksia Myyjää kohtaan siltä osin kuin Ostaja on ollut tietoinen Myyjän Vakuutuksen rikkomisesta ennen Allekirjoituspäivää, tai jos Ostaja on tullut tietoiseksi Myyjän Vakuutuksen rikkomisesta ennen kaupan Täytäntöönpanoa ja silti suostunut Täytäntöönpanoon;
- (c) Myyjä ei ole korvausvelvollinen Myyjän Vakuutusten rikkomisen tai muiden Ostajan esittämien vaatimusten johdosta, mikäli rikkominen tai vaatimukset perustuvat lainsäädäntöön, joka ei ole ollut voimassa tämän Kauppakirjan allekirjoittamispäivänä tai viranomaisten noudattaman käytännön muuttumiseen tämän Kauppakirjan allekirjoittamispäivän jälkeen;
- (d) Myyjä ei ole korvausvastuussa Ostajalle tai Yhtiölle aiheutuneista välillisistä vahingoista, mukaan lukien mutta mitään kuitenkaan poissulkematta, liikevaihdon tai katteen menetyksestä;
- (e) Myyjän korvausvelvollisuutta laskettaessa huomioon ei oteta vahinkokohtaisia määriä, jotka alittavat 0,1 % Kauppahinnasta. Myyjällä ei ole korvausvelvollisuutta siltä osin, kun Ostajalle tai Yhtiölle aiheutuneiden em. tavalla laskettujen vahinkojen yhteismäärä alittaa 1 % Kauppahinnasta. Mikäli vahingon yhteismäärä tai yksittäisen vahingon tai samasta perusteesta johtuvan useamman vahingon määrä ylittää edellä mainitun määrän, Myyjä vastaa vahingosta myös rajan alittavilta osin. Myyjän kokonaisvastuu on rajattu 17 %:iin Kauppahinnasta lukuun ottamatta kohdan 9.7 (Verot ja niitä koskevat ilmoitukset) mukaisia vakuutuksia, joiden osalta Myyjä korvaa Ostajalle aiheutuneen vahingon täysimääräisesti;
- (f) Ostajan tulee esittää Myyjän Vakuutuksiin perustuvat vaatimuksensa Myyjälle kirjallisesti viimeistään kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun Ostaja sai tietoonsa korvausvelvollisuuden synnyttävät tapahtumat, ja viimeistään kahdeksantoista (18) kuukauden kuluessa Täytäntöönpanopäivästä pois lukien kohdassa 9.7 (Verot ja niitä

koskevat ilmoitukset), jonka osalta sovelletaan vastuun perusteen yleistä vanhenemisaikaa lisättynä kuudellakymmenellä (60) päivällä;

- (g) Ostajan tulee tehdä kaikki kohtuulliset toimet mahdollisten vahinkojen määrän rajoittamiseksi. Myyjällä ei ole korvausvelvollisuutta siltä osin kuin Ostaja olisi kohtuudella voinut rajoittaa sopimusrikkomuksesta aiheutuneen kulun tai vahingon suuruutta tai siltä osin kuin Ostaja saa vahingosta korvauksen vakuutuksesta tai muuten kolmannelta; ja
- (h) Jos Yhtiölle aiheutunut Myyjän korvattavaksi tuleva vahinko on Yhtiön verotuksessa vähennyskelpoinen, korvauksen määrää alennetaan sovellettavan verokannan mukaisella suhteellisella osuudella vahingosta.

10.3 Poikkeus vastuunrajoituksiin

Kohdassa 10.2 mainittuja vastuunrajoituksia ei sovelleta kohdan 9.3 (Osakkeet) mukaisiin vakuutuksiin. Vastuunrajoituksia ei myöskään sovelleta, jos rikkomus on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

10.4 Myyjän erityinen korvausvastuu

Riippumatta tämän Kaupparin mukaisista Myyjän vastuunrajoituksista, Myyjä korvaa Ostajalle tai Ostajan niin vaatiessa Yhtiölle täysimääräisesti euro-eurosta -periaatteella kaiken sellaisen vahingon, joka aiheutuu:

- a) jos mistä tahansa kohdissa 7 ja 8 tarkoitetuista Myyjän tukipalveluista ja/tai muista Myyjän ja Yhtiön välisistä ennen kaupan täytäntöönpanoa voimassaoleista ja uusien palvelusopimusten käynnistyessä päättyvistä vanhoista työterveyspalvelua ja järjestämistä koskevista sopimuksista aiheutuu Yhtiölle kuluja ja/tai velvoitteita Täytäntöönpanopäivän jälkeen lukuun ottamatta kohdissa 7 ja 8 erikseen yksilöityjä järjestelyjä ja laskutusta;
- b) *[poistettu salassa pidettävä tieto, peruste JulKL 24 § 1 mom 17) ja 20) kohdat];*
- c) *[poistettu salassa pidettävä tieto, peruste JulKL 24 § 1 mom 17) ja 20) kohdat];*
- d) Yhtiön toimitiloja koskevien vuokrasopimusten arvonlisäverollisuudesta tai vuokrasopimuksiin kirjatuista sitoumuksista toiminnan arvonlisäverovelvollisuudesta ajalta ennen Täytäntöönpanoa
- e) Yhtiön aiemmilla toiminimillään harjoittamasta, muusta kuin Yhtiön nykyisen toimialan mukaisesta työterveysliiketoiminnasta.
- f) Yhtiön ja HUS:n välisistä sopimuksista ajalta ennen täytäntöönpanopäivää.
- g) *[poistettu salassa pidettävä tieto, peruste JulKL 24 § 1 mom 17) ja 20) kohdat].*

11 OSTAJAN VAKUUTUKSET JA SITOUKSET

Ostaja antaa täten Myyjälle seuraavat Vakuutukset ja vastaavat niiden paikkansapitävyydestä Allekirjoituspäivänä:

- a) Ostajalla on tarvittava rahoitus tai rahoitusta koskevat päätökset Kaupan toteuttamiseen ja Kauppahinnan maksamiseen;
- b) Ostaja on tehnyt tarvittavat yhtiöoikeudelliset päätökset ja/tai valtuutukset Kaupan toteuttamiseksi ja Kauppakirjan allekirjoittamiseksi;
- c) Ostajalla on ollut mahdollisuus tutustua kaikkeen Myyjän ennen kaupantekoa Ostajalle Yhtiöstä toimittamaan Due Diligence -aineistoon;
- d) Myyjän ennen tarjouksen jättämistä toimittama aineisto sekä siinä olevat mahdolliset puutteet tai epäselvyydet sekä näistä seuraavat seikat on kokonaisuudessaan huomioitu Kauppahinnassa;
- e) Ostaja on huomioinut Due Diligence -aineiston sekä siinä olevat mahdolliset puutteet tai epäselvyydet sekä näistä seuraavat seikat suostuessaan Kauppakirjan allekirjoittamiseen;
- f) Ostajalla ei ole tämän Kauppakirjan allekirjoittamishetkellä tiedossaan Myyjän Vakuutuksen rikkomista, joka aiheuttaisi tämän Kauppakirjan mukaisen Myyjän korvausvelvollisuuden Ostajalle lukuun ottamatta tässä Kauppakirjassa erikseen sovitut, Myyjän erityisellä korvausvastuulla olevat asiat.

Ostaja sitoutuu valitsemaan uuden hallituksen Yhtiölle välittömästi omistusoikeuden siirryttyä pidettävässä ylimääräisessä yhtiökokouksessa sekä ilmoittamaan hallituksen uuden kokoonpanon kaupparekisteriin. Ostaja luovuttaa Myyjälle jäljennöksen yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Ostaja sitoutuu seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa kannattamaan hallituksen jäsenille vastuuvapauden myöntämistä, mikäli tilintarkastajat toteavat, että sille ei ole estettä.

Ostaja vastaa Yhtiön hallinnon järjestämisestä Täytäntöönpanopäivästä lukien.

12 KILPAILU- JA REKRYTOINTIKIELTO

12.1 Kilpailukielto

Myyjä sitoutuu olemaan itse tai omistamiensa tai hallitsemiensa yhtiöiden kautta, suoraan tai välillisesti, harjoittamatta Yhtiön kanssa kilpailevaa myytävään liiketoimintaan liittyvää toimintaa kolmen (3) vuoden ajan Kaupantekopäivästä lukien. Kilpailevaksi toiminnaksi ei katsota Myyjän tällä hetkellä harjoittamaa toimintaa tai sellaista uutta liiketoimintaa, jota Yhtiö ryhtyy harjoittamaan Kaupantekopäivän jälkeen. Kilpailukieltoa ei kuitenkaan sovelleta tilanteessa, jossa Myyjä on perustellusta syystä purkanut Myyjän ja Ostajan välisen työterveyspalveluiden tuottamista koskevan palvelusopimuksen Ostajasta johtuvasta syystä. Kilpailukielto ei myöskään estä Myyjää hoitamasta sille julkisyhteisönä kuuluvia lakisääteisiä tai viranomaisen määräämiä tehtäviä tai vaikuta Myyjän oikeuksiin tai velvoitteisiin, jotka johtuvat hyvinvointialueuudistuksesta tai sen vaikutuksista. Myyjä ei kuitenkaan saa alkaa harjoittamaan yritystyöterveyshuollon järjestämisvastuun alaista toimintaa, ellei Myyjä ole perustellusti purkanut Osapuolten välistä palvelusopimusta Ostajasta johtuvasta syystä.

12.2 Rekrytointi- ja houkuttelukielto

Lisäksi Myyjä sitoutuu olemaan yhden (1) vuoden ajan Täytäntöönpanopäivästä lukien sekä tämän Kauppakirjan allekirjoituspäivän ja Kaupan Täytäntöönpanopäivän välillä tarkoituksellisesti houkuttelematta Yhtiön tai Ostajan palveluksessa olevia työterveyslääkäreitä, Yhtiöön tai Ostajaan sopimussuhteessa olevia ammatinharjoittajina toimivia työterveyslääkäreitä taikka johtoryhmän jäseniä toisen yhteisön tai Myyjän palvelukseen tai muuten irtisanoutumaan Yhtiön tai Ostajan palveluksesta. Kielto koskee lisäksi Yhtiön palveluksessa olevia muita lääkäreitä kuin työterveyslääkäreitä sekä Yhtiöön sopimussuhteessa olevia ammatinharjoittajina toimivia muita lääkäreitä kuin työterveyslääkäreitä. Kielto ei kuitenkaan estä Myyjää tai Myyjän konserniyhtiötä rekrytoimasta yleiseen työnhakuilmoitukseen vastannutta henkilöä.

12.3 Sopimussakko

Mikäli Myyjä tietoisesti rikkoo edellä kohdassa 12.1 tai 12.2 tarkoitettua kilpailukieltota tai rekrytointi- ja houkuttelukieltoa, on kieltoa rikkonut Myyjä velvollinen maksamaan Ostajalle, tai Ostajan niin vaatiessa Yhtiölle, sopimussakkona kohdan 12.1 mukaisen kilpailukiellon rikkomisesta 150.000 euroa ja kustakin kohdan 12.2 mukaisen rekrytointi- ja houkuttelukieillon rikkomisesta 25.000 euroa, mikäli Myyjä ei ole korjannut rikkomustaan 30 päivän kuluessa Ostajan kirjallisesta vaatimuksesta. Mikäli rikkomuksesta on aiheutunut edellä mainittua sopimussakkoa suurempi vahinko, on Ostajalla oikeus vaatia Myyjää korvaamaan aiheutunut vahinko sopimussakon ylittävältä osalta.

13 MUUT EHDOT

13.1 *[poistettu salassa pidettävä tieto, peruste Julkl 24 § 1 mom 17) ja 20) kohdat].*

13.2 Kulut

Kumpikin osapuoli vastaa itselleen aiheutuneista, tämän Kauppakirjan mukaisen Kaupan tekoon ja täytäntöönpanoon sekä kauppahinnan tarkistukseen liittyvistä kustannuksistaan.

13.3 Varainsiirtovero

Ostaja vastaa tämän Kauppakirjan mukaisesta Kaupasta menevästä varainsiirtoverosta.

13.4 Ilmoitukset ja tiedonannot

Kaikki tähän Kauppakirjaan liittyvät ilmoitukset ja muut tiedonannot on toimitettava toiselle Osapuolelle henkilökohtaisesti, kirjatulla kirjeellä tai sähköpostilla suomen kielellä alla ilmoitettuun Osapuolen osoitteeseen tai muuhun Osapuolen tämän kohdan mukaisesti ilmoittamaan osoitteeseen:

Myyjälle: Vantaan kaupunki

Osoite: PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Sähköposti: kirjaamo@vantaa.fi

Ostajalle: Terveystalo Healthcare Oy

Osoite: Jaakonkatu 3 A, 00100 Helsinki

Sähköposti:

Tiedoksi:

Osoite:

Sähköposti:

Toimitettaessa ilmoitus henkilökohtaisesti ilmoituksen tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen, kun ilmoitus on annettu vastaanottajalle. Toimitettaessa ilmoitus kirjattuna kirjeenä ilmoituksen tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen kolmantena pankkipäivänä kirjattuna kirjeen postittamisesta. Lähetettäessä ilmoitus sähköpostitse ilmoituksen tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen, kun sähköpostiviesti on vastaanottajan toimesta kuitattu vastaanotetuksi. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei automaattista poissaoloviestiä pidetä sähköpostiviestin vastaanottokuittauksena.

13.5 Siirtäminen

Tätä Kauppakirjaa tai sen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia ei saa siirtää ilman toisen Osapuolen etukäteistä kirjallista suostumusta.

13.6 Salassapito

Myyjän hallussa olevien tietojen ja asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Tämä Kauppakirja on julkinen, lukuun ottamatta Kauppakirjan liiteluettelossa yksilöityjä Kauppakirjan liitteitä, jotka ovat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella salassa pidettävä.

Ostaja sitoutuu pitämään salassa kaupanteon yhteydessä saamansa sellaiset tiedot ja asiakirjat, jotka olisivat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) perusteella viranomaisen tietoina tai asiakirjoina salassa pidettäviä.

Myyjä sitoutuu pitämään salassa luottamukselliset tiedot Ostajasta, mutta tämä ei estä Myyjää ilmaisemasta tai käyttämästä luottamuksellista tietoa, mikäli tiedon ilmaiseminen tai käyttö:

- (a) on tarpeellista soveltuvan lainsäädännön nojalla tai toimivaltainen viranomainen näin vaatii;
- (b) on tarpeen tästä Kauppakirjasta johtuvien tai tähän Kauppakirjaan liittyvien oikeudellisten menettelyjen takia; tai
- (c) mikäli tieto tulee myöhemmin julkiseksi muutoin kuin Myyjän sopimusrikkomuksen seurauksena.

Myyjä sitoutuu pitämään salassa myös viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisesti Yhtiön liikesalaisuutta sisältävät tiedot.

13.7 **Tulkinta**

Tätä Kauppakirjaa tai sen tiettyä kohtaa ei tulkita toisen Osapuolen eduksi tai vahingoksi sillä perusteella, että Kauppakirja tai tietty kohta on kyseisen Osapuolen tai tämän neuvonantajan laatima.

13.8 **Osittainen pätemättömyys tai mitättömyys**

Mikäli tämä Kauppakirja (liitteet mukaan lukien) osittain on tai tulee lainsäädännöllisten muutosten takia, viranomaismääräysten johdosta tai muusta syystä pätemättömäksi tai mitättömäksi, on Kauppakirja muilta osin yhä voimassa. Mikäli lopputulos kuitenkin olisi kohtuuton tai muuttaisi Osapuolten alkuperäistä sopimustahtoa, Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan Kauppakirjan muuttamisesta siten, että Osapuolten alkuperäinen tarkoitus toteutuu mahdollisimman tarkasti.

13.9 **Erimielisyyksien ratkaiseminen**

Tähän Kauppakirjaan sovelletaan Suomen lakia.

Tästä Kauppakirjasta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Riippumatta edellä todetusta, kukin Osapuoli voi minkä tahansa oikeudellisen menettelyn aikana tai ennen sitä, hakea toimivaltaiselta tuomioistuimelta turvaamistoimea tai muuta vastaavaa väliaikaista kieltotuomiota, milloin tällainen on tarpeen Osapuolen etujen turvaamiseksi kyseisessä vireillä olevassa menettelyssä.

13.10 **Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset**

Tämä Kauppakirja voidaan allekirjoittaa sähköisesti tai vaihtamalla pdf-kopioita allekirjoitetuista allekirjoitussivuista, jolloin kaikki allekirjoitussivut yhdistettynä muodostavat alkuperäisen allekirjoitetun Kauppakirjan.

[Allekirjoitukset seuraavalla sivulla]

VANTAAN KAUPUNKI

Nimi:

Asema:

TERVEYSTALO HEALTHCARE OY

Nimi:

Asema:

LIITTEET

Liite 4.1	Laskentamalli ja esimerkkilaskelma kauppahinnan määräytymisestä
Liite 9	Due Diligence –aineisto (salassa pidettävät JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta ja 20 kohta)
Liite 13.1	Tietosuojaan liittyvät toimenpiteet (<i>laaditaan ennen kauppakirjan allekirjoitusta</i> , salassa pidettävä JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta ja 20 kohta)

Peruskauppahinta**+ Rahat ja pankkisaamiset**

190013 Pankkitili OP 50000-120445209

+ Vaihto-omaisuus

TÄTÄ KOSKEVAA TILIÄ TAI TAPAHTUMIA EI OLE

+ Maksetut ennakkomaksut

TÄTÄ KOSKEVAA TILIÄ TAI TAPAHTUMIA EI OLE

+ Lainasaamiset

TÄTÄ KOSKEVAA TILIÄ TAI TAPAHTUMIA EI OLE

+ Myyntisaamiset

171000 Myyntisaamiset emoyhtiöltä lyhytaikaiset

171200 Myyntisaamiset konserniyhtiöltä, lyhytaikaiset

171250 Myyntisaam.kons.yht

174000 Myyntisaamiset muilta, lyhytaikaiset

174010 Myyntisaamiset, tilinpäätösjakso

171250 Myyntisaam.kons.yht

174150 Työterveyshuollon laskutus

174151 Liikelaitoksen reskontrasta siirretyt yhtiön laskut

+ Muut saamiset (sis. konsernitili)

171450 Emoyhtiön konsernitili 31.12.

179807 Jaettavat sosiaalivakuutusmaks

179808 Ostojen arvonalisäverot

179822 Palkanlaskenta, korvaukset

179831 Muut pidätykset kuukausipalkoi

179832 Kuukausipalkkojen selvittelyt

179840 TPK/Osto/maksujen pal. toimitt.virhesuoritukset

180900 Arvonlisäverosaamiset

181053 Palkkasaamiset

+ Siirtosaamiset

182609 Muut siirtosaamiset

– Ostovelat

254550 Ostovelat emoyhtiölle lyhytaikaiset

254560 Ostovelat konserniyhtiöille, lyhytaikaiset

254900 Ostovelat muille, lyhytaikaiset

254901 Ostovelat, tilinpäät.jaksotuk

254911 Ostovelat, tilinpäät.jaksotuk

– Saadut ennakot

TÄTÄ KOSKEVAA TILIÄ TAI TAPAHTUMIA EI OLE

– Muut velat

255581 KuEL-maksut, työnantajamaksut palkoista
255600 Myynnin alv-velka
255710 Ennakonpidätykset, erittelemät
255810 Ay-velka
255820 Sotu, erittelemättömät
255850 Työeläkemaksut KuEL
255856 Tapaturmavakuutusmaksuvelka
255857 Ryhmähenkivakuutusvelka

– Siirtovelat

255900 Työttömyysvakuutusvelka työntekijä
255950 Työttömyysvakuutusvelka työnantaja
258080 Lomapalkkajaksotus
258081 Lomap.jaksotus sos kulut
258820 Muut tilinpäätösjaksotukset
259080 Verojaksotus
261000 Muut siirtovelat

– Korolliset velat

TÄTÄ KOSKEVAA TILIÄ TAI TAPAHTUMIA EI OLE, Yhtiöllä ei korollisia velkoja

= Kauppahinta

LASKENTAESIMERKKI

Peruskauppahinnan tarkistuserä per 31.12.2020

Erä	Tili		Erä YHT
+	Rahat ja pankkisaamiset		
	190013 Pankkitili OP 50000-120445209	0,00	0,00
+	Vaihto-omaisuus		
	Ei tiliä, ei vaihto-omaisuutta	0,00	
+	Maksetut ennakkomaksut		
	Ei tiliä, ei ennakkomaksuja	0,00	
+	Lainasaamiset		
	Ei tiliä, ei lainasaamisia	0,00	
+	Myyntisaamiset		
	171000 Myyntisaamiset emoyhtiöltä lyhytaikaiset	293269,68	
	171200 Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä, lyhytaikaiset	45147,85	
	174000 Myyntisaamiset muilta, lyhytaikaiset	413191,56	
	174010 Myyntisaamiset, tilinpäätösjaksotukset	110756,65	
	174150 Työterveyshuollon laskutus	6437,57	
	174151 Liikelaitoksen reskontrasta siirretyt yhtiön lasku	7938,98	
	Myyntisaamiset yhteensä		876 742,29
+	Muut saamiset		
	171450 Emoyhtiön konsernitiili 31.12.	1163508,3	
	179807 Jaettavat sosiaalivakuutusmaks	0	
	179808 Ostojen arvonnisäverot	0	
	179822 Palkanlaskenta, korvaukset	-1297,12	
	179831 Muut pidätykset kuukausipalkoi	0	
	179840 TPK/Osto/maksujen pal. toimitt.virhesuoritukset	-20,42	
	180900 Arvonnisäverosaamiset	3230,45	
	181053 Palkkasaamiset	0	
	Muut saamiset yhteensä		1 165 421,21
+	Siirtosaamiset		
	182609 Muut siirtosaamiset	37658,08	
	Siirtosaamiset yhteensä		37 658,08

-	Ostovelat		
	254550 Ostovelat emoyhtiölle lyhytaikaiset	-141446,18	
	254560 Ostovelat konserniyhtiöille, lyhytaikaiset	-26781,05	
	254900 Ostovelat muille, lyhytaikaiset	-61220,2	
	254901 Ostovelat, tilinpäät.jaksotuk	-10579,5	
	254911 Ostovelat, tilinpäät.jaksotuk	-4736,66	
	Ostovelat yhteensä		-244 763,59
-	Saadut ennakot		
	Ei tiliä, ei saatuja ennakoita		
-	Muut velat		
	255581 KuEL-maksut, työnantajamaksut palkoista	-38944,15	
	255600 Myynnin alv-velka	0	
	255710 Ennakonpidätykset, erittelemät	-62282,86	
	255810 Ay-velka	0	
	255820 Sotu, erittelemättömät	-3153,9	
	255850 Työeläkemaksut KuEL	-18086,71	
	255856 Tapaturmavakuutusmaksuvelka	-74,94	
	255857 Ryhmähenkivakuutusvelka	-891,51	
	256090 Myyntireskontran välitili, perintä	0	
	Muut velat yhteensä		-123 434,07
-	Siirtovelat		
	255900 Työttömyysvakuutusvelka työntekijä	-8156,21	
	255950 Työttömyysvakuutusvelka työnantaja	-9878,29	
	258080 Lomapalkkajaksotus	-453340,75	
	258081 Lomap.jaksotus sos kulut	-86588,07	
	258820 Muut tilinpäätösajaksotukset	-204054,59	
	259080 Verojaksotus	-18793,78	
	261000 Muut siirtovelat	-67700,06	
	Siirtovelat yhteensä		-848 511,75
-	Korolliset velat		
	Ei tiliä, ei korollisia velkoja		

PERUSKAUPPAHINNAN TARKISTUSERÄ

863 112,17

TARJOUSTEN VERTAILUTAULUKKO

VD/4782/02.08.00.00/2021 / Työterveyshuollon palveluiden hankinta

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Vertailuun valittuja tarjouksia yhteensä: 2

Tähän vertailunäkymään valittuja tarjouksia yhteensä: 2

Yhteiset kriteerit/tiedot	Pihlajalinna Terveys Oy Vantaan Työterveys	Suomen Terveystalo Oy Suomen Terveystalo Oy, Työterveyshu ollon palveluiden hankinta, Vantaan kaupunki	Pisteiden laskentatapa
---------------------------	---	---	------------------------

	Maksimi- pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	
Kauppahinta Kauppariiaan voidaan tehdä täsmennyksiä myös Myyjän tukipalveluiden tuottamiseen sekä osapuolten exit-velvoitteiden osalta, jos tämä havaitaan omistuksen siirtoa suunniteltaessa olevan tarpeen. Lopullinen kauppahinta lasketaan liitteenä olevan kaupparijaluonnoksen (Liite 2) mukaisesti.	100,00	10075000,00	65,42207	15400000,00	100,000	tarjottu arvo ----- * maksimipisteet suurin annettu arvo
Yhteisten kriteerien/tietojen pisteet	100,000		65,42207		100,000	
Kriteerikohtaiset pisteet yht.						
Kokonaishinta yhteensä	0,000					pienin annettu arvo ----- * maksimipisteet tarjottu arvo
Kaikki pisteet yhteensä			65,42207		100,000	

[] Sijoitus 2.

[] Sijoitus 1.

9 §

Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin velan maksaminen Asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastolle

VD/11774/02.03.03.02/2021

RV/K-ML/RK-K/OL/AH

Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotitoiminta (jäljempänä myös yhtiö) on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaan vuokraoikeuden nojalla hallita ja rakentaa Vantaan kaupungin 72. kaupunginosan korttelissa 72040 sijaitsevaa tonttia nro 1 (Rekola) sekä omistaa ja hallita tontille rakennettavia rakennuksia. Yhtiön omistamissa rakennuksissa olevat tilat on tarkoitettu käytettäväksi päiväkotitiloina.

Kaupunginhallitus päätti 17.6.2019 (§ 31) ostaa Asuntosäätiön Asunnot Oy:ltä Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotitoiminnan -nimisen yhtiön (Y-tunnus: 1108773-8) koko osakekannan 8 067,60 euron kauppahinnalla ja valtuutti maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tekemään ja allekirjoittamaan osakekaupunkirjan. Samalla kaupunginhallitus totesi, että yhtiön taseessa 31.12.2018 on vierasta pääomaa 2 464 611,20 euroa, joka erääntyi korkoineen yhtiön maksettavaksi kerralla 26.10.2019. Koska yhtiöllä ei ollut merkittäviä kassavaroja, ko. laina täytyi jälleenerahoittaa.

Kaupunginhallitus päätti 23.9.2019 (§ 16) myöntää Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodille Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta enintään 2,5 milj. euron suuruisen lainan. Rahastosta myönnetyn lainan laina-aika on enintään 5 vuotta ja lainan korko on 6 kk euribor-korko marginaalilla korjattuna. Lainan on kertynyt korkoa ja se voidaan maksaa ennen aikaisesta pois kuluitta. Lainan vakuudeksi edellytettiin maanvuokraoikeuteen 92-72-40-L1 kohdistuvaa panttikirjaa 766-13.10.2004/7477 määrältään 2 977 445 euroa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.10.2020 (§ 15) Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotitoiminnan koskevat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joiden mukaan yhtiön toiminta on päätetty lopettaa vuoden 2021 alkupuolella selvitystilamenettelyn kautta ja päiväkotirakennukset siirtää kaupungin suoraan omistukseen.

Kaupunginhallitus päätti 26.4.2021 (§ 15) asettaa Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin selvitystilaan yhtiön purkamiseksi. Päätösesityksen selostusosassa todettiin, että Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin omistama maanvuokraoikeus päiväkotirakennuksineen siirretään yhtiötä purettaessa selvitysmiehen kanssa myöhemmin sovittavien ehtojen mukaan kaupungille. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaupungille siirtyessä maanvuokrasopimus päätetään, maanvuokraoikeuden kirjaus poistetaan kiinteistörekisteristä ja päiväkotirakennus siirtyy kaupungin sisäisen toimitilavuokran piiriin. Jotta Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston pääoma ei järjestelyn seurauksena alenisu, kuitataan yhtiön velka Talouspalveluilta saadun selvityksen mukaan rahastolle maksetuksi emokaupungin (SAP-yritys 1000) ja Asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston (SAP-yritys 1311) välisin tasesiirroin.

Päätös selvitystilaan asettamisesta ja selvitysmiehen valinnasta tehtiin yhtiössä Henkilöstö- ja konsernijohtajan osakkeenomistajan päätöksellä 8.6.2021 (§ 43/2021). Selvitysmieheksi valittiin Pauliina Tenhunen Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä.

Asunto-osakeyhtiölain 22 luvussa tarkoitettuna selvitysmenettelyn tarkoituksena on yhtiön varallisuusarvon selvittäminen, tarpeellisen omaisuusmäärän muuttaminen rahaksi, velkojen

maksaminen ja lopulta ylijäämän eli jako-osuuden suorittaminen osakkeenomistajille. Yhtiö katsotaan purkautuneeksi, kun selvitysmies on esittänyt lopputilityksen koolle kutsumassaan yhtiökokouksessa.

Selvitysmies on yhdessä konserniohjauksen kanssa valmistellut suunnitelman, jonka mukaan osana selvitysmenettelyä yhtiö maksaisi velkansa Vantaan kaupungin Asuntolaina- kiinteistö- ja rakentamisrahastolle luovuttamalla velan sijaismaksuna yhtiöllä olevan maanvuokraoikeuden rakennuksineen, rakennelmineen sekä niihin kuuluvine sähkö-, viemäri-, lämpö- ja kaapelitelevisioliittymineen, koneineen ja laitteineen Vantaan kaupungille. Rakennukset, rakennelmat, liittymät, koneet ja laitteet arvostettaisiin velkaa maksettaessa tasearvoonsa yhteensä 2 408 981,69 euroa. Loput velan pääomasta 66 018,31 euroa sekä maksupäivään asti kertyneet maksamattomat lainan korot maksettaisiin yhtiön rahavaroista.

Yhtiölle myönnetyn lainan pääoman maksaminen sijaismaksuna poikkeaa lainan ehdoista, mistä syystä maksusta tulee sopia osapuolten välisellä sopimuksella ja kaupungin toimivaltaisen toimielimen päättää järjestelyn hyväksymisestä. Sopimuksella vahvistettaisiin lainan pääoman maksamisessa käytettävät omaisuuserät, niiden arvot ja se, ettei Vantaan kaupungin Asuntolaina- kiinteistö- ja rakentamisrahastolle ole näiden toimenpiteiden jälkeen saatavia yhtiöltä. Luonnos lainan pääoman maksamista koskevasta sopimuksesta on tämän päätösesityksen liitteenä. Yhtiön velan maksamisesta Asuntolaina- kiinteistö- ja rakentamisrahastolle tulee olla sovittu ennen kuin lopputilitys voidaan laatia.

Lainan pääoman maksaminen sijaismaksuna poikkeaa lainan alkuperäisistä ehdoista, joten kaupungin toimivaltaisen toimielimen tulee päättää järjestelyn hyväksymisestä.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 17. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahaston lainoista.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 9

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen mukainen järjestely, jossa Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodille myönnetyn lainan pääoma maksetaan Vantaan kaupungin Asuntolaina- kiinteistö- ja rakentamisrahastolle sijaismaksuna luovuttamalla yhtiöllä oleva maanvuokraoikeus rakennuksineen, rakennelmineen sekä niihin kuuluvine sähkö-, viemäri-, lämpö- ja kaapelitelevisioliittymineen, koneineen ja laitteineen Vantaan kaupungille, ja maksamalla sijaismaksun jälkeen jäljelle jäävä lainan pääoma sekä maksupäivään asti kertyneet maksamattomat lainan korot yhtiön rahavaroista, ja
- b) valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan sopimus ja tekemään siihen teknisiä tai vähäisiä muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Luonnos – sopimus velan maksusta

Täytäntöönpano: Henkilöstö- ja konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

lakimies Otto Lehto etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SOPIMUS VELAN MAKSUSTA

KIINTEISTÖ OY ULRIKANPUISTON PÄIVÄKOTI

JA

VANTAAN KAUPUNKI

välillä

Valitse päivämäärä (tai kirjoita)

CASTRÉN & SNELLMAN

Tämä sopimus velan maksusta (Sopimus) on tehty ●. päivänä marraskuuta 2021.

OSAPUOLET

- (1) Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotikiinteistö (selvitystilassa) (y-tunnus 1911722-5, jäljempänä myös ”**Yhtiö**”)
- (2) Vantaan kaupunki / Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto (y-tunnus 0124610-9, jäljempänä myös ”**Kaupunki**”)

(1) – (2) yhdessä **Osapuolet** ja erikseen **Osapuoli**.

TAUSTA JA TARKOITUS

- (A) Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotikiinteistö on asetettu selvitystilaan 8.6.2021. Vantaan kaupunki omistaa Yhtiön osakkeet kokonaisuudessaan.
- (B) Yhtiö omistaa päiväkodin rakennukset niihin olennaisesti kuuluvine liittymineen, koneine ja laitteineen osoitteessa Ulrikankuja 5, Vantaa. Rakennukset sijaitsevat Vantaan kaupungin omistamalla kiinteistöllä (kiinteistötunnus: 92-72-40-1) ja Yhtiöllä on maanvuokraoikeus (laitostunnus 92-72-40-1-L1) kiinteistöön. Vuokra-aika päättyy 13.10.2054. Rakennusten ja rakennelmien sekä niihin kuuluvien sähkö-, viemäri-, lämpö- ja kaapelitelevisioliittymien sekä koneiden ja laitteiden tasearvo Sopimuksen allekirjoitushetkellä on 2.408.981,69 euroa. Saadun arvion mukaan rakennusten käypä arvo on korkeintaan tasearvoa vastaava arvo.
- (C) Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastolla on pitkäaikaiseen lainasopimukseen (nro 2080 190396) perustuva saatava Yhtiöltä. Lainan pääoma Sopimuksen allekirjoittamishetkellä on yhteensä 2.475.000 euroa.
- Yhtiöllä on voimassa kiinteistön ylläpitämiseen tarvittavat sopimukset.
- (D) Selvitystilasta päättämiseksi Osapuolet sopivat, että Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotikiinteistö suorittaa Kaupungille lainan pääoman maksun sijaismaksuna Yhtiöllä olevan maanvuokraoikeuden rakennuksineen, liittymineen, koneineen ja laitteineen niiden tasearvon mukaisella arvolla.
- (E) Tällä Sopimuksella osapuolet sopivat lisäksi, että Yhtiö suorittaa sijaismaksun lisäksi jäljelle jäävän lainan pääoman 66.018,31 euroa sekä maksupäivään asti kertyneet maksamattomat korot rahavaroillaan. Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastolla ei ole näiden toimenpiteiden jälkeen saatavaa Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodilta.

1 VELAN KUITTAUS JA RAKENNUSTEN OMISTUSOIKEUDEN SIIRTO

- 1.1 Yhtiö luovuttaa maanvuokraoikeuden rakennuksineen, liittymineen, koneineen ja laitteineen Vantaan kaupungille. Kaupunki omistaa kiinteistön, johon maanvuokraoikeus kohdistuu.
- 1.2 Yhtiö siirtää kaikki rakennuksiin liittyvät kolmansien osapuolien kanssa tehdyt sopimukset rakennusten omistusoikeuden siirron yhteydessä Kaupungille.
- 1.3 Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotia suorittaa Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastolla olevan saatavan rakennusten, liittymien, koneiden ja laitteiden tasearvon määräisenä luovuttamalla maanvuokraoikeuden rakennuksineen, liittymineen, koneineen ja laitteineen Vantaan kaupungille sekä suorittamalla jäljelle jäävän lainan pääoman 66.018,31 euroa sekä kertyneet korot rahavaroillaan Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastolle.
- 1.4 Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto hyväksyy, että lainan pääoma suoritetaan suoritettavia rahavaroja lukuun ottamatta sijaismaksuna luovuttamalla maanvuokraoikeus rakennuksineen, liittymineen, koneineen ja laitteineen Kaupungille.
- 1.5 Osapuolet sopivat, että rakennusten, liittymien, koneiden ja laitteiden tasearvo kuitataan maanvuokraoikeus luovutettaessa lainasaatavaa vastaan.

2 ALLEKIRJOITUKSET

KIINTEISTÖ OY ULRIKANPUISTON
PÄIVÄKOTI (SELVITYSTILASSA)

VANTAAN KAUPUNKI /
ASUNTOLAINA-, KIINTEISTÖ-, JA
RAKENTAMISRAHASTO

Pauliina Tenhunen
asianajaja, Helsinki
Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin
selvitysmies

Nimi
Asema

10 §

Osakkaaksi liittyminen Kaupunkiliikenne Oy:öön

VD/9524/02.05.03.01/2021

RV/HW/MH/K-ML/RK-K/HY-L

Helsinki, Espoo ja Vantaa asettivat vuonna 2019 työryhmän tunnistamaan ja analysoimaan seudullisia raitiotiejärjestelmän organisaatiovaihtoehtoja, joilla voidaan saavuttaa seudullisuuden tuomia hyötyjä raitiotieiden, -varikoiden ja -kaluston toteutus- ja hankintatavoilla sekä osaamisresursseissa. Hyötyjen vaikutukset kasvavat tulevaisuudessa, kun 2020-luvulla toteutettavaksi suunnitellut raitiohankkeet ovat noin kolminkertaistamassa raitiotieverkon pituuden seudulla. Syksyllä 2020 teetettiin jatkoselvitys koskien kaupunkiliikenneyhtiön hallintomallia. Parhaaksi lähtökohdaksi todettiin konsernimuotoinen malli, jossa liiketoiminta-alueet on eroteltu tytäryhtiöihin. Kaupunkiliikennekonserni toimii tiiviissä yhteistyössä omistajakaupunkiensä sekä HSL:n että Länsimetro Oy:n kanssa.

Vantaan liittyminen yhtiön omistajaksi on suunniteltu toteutettavan vuoden 2022 aikana, jos muutoksenhakuprosessit eivät lykkää täytäntöönpanoa. Vantaan omistus kohdistuu konsernissa ainoastaan tytäryhtiö RV Kalusto ja Varikko Oy:öön, jonka omistukseen toteutettaisiin Vaaralan varikko ja Vantaan ratikan kalustohankinnat. Vantaan kaupunki tulee siis omistamaan CP-sarjaa, joka kohdistuu pikaraitiotiekaluston ja -varikoiden ylläpitoon, kehittämiseen ja vuokraukseen. Yhtiö rahoittaa investoinnit Vantaan kaupungin takaamalla lainalla.

Vähemmistöosakkeenomistajan aseman suojaamiseksi osakassopimuksessa on määriteltävä asiat, joihin tarvitaan osakkeenomistajan suostumus tai joista on päätettävä yhtiön yhtiökokouksessa ja hallituksessa yksimielisesti. Yhtiön tulee hakea osakkaana olevan kaupungin etukäteinen suostumus aina, kun kyse on sellaisista investoinneista, joiden takausvastuu tai rahoitusvelvollisuus on kyseisellä osakkaalla. Yhtiökokouksen yksimielistä päätöstä vaativat yhtiöjärjestyksen muuttaminen, yhtiön toiminta-ajatuksen, liiketoimintasuunnitelman tai toiminnan olennainen muuttaminen, omistuspohjan laajentaminen sekä pikaraitiotieiden toiminnan kannalta erittäin merkittävät järjestelmätason investointien investointiperiaatteet ja investointiraamit. Hallituksen yksimielistä päätöstä vaativat konsernistrategian vahvistaminen ja muuttaminen, yhtiön huomattavat sopimukset ja investoinnit, merkittävät kustannustehokkuuteen ja laatuun liittyvät kysymykset sekä toimitusjohtajan valinta ja erottaminen.

Osakassopimuksen mukaan Helsingillä on yhtiön perustajana oikeus nimetä hallitukseen kolme jäsentä, joista yksi puheenjohtajaksi. Vantaalla on kahden omistajan tilanteessa oikeus nimetä yksi hallituksen jäsen. Lisäksi Helsinki ja Vantaa nimittävät yhteistyössä hallitukseen kaksi kaupunkien ulkopuolista asiantuntijajäsentä.

Verottajalta saatujen ennakkoratkaisujen perusteella suunnitellun konsernirakenteen toteuttamiselle ja toimintamallille ei ole verotuksellisia esteitä.

Kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja suunniteltuun myöhempään konsernirakenteeseen ei liity valtioneuvoston koskevia esteitä, koska yhtiö ei tosiasiallisesti toimi kilpailuilla markkinoilla. Yhtiön tulee ottaa toiminnassaan huomioon sidosyksikköhankintoihin, horisontaaliseen yhteistyöhön ja ulosmyyntiin liittyvät säännökset sekä rajoitteet. Lisäksi yhtiön sallitun ulosmyyntiosuuden puitteissa myymät palvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti. Yhtiö ei myöskään voi nykyisellä rakenteella myöhemmin siirtyä kilpailuille markkinoille HSL:n kilpailuttaessa esimerkiksi Raide-Jokerin tai Vantaan ratikan liikennöintiä.

Mikäli Vantaan kaupunki ei tekisi myöhemmin investointipäätöstä Vantaan ratikkaa koskien, Vantaalla on mahdollisuus irtautua Kaupunkiliikenne Oy:stä ja saada takaisin sijoittamansa merkintähinta kokonaisuudessaan.

Seudullisia toimintamalleja koskevat selvitykset

Helsinki, Espoo ja Vantaa asettivat siis vuonna 2019 työryhmän tunnistamaan, kuvaamaan ja analysoimaan seudullisia raitiotiejärjestelmän organisaatiovaihtoehtoja, joilla voidaan saavuttaa seudullisuuden tuomat hyödyt samalla huomioiden kaupunkien mahdollisesti erilaiset intressit.

Selvityksessä nähtiin seudullisen yhteistyön hyödyiksi sen kautta syntyvän teknisesti yhtenäisen järjestelmän, jota johdetaan kokonaisuutena. Näin on mahdollista mm. saavuttaa vuosittaiset 5–10 miljoonan euron mittakaavaedut omaisuuden hallinnassa ja ylläpidossa sekä operatiivisessa toiminnassa 2040-luvun rata- ja kalustomäärillä. Lisäksi seudullisen organisaatorakenteen muodostamisella voitaisiin säästää useita miljoonia euroja vuositasolla rajapintakustannuksissa, mahdollistaa niukan raitiotieosaamisen keskittäminen pääkaupunkiseudun tarpeisiin ja korkea tekemisen laatu sekä vähentää riskejä ja virheitä suurissa hankinnoissa ja hankkeissa.

Seudullisen ratikkaselvityksen ja seudullisen metro selvityksen jatkoksi Helsinki, Espoo ja Vantaa toteuttivat seudullisen kaupunkiliikenneyhtiön hallintomallia koskeneen selvityksen syksyllä 2020.

Selvityksessä nähtiin ensisijaisena mallina konsernimalli, jossa omaisuus ja toiminnot olisivat osakesarjoin eriteltynä ainakin alkuvaiheessa, mutta tunnistettiin myös vaiheittaisen etenemisen mahdollisuuksia:

- Lähtötilanteessa konsernirakenne, jossa kaupunkikohtaiset vastuut selkeästi omissa tytäryhtiöissään ja omistajaohjausta myös tytäryhtiötasolla, RV-radat voivat tarvittaessa jäädä kaupunkien taseisiin,
- Hallintomallin yksinkertaistaminen yhdistelemällä samankaltaisia tytäryhtiöitä sekä keskittämällä omistajaohjausta lähinnä konsernin hallitukseen,
- Jos laajempaan malliin ei haluta heti lähteä, yhteistyön voi aloittaa pienimmästä yhteisestä nimittäjästä eli RV-kalusto ja -varikkoyhteistyöstä joko sopimuksellisesti tai yhteisen yhtiön kautta.

Jatkoselvityksessä arvioitiin myös, voisiko Junakalustoyhtiö tulla mukaan konserniin tai toimia alustana RV Kalusto ja Varikko Oy:lle. Junakalustoyhtiön omistajarakenteesta johtuen Junakalustoyhtiön liittämisen konsernirakenteeseen todettiin kuitenkin lisäävän järjestelyn monimutkaisuutta eikä sitä katsottu tarkoituksenmukaiseksi vaihtoehdoksi.

Kaupunkiliikennekonsernin keskeiset lähtökohdat ja valmistelu

Yhtiön perustamisen lähtökohtana on luoda toimintamalli, joka mahdollistaa ja tukee tulevia seudullisia ratkaisuja joukko- ja raideliikenteessä. Seudullinen raitiotieverkosto on kuvattu liitteessä 1. Yhtiön osakkaaksi tavoitellaan tulevaisuudessa Helsingin ja Vantaan lisäksi Espoota ja muita pääkaupunkiseudun kuntia, joilla on yhtymäkohtia seudulliseen ratikkaliikenteeseen.

Vantaa on osallistunut yhtiön perustamisen valmisteluun yhteistyössä HKL:n ja Helsingin kaupunginkanslian kanssa.

Helsinki yhtiöittää HKL:n metroliiketoimintaan liittyviä osia lukuun ottamatta kokonaisuutena Kaupunkiliikenne Oy:öön suunnitelmien mukaan 1.1.2022 alkaen. Vantaan liittyminen yhtiön omistajaksi on suunniteltu toteutettavan vuoden 2022 aikana. Yhtiöittämisprosessia on kuvattu liitteessä 2. Aikataulussa ei ole huomioitu muutoksenhakuprosessien vaikutusta päätösten täytäntöönpanoon.

HKL:n yhtiöittäminen toteutettaisiin liiketoimintasiirtona siirtohetken kirjanpitoarvoilla tasejatkuvuutta noudattaen niin, että Kaupunkiliikenne Oy jatkaisi liikenneliikelaitoksen liiketoiminnan harjoittamista siirtyvien osien osalta.

Kaupunkiliikenne Oy:n toiminnan alkaessa se harjoittaa yksin sille erillisen sopimuksen mukaisesti siirtynyttä osaa HKL:n toiminnasta. Helsinki ja Vantaa kehittävät yhtiön toimintaa siten, että tulevaisuudessa yhtiö toimisi raideliikennekonsernin emoyhtiönä ja yhtiön liiketoiminta-alueet ja omaisuuserät olisi tarkoituksenmukaisella tavalla eriytetty erillisiin tytäryhtiöihin sen jälkeen, kun Vantaan kaupunki on tehnyt Vantaan ratikkaa koskevan hankepäätöksen. Hankepäätöstä käsitellään arviolta vuonna 2023. Mikäli Vantaan kaupunki ei tekisi hankepäätöstä, Vantaalla on mahdollisuus irtautua Kaupunkiliikenne Oy:stä ja saada takaisin sijoittamansa alkuvaiheen merkintähinta.

Mikäli Vantaan kaupunki päättää Vantaan ratikan toteuttamisesta, Vantaan ratikan Vaaralan varikko toteutettaisiin Kaupunkiliikenne Oy:n tytäryhtiön RV Kalusto ja Varikko Oy:n toimesta. Lisäksi Vantaan ratikan kalusto hankittaisiin ko. yhtiön toimesta. Tällöin Vantaan kaupungin ei tarvitse toteuttaa Vaaralan varikkoa tai kalustohankintoja omaan taseeseensa, vaan varikon toteutuksesta ja kalustohankinnoista vastaisi RV Kalusto ja Varikko Oy. Rahoituksen takaamisesta vastaisi Vantaan kaupunki.

Yhtiöön liittyminen mahdollistaa sen, että Vaaralan varikko voidaan varustella kevyemmin, koska kaluston huoltoa voidaan suorittaa myös muilla pikaraitiotievarikoilla. Lisäksi saavutetaan synergiaetuja varikkojen suunnitteluttamisessa ja rakennuttamisessa, yhteiskäytössä ja varustelutason optimoinnissa sekä raitiotievarikoihin liittyvän huoltohenkilöstön erikoisosaamisen hyödyntämisessä. Tätä kautta saavutetaan myös kustannushyötyjä. Kalustohankinnoissa voidaan hyödyntää erityisosaamista laajasti ja saavuttaa mittakaavaetuja kalustohankintoja yhdistämällä.

Yhtiön ulkopuolelle jäisi Vantaan taseeseen pikaraitiotierata, jonka kulut Vantaa maksaa, ja josta Vantaa saa HSL:ltä infrakorvausta. Suunnitelmana on, että Vantaa ostaisi Raide-Jokeria vastaavalla tavalla Kaupunkiliikennekonsernilta pikaraitiotieradan ylläpito- ja huoltopalvelua.

Helsingin kaupunki omistaisi yhtiön perustamisen yhteydessä Kaupunkiliikenne Oy:n koko osakekannan (100 %). Vantaan kaupunki tulisi yhtiön vähemmistöomistajaksi erillisen osakeannin myötä arviolta vuoden 2022 aikana. Osakeannissa maksettava merkintähinta on noin 0,1 milj. euroa. Aikatauluissa ei ole huomioitu muutostenhakuprosessien vaikutusta. Vantaan päätöksenteko osakkaaksi liittymisestä on olennaista, jotta yhtiö voidaan perustaa ja yhtiö voi olla mukana alkuvuodesta 2022 käynnistyvässä kalustohankintojen kilpailutuksessa myös Vantaan kalustohankintaa koskevan option osalta.

Mikäli Vantaan kaupunki päättää Vantaan ratikan rakentamisesta arviolta vuonna 2023, Vantaan kaupunki ostaisi Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:n tytäryhtiön RV Kalusto ja Varikko Oy:n omistukseen kohdistuvia Kaupunkiliikenne Oy:n CP-sarjan osakkeita. Kauppahinta on tämänhetkisen arvion mukaan noin 2,9 milj. euroa, ja se vastaa n. 33 % omistusosuutta CP-sarjan osakkeista.

Kaupunkiliikennekonserni vuokraa Vaaralan varikon maa-alueen kaupungilta käypään markkinahintaan. Vuokra-sopimuksesta päätetään myöhemmin erikseen kaupungin toimivaltasäännösten mukaisesti.

Kaupunkiliikennekonsernin organisaatio- ja toimintamallia on kuvattu liitteenä 3 olevassa liiketoimintasuunnitelmaluonnoksessa.

Yhtiön taloutta koskevat laskelmat (tuloslaskelma, kassavirtalaskelma, tase-ennuste ja vaikutukset kunnille) ovat liitteessä 4 olevassa taloudellisessa mallinnuksessa ja liitteenä 5 olevassa infrakustannusten korvaamista ja infravuokran veloitusperusteita koskevassa yhteenvedossa. Talouslaskelmat perustuvat malliin, jossa Kaupunkiliikenne Oy perii kaupungeilta pääomavuokraa omistamastaan joukkoliikenneinfrastruktuurista sekä ylläpitovuokraa ylläpito-, käyttö- ja käyttäjäpalveluista. Lisäksi yhtiö saa merkittävän osan tuloistaan HSL:ltä liikennöintikorvauksina. Kaupungit saavat HSL:n maksamat infrakorvaukset. Vantaa maksaa yhtiölle infravuokraa varikon rata-alueista ja saa yhtiöltä tuloja kiinteistöverojen ja maanvuokrien sekä takauspalkkioiden muodossa.

Huomioitaessa kiinteistöverot, maanvuokrat, takauspalkkiot sekä HSL:ltä saatava infrakorvaus, tulojen ja menojen nettovaikutus on tämänhetkisen arvion mukaan noin 0,7 milj. euroa positiivinen.

Kaupungin takausta edellyttäviin varikkohanketta ja kalustohankintoja koskeviin investointipäätöksiin on haettava erikseen suostumus kaupungilta, jonka aluetta investointi koskee. Vaaralan varikon kustannusarvio on tällä hetkellä noin 67 milj. euroa. Kalustohankinnoissa Vantaan ratikan osuus on arvion mukaan noin 87 milj. euroa.

Kaupunkiliikenne Oy:lle on laadittu osana valmistelua omistajastrategia, josta päättää Helsingin kaupunginhallitus. Vantaan kaupunki on osallistunut omistajastrategian valmisteluun. Omistajastrategialuonnos on liitteenä 6.

Omistajastrategian mukaan Kaupunkiliikenne Oy kuuluu Helsingin kaupungin muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja sen tehtävänä on maksimoida yhteiskunnallista etua tuottamalla kestävä liikunnan palveluja, hallinnoimalla niihin liittyvää infraa, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttamalla niihin liittyviä investointihankkeita pääkaupunkiseudun alueella laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi omistajiensa ja tilaajana toimivan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän linjausten mukaisesti.

Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Kaupunkiliikenne Oy:n yhtiöjärjestys ja osakassopimus

Kaupunkiliikenne Oy:n yhtiöjärjestys on liitteenä 7 ja osakassopimusluonnos liitteenä 8.

Yhtiöjärjestyksen mukaan perustettavan yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia tuottaa kestävä liikunnan palveluja, kuten metro-, raitio- ja lauttaliikenteen sekä kaupunkipyöräilyn palveluja pääkaupunkiseudulla. Yhtiö rakennuttaa, hoitaa, ylläpitää, valvoo, vuokraa ja kehittää joukkoliikenteen infrastruktuuria ja siihen liittyviä tiloja ja toimintoja sekä tarjoaa näihin liittyviä palveluja.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön.

Yhtiöllä voi olla A-, B-, E-, F-, CP-, CK- ja DH -lajin osakkeita.

Jokaisella A-, B-, E-, F-, CP-, CK- ja DH -lajin osakkeella on yksi (1) ääni.

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Lisäksi yhtiöjärjestyksessä on muun muassa suostumus- ja lunastuslausekkeet.

Osakassopimuksella Helsingin ja Vantaan kaupungit sopivat kaupunkiliikenneyhtiön ja myöhemmin muodostettavan kaupunkiliikennekonsernin hallinnosta, päätöksenteosta, toiminnan järjestämisestä, osakkeiden omistuksesta sekä osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista suhteessa toisiinsa ja yhtiön omistukseen.

Yhtiölle tullaan myöhemmässä vaiheessa metroa koskevan oikeusprosessin päätyttyä siirtämään myös HKL:n harjoittama metroluoketoiminta siirtohetkellä tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla.

Osakkaiden tavoitteena on kehittää yhtiöstä seudullinen joukkoliikennetoimija, jonka harjoitettavaksi voitaisiin siirtää nykyisten tai tulevien pääkaupunkiseudun osakkaupunkien joukkoliikenteen harjoittamiseen liittyviä liiketoimintoja, muita kokonaisuuksia, hankkeita ja tehtäviä. Yhtiö ei miltään osin korvaa HSL:n roolia seudullisen joukkoliikenteen tilaajaviranomaisena, vaan HSL vastaa jatkossakin joukkoliikenteen järjestämisen suunnittelusta. Jos joukkoliikenteen lainsäädännössä, toteuttamisrakenteissa, HSL:n asemassa, tai muussa vastaavassa asiassa tapahtuu merkittäviä yhtiön toimintaan vaikuttavia muutoksia, osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan tarvittavista muutoksista yhtiön liiketoimintaan.

Yhtiössä olevien eri osakesarjojen tarkoituksena on järjestää yhtiön tai sen konserniyhtiöiden rahoitus osakassopimuksessa tarkemmin määritetyllä tavalla. Vantaan kaupunki tulee omistamaan CP-sarjan osakkeita. Osakesarja kohdistuu muodostettavassa konsernirakenteessa pikaraitiotiekaluston ja -varikoiden ylläpitoon, kehittämiseen ja vuokraukseen.

Kaupunkiliikenneyhtiö ja sen konserniyhtiöt rahoittavat juoksevan toimintansa ensisijaisesti tulo-rahoituksella ja vieraan pääoman ehto-isella rahoituksella. Osakassopimuksessa on sovittu lisäksi osakkaiden rahoitusvelvollisuudesta rahoittaa viimesijainen keinona yhtiön tai sen konserniyhtiöiden toimintaa. Yhtiön tulee tekemissään sopimuksissa ja hinnoittelussaan pyrkiä kannattavuuteen, ja esimerkiksi konsernin sisäisten palveluveloitusten sekä sisäisen rahoituksen kustannuksen kautta ohjata myös konserniyhtiöidensä toimintaa kannattavaksi. Yhtiö ja konserniyhtiöt ovat velvollisia suunnittelemaan toimintaansa pitkällä aikavälillä ja huolehtimaan varainhoidostaan huolellisesti.

Kullakin osakesarjalla on yhtiössä oma OYL 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sijoitetun vapaan pääoman rahasto (SVOP-rahasto). Osakesarjoille allokoituvat varat Yhtiön SVOP-rahastossa voidaan jakaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti ainoastaan näiden osakesarjojen osakkeille.

Osakkaat sitoutuvat osakassopimuksessa siihen, että mikäli yhtiön tai konserniyhtiön juoksevan toiminnan seurauksena syntyisi osakassopimuksessa tarkoitettua tappiota johonkin yhtiön toiminnan osa-alueeseen liittyen, tulevat osakkaat tekemään tappion kattamiseksi oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiöön. Tappio katetaan osakesarjakohtaisesti siten, että tappio kohdistetaan tietyille osakesarjalle sen mukaan, missä yhtiön tai konserniyhtiön toiminnassa tappio on syntynyt. Osakkaat vastaavat tappion kattamiseksi tehtävästä oman pääoman ehto-isesta sijoituksesta kyseisen osakesarjan

omistusosuuksien suhteessa kaikissa muissa osakesarjoissa paitsi CP-sarjassa, jossa tappio katetaan linjakilometrien suhteessa.

Yhtiön ja sen konserniyhtiöiden mahdolliset investoinnit rahoitetaan ensisijaisesti lainarahoituksella ja toissijaisesti osakkaiden yhtiön kautta tekemillä pääomasijoituksilla. Lainarahoitus pyritään järjestämään rahoituslaitoksista normaalein ehdoin yhtiön tai konserniyhtiön omin vakuuksin. Osakkaat voivat yhtiön esityksestä myös myöntää lainarahoitusta tai antaa omavelkaisia takauksia erillisten päätösten mukaisesti. Investoinnit rahoitetaan osakesarjakohtaisesti siten, että investoinnin rahoitus kohdistetaan tietyille osakesarjalle sen mukaan, missä yhtiön tai konserniyhtiön toiminnassa investoinnin rahoitusta edellytetään.

Rahoituksen osalta poikkeus on CP-osakesarja, jota tulevat omistamaan sekä Helsinki että Vantaa. Pikaraitiotiekaluston ja -varikkojen investointeja koskeva rahoitusvelvollisuus jakautuu CP-osakesarjan sisäisesti siten, että kukin osakkaana oleva kaupunki rahoittaa ja takaa alueelleen sijoittuvan pikaraitiotiekaluston ja -varikon investointikustannukset. Siltä osin kuin kyse on investoinneista, joita ei voida kohdistaa pelkästään yhden kaupungin alueelle, CP-sarjan osakkeita omistavat osakkaat vastaavat rahoituksesta yhdessä HSL:n liikennöintisuunnitelman mukaisten linjakilometrien suhteessa, elleivät osakkaat tapauskohtaisesti perustellusta syystä pääätä toisenlaisesta jakosuhteesta.

Osakassopimuksessa on sovittu päätöksistä, jotka edellyttävät osakkeenomistajan nimenomaista suostumusta. Konserniyhtiön yhtiökokouksen tai hallituksen on ennen lopullista sitovaa päätöksentekoa haettava osakkaana olevan kaupungin etukäteinen suostumus aina, kun kyse on sellaisista investoinneista, joiden takausvastuu tai rahoitusvelvollisuus on kyseisellä osakkaalla.

Osakassopimuksessa määritellään asiat, joista yhtiön yhtiökokouksessa pitää päättää yksimielisesti. Niitä ovat muun muassa yhtiöjärjestyksen muuttaminen, yhtiön toiminta-ajatuksen, liiketoimintasuunnitelman tai toiminnan olennainen muuttaminen, omistuspohjan laajentaminen sekä pikaraitioteiden toiminnan kannalta erittäin merkittävät järjestelmätason investointien investointiperiaatteet ja investointiraamit. Hallituksen yksimielistä päätöstä vaativat konsernistrategian vahvistaminen ja muuttaminen, yhtiön huomattavat sopimukset ja investoinnit, jotka eivät kuitenkaan edellytä omistajan tai omistajien hyväksyntää, merkittävät kustannustehokkuuteen ja laatuun liittyvät kysymykset sekä toimitusjohtajan valinta ja erottaminen.

Osakassopimuksessa määritellään yhtiön hallituksen valintaan liittyvät nimeämisoikeudet. Helsingillä on yhtiön perustajana oikeus nimetä hallitukseen kolme jäsentä, joista yksi puheenjohtajaksi. Vantaalla on kahden omistajan tilanteessa oikeus nimetä yksi hallituksen jäsen. Lisäksi Helsinki ja Vantaa nimittävät yhteistyössä hallitukseen kaksi kaupunkien ulkopuolista jäsentä.

Osakassopimuksessa määrätään myös konsernirakennetilanteeseen liittyen kaupunkiliikenneyhtiön konserniyhtiöiden hallitusten nimeämisestä. Hallitukseen valitaan ensisijaisesti yhtiön tai konserniyhtiön toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä tai kaupunkiliikenneyhtiön osakkaiden palveluksessa olevia viranhaltijoita.

Osakassopimuksen mukaan Vantaan kaupungilla on oikeus irtautua kaupunkiliikenneyhtiön omistuksesta, mikäli Vantaan ratikka ei toteudu, tai Vantaa päättää olla erityisestä perustellusta syystä toteuttamatta Vantaan ratikkaa varikon ja kaluston osalta siirtoa kaupunkiliikennekonserniin. Kyseessä voi olla esimerkiksi tilanne, jossa Verohallinnon ennakkoratkaisujen perusteella siirtämisestä aiheutuisi merkittäviä verokustannuksia, Vantaan ja HSL:n välillä ei saavuteta yhteisymmärrystä Vantaan ratikkaan liittyvien kustannusten jakautumisesta tai Vantaan ratikan rahoituksesta ei päästä sopimukseen yhtiön ja

Vantaan kaupungin välillä. Vantaalla on irtautumisoikeus yhtiöstä myös silloin, jos yhtiö ei käynnistä osakassopimuksen mukaista konsernirakenteen muodostamista viimeistään sopimuksessa määritellyssä määräajassa. Irtautumistilanteessa yhtiö ostaa Vantaan omistamat osakkeet niiden alkuperäisellä merkintähinnalla.

Osakkaat vastaavat vahingoista, jotka aiheutuvat ennen liiketoimintakokonaisuuden tai varojen ja velkojen siirtoa tapahtuneesta siirrettävään omaisuuteen liittyvästä sopimusrikkomuksesta tai muusta ennen liiketoimintakokonaisuuden tai varojen ja velkojen siirtoa tapahtuneesta, siirrettävään omaisuuteen liittyvästä yhtiön vahingonkorvausvelvollisuuden aiheuttavasta tapahtumasta.

Helsingin kaupunki vastaa yksin mahdollisista veroseuraamuksista, joita sille, yhtiölle tai sen tytäryhtiöille aiheutuu HKL:n toiminnan (mukaan lukien myöhemmin siirrettävä metroliiketoiminta) siirtämisestä kaupunkiliikennekonserniin. Lisäksi Siemens-oikeudenkäyntiin liittyen osakassopimuksessa sovitaan, että kaikki HKL:n ja Länsimetro Oy:n sekä Siemens Osakeyhtiön ja Siemens SAS:n välisestä riita-asiasta mahdollisesti aiheutuvat oikeudet, velvollisuudet ja vastuut, mukaan lukien mahdolliset vahingonkorvausoikeudet, säilyvät Helsingin kaupungin vastuulla, eivätkä nämä oikeudet tai velvollisuudet siirry miltään osin kaupunkiliikenneyhtiölle, sen tytäryhtiöille tai muille osakkaille.

Verovaikutukset

Kaupunkiliikenneyhtiö maksaa osakeyhtiönä mahdollisesta verotettavasta tuloksestaan tuloveroa kulloinkin voimassa olevan yhteisöverokannan mukaan. Omistamistaan rakennuksista yhtiö maksaa kiinteistövero.

Helsingin kaupunki on hakenut yhtiöittämiseen ja konsernirakenteeseen siirtymiseen sekä metroa koskevaan liiketoimintaan liittyen ennakkoratkaisut Verohallinnolta.

Kaupunkiliikennekonsernin toimintamalliin ja taloudenpitoon liittyen Verohallinnolta haettiin ennakkoratkaisua siitä, käsitelläänkö kaupunkiliikenneyhtiön osakkeenomistajien yhtiöön mahdollisesti tekemiä pääomasijoituksia yhtiön verotuksessa elinkeinoverolain 6 §:n 1 mom. 2)-kohdan tarkoittamalla tavalla verottomana tulona, jos kaupunkiliikenneyhtiö sijoittaa saamansa pääomasijoitukset edelleen omille tytäryhtiöilleen. Verohallinto antoi asiassa myönteisen ennakkoratkaisun 19.8.2021. Ennakkoratkaisu koskee verovuosia 2021 ja 2022.

Verottajalta saatujen ennakkoratkaisujen perusteella suunnitellun konsernirakenteen toteuttamiselle ja toimintamallille ei ole verotuksellisia esteitä.

Hankinta- ja valtiontukioikeudellinen tarkastelu

Kaupunkiliikenne Oy:n hankinta- ja valtiontukioikeudellinen asema on selvitetty erikseen ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Kaupunkiliikennekonserni ei toimi markkinoilla, vaan tuottaa liikenteen järjestämiseen ja liikennöintiin liittyviä palveluita kaupungille, jolloin siihen sovelletaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016, ”erityisalojen hankintalaki”).

Yhtiö on hankintayksikkö, jonka on kilpailutettava hankintansa. Edelleen yhtiötä voidaan pitää luonteeltaan viranomaishankintayksikkönä, joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta (erityisalojen hankintalain 5 §), ja joka myös samalla toimii Helsingin kaupungin ja Vantaan kaupungin määräysvallassa olevana

sidosyksikkönä (erityisalojen hankintalain 25 §). Vantaan kaupunki voi siis ostaa yhtiöltä palveluita Vantaan ratikan hankkeessa eikä kaupungin ja yhtiön välisiin hankintoihin sovelleta erityisalojen hankintalakia. Voidakseen säilyttää asemansa sidosyksikkönä vähintään 80 % Kaupunkiliikenne Oy:n keskimääräisestä liikevaihdosta kolmelta vuodelta tulee muodostua toimituksista hankintayksiköille tai yhteisöille, joihin sillä on sidosyksikkösuhde. Yhtiössä ei myöskään saa olla ulkopuolista pääomaa eikä se saa toimia markkinoilla.

Kaupunkiliikenneyhtiö, Helsingin ja Vantaan kaupungit, HSL sekä Länsimetro Oy muodostavat raideliikennepalveluiden osalta viranomaishankintayksiköiden yhteistyöjärjestelyn, jossa niiden välisiin hankintoihin ei sovelleta erityisalojen hankintalakia, kun ne toteuttavat yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut (erityisalojen hankintalain 26 §). Edellytyksenä on, että enintään 20 prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista palveluista tuotetaan muita kuin sopimuksen osapuolia varten. Horisontaalisen yhteistyön osapuolten välillä laaditaan erillinen horisontaalista yhteistyötä koskeva sopimus.

HSL toimii pääkaupunkiseudulla joukkoliikenteen tilaajaorganisaationa ja viranomaisena. HSL vastaa raitioliikenteen suunnittelusta ja tilaamisesta ja HKL liikenteen järjestämisestä HSL:n kanssa tekemänsä vuoden 2024 loppuun saakka voimassa olevan sopimuksen perusteella. HSL on perustettu pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoja ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) nojalla. Lain 3 §:ssä säädetään pääkaupunkiseudun kunnille velvollisuus hoitaa yhteistoiminnassa seudun joukkoliikenne. Lain perusteella HSL voi antaa toimialueellaan liikenteenharjoittajalle yksinoikeuden harjoittaa raitiotie- ja metroliikennettä viidentoista (15) vuoden ajaksi kerrallaan. Yksinoikeussopimuskausi HKL:n kanssa on siis voimassa vuodet 2010–2024.

Raideliikennettä koskevien liikennöintipalveluiden osalta perustettavan yhtiön ja kaupunkien sekä HSL:n välinen sopimusjärjestely tulee perustumaan hankintalain sidosyksikkösääntelyä ja/tai horisontaalista yhteistyötä koskeviin poikkeuksiin.

Yhtiö ja myöhemmin muodostettavat konserniyhtiöt ovat lähtökohtaisesti sekä Helsingin kaupungin että Vantaan kaupungin sidosyksikköjä. Sidosyksikköasemaan liittyvät edellytykset toteutuvat suunnitellussa mallissa, jossa yhtiöiden omistajia ovat vain Helsingin ja Vantaan kaupungit sekä mahdolliset muut myöhemmin omistajiksi tulevat kaupungit tai kunnat, joihin yhtiöiden toiminta kohdistuu.

Kaupunkiliikenneyhtiö tuottaa sopimuksen perusteella palveluita vain omistajapiirille tai yhteistyön piirissä oleville tahoille kilpailuttamisvelvollisuutta koskevan poikkeuksen perusteella (sidosyksikköasema, horisontaalinen yhteistyö), jolloin toiminta ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla. Myöskään kuntalain 126 §:n nojalla kunta ei hoida tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla ainakaan, jos kunta tuottaa lain perusteella omana toimintanaan palveluja kunnan asukkaille ja muille, joille kunnan on lain perusteella järjestettävä palveluja, tai, kun toiminta perustuu lakiin perustuvaan monopoliasemaan tai muodostaa luonnollisen monopolin tai tuottaa välittömästi näihin liittyviä palveluja.

Kyse on lisäksi toiminnasta, jota Helsingin ja Vantaan kaupungit voisivat edelleen harjoittaa myös omana toimintanaan esimerkiksi liikelaitosmuodossa. Yhtiö ei myöskään lähtökohtaisesti tule myöhemmin siirtymään kilpailuille markkinoille HSL:n kilpailuttaessa esimerkiksi Raide-Jokerin tai Vantaan ratikan liikennöintiä. Jos yhtiö osallistuisi tarjouskilpailuun muiden taloudellisten toimijoiden kanssa, yhtiön katsottaisiin toimivan markkinoilla. Tällöin yhtiön hankintaoikeudellinen asema ja sen muutoksen vaikutus nykyiseen toimintaan olisi arvioitava erikseen. Esimerkiksi liikennöinnin kilpailutuksiin

osallistuminen saattaisi edellyttää täysin erillisen ja taloudellisesti itsenäisen kilpailutettuun liikennöintiin keskittyvän tytäryhtiön muodostamista Kaupunkiliikenneyhtiön omistukseen.

HKL:n omistamien liikenneasemien tilavuokraustoiminta ei kuulu osaksi lakisääteistä joukkoliikennetoiminnan järjestämistä. Valtiontukisääntöjen mukaisesti tällaiseen toimintaan suuntautuva taloudellinen etu voi muodostua kielletyksi valtiontueksi. Komission käsitetiedonannossa kuitenkin katsotaan, että tällainen oheistoiminto ei välttämättä täytä valtiontuen kauppavaikutuskriteeriä: ”lähes yksinomaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan käytettäviin infrastruktuureihin liittyvien tavanomaisten palvelujen, kuten ravintoloiden, myymälöiden ja maksullisen pysäköinnin, julkisella rahoituksella ei yleensä ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska nämä palvelut eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista ja niiden rahoituksella on todennäköisesti enintään marginaalinen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumiseen”. Tilavuokrien tulee kuitenkin olla markkinaehtoisia, jotta varmistutaan, etteivät tilavuokralaiset voi muodostua valtiontukisääntelyssä tarkoitetuiksi tuensaajiksi.

Kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja suunniteltuun myöhempään konsernirakenteeseen ei liity valtiontukia koskevia esteitä, koska yhtiö ei tosiasiallisesti toimi kilpailluilla markkinoilla. Yhtiön tulee kuitenkin ottaa toiminnassaan huomioon sidosyksikköhankintoihin, horisontaaliseen yhteistyöhön ja ulosmyyntiin liittyvät säännökset sekä rajoitteet. Lisäksi yhtiön sallitun ulosmyyntiosuuden puitteissa myymät palvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti. Tämän tulee olla myös todennettavissa ko. toimintaa koskevan eriytetyn kirjanpidon ja tuloslaskelmien perusteella.

HSL:n lausunto

HSL:n hallitus antoi Helsingin kaupungin pyynnöstä 15.6.2021 lausunnon HKL:n mahdollisesta yhtiöittämisestä ja seudullisen kaupunkiliikenneyhtiön perustamisesta. Lausunnon mukaan on ratkaisevaa, että yhtiön toimintaa ohjaa läpinäkyvyys sekä sitoutuminen HSL:n kanssa yhteisiin tavoitteisiin ja tasapuolisen kilpailun edellytysten rakentamiseen. Toimivien raideliikenteen palvelutuotannon markkinoiden kehittyminen Suomessa on niin tärkeä yhteiskunnan etu, ettei sitä saa vaarantaa kaupunkiliikenneyhtiön omilla liiketoiminnallisilla tavoitteilla. HSL esitti, että lausunnossa esitettyjen yleistä etua ja hyvää yhteistyötä palvelevien tavoitteiden varmistamiseksi Helsingin kaupungin tulisi osallistaa HSL:n johto ja asiantuntijat vielä yhtiöittämishankkeen valmistelun loppuvaiheessa ja antaa mahdollisuus kommentoida yhtiön perustamisasiakirjojen viimeistelyä. Erityisesti sitoutumisen hankintayksiköiden välisten yhteistyösopimusten edellytyksiin ja kilpailuneutraalin markkinaympäristön kehittämiseen tulee käydä ilmi julkisista perustamispäätöksistä ja yhtiöjärjestyksestä.

HSL:n johdon ja asiantuntijoiden kanssa on käyty läpi asiaa kesäkuussa 2021 ja neuvottelun johdosta on tehty täsmennyksiä yhtiöjärjestykseen sekä osakassopimukseen.

Päätöksenteko

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 momentin 20-kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö, eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 10

Kaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Helsingin kaupungin kanssa saavutettu Kaupunkiliikenne Oy:tä koskeva neuvottelutulos ja Vantaan kaupungin liittyminen yhtiöön esitystekstin mukaisesti;
- b) merkitä Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeita ensivaiheessa enintään 100 000 eurolla;
- c) hyväksyä yhtiön osakassopimus; ja
- d) valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan osakkeiden merkintää koskevat sitoumukset ja yhtiön osakassopimus sekä tekemään osakassopimukseen teknisiä tai vähäisiä muutoksia.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen esitti asian palauttamista valmisteluun. Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Saimen teki jäsen Kai-Ari Lundellin kannattamana seuraavan muutosesityksen:

”Perussuomalaiset esittää seuraavaa muutosta kaupunginjohtajan esitykseen:

- a) merkitään tiedoksi Helsingin kaupungin kanssa saavutettu Kaupunkiliikenne Oy:tä koskeva neuvottelutulos ja Vantaan kaupungin liittyminen yhtiöön esitystekstin mukaisesti
- b) Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeita voidaan merkitä vasta siinä vaiheessa, kun päätös Vantaan ratikan rakentamisesta on lainvoimaisesti ratkaistu
- c) yhtiön osakassopimus hyväksytään vasta siinä vaiheessa, kun päätös Vantaan ratikan rakentamisesta on lainvoimaisesti ratkaistu
- d) kaupunginjohtajan valtuutus Kaupunkiliikenne Oy:n allekirjoitus asiassa ei ole ajankohtainen.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan vs:n pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Saimenin muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Abdi, Karinen, Kaukola, Luokkala, Norrena, Raja-aho, Rokkanen, Tammi, Valtanen), 3 ei-ääntä (Niikko, Lundell, Saimen) yhden kaupunginhallituksen jäsenen äänestäessä tyhjää (Kasonen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vasemmistoliitto suhtautuu Vantaan ratikkahankkeeseen ja seudulliseen yhteistyöhön myönteisesti. Yhteistyö tuo kiistattomia hyötyjä raitiotien toteutuksessa ja kaluston hankinnassa. Yhtiömuotoisen hallintomuodon rinnalla olisi syytä tarkastella muita yhteistyömalleja kuten liikelaitoskuntayhtymä.

Liitteet:

- Liite 1: Karttakuva tulevaisuuden raitiotieverkosto
- Liite 2: Yhtiöittämisen kuvaus päätöksentekoa varten
- Liite 3: Liiketoimintasuunnitelmaluonnos
- Liite 4: Taloudellinen mallinnus
- Liite 5: Infrakustannusten korvaaminen ja infravuokran veloitusperusteet

- Liite 6: Omistajastrategialuonnos
- Liite 7: Yhtiöjärjestysluonnos
- Liite 8: Osakassopimusluonnos ja osakassopimuksen liite

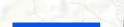
Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala, Henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

 Kaupunkiraitiotiet

 Pikaraitiotiet

HKL:n yhtiöittäminen - Prosessikuvaus päätöksentekoa varten

Helsingin kaupungin liikennelaitos – HKL

14.6.2021

HKL:n liiketoiminnan yhtiöittämisprosessi

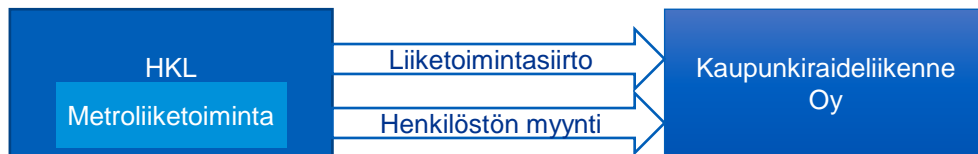
Vallitsevista olosuhteista johtuen HKL:n liiketoiminta yhtiötetään ja konsernirakenne toteutetaan vaiheittain:

HKL:n toiminnan yhtiöittäminen yhteen yhtiöön

HKL:n raitio-, lautta- ja kaupunkipyöräilyliiketoiminta yhtiötetään ensin yhteen yhtiöön. Yhtiön perustaa Helsingin kaupunki.

Yhtiöittäminen tapahtuu EVL 52 d §:n ja AVL 19 a §:n mukaisella veroneutraalilla liiketoimintasiirrolla, joka toteutetaan yhtiöoikeudellisesti osakeantimenettelyn avulla. Liiketoimintasiirron veroneutraaliin käsittelyyn on saatu positiivinen ennakkoratkaisupäätös Verohallinnolta.

Vantaan kaupungin on tarkoitus tulla mukaan yhtiön osakkaaksi jo ensi vaiheessa, vaikka sillä ei vielä ole omaa raitiotieliikennettä. Vantaa merkitsee osakkeita sille suunnatussa osakeannissa.

Siemens-riidan vaikutus yhtiöittämiseen

Vireillä olevan Siemens-riidan vuoksi HKL:n metroliiketoimintaa ei voida yhtiöittää ensi vaiheessa vahingonkorvausoikeudellisia perusteita vaarantamatta.

Helsingin kaupungin vahingonkorvausvaatimusten turvaamiseksi metroliiketoiminta jää vielä nykyisen HKL:n vastuulle.

Synergiaetujen vuoksi valtaosa metroliiketoimintaan kuuluvasta henkilöstöstä myydään yhtiöittämisen jälkeen Kaupunkiraideliikenne Oy:lle.

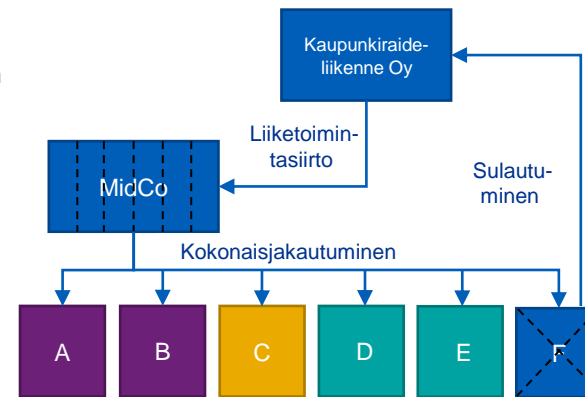
Verohallinnon ennakkoratkaisupäätöksen mukaan metroliiketoiminnan jättäminen HKL:lle ei vaikuta yhtiöittämisen veroneutraaliin toteutukseen.

Konsernirakenteen toteutus

Konsernirakenne on tarkoitus toteuttaa siinä vaiheessa, kun Vantaan kaupunki tekee lopullisen päätöksen raitiotiehankeeseen investoinnista.

Konsernirakenne on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Konsernirakenteen toteutus vaatii perättäin toteutettavia järjestelyitä. Verohallinto on antanut positiiviset ennakkoratkaisupäätökset konsernirakenteen toteutuksesta.

Metroluiketoiminnan yhtiöittäminen

Kun Siemens-riita on saatu päätökseen metroliiketoiminta on tarkoitus yhtiöittää konserniin tai Kaupunkiraideliikenneyhtiöön, jos konsernirakennetta ei ole vielä riidan päättymishetkellä perustettu.

Yhtiöittämishetken mukainen metroliiketoiminta määrittelee viime kädessä verotuksellisesti tehokkaimman yhtiöittämistavan (tai peräkkäin toteutettavat järjestelyt).

Verohallinnolta on saatu positiivinen ennakkoratkaisu, jonka mukaan metroliiketoiminta olisi mahdollista siirtää hakemuksessa kuvatuin ehdoin veroneutraalisti yhtiöön tai konserniin.

© 2021 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Kaupunkiliikenne Oy:n liiketoimintasuunnitelma

LUONNOS
22.6.2021

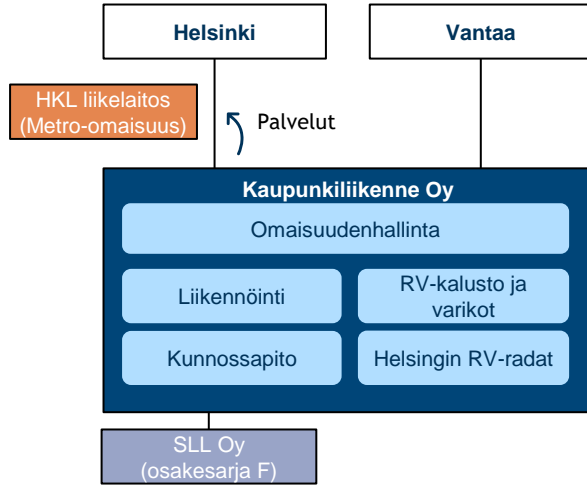
VALOR

Yhtiön tehtävä

- Yhtiö on perustettu seudullisen yhteistyön toteuttamiseksi joukkoliikenteessä. Seudullisen yhteistyön tavoitteena on varmistaa mahdollisimman kustannustehokas ja laadukas kaupunkiraideliikenne hyödyntämällä skaalaetuja sekä välttämällä osaoptimointia
- Yhtiön tarkoituksena on tuottaa ja kehittää HSL:n ja omistajakuntien asettamien tavoitteiden mukaisesti kestävä liikunnan palveluja, kuten metro-, raitio- ja lauttaliikenteen sekä kaupunkipyöräilyn palveluja
- Yhtiö rakennuttaa, hoitaa, ylläpitää, valvoo, vuokraa ja kehittää joukkoliikenteen infrastruktuuria ja siihen liittyviä tiloja ja toimintoja sekä tarjoaa näihin liittyviä palveluja
- Yhtiö ja Konserniyhtiöt voivat Hankintalain asettamissa rajoissa tuottaa palvelumyyntiä konsernin ulkopuolisille tahoille. Konserniyhtiöt voivat myös hankkia palveluita konsernin ulkopuolelta
- Yhtiö ei liiketoiminnassaan tavoittele voiton tuottamista Osakkaille
- Yhtiön tulee jatkuvasti parantaa ennalta määritellyjä toiminnan mittareita liittyen muun muassa kustannustehokkuuteen, laatuun ja asiakastyytyväisyyteen. Omistajat määrittelevät mittarit omistajastrategiassa.

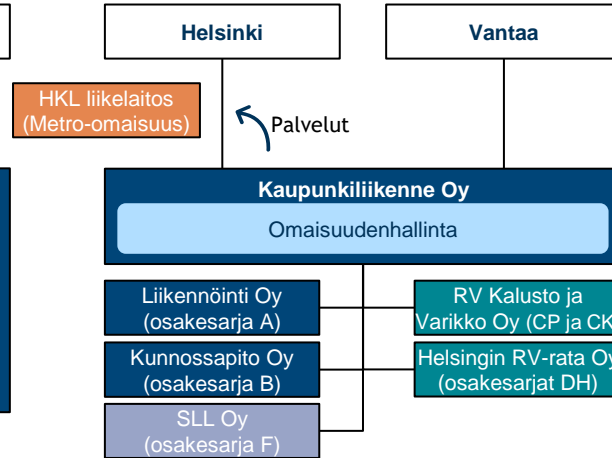
Konsernin rakenne muuttuu Vantaan ratikan varmistumisen ja Siemens-riidan ratkeamisen myötä

Vaihe 1: Yksi yhtiö

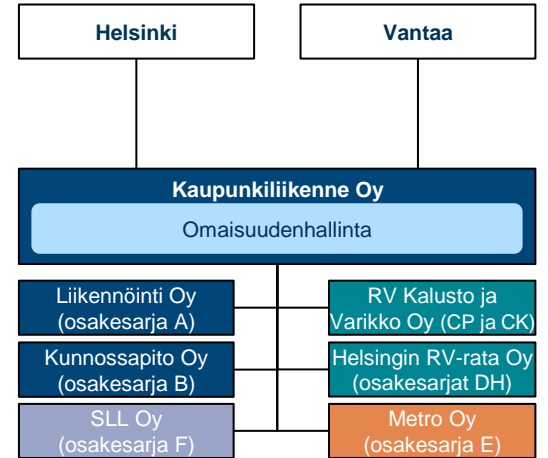
- Yhtiötitys yhdeksi yhtiöksi Helsingin lähtökohdista - Vantaa mukaan ”yhdellä osakkeella”
- Siemens-riidan ajaksi metro-omaisuus ja liikennöintisopimus jää liikelaitokseen
- Järjestelyn toteutus 1/2022

Vaihe 2: Konsernimalli

- Sitova päätös Vantaan ratikasta → jakautuminen seudulliseen rakenteeseen ja Vantaan mukaantulo täysimääräisesti
- Järjestelyn toteutus arviolta 2024 alkaen

Vaihe 3: Metroliiketoiminta yhtiöön

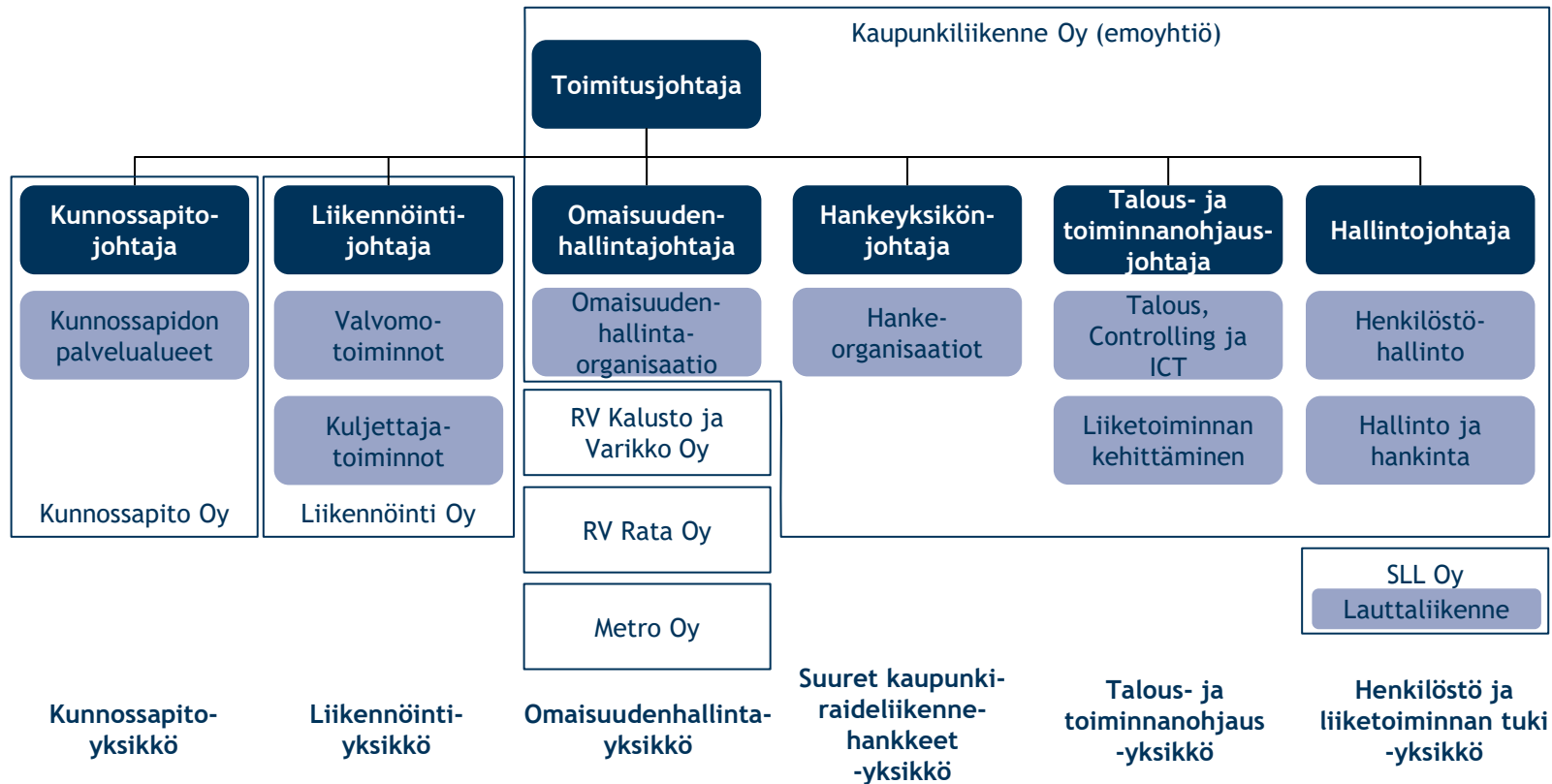

- Kun Siemens-riita ratkeaa → Metro-omaisuus tytäryhtiöksi ja liikelaitos lakkaa
- Järjestelyn toteutus Siemens-riidan ratkettua - todennäköisesti vasta konserniksi jakautumisen jälkeen

Tämän dokumentin pohjana toimiva rakenne

Konsernin organisoituminen ja liiketoimintayksiköt

Yhtiön liiketoimintarakenne

Konsernissa on neljäntyyppisiä yhtiöitä

Konsernissa olevat yhtiötyypit

Emoyhtiö	Palveluntuottajayhtiöt	Omaisusyhtiöt	Lauttaliikennöinti-yhtiö
<ul style="list-style-type: none">• Tarjoaa hallinto- ja omaisuudenhallinta-palveluita konserniyhtiöille• Toimii osapuolena kaikissa HSL:n kanssa tehtävissä sopimuksissa• Omistaa 100 % tytäryhtiöiden osakkeista	<ul style="list-style-type: none">• Palveluntuottajayhtiöt tuottavat liikennöinti- ja kunnossapitopalveluja• Yhtiöissä on sekä henkilöstöä että palveluntuotantoon tarvittavaa välineistöä ja järjestelmiä	<ul style="list-style-type: none">• Omaisusyhtiöt omistavat liikennöintiin tarvittavan omaisuuden• Omaisusyhtiöissä ei ole henkilökuntaa vaan omaisuusyhtiö ostaa hallinto- ja omaisuudenhallintapalvelut emoyhtiöltä• Voivat olla myös kiinteistöyhtiöitä	<ul style="list-style-type: none">• Suomenlinnan Liikenne Oy• Tarjoaa HSL:lle lauttaliikennepalvelua• Pitää sisällään sekä henkilöstöä että liikennöintiin tarvittavaa omaisuutta

Jokainen yhtiö vastaa lähtökohtaisesti omasta rahoituksestaan yhteisymmärryksessä omistajien kanssa

Kaupunkiliikenne Oy (emoyhtiö)

Rooli konsernissa

Tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita omistajakuntien tavoitteiden mukaisesti. Tarjoaa hallinto- ja omaisuudenhallintapalveluja konserniyhtiöille sekä hankintalain puitteissa muille asiakkaille. Hallinnoi liikennöintisopimuksia konsernista ulospäin

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: **228 M€**
Henkilöstö: n. **160 HTV¹⁾**
Tase: **519 M€**
Omavaraisuusaste: **92 %**

Tarjooma

- Hallintopalvelut sisältäen johdon
- Liiketoiminnan kehityspalvelut
- Talouspalvelut
- HR-palvelut
- IT-palvelut
- Turvallisuus-, laatu- ja ympäristöpalvelut
- Viestintäpalvelut
- Hankintapalvelut
- Omaisuudenhallintapalvelut sis. projektinjohtopalvelun

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiön johto pl. kunnossapito- ja liikennöintiyksiköt
- Yhtiön tarjoamiin palveluihin liittyvät työntekijät

Omaisuusresurssit:

- Yhtiön tarjoamiin palveluihin liittyvä järjestelmäomaisuus

Sopimukset:

- Liikennöintisopimukset
- Infravuokrasopimukset

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Kaupunkiliikenne Oy (emoyhtiö)

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	217	228	217	242	280	288	307	326	340	333	332
Toiminnan muut tuotot	37	41	42	48	48	49	49	49	49	49	49
Tuotot yhteensä	254	269	259	290	328	337	356	376	390	382	381
Materiaalit ja palvelut	-8	-11	-11	-11	-7	-7	-8	-8	-8	-8	-8
Henkilöstökulut	-10	-11	-12	-13	-13	-13	-14	-14	-14	-14	-14
Liiketoiminnan muut kulut	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Sisäiset palveluluokitukset	-229	-242	-234	-263	-305	-314	-332	-350	-364	-357	-356
Käyttökate (EBITDA)	4	4	0	1	1	1	1	2	2	2	2
Poistot ja arvonalenemiset	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-2	-2	-2
Liiketulos (EBIT)	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketulos-%	1,4 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Korkokulut			0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulos-%	1,3 %	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	0	3	5	7	8	9	10	10	10	11	11
Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	414	475	475	475	475	475	475	475	475	475	475
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	63	39	36	41	50	53	57	62	65	65	64
Rahat ja pankkisaamiset	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vastaavaa yhteensä	478	519	518	524	535	539	544	549	552	552	551
Osakepääoma	41	47	48	48	48	48	48	48	48	48	48
SVOP	367	422	428	428	428	428	428	428	428	428	428
Ed.kauden voittovarot	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	411	476	476	476	476	476	476	476	476	476	476
Poistoerot ja varaukset	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma	0	1	3	5	6	7	7	8	8	9	9
Koroton vieras pääoma	66	42	39	43	53	56	60	65	68	67	67
Vieras pääoma	67	43	42	48	58	63	67	73	76	76	75
Vastattavaa yhteensä	478	519	518	524	535	539	544	549	552	552	551

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Kaupunkiliikenne Oy (konserni)

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	200	208	196	220	257	264	282	301	315	307	306
Toiminnan muut tuotot	37	41	42	48	48	50	50	50	50	50	50
Tuotot yhteensä	236	249	238	267	305	314	332	351	365	357	356
Materiaalit ja palvelut	-58	-63	-63	-69	-72	-72	-75	-78	-80	-78	-78
Henkilöstökulut	-68	-69	-70	-81	-96	-98	-106	-115	-117	-106	-106
Liiketoiminnan muut kulut	-25	-29	-32	-33	-40	-40	-44	-44	-44	-44	-44
Käyttökate (EBITDA)	85	88	72	85	98	103	110	114	123	128	128
Poistot ja arvonalenemiset	-49	-51	-54	-63	-73	-77	-82	-87	-95	-100	-99
Liiketulos (EBIT)	36	37	19	22	24	26	28	27	28	28	28
Liiketulos-%	15,4%	14,9%	7,9%	8,2%	8,0%	8,3%	8,6%	7,7%	7,7%	7,9%	8,0%
Korkokulut	-6	-6	-14	-16	-18	-20	-22	-24	-25	-25	-25
Muut kulut	-27	-28	-4	-4	-4	-4	-4	-1	-1	-1	-1
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4	3	1	2	2	2	2	3	3	2	2
Tulos-%	1,5%	1,4%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	5	8	12	13	15	16	17	17	17	17	17
Aineelliset hyödykkeet	1 055	1 236	1 438	1 610	1 707	1 839	1 960	2 048	2 098	2 100	2 134
Osakkeet ja osuudet	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Vaihto-omaisuus	10	10	10	12	13	14	15	15	16	16	16
Pitkäaikaiset saamiset	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Lyhytaikaiset saamiset	63	39	36	41	50	53	57	62	65	65	64
Rahat ja pankkisaamiset	0	13	14	16	19	19	21	22	23	22	21
Vastaavaa yhteensä	1 179	1 353	1 556	1 737	1 848	1 986	2 114	2 210	2 265	2 265	2 297
Osakepääoma	41	47	48	48	48	48	48	48	48	48	48
SVOP	339	333	428	428	428	428	428	428	428	428	428
Ed. kausien voittovarot	29	93	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	411	476	476	476	476	476	476	476	476	476	476
Poistoerot ja varaukset	61	0	1	3	6	8	10	12	15	18	20
Korollinen vieras pääoma	633	799	1 005	1 177	1 276	1 409	1 531	1 620	1 670	1 670	1 700
Koroton vieras pääoma	73	77	73	82	91	92	97	101	104	101	101
Vieras pääoma	768	877	1 080	1 261	1 372	1 509	1 637	1 734	1 789	1 789	1 821
Vastattavaa yhteensä	1 179	1 353	1 556	1 737	1 848	1 986	2 114	2 210	2 265	2 265	2 297

Liikennöinti Oy

Rooli konsernissa

Tuottaa emoyhtiön kautta HSL:lle ja hankintalain puitteissa halutessaan muille tilaajille kuljettaja- ja valvomopalveluita kustannustehokkaasti ja laadukkaasti

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: **44 M€**
Henkilöstö: n. **750 HTV¹⁾**
Tase: **16 M€**
Omavaraisuusaste: **5 %**

Tarjooma

- Raitiotieliikenteen kuljettajapalvelut
- Raitiotieliikenteen valvomopalvelut
- Metroliikenteen kuljettajapalvelut
- Metroliikenteen valvomopalvelut

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiön johto
- Työnjohto ja suunnittelijat
- Kuljettajat ja valvomohenkilöstö

Omaisuusresurssit:

- Liiketoiminnassa tarvittavat järjestelmät

Sopimukset:

- Liikennöintisopimukset emoyhtiön suuntaan

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Liikennöinti Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	43	44	45	52	63	64	71	78	78	66	66
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	43	44	45	52	63	64	71	78	78	66	66
Materiaalit ja palvelut	-3	-4	-3	-4	-5	-5	-6	-6	-6	-5	-5
Henkilöstökulut	-35	-34	-34	-40	-50	-51	-57	-64	-63	-52	-53
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisäiset palveluluokitukset	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-6	-5	-5
Käyttökate (EBITDA)	0	0	2	2	2	2	2	2	3	2	2
Poistot ja arvonalenemiset	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Liiketulos (EBIT)	0	0	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Liiketulos-%	0,0%	0,0%	1,9%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%
Korkokulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-2	-2	-1	-1
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulos-%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	2	3	4	5	5	5	6	6	6	6	6
Aineelliset hyödykkeet	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	8	8	8	9	11	12	13	14	14	12	12
Rahat ja pankkisaamiset	0	4	4	4	5	5	6	6	6	5	5
Vastaavaa yhteensä	11	16	17	19	22	22	24	26	27	23	23
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ed.kauden voittovarot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Poistoerot ja varaukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma	0	4	5	5	6	6	6	7	7	6	6
Koroton vieras pääoma	11	11	11	13	15	16	17	19	19	16	16
Vieras pääoma	11	15	16	18	21	22	23	26	26	22	22
Vastattavaa yhteensä	11	16	17	19	22	22	24	26	27	23	23

Rooli konsernissa

Tarjoaa laadukkaasti ja tehokkaasti huolto- ja ylläpito- sekä rakennuspalveluita konsernin omaisuusyhtiöille sekä hankintalain puitteissa muille asiakkaille

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: **51 M€**
Henkilöstö: n. **330 HTV¹⁾**
Tase: **27 M€**
Omavaraisuusaste: **14 %**

Tarjooma

- Kiinteistöjen huolto ja ylläpito
- RV-infran huolto ja ylläpito
- RV-infran rakentaminen
- RV-kaluston huolto ja ylläpito
- Metroinfran huolto ja ylläpito
- Metrokaluston huolto ja ylläpito
- Konepajapalvelut

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiön johto
- Tuotannon tukitoiminnot
- Työnjohto
- Työntekijät

Omaisuusresurssit:

- Työvälineet ja muu tuotanto-omaisuus kuten konepajavälineet, ajoneuvot ja työkalut
- Työnohjausjärjestelmät

Sopimukset:

- Kunnossapidon palvelusopimukset konserniyhtiöille

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Kunnossapito Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	49	51	51	61	68	69	73	77	82	82	82
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	49	51	51	61	68	69	73	77	82	82	82
Materiaalit ja palvelut	-22	-22	-21	-26	-29	-30	-31	-33	-35	-35	-35
Henkilöstökulut	-22	-23	-23	-28	-32	-32	-34	-36	-39	-38	-38
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisäiset palveluluokitukset	-4	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Käyttökate (EBITDA)	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	4
Poistot ja arvonalenemiset	-1	-1	-1	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Liiketulos (EBIT)	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Liiketulos-%	0,0 %	0,0 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %	1,1 %	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %
Korkokulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	0	0	0	1	1	1	-1	-1	-1	-1
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0
Tulos-%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,3 %	2,3 %	2,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	6	12	16	18	20	21	23	24	24	25	26
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus	10	10	10	12	13	14	15	15	16	16	16
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	0	4	4	5	5	6	6	6	7	7	7
Vastaavaa yhteensä	16	27	31	36	39	41	43	45	48	48	49
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Ed.kauden voittovarot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Poistoerot ja varaukset	1	0	0	0	2	3	5	5	5	5	5
Korollinen vieras pääoma	0	10	15	17	20	21	21	24	26	27	28
Koroton vieras pääoma	13	13	13	15	14	13	13	13	13	13	13
Vieras pääoma	13	23	28	32	36	37	40	42	44	45	45
Vastattavaa yhteensä	16	27	31	36	39	41	43	45	48	48	49

RV-kalusto ja -varikko Oy

Rooli konsernissa

Ylläpitää ja kehittää raitiovaunukalustoa ja -varikoita ja vuokraa niitä emoyhtiön kautta HSL:lle ja hankintalain puitteissa muille toimijoille. Ei tavoittele voittoa, mutta kykenee kattamaan investointivelvoitteensa ja kehittämään toimintansa

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: **36 M€**
Henkilöstö: **0 HTV**
Tase: **306 M€**
Omavaraisuusaste: **11 %**

Tarjooma

- Raitiotiekaluston vuokraus
- Raitiovaunuvarikkotilojen vuokraus
- Muiden tilojen vuokraus (esim. varikoilla sijaitsevat toimisto- tai muut tuotantotilat)

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiössä ei ole henkilöstöä

Omaisuusresurssit:

- Raitiovaunukalusto
- Raitiovaunuvarikot rata-alueineen

Sopimukset:

- Liikennöintisopimukset emoyhtiön suuntaan

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

RV-kalusto ja varikko Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	34	36	37	44	61	63	71	77	87	89	86
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	34	36	37	44	61	63	71	77	87	89	86
Materiaalit ja palvelut	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-4	-4	-6	-6	-13	-13	-13	-13	-13	-13	-13
Sisäiset palveluluokitukset	-10	-12	-12	-16	-22	-22	-27	-28	-34	-31	-29
Käyttökate (EBITDA)	18	19	17	20	25	26	29	33	38	42	42
Poistot ja arvonalenemiset	-12	-12	-13	-15	-19	-18	-21	-24	-27	-31	-31
Liiketulos (EBIT)	6	6	4	5	6	7	9	10	11	11	11
<i>Liiketulos-%</i>	<i>18,5 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>12,1 %</i>	<i>11,7 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>11,5 %</i>	<i>12,0 %</i>	<i>12,6 %</i>	<i>12,2 %</i>	<i>12,3 %</i>	<i>12,7 %</i>
Korkokulut	-2	-2	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-10	-10	-10
Muut kulut	-4	-4	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Tulos-%</i>	<i>0,2 %</i>	<i>0,3 %</i>	<i>3,4 %</i>	<i>3,4 %</i>	<i>0,4 %</i>	<i>0,4 %</i>	<i>0,4 %</i>	<i>0,3 %</i>	<i>0,3 %</i>	<i>0,3 %</i>	<i>0,2 %</i>

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	256	291	329	379	439	519	603	666	716	721	719
Osakkeet ja osuudet	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	27	2	2	3	4	4	5	5	6	6	6
Rahat ja pankkisaamiset	0	1	2	2	3	3	3	4	4	4	4
Vastaavaa yhteensä	296	306	345	396	458	538	624	687	738	743	740
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	12	12	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Ed.kauden voittovarot	7	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	19	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Poistoerot ja varaukset	15	0	1	3	3	3	3	4	4	4	4
Korollinen vieras pääoma	254	264	302	352	412	491	577	640	691	696	693
Koroton vieras pääoma	7	7	7	7	9	8	8	8	8	9	8
Vieras pääoma	276	271	310	361	424	503	589	652	703	708	705
Vastattavaa yhteensä	296	306	345	396	458	538	624	687	738	743	740

Rooli konsernissa

Ylläpitää ja kehittää raitiotieinfra- ja muuta omaisuutta ja vuokraa sitä emoyhtiön kautta kaupungeille. Ei tavoittele voittoa, mutta kykenee kattamaan investointivelvoitteensa ja kehittämään toimintansa

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: 44 M€
Henkilöstö: 0 HTV
Tase: 444 M€
Omavaraisuusaste: 50 %

Tarjooma

- Raitiotieinfran vuokraus
- Lähijuna-asemainfran vuokraus
- Bussiterminaalien vuokraus
- Liityntäpysäköintialueiden vuokraus
- Kaupunkipyöräjärjestelmän vuokraus
- Mahdollisten uusien joukkoliikennepalveluiden infran vuokraus

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiössä ei ole henkilöstöä

Omaisuusresurssit:

- Helsingin alueen raitiotieradat
- Liityntäpysäköintialueet, bussiterminaalit ja kaupunkipyöräjärjestelmä

Sopimukset:

- Infravuokrasopimus emoyhtiön suuntaan

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

RV-rata Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	41	44	37	42	52	58	62	68	72	76	75
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	41	44	37	42	52	58	62	68	72	76	75
Materiaalit ja palvelut	-5	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Sisäiset palveluluokitukset	-17	-16	-17	-17	-20	-23	-24	-26	-25	-28	-26
Käyttökate (EBITDA)	18	21	13	18	24	27	31	34	40	40	41
Poistot ja arvonalenemiset	-7	-8	-9	-12	-18	-19	-22	-25	-30	-30	-30
Liiketulos (EBIT)	11	13	4	6	6	7	9	9	10	10	11
<i>Liiketulos-%</i>	<i>27,8 %</i>	<i>29,1 %</i>	<i>10,7 %</i>	<i>13,2 %</i>	<i>12,5 %</i>	<i>12,9 %</i>	<i>13,8 %</i>	<i>14,0 %</i>	<i>13,9 %</i>	<i>13,8 %</i>	<i>14,5 %</i>
Korkokulut	-1	-1	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-10	-10	-10
Muut kulut	-11	-12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Tulos-%</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Aineelliset hyödykkeet	311	414	531	612	649	729	791	842	866	887	909
Osakkeet ja osuudet	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	20	22	19	21	26	29	31	34	36	37	37
Rahat ja pankkisaamiset	0	2	2	2	3	3	3	4	4	4	4
Vastaavaa yhteensä	338	444	558	641	683	767	831	885	911	934	955
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	194	194	220	220	220	220	220	220	220	220	220
Ed.kauden voittovarot	8	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	202	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220
Poistoerot ja varaukset	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma	97	201	319	400	437	518	579	631	654	676	698
Koroton vieras pääoma	21	22	19	21	26	29	31	34	37	38	38
Vieras pääoma	135	224	338	421	464	547	611	665	691	714	735
Vastattavaa yhteensä	338	444	558	641	683	767	831	885	911	934	955

Rooli konsernissa

Ylläpitää ja kehittää metro-omaisuutta ja vuokraa sitä emoyhtiön kautta HSL:lle (kalusto ja varikot) ja kaupungeille (infra). Ei tavoittele voittoa, mutta kykenee kattamaan investointivelvoitteensa ja kehittämään toimintansa

Avainluvut (2021)

Liikevaihto: **115 M€**
Henkilöstö: **0 HTV**
Tase: **555 M€**
Omavaraisuusaste: **39 %**

Tarjooma

- Metroinfran vuokraaminen
- Metrokaluston vuokraaminen
- Metrovarikoiden vuokraaminen
- Metrovalvomon järjestelmiseen vuokraaminen

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiössä ei ole henkilöstöä

Omaisuusresurssit:

- Metron järjestelmäomaisuus
- Metrokalusto
- Metrovarikko rata-alueineen
- Metrorata ja -tunnelit kantametron alueella
- Länsimetro Oy:n osakkeet

Sopimukset:

- Metron liikennöintisopimus (HSL)
- Länsimetron kunnossapitosopimus

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Metro Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	106	115	111	123	123	122	121	120	120	119	122
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	106	115	111	123	123	122	121	120	120	119	122
Materiaalit ja palvelut	-18	-19	-19	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-19	-22	-23	-23	-23	-23	-23	-26	-26	-26	-26
Sisäiset palveluluokitukset	-26	-30	-31	-38	-37	-35	-35	-35	-35	-36	-40
Käyttökate (EBITDA)	43	44	39	42	43	45	44	39	38	37	36
Poistot ja arvonalenemiset	-28	-29	-30	-33	-34	-35	-35	-34	-34	-33	-32
Liiketulos (EBIT)	15	14	9	9	10	9	9	5	5	4	4
Liiketulos-%	14,2 %	12,6 %	7,9 %	7,7 %	7,9 %	7,7 %	7,4 %	4,2 %	3,9 %	3,6 %	3,4 %
Korkokulut	-3	-3	-5	-6	-6	-6	-5	-5	-4	-4	-4
Muut kulut	-12	-11	-4	-4	-4	-4	-4	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2
Tulos-%	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	1,9 %	2,0 %	1,8 %	1,8 %

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	479	518	561	600	597	569	541	515	491	466	479
Osakkeet ja osuudet	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Lyhytaikaiset saamiset	8	7	7	8	8	8	8	8	8	8	8
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vastaavaa yhteensä	517	555	597	636	633	604	577	551	527	501	514
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	175	175	215	215	215	215	215	215	215	215	215
Ed.kauden voittovarot	13	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	188	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215
Poistoerot ja varaukset	27	0	0	0	0	1	1	3	5	8	10
Korollinen vieras pääoma	282	318	361	397	395	366	339	311	284	256	267
Koroton vieras pääoma	20	22	21	23	23	23	23	23	23	23	23
Vieras pääoma	329	340	382	421	418	390	363	336	312	286	300
Vastattavaa yhteensä	517	555	597	636	633	604	577	551	527	501	514

Suomenlinnan Liikenne Oy

Rooli konsernissa

Tarjoaa lauttaliikenteen liikennöintipalveluita HSL:lle emoyhtiön kautta. Lisäksi yhtiö ylläpitää ja kehittää käyttämäänsä infraa ja kalustoa.

Avainluvut (2020)

Liikevaihto: 4 M€
Henkilöstö: 19 HTV
Tase: 3 M€
Omavaraisuusaste: 36 %

Tarjooma

- Suomenlinnan lauttaliikenteen liikennöintipalvelut

Keskeiset resurssit

Henkilöstöresurssit:

- Yhtiön johto
- Lauttaliikenteen kuljettajat

Omaisuusresurssit:

- Lauttakalusto

Sopimukset:

- Liikennöintisopimukset emoyhtiön suuntaan

Taloudellinen näkymä yhtiöittämissitilanteessa

Suomenlinnan Liikenne Oy

Yhtiön tuloslaskelma ja tase, M€

Tuloslaskelma	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Toiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Materiaalit ja palvelut	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Henkilöstökulut	-1	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisäiset palveluluokitukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Käyttökate (EBITDA)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalenemiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketulos (EBIT)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketulos-%	-2,6 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Korkokulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulos-%	-2,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Tase	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vastaavaa yhteensä	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVOP	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ed.kauden voittovarot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Poistoerot ja varaukset	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Korollinen vieras pääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koroton vieras pääoma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vieras pääoma	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vastattavaa yhteensä	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

VALOR

VALOR PARTNERS
ETELÄESPLANADI 24
00130 HELSINKI

VALOR.FI

Seudullisen kaupunkiliikenneyhtiön perustaminen

Yhtiön taloudellinen mallinnus ja rahavirrat kaupungeille
22.6.2021

VALOR

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset

2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus

3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset

4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

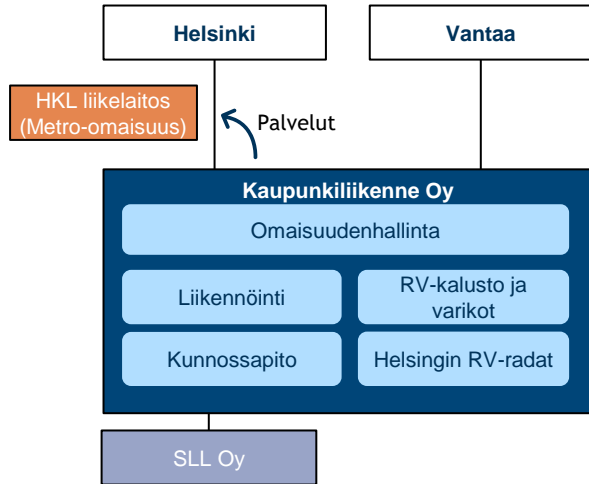
LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

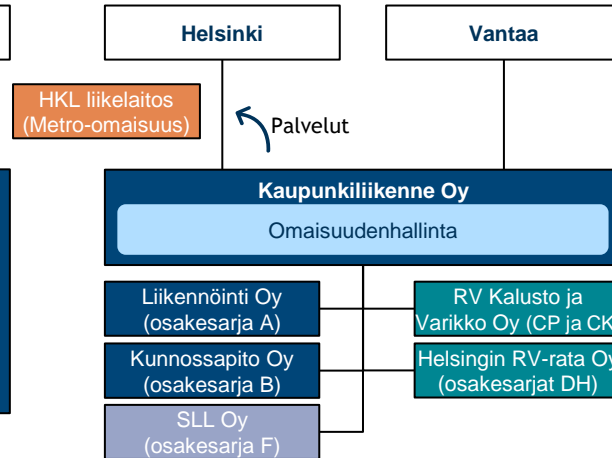
Konsernin rakenne muuttuu toimintaympäristön muutosten mukaan

Vaihe 1: Yksi yhtiö

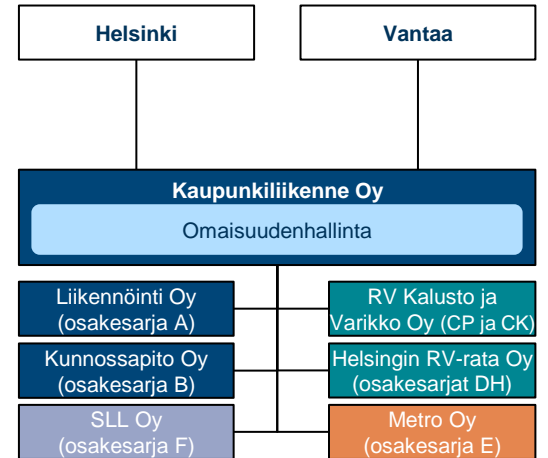
- Yhtiötys yhdeksi yhtiöksi Helsingin lähtökohdista - Vantaa mukaan ”yhdellä osakkeella”
- Siemens-riidan ajaksi metro-omaisuus ja liikennöintisopimus jää liikelaitokseen
- Järjestelyn toteutus 1/2022

Vaihe 2: Konsernimalli

- Sitova päätös Vantaan ratikasta → jakautuminen seudulliseen rakenteeseen ja Vantaan mukaantulo täysimääräisesti
- Järjestelyn toteutus arvioitu 2023 aikana alkaen

Vaihe 3: Metroliiketoiminta yhtiöön

- Kun Siemens-riita ratkeaa → Metro-omaisuus tytäryhtiöksi ja liikelaitos lakkaa
- Arvioitu toteutus 2026 aikana

Keskeiset oletukset

- Kaupungin luottolimiitti (144 M€ ajanhetkellä 31.12.2020) jaettu omaisuusyhtiöille niiden vieraan pääoman suhteessa. Yhtiöittämistilanteessa kaikki lainat mukaan lukien limiitti niputetaan yhdeksi lainaksi kaupungilta, jossa on sama korko kuin kaupungilla on ulospäin. Uudet lainat otetaan lähtökohtaisesti rahoituslaitoksilta ja kaupunki perii niistä takauspalkkion
- Oletettu vieraan pääoman korko 1,5% ja kaupunkien perimä takauspalkkio 0,09% uusista rahoituslaitoslainoista
- Liikennöinti Oy ei liikennöi Vantaan ratikkaa eikä lähtökohtaisesti 2028 eteenpäin Raide-Jokeria
- Velkojen maksut ja nostot mallinnettu kassavirran kautta - jokaisella tytäryhtiöllä tulisi olla kassassa kuukauden käyttökulujen verran rahaa, muu kassavirta käytetään investointeihin tai lainojen maksuun
- Muut tulot on mallissa netotettu, eli infravuokrasta ja liikennöintikorvauksesta vähennetty muiden tulojen verran eli lähtökohtaisesti muut tulot eivät tuota mallissa voittoa
- Katetta otetaan kaikista palveluista, joihin liittyy liiketoimintariskiä (ts. niitä ei korvata yhtiölle kustannuserusteisesti). Laskennallisesti käytetty 2 % katetasoa
- Sisäisten hallinto- ja omaisuudenhallintapalvelujen kustannukset allokoitu tytäryhtiöille käyttäen soveltuvia avaimia, esim. henkilöstömäärä ja investointitasot
- Kunnossapitokustannusten kehitys arvioitu mm. perustuen liikennöintimäärien kehitykseen ja eri hankkeissa tehtyihin suunnitelmiin. Yhtiön toiminnan aikana allokoinnit tulevat perustumaan toteutuneisiin kustannuksiin (esim. työajankirjaukset ja muut tarkemmat avaimet)

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset

2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus

3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset

4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

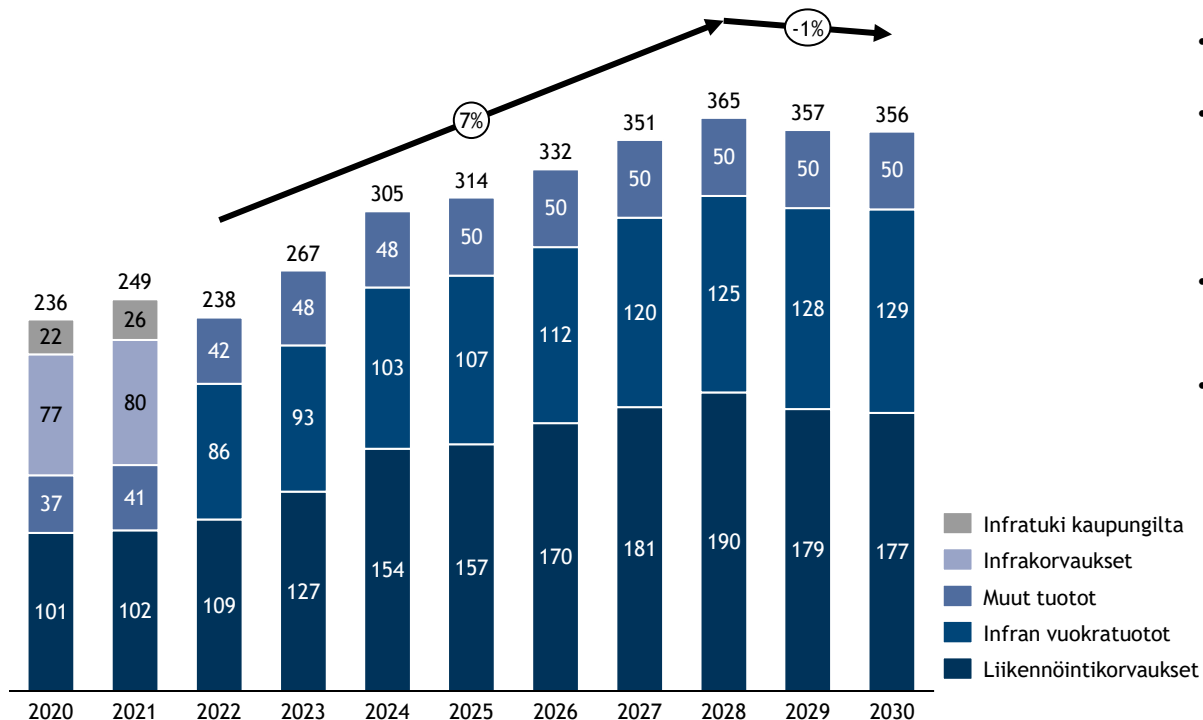
LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Tuotot ja kustannukset

Konsernin liikevaihto kasvaa noin 5 % vuosivauhtia - yhtiöittämishetken notkahdus liittyy muutoksiin rahavirroissa

Konsernin ulkoisen liikevaihdon kehitys, M€

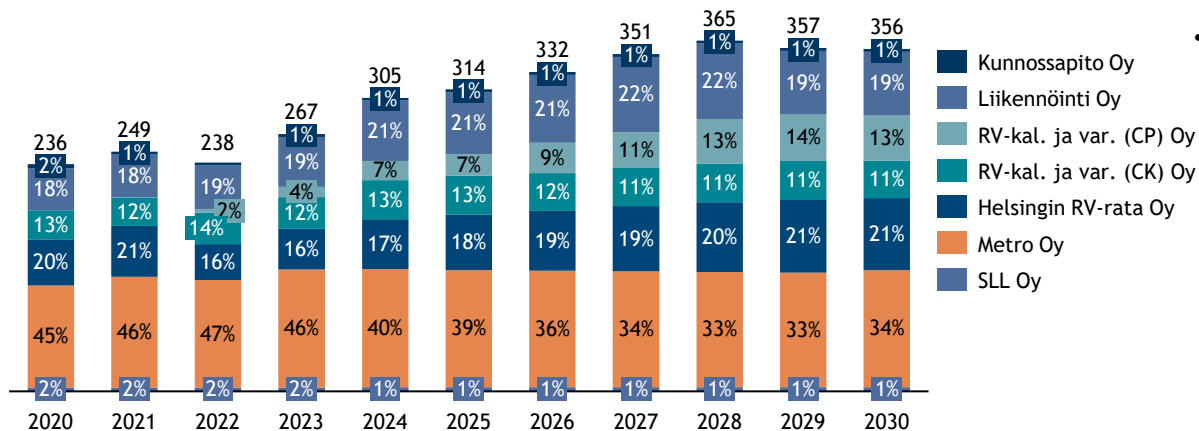

Keskeiset huomiot

- Vuodet 2020 ja 2021 ovat liikelaitoksen lukuja
- Yhtiöittämisen myötä liikevaihto notkahtaa, sillä infrakorvaus ei kierrä enää liikelaitoksen kautta vaan se tilitetään suoraan Helsingin kaupungille
- Vastaavasti kaupungit maksavat infravuokraa, jonka taso nousee investointien myötä
- Liikennöintikorvaus kasvaa aluksi ja laskee vuosikymmenen lopulla, jolloin Raide-Jokerin liikennöinti kilpailutetaan - lähtökohtaisesti yhtiö ei osallistu kilpailutukseen

Vuonna 2030 konsernin liikevaihto on 360 M€, josta Metro Oy:n liiketoiminta kattaa 34 % ja raitiotieliikenneyhtiöiden 45 %

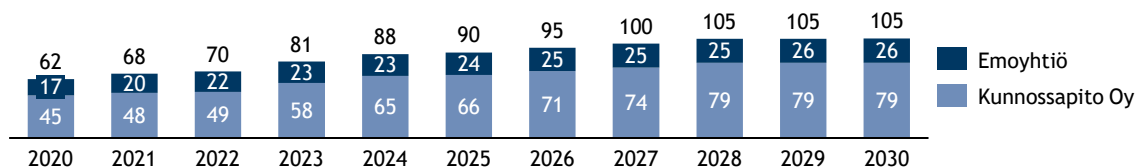
Konsernin liikevaihdon jakautuminen tytäryhtiöille, M€

Keskeiset huomiot

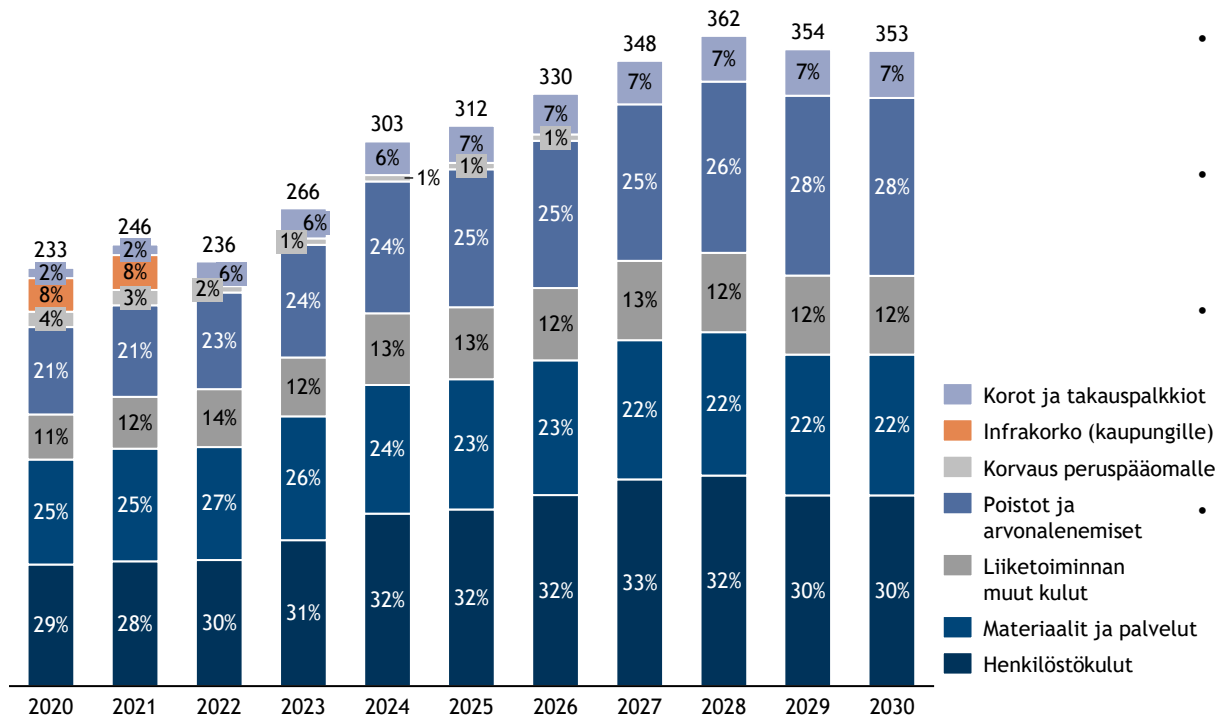
- Koska kunnossapito- ja emoyhtiö tarjoavat lähinnä palveluita konserniyhtiölle, yhtiön liiketoiminnat ulospäin voidaan ajatella olevan:
 - Metro-omaisuuden hallinta ja vuokraaminen
 - RV-kalusto-, ja varikko-omaisuuden vuokraaminen
 - RV-rata- ja muun joukkoliikenneinfran vuokraaminen
 - Liikennöintipalvelut (kuljettajat ja valvomotoiminta)
- Kunnossapidon liikevaihdossa näkyvät pienet erät ovat tuloja ulkopuolisilta toimijoilta tai investoinneille tehtyä työtä
- Liiketoiminnoista metro-omaisuuden hallinta ja vuokraaminen on aluksi lähes puolet, mutta suuret raitiotieinvestoinnit laskevat metron osuutta n. 10 %-yksikköä

Emo- ja kunnossapito-yhtiöiden palveluveloitukset konserniyhtiöltä, M€

Konsernin kustannusrakenteesta käyttökulujen osuus on vuosikymmenen lopulla 64 % ja pääomakulujen 36 %

Konsernin kustannusrakenne, M€

Keskeiset huomiot

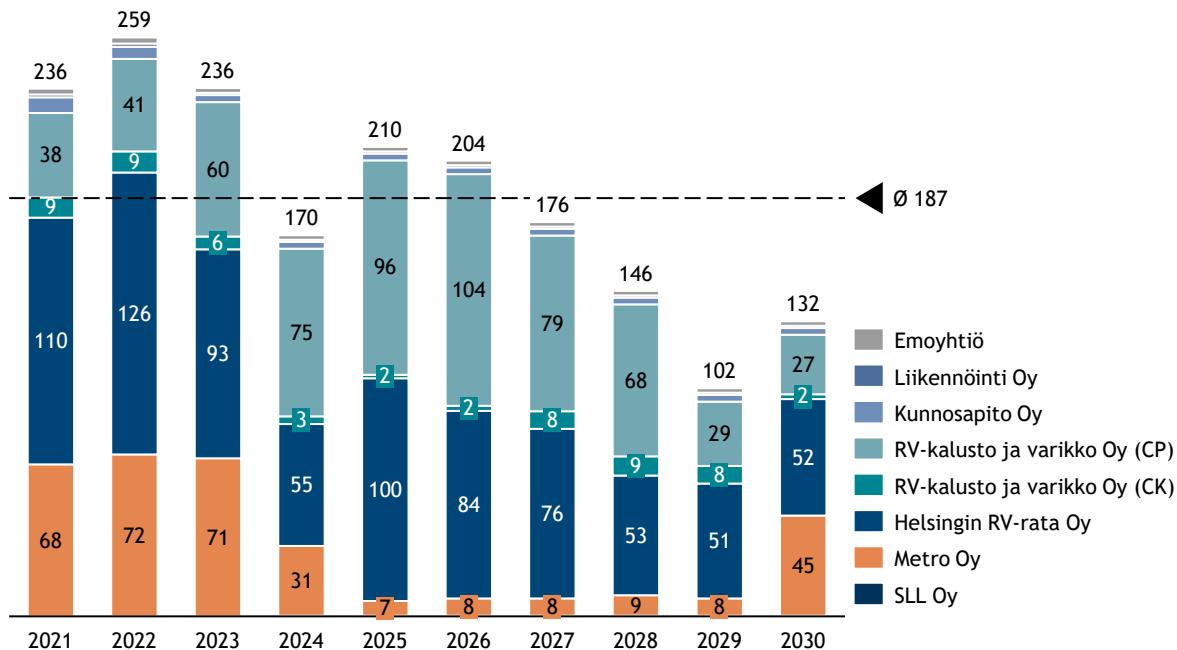
- Konsernin kustannusrakenteessa pääomakulut kasvattavat osuuttaan n. 6 %-yksikköä vuosikymmenen aikana omaisuuden keski-ian pienentyessä
- Yhtiöittämisen myötä infrakoron palautus Helsingin kaupungille lakkaa, sillä kaupunki saa sen suoraan HSL:n infrakorvauksessa
- Lisäksi yhtiö ei maksa kaupungille liikelaitosmallin mukaista korkoa peruspääomalle, vaan tämä korvautuu muilla tuloutuserillä kuten takauspalkkioilla, kiinteistöveroilla ja maanvuokrilla
- Yhtiön kulut laskevat vuosikymmenen lopulla, jolloin Raide-Jokerin liikennöinti kilpailutetaan - lähtökohtaisesti yhtiö ei osallistu kilpailutukseen

Investoinnit ja tase

Yhtiö investoi 2020-luvulla keskimäärin 187 M€ vuodessa

Konsernin investointikulut vuosittain, M€

Helsingin talousarvio 2021 ja Vantaan ratikan yleissuunnitelmat

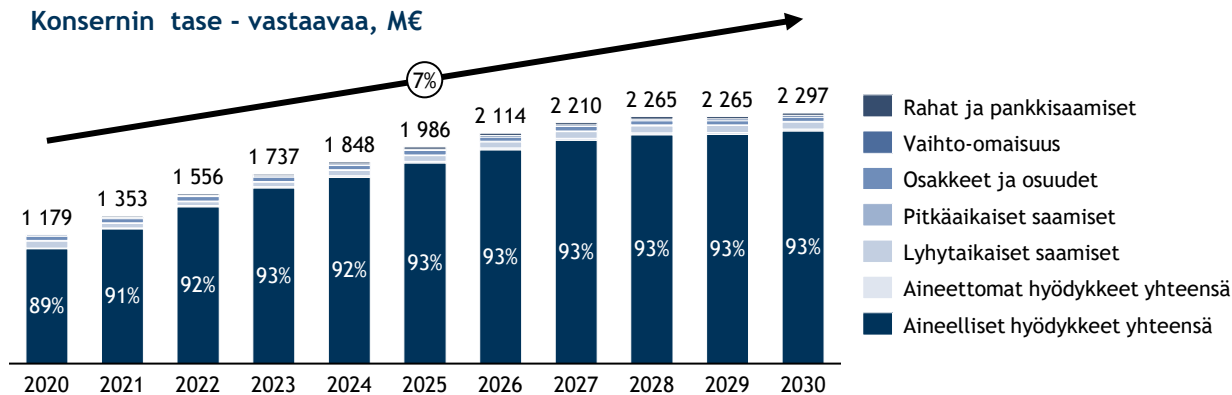

Keskeiset huomiot

- Yhtiö investoi vuosikymmenellä voimakkaasti - keskimäärin 187 M€ vuodessa
- Yhtiöiden kumulatiiviset investoinnit 2021-2030 ovat:
 - RV-rata Oy: 800 M€
 - RV-kalusto ja Varikko Oy: 674 M€
 - Metro Oy: 326 M€
 - Kunnossapito-, liikennöinti ja emoyhtiöt: 68 M€
- Investoinnit painottuvat vuosikymmenen alkuun ja vähenevät vuosikymmenen loppua lähestyttäessä
- Metron M400-kalustohankinta nostaa taas investointitasoja 2030 alkaen
- Mukana merkittäviä raideliikennehankkeita, joista ei vielä lopullisia päätöksiä - investointisuunnitelma tulee kehittymään ja tarkentumaan vuosien varrella, millä on vaikutuksia yhtiön koko talouteen

Konsernin tase koostuu pääosin kalusto, varikko- ja infraomaisuudesta ja on rahoitettu yli 70 %:sti velalla

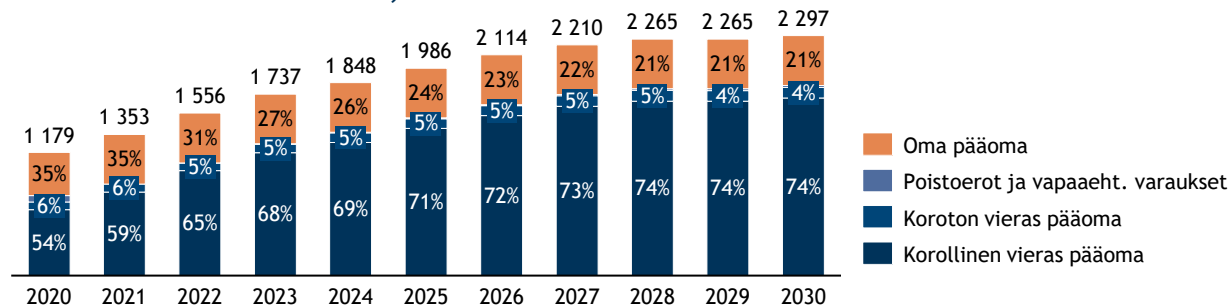
Konsernin tase - vastaavaa, M€

Keskeiset huomiot

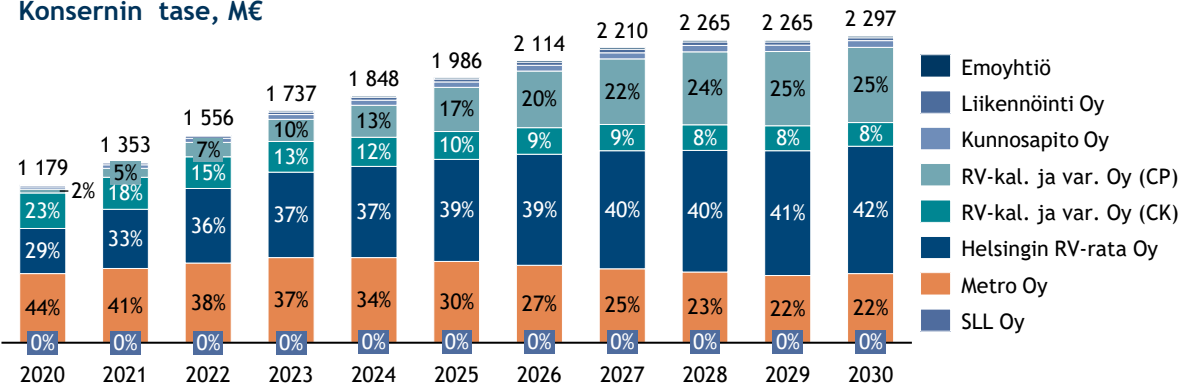
- Yhtiön tase kasvaa vuosikymmenen ajan noin 7 % vuosivauhtia
- Yli 90 % konsernin varoista on aineellisia hyödykkeitä joihin lukeutuu ratainfra, kalusto ja kaikki kiinteistöt
- Käyttöpääomaerät eli vaihto-omaisuus, saamiset ja kassa muodostavat noin 6 % yhtiön varoista
- Yhtiön omaisuus on rahoitettu pääsääntöisesti lainarahalla, joten suurten investointien myötä yhtiön velkamäärät kasvavat
- Loppuvuosikymmenellä yhtiön omavaraisuusasteen arvioidaan olevan 21-23 %

Konsernin tase - vastattavaa, M€

2030 raitiotieliikennöintiin liittyvä omaisuus kattaa 75 % yhtiön varoista - omavaraisuus korkein metrolla

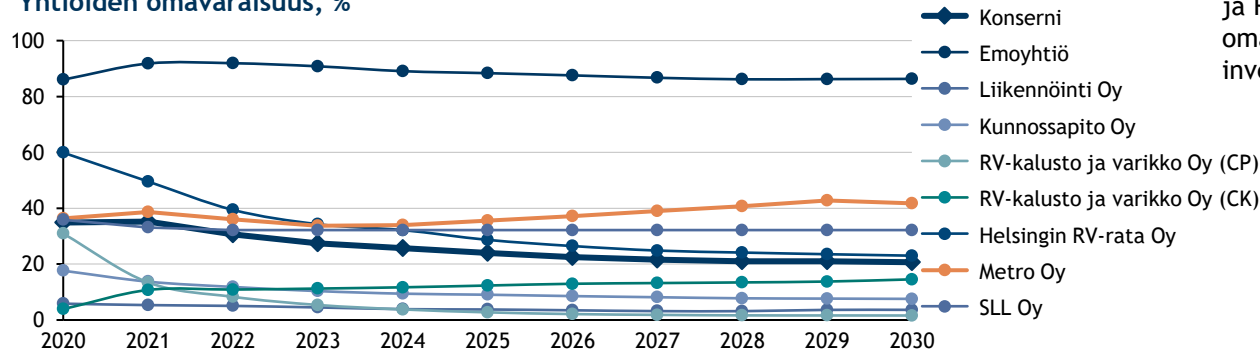
Konsernin tase, M€

Keskeiset huomiot

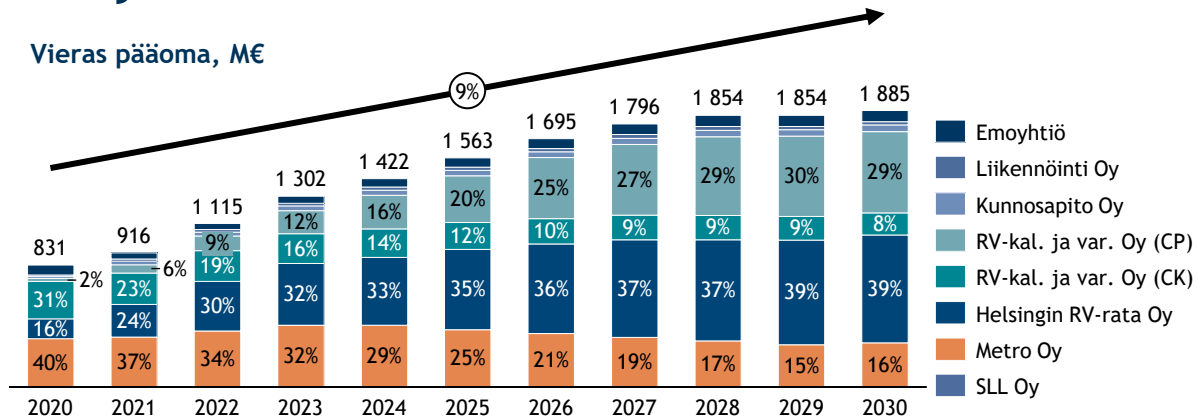
- Vuosikymmenen loppuun mennessä raitiotieliikennöintiin tarvittava omaisuus kattaa konsernin taseesta n. 75 % ja metro-omaisuus yli 20 %
- Emon, kunnossapitoyhtiön ja liikennöintiyrityksen omaisuus on yhteensä alle 5 % kokonaisuudesta
- Metro Oy:n omavaraisuusaste pysyy melko tasaisena ja korkeana läpi vuosikymmenen, mutta RV-rata Oy:n ja RV-kalusto ja varikko Oy:n omavaraisuusaste laskee merkittävän investointiohjelman myötä

Yhtiöiden omavaraisuus, %

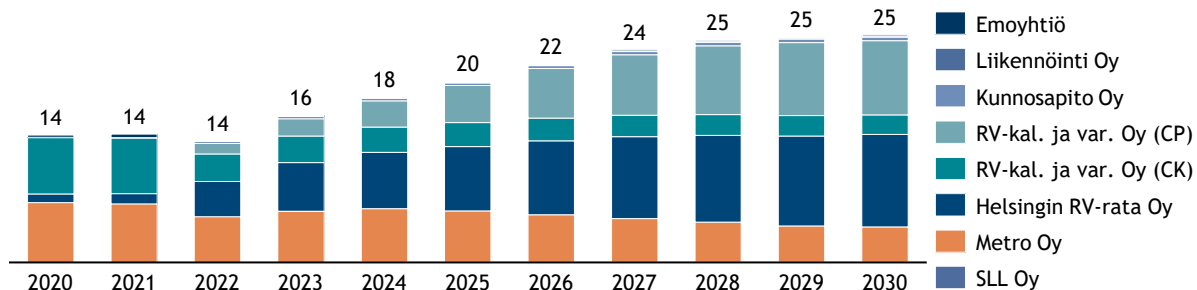

Konsernin velat kohdistuvat lähes 80 %:sti raitiotieliikennöintiin liittyvään omaisuuteen

Vieras pääoma, M€

Korkokustannukset, M€

Keskeiset huomiot

- Konsernin velat kasvavat 2020-luvun aikana noin 9 % vuosivauhtia, sillä yhtiön investoinnit rahoitetaan lähtökohtaisesti lainarahalla
- Velkojen kasvu johtuu täysin suurista pikaraitiotieinvestoinneista, jotka näkyvät RV-rata ja pikaraitiotiekalusto- ja varikkoyhtiöissä
- Kantakaupungin raitiotieliikennöintiin ja metroluokan liikennöintiin liittyvät velat taas lyhenevät tasaisesti
- Vuonna 2020 ja 2021 korkokulut sisältävät liikelaiteosmallin mukaisen koron peruspääomalle
- CK:n vieras pääoma ei sisällä tytäryhtiöiden velkoja

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset
2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus
3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset
4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

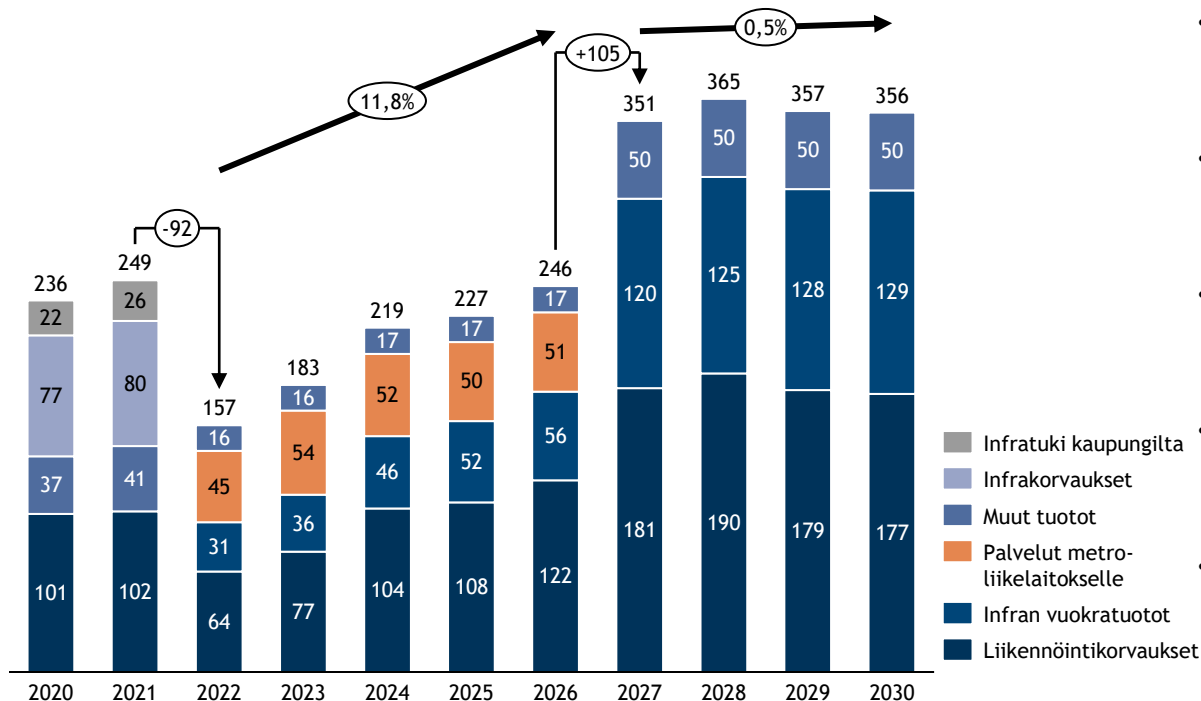
LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Tuotot ja kustannukset

Metro-liiketoiminnan väliaikainen eriytyminen pienentää konsernin liikevaihtoa arviolta 80 M€

Konsernin ulkoisen liikevaihdon kehitys, M€

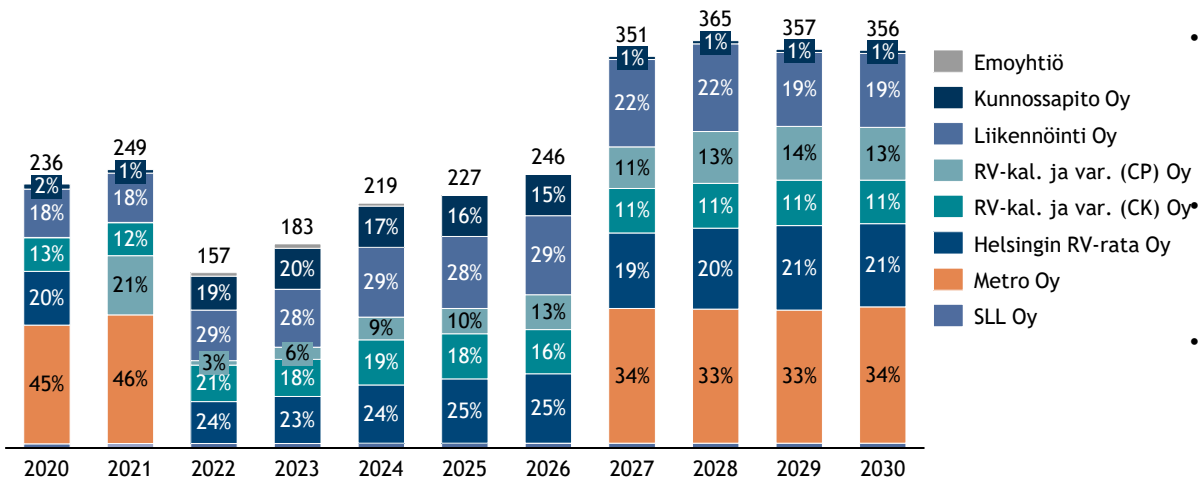

Keskeiset huomiot

- Kokonaisuuden liikevaihto putoaa yhtiöittämishetkellä, kun metron liiketoiminta pois lukien henkilöstö jää liikelaitokseen
- Metro eriytyminen pienentää liikevaihtoa n. 81 M€ - suuria kustannuseriä mm. poistot, korkokulut, Länsimetron vastike, sähköt, vartiointi
- Lisäksi liikevaihto putoaa noin 11 M€ sillä infrakorvaus ei kierrä enää liikelaitoksen kautta vaan se tilitetään suoraan Helsingin kaupungille
- Yhtiö tarjoaa metro-liikelaitokselle vuonna 2022 hallinto-, omaisuudenhallinta-, kunnossapito- ja liikennöintipalveluita 45 M€ edestä
- Liikevaihto kasvaa taas 2027 Metron liittyessä konserniin samalla, kun erilliset palvelut Metrolle päättyvät

Vuonna 2030 konsernin liikevaihto on 360 M€, josta Metro Oy:n liiketoiminta kattaa 34 % ja raitiotieliikenneyhtiöiden 45 %

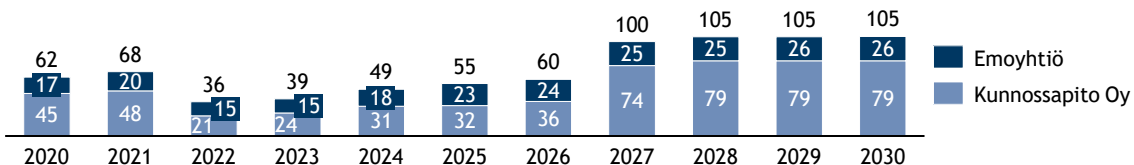
Konsernin liikevaihdon jakautuminen tytäryhtiöille, M€

Keskeiset huomiot

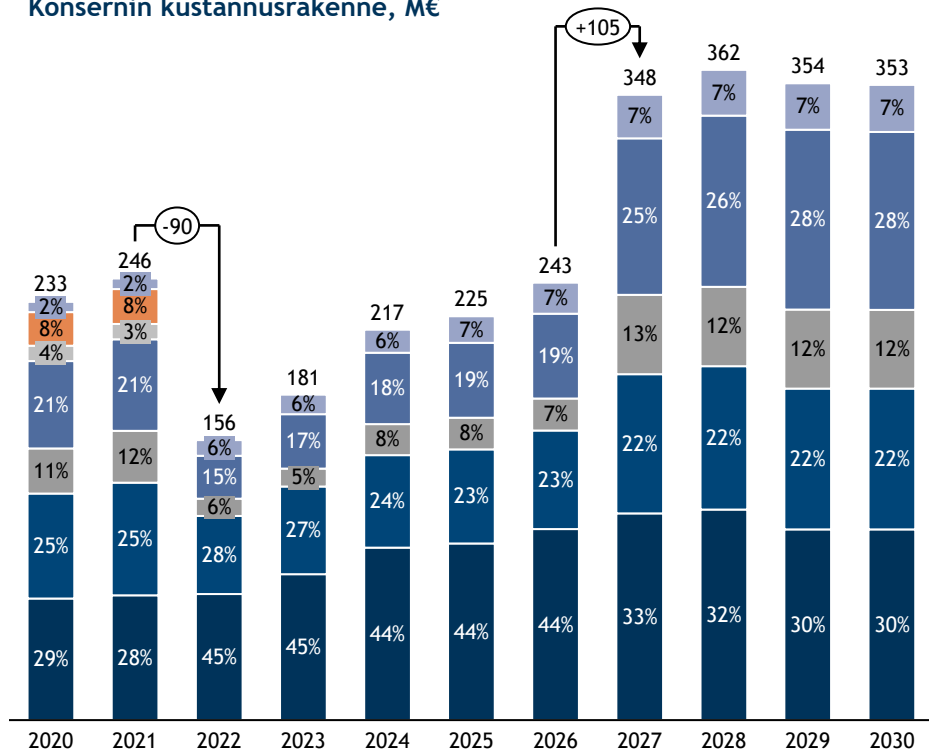
- Metron toimiessa liikelaitoksena vuosina 2022-2026, kasvaa emoyhtiön ja Kunnossapito Oy:n osuus liikevaihdosta Metrolle tarjottavien palveluiden verran
- Vastaavasti emo- ja kunnossapito-yhtiöiden sisäiset palveluveloitukset vähenevät samassa suhteessa
- Metron yhdistyessä konserniin, muuttuu yhtiön liikevaihdon rakenne vastaavaksi kuin tilanteessa ilman rakennemuutoksia

Emo- ja kunnossapito-yhtiöiden palveluveloitukset konserniyhtiöiltä, M€

Konsernin kustannusrakenteesta käyttökulujen osuus on vuosikymmenen lopulla 64 % ja pääomakulujen 36 %

Konsernin kustannusrakenne, M€

- Korot ja takauspalkkiot
- Infrakorko (kaupungille)
- Korvaus peruspääomalle
- Poistot ja arvonalentuminen
- Liiketoiminnan muut kulut
- Materiaalit ja palvelut
- Henkilöstökulut

Keskeiset huomiot

- Metron irtaantuessa 2022 laskevat konsernin kustannukset lähes vastaavassa suhteessa kuin liikevaihtokin, ja kasvaa vastaavasti 2027
- Metron vaikutus näkyy erityisesti peruspääoman korvauksissa, liiketoiminnan muissa kuluissa ja poistoissa
- 20207 alkaen liiketoiminnan muissa kuluissa näkyy erityisesti LM-vastikkeet, jotka ovat suuruudeltaan reilut 20 M€

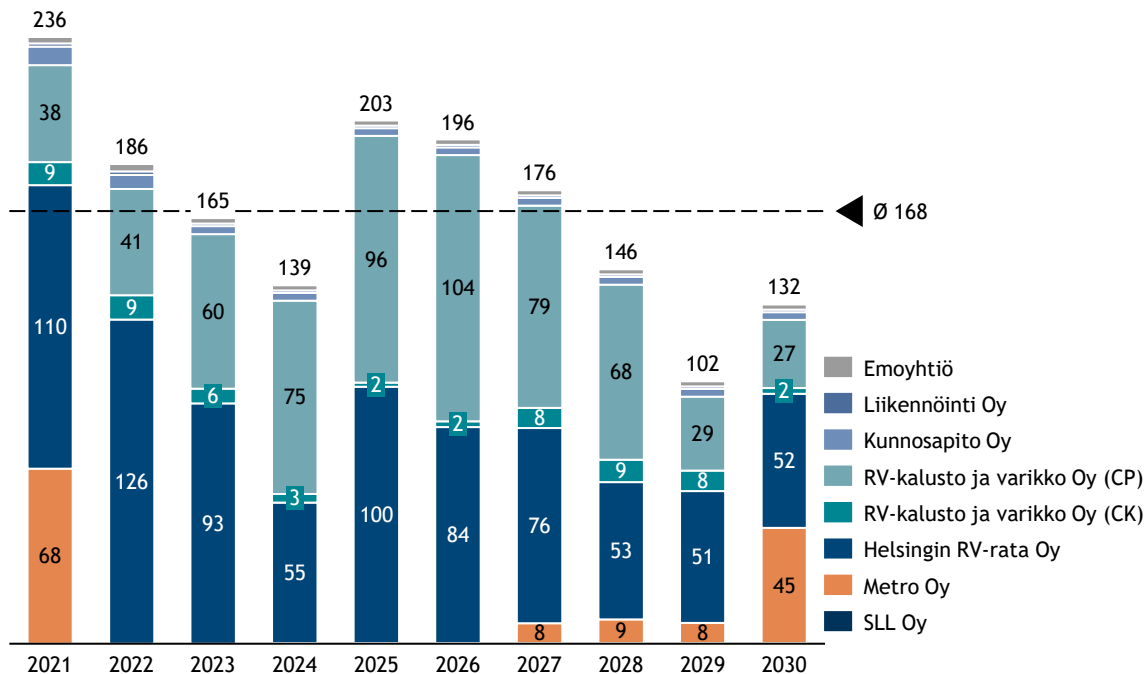
Henkilöstökuluihin Metrolla ei ole vaikutusta, sillä henkilöstö on koko ajan yhtiössä

Kulut laskevat vuosikymmenen lopulla, jolloin Raide-Jokerin liikennöinti kilpailutetaan - lähtökohtaisesti yhtiö ei osallistu kilpailutukseen

Investoinnit ja tase

Yhtiö investoi 2020-luvulla keskimäärin 168 M€ vuodessa - Metron poisjäämisen vaikutus vuosilta 22-26 on kumulatiivisesti 188 M€

Konsernin investointikulut vuosittain, M€
Helsingin talousarvio 2021 ja Vantaan ratikan yleissuunnitelmat

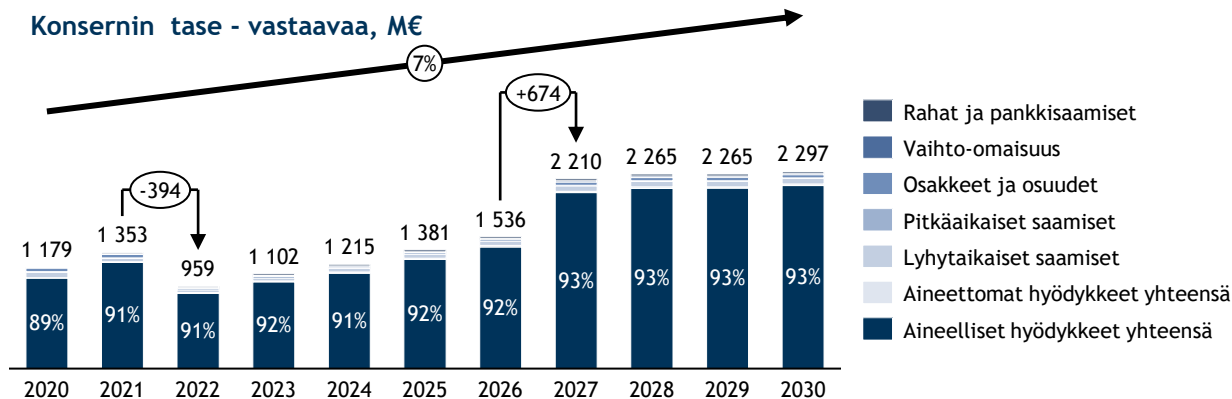

Keskeiset huomiot

- Yhtiö investoi vuosikymmenellä voimakkaasti - keskimäärin 168 M€ vuodessa (vertaa 187 M€ kun Metro kokoajan mukana)
- Yhtiöiden kumulatiiviset investoinnit 2021-2030 ovat:
 - RV-rata Oy: 800 M€
 - RV-kalusto ja Varikko Oy: 674 M€
 - Metro Oy: 137 M€ (326 M€ huomioiden liikelaitosaika)
 - Kunnossapito-, liikennöinti ja emoyhtiöt: 68 M€
- Investoinnit painottuvat vuosikymmenen alkuun ja vähenevät vuosikymmenen loppua lähestyttäessä
- Metron M400-kalustohankinta nostaa taas investointitasoja 2030 alkaen
- Lähteenä HKL:n talousarvio 2021-2030 ja Vantaan hankesuunnitelmat

Konsernin tase koostuu pääosin kalusto, varikko- ja infra-omaisuudesta ja on rahoitettu yli 70 %:sti velalla

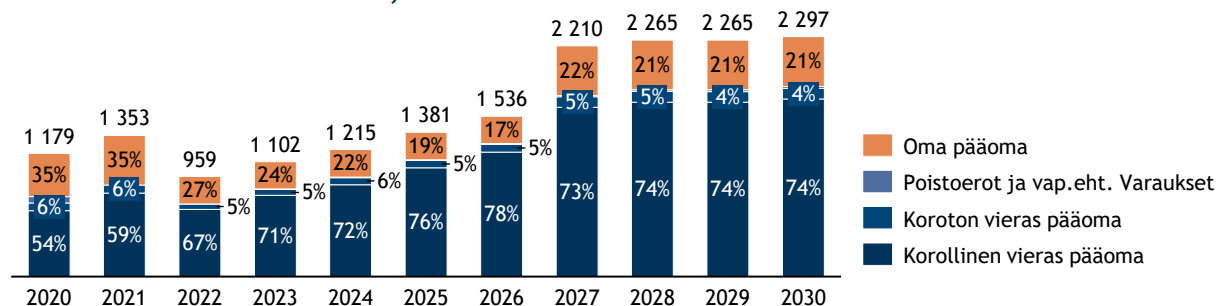
Konsernin tase - vastaavaa, M€

Keskeiset huomiot

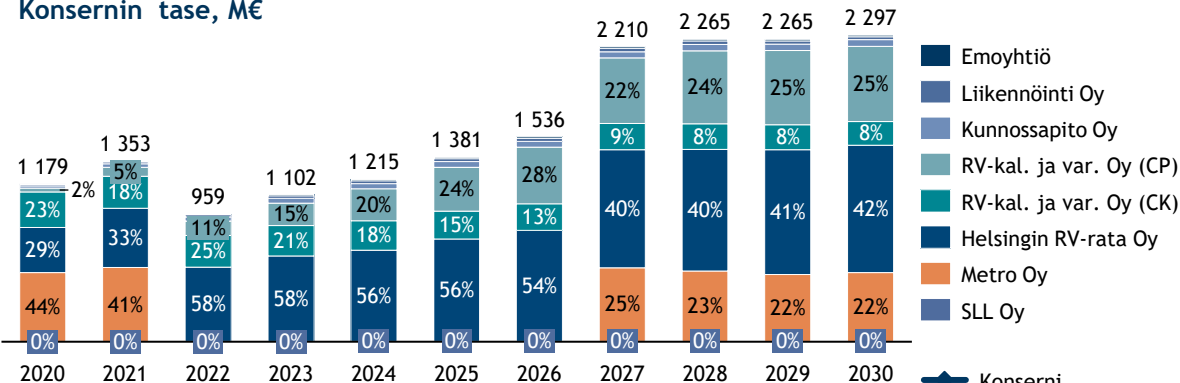
- Metron tase on yhtiöittämisetkellä 555 M€ ja vuonna, jolloin liittymisen konserniin arvioidaan tapahtuvan metron tase on 551 M€
- Metron liittyminen konserniin vuonna 2027 arvioidaan nostavan yhtiön omavaraisuutta 6%-yksikköä (arvio vuodelle 2027 ilman Metroa on 17%)

Konsernin tase - vastattavaa, M€

Raitiotieliikennöintiin liittyvä omaisuus kattaa 75 % yhtiön varoista - omavaraisuus korkeinta metrolla, joissa investoinnit pienimmät

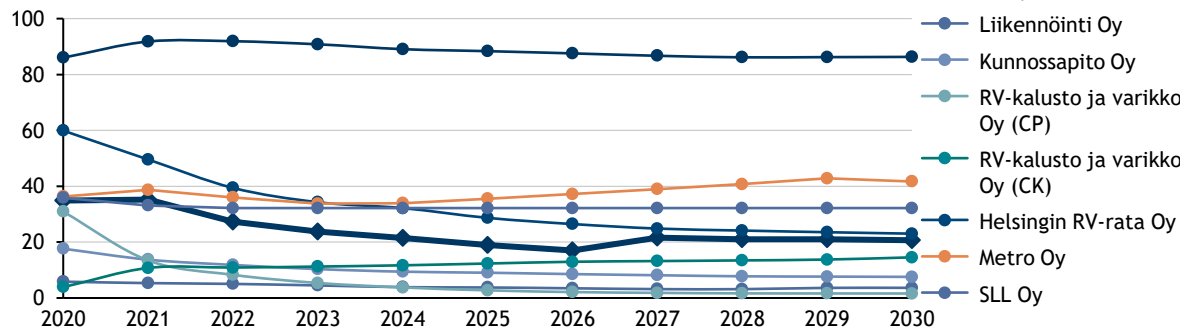
Konsernin tase, M€

Keskeiset huomiot

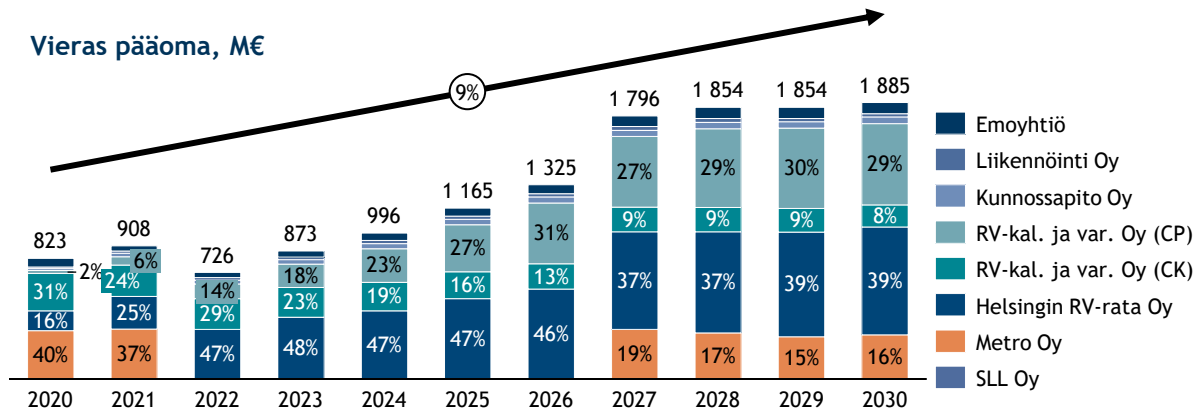
- Metron puuttuminen konsernista laskee konsernin omavaraisuutta vuosina 22-26 keskimäärin 4%-yksikköä
- Rakennemuutoksilla ei vaikutusta muiden yhtiöiden omavaraisuuteen
- Vuosikymmenen loppuun mennessä raitiotieliikennöintiin tarvittava omaisuus kattaa konsernin taseesta n. 75 % ja metro-omaisuus yli 20 %
- Emon, kunnossapitoyhtiön ja liikennöinti-yhtiön omaisuus on yhteensä alle 5 % kokonaisuudesta
- Metro Oy:n omavaraisuusaste pysyy melko tasaisena ja korkeana läpi vuosikymmenen, mutta RV-rata Oy:n ja RV-kalusto ja varikko Oy:n omavaraisuusaste laskee merkittävän investointiohjelman myötä
- Emoyhtiön omavaraisuus on korkea, sillä yhtiöllä on vähän velkaa ja se omistaa kaikkien tytäryhtiöiden osakkeet, joiden yhteenlaskettu arvo on tytäryhtiöiden oma pääoma

Yhtiöiden omavaraisuus, %

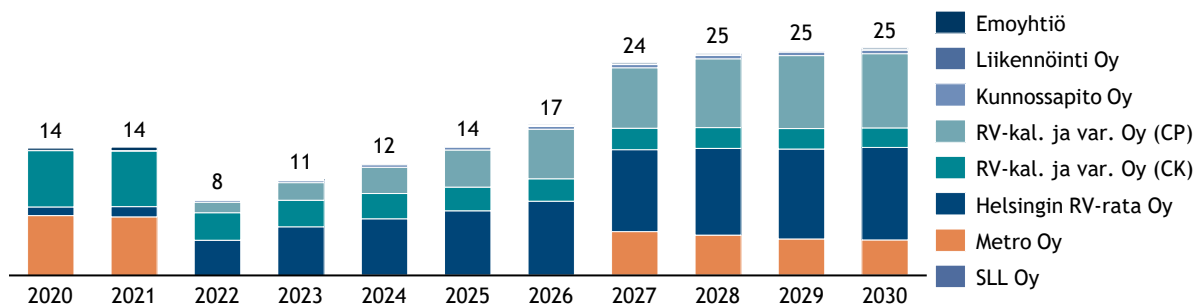

Vuosikymmenen loppuun mennessä konsernin velat kohdistuvat lähes 80 %:sti raitiotieliikennöintiin liittyvään omaisuuteen

Vieras pääoma, M€

Korkokustannukset, M€

Keskeiset huomiot

- Metron velat yhtiöittämisohjelmalla ovat 318 M€ ja oletetun liittymisvuoden lopulla 363 M€
- Konsernin velat kasvavat 2020-luvun aikana noin 9 % vuosivauhtia, sillä yhtiön investoinnit rahoitetaan lähtökohtaisesti velkarahalla
- Velkojen kasvu johtuu suurista pikaraitiotieinvestoinneista
- Metroon liittyvät velat ovat pienempiä ja lyhenevät vuosikymmenen loppupäässä
- Vuoden 2020 ja 2021 korkokulut sisältävät liikelaitosmallin mukaisen koron peruspääomalle
- Vuosikymmenen aikana yhtiön korkokulut voivat nousta tasolle, että paikoin esiintyy riskiä, että kaikkia korkokuluja ei voida vähentää verotuksessa. Tämä saattaa tuottaa pienimuotoisesti verotettavaa tuloa erityisesti kalusto- ja varikkoyhtiössä. Yhtiön on talous- ja rahoitussuunnittelussaan kiinnitettävä korkokulujen vähennyksiin erityistä huomiota.

HUOM: CK:n vieras pääoma ei sisällä sen tytäryhtiöinä toimivien kiinteistöyhtiöiden velkoja vaan tytäryhtiöiden kulut näkyvät RV-kalusto ja varikkoyhtiöiden velkoissa. Esim. Ruskeasuon varikkokiinteistöyhtiö.

Lähteet: HKL:n kirjanpitoaineistot, HKL:n talous- ja rahoitussuunnitelmat 2020-2029, Yhtiön rahoitussuunnitelmat 2020-2029

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset
2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus
3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset
4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

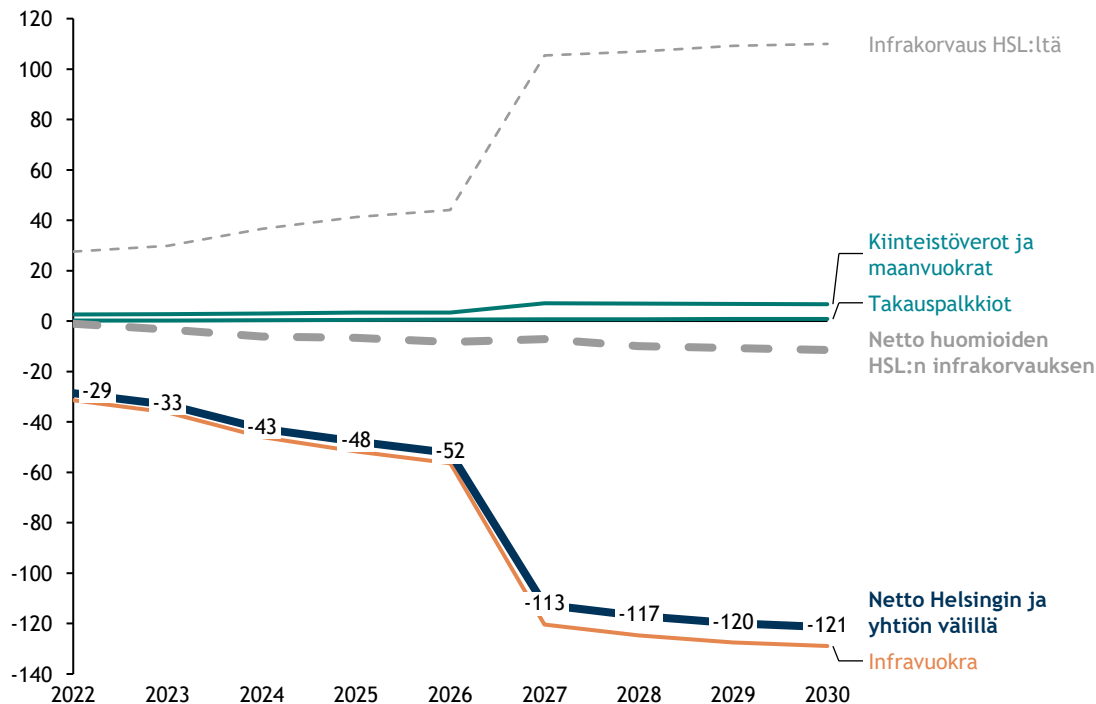
LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Helsingin maksamat infravuokrat yhtiölle kasvavat suurten infra-investointien myötä, mutta infrakorvaus pienentää nettovaikutusta

Tulot ja menot Helsingille pl. HSL-kuntaosuudet, M€

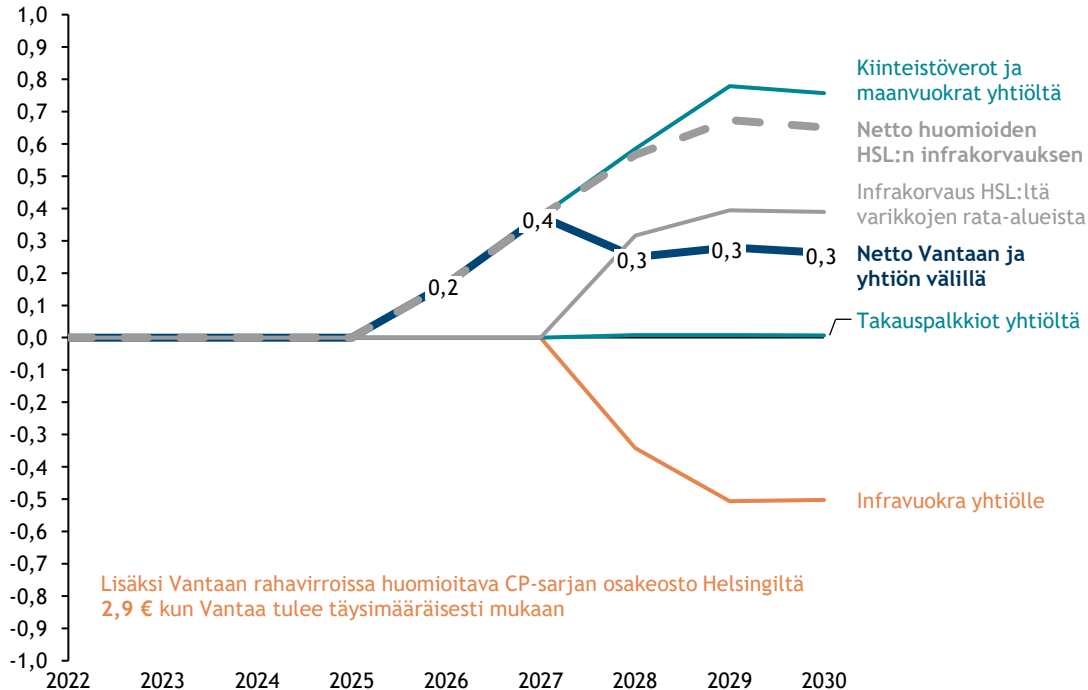

Keskeiset huomiot

- Helsinki maksaa yhtiölle infravuokraa kaikesta infraomaisuudesta ja saa yhtiöltä tuottoja kiinteistöveroista, maanvuokrista ja takauspalkkioista
- Todellisuudessa Helsinki saa yhtiöltä vielä korkotuloja, mutta vastaavista lainoista Helsingillä oletettu olevan vastaavankokoiset korot ulospäin
- Helsingin ja yhtiön välisten tulojen negatiivinen nettovaikutus Helsingille kasvaa, kun uusia pikaraitiotieratoja rakennetaan
- Kun huomioidaan HSL:ltä saatava infrakorvaus, tulojen ja menojen nettovaikutus on lähellä neutraalia
- HSL:n infrakorvaus ei kasva täysin samassa suhteessa kuin infravuokra, johtuen infrakorvauksen laskentaperusteista¹⁾
- Huomioitavaa, että kaupungit maksavat HSL:lle kuntaosuuksia, joilla lopulta katetaan kaiken joukkoliikenteen kuluja - kuntaosuusmenoja ei arvioitu tässä

Vantaan tulojen ja menojen nettovaikutus on positiivinen johtuen kiinteistöveroista ja maanvuokrasta

Tulot ja menot Vantaalle pl. HSL-kuntaosuudet ja RV-rata, M€

Keskeiset huomiot

- Vantaa maksaa yhtiölle infravuokraa varikon rata-alueista ja saa yhtiöltä tuloja kiinteistöveroisten ja maanvuokrien sekä takauspalkkioiden muodossa
- Kiinteistöverot, maanvuokrat ja takauspalkkiot nostavat Vantaan nettovaikutuksen 0,3 M€ positiiviseksi
- Kun huomioidaan HSL:ltä saatava infrakorvaus, tulojen ja menojen nettovaikutus on 0,7 M€ positiivinen
- Yhtiön ulkopuolelle jää Vantaan taseeseen RV-rata, jonka kulut Vantaa maksaa ja josta Vantaa saa HSL:ltä infrakorvausta
- Jos RV-rata olisi tuloissa ja menoissa mukana, olisivat nettovaikutukset samansuuntaisia kuin Helsingin kuvaajassa
- Huomioitavaa, että kaupungit maksavat HSL:lle kuntaosuuksia, joilla lopulta katetaan kaiken joukkoliikenteen kuluja - kuntaosuusmenoja ei arvioitu tässä

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset
2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus
3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset
4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Konsernin tuloslaskelma siten, että Metro mukana

k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infrakorvaukset	76 976	79 701									
Infratuki kaupungilta	22 151	25 795									
Infran vuokratuotot			86 484	93 107	102 707	107 324	111 829	120 414	125 030	128 030	129 450
Liikennöintikorvaukset	100 636	102 288	109 030	126 775	154 057	156 968	170 474	180 660	189 918	179 240	176 853
Liikevaihto	199 763	207 784	195 514	219 882	256 764	264 292	282 303	301 074	314 947	307 270	306 302
Toiminnan muut tuotot	36 526	41 365	42 138	47 545	48 338	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553
Tuotot yhteensä	236 290	249 149	237 652	267 427	305 102	313 845	331 856	350 627	364 501	356 823	355 856
Materiaalit ja palvelut	-58 443	-62 634	-62 973	-68 892	-71 615	-72 386	-75 018	-77 527	-79 695	-78 383	-78 352
Henkilöstökulut	-67 545	-69 425	-70 063	-81 209	-95 945	-98 294	-106 195	-114 950	-117 200	-106 034	-106 082
Liiketoiminnan muut kulut	-25 117	-28 837	-32 177	-32 681	-39 959	-40 236	-40 366	-44 262	-44 279	-44 133	-43 880
Käyttökate (EBITDA)	85 185	88 253	72 439	84 645	97 583	102 929	110 276	113 888	123 326	128 274	127 542
Poistot ja arvonalenemiset	-48 738	-51 079	-53 774	-62 844	-73 316	-76 757	-81 859	-86 960	-95 196	-100 028	-99 044
Liiketulos (EBIT)	36 447	37 174	18 665	21 801	24 267	26 172	28 418	26 928	28 130	28 246	28 498
<i>Liiketulos-%</i>	<i>15,4 %</i>	<i>14,9 %</i>	<i>7,9 %</i>	<i>8,2 %</i>	<i>8,0 %</i>	<i>8,3 %</i>	<i>8,6 %</i>	<i>7,7 %</i>	<i>7,7 %</i>	<i>7,9 %</i>	<i>8,0 %</i>
Korkokulut	-5 723	-5 819	-13 532	-16 362	-18 397	-20 139	-22 053	-23 633	-24 676	-25 052	-25 279
Infrakorko (kaupungille)	-18 701	-19 447	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille	0	0	-168	-220	-336	-456	-579	-731	-776	-803	-842
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	0	0	0	0
Infrakorko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3 581	3 466	1 378	1 634	1 948	1 992	2 200	2 564	2 679	2 391	2 377
<i>Tulos-%</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,4 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,7 %</i>
Poistoeron ja varausten muutos	-790	0	-1 378	-1 634	-1 948	-1 992	-2 200	-2 564	-2 679	-2 391	-2 377
Tulos ennen veroja	2 791	3 466	0	0	0	0	0	0	0	0	0

HSL:n infrakorvaukset maksetaan yhtiöittämisen jälkeen suoraan kaupungeille ja kaupunki maksaa yhtiölle infravuokraa, joka kattaa infran kulut. HSL:n infrasopimus on lähtökohtaisesti kaupunkien ja HSL:n välinen. Erillistä infratukea kaupungilta ei makseta vaan tarvittavat erät ovat osa infravuokraa. Infravuokra on yksi läpinäkyvä erä infran pääoma- ja ylläpito kustannuksiin.

Infravuokran tasaista kasvua ajavat merkittävät raitiotieliikenneinvestoinnit

HSL:n liikennöintikorvausten lasku 2029-2030 johtuu siitä, että yhtiö ei lähtökohtaisesti osallistu Raide-Jokerin kilpailutukseen 2028

Liikelaitosmallissa HSL:n infrakorvauksen korkokomponentti palautettiin kaupungille - yhtiömallissa kaupunki saa sen suoraan osana HSL:n infrakorvausta

Yhtiö on velvollinen maksamaan kaupungeille takauspalkkiota rahoituslaitoslainojen takaaamisesta. Liikelaitosmuotoinen korko peruspääomalle ei jatku yhtiömuodossa. Tämä korvautuu joukolla muita tulotuselementtejä, joihin lukeutuvat mm. kiinteistöverot, maanvuokrat ja takauspalkkiot. Korvaavat tulotuselementit ovat samansuuruisia kuin korvaus peruspääomalle, joten tulotusvaikutus Helsingille on neutraali tai lähellä sitä

Konsernin tase siten, että Metro mukana

k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet	3 588	6 689	10 057	11 822	13 286	14 450	15 314	16 030	16 447	16 563	16 398
Muut pitkävaikutteiset menot	1 878	1 765	1 652	1 538	1 425	1 311	1 198	1 084	971	858	744
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5 466	8 454	11 709	13 360	14 711	15 761	16 511	17 115	17 418	17 421	17 143
Rakennukset ja rakennelmat	269 479	324 084	369 790	425 707	465 521	489 685	498 587	501 459	505 465	483 960	462 664
Kiinteät rakenteet ja laitteet	392 008	489 487	603 614	681 980	716 430	794 951	855 314	905 392	928 531	949 277	970 734
Koneet ja kalusto	393 090	422 756	464 689	502 008	524 762	554 121	605 884	641 622	664 481	667 206	700 145
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 054 578	1 236 327	1 438 093	1 609 695	1 706 713	1 838 757	1 959 784	2 048 472	2 098 477	2 100 443	2 133 543
Osakkeet ja osuudet	39 468	39 468	39 468	39 468	38 585	38 585	38 585	38 585	38 585	38 585	38 585
Vaihto-omaisuus	9 774	10 068	10 181	12 064	13 493	13 694	14 529	15 292	16 242	16 233	16 282
Pitkäaikaiset saamiset	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241	6 241
Lyhytaikaiset saamiset	63 443	39 018	35 975	40 828	50 120	53 395	57 387	62 139	65 246	64 659	64 188
Rahat ja pankkisaamiset	0	13 101	13 981	15 695	18 591	19 276	20 655	22 029	22 845	21 806	21 499
Vastaavaa yhteensä	1 178 970	1 352 677	1 555 648	1 737 351	1 848 453	1 985 709	2 113 693	2 209 873	2 265 053	2 265 388	2 297 480
Osakepääoma	40 779	46 852	47 714	47 714	47 714	47 714	47 714	47 714	47 714	47 714	47 714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	339 220	333 147	428 429	428 429	428 496	428 496	428 496	428 496	428 496	428 496	428 496
Edellisten tilikausien voittovarot	28 694	92 578	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	2 771	3 466	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	411 464	476 043	476 143	476 143	476 210	476 210	476 210	476 210	476 210	476 210	476 210
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	61 114	0	1 378	3 012	5 715	7 706	9 906	12 470	15 149	17 540	19 917
Korollinen vieras pääoma	633 004	799 351	1 004 978	1 176 668	1 275 849	1 409 297	1 531 068	1 620 046	1 670 025	1 670 268	1 700 271
Koroton vieras pääoma	73 389	77 282	73 148	81 529	90 680	92 495	96 508	101 146	103 669	101 369	101 081
Vieras pääoma	767 507	876 634	1 079 504	1 261 208	1 372 243	1 509 498	1 637 482	1 733 663	1 788 843	1 789 178	1 821 269
Vastattavaa yhteensä	1 178 970	1 352 677	1 555 648	1 737 351	1 848 453	1 985 709	2 113 693	2 209 873	2 265 053	2 265 388	2 297 480
Omavaraisuusaste	35 %	35 %	31 %	27 %	26 %	24 %	23 %	22 %	21 %	21 %	21 %

Kasvun taustalla varikkoinvestoinnit

Kasvun taustalla raitiotieinvestoinnit

Kasvun taustalla kalustoinvestoinnit

Liikelaitos toimi käyttämällä kaupungin limiittitiliä, jolloin taseessa kassassa ei ole varoja. Yhtiö ei käytä kaupungin limiittitiliä, joten yhtiöön on luotava kassa, jonka taso on arvioitu olevan noin kuukauden käyttökuuluja vastaava taso

Helsinki sijoittaa yhtiöön 100 k€ alkupääoman, joka kirjataan osakepääomaan. Nettoapportti yhtiölle jaetaan osakepääomaan ja sijoitetun vapaan pääoman rahastoon suhteessa 10/90.

Liikelaitoksen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset ovat käytännössä edellisten tilikausien voittovaraja

Konsernin kassavirtalaskelma siten, että Metro mukana

k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto		207 784	195 514	219 882	256 764	264 292	282 303	301 074	314 947	307 270	306 302
Liiketoiminnan muut tuotot		41 365	42 138	47 545	48 053	49 267	49 267	49 267	49 267	49 267	49 267
Tuotot yhteensä		249 149	237 652	267 427	304 816	313 560	331 570	350 341	364 215	356 538	355 570
Materiaalit ja palvelut		-62 634	-62 973	-68 892	-71 615	-72 386	-75 018	-77 527	-79 695	-78 383	-78 352
Henkilöstökulut yhteensä		-69 425	-70 063	-81 209	-95 945	-98 294	-106 195	-114 950	-117 200	-106 034	-106 082
Muut kulut		-28 837	-32 177	-32 681	-39 959	-40 236	-40 366	-44 262	-44 279	-44 133	-43 880
Sisäiset palveluveloitukset											
Korkokulut		-5 819	-13 532	-16 362	-18 397	-20 139	-22 053	-23 633	-24 676	-25 052	-25 279
Infrakorko		-19 447	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille		0	-168	-220	-336	-456	-579	-731	-776	-803	-842
Korvaus peruspääomalle		-8 442	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	0	0	0	0
Kulut yhteensä		-194 604	-178 745	-199 144	-225 916	-231 055	-243 633	-260 372	-265 850	-253 602	-253 593
Nettokäyttöpääoman muutokset		28 025	-1 204	1 644	-1 100	-1 660	-815	-877	-1 534	-1 705	134
Investoinnit		-235 815	-258 795	-236 098	-170 389	-209 852	-203 636	-176 252	-145 504	-101 997	-131 865
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		154 179	204 847	169 976	96 225	132 763	120 392	87 604	49 163	1 282	30 311
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		12 168	780	1 713	2 553	685	1 379	1 374	816	-1 039	-308
Verot		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos		13 101	4 534	5 518	6 189	4 441	5 258	1 819	1 306	-522	248
Alkukassa 1.1		0	13 101	17 635	23 153	29 343	33 784	39 042	40 861	42 167	41 646
Loppukassa 31.12		13 101	17 635	23 153	29 343	33 784	39 042	40 861	42 167	41 646	41 894

Alkuvuosien suuret investoinnit vauhdittavat lainojen nostoa

Lainojen nostot vähenevät kun suurten investointien poistot kasvattavat liikevaihtoa ilman negatiivista kassavirtavaikutusta

Kertyneiden kassavarojen on tarkoitus kattaa aina yhden kuukauden käyttökustannukset

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset
2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus
3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset
4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Tuloslaskelmat rakennemuutokset huomioiden
(metroliiketoiminta yhtiön ulkopuolella liikelaitoksessa 2022-2026)

Konsernin tuloslaskelma vaiheittain

k€	Nykyinen malli (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Infrakorvaukset	76 976	79 701										
Infratuki kaupungilta	22 151	25 795										
Infran vuokratuotot			31 362	36 152	46 045	51 715	56 403	120 414	125 030	128 030	129 450	
Liikennöintikorvaukset	100 636	102 288	63 909	76 522	104 032	107 894	121 912	180 660	189 918	179 240	176 853	
Palvelut Metro-liikelaitokselle			45 336	53 546	52 350	50 327	50 542					
Liikevaihto	199 763	207 784	140 607	166 220	202 427	209 936	228 857	301 074	314 947	307 270	306 302	
Toiminnan muut tuotot	36 526	41 365	16 388	16 388	16 674	16 674	16 674	49 553	49 553	49 553	49 553	
Tuotot yhteensä	236 290	249 149	156 995	182 608	219 101	226 610	245 530	350 627	364 501	356 823	355 856	
Materiaalit ja palvelut	-58 443	-62 634	-43 600	-48 832	-51 555	-52 326	-54 959	-77 527	-79 695	-78 383	-78 352	
Henkilöstökulut	-67 545	-69 425	-70 063	-81 209	-95 945	-98 294	-106 195	-114 950	-117 200	-106 034	-106 082	
Liiketoiminnan muut kulut	-25 117	-28 837	-9 611	-9 889	-17 267	-17 638	-17 832	-44 262	-44 279	-44 133	-43 880	
Käyttökate (EBITDA)	85 185	88 253	33 721	42 679	54 333	58 351	66 544	113 888	123 326	128 274	127 542	
Poistot ja arvonalenemiset	-48 738	-51 079	-23 876	-30 311	-39 743	-41 606	-47 135	-86 960	-95 196	-100 028	-99 044	
Liiketulos (EBIT)	36 447	37 174	9 845	12 368	14 590	16 746	19 409	26 928	28 130	28 246	28 498	
<i>Liiketulos-%</i>	15,4 %	14,9 %	6,3 %	6,8 %	6,7 %	7,4 %	7,9 %	7,7 %	7,7 %	7,9 %	8,0 %	
Korkokulut	-5 723	-5 819	-8 440	-10 675	-12 455	-14 431	-16 763	-23 633	-24 676	-25 052	-25 279	
Infrakorko (kaupungille)	-18 701	-19 447	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Takauspalkkio kaupungille	0	0	-168	-220	-336	-456	-579	-731	-776	-803	-842	
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Infrakorko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3 581	3 466	1 236	1 473	1 799	1 859	2 067	2 564	2 679	2 391	2 377	
<i>Tulos-%</i>	1,5 %	1,4 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	
Poistoeron ja varausten muutos	-790	0	-1 236	-1 473	-1 799	-1 859	-2 067	-2 564	-2 679	-2 391	-2 377	
Tulos ennen veroja	2 791	3 466	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

2020-2021 toimitaan nykyisessä laajuudessa
2022-2023 toimitaan yhden yhtiön mallissa, joka nykyiseen laajuuteen verrattuna eroaa siten, että metro-liiketoiminta muodostuu liikelaitokseen
2024-2026 jakaudutaan tavoitteenmukaiseen konsernimalliin
2026 → Metro-liikelaitos siirtyy yhdeksi tytäryhtiöksi konserniin

Yhtiö tarjoaa jäljellejävälle metro-liikelaitokselle hallintopalvelut ja vuokraa henkilöstön kunnossapitoon ja liikennöintiin. Liikelaitoksen lakattua tulot siirtyvät liikennöintikorvauksiin ja infran vuokratuottoihin

Liikelaitosmallissa HSL:n infrakorvauksen korkokomponentti palautettiin kaupungille - yhtiömallissa kaupunki saa sen suoraan HSL:ltä osana HSL:n infrakorvausta

Yhtiö on velvollinen maksamaan kaupungeille takauspalkkiota rahoituslaitoslainojen takaamisesta Liikelaitosmuotoinen korko peruspääomalle ei jatku yhtiömuodossa. Tämä korvautuu joukolla muita tulotuselementtejä, joihin lukeutuvat mm. kiinteistöverot, maanvuokrat ja takauspalkkiot. Korvaavat tulotuselementit ovat samansuuruisia kuin korvaus peruspääomalle, joten tulotusvaikutus Helsingille on neutraali tai hyvin lähellä sitä

Emoyhtiön tuloslaskelma vaiheittain

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Infrakorvaukset												
Infratuki kaupungilta												
Infran vuokratuotot					46 045	51 715	56 403	120 414	125 030	128 030	129 450	
Liikennöintikorvaukset					104 032	107 894	121 912	180 660	189 918	179 240	176 853	
Palvelut Metro-liikelaitokselle					52 350	50 327	50 542	0	0	0	0	
Sisäiset myyntituotot					20 656	23 497	24 099	25 197	25 497	25 509	25 704	
Liikevaihto					223 083	233 433	252 956	326 271	340 444	332 779	332 006	
Toiminnan muut tuotot					16 388	16 388	16 388	49 267	49 267	49 267	49 267	
Tuotot yhteensä					239 471	249 821	269 344	375 539	389 712	382 046	381 274	
Materiaalit ja palvelut					-7 290	-7 485	-7 657	-7 763	-7 794	-7 730	-7 729	
Henkilöstökulut					-12 896	-13 238	-13 539	-13 725	-13 778	-13 667	-13 664	
Liiketoiminnan muut kulut					-2 023	-2 077	-2 125	-2 154	-2 163	-2 145	-2 145	
Sisäiset palveluveloitukset					-216 326	-225 882	-244 678	-350 341	-364 215	-356 538	-355 570	
Käyttökate (EBITDA)					936	1 138	1 344	1 555	1 762	1 966	2 167	
Poistot ja arvonalenemiset					-857	-1 046	-1 238	-1 438	-1 638	-1 838	-2 038	
Liiketulos (EBIT)					79	93	106	117	124	128	129	
Liiketulos-%					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Korkokulut					-79	-93	-106	-117	-124	-128	-129	
Takauspalkkio kaupungille					0	0	0	0	0	0	0	
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0	
Infrakorko					0	0	0	0	0	0	0	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					0	0	0	0	0	0	0	
Tulos-%					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Poistoeron ja varausten muutos					0	0	0	0	0	0	0	
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0	

Emoyhtiön toiminta käynnistyy vuodelle 2024

Kaikki konserniin ulkoapäin tulevat rahavirrat kulkevat tytäryhtiöihin emoyhtiön kautta

Yhtiö tarjoaa metro-liikelaitokselle hallinto-, kunnossapito- ja liikennöintipalvelut liikelaitoksen olemassaoloajan.

Emoyhtiö veloittaa konserniyhtiöiltä palveluista kuten omaisuudenhallinta ja hallintopalvelut

Tytäryhtiöt velottavat palveluistaan emoyhtiötä, joka taas velottaa HSL:ää, kaupungeja tai muita tahoja

Poistot hallintoon liittyvistä investoinneista, esim järjestelmäinvestoinneista

Liikennöinti Oy tuloslaskelma vaiheittain (A)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Muut myyntituotot											
Sisäiset myyntituotot					62 605	64 423	70 685	78 411	78 411	66 120	66 120
Liikevaihto					62 605	64 423	70 685	78 411	78 411	66 120	66 120
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					62 605	64 423	70 685	78 411	78 411	66 120	66 120
Materiaalit ja palvelut					-5 053	-5 211	-5 772	-6 452	-6 436	-5 330	-5 339
Henkilöstökulut					-49 771	-51 323	-56 854	-63 545	-63 396	-52 496	-52 590
Liiketoiminnan muut kulut					-385	-397	-439	-491	-490	-406	-406
Sisäiset palveluluovutukset					-5 275	-5 400	-5 420	-5 474	-5 542	-5 485	-5 300
Käyttökate (EBITDA)					2 121	2 093	2 200	2 449	2 546	2 402	2 484
Poistot ja arvonalenemiset					-888	-820	-800	-817	-911	-1 009	-1 093
Liiketulos (EBIT)					1 233	1 273	1 400	1 633	1 636	1 393	1 391
<i>Liiketulos-%</i>					2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %
Korkokulut					-82	-86	-90	-95	-98	-97	-94
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					-1 151	-1 187	-1 310	-1 537	-1 537	-1 296	-1 296
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					0	0	0	0	0	0	0
<i>Tulos-%</i>					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Poistoeron ja varausten muutos					0	0	0	0	0	0	0
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

Liikennöinti Oy:n tuotot tulevat emoyhtiöltä joka toimii rajapintana yhtiön ulkopuolelle
Liikennöinti Oy ei lähtökohtaisesti osallistu Raide-Jokerin toisen vaiheen liikennöintiin 2029 alkaen.
Liikennöinti Oy ei myöskään lähtökohtaisesti liikennöi Vantaan Ratikkaa
Vuoden 2027 kasvu johtuu Vihdintien liikennöinnin alkamisesta. Metro-liikelaivosvaihe ei näy Liikennöinti Oy:n luvuissa, sillä henkilöstö on koko ajan liikennöinti-yhtiössä

Kuljettajatoiminnan kustannusten oletetaan kasvavan liikennöintikilometrien myötä.
Valvomotoiminta taas on skaalautuvampaa, sillä se suoritetaan yhdestä keskitetystä pisteestä.

Liikennöintiliiketoimintaan sisältyy riskiä, joten riskien hallinnan ja toiminnan jatkuvuuden varmistamisen vuoksi hinnoittelussa on hyvä olla mukana maltillinen kate

Liikennöinti Oy voi siirtää tulostaan konserniavustuksella muihin konserniyhtiöihin, missä on syntynyt esimerkiksi tappiota

Kunnossapito Oy tuloslaskelma vaiheittain (B)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot					68 183	69 198	73 416	77 270	82 072	82 029	82 274
Liikevaihto					68 183	69 198	73 416	77 270	82 072	82 029	82 274
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					68 183	69 198	73 416	77 270	82 072	82 029	82 274
Materiaalit ja palvelut					-29 163	-29 582	-31 481	-33 204	-35 357	-35 214	-35 176
Henkilöstökulut					-31 772	-32 228	-34 297	-36 174	-38 520	-38 365	-38 323
Liiketoiminnan muut kulut					-405	-410	-437	-461	-490	-488	-488
Sisäiset palveluluovutukset					-4 627	-4 587	-4 583	-4 565	-4 530	-4 586	-4 734
Käyttökate (EBITDA)					2 216	2 390	2 619	2 866	3 175	3 376	3 552
Poistot ja arvonalenemiset					-1 514	-1 649	-1 809	-1 923	-2 105	-2 278	-2 439
Liiketulos (EBIT)					701	742	810	943	1 070	1 097	1 113
<i>Liiketulos-%</i>					1,0 %	1,1 %	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %
Korkokulut					-278	-309	-319	-336	-368	-395	-411
Takauspalkkio kaupungille					0	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					1 151	1 187	1 310	-607	-702	-702	-702
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					1 574	1 620	1 801	0	0	0	0
<i>Tulos-%</i>					2,3 %	2,3 %	2,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Poistoeron ja varausten muutos					-1 574	-1 620	-1 801	0	0	0	0
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

Kunnossapito Oy:n tuotot tulevat emoyhtiöltä joka toimii rajapintana yhtiön ulkopuolelle

Kunnossapitokustannusten oletetaan kasvavan kunnossapidettävän omaisuuden kasvun myötä. Kasvua ohjaavat esimerkiksi liikennöintikilometrit ja varikkojen määrä

Kaluston ja varikoiden kunnossapitotoimintaan sisältyy riskiä, joten riskien hallinnan ja toiminnan jatkuvuuden varmistamisen vuoksi hinnoittelussa on hyvä näiltä osin olla mukana maltillinen kate

Kunnossapito Oy voi siirtää tulostaan konserniavustuksella muihin konserniyhtiöihin, missä on syntynyt esimerkiksi tappiota

Vuosina 2024-2026 Kunnossapito Oy oman tuloksensa lisäksi ottaa vastaan konserniavustusta Liikennöinti Oy:ltä, minkä se pystyy neutraloimaan poistoerolla

RV-Varikko ja kalusto Oy tuloslaskelma vaiheittain (CK)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot					40 627	40 380	39 482	39 672	40 283	40 562	38 874
Liikevaihto					40 627	40 380	39 482	39 672	40 283	40 562	38 874
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					40 627	40 380	39 482	39 672	40 283	40 562	38 874
Materiaalit ja palvelut					-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671
Henkilöstökulut					0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut					-11 436	-11 323	-11 258	-11 425	-11 457	-11 271	-10 954
Sisäiset palveluveloitukset					-11 308	-11 608	-11 690	-12 253	-12 532	-12 853	-11 854
Käyttökate (EBITDA)					16 213	15 778	14 863	14 323	14 622	14 767	14 394
Poistot ja arvonalenemiset					-13 256	-12 980	-12 221	-11 769	-12 119	-12 319	-12 079
Liiketulos (EBIT)					2 956	2 798	2 641	2 554	2 503	2 448	2 315
<i>Liiketulos-%</i>					7,3 %	6,9 %	6,7 %	6,4 %	6,2 %	6,0 %	6,0 %
Korkokulut					-2 824	-2 660	-2 499	-2 395	-2 339	-2 278	-2 171
Takauspalkkio kaupungille					-56	-65	-67	-68	-66	-67	-65
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustus					0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					77	73	75	91	98	103	78
<i>Tulos-%</i>					0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %
Poistoeron ja varausten muutos					-77	-73	-75	-91	-98	-103	-78
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

Yhtiön tuloksi päätyy erityisesti liikennöintikorvauksen pääoma- ja kaluston kunnossapitokomponentit sekä kalustosta saatavat muut tulot, esim. mainostulot

Liiketoiminnan muut kulut kasvavat erityisesti Ruskeasuon varikon vastikkeista johtuen. Kaikki Ruskeasuon varikon kulut näkyvät CK-sarjan vastikekuluissa. Lisäksi kaupunki alkaa periä olemassa olevista varikoista kiinteistöveroja ja tonteista maanvuokraa. Vastaavasti kaupungin perimä korvaus peruspääomasta lakkaa

Veloitus kaluston kunnossapito -ja omaisuudenhallintapalveluista - emoyhtiö ja kunnossapitoyhtiö veloittavat

RV-Varikko ja kalusto Oy tuloslaskelma vaiheittain (CP)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot					20 141	22 433	31 376	37 096	46 243	48 197	47 191
Liikevaihto					20 141	22 433	31 376	37 096	46 243	48 197	47 191
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					20 141	22 433	31 376	37 096	46 243	48 197	47 191
Materiaalit ja palvelut					0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut					-1 375	-1 786	-1 928	-1 821	-1 855	-2 085	-2 230
Sisäiset palveluveloitukset					-10 372	-10 890	-14 876	-16 170	-21 366	-18 490	-17 180
Käyttökate (EBITDA)					8 394	9 757	14 572	19 105	23 021	27 622	27 781
Poistot ja arvonalenemiset					-5 271	-5 353	-8 694	-11 986	-14 961	-19 125	-19 170
Liiketulos (EBIT)					3 123	4 404	5 878	7 118	8 060	8 497	8 611
<i>Liiketulos-%</i>					15,5 %	19,6 %	18,7 %	19,2 %	17,4 %	17,6 %	18,2 %
Korkokulut					-2 906	-4 117	-5 515	-6 735	-7 643	-8 119	-8 242
Takauspalkkio kaupungille					-70	-121	-172	-208	-230	-245	-258
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustus					0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					148	166	191	175	187	134	110
<i>Tulos-%</i>					0,7 %	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,4 %	0,3 %	0,2 %
Poistoeron ja varausten muutos					-148	-166	-191	-175	-187	-134	-110
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

Yhtiön tuloksi virtaa erityisesti liikennöintikorvauksen pääoma- ja kaluston kunnossapitokomponentit sekä kalustosta saatavat muut tulot, esim. mainostulot

Veloitus kaluston kunnossapito - ja omaisuudenhallintapalveluista - emoyhtiö ja kunnossapito-yhtiö veloittajina

Tiettyihin toiminnon käyttökustannuseriin liittyy liiketoimintarisikiä, joten näiden kustannuserien hinnoittelussa maltillinen kate jatkuvuuden varmistamiseksi

Kalustoa sisältävissä yhtiöissä merkittävä poistoerovaranto, joten poistoeron kerryttäminen tuloksentasausmielessä soveltuva keino

RV-Varikko ja kalusto Oy (CP+CK) tuloslaskelma vaiheittain

	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot					60 768	62 813	70 858	76 768	86 526	88 759	86 064
Liikevaihto					60 768	62 813	70 858	76 768	86 526	88 759	86 064
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					60 768	62 813	70 858	76 768	86 526	88 759	86 064
Materiaalit ja palvelut					-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671
Henkilöstökulut					0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut					-12 811	-13 109	-13 186	-13 246	-13 313	-13 356	-13 184
Sisäiset palveluluokitukset					-21 680	-22 498	-26 566	-28 423	-33 898	-31 343	-29 034
Käyttökate (EBITDA)					24 607	25 535	29 435	33 428	37 644	42 389	42 175
Poistot ja arvonalenemiset					-18 527	-18 333	-20 916	-23 755	-27 081	-31 444	-31 250
Liiketulos (EBIT)					6 080	7 202	8 519	9 672	10 563	10 945	10 925
<i>Liiketulos-%</i>					7,2 %	6,8 %	6,6 %	6,6 %	6,6 %	6,6 %	6,6 %
Korkokulut					-5 729	-6 776	-8 014	-9 131	-9 982	-10 397	-10 414
Takauspalkkio kaupungille					-126	-187	-239	-276	-296	-312	-323
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustus					0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					225	239	266	266	285	236	189
<i>Tulos-%</i>					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Poistoeron ja varausten muutos					-225	-239	-266	-266	-285	-236	-189
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

RV-Rata Oy tuloslaskelma vaiheittain (DH)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
LM kunnossapito											
Sisäiset myyntituotot					51 870	57 541	61 944	67 777	72 486	75 534	74 577
Liikevaihto					51 870	57 541	61 944	67 777	72 486	75 534	74 577
Toiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					51 870	57 541	61 944	67 777	72 486	75 534	74 577
Materiaalit ja palvelut					-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931
Henkilöstökulut					0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut					-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482
Sisäiset palveluveloitukset					-20 299	-23 229	-23 880	-26 188	-25 374	-27 665	-26 149
Käyttökate (EBITDA)					24 159	26 900	30 652	34 176	39 700	40 457	41 016
Poistot ja arvonalenemiset					-17 668	-19 470	-22 084	-24 703	-29 624	-30 018	-30 227
Liiketulos (EBIT)					6 491	7 430	8 568	9 473	10 075	10 440	10 789
<i>Liiketulos-%</i>					12,5 %	12,9 %	13,8 %	14,0 %	13,9 %	13,8 %	14,5 %
Korkokulut					-6 280	-7 161	-8 228	-9 077	-9 639	-9 977	-10 301
Infrakorko (kaupungille)					0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille					-211	-270	-340	-397	-436	-463	-488
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					0	0	0	0	0	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					0	0	0	0	0	0	0
<i>Tulos-%</i>					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Poistoeron ja varausten muutos					0	0	0	0	0	0	0
Tulos ennen veroja					0	0	0	0	0	0	0

Yhtiön tuloiksi virtaa erityisesti emoyhtiön saamaa infravuokraa ja pienissä määrin muita tuloja kuten kaupunkipyörien käyttäjämaksut ja mainostulot

Sisäisiin palveluveloituksiin kuuluu hallinto-, omaisuudenhallinta ja kunnossapitopalvelut. Veloittajina emo- ja kunnossapitoyhtiöt

Poistomäärät kasvavat tasaisesti merkittävien investointien myötä

Metro Oy tuloslaskelma vaiheittain (E)

k€	Nykyinen malli		Metro omaa liikelaitoksena				Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot											
Liikennöintikorvaukset											
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot								120 361	119 768	119 100	121 784
Liikevaihto								120 361	119 768	119 100	121 784
Toiminnan muut tuotot								0	0	0	0
Tuotot yhteensä								120 361	119 768	119 100	121 784
Materiaalit ja palvelut								-20 059	-20 059	-20 059	-20 059
Henkilöstökulut								0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut								-26 266	-26 178	-26 093	-26 011
Sisäiset palveluveloitukset								-34 917	-35 325	-35 558	-39 859
Käyttökate (EBITDA)								39 119	38 205	37 390	35 854
Poistot ja arvonalenemiset								-34 036	-33 549	-33 153	-31 709
Liiketulos (EBIT)								5 083	4 656	4 237	4 146
<i>Liiketulos-%</i>								4,2 %	3,9 %	3,6 %	3,4 %
Korkokulut								-4 872	-4 458	-4 052	-3 925
Infrakorko (kaupungille)								0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille								-59	-43	-28	-30
Korvaus peruspääomalle											
Konserniavustus								2 145	2 239	1 998	1 998
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja								2 297	2 394	2 155	2 189
<i>Tulos-%</i>								1,9 %	2,0 %	1,8 %	1,8 %
Poistoeron ja varausten muutos								-2 297	-2 394	-2 155	-2 189
Tulos ennen veroja								0	0	0	0

Metroyhtiö syntyy arviolta v. 2026 kun liikelaitoksen varallisuus liitetään osaksi konsernirakennetta

Sisäisiin palveluveloituksiin kuuluu hallinto-, omaisuudenhallinta ja kunnossapitopalvelut. Veloittajina Emo- ja kunnossapitoyhtiöt

Poistomäärä pienenee jonkin verran, sillä toisin kuin RV-puolella metropuolella investoinnit ovat maltillisempia. 2030 eteenpäin poistomäärä tulee taas kasvamaan suunnitellun M400 kalustohankinnan myötä

Ottaa vastaan liikennöinnin ja kunnossapidon tuloksen 2027 vuodesta eteenpäin merkittävän poistoeravaranansa takia

Tiettyihin toiminnon käyttökustannuseriin liittyy liiketoimintariskisiä, joten näiden kustannuserien hinnoittelussa maltillinen kate jatkuvuuden varmistamiseksi

Kalustoa sisältävissä yhtiöissä merkittävä poistoeravanto, joten poistoeron kerryttäminen tuloksentasausmielessä soveltuva keino

Suomenlinnan Liikennöinti Oy tuloslaskelma vaiheittain (F)

k€	Nykyinen malli				SLL Oy konsolidoituu Kaupunkiliikenne Oy kanssa							
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Infran vuokratuotot												
Liikennöintikorvaukset												
Infrakorvaukset												
Sisäiset myyntituotot	3 977	3 905	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	
Liikevaihto	3 977	3 905	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	
Toiminnan muut tuotot	105	287	285	286	286	286	286	286	286	286	286	
Tuotot yhteensä	4 082	4 192	4 409	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	
Materiaalit ja palvelut	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	
Henkilöstökulut	-1 291	-1 291	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	
Liiketoiminnan muut kulut	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	
Sisäiset palveluluovutukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Käyttökate (EBITDA)	182	292	294	294	294	294	294	294	294	294	294	
Poistot ja arvonalenemiset	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	
Liiketulos (EBIT)	-107	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
Liiketulos-%	-2,6 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	
Korkokulut	-1	-4	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	
Infrakorko (kaupungille)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Takauspalkkio kaupungille	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Korvaus peruspääomalle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tulos-%	-2,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Poistoeron ja varausten muutos	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tulos ennen veroja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Emoyhtiö maksaa SLL:lle liikennöintikorvauksia henkilöliikenteen hoitamisesta, sekä huoltoliikenne-avustuksia

Sisältää muita huolto- ja henkilöliikenteen kuljetustuottoja

Taseet rakennemuutokset huomioiden

Konsernin tase vaiheittain

	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet	3 588	6 689	9 662	11 572	13 072	14 272	15 172	16 030	16 447	16 563	16 398
Muut pitkävaikutteiset menot	1 878	1 765	1 652	1 538	1 425	1 311	1 198	1 084	971	858	744
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5 466	8 454	11 313	13 110	14 496	15 583	16 369	17 115	17 418	17 421	17 143
Rakennukset ja rakennelmat	269 479	324 084	109 330	118 448	149 244	186 942	208 336	501 459	505 465	483 960	462 664
Kiinteät rakenteet ja laitteet	392 008	489 487	517 021	599 228	637 242	718 471	781 412	905 392	928 531	949 277	970 734
Koneet ja kalusto	393 090	422 756	250 478	292 483	323 114	364 844	428 540	641 622	664 481	667 206	700 145
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 054 578	1 236 327	876 829	1 010 159	1 109 600	1 270 256	1 418 287	2 048 472	2 098 477	2 100 443	2 133 543
Osakkeet ja osuudet	39 468	39 468	17 611	17 611	16 727	16 727	16 727	38 585	38 585	38 585	38 585
Vaihto-omaisuus	9 774	10 068	10 181	12 064	13 493	13 694	14 529	15 292	16 242	16 233	16 282
Pitkäaikaiset saamiset	6 241	6 241	0	0	0	0	0	6 241	6 241	6 241	6 241
Lyhytaikaiset saamiset	63 443	39 018	28 923	33 071	42 364	45 690	49 726	62 139	65 246	64 659	64 188
Rahat ja pankkisaamiset	0	13 101	13 981	15 731	18 591	19 276	20 655	22 029	22 845	21 806	21 499
Vastaavaa yhteensä	1 178 970	1 352 677	958 838	1 101 746	1 215 272	1 381 226	1 536 294	2 209 873	2 265 053	2 265 388	2 297 480
Osakepääoma	40 779	46 852	26 243	26 243	26 310	26 310	26 310	47 714	47 714	47 714	47 714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	339 220	333 147	235 188	235 188	235 188	235 188	235 188	428 496	428 496	428 496	428 496
Edellisten tilikausien voittovarot	28 694	92 578	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	2 771	3 466	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	411 464	476 043	261 431	261 431	261 498	261 498	261 498	476 210	476 210	476 210	476 210
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	61 114	0	1 236	2 709	5 263	7 122	9 188	12 470	15 149	17 540	19 917
Korollinen vieras pääoma	633 004	799 351	644 080	779 238	880 989	1 043 119	1 191 975	1 620 046	1 670 025	1 670 268	1 700 271
Koroton vieras pääoma	73 389	77 282	52 090	58 367	67 522	69 488	73 632	101 146	103 669	101 369	101 081
Vieras pääoma	767 507	876 634	697 407	840 315	953 774	1 119 728	1 274 796	1 733 663	1 788 843	1 789 178	1 821 269
Vastattavaa yhteensä	1 178 970	1 352 677	958 838	1 101 746	1 215 272	1 381 226	1 536 294	2 209 873	2 265 053	2 265 388	2 297 480
Omavaraisuusaste	35 %	35 %	27 %	24 %	22 %	19 %	17 %	22 %	21 %	21 %	21 %

Yhtiöittämisvaiheessa tasearvo pienenee merkittävästi kuin metro-omaisuus (tunnelit, radat, asemat, kalusto, varikko ja valvomo) jää yhtiöittämisen ulkopuolelle

Oikeudenkäyntisaaminen

Liikelaitos toimi käyttämällä kaupungin limiittitiliä, jolloin taseessa kassassa ei ole varoja. Yhtiö ei käytä kaupungin limiittitiliä, joten yhtiöön on luotava kassa, jonka taso on arvioitu olevan noin kuukauden käyttökuuluja vastaava taso

Helsinki sijoittaa yhtiöön 100 k€ alkupääoman, joka kirjataan osakepääomaan. Nettoapportti yhtiölle jaetaan osakepääomaan ja sijoitetun vapaan pääoman rahastoon suhteessa 10/90.

Yhtiön oma pääoma kasvaa hivenen 2023-2024 kun SLL konsolidoituu konsernirakenteeseen muiden tytäryhtiöiden tavoin.

Yhtiön käyttöpääomaerät kasvavat liiketoiminnan kasvaessa ja sitoessa enemmän käyttöpääomaa

Emoyhtiön tase vaiheittain

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					7 785	8 747	9 509	10 071	10 433	10 595	10 557
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					7 785	8 747	9 509	10 071	10 433	10 595	10 557
Rakennukset ja rakennelmat					0	0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					8	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					8	0	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet					260 131	260 131	260 131	474 776	474 776	474 776	474 776
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					42 364	45 690	49 726	62 139	65 246	64 659	64 188
Rahat ja pankkisaamiset					1 857	1 908	1 952	1 980	1 988	1 973	1 972
Vastaavaa yhteensä					312 145	316 475	321 318	548 966	552 443	552 002	551 493
Osakepääoma					26 310	26 310	26 310	47 714	47 714	47 714	47 714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					235 188	235 188	235 188	428 429	428 429	428 429	428 429
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					261 498	261 498	261 498	476 143	476 143	476 143	476 143
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma					5 687	6 692	7 499	8 089	8 459	8 605	8 567
Koroton vieras pääoma					44 960	48 285	52 321	64 734	67 841	67 254	66 783
Vieras pääoma					50 647	54 977	59 820	72 823	76 300	75 859	75 350
Vastattavaa yhteensä					312 145	316 475	321 318	548 966	552 443	552 002	551 493
Omavaraisuusaste					84 %	83 %	81 %	87 %	86 %	86 %	86 %

Emoyhtiön toimintaan liittyviä omaisuuseriä kuten järjestelmiä

Kaikkien tytäryhtiöiden osakkeet - arvona tytäryhtiön oman pääoman arvo

Emoyhtiö toimii rahavirroissa rajapintoina ulospäin, joten emoyhtiön saamisissa myös kaikki konsernista ulospäin menevät saamiset

Pitää sisällään emoyhtiön omat korottomat vieraat pääomat esim. lomapalkkavelat. Lisäksi yllä kuvattuja saamisista vastaan emoyhtiöllä on tytäryhtiöille vastaavankokoinen summa lyhytaikaista velkaa

Liikennöinti Oy tase vaiheittain (A)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					5 133	5 448	5 662	5 853	5 944	5 935	5 841
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					5 133	5 448	5 662	5 853	5 944	5 935	5 841
Rakennukset ja rakennelmat					0	0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					159	24	9	1	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					159	24	9	1	0	0	0
Osakkeet ja osuudet					0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					11 372	11 702	12 839	14 243	14 243	12 010	12 010
Rahat ja pankkisaamiset					5 047	5 201	5 715	6 338	6 330	5 318	5 311
Vastaavaa yhteensä					21 711	22 375	24 226	26 435	26 517	23 263	23 162
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					849	849	849	849	849	849	849
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					849	849	849	849	849	849	849
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma					5 626	5 847	6 174	6 503	6 585	6 322	6 222
Koroton vieras pääoma					15 236	15 679	17 203	19 083	19 083	16 092	16 092
Vieras pääoma					20 862	21 526	23 377	25 587	25 668	22 414	22 314
Vastattavaa yhteensä					21 711	22 375	24 226	26 435	26 517	23 263	23 162
Omavaraisuusaste					4 %	4 %	4 %	3 %	3 %	4 %	4 %

Liikennöinnin toimintaan liittyviä järjestelmiä ja Metron kunnossapitohenkilöstöön liittyvästä liiketoimintakaupasta syntynyttä liikearvoa

Yhtiöllä on vähän varoja ja suhteellisen paljon henkilöstöstä johtuvia lyhytaikaisia velkoja, joten yhtiön omavaraisuusaste on matala

Pääosin ostovelkoja ja lomapalkkavelkoja henkilöstölle

Kunnossapito Oy tase vaiheittain (B)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					153	76	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					153	76	0	0	0	0	0
Rakennukset ja rakennelmat					0	0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					19 822	21 250	22 518	23 594	24 489	25 211	25 772
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					19 822	21 250	22 518	23 594	24 489	25 211	25 772
Osakkeet ja osuudet					0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus					13 493	13 694	14 529	15 292	16 242	16 233	16 282
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					271	275	292	308	327	326	327
Rahat ja pankkisaamiset					5 497	5 567	5 900	6 200	6 575	6 554	6 560
Vastaavaa yhteensä					39 237	40 863	43 238	45 394	47 632	48 325	48 941
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					3 698	3 698	3 698	3 698	3 698	3 698	3 698
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					3 698	3 698	3 698	3 698	3 698	3 698	3 698
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					1 574	3 194	4 995	4 995	4 995	4 995	4 995
Korollinen vieras pääoma					19 936	21 242	21 239	23 500	25 618	27 097	27 668
Koroton vieras pääoma					14 028	12 729	13 307	13 200	13 321	12 535	12 579
Vieras pääoma					35 539	37 165	39 540	41 695	43 934	44 627	45 242
Vastattavaa yhteensä					39 237	40 863	43 238	45 394	47 632	48 325	48 941
<i>Omavaraisuusaste</i>					9 %	9 %	9 %	8 %	8 %	8 %	8 %

Metron kunnossapitohenkilöstöön liittyvästä liiketoimintakaupasta syntynyttä liikearvoa

Kunnossapitotoimintaan liittyvää kalustoa, esim. työkaluja, konepajavälineitä ja ajoneuvoja

Lähinnä varaosa- ja tarviketarastoa. Varastotarpeiden arvioidaan kasvavan liiketoiminnan mukana

Ostovelkoja ja lomapalkkavelkoja

RV-Varikko ja kalusto Oy tase vaiheittain (Osakesarja CK)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					0	0	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset ja rakennelmat					44 647	42 758	41 513	40 286	39 752	38 389	37 073
Kiinteät rakenteet ja laitteet					214	86	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					158 801	149 439	140 741	138 121	135 210	132 218	123 678
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					203 662	192 283	182 253	178 407	174 961	170 607	160 751
Osakkeet ja osuudet					12 156	12 156	12 156	12 156	12 156	12 156	12 156
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					2 000	1 988	1 944	1 953	1 983	1 997	1 914
Rahat ja pankkisaamiset					2 035	2 050	2 052	2 112	2 138	2 150	2 040
Vastaavaa yhteensä					219 853	208 478	198 405	194 629	191 239	186 910	176 861
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					25 683	25 683	25 683	25 683	25 683	25 683	25 683
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					25 683	25 683	25 683	25 683	25 683	25 683	25 683
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					2 645	2 718	2 793	2 884	2 982	3 085	3 163
Korollinen vieras pääoma					182 999	171 602	161 644	157 737	154 121	149 630	139 858
Koroton vieras pääoma					8 526	8 474	8 286	8 326	8 454	8 512	8 158
Vieras pääoma					194 170	182 795	172 722	168 946	165 556	161 227	151 178
Vastattavaa yhteensä					219 853	208 478	198 405	194 629	191 239	186 910	176 861
<i>Omaraisuusaste</i>					12 %	12 %	13 %	13 %	13 %	14 %	15 %

Kantakaupungin raitiotieliikennöintiä palvelevat varikot (mm. Vallila, Töölö, Koskela)

Kantakaupungin raitiotieliikennöinnissä oleva kalusto

Ruskeasuon varikon osakkeet. Kaikki Ruskeasuon kiinteistöyhtiön kustannukset näkyvät vastikkeissa

Yhtiön arvioitu saavan liikennöinti- ja kunnossapito-yhtiöiltä konserniavustusta, josta johtuvaa tulosta yhtiö tasaa poistoeroilla, jotka kertyvät taseeseen

Yhtiöön ei tule uusia merkittäviä investointeja, joten lainamäärä laskee tasaisesti - ei sisällä tytäryhtiöiden velkoja, esim. Ruskeasuon kiinteistöyhtiö

Yhtiöön ei tule uusia merkittäviä investointeja, joten yhtiön omavaraisuus parantuu tasaisesti

RV-Varikko ja kalusto Oy tase vaiheittain (Osakesarja CP)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					0	0	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset ja rakennelmat					92 732	133 460	157 196	174 794	191 461	184 492	177 523
Kiinteät rakenteet ja laitteet					0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					143 028	192 835	263 977	312 966	349 314	365 888	380 231
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					235 761	326 295	421 173	487 759	540 775	550 380	557 754
Osakkeet ja osuudet					0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					1 672	1 862	2 605	3 080	3 839	4 001	3 918
Rahat ja pankkisaamiset					979	1 056	1 400	1 499	1 935	1 715	1 617
Vastaavaa yhteensä					238 412	329 214	425 178	492 338	546 549	556 096	563 289
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					9 002	9 002	9 002	9 002	9 002	9 002	9 002
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					9 002	9 002	9 002	9 002	9 002	9 002	9 002
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					289	455	646	822	1 008	1 142	1 252
Korollinen vieras pääoma					229 121	319 757	415 530	482 515	536 539	545 952	553 035
Koroton vieras pääoma					0	0	0	0	0	0	0
Vieras pääoma					229 410	320 212	416 176	483 337	537 547	547 094	554 287
Vastattavaa yhteensä					238 412	329 214	425 178	492 338	546 549	556 096	563 289
<i>Omavaraisuusaste</i>					4 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %

Pikaraitiotieliikennöintiä palvelevat varikot (mm. Raide-Jokeri, Vaarala, Laajasalo)

Pikaraitiotieliikennöinnissä oleva kalusto

Osakepääoman omistus vaihtuu aluksi yhtiöittämisvaiheessa, kun Vantaa tulee mukaan "yhdellä osakkeella". Toisen kerran omistus muuttuu kun Vantaa kasvattaa omistustaan 33,5 %:iin vuonna 2025 ostamalla CP-osakkeita Helsingiltä

Sarjalle tulee merkittävästi uutta kalustoa ja varikoita, joita varten otetaan lainaa

Merkittävää investointiohjelmaa toteuttaessa sarjan omavaraisuus laskee tasaisesti

RV-Varikko ja kalusto Oy (CP + CK) tase vaiheittain

	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					0	0	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot					0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset ja rakennelmat					137 379	176 218	198 709	215 080	231 213	222 881	214 596
Kiinteät rakenteet ja laitteet					214	86	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto					301 830	342 274	404 717	451 086	484 523	498 107	503 909
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					439 423	518 578	603 426	666 166	715 736	720 987	718 505
Osakkeet ja osuudet					12 156	12 156	12 156	12 156	12 156	12 156	12 156
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					3 672	3 851	4 549	5 033	5 822	5 998	5 832
Rahat ja pankkisaamiset					3 013	3 106	3 452	3 612	4 073	3 864	3 657
Vastaavaa yhteensä					458 265	537 691	623 583	686 967	737 788	743 006	740 150
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					34 685	34 685	34 685	34 685	34 685	34 685	34 685
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					34 685	34 685	34 685	34 685	34 685	34 685	34 685
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					2 934	3 173	3 439	3 705	3 990	4 227	4 415
Korollinen vieras pääoma					412 120	491 359	577 174	640 252	690 659	695 583	692 892
Koroton vieras pääoma					8 526	8 474	8 286	8 326	8 454	8 512	8 158
Vieras pääoma					423 580	503 007	588 899	652 283	703 103	708 322	705 466
Vastattavaa yhteensä					458 265	537 691	623 583	686 967	737 788	743 006	740 150
<i>Omavaraisuusaste</i>					8 %	6 %	6 %	5 %	5 %	5 %	5 %

RV-Rata Oy tase vaiheittain (DH)

k€	Nykyinen malli		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet					0	0	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot					1 425	1 311	1 198	1 084	971	858	744
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					1 425	1 311	1 198	1 084	971	858	744
Rakennukset ja rakennelmat					11 865	10 724	9 627	8 599	7 617	6 692	5 897
Kiinteät rakenteet ja laitteet					637 028	718 385	781 412	833 625	858 467	880 725	903 471
Koneet ja kalusto					0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä					648 893	729 108	791 039	842 224	866 085	887 417	909 368
Osakkeet ja osuudet					4 570	4 570	4 570	4 570	4 570	4 570	4 570
Vaihto-omaisuus					0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset					0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset					25 729	28 542	30 726	33 619	35 954	37 467	36 992
Rahat ja pankkisaamiset					2 833	3 150	3 293	3 556	3 535	3 755	3 655
Vastaavaa yhteensä					683 449	766 681	830 825	885 053	911 115	934 065	955 328
Osakepääoma					0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto					219 947	219 947	219 947	219 947	219 947	219 947	219 947
Edellisten tilikausien voittovarot					0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio					0	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma					219 947	219 947	219 947	219 947	219 947	219 947	219 947
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Korollinen vieras pääoma					437 216	517 575	579 487	630 760	654 435	675 841	697 589
Koroton vieras pääoma					26 286	29 160	31 391	34 347	36 733	38 278	37 793
Vieras pääoma					463 502	546 734	610 878	665 107	691 168	714 119	735 381
Vastattavaa yhteensä					683 449	766 681	830 825	885 053	911 115	934 065	955 328
<i>Omavaraisuusaste</i>					32 %	29 %	26 %	25 %	24 %	24 %	23 %

Sisältää Raide-Jokerin Helsingin osuuden, kantakaupungin raitiotiet, Vantaan ratikan (Helsingin osuus), muita raitioiteitä (Kruununsillat, Kalasatama, Vihdintie) ja Viikin-Malmin pikaraitiotien

Kaikki käyttöpääomaerät kasvavat liiketoiminnan vauhdissa

Korollinen pääoma kasvaa merkittävien investointien myötä

Metro Oy tase vaiheittain (E)

	Nykyinen malli		Metro omana liikelaitoksena				Konsernimalli metron kanssa				
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aineettomat oikeudet								106	69	33	0
Muut pitkävaikutteiset menot								0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä								106	69	33	0
Rakennukset ja rakennelmat								277 780	266 635	254 387	242 171
Kiinteät rakenteet ja laitteet								71 767	70 063	68 552	67 263
Koneet ja kalusto								165 644	154 173	142 592	169 169
Aineelliset hyödykkeet yhteensä								515 191	490 872	465 532	478 603
Osakkeet ja osuudet								21 857	21 857	21 857	21 857
Vaihto-omaisuus								0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset								6 241	6 241	6 241	6 241
Lyhytaikaiset saamiset								7 617	7 579	7 537	7 707
Rahat ja pankkisaamiset								0	0	0	0
Vastaavaa yhteensä								551 012	526 619	501 200	514 408
Osakepääoma								0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto								214 712	214 712	214 712	214 712
Edellisten tilikausien voittovarot								0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio								0	0	0	0
Oma pääoma								214 712	214 712	214 712	214 712
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä								3 015	5 410	7 564	9 753
Korollinen vieras pääoma								310 540	283 865	256 418	266 930
Koroton vieras pääoma								22 744	22 632	22 506	23 013
Vieras pääoma								336 299	311 907	286 488	299 696
Vastattavaa yhteensä								551 012	526 619	501 200	514 408
<i>Omavaraisuusaste</i>								39 %	41 %	43 %	42 %

Koneiden ja kaluston tasearvo ei muutu merkittävästi tarkasteluvälillä, sillä suuremmat investoinnit tehty vuosikymmenen alussa ja seuraavat sijoittuvat vuodelle 2030 ja sen jälkeen M400 kalustohankintojen myötä

Siemens-riitaan liittyvä saaminen

Omavaraisuus paranee hieman, kun yhtiö ei tee suuria investointeja ja pystyy näin lyhentämään lainojaan

Suomenlinnan Liikennöinti Oy tase vaiheittain (F)

	Nykyinen malli				SLL Oy konsolidoituu Kaupunkiliikenne Oy kanssa							
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Aineettomat oikeudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rakennukset ja rakennelmat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koneet ja kalusto	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	1 296	
Osakkeet ja osuudet	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lyhytaikaiset saamiset	1 273	1 250	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	
Rahat ja pankkisaamiset	81	325	343	343	343	343	343	343	343	343	343	
Vastaavaa yhteensä	2 652	2 872	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	
Osakepääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	505	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	
Edellisten tilikausien voittovarot	448	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Oma pääoma	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	755	755	755	755	755	755	755	755	755	755	755	
Korollinen vieras pääoma	125	360	403	403	403	403	403	403	403	403	403	
Koroton vieras pääoma	820	806	851	851	851	851	851	851	851	851	851	
Vieras pääoma	1 700	1 920	2 008	2 008	2 008	2 008	2 008	2 008	2 008	2 008	2 008	
Vastattavaa yhteensä	2 652	2 872	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	
<i>Omavaraisuusaste</i>	<i>36 %</i>	<i>33 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	<i>32 %</i>	

Sisältää M/S Suomenlinna II ja M/S Ehrensvärd alukset ja huolto yms. kalustoa. Yhtiön on oletettu investoivan uuteen kalustoon poistojen verran, minkä takia tasearvo ei muutu.

Vieraan pääoman määrä ei muutu, sillä HKL:n on oletettu kattavan SLL:n kustannukset ja poistojen oletetaan olevan uusien investointien suuruiset, jolloin kassavaikutus yhtiölle on 0

Kassavirtalaskelmat rakennemuutokset huomioiden

Konsernin kassavirtalaskelma vaiheittain

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto		207 784	140 607	166 220	202 427	209 936	228 857	301 074	314 947	307 270	306 302
Liiketoiminnan muut tuotot		41 365	16 388	16 388	16 388	16 388	16 388	49 267	49 267	49 267	49 267
Tuotot yhteensä		249 149	156 995	182 608	218 815	226 324	245 245	350 341	364 215	356 538	355 570
Materiaalit ja palvelut		-62 634	-43 600	-48 832	-51 555	-52 326	-54 959	-77 527	-79 695	-78 383	-78 352
Henkilöstökulut yhteensä		-69 425	-70 063	-81 209	-95 945	-98 294	-106 195	-114 950	-117 200	-106 034	-106 082
Muut kulut		-28 837	-9 611	-9 889	-17 267	-17 638	-17 832	-44 262	-44 279	-44 133	-43 880
Sisäiset palveluveloitukset		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korkokulut		-5 819	-8 440	-10 675	-12 455	-14 431	-16 763	-23 633	-24 676	-25 052	-25 279
Infrakorko		-19 447	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille		0	-168	-220	-336	-456	-579	-731	-776	-803	-842
Korvaus peruspääomalle		-8 442	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä		-186 162	-131 715	-150 604	-177 222	-182 689	-195 749	-260 372	-265 850	-253 602	-253 593
Nettokäyttöpääoman muutokset		28 025	-718	244	-1 097	-1 561	-727	-877	-1 534	-1 705	134
Investoinnit		-235 815	-186 396	-165 437	-139 275	-203 348	-195 953	-176 252	-145 504	-101 997	-131 865
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		154 179	162 002	133 409	98 830	161 445	147 478	87 604	49 163	1 282	30 311
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		12 168	780	1 749	2 517	685	1 379	1 374	816	-1 039	-308
Verot		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos		21 543	948	1 969	2 568	856	1 672	1 819	1 306	-522	248
Alkukassa 1.1		0	13 101	14 050	16 019	18 586	19 442	39 042	40 861	42 167	41 646
Loppukassa 31.12		21 543	14 050	16 019	18 586	19 442	21 114	40 861	42 167	41 646	41 894

Liiketoiminnan kassavirrat kasvavat merkittävästi 2027, kun Metro Oy liitetään konserniin

Henkilöstökulujen lasku johtaa Liikennöinti Oy:stä

Vuosikymmenen alun suuret loppua kohti vähenevät investoinnit mahdollistavat pienemmät lainojen nostot

Lyhytaikaisilla lainoilla tarvittaessa varmistetaan, että konsernin kassavarat pysyvät riittävällä tasolla eli noin kuukauden käyttökuuluissa

Konsernin kassavarat syntyvät siitä, kun jokaisessa tytäryhtiössä ja emossa pyritään pitämään yhden kuukauden kulujen suuruinen kassavaraus

Emoyhtiön kassavirtalaskelma vaiheittain

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					223 083	233 433	252 956	326 271	340 444	332 779	332 006
Liiketoiminnan muut tuotot					16 388	16 388	16 388	49 267	49 267	49 267	49 267
Tuotot yhteensä					239 471	249 821	269 344	375 539	389 712	382 046	381 274
Materiaalit ja palvelut					-7 290	-7 485	-7 657	-7 763	-7 794	-7 730	-7 729
Henkilöstökulut yhteensä					-12 896	-13 238	-13 539	-13 725	-13 778	-13 667	-13 664
Muut kulut					-2 023	-2 077	-2 125	-2 154	-2 163	-2 145	-2 145
Sisäiset palveluveloitukset					-216 326	-225 882	-244 678	-350 341	-364 215	-356 538	-355 570
Korkokulut					-79	-93	-106	-117	-124	-128	-129
Infrakorko					0	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä					-238 614	-248 775	-268 106	-374 100	-388 074	-380 208	-379 236
Nettokäyttöpääoman muutokset					0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit					-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					1 143	954	762	562	362	162	-38
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					-344	50	44	28	8	-16	0
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					-344	50	44	28	8	-16	0
Alkukassa 1.1					2 101	1 757	1 808	1 952	1 980	1 988	1 973
Loppukassa 31.12					1 757	1 808	1 852	1 980	1 988	1 973	1 972

Historiallisen investointitason oletettu jatkuvan

Liikennöinti Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (A)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					62 605	64 423	70 685	78 411	78 411	66 120	66 120
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					62 605	64 423	70 685	78 411	78 411	66 120	66 120
Materiaalit ja palvelut					-5 053	-5 211	-5 772	-6 452	-6 436	-5 330	-5 339
Henkilöstökulut yhteensä					-49 771	-51 323	-56 854	-63 545	-63 396	-52 496	-52 590
Muut kulut					-385	-397	-439	-491	-490	-406	-406
Sisäiset palveluveloitukset					-5 275	-5 400	-5 420	-5 474	-5 542	-5 485	-5 300
Korkokulut					-82	-86	-90	-95	-98	-97	-94
Infrakorko					0	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle											
Konserniavustukset					-1 151	-1 187	-1 310	-1 537	-1 537	-1 296	-1 296
Kulut yhteensä					-61 717	-63 603	-69 885	-77 594	-77 500	-65 110	-65 026
Nettokäyttöpääoman muutokset					662	112	387	477	0	-759	0
Investoinnit					-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					-550	67	-187	-294	89	750	-93
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					868	154	513	623	-8	-1 012	-7
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					868	154	513	623	-8	-1 012	-7
Alkukassa 1.1					4 179	5 047	5 201	5 715	6 338	6 330	5 318
Loppukassa 31.12					5 047	5 201	5 715	6 338	6 330	5 318	5 311

Historiallisen investointitason oletettu jatkuvan

Kunnossapito Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (B)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					68 183	69 198	73 416	77 270	82 072	82 029	82 274
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					68 183	69 198	73 416	77 270	82 072	82 029	82 274
Materiaalit ja palvelut					-29 163	-29 582	-31 481	-33 204	-35 357	-35 214	-35 176
Henkilöstökulut yhteensä					-31 772	-32 228	-34 297	-36 174	-38 520	-38 365	-38 323
Muut kulut					-405	-410	-437	-461	-490	-488	-488
Sisäiset palvelueloitukset					-4 627	-4 587	-4 583	-4 565	-4 530	-4 586	-4 734
Korkokulut					-278	-309	-319	-336	-368	-395	-411
Infrakorko					0	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					1 151	1 187	1 310	-607	-702	-702	-702
Kulut yhteensä					-65 094	-65 929	-69 807	-75 347	-79 967	-79 750	-79 834
Nettokäyttöpääoman muutokset					-2 292	-1 504	-274	-884	-848	-777	-5
Investoinnit					-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					2 204	1 236	-336	1 961	1 744	1 499	566
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					584	70	333	301	374	-20	6
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					584	70	333	301	374	-20	6
Alkukassa 1.1					4 913	5 497	5 567	5 900	6 200	6 575	6 554
Loppukassa 31.12					5 497	5 567	5 900	6 200	6 575	6 554	6 560

HKL:n investointisuunnitelman mukaiset investoinnit kunnossapitokalustoon

RV-Varikko ja kalusto Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (CK)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					40 627	40 380	39 482	39 672	40 283	40 562	38 874
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					40 627	40 380	39 482	39 672	40 283	40 562	38 874
Materiaalit ja palvelut					-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671
Henkilöstökulut yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut					-11 436	-11 323	-11 258	-11 425	-11 457	-11 271	-10 954
Sisäiset palveluveloitukset					-11 308	-11 608	-11 690	-12 253	-12 532	-12 853	-11 854
Korkokulut					-2 824	-2 660	-2 499	-2 395	-2 339	-2 278	-2 171
Takauspalkkio kaupungille					-56	-65	-67	-68	-66	-67	-65
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustus					0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä					-27 294	-27 326	-27 185	-27 812	-28 065	-28 140	-26 716
Nettokäyttöpääoman muutokset					1 208	-40	-144	31	98	45	-271
Investoinnit					-3 433	-1 602	-2 192	-7 923	-8 673	-7 965	-2 223
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					-11 108	-11 412	-9 960	-3 968	-3 642	-4 502	-9 663
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					624	16	1	61	26	11	-110
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					624	16	1	61	26	11	-110
Alkukassa 1.1					1 410	2 035	2 050	2 052	2 112	2 138	2 150
Loppukassa 31.12					2 035	2 050	2 052	2 112	2 138	2 150	2 040

Verrattuna muihin omaisuusyhtiöihin CK-sarjassa matala investointitaso-investoinnit lähinnä ylläpitäviä. HUOM. Ruskeasuon investoinnista johtuvat kustannukset näkyvät muissa kuluissa vastikekuluina

Sarjan lainat lyhenevät jatkuvasti

RV-Varikko ja kalusto Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (CP)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					20 141	22 433	31 376	37 096	46 243	48 197	47 191
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					20 141	22 433	31 376	37 096	46 243	48 197	47 191
Materiaalit ja palvelut					0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut					-1 375	-1 786	-1 928	-1 821	-1 855	-2 085	-2 230
Sisäiset palvelueloitukset					-10 372	-10 890	-14 876	-16 170	-21 366	-18 490	-17 180
Korkokulut					-2 906	-4 117	-5 515	-6 735	-7 643	-8 119	-8 242
Takauspalkkio kaupungille					-70	-121	-172	-208	-230	-245	-258
Korvaus peruspääomalle					0	0	0				
Kulut yhteensä					-14 723	-16 914	-22 491	-24 934	-31 095	-28 938	-27 910
Nettokäyttöpääoman muutokset					-780	-190	-743	-475	-759	-162	84
Investoinnit					-75 029	-95 887	-103 572	-78 573	-67 976	-28 731	-26 544
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					70 391	90 558	95 429	66 886	53 588	9 634	7 180
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					418	77	344	99	436	-221	-97
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					418	77	344	99	436	-221	-97
Alkukassa 1.1					561	979	1 056	1 400	1 499	1 935	1 715
Loppukassa 31.12					979	1 056	1 400	1 499	1 935	1 715	1 617

RV-Varikko ja kalusto Oy (CP+CK) kassavirtalaskelma vaiheittain

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					60 768	62 813	70 858	76 768	86 526	88 759	86 064
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					60 768	62 813	70 858	76 768	86 526	88 759	86 064
Materiaalit ja palvelut					-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671	-1 671
Henkilöstökulut yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut					-12 811	-13 109	-13 186	-13 246	-13 313	-13 356	-13 184
Sisäiset palvelueloitukset					-21 680	-22 498	-26 566	-28 423	-33 898	-31 343	-29 034
Korkokulut					-5 729	-6 776	-8 014	-9 131	-9 982	-10 397	-10 414
Takauspalkkio kaupungille					-126	-187	-239	-276	-296	-312	-323
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustus					0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä					-42 016	-44 241	-49 676	-52 746	-59 160	-57 078	-54 626
Nettokäyttöpääoman muutokset					428	-230	-887	-444	-661	-117	-188
Investoinnit					-78 462	-97 489	-105 764	-86 496	-76 650	-36 695	-28 767
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					59 282	79 146	85 469	62 918	49 946	5 133	-2 483
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					1 042	93	345	160	462	-209	-207
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					1 042	93	345	160	462	-209	-207
Alkukassa 1.1					1 971	3 013	3 106	3 452	3 612	4 073	3 864
Loppukassa 31.12					3 013	3 106	3 452	3 612	4 073	3 864	3 657

RV-Rata Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (DH)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Yksi yhtiö ilman metroa		Konsernimalli ilman metroa			Konsernimalli metron kanssa			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto					51 870	57 541	61 944	67 777	72 486	75 534	74 577
Liiketoiminnan muut tuotot					0	0	0	0	0	0	0
Tuotot yhteensä					51 870	57 541	61 944	67 777	72 486	75 534	74 577
Materiaalit ja palvelut					-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931	-5 931
Henkilöstökulut yhteensä					0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut					-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482	-1 482
Sisäiset palveluloidut					-20 299	-23 229	-23 880	-26 188	-25 374	-27 665	-26 149
Korkokulut					-6 280	-7 161	-8 228	-9 077	-9 639	-9 977	-10 301
Infrakorko					0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille					-211	-270	-340	-397	-436	-463	-488
Korvaus peruspääomalle					0	0	0	0	0	0	0
Konserniavustukset					0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä					-34 202	-38 072	-39 860	-43 074	-42 861	-45 517	-44 350
Nettokäyttöpääoman muutokset					105	61	47	63	51	33	-10
Investoinnit					-54 525	-99 571	-83 901	-75 775	-53 372	-51 237	-52 064
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					36 751	80 041	61 769	51 009	23 697	21 186	21 847
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset					366	318	143	263	-21	219	-99
Verot					0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos					366	318	143	263	-21	219	-99
Alkukassa 1.1					2 466	2 833	3 150	3 293	3 556	3 535	3 755
Loppukassa 31.12					2 833	3 150	3 293	3 556	3 535	3 755	3 655

Kohtalaisen tasainen ja korkea investointitaso, jota ajavat Raide-Jokeri, Kruunusillat, Kalasatama ja Vihdintie

Metro Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (E)

k€	Nykyinen malli metron kanssa (liikelaitos)		Metro omana liikelaitoksena					Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Liikevaihto								120 361	119 768	119 100	121 784	
Liiketoiminnan muut tuotot								0	0	0	0	
Tuotot yhteensä								120 361	119 768	119 100	121 784	
Materiaalit ja palvelut								-20 059	-20 059	-20 059	-20 059	
Henkilöstökulut yhteensä								0	0	0	0	
Muut kulut								-26 266	-26 178	-26 093	-26 011	
Sisäiset palveluluoitukset								-34 917	-35 325	-35 558	-39 859	
Korkokulut								-4 872	-4 458	-4 052	-3 925	
Infrakorko								0	0	0	0	
Takauspalkkio kaupungille								-59	-43	-28	-30	
Korvaus peruspääomalle												
Konserniavustus								2 145	2 239	1 998	1 998	
Kulut yhteensä								-84 028	-83 825	-83 793	-87 887	
Nettokäyttöpääoman muutokset								-88	-75	-84	337	
Investoinnit								-7 693	-9 194	-7 777	-44 747	
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset								-28 552	-26 675	-27 447	10 512	
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset								0	0	0	0	
Verot								0	0	0	0	
Kassavarojen muutos								0	0	0	0	
Alkukassa 1.1								0	0	0	0	
Loppukassa 31.12								0	0	0	0	

M400 kalustohankinnan ensimmäiset osat nostavat investointitasoa vuonna 2030

Suomenlinnan Liikennöinti Oy kassavirtalaskelma vaiheittain (F)

	Nykyinen malli				SLL Oy konsolidoituu Kaupunkiliikenne Oy kanssa						
k€	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto		3 905	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124	4 124
Liiketoiminnan muut tuotot		287	285	286	286	286	286	286	286	286	286
Tuotot yhteensä		4 192	4 409	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410	4 410
Materiaalit ja palvelut		-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447	-2 447
Henkilöstökulut yhteensä		-1 291	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506	-1 506
Muut kulut		-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163	-163
Sisäiset palveluluoitukset		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korkokulut		-4	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6
Infrakorko		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Takauspalkkio kaupungille		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut yhteensä		-3 904	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121	-4 121
Nettokäyttöpääoman muutokset		8	-25	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit		-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288	-288
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		-8	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset		244	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Verot		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassavarojen muutos		244	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkukassa 1.1		81	325	343	343	343	343	343	343	343	343
Loppukassa 31.12		325	343	343	343	343	343	343	343	343	343

Sisällysluettelo

1. Yhtiön rakenteen kehittyminen ja mallinnuksessa käytettävät oletukset
2. Nykyisen HKL:n laajuuden taloudellinen mallinnus
3. Yhtiön taloudellinen mallinnus ottaen huomioon rakennemuutokset
4. Yhtiön ja kaupunkien väliset tulot ja menot

LIITE A: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat nykyisen HKL:n laajuudella

LIITE B: Konsernin tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat ottaen huomioon rakennemuutokset

LIITE C: Metro-liikelaitoksen tuloslaskelmat, taseet ja kassavirtalaskelmat

Liikelaitosmuotoisen metron tuloslaskelma

k€	Metro omaa liikelaitoksena						Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Infran vuokratuotot			55 122	56 955	56 662	55 609	55 426				
Liikennöintikorvaukset			45 122	50 253	50 025	49 074	48 562				
Infrakorvaukset											
Sisäiset myyntituotot											
Liikevaihto			100 243	107 208	106 687	104 683	103 988				
Toiminnan muut tuotot			25 750	31 157	31 665	32 880	32 880				
Tuotot yhteensä			125 993	138 365	138 352	137 563	136 867				
Materiaalit ja palvelut			-19 373	-20 059	-20 059	-20 059	-20 059				
Henkilöstökulut			0	0	0	0	0				
Liiketoiminnan muut kulut			-22 566	-22 792	-22 691	-22 598	-22 534				
Palveluveloitukset Kaupunkiliikenne Oy:ltä			-45 336	-53 546	-52 350	-50 327	-50 542				
Käyttökate (EBITDA)			38 718	41 967	43 250	44 578	43 732				
Poistot ja arvonalenemiset			-29 898	-32 533	-33 573	-35 152	-34 723				
Liiketulos (EBIT)			8 820	9 433	9 677	9 426	9 009				
<i>Liiketulos-%</i>			7,0 %	6,8 %	7,0 %	6,9 %	6,6 %				
Korkokulut			-5 092	-5 688	-5 942	-5 708	-5 290				
Korko			0	0	0	0	0				
Takauspalkkio kaupungille			0	0	0	0	0				
Korvaus peruspääomalle			-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585				
Konserniavustus											
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			142	160	149	133	134				
<i>Tulos-%</i>			0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %				
Poistoeron ja varausten muutos			-142	-160	-149	-133	-134				
Tulos ennen veroja			0	0	0	0	0				

Liikelaitos saa HSL:ltä infrakorvauksen ja Helsingin kaupungilta infravuokraan

LM2 kasvattaa liikennöintikorvauksia vuonna 2023

Pitää sisällään pääosin mainostuloja sekä Länsimetron kunnossapitosopimuksen tulot - oletettu kasvavan LM2:n myötä

Peruspääoman korkoa maksetaan kaupungille koko liikelaitosaika

Liikelaitosmuotoisen metron tase

k€	Metro omana liikelaitoksena						Konsernimalli metron kanssa					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Aineettomat oikeudet			396	251	214	178	142					
Muut pitkävaikutteiset menot			0	0	0	0	0					
Aineettomat hyödykkeet yhteensä			396	251	214	178	142					
Rakennukset ja rakennelmat			260 460	307 259	316 277	302 743	290 251					
Kiinteät rakenteet ja laitteet			86 593	82 752	79 188	76 480	73 902					
Koneet ja kalusto			214 211	209 525	201 648	189 277	177 344					
Aineelliset hyödykkeet yhteensä			561 264	599 535	597 113	568 501	541 497					
Osakkeet ja osuudet			21 857	21 857	21 857	21 857	21 857					
Vaihto-omaisuus			0	0	0	0	0					
Pitkäaikaiset saamiset			6 241	6 241	6 241	6 241	6 241					
Lyhytaikaiset saamiset			7 052	7 757	7 755	7 705	7 661					
Rahat ja pankkisaamiset			0	0	0	0	0					
Vastaavaa yhteensä			596 810	635 641	633 181	604 483	577 398					
Osakepääoma			0	0	0	0	0					
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			214 712	214 712	214 712	214 712	214 712					
Edellisten tilikausien voittovarot			0	0	0	0	0					
Tilikauden voitto/tappio			0	0	0	0	0					
Oma pääoma			214 712	214 712	214 712	214 712	214 712					
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä			142	303	452	584	718					
Korollinen vieras pääoma			360 897	397 465	394 860	366 178	339 092					
Koroton vieras pääoma			21 058	23 162	23 157	23 008	22 876					
Vieras pääoma			382 097	420 929	418 468	389 770	362 686					
Vastattavaa yhteensä			596 810	635 641	633 181	604 483	577 398					
<i>Omavaraisuusaste</i>			36 %	34 %	34 %	36 %	37 %					

Ei merkittäviä uusia investointeja tarkastelujaksolla, joten omaisuuden tasearvo pienenee poistojen myötä

Oikeudenkäyntisaaminen

Ei muutoksia yhtiön omassa pääomassa

Liikelaitosmuotoisen metron kassavirtalaskelma

k€	Metro omaa liikelaitoksena						Konsernimalli metron kanssa				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liikevaihto			100 243	107 208	106 687	104 683	103 988				
Liiketoiminnan muut tuotot			25 750	31 157	31 665	32 880	32 880				
Tuotot yhteensä			125 993	138 365	138 352	137 563	136 867				
Materiaalit ja palvelut			-19 373	-20 059	-20 059	-20 059	-20 059				
Henkilöstökulut yhteensä			0	0	0	0	0				
Muut kulut			-22 566	-22 792	-22 691	-22 598	-22 534				
Sisäiset palveluloitukset			-45 336	-53 546	-52 350	-50 327	-50 542				
Korkokulut			-5 092	-5 688	-5 942	-5 708	-5 290				
Infrakorko			0	0	0	0	0				
Takauspalkkio kaupungille			0	0	0	0	0				
Korvaus peruspääomalle			-3 585	-3 585	-3 585	-3 585	-3 585				
Konserniavustus											
Kulut yhteensä			-95 953	-105 671	-104 629	-102 278	-102 010				
Nettokäyttöpääoman muutokset			-486	1 400	-3	-99	-88				
Investoinnit			-72 399	-70 660	-31 114	-6 504	-7 683				
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset			42 845	36 567	-2 605	-28 682	-27 086				
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset			0	0	0	0	0				
Verot			0	0	0	0	0				
Kassavarojen muutos			0	0	0	0	0				
Alkukassa 1.1			0	0	0	0	0				
Loppukassa 31.12			0	0	0	0	0				

M400 kalustohankinnan ensimmäiset osat nostavat investointitasoa vuonna 2030

VALOR

VALOR PARTNERS
ETELÄESPLANADI 24
00130 HELSINKI

VALOR.FI

Seudullisen kaupunkiliikenneyhtiön perustaminen

Infrakustannusten korvaaminen ja infravuokran veloituserusteet
22.6.2021

VALOR

Tausta

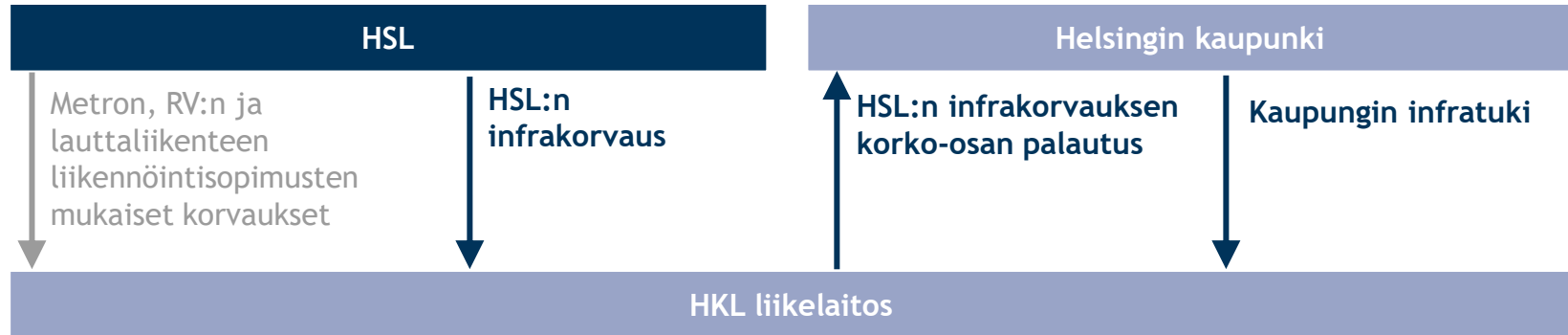
- HSL:n infrasopimus on lähtökohtaisesti HSL:n ja kuntien välinen sopimus
- Tällä hetkellä HKL-liikelaitos edustaa Helsingin kaupunkia HSL:n infrasopimuksen vastapuolena ja veloittaa infrakorvauksen HSL:ltä
- HKL:n muuttuessa yhtiömuotoon ja yhtiön omistuspohjan laajetessa HSL:n infrasopimus ja siihen liittyvät rahavirrat siirtyvät Helsingille vastaavasti kuin muissa kunnissa (esim. Espoo ja Länsimetro)
- Infrakorvauksen siirtyessä kunnille, yhtiö perii infran kulut kunnilta. Infran kuluihin lukeutuu joukkoliikenneinfran pääoma ja hallinto- ja käyttökulut
- Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupunkien välillä kulut peritään infravuokran muodossa
- Huomioitavaa, että Vantaan tapauksessa raitiotieinfra jää kaupungille lukuun ottamatta varikkoalueen ratapohjaa, joka sisältyy yhtiöön, ja jonka kustannukset yhtiö perii kaupungilta infravuokrana
- Tämä dokumentti kuvaa infraan liittyvien rahavirtojen kulun HSL:n, kaupunkien ja yhtiön muodostamassa kokonaisuudessa sekä infravuokran veloitusperusteet

Sisältö

1. Infravuokran logiikka yhtiörakenteessa
2. Infravuokran veloitusperusteet

Liikelaitosvaiheessa HKL:n infraan liittyvät tulot ovat yhdistelmä HSL:n infrakorvausta ja kaupungin infratukea

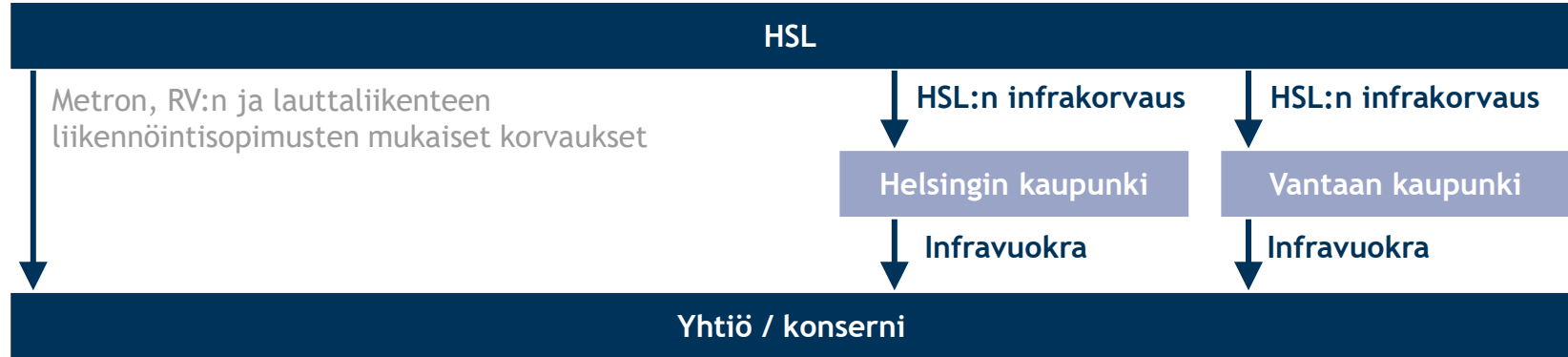
Keskeiset rahavirrat ennen yhtiöittämistä

- Liikennöintisopimukset ovat liikelaitoksen ja HSL:n välisiä ja HSL maksaa liikennöintikorvaukset suoraan liikelaitokselle
- HSL:n infrakorvaussopimus on HSL:n ja osakaskuntien välinen - Helsingissä kuntaa edustaa HKL-liikelaitos, joka saa infrakorvauksen suoraan HSL:tä ja palauttaa siitä korkokomponentin¹⁾ suoraan kaupungille
- Infrakorvaus vähennettynä korkokomponentilla ei riitä kattamaan kaikkia infran menoja. Kattaakseen loput infran todellisista kustannuksista, Helsingin kaupunki maksaa HKL:lle infratukea, jonka suuruus sovitaan talousarviossa

Yhtiörakenteessa yhtiön kaikki infraan liittyvät tulot tulevat kaupungilta infravuokran muodossa

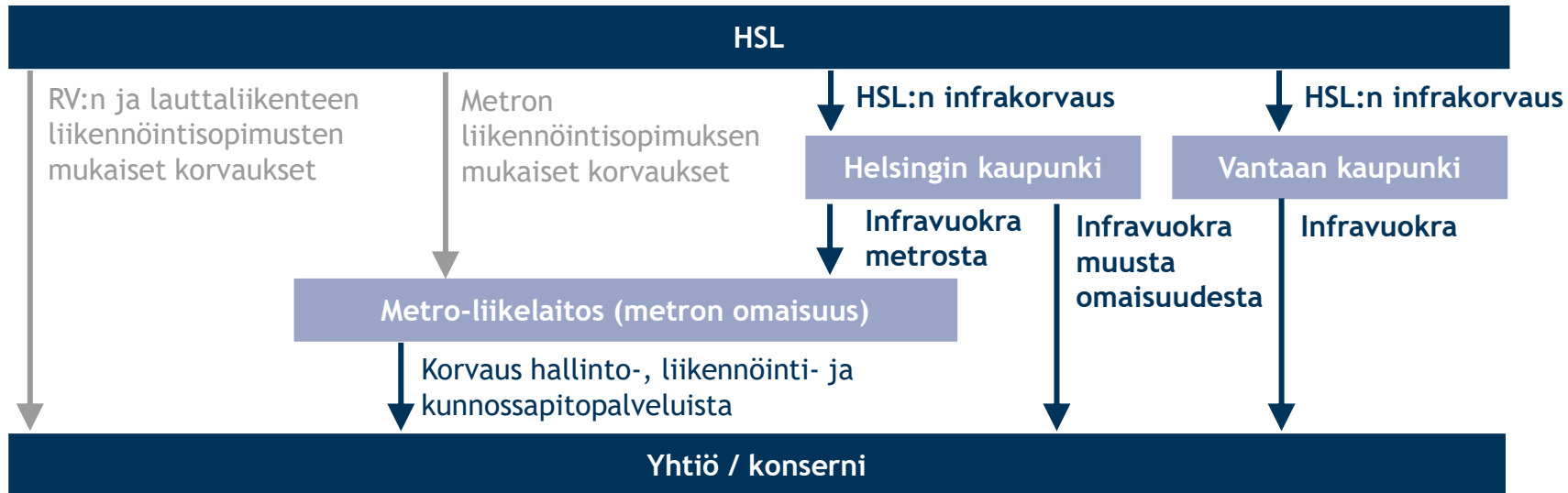
Keskeiset rahavirrat yhtiörakenteessa

- Liikennöintisopimukset ovat yhtiön ja HSL:n välisiä ja HSL maksaa liikennöintikorvaukset suoraan yhtiölle. Logiikka on sama kuin ennen yhtiöittämistä
- Yhtiömallissa Helsingin kaupunki edustaa itseään HSL:n infrakorvaussopimuksessa ja saa HSL:n infrakorvauksen suoraan. Yhtiö toimittaa korvauksen laskutukseen tarvittavan aineiston
- Vastaavasti Vantaa saa HSL:ltä infrakorvausta, jolla katetaan Vantaan ratikan infra
- Yhtiö veloittaa kaupungeilta infravuokraa, jolla se kattaa infraan liittyvät kustannukset

Yhtiörakenteen välivaiheessa metron liiketoiminta jää liikelaitokseen, johon myös metron infravuokra ohjautuu

Keskeiset rahavirrat välivaiheen rakenteessa

- Välivaiheen rakenteessa metroliiketoiminta jää liikelaitokseen, jolloin metroon liittyvä liikennöintikorvaus ja infravuokra menevät liikelaitokseen. Yhtiö tarjoaa liikelaitokselle hallinto-, kunnossapito- ja liikennöintipalvelut
- Raitiotie- ja muun infran osalta kaupungit maksavat infravuokran suoraan yhtiölle

Sisältö

1. Infravuokran logiikka yhtiörakenteessa

2. Infravuokran veloitusperusteet

Infravuokran veloituserusteiden tulisi kannustaa yhtiötä - kannustavuutta on selkeimmin luotavissa ylläpituokraan

Uudisinvestoinnit

- Voidaan luoda hankekohtaisia kannustimia (esim. hankesuunnitelman ylitys/alitus jaetaan 50/50 kaupungin ja yhtiön kesken)
- Tämä kuitenkin haastavaa silloin jos se muuttaa ylläpituokran tasoa → esim. huonosti mennyt hanke tuottaa tappiota yhtiölle vielä vuosikymmenien päästä investoinnista
- Kannustavuus olisikin parempi olla kertakorvauksena tai liittää johdon kannustimiin

Ylläpituinvestoinnit

- Voidaan luoda hankekohtaisia kannustimia (esim. hankesuunnitelman ylitys/alitus jaetaan 50/50 kaupungin ja yhtiön kesken)
- Sama logiikka kuin edellisissä

Kunnossapito

- Helppo luoda tehokkuusinsentiivejä suoriteperusteisen mallin kautta
- Jos kunnossapidosta jää yhtiölle ylijäämää ja siitä maksetaan vero, se ei haittaa, sillä se on myös kaupungin etu sikäli kun suoritehinnat ovat alkutilanteessa kustannusvastaavalla tasolla
- **Jos ylläpituinvestoinnit ja kunnossapito tulisivat samasta suoritekokonaisuudesta, niin muodostuisi kannustava kokonaisuus, jossa yhtiöllä olisi kyky optimoida ylläpituinvestointeja sekä kunnossapitotasojen kokonaisuutena**

Infrassa viisi selkeää korvattavaa kustannuskokonaisuutta

Olemassa oleva infran pääomakulut	<ul style="list-style-type: none">• Yhtiöittämisetkellä olemassa oleva omaisuus, joilla vielä tasearvoa• Esim. metrorata, metroasemat ja raitiotierata
Uutta infraa luovien investointien pääomakulut	<ul style="list-style-type: none">• Yhtiöittämisetken jälkeen syntyvä uusi omaisuus• Esim. Raide-jokerin raitiotierata, Kalasataman rata
Infraa parantavat investointien pääomakulut¹⁾	<ul style="list-style-type: none">• Olemassa olevaan tai uuteen omaisuuteen tehtävät suuremmat, suorituskykyä parantavat investoinnit• Esim. Metroaseman peruskorjaus, raitiotieosuuden peruskorjaus
Infran ylläpitokulut ja vuosikorjaukset	<ul style="list-style-type: none">• Omaisuuden ennakoiva ja korjaava kunnossapito sekä vuosikorjaukset, jotka voivat olla merkittäviä, mutta pitävät yllä omaisuuden suorituskykyä• Esim. kiinteistöhuolto, RV-radan hionnat, yksittäisten vaihteiden vaihdot
Hallinnon kustannukset (esim. vyörytykset)	<ul style="list-style-type: none">• Yllämainittuihin toimiin liittyvät tai niitä tukevat epäsuorat toiminnot• Esim. johto, investoinneille allokoimaton omaisuudenhallintakulut, tukifunktioiden vyörytykset

Nykytilanteeseen tunnistettu kolme selkeästi toisistaan poikkeavaa mallia

	<i>VE1: Yksinkertainen kustannusperusteisuus</i>	<i>VE2: Tehokasta käyttöä kannustava</i>	<i>VE3: Tehokasta omistamista kannustava</i>
Olemassa oleva infran pääomakulut	Kustannusperuste, jossa avaimena poistot ¹⁾ ja korot		
Uutta infraa luovien investointien pääomakulut	Kustannusperuste, jossa avaimena poistot ¹⁾ ja korot		
Infraa parantavat investointien pääomakulut	Kustannusperuste, jossa avaimena poistot ¹⁾ ja korot		Talousarviossa sovittava kokonaissumma, jonka puitteissa yhtiö toimii
Infran ylläpitokulut ja vuosikorjaukset	Kustannusperusteisesti	Talousarviossa sovittava kokonaissumma, jonka puitteissa yhtiö toimii	
Hallinnon kustannukset (esim. vyörytykset)	Kustannusperusteisesti		

Vaihtoehtojen vertailu

VE1: Yksinkertainen kustannusperusteisuus

- Ennustettava kokonaisuus
- Yhtiön investointien päätöksenteko määritellyn prosessin mukaisesti
- Ei kannusta tehokkuuteen, sillä kaikki korvataan kustannusperusteisesti

VE2: Tehokasta ylläpitoa kannustava

- Pääomapuoli helposti ennustettava
- Tarjoaa yhtiölle riittävän vapausasteen huolehtia omaisuudesta tehokkaasti
- Kannustaa optimoimaan omaisuuden ylläpidon tehokkuutta
- Kannustaa teoriassa investoimaan, jos sillä voi välttää käyttökuluja (tärkeää että elinkaarikustannusten laskenta yhtiössä toimii)
- Edellyttää, että ylläpitävät ja parantavat investoinnit määritellään selkeästi

VE3: Tehokasta omistamista kannustava

- Vaikea ennustaa merkittävää osaa kustannuksista
- Yhtiöllä korkea vapausaste myös omaisuutta parantavien investointien suhteen
- Vahvasti kokonaisuuden optimointiin kannustava malli
- Toimivan hinnaston luonti vaativaa ja sopimuskokonaisuudesta muodostuu monimutkainen

--Suositeltu malli lähteä liikkeelle--

Infravuokran veloituserusteet

Pääomavuokra

- Infraomaisuuden poistoista 100 %
- Infralainojen koroista ja takauspalkkioista 100 %
- Mahdollisten kiinteistöyhtiöiden pääoma- ja rahoitusvastikkeista 100 %

Ylläpitovuokra

- Talousarviossa vahvistettava summa, joka kattaa yhtiön hallinto- ja ylläpitokulut. Kulut voivat sisältää kehittämiskuluja, joita ei aktivoida hankkeille
- Summassa huomioidaan mahdollisten kiinteistöyhtiöiden ylläpitovastikkeet

Muut huomiot

- Poistoissa selkeintä käyttää HSL:n infrasopimuksen mukaisia poistoajoja
- Rakennusaikaisten korkojen aktivointi taseeseen ja veloitus poistoissa
- Poistot sisältävät myös mahdolliset arvonalenemat tai alaskirjaukset, jolloin hankkeiden syntyneet kustannukset (esim. suunnittelukustannukset) saadaan katettua, jos hanke päätetään suunnitteluvaiheessa keskeyttää
- Jos esim. ylläpitovuokra poikkeaa merkittävästi toteutuneista kustannuksista, yhtiön on mahdollista palauttaa osa vuokrasta tai vastaavasti sopia lisävuokrasta

Infravuokramalli on HSL:n infrakorvaussopimusta noudatteleva, mikä selkeyttää kokonaisuutta

Ote HSL:n ja kaupungin välisestä infrasopimuksesta

Infrakulut

- liikennemuodoittain nousujen suhteessa

Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain.

Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon.

Vantaan kehärata ja tulevat muut kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia.

VALOR

VALOR PARTNERS
ETELÄESPLANADI 24
00130 HELSINKI

VALOR.FI

Kaupunkiliikenne Oy:n omistajastrategia

Kaupunkiliikenne Oy:n 5–7 vuoden omistajastrategia

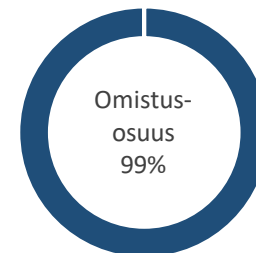
Omistus

Yrityksen tehtävä

- Yhtiön tehtävänä on maksimoida yhteiskunnallista etua tuottamalla kestävän liikkumisen palveluja, hallinnoimalla niihin liittyvää infraa, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttamalla niihin liittyviä investointihankkeita Helsingin seudulla laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi.
- Yhtiö on keskeinen väline kaupunkirakenteen kehittämiseen liittyvien maankäyttöisten ym. ratkaisujen mahdollistamisessa ja niihin liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa.
- Yhtiö harjoittaa toimintaansa omistajiensa ja tilaajana toimivan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän linjausten mukaisesti.

Omistus rakenne ja -järjestelyt

- Kaupungilla on strateginen intressi yhtiön omistamiseen.
- Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.
- Kaupungin omistus yhtiössä pienenee ja rakenne muuttuu konserniksi, jos Vantaan ratikka päätetään toteuttaa ja Vantaa kasvattaa omistustaan yhtiössä. Kaupungin omistus voi pienentyä myös muun omistuspohjan laajenemisen myötä.
- Yhtiö kuuluu kaupungin konserniohjauksessa kaupunkiympäristön apulaispormestarin toimialaan.

Muu kuin markkina-
ehtoisesti toimiva
yhteisö

Strateginen tahtotila

Tavoite

- Yhtiö on toimialansa edelläkävijä Euroopassa (ml. elinkaaritehokkuus, kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja vastuullisuus).
- Yhtiö kehittää osaamistaan ja palveluitaan jatkuvasti kaupunkistrategian tavoitteiden ja omistajien muiden tarpeiden toteuttamiseksi.
- Yhtiö toimii yhteistyössä niin omistajiensa, HSL:n kuin muidenkin toimijoiden kanssa niiden vastuulla olevien yleisen edun mukaisten julkisten palvelujen tuottamiseksi kokonaisuuden kannalta optimaalisella tavalla.
- Yhtiö toimii horisontaalisen yhteistyön mahdollistavana viranomaishankintayksikkönä, eikä osallistu joukkoliikenteen liikennöinnin mahdollisiin kilpailutuksiin.

Kehittämislinjaukset

- Tarkoituksena on, että yhtiö hallinnoi ja operoi koko pääkaupunkiseudun metroa länsimetron kakkosvaiheen valmistumisen jälkeen.
- Vantaan ratikkahankkeen toteutumisesta riippuen yhtiön rakennetta kehitetään kohti konsernirakennetta ja yhtiön omistuspohjaa pyritään laajentamaan Helsingin seudulla olemassa olevien ja/tai tulevien raideliikenneyhteyksien mukaisesti.

Hallitus

Osaamisvaatimukset

- Kuntalain ja konserniohjeen mukaiset hallituksen kollektiiviset osaamisvaatimukset
- Joukkoliikenne-, infra-, huolto- ja kiinteistöliiketoiminta
- Investoinnit ja rahoitus sekä omaisuudenhallinta
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus
- Henkilöstöjohtaminen
- Digitalisaatio ja automatisointi

Palkkioryhmä

- Yhtiö kuuluu palkkioryhmään A.
LIITE: Kaupunginhallitus 30.11.2021 / 10 §

Keskeiset tavoitteet ja mittarit

Asiakaskeskeisyys

- Säännöllinen matkustajatytyväisyyskysely ja sidosryhmäkysely

Vastuullisuus työnantajana

- Henkilöstötytyväisyys

Kustannustehokkuus ja tuotantovarmuus

- Operatiivinen tehokkuus (paikkakilometrikustannus)
- Investointien kustannustehokas ja suunnitelmallinen toteutus
- Luotettavuus (Ajettujen lähtöjen osuus tilausta lähdöstä)

Hiiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen

- Yhtiön oman toteutus-suunnitelman mukainen mittaristo

Yhtiön riittävä vakavaraisuus

- Omavaraisuusaste vähintään 15 %*

* Omavaraisuusaste konsernitason tasoisesti konsernirakenteen käyttöönoton jälkeen

[KAUPUNKILIIKENNE OY:N] YHTIÖJÄRJESTYS

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Yhtiön toiminimi on [Kaupunkiliikenne] Oy, ruotsiksi [**] Ab, englanniksi [**] Ltd.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

2 § Toimiala

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia tuottaa kestävän liikkumisen palveluja, kuten metro-, raitio- ja lauttaliikenteen sekä kaupunkipyöräilyn palveluja Helsingin seudulla. Yhtiö rakennuttaa, hoitaa, ylläpitää, valvoo, vuokraa ja kehittää joukkoliikenteen infrastruktuuria ja siihen liittyviä tiloja ja toimintoja sekä tarjoaa näihin liittyviä palveluja.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa myös rahoitusinstrumenttien kuten arvopapereiden, osakkeiden ja osuuksien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön.

Yhtiön toiminnan tarkoitus ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Tästä määräyksestä huolimatta yhtiö voi jakaa varoja osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla tavoilla osakkeenomistajilleen tämän yhtiöjärjestyksen määräykset huomioon ottaen.

Yhtiö toimii julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisesti omistajiensa sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiö toteuttaa sen vastuulla olevia yleisen edun mukaisia julkisia palveluja ensisijassa omakustannusperiaatteella muiden viranomaishankintayksiköiden kanssa yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

3 § Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä voi olla A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -lajin osakkeita.

Jokaisella A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -lajin osakkeella on yksi (1) ääni.

A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -lajin osakkeilla on oikeus saada varojenjakona tai jako-osuutena yhtiötä purettaessa yhtiöstä vähintään summa, joka vastaa A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -lajin osakkeen merkintähintaa lisättynä kyseiselle osakelajille tehdyillä sijoituksilla yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon. A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -osakesarjojen osakkeenomistajien kesken jaettavat varat jaetaan osakelajin omistusosuuksien suhteessa.

Mikäli yhtiökokous päättää jakaa varoja, jotka kohdistuvat tiettyyn osakelajiin, muiden osakelajien osakkeilla ei ole oikeutta sanottuun varojenjakoon.

A-, B-, CP-, CK-, DH-, E- ja F -lajin osakkeilla ei ole oikeutta vaatia osakeyhtiölain mukaista vähemmistöosinkoa.

4 § Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä.

Yhtiön toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi (2) vuotta ja se päättyy vaalia tai valintaa seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

5 § Toimitusjohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka valitsee hallitus.

Toimitusjohtajan tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa.

6 § Edustaminen

Yhtiötä edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yksin tai hallituksen siihen oikeutamat henkilöt kaksi yhdessä.

7 § Tilintarkastajat

Yhtiöllä on yksi (1) tilintarkastaja ja yksi (1) varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

Tilintarkastajan toimikausi on kaksi (2) vuotta siten, että toimikausi päättyy vaalia tai valintaa seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

8 § Tilikausi

Yhtiön tilikausi on 1.1.–31.12.

9 § Kokouskutsu

Kutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajalle kirjallisesti osakseluetteloon merkittynä postiosoitteeseen tai sähköpostiosoitteeseen viimeistään neljä (4) viikkoa ennen kokousta ja ylimääräiseen yhtiökokoukseen viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kokousta.

10 § Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä toukokuun loppuun mennessä.

Kokouksessa on:

esitettävä

1. tilinpäätös ja toimintakertomus;
2. tilintarkastuskertomus;

päätettävä

3. tilinpäätöksen vahvistamisesta;
4. taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
5. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
6. hallituksen jäsenille ja tilintarkastajille maksettavista palkkioista;
7. tarvittaessa hallituksen jäsenten lukumäärästä;

valittava

8. tarvittaessa hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet ja
9. tarvittaessa tilintarkastaja ja varatilintarkastaja.

11 § Muut yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat

Yhtiökokouksessa on käsiteltävä yhtiön kannalta merkittävän liiketoiminnan tai sen osan luovuttaminen taikka hankkiminen sekä yhtiön kannalta merkittävät ja laajakantoiset investoinnit.

12 § Konserniohjaus

Yhtiö noudattaa toiminnassaan Helsingin kaupungin kulloinkin voimassa olevaa konserniohjetta sekä Helsingin kaupungin yhtiölle antamaa konserniohjausta.

Yhtiö pyrkii ottamaan toiminnassaan huomioon osakkeenomistajiensa kaupunkistrategioissa yhtiötä ja sen toimintaa koskevat osat sekä yhtiölle talousarvioissa mahdollisesti asetetut tavoitteet, osakkeenomistajien yksittäistapauksessa määrittelemän kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yleisen edun. Yhtiö pyrkii ottamaan toiminnassaan huomioon myös Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) järjestämälle liikenteelle asetetut tavoitteet.

13 § Tietojensaantioikeus

Helsingin kaupungin pormestarilla, apulaispormestarilla ja kansliapäälliköllä sekä Vantaan kaupungin kaupunginjohtajalla sekä henkilöstö- ja konsernijohtajalla on oikeus saada kaikki tarvitsemansa yhtiötä ja sen toimintaa koskevat tiedot. Tietojensaantioikeutta laajennetaan mahdollisten muiden osakkeenomistajien viranhaltijoille tarpeen mukaan.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien luottamushenkilöillä on oikeus saada yhtiöltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita he toimeensa pitävät tarpeellisina. Tietojensaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisia tietoja ja asiakirjoja, jotka viranomaisen asiakirjoina olisivat lain mukaan salassa pidettäviä.

14 § Suostumuslauseke

Osakkeen hankkiminen luovutustoimin vaatii yhtiön hallituksen suostumuksen.

Suostumusta koskeva hakemus on viipymättä tehtävä kirjallisesti hallitukselle yhtiön kaupparekisteriin merkittyyn osoitteeseen. Yhtiön hallituksen on kahden (2) kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta käsiteltävä asia, ja samassa ajassa kirjallisesti ilmoitettava hakijalle ratkaisusta.

Tämä suostumuslauseke on ensisijainen suhteessa lunastuslausekkeeseen.

15 § Lunastuslauseke

Jos osake siirtyy muulta omistajalta kuin yhtiöltä uudelle omistajalle, on siirronsaajan viipymättä ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle. Helsingin kaupungilla on tällöin ensisijainen, muilla osakkeenomistajilla toissijainen ja yhtiöllä viimesijainen oikeus lunastaa osake seuraavilla ehtoilla:

1. Lunastusoikeus koskee kaikenlaisia saantoja.
2. Saman saannon kohteena olevat osakkeet on kaikki lunastettava.
3. Lunastushinta on osakkeen luovuttajan ja luovutuksensaajan sopima hinta. Vastikkeettomassa saannossa lunastushinta on osakkeiden alkuperäinen merkintähinta.
4. Hallituksen on ilmoitettava Helsingin kaupungille ja muulle osakkeenomistajalle osakkeen siirtymisestä kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun osakkeen siirtymisestä on ilmoitettu hallitukselle. Ilmoituksessa on kerrottava:
 - Helsingin kaupungin ensisijaisesta lunastusoikeudesta,
 - päivämäärästä, johon mennessä Helsingin kaupungin on viimeistään tehtävä lunastusvaatimus,
 - päivämäärästä, johon mennessä muun osakkeenomistajan on viimeistään tehtävä lunastusvaatimus, jos Helsingin kaupunki ei käytä lunastusoikeuttaan,
 - tuleeko yhtiö mahdollisesti käyttämään viimesijaista lunastusoikeuttaan, sekä
 - lunastushinnan määrä.

Ilmoitus sekä tieto muille osakkeenomistajille on toimitettava samalla tavalla kuin yhtiökoukouskutsu toimitetaan.

5. Käyttäessään lunastusoikeuttaan Helsingin kaupungin on yhden (1) kuukauden kuluessa ja muun osakkeenomistajan kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun osakkeen siirtymisestä on ilmoitettu hallitukselle, esitettävä kirjallinen lunastusvaatimus.

6. Yhtiön on kahden kuukauden kuluessa siitä, kun osakkeen siirtymisestä on ilmoitettu hallitukselle, ilmoitettava osakkeen saajalle, käyttääkö yhtiö lunastusoikeuttaan niihin osakkeisiin, joita Helsingin kaupunki tai muut osakkeenomistajat eivät ole lunastaneet.
7. Jos Helsingin kaupunki ei käytä ensisijaista lunastusoikeuttaan ja useat muut osakkeenomistajat haluavat käyttää lunastusoikeuttaan, hallituksen on jaettava osakkeet lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden suhteessa. Jos jako ei mene tasan, jäljelle jääneet osakkeet jaetaan arvalla.
8. Lunastushinta on maksettava yhtiölle kuukauden kuluessa viimeisestä mahdollisesta lunastusvaatimuksen esittämispäivästä tai, jos lunastushintaa ei ole kiinteästi määrätty, lunastushinnan vahvistamispäivästä.

Tämä yhtiöjärjestyksen määräys on aina merkittävä osakeluettelon sekä mahdollisiin osakekirjoihin, väliaikaistodistukseen ja osakeantilippuun.

OSAKASSOPIMUS
[KAUPUNKILIIKENNE] OY

[pp.kk.vvvv]

LIITELUETTELO

Liite 4.1	Liiketoimintasuunnitelma
Liite 5.1	Yhtiöjärjestys
Liite 6.2	Tappion laskentakaava
Liite 7.3	Konserniohje

SISÄLLYS

1.	SOPIMUKSEN OSAPUOLET	2
2.	SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	2
3.	MÄÄRITELMÄT	2
4.	YHTIÖN TEHTÄVÄT	4
5.	YHTIÖN OMISTUS	6
6.	RAHOITUS	8
7.	HALLINTO	11
8.	VAROJENJAKO.....	16
9.	YHTIÖN OSAKKEEN LUOVUTTAMISTA KOSKEVAT RAJOITUKSET	16
10.	OSAKKAIDEN VASTUUT.....	17
11.	TIEDONSAANTIOIKEUS.....	18
12.	IMMATERIAALIOIKEUDET	18
13.	SOPIMUSRIKKOMUKSET	18
14.	MUUT EHDOT	19
15.	ERIMIELISYYDET JA SOVELLETTAVA LAKI.....	20
16.	SOPIMUSKAPPALEET JA ALLEKIRJOITUKSET.....	20

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Tämä osakassopimus ("**Osakassopimus**") on tehty seuraavien osapuolten välillä:

(1) Helsingin kaupunki
Y-tunnus: 0201256-6
Osoite: PL 1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

(2) Vantaan kaupunki
Y-tunnus: 0124610-9
Osoite: Asematie 7, 01300 VANTAA

(1) - (2) jäljempänä yhdessä "**Osakkaat**" ja yksin "**Osakas**"

(3) [Kaupunkiliikenne Oy], jäljempänä "**Yhtiö**"
Y-tunnus: [**]
Osoite: [**]

(1) - (3) jäljempänä yhdessä "**Osapuolet**" ja erikseen "**Osapuoli**".

2. SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tällä Osakassopimuksella on tarkoitus sopia niistä periaatteista, joita noudatetaan, kun Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toimintaa ryhdytään harjoittamaan osakeyhtiömuodossa. Helsingin seudun kuntien joukkoliikennehankkeiden toteuttamista varten ja kuntien joukkoliikenteen yhtenäisen ja tehokkaan hallinnoinnin ja operoinnin mahdollistamiseksi Yhtiöön tai sen mahdollisiin tytä- tai osakkuusyhtiöihin voidaan siirtää myös muiden Helsingin seudun kuntien joukkoliikenteeseen liittyviä kokonaisuuksia, ja Yhtiön osakkaaksi voi vastaavasti tulla myös muita Helsingin seudun kuntia.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) jäsenkuntien joukkoliikenneyhteistyötä koskevan erityislain ja kuntien välisen sopimuksen perusteella vastuu liikennepalveluiden suunnittelusta ja järjestämisestä kuuluu HSL:lle, ja Yhtiö tuottaa näitä palveluja raide- ja muun kaupunkiliikenteen osalta HSL:n kanssa tehtävien sopimusten perusteella.

Tällä Osakassopimuksella Osakkaat sopivat Yhtiön ja mahdollisen myöhemmin muodostettavan kaupunkiliikennekonsernin hallinnosta, päätöksenteosta, toiminnan järjestämisestä, osakkeiden omistuksesta sekä Osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista suhteessa toisiinsa ja Yhtiön omistukseen.

Osakkaat ovat itsenäisesti ja huolellisesti arvioineet tämän Osakassopimuksen heille tuomat oikeudet ja velvollisuudet sekä sopimusjärjestelyyn liittyvät riskit ja mahdollisuudet.

3. MÄÄRITELMÄT

Tässä Osakassopimuksessa seuraavilla termeillä isolla alkukirjaimella kirjoitettuna on alla kuvatut merkitykset, ellei nimenomaisesti muuta käy ilmi sopimustekstistä tai kontekstista:

- 3.1. Erityisalojen hankintalaki** tarkoittaa vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1398/2016).
- 3.2. Hankintalaki** tarkoittaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016).
- 3.3. Horisontaalinen yhteistyö** tarkoittaa Erityisalojen hankintalain 26 §:ssä sekä erityisalojen hankintoja koskevan direktiivin (2014/25/EU) 28 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua yhteistyötä (tai yhteistyösopimusta), jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut.
- 3.4. HKL** tarkoittaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaistosta.
- 3.5. HSL** tarkoittaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymää
- 3.6. Järjestelmätason Investointi** tarkoittaa esimerkiksi sellaista pikaraitiotiekalustoon tai -varikoihin liittyvää investointia, jota ei voida kohdistaa yksittäisen Osakkaana olevan kunnan alueelle, ja joka kohdistuu pikaraitiotiekalustoon tai -varikoihin kokonaisuudessaan. Järjestelmätason investoinnit voivat kohdistua kaikkiin kaupunkiliikenteen muotoihin.
- 3.7. Konserniohje** tarkoittaa tämän Osakassopimuksen **Liitteeksi 7.3** otettua Yhtiön, Konserniyhtiöiden ja muiden sellaisten yhtiöiden, joissa Yhtiöllä on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, toimintaa ja päätöksentekoa koskevaa konserniohjetta. Selvyyden vuoksi todetaan, että isolla alkukirjaimella kirjoitettuna Konserniohjeella ei tässä Osakassopimuksessa tarkoiteta Perustajaosakkaan, tai muun Osakkaana olevan kaupungin konserniohjetta.
- 3.8. Konserniyhtiö / Konserniyhtiöt** tarkoittaa sellaisia Yhtiön tytäryhtiöitä, jolle Yhtiön harjoittamaa toimintaa voidaan siirtää kohdassa 4.4 tarkoitettun konsernirakenteen muodostamiseksi. Konserniyhtiöillä tarkoitetaan

tässä Osakassopimuksessa ainoastaan sellaisia Yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvia yhtiöitä, joiden toiminnan rahoitusvelvollisuus on tässä Osakassopimuksessa osoitettu osakesarjoille A-, B-, E-, F-, CP-, CK- ja DH.

- 3.9. Linjakilometri** tarkoittaa linjan vaunun ajamaa aikataulunmukaista yhden kilometrin mittaista ajoa linjan reitillä.
- 3.10. Osakas / Osakkaat** on määritelty tämän Osakassopimuksen kohdassa 1.
- 3.11. Osapuoli / Osapuolet** on määritelty tämän Osakassopimuksen kohdassa 1.
- 3.12. OYL** tarkoittaa osakeyhtiölakia (624/2006, muutokseen).
- 3.13. Perustajaosakas** tarkoittaa Helsingin kaupunkia.
- 3.14. Tappio** on määritelty tämän Osakassopimuksen **Liitteessä 6.2.**
- 3.15. Vantaan ratikka** tarkoittaa Vantaalle suunniteltavaa pikaraitiotietä, joka yhdistää Hakunilan ja Länsimäen seudun raideverkkoon ja luo suoran yhteyden Tikkurilaan, Jumboon ja Aviapolikseen sekä Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Vantaan ratikan on tarkoitus kytkeytyä muuhun joukkoliikennejärjestelmään metron, pääradan ja Kehäradan sekä tulevaisuudessa Helsingin pikaraitiotieverkoston kautta.
- 3.16. Yhtiö** on määritelty tämän Osakassopimuksen kohdassa 1.

4. YHTIÖN TEHTÄVÄT

4.1. Yhtiön liiketoiminta

Yhtiön tarkoituksena on tuottaa kestävästä liikkumisesta palveluja, kuten metro-, raitio- ja lauttaliikenteen sekä kaupunkipyöräilyn palveluja ensisijaisesti HSL:n järjestämään liikenteeseen Helsingin seudulla. Yhtiö rakennuttaa, hoitaa, ylläpitää, valvoo, vuokraa ja kehittää joukkoliikenteen

infrastruktuuria ja siihen liittyviä tiloja ja toimintoja sekä tarjoaa näihin liittyviä palveluja. Yhtiön liiketoimintasuunnitelma on oheistettu tämän Osakassopimuksen **liitteeksi 4.1**. Liiketoimintasuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Sidosyksikköaseman säilyttämiseen ja Horisontaalisen yhteistyön edellytysten täyttämiseen liittyen Yhtiö ei osallistu joukkoliikennetoimintaan liittyviin tarjouskilpailuihin palveluntarjoajana. Yhtiö ja Konserniyhtiöt voivat kuitenkin julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden asettamissa rajoissa tuottaa palvelumyyntiä konsernin ulkopuolisille tahoille, esimerkiksi vuokrata hallinnoimiensa asemakiinteistöjen tiloja ulkopuolisille vuokralaisille. Konserniyhtiöt voivat myös hankkia palveluita konsernin ulkopuolelta.

Yhtiö ei liiketoiminnassaan tavoittele voiton tuottamista Osakkailla.

Yhtiön hallinnon kieli on suomi, mutta Yhtiön tulee tarjota sen palvelut sekä suomen että ruotsin kielellä.

4.2. Sidosyksikköaseman turvaaminen

Yhtiö toimii Hankintalain ja Erityisalojen hankintalain tarkoittamalla tavalla omistajinaan olevien hankintayksiköiden sidosyksikkönä. Mikäli sidosyksikköä koskeva lainsäädäntö muuttuu, Yhtiö on velvollinen sopeuttamaan toimintansa näihin muutoksiin.

Yhtiö ja Osakkaat sitoutuvat varmistamaan, että Yhtiön sidosyksikköasemaan liittyvät edellytykset täyttyvät Yhtiön toiminnassa niin, että Osakkaiden Hankintalain ja Erityisalojen hankintalain edellyttämä määräysvalta, toiminnan kohdentumista koskeva vaatimus ja muut edellytykset turvataan kaikissa tilanteissa. Osakkaat sitoutuvat toimimaan yhteistyössä siten, ettei Yhtiön sidosyksikköasema Osakkaiden tekemien päätösten myötä vaarannu.

4.3. Horisontaalinen yhteistyö

Yhtiön toiminta liittyy Horisontaaliseen yhteistyöhön, jonka osapuolia ovat tämän Osakassopimuksen päivämääränä Yhtiö, Osakkaat, HSL ja Länsimetro Oy, ja jota yhteistyön osapuolet julkisina hankintayksikköinä harjoittavat toteuttaakseen niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Kaikki Horisontaalisen yhteistyön osapuolet ovat julkisia viranomaishankintayksiköitä, joiden väliseen yhteistyöhön ei erityisalojen hankintalain 26 §:n ja/tai hankintalain 16 §:n nojalla sovelleta kyseisiä lakeja. Horisontaalista yhteistyötä toteutetaan vain yhteistyön osapuolten välillä niiden yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Horisontaalisen yhteistyön osapuolten välillä laaditaan aina erillinen Horisontaalista yhteistyötä koskeva sopimus, jossa määritellään tarkemmin osapuolten oikeudet ja velvollisuudet.

Mikäli Horisontaalista yhteistyötä koskeva lainsäädäntö muuttuu, Yhtiö on velvollinen sopeuttamaan toimintansa näihin muutoksiin. Osakkaat sitoutuvat toimimaan yhteistyössä siten, etteivät Horisontaalisen yhteistyön edellytykset Osakkaiden tekemien päätösten myötä vaarannu.

4.4. Kaupunkiliikennekonserni

Yhtiön toiminnan alkaessa se harjoittaa yksin sille erillisen sopimuksen mukaisesti siirtynyttä osaa HKL:n toiminnasta.

Osakkaat kehittävät Yhtiön toimintaa siten, että tulevaisuudessa Yhtiö toimii raideliikennekonsernin emoyhtiönä ja Yhtiön liiketoiminta-alueet ja omaisuuserät on tarkoituksenmukaisella tavalla eriytetty erillisiin Konserniyhtiöihin sen jälkeen, kun Vantaan kaupunki on tehnyt Vantaan

ratikkaa koskevan hankepäätöksen, eikä ole ilmoittanut irtautuvansa Yhtiöstä Osakassopimuksen kohdan 9.2 mukaisella perusteella.

Konsernirakenteen tavoitteena on mahdollistaa omaisuuserien ja näihin liittyvien taloudellisten vastuiden jakautuminen omistajien kesken tarkoituksenmukaisella tavalla. Yhtiön operatiivinen toiminta järjestetään konsernirakenteessakin siten, että eri toimintojen synergiat toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Konsernirakenteen kehittämisessä otetaan huomioon myös se mahdollisuus, että siirtymäkauden jälkeen HSL päättää kilpailuttaa raitiotieliikenteen operoinnin.

4.5. Liiketoiminnan laajentaminen

Yhtiölle tullaan myöhemmässä vaiheessa siirtämään myös HKL:n harjoittama metroliiketoiminta siirtohetkellä tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla.

Osakkaiden tavoitteena on kehittää Yhtiöstä seudullinen joukkoliikennetoimija, jonka harjoitettavaksi voitaisiin siirtää nykyisten tai tulevien osakkaupunkien joukkoliikenteen harjoittamiseen liittyviä liiketoimintoja, muita kokonaisuuksia, hankkeita ja tehtäviä. Selvyyden vuoksi todetaan, että Yhtiö ei miltään osin korvaa HSL:n roolia seudullisen joukkoliikenteen tilaajaviranomaisena, ja HSL vastaa jatkossakin joukkoliikenteen järjestämisen suunnittelusta.

Yhtiö voi myös tehdä osakkaupunkien kanssa erillisiä sopimuksia esimerkiksi omaisuuden ylläpitoa tai hallintaa koskien, mikäli tällaisia omaisuuseriä ei siirrettäisi Yhtiön tai Konserniyhtiön omistukseen.

Mikäli Yhtiöön tai Konserniyhtiöön päätetään perustamisvaiheen jälkeen siirtää esimerkiksi uusia liiketoimintakokonaisuuksia, omaisuuseriä, hankkeita tai toteutusvastuita, Yhtiö sitoutuu tällöin tarvittaessa yhdessä Osakkaana olevan tai Osakkaaksi myöhemmin liittyvän kaupungin kanssa varmistamaan tällaisen siirron sekä muiden liittymiseen liittyvien järjestelyjen sekä sopimusrakenteiden verotuskohtelun Verohallinnolta haettavalla ennakkoratkaisuhakemuksella. Liiketoimintaa, omaisuuseriä tai muuta vastaavaa kokonaisuutta Yhtiöön siirtävä Osakas tai Osakkaaksi myöhemmin liittyvä kaupunki vastaa tällöin ennakkoratkaisuhakemusten kustannuksista sekä mahdollisista veroseuraamuksista, joita sille, Yhtiölle tai Konserniyhtiöille järjestelystä aiheutuu.

4.6. Merkittävät muutokset Yhtiön toiminnassa

Jos joukkoliikenteen lainsäädännössä, toteuttamisrakenteissa, HSL:n asemassa, tai muussa vastaavassa asiassa tapahtuu merkittäviä Yhtiön toimintaan vaikuttavia muutoksia, Osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan tarvittavista muutoksista Yhtiön liiketoimintaan.

5. YHTIÖN OMISTUS

5.1. Yhtiön omistus

Yhtiön osakkeet jakautuvat yhtiön perustamishetkellä A-, B-, CP-, CK- DH-, E- ja F- sarjojen osakkeisiin, jotka eroavat toisistaan **Liitteeksi 5.1** otetussa yhtiöjärjestyksessä ja tässä Osakassopimuksessa tarkemmin kuvatulla tavalla.

Kaikilla osakkeilla on yksi ääni yhtiökokouksessa.

Eri osakesarjojen tarkoituksena on järjestää Yhtiön tai sen Konserniyhtiöiden rahoitus kohdassa 6 kuvatulla tavalla.

Yhtiön omistusosuudet jakautuvat Yhtiön toiminnan alkaessa seuraavasti:

	A-sarja	%	B-sarja	%	CK-sarja	%	CP-sarja	%	DH-sarja	%	E-sarja	%	F-sarja	%	Yhteensä	Osuus äänival- lasta
Helsinki	xx	100	xx	100	xx	100	xx	xx	xx	100	xx	100	xx	100	xx	xx %
Vantaa	0	0	0	0	0	0	xx	xx	0	0	0	0	0	0	xx	xx %
Yhteensä		100		100		100		100		100		100		100		100 %

Yhtiö ei anna erillisiä osakekirjoja, vaan omistukset todetaan Yhtiön ylläpitämän osakasluettelon avulla.

Osakkaiden tarkoituksena on, että Vantaa hankkii kohdassa 4.4 tarkoitetun raideliikennekonsernin perustamisen yhteydessä Perustajaosakkaalta noin 33 prosenttia Yhtiön CP-sarjan osakkeista, joiden kauppahinnan on tarkoitus olla yhteensä noin 2,9 miljoonaa euroa.

5.2. Yhtiön oma pääoma

Yhtiön osakepääoma koostuu Perustajaosakkaan perustamisen yhteydessä sijoittamasta [**] eurosta ja Yhtiölle HKL:n liiketoimintojen, mahdollisten muiden liiketoimintojen siirtojen ja muiden sijoitusten yhteydessä osakepääomaan kirjatusta varoista.

Kullakin osakesarjalla on Yhtiössä oma OYL 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sijoitetun vapaan pääoman rahasto (SVOP-rahasto).

A-, B-, CP-, CK- DH-, E- ja, F- sarjojen osakkeiden merkintähinta on [100,00] euroa per osake, joka osakeanneissa kirjataan joko kokonaisuudessaan kullekin osakesarjalle kuuluvaan SVOP-rahastoon tai osittain osakepääomaan ja osittain kullekin osakesarjalle kuuluvaan SVOP-rahastoon.

A-, B-, CP-, CK- DH-, E- ja, F- sarjoille allokoituvat varat Yhtiön SVOP-rahastossa voidaan jakaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti ainoastaan näiden osakesarjojen osakkeille.

Yhtiön osakepääomaa alennettaessa tai osakepääomaa muuten jaettaessa Osakkaille varat jaetaan soveltuvin osin SVOP-rahaston jakoperusteiden mukaan siten, että varoja osakepääomaan sijoittaneelle Osakkaalle pyritään jakamaan tämän osakepääomaan sijoittama määrä.

Yhtiön mahdolliset oman pääoman voittovarot ja mahdolliset muut kuin A-, B-, CP-, CK- DH-, E- ja, F- sarjoille allokoituvat SVOP-rahaston varat kuuluvat kaikkien osakesarjojen osakkeille näiden omistuksen suhteessa.

Tässä kohdassa kuvattuja periaatteita sovelletaan myös mahdollisiin tuleviin osakesarjoihin.

5.3. Uudet osakkaat

Osapuolten tavoitteena on, että pidemmällä aikavälillä Yhtiön Osakkaaksi tulisi muitakin kaupunkia, mikäli se on seudullisen joukkoliikenteen tuottamisen ja kehittämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Mikäli kunta tai siihen verrattavissa oleva yhteisö, kuten kuntayhtymä, joka on samalla hankintalainsäädännössä tarkoitettu hankintayksikkö, haluaa liittyä Yhtiöön, Osakkaat päättävät asiasta yhtiökokouksessa. Yhtiön osakkaiksi otetaan lähtökohtaisesti vain HSL:n toimialueen kuntia tai muita julkisyhteisöjä. Muiden kuntien hyväksyminen Yhtiön osakkaiksi edellyttää, ettei se vaaranna kohdassa 4.3 tarkoitetun Horisontaalisen yhteistyön edellytyksiä.

Uuden osakkaan hyväksyminen Yhtiöön edellyttää Osakkaiden yksimielistä päätöstä yhtiökokouksessa, sekä uuden osakkaan sitoutumista Yhtiön osakassopimukseen. Uudelle Osakkaalle voidaan luoda uusi osakesarja tässä Osakassopimuksessa kuvatun rahoitusvastuun periaatteen laajentamiseksi uudelle Osakkaalle. Osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan uuden osakkaan mukaantulon ehdoista ja mahdollisista muutoksista tähän Osakassopimukseen.

6. RAHOITUS

6.1. Operatiivisen toiminnan rahoitus

Yhtiön ja mahdollisten Konserniyhtiöiden toimintaa rahoitetaan ensisijaisesti tulorahoituksella. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa omistajilleen, vaan Yhtiön jakokelpoinen oma pääoma käytetään ensisijaisesti Yhtiön oman, sen tytäryhtiöiden ja muiden Konserniyhtiöiden toiminnan rahoittamiseen, tukemiseen ja kehittämiseen.

Toiminnan pääperiaatteena on, että Yhtiö tekee myös mahdollisten Konserniyhtiöidensä liiketoimintaa koskevat sopimukset kolmansien osapuolten kanssa. Yhtiön ja mahdollisten Konserniyhtiöiden tuottamien palveluiden hinnoittelun lähtökohtana on omakustannusperiaate. Konsernin sisäisissä palvelusopimuksissa on kuitenkin huomioitava verolainsäädännön asettamat reunaehdot palveluiden hinnoittelulle.

Yhtiö ja kukin Konserniyhtiö vastaa lähtökohtaisesti itse vieraan pääoman ehtoisestä rahoituksesta ja siihen liittyvistä sopimuksista. Yhtiö voi toimia takaajana ja antaa vakuuksia tytäryhtiöiden lainoista.

6.2. Rahoitusvelvollisuus

Oman pääoman ehtoinen rahoitus toteutetaan lähtökohtaisesti osakesarjoittain siten, että kukin osakesarja vastaa Yhtiön ja/tai Konserniyhtiöiden toiminnan rahoittamisesta seuraavasti:

- A: [kuljettaja- ja valvomopalvelut]
- B: [kunnossapitopalvelut]
- CP: [pikaraitiotiekaluston ja -varikoiden ylläpito, kehittäminen ja vuokraus]
- CK: [Helsingin kantakaupungin raitiovaunukaluston ja -varikoiden ylläpito, kehittäminen ja vuokraus]
- DH: [Helsingin raitiotierataomaisuuden ylläpito, kehittäminen ja vuokraus]
- E: [metro-omaisuuden ylläpito, kehittäminen ja vuokraus]
- F: [lauttaliikenne]

Mikäli Yhtiöön tulisi myöhemmin muita osakesarjoja ja / tai toimintoja, sitoutuvat Osakkaat sopimaan näiden osakesarjojen ja / tai toimintojen rahoitusvelvollisuudesta erikseen.

Osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan tämän Osakassopimuksen ehdoista, mikäli oman pääoman ehtoiseen rahoitusosuuteen on tarvetta tehdä jonkun Osakkaan osalta muutoksia.

6.2.1. Juoksevan toiminnan rahoitus

Yhtiö ja Konserniyhtiöt rahoittavat juoksevan toimintansa ensisijaisesti tulorahoituksella ja vieraan pääoman ehtoosella rahoituksella. Kohdan 6.2 mukainen Osakkaiden rahoitusvelvollisuus on viimesijainen keino rahoittaa Yhtiön tai Konserniyhtiöiden toimintaa. Yhtiön tulee tekemisään sopimuksissa ja hinnoittelussaan pyrkiä siihen, ettei Yhtiön toiminnan taloudellisuus vaarannu, eikä tappiota synny, ja esimerkiksi konsernin sisäisten palveluveloitusten sekä sisäisen rahoituksen kustannuksen kautta ohjata myös Konserniyhtiöidensä toimintaa siten, ettei niiden toiminnassa aiheutuisi tappiota. Yhtiö ja Konserniyhtiöt ovat velvollisia suunnittelemaan toimintaansa pitkäjänteisesti ja huolehtimaan varainhoidostaan huolellisesti.

Mikäli yksittäisen Konserniyhtiön kohdan 6.2 mukainen rahoitusvelvollisuus on useammalla kuin yhdellä Osakkaalla, tällainen Konserniyhtiö ei anna tai vastaanota konserniavustusta, ellei Osakkaiden kesken erikseen toisin sovita.

Osakkaat sitoutuvat kuitenkin siihen, että mikäli Yhtiön tai Konserniyhtiön juoksevan toiminnan seurauksena syntyisi **Liitteessä 6.2.1** tarkoitettu Tappio johonkin yhtiön toiminnan osa-alueeseen liittyen, tulevat Osakkaat tekemään Tappion kattamiseksi oman pääoman ehtoosella sijoituksen Yhtiöön, elleivät Osakkaiden kesken yksimielisesti ja tapauskohtaisesti toisin sovita. Yhtiö tekee tarvittaessa vastaavan sijoituksen mahdollisesti Tappiota tehneeseen Konserniyhtiöön. Tappion määrä lasketaan **Liitteessä 6.2.1** kuvatulla laskentakaavalla, joka perustuu tilintarkastettuun tilinpäätökseen.

Tappio katetaan osakesarjakohtaisesti siten, että Tappio kohdistetaan tietylle osakesarjalle sen mukaan, missä Yhtiön tai Konserniyhtiön toiminnassa Tappio on syntynyt. Osakkaat vastaavat Tappion kattamiseksi tehtävästä oman pääoman ehtoosella sijoituksesta kyseisen osakesarjan omistussuhteiden suhteessa. Yhtiön Tappio, jota ei voida kohdistaa tietylle osakesarjalle, kohdistetaan kaikille Yhtiön osakesarjoille omistussuhteiden suhteessa.

Tappio katetaan siten, että Osakkaat, jotka omistavat osakesarjaa, jolle Tappio on kohdistettu, merkitsevät osakkeita kyseisestä osakesarjasta tämän osakesarjan omistussuhteidensa mukaisessa suhteessa Yhtiön päättämässä maksullisessa suunnatussa osakeannissa. Mikäli kyse on Tappiota tehneestä Konserniyhtiöstä, Yhtiö tekee osakemerkinnän maksun jälkeen samansuuruisen oman pääoman ehtoosella sijoituksen kyseistä osakesarjaa vastaavaan Konserniyhtiöön.

Yhtiön hallitus ilmoittaa Osakkaille mahdollisesti tarvittavan pääomituksen määrän ja osakesarjalle kohdistetun Tappion määrän tilikauden päättymisen jälkeen samassa yhteydessä, kun se kutsuu Yhtiön yhtiökokouksen vahvistamaan Yhtiön tilinpäätöksen. Mikäli tilinpäätöksen sisältö tai osakesarjalle kohdistetun Tappion määrä ei muutu Yhtiön tilinpäätöksen vahvistamisen seurauksena, voi sama yhtiökokous päättää suunnatusta maksullisesta osakeannista Tappion kattamisen toteuttamiseksi tämän kohdan mukaisesti.

Osakas sitoutuu merkitsemään ja maksamaan Tappion kattamiseksi Osakkaalle suunnatut uudet osakkeet [neljän (4)] kuukauden kuluessa yhtiökokouksen osakeantipäätöksestä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että osakesarjakohtaisesti tehty pääomasijoitus voidaan palauttaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti ainoastaan sijoituksen tehneelle Osakkaalle.

Muiden tytäryhtiöiden kuin Konserniyhtiöiden juoksevan toiminnan rahoitukseen ei sovelleta tämän kohdan 6.2.1 periaatteita. Niiden osalta rahoituksesta sovitaan tapauskohtaisesti.

6.2.2. Investointien rahoitus

Yhtiön ja Konserniyhtiöiden mahdolliset investoinnit rahoitetaan ensisijaisesti lainarahoituksella ja toissijaisesti Osakkaiden Yhtiön kautta tekemillä pääomasijoituksilla. Investointeja koskevat päätökset tehdään tämän Osakassopimuksen kohdassa 7 määriteltyjen periaatteiden mukaan.

Lainarahoitus pyritään järjestämään rahoituslaitoksista normaalein ehdoin Yhtiön tai Konserniyhtiön omin vakuuksin. Osakkaat voivat Yhtiön esityksestä myös myöntää lainarahoitusta tai antaa omavelkaisia takauksia erillisten päätösten mukaisesti.

Investoinnit rahoitetaan osakesarjakohtaisesti siten, että investoinnin rahoitus kohdistetaan tietyille osakesarjalle sen mukaan, missä Yhtiön tai Konserniyhtiön toiminnassa investoinnin rahoitusta edellytetään. Jos investointi rahoitetaan lainarahoituksen sijaan oman pääoman ehtoisesti, Osakkaat vastaavat investoinnin rahoittamiseksi tehtävästä oman pääoman ehtoisesta sijoituksesta kyseisen osakesarjan omistusosuuksien suhteessa.

Investointien oman pääoman ehtoinen rahoitus toteutetaan siten, että Osakkaat, jotka omistavat osakesarjaa, jolle investointi on allokoitu, merkitsevät osakkeita kyseisestä osakesarjasta tämän osakesarjan omistusosuksiensa mukaisessa suhteessa Yhtiön päättämässä maksullisessa suunnatussa osakeannissa. Mikäli investoinnin rahoitus kohdistetaan Konserniyhtiölle, Yhtiö tekee osakemerkinnän maksun tai SVOP-sijoituksen jälkeen samansuuruisen oman pääoman ehtoisen sijoituksen kyseistä osakesarjaa vastaavaan Konserniyhtiöön.

Yhtiön yhtiökokous voi valtuuttaa Yhtiön hallituksen tekemään päätöksen suunnatusta maksullisesta osakeannista investointien rahoittamisen toteuttamiseksi. Yhtiön hallitus voi myös kutsua yhtiökokouksen koolle osakeantipäätöksen tekemiseksi. Osakkeiden merkinnästä ja merkintähinnan maksamisesta määrätään investointikohtaisesti osakeantipäätöksessä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että osakesarjakohtaisesti tehty pääomasijoitus voidaan palauttaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti ainoastaan sijoituksen tehneelle Osakkaalle.

Siltä osin kuin Konserniyhtiöillä on omia tytäryhtiöitä tai Yhtiöllä on muita tytäryhtiöitä kuin Konserniyhtiöt (esimerkiksi kiinteistöosakeyhtiöitä), jotka tarvitsevat lisärahoitusta investointeja varten, noudatetaan näiden tytäryhtiöiden rahoitusvelvollisuuden osalta soveltuvin osin edellä tässä kohdassa 6.2.2 kuvattuja periaatteita. Pääomasijoitukset kulkevat Yhtiön ja Konserniyhtiön kautta kyseiselle tytäryhtiölle.

6.2.3. CP-osakesarjan rahoitus

Edellä kohdissa 6.2.1 ja 6.2.2 todetusta poiketen pikaraitiotiekaluston ja -varikkojen Tappioita ja investointeja koskeva rahoitusvelvollisuus jakautuu CP-osakesarjan sisäisesti seuraavasti:

a) Tappiot

CP-sarjan osakkeita omistavat kaupungit kattavat CP-osakesarjalle kohdistetun Tappion Linjakilometrien suhteessa.

b) Investoinnit

CP-osakesarjan kesken erotetaan kunkin Osakkaana olevan kaupungin alueelle sijoitettavaan pikaraitiotiekalustoon ja -varikoihin kohdistuvat investoinnit. Kaluston ja varikoiden osalta rahoitusvastuu määräytyy sen perusteella, minkä Osakkaan alueella harjoitettavaan liikennöintiin investointi kohdistuu.

Osakkaana oleva kaupunki rahoittaa ja takaa alueellensa sijoittuvan pikaraitiotiekaluston ja -varikon investointikustannukset edellä kohdassa 6 kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Hankkeiden rahoituksesta voidaan sopia tarkemmin Yhtiön ja Osakkaana olevan kaupungin välille tehtävässä erillisessä sopimuksessa.

Siltä osin kuin kyse on CP-sarjaan kohdistuvista Järjestelmätason Investoinneista, joiden vaikutukset eivät kohdistu pelkästään yhden kaupungin alueelle, CP-sarjan osakkeita omistavat Osakkaat vastaavat rahoituksesta yhdessä Linjakilometrien suhteessa.

c) Rahoitusvastuun toteuttaminen

CP-sarjan Järjestelmätason Investoinneissa Linjakilometrien suhde lasketaan viimeisimmässä vahvistetussa suunnitelmassa esitetyn arvion mukaisena. Investointihankkeissa viimeisin vahvistettu suunnitelma tyypillisesti tarkoittaa hankesuunnitelmaa. Osakkaat voivat kuitenkin myös sopia toisin, ja tavoitteena onkin soveltaa CP-sarjan Järjestelmätason Investointien rahoitusvastuussa mallia, joka mahdollisimman hyvin toteuttaa ns. hyötyjä maksaa -periaatetta.

Tappion tai investointien rahoituksen toteuttamiseksi, CP-sarjan osakkeita omistavat Osakkaat merkitsevät Osakkaan rahoitusvastuuta vastaavan määrän Yhtiön CP-sarjan osakkeita suunnatussa maksullisessa osakeannissa, ja Yhtiö tekee tarvittaessa sijoitusta vastaavan oman pääoman ehtoisen sijoituksen vastaavaan Konserniyhtiöön; ja

Juoksevan toiminnan ja investointien rahoitukseen sovelletaan muilta osin kohtien 6.2.1 ja 6.2.2 määräyksiä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että pääsääntöisesti kalusto hankitaan ja varikko rakennetaan Yhtiöön tai pikaraitiotiekalustoa ja -varikoita omistavaan ja hallinnoivaan Konserniyhtiöön lainarahoituksella, jonka CP-sarjan osakkeita omistavat Osakkaat tarvittaessa takaavat. Takausvastuu sovitaan velka kerrallaan Linjakilometrien suhteessa ja se vähenee sitä mukaa kun velkaa maksetaan pois.

7. HALLINTO

7.1. Osakkaiden nimenomaista suostumusta edellyttävät päätökset

Sen lisäksi, mitä jäljempänä tässä kohdassa 7 on todettu Osakkaan suostumuksesta erilaisissa päätöksentekotilanteissa, tulee Yhtiön tai mahdollisen Konserniyhtiön yhtiökokouksen tai hallituksen ennen lopullista sitovaa päätöksentekoa hakea Osakkaana olevan kaupungin etukäteinen suostumus aina, kun kyse on sellaisista Yhtiön tai Konserniyhtiön investoinneista, joiden takausvastuu tai rahoitusvelvollisuus on kohdan 6.2 mukaisesti kyseisellä Osakkaalla.

7.2. Yhtiökokous

Yhtiökokous tekee päätökset yhtiöjärjestyksen ja osakeyhtiölain mukaisesti.

Lisäksi seuraavista asioista on päätettävä aina yhtiökokouksessa ja päätös on tehtävä yksimielisesti:

- 1) yhtiöjärjestyksen muuttaminen;
- 2) Konserniohjeen hyväksyminen ja muuttaminen;

- 3) Yhtiön toiminta-ajatuksen, liiketoimintasuunnitelman tai toiminnan olennainen muuttaminen;
- 4) Yhtiön olennaisen liiketoiminnan myyminen tai lopettaminen;
- 5) omistuspohjan laajentaminen, OYL 9 luvun mukaiset osakeannit ja OYL 10 luvun mukaisten erityisten oikeuksien antaminen ja Yhtiön hallituksen valtuuttaminen tekemään vastaavat päätökset;
- 6) Yhtiön CP-sarjan osakkeisiin kohdistuvat pikaraitoteiden toiminnan kannalta erittäin merkittävät järjestelmätason investointien investointiperiaatteet ja investointiraamit;
- 7) sellaisten vähäistä merkittävimpien sopimusten solmiminen tai sijoitusten tekeminen, jotka eivät kuulu Yhtiön tai Konserniyhtiön tavanomaiseen liiketoimintaan;
- 8) Yhtiön omien osakkeiden hankkiminen tai lunastaminen OYL 15 luvun mukaisesti ja Yhtiön hallituksen valtuuttaminen tekemään vastaavat päätökset;
- 9) Yhtiön tai sen tytäryhtiön osakkeiden luovutus Yhtiön ulkopuoliselle taholle;
- 10) Yhtiön sulautuminen tai jakautuminen; ja
- 11) Yhtiön asettaminen selvitystilaan, hakeminen konkurssiin tai saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

7.3. Konserniohjaus ja Osakkaiden kokous

Yhtiö ja Konserniyhtiöt noudattavat Helsingin kaupungin konserniohjetta ottaen huomioon pakottavat osakeyhtiölain säännökset mm. osakkeenomistajien yhdenvertaiseen kohteluun liittyen.

Yhtiön ja Konserniyhtiöiden toiminnan ja päätöksenteon ohjaamista varten laaditaan lisäksi erillinen Konserniohje. Yhtiön hallitus laatii viimeistään vuonna 2022 järjestettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen mennessä esityksen Konserniohjeesta. Konserniohjeen hyväksymisestä päätetään yhtiökokouksessa ja hyväksyty Konserniohje otetaan tämän Osakassopimuksen **liitteeksi 7.3**. Konserniohjetta voidaan muuttaa vain Yhtiökokouksen päätöksellä kohdan 7.2 mukaisesti.

Yhtiö pyrkii ottamaan toiminnassaan huomioon Osakkaiden kaupunkistrategiassaan Yhtiötä ja sen toimintaa koskevat osat sekä Yhtiölle talousarvioissa tai muuten mahdollisesti asetetut tavoitteet, Osakkaiden yksittäistapauksessa määrittelemän kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yleisen edun.

Osakkaat järjestävät vähintään [kolme (3)] kertaa vuodessa osakkaiden kokouksen, jonka tarkoituksena on antaa Yhtiölle ja Konserniyhtiöille omistajaohjaukseen liittyviä ohjeita ja suosituksia.

Yhtiön hallitus toimii Osakkaiden kokouksen koollekutsujana ja tekee esityksen kokouksen asialistaksi. Osakkailla on oikeus esittää asioita käsiteltäväksi osakkaiden kokouksessa.

Osakkaiden kokouksella on oikeus tehdä ehdotuksia ja aloitteita Yhtiön hallitukselle. Jos päätösvalta asiassa kuuluu yhtiökokoukselle, hallitus saattaa osakaskokouksen esitykset yhtiökokouksen päätettäväksi.

Osakkaiden kokouksen tarkoituksena on käsitellä ja valmistella Osakkaiden yhteinen näkemys yhtiön toiminnan kannalta merkittävistä asioista ennen asian siirtämistä päätöksenteossa eteenpäin Yhtiön hallituksessa tai yhtiökokouksessa. Osakkaiden kokous voi tässä ominaisuudessaan käsitellä esimerkiksi seuraavia asioita:

- yhtiöjärjestyksen ja tämän Osakassopimuksen muutokset (ml. uuden osakkaan liittyminen);
- Konserniohjeen muuttaminen;
- yhtiökokouksen päätöstä ja/tai yksimielistä päätöstä edellyttävät asiat;
- Yhtiön strategia, vuosisuunnitelmat sekä talous- ja muut tilannekatsaukset;
- palveluista perittäviä hintoja ja hinnoittelumalleja koskevat olennaiset asiat;
- muutokset Yhtiön palveluissa;
- hintojen muodostumisen perusteena olevaa kustannusrakennetta, kustannusten jakoa ja kustannusten kehittymistä koskevat olennaiset asiat; sekä
- muut yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat, jotka edellyttävät Osakkaiden yhteistä valmistelua ja linjauksia sekä Osakkaiden kulloinkin käsiteltäväksi nostamat asiat.

Mahdollisessa ristiriitatilanteessa Osakkaiden tai Osakkaiden kokouksen antamat nimenomaiset ohjeet ovat soveltamisjärjestyksessä ensisijaisia, Helsingin kaupungin konserniohje toissijainen ja Konserniohje viimesijainen.

Konserniohjeen, Osakkaiden kokouksen antamien ohjeiden tai suositusten tai muun konserniohjauksen vastaista toimintaa tai noudattamatta jättämistä ei pidetä minkään Osapuolen osalta tämän Osakassopimuksen rikkomisena, mikäli Yhtiön tai Konserniyhtiön etu, osakkeenomistajien yhdenvertaisuus, velkojien suojaaminen tai OYL:n pakottava säännös edellyttää tällaista toimintaa tai noudattamatta jättämistä.

7.4. Hallitus

Yhtiökokous valitsee Yhtiön hallituksen jäsenet seuraavasti:

- 1) Hallitukseen valitaan vähintään kuusi (6) ja enintään kahdeksan (8) varsinaista jäsentä.
- 2) Mikäli Osakkaita on enintään kaksi (2), on Perustajaosakkaalla oikeus nimittää Yhtiön hallitukseen kolme (3) jäsentä ja toisella Osakkaalla yksi (1).
- 3) Mikäli Osakkaita on kolme (3) tai enemmän, on
 - a. Perustajaosakkaalla oikeus nimittää Yhtiön hallitukseen kolme (3) jäsentä,
 - b. muilla Osakkailla, jotka omistavat Yhtiön osakekannasta 40 % tai enemmän, kullakin oikeus nimittää Yhtiön hallitukseen kaksi (2) jäsentä; ja
 - c. muilla Osakkailla, jotka omistavat Yhtiön osakekannasta vähemmän kuin 40 %, kullakin oikeus nimittää Yhtiön hallitukseen yksi (1) jäsen.

Mikäli tämä johtaisi hallituksen jäsenten enimmäismäärän ylittymiseen (ottaen huomioon kohdassa 4) mainitut asiantuntijajäsenet), on kaikilla alle 40 % Yhtiön osakkeista omistavilla Osakkailla oikeus yhdessä nimittää Yhtiön hallitukseen vähintään yksi (1) ja enintään hallituksen jäsenten enimmäismäärän täyttävä määrä jäseniä siten, että Hankintalain 15 §:n

mukainen määräysvaltaedellytys täyttyy. Mikäli yhdessä nimettävistä jäsenistä ei päästä yksimielisyyteen, nimittävät alle 40 % omistavat Osakkaat hallituksen jäseniä yhden (1) kunkin osakeomistuksen määrän järjestyksessä, kunnes hallituksen jäsenmäärä on täynnä (ottaen huomioon kohdassa 4) mainitut asiantuntijajäsenet). Tällä tavoin valitut jäsenet edustavat kaikkia niitä Osakkaita, joilla ei ole omaa edustusta Yhtiön hallituksessa.

- 4) Lisäksi kaikki Osakkaat nimittävät yhteistyössä hallitukseen kaksi (2) Osakkaiden organisaatioiden ulkopuolista jäsentä. Mikäli yksimielisyyteen ei päästä, Perustajaosakas nimittää molemmat ulkopuoliset jäsenet.
- 5) Yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi valitaan Perustajaosakkaan tehtävään esittämä hallituksen jäsen.

Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot vahvistetaan yhtiökokouksessa Helsingin kaupunkikonsernissa noudatettavien palkkioperusteiden mukaisesti, ellei Osakkaiden kesken erikseen muuta sovita.

Hallitus noudattaa päätöksenteossaan Konserniohjetta ottaen kuitenkin huomioon OYL:n ja Helsingin kaupungin konserniohjeen hallituksen toiminnalle ja päätöksenteolle asettamat edellytykset ja rajoitukset. Tässä Osakassopimuksessa ja Konserniohjeessa kuvatuksi hallituksen tulee tietyissä asioissa pyytää yhden tai useamman Osakkaan etukäteistä suostumusta ennen kuin hallitus voi tehdä asiaa koskevan päätöksen.

Hallituksen päätökset tehdään enemmistöperiaatteella.

Seuraavat Yhtiön kannalta merkittävät päätökset edellyttävät kuitenkin hallituksen yksimielistä päätöstä:

- 1) konsernistrategian vahvistaminen ja muuttaminen;
- 2) liiketoimintasuunnitelman muutoksen esittäminen yhtiökokoukselle;
- 3) Yhtiön huomattavat sopimukset ja investoinnit, jotka eivät kuitenkaan edellytä Osakkaan tai Osakkaiden hyväksyntää;
- 4) Konserniyhtiöiden huomattavat sopimukset, investoinnit ja laina-, leasing-, vakuus- ja muut rahoitusjärjestelyt, jotka tämän Osakassopimuksen ja/tai Konserniohjeen mukaan edellyttävät Yhtiön suostumusta;
- 5) sopimukset Osakkaiden ja näiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa;
- 6) merkittävät kustannustehokkuuteen ja laatuun liittyvät kysymykset;
- 7) merkittävät omaa tuotantoa ja ostopalveluita koskevat kysymykset sekä kumppanuuksia koskevat päätökset; ja
- 8) toimitusjohtajan valinta ja erottaminen.

Mikäli yhtiön hallitus ei [kahdessa] peräkkäisessä kokouksessa pääse yksimielisyyteen edellä kuvatuista yksimielisyyttä edellyttävistä päätöksistä, on hallituksen kutsuttava Osakkaiden kokous koolle, joka voi antaa hallitukselle ohjeen päätöksen tekemiseksi. Mikäli hallitus ei tämän jälkeen seuraavassa kokouksessa pääse yksimielisyyteen, on hallituksen kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään asiasta. Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli asia ei edellytä yksimielistä päätöstä yhtiökokouksessa, yhtiökokous tekee päätöksen yksinkertaisella enemmistöllä.

Hallitus voi tehdä päätöksiä myös kokoontumatta etäyhteyden välityksellä, puhelimitse tai sähköpostilla, mikäli kaikilla hallituksen jäsenillä on aito mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja kaikki hallituksen jäsenet hyväksyvät jälkikäteen allekirjoituksillaan tehdyn päätöksen.

7.5. Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtaja toimii tehtävässään erillisen toimitusjohtajasopimuksen mukaisesti, mikä sisältää tarkempia määräyksiä hallituksen ja toimitusjohtajan välisestä työnjaosta ja toimitusjohtajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Toimitusjohtajuuden päättymiseen liittyvistä ehdoista sovitetaan toimitusjohtajasopimuksessa.

Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja hallituksen yksittäisille jäsenille omasta aloitteestaan tieto kaikista Yhtiön ja sen toiminnan kannalta tärkeistä seikoista.

7.6. Konserniyhtiöiden hallitukset

Mahdollisten Konserniyhtiöiden hallitukset valitaan Yhtiön toimesta yhtiökokouksissa tai osakkeenomistajan päätöksellä.

Konserniyhtiöiden hallitukseen valitaan ensisijaisesti Yhtiön tai muiden Konserniyhtiöiden toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä tai Osakkaiden palveluksessa olevia viranhaltijoita. Kunkin Konserniyhtiön hallitukseen valitaan vähintään kolme (3) ja [enintään (4)] varsinaista jäsentä seuraavasti:

1) Kullakin kyseisen Konserniyhtiön rahoittamiseen kohdassa 6.2 tarkoitetulla tavalla velvoittavaa osakesarjaa omistavalla Osakkaalla on oikeus niin halutessaan nimittää yksi (1) varsinainen jäsen. Mikäli kaikki osakesarjan osakkeet ovat yhdellä Osakkaalla, on tällä oikeus nimittää kaksi (2) varsinaista jäsentä.

2) Yhtiön toimitusjohtaja valitaan hallituksen jäseneksi ja hallituksen puheenjohtajaksi.

Konserniyhtiön hallituksen jäsenen nimittänyt Osakas voi vaatia nimittämänsä hallituksen jäsenen erottamista ja Yhtiö tekee Osakkaan vaatimuksesta tätä koskevan päätöksen. Konserniyhtiön hallituksen puheenjohtajan erottamisesta Yhtiön hallituksen on päätettävä yksimielisesti ennen kuin Yhtiö voi osakkeenomistajana tehdä Konserniyhtiössä tätä koskevan päätöksen. Selvyyden vuoksi todetaan, että Konserniyhtiön hallituksen puheenjohtajan erottaminen Konserniyhtiön hallituksesta ei tarkoita henkilön erottamista Yhtiön toimitusjohtajan tehtävistä, ellei Yhtiön hallitus niin päättä.

Konserniyhtiöiden hallitusten päätöksentekoa ohjaa Konserniohje. Konserniohjeessa on määritelty Konserniyhtiöiden hallituksissa päätettävät asiat seuraaviin kategorioihin:

- 1) Esitettävä Yhtiön hallitukselle, jonka on pyydettävä lisäksi kaikkien Osakkaiden suostumus;
- 2) Esitettävä Yhtiön hallitukselle, jonka on pyydettävä tietyn Osakkaan suostumus;
- 3) Esitettävä Yhtiön hallitukselle;
- 4) Muut asiat, joiden osalta Konserniyhtiöt käyttävät itsenäistä valtaa.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Konserniohjeesta huolimatta kunkin Konserniyhtiön hallituksella on itsenäinen OYL:n mukainen toimivalta ja vastuu.

7.7. Yleisvelvoite

Osakkaat sitoutuvat itse, asiamiehensä tai edustajansa välityksellä äänestämään ja toimimaan yhtiökokouksessa, hallituksessa ja kaikissa muissa yhteyksissä tavalla, jota tämän Osakassopimuksen noudattaminen edellyttää.

8. VAROJENJAKO

Yhtiön mahdollinen tulos käytetään ensisijaisesti Yhtiön ja Konserniyhtiöiden toiminnan kehittämiseen. Yhtiön ei ole tarkoitus jakaa osinkoa, mutta se voi tarvittaessa päättää jakaa varoja muilla OYL:n tarkoittamilla tavoilla, esimerkiksi Yhtiön omien osakkeiden hankkimisen yhteydessä.

Mikäli yhtiökokous päättää jakaa varoja, jotka kohdistuvat määrättyyn osakesarjaan, muiden osakesarjojen osakkeilla ei ole oikeutta sanottuun varojenjako.

9. YHTIÖN OSAKKEEN LUOVUTTAMISTA KOSKEVAT RAJOITUKSET

9.1. Osakkeiden luovutustilanteet ja yhtiöjärjestyksen luovutusrajoitukset

Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on lunastuslauseke ja suostumuslauseke, joiden tarkoitus on turvata Osapuolia tämän Osakassopimuksen vastaisilta Yhtiön osakkeiden luovutuksilta.

Osakas sitoutuu olemaan myymättä, panttaamatta, siirtämättä tai muutoin luovuttamatta omistamiaan Yhtiön osakkeita suoraan tai välillisesti ilman muiden Osakkaiden etukäteistä kirjallista suostumusta, ellei luovutus tämän Osakassopimuksen mukaan ole nimenomaisesti sallittu.

Osapuolet sitoutuvat siihen, että luovutettaessa osakkeita tämän Osakassopimuksen määräysten mukaisesti yhtiöjärjestyksen lunastuslausekkeeseen ei vedota ja Yhtiön hallitus antaa suostumuksensa Osakkeiden luovutukseen.

Yhtiön Osakkeiden luovutustilanteissa tulee ottaa huomioon Osapuolten tarkoitus siitä, että Yhtiöllä on mahdollisuus jatkossakin toimia Osakkaiden Hankintalaissa tarkoitettuna sidosyksikkönä. Uusiksi osakkaiksi ei voida hyväksyä toimijoita, jotka vaarantavat Yhtiön toimimisen Osakkaidensa edellä mainittuna sidosyksikkönä. Niin ikään tulee ottaa huomioon, että Yhtiön toiminta liittyy Horisontaaliseen yhteistyöhön ja kokonaisuuteen, jolla yhteistyön osapuolet toteuttavat niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset palvelut.

9.2. Osakkaan irtautuminen

Mikäli Vantaan ratikka ei toteudu, tai Vantaa päättää olla erityisestä perustellusta syystä siirtämättä mitään Vantaan ratikan toteutukseen liittyviä suunnitelmia, muita oikeuksia, velvollisuuksia, varoja tai velkoja raideliikennekonserniin ja Vantaa päättää olla hankkimatta Vantaan ratikan kalustohankintoja kaupunkiliikennekonsernin kautta esimerkiksi tilanteessa, jossa edellä kohdassa 4.5 tarkoitettujen Verohallinnon ennakkoratkaisujen perusteella edellä kuvatuista toimenpiteistä aiheutuisi merkittäviä verokustannuksia, Vantaan ja HSL:n välillä ei saavuteta yhteisymmärrystä Vantaan ratikkaan liittyvien kustannusten jakautumisesta, tai Vantaan ratikan rahoituksesta ei päästä sopimukseen Yhtiön ja Vantaan kaupungin välillä, Vantaan kaupungilla on oikeus irtautua Yhtiön omistuksesta.

Vantaalla on tämän kohdan mukainen irtautumisoikeus Yhtiöstä myös silloin, jos Yhtiö ei käynnistä kohdan 4.4 mukaista konsernirakenteen muodostamista viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun Verohallinto on antanut konsernirakenteen muodostamiseksi tarvittavat Vantaan ratikkaa koskevat ja Vantaan liittymisen mahdollistavat ennakkoratkaisut ja nämä ennakkoratkaisut ovat tulleet lainvoimaisiksi ja Vantaan kaupunki on pyytänyt Yhtiöltä konsernirakenteen muodostamisen käynnistämistä.

Tällöin Yhtiö hankkii Vantaan kaupungin omistamat Yhtiön osakkeet niiden alkuperäisellä merkintähinnalla. Perustajaosakas sitoutuu edustajiensa välityksellä äänestämään ja toimimaan yhtiökokouksessa ja hallituksessa siten, että Yhtiön omien osakkeiden hankkiminen Vantaan kaupungilta voidaan toteuttaa.

Muissa tilanteissa Osapuolet voivat erikseen neuvotella muiden kuin Perustajaosakkaan irtautumisesta Yhtiön toiminnasta siten, että Osakkaan toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät Osakkaan omistukseen ja Osakas luopuu omistamistaan Yhtiön osakkeista tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen erityisesti huomioon varojen ja velkojen siirtoon ja osakkeiden luovutukseen liittyvät verokustannukset.

10. OSAKKAIDEN VASTUUT

10.1. Siemens-oikeudenkäynti

Kaikki HKL:n ja Länsimetro Oy:n sekä Siemens Osakeyhtiön ja Siemens SAS:n välisestä riita-asiasta mahdollisesti aiheutuvat oikeudet, velvollisuudet ja vastuut, mukaan lukien mahdolliset vahingonkorvausoikeudet, säilyvät Perustajaosakkaalla, eivätkä nämä oikeudet tai velvollisuudet siirry miltään osin Yhtiölle, sen tytäryhtiöille tai muille Osakkaille. Yhtiö sitoutuu kuitenkin osaltaan myötävaikuttamaan kyseisen riita-asian käsittelyyn esimerkiksi antamalla pyydettyessä tarvittavia tietoja.

10.2. Yhtiöittämisjärjestelyn mahdolliset verokustannukset

Perustajaosakas siirtää HKL:n toiminnan (pois lukien metroliiketoiminta) Yhtiölle 1.1.2022 alkaen. Yhtiöittämisen toteuttamisen veroneutraalisuus on varmistettu Verohallinnolta haetuilla ennakkoratkaisuilla. Perustajaosakas vastaa kuitenkin yksin mahdollisista veroseuraamuksista, joita sille, Yhtiölle tai sen tytäryhtiöille aiheutuu HKL:n toiminnan (mukaan lukien myöhemmin siirrettävä metroliiketoiminta) siirtämisestä kaupunkiliikennekonserniin.

10.3. Vastuu Yhtiölle siirretystä liiketoiminnasta

Yhtiölle siirtyy Osakkailta liiketoimintasiirrolla ja myöhemmin erikseen sovittavilla seudulliseen raideliikenteeseen liittyviä liiketoimintakokonaisuuksia, varoja ja vastuita. Yhtiön oikeudet, velvollisuudet ja vastuut Yhtiölle siirtyviin varoihin ja velkoihin liittyen sovitaan kyseisiä siirtoja koskevissa apporttiomaisuuden luovutussopimuksissa tai muissa luovutussopimuksissa siirtävän Osakkaan ja Yhtiön välillä. Lisäksi tällaisten siirtojen mahdollisista vaikutuksista Yhtiölle liikennöinnistä maksettaviin korvauksiin neuvotellaan HSL:n kanssa ennen luovutussopimusten allekirjoittamista.

Osakkaat kuitenkin sopivat, että kukin Osakas sitoutuu korvaamaan Yhtiölle aiheutuneen vahingon, joka aiheutuu ennen liiketoimintakokonaisuuden tai varojen ja velkojen siirtoa tapahtu-

neesta siirrettävään omaisuuteen liittyvästä sopimusrikkomuksesta tai muusta ennen liiketoimintakokonaisuuden tai varojen ja velkojen siirtoa tapahtuneesta siirrettävään omaisuuteen liittyvästä Yhtiön vahingonkorvausvelvollisuuden aiheuttavasta tapahtumasta.

11. TIEDONSAANTIOIKEUS

Yhtiö ja Konserniyhtiöt toimivat mahdollisimman avoimesti ja läpinäkyvästi Osakkaina olevia kaupunkeja, HSL:ää ja muita Yhtiön ja Konserniyhtiöiden sidosryhmiä kohtaan.

Helsingin kaupungin pormestarilla, apulaispormestarilla ja kansliapäälliköllä sekä Vantaan kaupungin kaupunginjohtajalla sekä henkilöstö- ja konsernijohtajalla on oikeus saada kaikki tarvitsemansa Yhtiötä ja sen toimintaa koskevat tiedot. Tietojensaantioikeutta laajennetaan mahdollisten muiden Osakkaiden viranhaltijoille tarpeen mukaan.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien luottamushenkilöillä on oikeus saada yhtiöltä tietoja ja nähtävään asiakirjoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisina. Tietojensaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisia tietoja ja asiakirjoja, jotka viranomaisen asiakirjoina olisi lain mukaan julkisissa salissa pidettäviä.

Osakkailla on rajoittamaton oikeus tutustua Yhtiön kirjanpitoon, sopimuksiin ja muuhun Yhtiön hallussa olevaan, Yhtiötä koskevaan materiaaliin, ja Osakkaiden edustajilla ja asiantuntijoilla on oikeus saada Yhtiön tilintarkastajilta kaikki näiden laatimat muistiot sekä muu haluamansa, Yhtiötä koskeva tieto.

Horisontaaliseen yhteistyöhön sekä HSL:n mahdollisiin kilpailutuksiin liittyvästä HSL:n ja Yhtiön välisestä tietojenvaihdosta ja tiedonsaantioikeudesta sovitaan erikseen Horisontaalista yhteistyötä koskevissa sopimuksissa. Lisäksi Yhtiö tukee HSL:ää sille säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarjoamalla läpinäkyvästi tietoa ja asiantuntemusta.

12. IMMATERIAALIOIKEUDET

Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden toiminnan yhteydessä syntyneet tai myöhemmin syntyvät (ja myös valmisteluvaiheessa olevat) immateriaalioikeudet sekä tekninen osaaminen ja tietämys (tietotaito) ja kaikki Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden toiminnassa tai niiden toimintaan liittyen syntynyt materiaali ja niihin liittyvät oikeudet, siltä osin kuin immateriaalioikeudet ovat syntyneet Osakkaan toiminnan tuloksena, siirretään Yhtiölle, ja Yhtiöllä on täydet oikeudet näiden immateriaalioikeuksien kaupalliseen hyödyntämiseen ja edelleen luovutukseen.

Kaikki immateriaalioikeudet pyritään suojaamaan parhaalla mahdollisella tavalla kohtuullisin kustannuksin. Tämä kohta ei rajaa työntekijöiden lainmukaista oikeutta korvaukseen työsuhtekeksinnöistä.

13. SOPIMUSRIKKOMUKSET

Osapuolet toteavat, että tässä Osakassopimuksessa sovitut ehdot ovat olennaisia ja tärkeitä Yhtiön liiketoiminnan menestyksen turvaamiseksi, ja näiden ehtojen rikkominen aiheuttaisi Yhtiölle ja Osakkailla olennaista taloudellista menetystä.

Tämän Osakassopimuksen olennaisella sopimusrikkomuksella tarkoitetaan sellaista sopimusrikkomusta, jota ei ole korjattu kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa toisen Osapuolen tekemästä kirjallisesta ja vaatimuksen perusteet sisältävästä varoituksesta rikkojalle.

Osapuolen, joka olennaisesti rikkoo tätä Sopimusta, on suoritettava toiselle Osapuolelle sopimussakkona [500.000] euroa. Mikäli sopimusrikkomuksella aiheutettu välitön vahinko Osapuolelle on toteennäytettynä tälle Osapuolelle maksettua sopimussakkoa suurempi, on rikkonut Osapuoli lisäksi velvollinen korvaamaan vahinkoa kärsineelle Osapuolelle määrän, joka vastaa aiheutettua vahinkoa sopimussakon ylittävältä osuudelta.

14. MUUT EHDOT

14.1. Voimassaolo

Tämä Osakassopimus tulee voimaan, kun kukin Osapuoli on sen allekirjoittanut ja on voimassa kunkin Osakkaan osalta niin kauan, kun kyseinen Osakas on Yhtiön osakkeenomistaja. Yhtiön osalta tämä Osakassopimus lakkaa olemasta voimassa, kun Osakassopimus on lakannut olemasta voimassa kaikkien Osakkaiden välillä.

Osakassopimuksen vastainen Osakkaiden luovutus ei vapauta luovuttajaa Sopimuksen mukaisista velvoitteista. Osapuolten tarkoituksena tätä Osakassopimusta tehdessä on, että tämä Osakassopimus on voimassa kaikissa tilanteissa siten kuin edellä on kuvattu.

Tämän Osakassopimuksen ehdot, jotka luonteensa vuoksi ovat voimassa senkin jälkeen, kun Osakassopimuksen voimassaolo jonkin Osapuolen suhteen on päättynyt, sitovat Osapuolia vielä sen jälkeen, kun Osapuoli on lakannut olemasta tämän Osakassopimuksen osapuoli. Tällaisia sopimuskohtia ovat muun muassa: kohta 13 (Sopimusrikkomukset), tämä kohta 14.1 (Voimassaolo) ja kohta 15 (Erimielisyydet ja sovellettava laki).

14.2. Muutosten tekeminen

Muutokset tähän Osakassopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja kaikkien Osakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Suulliset muutokset ovat mitättömiä.

14.3. Tiedoksiannot

Tämän Osakassopimuksen mukaiset ja muut Yhtiöön liittyvät ilmoitukset ja tiedoksiannot voidaan lähettää joko sähköisesti tai postin välityksellä. Ilmoitukset katsotaan asianmukaisesti toimitetuiksi, kun sähköinen viesti on lähetetty tai kun seitsemän päivää on kulunut postitse toimitettavan tiedoksiannon lähettämisestä.

Tähän Osakassopimukseen liittyvät ilmoitukset ja tiedoksiannot on toimitettava seuraavien yhteystietojen mukaisesti:

Helsingin kaupunki

Pohjoisesplanadi 11-13, 00170 Helsinki | PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Vantaan kaupunki

Asematie 7, 01300 Vantaa
kirjaamo@vantaa.fi

[Kaupunkiliikenne Oy]

[osoite]

[sähköposti]

Osapuolet sitoutuvat ilmoittamaan yhteystietojensa muutoksesta välittömästi muille Osapuolille.

14.4. Osakassopimuksen siirtäminen

Tätä Osakassopimusta tai sen mukaisia oikeuksia tai velvollisuuksia ei saa siirtää ilman kaikkien Osapuolten kirjallista suostumusta.

14.5. Osakassopimuksen osittainen pätemättömyys

Mikäli osa tästä Osakassopimuksesta on tai tulee lainsäädännöllisten muutosten takia, viranomaismääräyksellä tai muista syistä pätemättömäksi, on Osakassopimus muilta osin yhä voimassa. Osapuolet sitoutuvat tällöin neuvottelemaan Osakassopimuksen muuttamisesta siten, että Osapuolten alkuperäinen sopimustahto toteutuu mahdollisimman tarkasti.

14.6. Muut sopimukset ja tulkintajärjestys

Tämä Osakassopimus liitteineen käsittää Osapuolten välisen sopimuksen ja yhteisymmärryksen kokonaisuudessaan niiden asioiden osalta, joista tässä Osakassopimuksessa on sovittu. Aiemmat Osapuolten väliset sopimukset tai muut suulliset tai kirjalliset välipuheet ovat mitättömiä, pois lukien muut mahdolliset tässä Osakassopimuksessa mainitut erilliset sitoumukset.

Tätä Osakassopimusta sovelletaan Osapuolten välillä ennen yhtiöjärjestystä ja osakeyhtiölakia, lukuun ottamatta lain pakottavia määräyksiä.

14.7. Osapuolten kustannukset

Kukin Osapuoli vastaa itse tämän Osakassopimuksen syntymiseen ja toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista olivatpa ne mikä laatuksia tai määräisiä hyvänsä.

15. ERIMIELISYYDET JA SOVELLETTAVA LAKI

Tähän Osakassopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä Osakassopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti Osapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli Osapuolet eivät saavuta neuvotteluratkaisua, erimielisyys ratkaistaan Yhtiön kotipaikan käräjäoikeudessa.

16. SOPIMUSKAPPALEET JA ALLEKIRJOITUKSET

Tämä Osakassopimus on laadittu kolmena (3) samasanaisena kappaleena, yksi (1) kullekin Osapuolelle.

ALLEKIRJOITUKSET SEURAAVILLA SIVUILLA

HELSINGIN KAUPUNKI

Helsingissä, __. __. 2021

Nimi:

Asema:

Nimi:

Asema:

VANTAAN KAUPUNKI

Vantaalla, __. __. 2021

Nimi:

Asema:

Nimi:

Asema:

[KAUPUNKILIIKENNE OY]

Helsingissä, __.__.2021

Nimi:

Asema:

Nimi:

Asema:

LIITE 6.2 Tappion laskentakaava

Oman pääoman määrää laskettaessa mukaan luetaan OYL:n 12 luvussa tarkoitettu pääomalaina omaksi pääomaksi. Lisäksi yhtiön omaisuudesta tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus (poistoero) ja yhtiön tekemät vapaaehtoiset varaukset otetaan huomioon oman pääoman lisäyksinä. Jos yhtiön myytävissä olevan omaisuuden todennäköinen luovutushinta on muuten kuin tilapäisesti sen kirjanpitoarvoa olennaisesti suurempi, saadaan myös todennäköisen luovutushinnan ja kirjanpitoarvon erotus ottaa huomioon oman pääoman lisäyksenä laskennallisella verovelalla huomioituna. Edellä tarkoitetuissa oman pääoman lisäyksissä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Myytävissä olevan omaisuuden arvostamisesta käypään arvoon on sovittava yksimielisesti [Kaupunkiraideliikenne Oy:n] osakkaiden kesken.

Tappion määrä on yhtä suuri kuin osakesarjan oikaistu oma pääoma, mikäli osakesarjan oikaistu oma pääoma on negatiivinen.

Oikaistu oma pääoma lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Oma pääoma + pääomalainat + poistoero laskennallisella verovelalla tai -saamisella korjattuna + vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla tai -saamisella korjattuna + omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus

11 § Perusopetuksen poikkeusjärjestelyt XII

VD/9738/00.01.01.01/2020

KK/S-AP/AH

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 momentin 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kunnan tartuntatautilain torjunnasta vastaavana toimielimenä tartuntatautilain 58 §:n mukaisista toimenpiteistä.

Tartuntatautilain 58 §:n mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan mm. oppilaitosten sulkemisesta. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslakiin on määräaikaisesti lisätty 20 a §. Kyseisen pykälän nojalla, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen nojalla voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämipaikassa, voidaan siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymistä koskeva päätös voidaan tehdä enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan. Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana opetusta järjestetään osittain tai kokonaan muuna kuin lähiopetuksena etäyhteyksiä noudattaen.

Vantaalla koronatartuntojen määrä on noussut viime viikkoina. Koronatartuntoja on erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten joukossa. Koronatartuntojen ilmaantuvuusluku 14 vuorokauden osalta 22.11.2021 on ollut 367,5/100 000 asukasta kohden, kun se neljä viikkoa aikaisemmin 25.10.2021 on ollut 196,6/100 000 asukasta kohden. Pääkaupunkiseutu on epidemian leviämisvaiheessa.

Vantaan kaupungin alueella epidemian tilanne huomioiden on olemassa perusteet peruskoulujen osittaiselle tai kokonaan sulkemiselle tartuntatautilain 58 §:n nojalla. Lievempänä keinona opetuksen järjestäjä voi päättää poikkeusjärjestelyn toteuttamisesta, jotta peruskoulujen osittaiselta tai kokonaan sulkemiselta vältyttäisiin.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 11

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että koronaepidemian vuoksi on olemassa perusteet sille, että Vantaan kaupungin alueella sijaitsevista peruskouluissa voidaan siirtyä perusopetuslain 20 a §:n mukaisiin poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Poikkeusjärjestelyihin siirtymisestä päätöksen tekee opetuksen järjestäjä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kasvatuksen ja oppimisen toimiala / Yhteiset palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 §

Tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätös / Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki

VD/8716/10.02.04.01/2017
HW/TLA/TKa/HPi/MY/KN/LS

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päätöksellään 18.5.2020 § 20 asemakaavamuutoksen 002364, 15. Vantaan kaupunginvaltuusto on 18.5.2020 § 20 päättänyt hyväksyä 11.2.2020 päivätyn asemakaavamuutosehdotuksen 002364 sekä tonttijakoehdotuksen ja tonttijaon muutosehdotuksen, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3.

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä on tehty kaksi valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittajat ovat yksityishenkilöitä.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon. Lausuntoa on pyydetty 1.9.2020 mennessä. Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus on yhtynyt valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä ollut antaa pyydetty lausunnot.

Vantaan kaupunginhallitus on 7.9.2020 § 19 päättänyt antaa Helsingin hallinto-oikeudelle lausunnot asemakaavamuutoksesta nro 002364 sekä tonttijaosta ja tonttijaon muutoksen hyväksymispäätöksestä tehtyihin valituksiin.

Helsingin hallinto-oikeus on 27.8.2021 antanut päätöksen, jolla se on kumonnut kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksen. Hallinto-oikeuden mukaan asemakaavaa laadittaessa ei ole otettu huomioon maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n rakennetun ympäristön säilyttämistä koskevaa sisältövaatimusta, minkä vuoksi Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on lainvastaisena kumottava.

Vantaan kaupunginhallitus on 20.9.2021 § 33 päättänyt hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valituksessa vaadittiin, että korkein hallinto-oikeus kumoaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen 27.8.2021.

Korkein hallinto-oikeus on 8.11.2021 antanut päätöksen valituslupahakemuksesta. Inhimillisenä erehdyksenä määräpäivä laskettiin väärin ja muutoksenhakukirjelmä toimitettiin korkeimmalle hallinto-oikeudelle myöhässä. Tästä johtuen korkein hallinto-oikeus ei käsittele Vantaan kaupungin valituslupahakemusta.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä asia tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

-Korkeimman hallinto-oikeuden päätös / Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

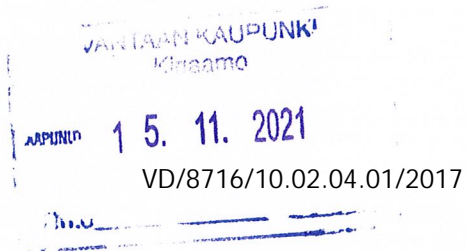
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

lakimies Heino Pitkänen, puh. 043 825 9154, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

08.11.2021

Dnro 23097/03.04.04.04.16/2021

Asia Asemakaavan hyväksymistä koskeva valituslupahakemus

Muutoksenhakija Vantaan kaupunginhallitus

Päätös, jota muutoksenhaku koskee

Helsingin hallinto-oikeus, 27.08.2021, H4029/2021

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus ei tutki valituslupahakemusta.

Perustelut

Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen liitetyn laillisen valitusosoituksen mukaan valituskirjelmä tulee toimittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään 30. päivänä päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Hallinto-oikeuden valituksenalainen päätös on annettu julkipanon jälkeen 27.8.2021. Valituslupahakemus olisi näin ollen tullut toimittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään maanantaina 27.9.2021 kello 16.15.

Valituskirjelmä on saapunut tänne keskiviikkona 29.9.2021 ja siis valitusajan päätyttyä. Tämän vuoksi valituslupahakemus on jätettävä tutkimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 13 §, 14 § ja 81 § 2 momentti 5 kohta

Korkein hallinto-oikeus:

Mika Seppälä
oikeusneuvos

Robert Utter
oikeusneuvos

Veronica Storträsk
oikeusneuvos

Satu Sundberg
Asian esittelijä, esittelijäneuvos

.kelu

Päätös
Jäljennös

Vantaan kaupunginhallitus, oikeudenkäyntimaksu 510 euroa
Helsingin hallinto-oikeus
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja
luonnonvarat -vastuualue
Ympäristöministeriö

Asiakirjan oikeaksi todistaa

Jaostosihteeri Henrika Sookari

13 §

Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislaki

VD/9634/03.00.00/2021

HW/TLA/AK/MSi/IL/RL/PR/AVP/TJ/MR/MY/HPi/KN/LS

Ympäristöministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki, joka voimaan tullessaan tulisi korvaamaan nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain. Lausunto on pyydetty antamaan 7.12.2021 mennessä. Maankäyttö- ja rakennuslaki (jatkossa kaavoitus- ja rakentamislaki) on merkittävin kaupunkiympäristön toimialan toimintaan vaikuttava yksittäinen laki. Vantaan kaupungin lausunnon johtopäätös on yksiselitteisesti se, että uudistuksen valmistelu tulee keskeyttää. Lakiluonnos ei täytä sille asetettuja tavoitteita. Uudistuksesta aiheutuu kaupungille uusia tai raskaampia menettelyitä, selvitysvelvoitteet laajentuvat ja lisäresursointitarve tulee olemaan merkittävä.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Uudistusta varten asetettiin ympäristöministeriön päätöksellä työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä sekä laaja sidosryhmäfoorumi. Lisäksi työryhmä nimitti kuusi valmistelujaostoa, joissa oli jäsenenä ympäristöministeriön virkamiehiä ja pysyvinä asiantuntijoina sidosryhmäfoorumiin kuuluvien tahojen edustajia. Vantaan kaupungin edustajat ovat osallistuneet kokonaisuudistuksen valmisteluaikana järjestettyihin tilaisuuksiin.

Vaikka kokonaisuudistus on ollut vuosia vireillä, lakiluonnos on nyt ensimmäistä kertaa kokonaisuutena kuntien ja muiden sidosryhmien nähtävillä. Uudistusta valmistelemaan nimitetty eri sidosryhmistä koostunut työryhmä ei koskaan antanut asiasta mietintöä, vaan nyt lausunnoilla oleva luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu ympäristöministeriössä virkatyönä. Lakiluonnos on saanut erittäin kriittisen vastaanoton. Mm. C21-kaupunkien kaupunginjohtajat, Kuntaliitto sekä maakuntajohtajat ovat vaatineet uudistuksen valmistelun keskeyttämistä, ellei lakiin voida tehdä merkittäviä muutoksia. Myös nyt esitettävän Vantaan kaupungin lausunnon lähtökohtana on se, että uudistuksen valmistelu tulee keskeyttää, koska lakiluonnos ei täytä sille asetettuja tavoitteita.

Lausuntopyyynnössä lakiluonnos on jaoteltu kolmeen pääosaan, joista ensimmäinen eli alueidenkäytön kokonaisuus sisältää alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskevat pykälät. Oikeusvaikutteisen suunnittelujärjestelmän rakenteisiin ei esitetä muutoksia, vaan järjestelmä koostuisi edelleenkin valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, maakuntakaavasta, yleiskaavasta ja asemakaavasta. Suunnittelujärjestelmään ollaan kuitenkin tuomassa uutena elementtinä oikeusvaikutuksen, mutta menettelyllisesti kaavaa muistuttava ja suurille kaupunkiseuduille pakollinen kaupunkiseutusuunnitelma. Esitetyt muutokset lisäisivät kaavoituksen selvitysvelvoitteita ja tekisivät hallinnollisista menettelyistä entistä raskaampia. Seudullisen suunnittelun edellytykset heikentyisivät uuden, menettelyllisesti raskaan suunnittelutason sekä maakuntakaavoituksen oikeusvaikutusten taannehtivan rajaamisen myötä.

Toinen pääosio lakiluonnoksessa on kaavojen toteuttaminen, joka käsittää mm. maapolitiikkaan, yleisten alueiden toteuttamiseen, tontinmuodostukseen sekä haitankorvauksiin liittyvät pykälät. Oletettavaa on, että nyt esitetyssä muodossa osio tulisi jäykistämään kuntien hallintoa ja lisäämään velvoitteita, nostamaan kaavojen toteuttamisesta kunnille aiheutuvia kustannuksia sekä heikentämään kuntien maankäytöstä saatavia tuloja. Lisäksi osiota vaivaa paikoin käsitteellinen sekavuus. Kaavojen toteuttamisen kokonaisuuden arviointia on hankaloittanut se, että samaan aikaan vireillä ovat olleet osion kannalta merkittävät luonnonsuojelulain sekä lunastuslain uudistamisprosessit. Etenkin

lunastuslain ja KRL:n yhteisvaikutukset kuntien maanhankintakeinoihin olisivat merkittävät. Vantaan kaupunginhallitus antoi lunastuslaista kriittisen lausunnon päätöksellään 20.9.2021 § 31.

Kolmas pääosio lakiluonnoksessa on rakentamisen kokonaisuus, joka säätelee rakentamisen lupajärjestelmää sekä kunnallisen rakennusvalvonnan toimintaa. Nykyiseen lupajärjestelmään esitetään merkittäviä muutoksia, jotka liittyvät sekä käsitteistöön, rakennusvalvonnan järjestämiseen että rakentajien vastuisiin. Rakentamisen kokonaisuuden arviointia vaikeuttaa merkittävästi se, että kuntien käytännön toiminnan kannalta oleelliset asetusluonnokset eivät sisälly lausunnoilla olevaan aineistoon. Näin ollen osion tosiasiallisia vaikutuksia rakennusvalvonnan järjestämiseen on erittäin vaikea arvioida.

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausunnonantajia rakentamaan lausuntonsa kolmen edellä esitetyn pääkokonaisuuden varaan. Vantaan kaupungin lausunto on rakennettu pitkälti tämän jaottelun varaan, mutta neljäntenä osa-alueena esiin on nostettu digitalisaation edistämisen teema, joka on ollut yksi kokonaisuudistuksen merkittävimmistä tavoitteista. Digitalisaation edistäminen näkyy etenkin siinä, että maankäytön päätöksenteko kaavoituksesta rakentamiseen saakka olisi jatkossa paikkatietopohjaista ja kunnat velvoitettaisiin luovuttamaan esimerkiksi kaavoitusta ja rakentamislupia koskevat vaihetiedot rakenteilla olevaan valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYTJ), jota Suomen ympäristökeskus (SYKE) hallinnoisi. RYTJ:tä koskevan lainsäädännön ollessa kesken on kuitenkin mahdoton arvioida, mitä KRL:n digitalisaatiota koskevat pykälät tarkoittaisivat kuntien toiminnalle käytännössä. Vaarana on, että digitalisaatio tarkoittaisi kohoavia kustannuksia, päällekkäistä työtä ja järjestelmiä eri viranomaisten välillä tuomatta kuitenkaan kuntalaisille ja muille sidosryhmille lisäarvoa esimerkiksi tiedon paremman saatavuuden ja tiedon laadun kautta.

Lausuntopyyntö sekä lausuttava aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä lausuntopalvelu.fi-palvelussa (lausuntopalvelu.fi -> Lausuntopyyntöt -> "Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön") osoitteessa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=17b78d7d-ad1b-41fb-8b5b-a9e7e0c798fd>.

Vantaan kaupunki katsoo, että lakiluonnos ei nykyisessä muodossaan täytä sille asetettuja tavoitteita. Toteutuessaan uudistus heikentäisi kuntien kaavamonopolia sekä maapoliittista asemaa ja vähentäisi siten kuntien edellytyksiä edistää lakiluonnoksen 1 §:n mukaisia tavoitteita alueiden käytön ja rakentamisen järjestämisestä. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa tulisi kokonaisuudistuksen sijaan keskittyä täsmällisemmin uudistamista kaipaaviin osa-alueisiin, esimerkiksi maankäytön prosessien digitalisointiin tai ilmastonmuutosten parempaan huomiointiin. Uudistus ei sujuvoita maankäytön prosesseja, vaan hidastuttaa niitä. Tarkkarajaisilla ja harkituilla muutoksilla, joiden vaikutukset on kohtuullisella tarkkuudella mahdollista etukäteen arvioida, pystytään kokonaisuudistusta paremmin edistämään maankäytön prosessien kehittämistä sujuvampaan suuntaan.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallitus päätti yksimielisesti muuttaa esitystään siten, että lausunnon sivun 9 neljäs kappale kuuluu seuraavasti:

Lakiluonnoksen 49 §:ssä säädetään asemakaavan laatimisaloitteesta, jonka mukaan kunnan jäsenellä olisi oikeus tehdä perusteltu aloite asemakaavan laatimiseksi. Kaupunki toteaa, että Kuntalain 21.5.2021

voimaan tulleella muutoksella 23 §:ssä aloiteoikeus on jo laajennettu koskemaan myös kunnan alueen kiinteistönomistajia, ~~eli aloiteoikeuden laajentamisen näkökulmasta uusi säännös on tarpeeton.~~

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta, hyväksytty KH 30.11.2021
- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön muuttamisesta / ympäristöministeriö

Täytäntöönpano: Laki- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine, puh. 050 304 1921, etunimi.a.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislaki

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislalla on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyyntö koskee myös samassa yhteydessä esitettyjä muutoksia eräisiin muihin lakeihin.

Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2000 alussa. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana ja myös näköpiirissä oleva kehitys haastaa uusiin toimiin. Uudella kaavoitus- ja rakentamislalla parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, rakentamisen laadun parantamiseksi sekä alueidenkäytön ja rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Työ organisoitiin asettamalla työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä ja laaja sidosryhmäfoorumi (ympäristöministeriön päätös 24.4.2018). Työryhmä nimitti lisäksi kuusi valmistelujaostoa, joissa oli jäsenenä ympäristöministeriön virkamiehiä ja pysyvinä asiantuntijoina sidosryhmäfoorumiin kuuluvien tahojen edustajia. Eduskuntavaalien jälkeen parlamentaarisen seurantaryhmän kokoonpano muuttui osittain (ympäristöministeriön päätös 26.6.2019). Toimielimet asetettiin 31.12.2021 asti. Valmistelun aikana järjestettiin lisäksi lukuisia seminaareja ja työpajoja sekä kuultiin laajasti eri sidosryhmien edustajia.

Lausuntopyynnön kohteena on ympäristöministeriön ehdotus uutta kaavoitus- ja rakentamislakia koskevaksi hallituksen esitysluonnokseksi.

Tavoitteet

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation

edistäminen. Tavoitteena on lisäksi muun muassa edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä **ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti**.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Jos ette kuitenkaan voi antaa lausuntoanne lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ym.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan ympäristöministeriöön viimeistään tiistaina 7.12.2021 vastaamalla tähän lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat: Alueet ja yhdyskunnat yksikön päällikkö Anna-Leena Seppälä, anna-leena.seppala@gov.fi, 0295 250 242 ja Rakennukset ja rakentaminen yksikön päällikkö Kirsi Martinkauppi, kirsi.martinkauppi@gov.fi, 0295 250 177.

Linkit

<https://ym.fi/maankaytto-ja-rakennuslaki> - Lisätietoja maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksesta

<https://ym.fi/sv/markanvandnings-och-bygglagen> - Mer information om reformen av markanvändnings- och bygglagen

<https://mrluudistus.fi/> - Maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuu

<https://mrluudistus.fi/sv/> - Markanvändnings- och bygglagen revideras

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM014:00/2018> - Linkki valtioneuvoston Hankeikkunaan

Länk till statsrådets tjänst för projektinformation (Hankeikkuna)

Liitteet:

[HE Kaavoitus- ja rakentamislaki.pdf](#)

[RP plan- och bygglagen.pdf](#)

[Pääasiallinen sisältö KRL inarinsaame.pdf](#)

[Pääasiallinen sisältö KRL koltansaame.pdf](#)

[Pääasiallinen sisältö KRL pohjoissaame.pdf](#)

[Lausuma Häkkänen.pdf](#)

[Lausuma Kuntaliitto.pdf](#)

[Uttalande Kommunförbundet .pdf](#)

[Lausuma Maakuntaliitot.pdf](#)

[Lausuma maa- ja metsätalousministeriö.pdf](#)

[Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi.pdf - Lausuntopyyntö](#)

[Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till plan- och bygglag.pdf - Begäran om utlåtande](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Alvar Aalto museo
Ammattiliitto Pro
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Asunto- toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI
Auran kunta
Boverket, Sverige
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
Energiateollisuus
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Espoon rakennusvalvontavirasto
Etelä-Karjalan liitto

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon liitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Europa Nostra Finland ry
Evijärven kunta
FiCom ry
Finanssiala ry
Fingrid Oyj
Forssan kaupunki
Green Building Council Finland
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunginmuseo
Helsingin rakennusvalvontavirasto
Helsingin seudun ympäristöpalvelut
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeenlinnan kaupunginmuseo
Hämeenlinnan kaupunki
Icomos Suomen Osasto ry
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta

Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Invalidiliitto
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Suomen yliopisto
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Joensuun museot
Joensuun rakennusvalvontavirasto
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän museot
Jyväskylän rakennusvalvonta
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
K.H. Renlundin museo
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kainuun museo
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad

Kaupan keskusliitto KKL ry
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keskisuomen liitto
Keskuskauppakamari
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kiinteistöliitto
Kiinteistöyönantajat
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kulttuuriympäristötutkimuksen seura ry
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Kuntarahoitus Oyj
Kuopion kaupunki
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Kuopion rakennusvalvontavirasto
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta

Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson museo
Kyyjärven kunta
Kärkölen kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Lahden rakennusvalvonta
Laihian kunta
Lainsäädännön arviointineuvosto
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin maakuntamuseo
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan museot
Lappeenrannan rakennusvalvontavirasto
Lappeenrannan teknillinen yliopisto LUT
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Luvian kunta
LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan museo
Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK

Maailman Luonnon Säätiö WWF
Maanmittausinsinöörien Liitto MIL
Maanmittauslaitos
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsähallitus
Metsäteollisuus
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Museo- ja tiedekeskus Luuppi
Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun rakennusvalvontavirasto
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta

Pellervo
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjala liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Porvoon museo
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Puutuoteteollisuus ry
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Pälkäneen kunta
Pääesikunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
Rakennusmestarit ja-insinöörit AMK RKL
Rakennustaiteen Seura ry
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry

Rakennusteollisuus RT
Rakennustietosäätiö RTS
Rakentamisen Laatu RALA ry
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Rovaniemen rakennusvalvontavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saamelaismuseum Siida
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan liitto
Satakunnan museo
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savonlinnan maakuntamuseo
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen museot
Senaatti
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sitra
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö

Sotkamon kunta
SPEK
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen arkkitehtuurimuseo
Suomen Kotiseutuliitto ry
Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Latu
Suomen Luonnonsuojeluliitto
Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys ry,
Suomen Metsäkeskus
Suomen museoliitto ry
Suomen ortodoksinen kirkko
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL
Svenska handelshögskolan Hanken
SYKE
Sysmän kunta
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus STUK
Taideyliopisto: Sibelius-Akatemia, Kuvataideakatemia,
Teatterikorkeakoulu
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Talotekninen teollisuus ja kauppa ry (Talteka)
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen museo
Tampereen rakennusvalvontavirasto
Tampereen yliopisto
Teknologiateollisuus
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teräsrakenneyhdistys ry
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tornionlaakson museo
Traficom
Turun hallinto-oikeus
Turun kaupunki - Åbo stad

Turun museokeskus
Turun rakennusvalvontavirasto
Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan kaupungin museot
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtion Taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Vammaisfoorumi
Vammaisten oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Vantaan rakennusvalvontavirasto
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
VERO
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vesilaitosyhdistys
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viherympäristöliitto
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki

Ylöjärven kaupunki
Ympäristömerkintä Suomi Oy
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Huomioita alueidenkäytön kokonaisuudesta (erityisesti luvut 1-16, 37-40)

Huomioita kaavojen toteuttamisen kokonaisuudesta (erityisesti luvut 1, 17-24, 37-40)

Huomioita rakentamisen kokonaisuudesta (erityisesti luvut 1, 25-36, 37-40)

Kysymyksiä lausunnonantajille

Lakiuudistuksen valmistelun aikana käydyissä keskusteluissa on ollut esillä myös maakuntakaavaa koskeva vaihtoehtoinen malli.

Vaihtoehtoisen mallin oleellisin ero lakiehdotukseen olisi se, että maakuntakaavan **oikeusvaikutuksia ei rajattaisi laissa** vaan maakuntakaava olisi nykyiseen tapaan kokonaisuudessaan oikeusvaikutteinen. Vaihtoehtoinen malli olisi oikeusvaikutusten osalta pääosin nykyisen lain kaltainen, mutta malli ei kuitenkaan sisältäisi nykyisen lain mukaista maakuntakaavan toteuttamisen edistämisvelvoitetta.

Myös vaihtoehtoisessa mallissa maakuntakaavassa olisi esitettävä aluerakenteen, liikennejärjestelmän ja liikenneverkon sekä viherrakenteen kehittämisen periaatteet, ja lisäksi maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita. Vaihtoehtoisen mallin mukaan maakuntakaavassa esitettävistä asioista kuitenkin **rajattaisiin laissa nimenomaisesti pois yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenne**. Yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenteeseen kuuluvia asioita ei olisi siten mahdollista sisällyttää maakuntakaavaan vaan ne ratkaistaan kuntakaavoituksessa.

Lausunnonantaja pyydetään esittämään näkemyksensä myös vaihtoehtoisesta mallista.

Luonnoksessa ehdotetaan toteuttamismaksun (nykylain kehittämiskorvaus) maksuvelvollisuuden alarajaksi 250 kerrosneliometriä (142 §). Tontinomistajan on maksettava maksu kunnalle, jos kunta vaatii maksun laissa säädetyin menettelyin. Jos asemakaavoituksen tuoma lisärakennusoikeus jää tätä pienemmäksi, ei maksuvelvollisuutta ole. Nykylaissa vastaava alaraja on 500 kerrosneliometriä.

Lisäksi luonnoksessa esitetään maksun maksimimääräksi 70 %:ksi tontin arvonnoususta (144 §). Tontinomistajan olisi maksettava tämä määrä kunnalle, jos kunta vaatii maksua laissa säädetyin menettelyin. Maksun toisena ylärajana ovat nykyiseen tapaan ne kunnalle aiheutuvat yhdyskuntarakentamisen kustannukset, joita asemakaava-alueen toteuttaminen sille aiheuttaa.

Kunnanvaltuusto voi nykyiseen tapaan päättää, että kunnassa tai sen osa-alueella kerrosneliometreihin perustuva alaraja on korkeampi ja maksun maksimimäärä matalampi kuin laissa säädetty.

Lain valmistelun aikana on ollut esillä muitakin raja-arvoja. Maksuvelvollisuuden syntyminen

rajan osalta esillä on ollut 0 - 500 kerrosneliömetriä ja arvonnousuun perustuvan maksun enimmäismäärän osalta 60 - 80 % . Mitä näistä pidätte sopivimpana?

Maksuvelvollisuuden alkamisen raja (kerrosneliömetriä)

- 0= ei rajaa
- 250 (esitys)
- 500 (nykylaki)
- Muu

Kunnalle maksettavan maksun maksimimäärä tontin arvonnoususta (% arvonnoususta)

- 60 (nykylaki)
- 70 (esitys)
- 80
- Muu

Erityisharkinta-alueen sijoittamisluvan lupaedellytyksissä ollaan palaamassa oikeusharkinnasta rakennuslain aikaiseen tarkoituksenmukaisuusharkintaan. Miten lupaedellytykset pitäisi kirjoittaa, jotta:

- a. tuomioistuimen kannalta kunnan myöntämä lupa on mahdollista pitää voimassa eikä lupa mene valituksen johdosta nurin oikeudessa automaattisesti esimerkiksi siksi, että luvalla käsitellään vain yhden rakennuspaikan, eikä sitä ympäröivien alueiden tilanne?
- b. kunnan kannalta on mahdollista evätä lupa esimerkiksi siksi, että kyseinen rakentamisen lievealue on suunniteltava kaavoituksellisesti kokonaisuutena?

Miten päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuuta koskevan pykälän perustelut pitäisi kirjoittaa, jotta niistä kävisi kyllin selkeästi ilmi, että allianssimallin tai muiden yhteistoiminnallisten toteutusmuotojen käyttäminen on hankkeessa mahdollista?

Millaisia ja kuinka suuria taloudellisia vaikutuksia näette päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuun aiheuttavan kuluttajille?

Olennaisten teknisten vaatimusten vaatimustasoa ei ole lähtökohtaisesti muutettu kaavoitus- ja rakentamislaisissa lukuun ottamatta luonnonvalon johtamista asuintilaan. Miten asumista ja

majoitusta koskevia olennaisia teknisiä vaatimuksia pitäisi mielestänne muuttaa ottaen huomioon kalustettujen asuntojen vuokraus ja Airbnb-toiminta?

Millaisia vaikutuksia näette ehdotettujen muutosten aiheuttavan?

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Damski Juhani
Ympäristöministeriö

Lehtinen Teppo
Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriölle

Viite: VN/279/2018

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki

Sisällys

Lakiesityksen kokonaisvaikutusten arviointi on riittämätön.....	3
Alueidenkäyttöä koskeva osuus monimutkaistaa suunnittelujärjestelmää.....	4
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontaroolin palauttaminen ei ole perusteltua .	6
Maakuntakaavoituksen oikeusvaikutusten taannehtiva rajaaminen ja uusi kaupunkiseutusuunnitelma heikentävät seudullisen suunnittelun edellytyksiä.....	6
Yleiskaavoituksen oltava jatkossakin maankäytön strategisen suunnittelun väline.....	8
Asemakaavoituksen selvitysvelvoitteiden laajentaminen hidastaa kaavoitusta.....	9
Erityisharkinta-aluesäännökset heikentävät yhdyskuntarakenteen eheyttä ja kuntien edellytyksiä turvata tulevat kasvusuunnat.....	10
Kaavoituksen vuorovaikutusta koskevat säännökset ovat sekavia ja joustamattomia eivätkä paranna kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.....	11
Kaavoituksen vaikutusten arviointiin esitetyt laajennukset ovat liian epämääräisiä ja osin mahdottomia toteuttaa.....	12
Kaavojen toteuttamisen osio käsitteellisesti keskeneräinen ja tarpeettoman jäykkä.....	13
Maapolitiikkaa ja maankäyttösopimuksia koskevat muutosesitykset liian tulkinnanvaraisia ja vaarantavat sopimukseen perustuvan maapolitiikan harjoittamisen.....	13
Katualueiden ilmaisluovutusvelvollisuuden poistamisesta ei tule luopua ja katualueiden hankkimista on sujuvoitettava.....	15
Lunastaminen mahdollisena kunnan maapolitiikan keinona on säilytettävä turvaten samalla maanomistajien oikeudenmukaiset korvaukset.....	16
Haitankorvauksia koskevat pykälät ovat liian tulkinnanvaraisia ja vaikutuksiltaan arvaamattomia.....	17
Tonttijakoa koskevat muutosesitykset vähentävät joustavuutta ja hidastavat prosesseja.....	18

Yleisten alueiden suunnittelua ja rakentamista koskevat pykälät vaativat täsmentämistä.....	19
Rakentamisen kokonaisuus keskeneräinen ja vaikeasti arvioitavissa.....	21
Lakiluonnos ei saavuta digitalisaation edistämiseksi asetettuja tavoitteita keskeneräisyytensä vuoksi.....	22

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja koskien luonnosta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakennuslaiksi (KRL). Uuden lain on tarkoitus korvata nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL). Vantaan kaupunki lausuu asiasta seuraavaa:

Sanna Marinin hallitusohjelmassa (2019) todetaan maankäyttö- ja rakentamislain kokonaisuudistuksen tavoitteista seuraavaa: ”Uudistuksen päätavoitteita ovat hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Lisäksi on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys. Kuntien kaavamonopoli ja kaavahierarkia säilytetään, kaavaprosessin sujuvuutta edistetään ja kuntien maapolitiikkaa vahvistetaan. Kaavoitus perustuu kattaviin vaikutusarvioihin. Alueiden käytön laillisuuden valvonta säilyy viranomaistoimintana vähintään nykytasolla.”

Vantaan kaupungin lausunnon yksiselitteinen johtopäätös on, että uudistuksen valmistelu tulee keskeyttää, koska lakiluonnos ei nyky muodossaan täytä sille asetettuja tavoitteita:

- Toteutuessaan uudistus heikentäisi kuntien kaavamonopolia sekä maapoliittista asemaa ja vähentäisi siten kuntien edellytyksiä edistää lakiluonnoksen 1 §:n mukaisia tavoitteita alueidenkäytön ja rakentamisen järjestämisestä.
- Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa tulisi kokonaisuudistuksen sijaan keskittyä täsmällisemmin uudistamista kaipaaviin osa-alueisiin, esimerkiksi maankäytön prosessien digitalisointiin tai ilmastonmuutosten parempaan huomiointiin.
- Uudistus ei sujuvoita maankäytön prosesseja, vaan hidastuttaa niitä. Maankäytön prosessien kehittämistä sujuvampaan suuntaan pystytään nyt lausunnoilla olevaa kokonaisuudistusta paremmin edistämään yhteisesti hyväksytyillä tarkkarajaisilla ja harkituilla muutoksilla, joiden vaikutukset on mahdollista arvioida etukäteen kohtuullisella tarkkuudella.

Lakiesityksen kokonaisvaikutusten arviointi on riittämätön

Vantaan kaupunki katsoo, että esitetyllä uudistuksella olisi merkittäviä heikentäviä vaikutuksia kuntatalouteen eikä näitä vaikutuksia ole lakivalmistelussa arvioitu riittävästi. Kertaluonteisten kustannusten (esim. tietojärjestelmähankinnat) lisäksi pysyviä kustannuslisäyksiä kaupungille aiheutuisi mm. maanhankinnan kallistumisesta sekä lisäresursseja edellyttävistä uusista hallinnollisista velvoitteista kaikissa KRL:n pääkokonaisuuksissa.

Kustannusvaikutukset uhkaavat heikentää kuntien kykyä vastata haasteisiin, joita kaupunkien kasvu asettaa maankäytölle. Vaarana on, että henkilöresurssivaje ja entistä raskaammat hallinnolliset menettelyt hidastavat entisestään maankäytön prosesseja, erityisesti kaavoitusta. Em. prosessien sujuvoittaminen näyttää jääneen pitkälti varsin vähämerkityksisten muutosten varaan, vaikka sujuvoittaminen mainittiin yhtenä uudistuksen päätavoitteista. Nopeuttamisen asemesta uudistuksen kantavana teemana näyttää olevan maankäytön prosessien byrokraatisoituminen lisääntyvien lakisääteisten menettelyjen, kasvavien vaikutustenarviointivelvoitteiden ja kokonaan uusien lakisääteisten suunnittelutasojen myötä.

Kaavoitus- ja rakentamislain ohella valtioneuvostossa on valmisteltu useita muitakin maankäytön kokonaisuuteen vaikuttavia lakeja. Erityisesti syksyllä 2021 lausuntokierroksella olleen lunastuslain sekä kaavoitus- ja rakentamislain yhteisvaikutukset kuntien maanhankinnan keinoihin olisivat merkittävät. Toinen maankäytön kannalta merkittävä hiljan lausuntokierroksella ollut laki on luonnonsuojelulaki. Useiden samanaikaisten lakimuutosten yhteisvaikutusten arviointi on ollut kunnille mahdotonta, koska lausuntokierrokset on toteutettu erillisinä eikä ajantasaista tietoa muiden lakiluonnosten sisällöstä ole ollut saatavilla.

Kokonaisuuden arviointi on ollut haastavaa myös kaavoitus- ja rakentamislain sisällä. Kunnat ovat pystyneet uudistuksen eri vaiheissa kommentoimaan lakiluonnoksen yksittäisiä osa-alueita, mutta kokonaisuutena massiivinen lakipaketti on nyt ensi kertaa kuntien ja muiden sidosryhmien arvioitavana.

Kasvavien kaupunkiseutujen kannalta erityisen ongelmallinen on kaavojen toteuttamisen kokonaisuus, joka esitetyssä muodossa ja yhdessä edellä mainittujen rinnakkaisten lakiuudistusten kanssa heikentää kuntien maapolitiikasta aiheutuvia tuloja ja kuitenkin lisää samalla maanhankinnan menoja sekä kuntien korvausvelvoitteita. On myös mahdollista, että kaavojen toteuttamisosiossa kunnille säädetyt velvoitteet ja niiden kustannusvaikutukset johtavat lain tavoitteiden vastaiseen kaavoituskäytäntöön.

Lakiluonnoksessa käytetty käsitteistö on paikoin epämääräistä ja monitulkintaista, eivätkä perustelut kaikin osin vastaa pykäläluonnoksia. Ongelma koskee erityisesti kaavojen toteuttamisen ja rakentamisen kokonaisuuksia. Tämä heikentää mahdollisuuksia ottaa kantaa lakiluonnoksen tosiasiallisiin vaikutuksiin.

Lisäksi Vantaan kaupunki toteaa, että useita kuntien kannalta keskeisiä kysymyksiä on lakiluonnoksessa jätetty asetustenantovaltuuksien varaan. Asetusluonnosten puute heikentää mahdollisuuksia arvioida muutosten tosiasiallisia vaikutuksia. Tämä näkyy erityisesti kaavoituksen ja rakentamisen digitalisaatiota koskevissa pykälissä sekä rakentamisen lupajärjestelmän kokonaisuudessa.

Alueidenkäyttöä koskeva osuus monimutkaistaa suunnittelujärjestelmää Määritelmät ja tavoitteet on kuvattava yksiselitteisemmin

Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan erillisen määritelmäpykälän (3 §) tuominen lakiin on tervetullut uudistus. Laissa esitettyjen määritelmien tulisi kuitenkin olla mahdollisimman selkeitä. Erityisesti aluerakenteen ja yhdyskuntarakenteen käsitteet eivät 3 §:ssä hahmotu erillisiksi yhtä selvästi kuin hallituksen esityksen sivulla 256 ja 257 esitetyissä perusteluissa, ja viherrakenteen käsite on joiltain osin monitulkintainen. Vantaan kaupunki huomauttaa, että juuri näiden käsitteiden tulkinta on keskeisessä roolissa arvioitaessa etenkin maakuntakaavoituksen oikeusvaikutteisuutta.

Vantaa pitää positiivisena, että viherrakenteen käsitettä ollaan tuomassa lakiin. Viherrakenteen käsite toimii eri suunnittelutasoilla ja korostaa monien erilaisten kasvullisten alueiden merkitystä osana kokonaisuutta. Viherrakenteen jatkuvuuden tavoittelu on tuotu sekä maakuntakaavan että yleiskaavan vaatimukseksi, mikä tukee lakiehdotuksen luonnon monimuotoisuutta ja kestävästä yhdyskuntarakennetta koskevia tavoitteita.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen ovat tärkeitä tavoitteita, joissa kaavoituksella ja rakentamisella on keskeinen rooli. Lakiluonnoksen 5 §:n mukaan kaavoituksen tulee mm. vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä, luoda edellytyksiä kestäväälle liikennejärjestelmälle ja uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämiselle. Lakiluonnoksessa tavoitteet on kuvattu yleispiirteisesti ja on tulkinnanvaraista, kuinka näiden toteutumista kaavoituksessa voitaisiin arvioida. Samoja tavoitteita on kirjattu lakiluonnoksessa kaavojen laadullisiin vaatimuksiin sekä rakennuksen rakentamista koskeviin kohtiin. Vantaan kaupunki toteaa, että tavoite ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen edistämiseksi on tärkeä, mutta säädöksen edellyttämät vaatimukset kaavoitukselle on kuvattava selkeästi.

Lakiluonnoksen 6 §:n mukaan suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. Perustelumuistion mukaan riskialttiita toimintoja (mm. päiväkodit, koulut, hoitolaitokset, sairaalat, asuinalueet ja vilkkaat liikenneväylät sekä luonnon kannalta erityisen tärkeät tai herkäät alueet) ei tulisi sijoittaa liian lähelle vaaraa aiheuttavia laitoksia. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien toimintojen sijoittamisessa tulisi myös huomioida niiden mahdollinen laajenemisvara. Olisi myös varmistettava, että kaava mahdollistaa suunnitellun toiminnan.

Vantaan kaupunki toteaa, että tiiviillä kaupunkiseuduilla on erittäin vaikeaa löytää alueita, jotka eivät ole asutuksen, vilkkaiden väylien tai arvokkaiden luontoalueiden lähellä. Tämän seurauksena uusille suuronnettomuusvaaraa aiheuttaville laitoksille ei juuri voida osoittaa aluevarauksia, etenkin, kun tulisi voida varautua niiden mahdolliseen laajentamiseen. Lisäksi on epäselvää, kuinka määritellään riittävä etäisyys erilaisille herkille alueille ja toiminnoille.

Lakiluonnoksesta jää myös epäselväksi, miten uudistus vaikuttaisi nykyisiin suuronnettomuusvaarallisiin laitoksiin ja varastoihin tai muihin laitoksiin, jotka toiminnan laajenemisen tai muuttumisen myötä katsottaisiin suuronnettomuusvaarallisiksi toiminnoiksi. Mikäli lakiluonnoksen vaatimukset koskisivat myös nykyisiä laitoksia, tulisi niiden toiminnan muutos tai laajentaminen tai ympäristöluvan myöntäminen paikoin mahdottomaksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontaroolin palauttaminen ei ole perusteltua Viranomaisia koskevassa luvussa 2 ei ole esitetty muita merkittäviä muutoksia, kuin ehdotus, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät palautettaisiin vastaamaan aiempaa tilannetta ennen 1.5.2017, jolloin maankäyttö- ja rakennuslain muutos (230/2017) koskien ELY-keskusten toimivaltaa astui voimaan. Nykyisen lain muotoilu korostaa ELY-keskusten edistämistehtäviä

nimenomaan merkittävien valtakunnallisten ja maakunnallisten asioiden osalta. Nyt esitetään paluuta takaisin pikkutarkkaan valvontaan, jossa tarkkuustaso ulottuisi yksittäisiin hankkeisiin asti.

Lakimuutoksen perusteluissa ei ole tuotu esiin, miksi ELY:n roolin palauttaminen olisi tarkoituksenmukaista. Vuoden 2017 lakimuutosta perusteltiin mm. hallinnon keventämisellä sekä lupa- ja valitusprosessien sujuvoittamisella. Lisäksi sen yhtenä tarkoituksena oli viranomaisten välisen yhteistyön ohjaaminen ennemmin valmistelu- kuin valitusvaiheeseen. Prosessien sujuvoittaminen on myös KRL:n keskeisiä tavoitteita. Näin ollen ELY:n toimivallan palauttaminen on täysin ristiriidassa lain keskeisen tavoitteen kanssa. Vantaa myös korostaa, ettei valtion virasto ole demokraattisesti valittu toimielin.

ELY-keskusten toimivallan palauttamisen osalta lakiesitys perustuu puutteelliseen tietoon. ELY-keskusten valvontaroolia koskeva muutos on ollut voimassa vasta muutaman vuoden, eikä sen todellisia vaikutuksia mitenkään vielä voida arvioida. Esimerkiksi KRL-luonnoksen nykytilan arviointiosion muutoshakua koskevan kohdan tilastotiedot perustuvat vuosien 2009–2018 tarkasteluun, eivätkä niissä siis voi vielä näkyä vuoden 2017 puolivälissä ELY:n toimivaltuuksiin tehtyjen muutosten vaikutukset. Maankäyttösektorin luonteen huomioiden Vantaan kaupunki pitää erityisen tärkeänä, että toimialaa koskevan lainsäädännön uudistaminen on pitkäjänteistä ja ennustettavaa. Jo hyväksytyjen lakimuutosten nopea peruminen ilman painavia syitä lisää toimintaympäristön epävarmuutta ja heikentää mahdollisuuksia kehittää yhteistyöhön perustuvaa toimintakulttuuria.

Vantaan kaupunki katsoo, että ELY-keskusten roolin tulisi edelleenkin painottua valtakunnallisten ja maakunnallisten tavoitteiden toteutumisen ohjaamiseen sekä eri toimijoiden intressien yhteensovittamiseen tässä kehyksessä. ELY:n roolin tulisi olla konsultoiva ja painottua vahvasti valmisteluvaiheeseen jälkivalvonnan sijaan. Valmisteluvaiheen ohjaus on oleellisesti vaikuttavampaa kuin jälkivalvonta ja siten rajallisten viranomaisresurssien tarkoituksenmukaista käyttöä. Lisäksi ennakoivaa ohjausta painottamalla viranomaisten väliset ristiriidat kuormittaisivat mahdollisimman vähän hallinto-oikeuksia.

Maakuntakaavoituksen oikeusvaikutusten taannehtiva rajaaminen ja uusi kaupunkiseutusuunnitelma heikentävät seudullisen suunnittelun edellytyksiä

Lakiluonnoksessa on säilytetty nykyinen kaavajärjestelmä rakenteeltaan lähes sellaisenaan. Kuitenkin sen rinnalle on tuotu uusi oikeusvaikutukseton kaupunkiseutusuunnitelma, joka on määritellyillä kaupunkiseuduilla pakollinen laadittava. Jopa seudun, myös Helsingin seudun, aluerajaus on esitetty asetuksella määriteltäväksi (51 § 3 mom.), mikä on hyvin jäykkä menettely.

Helsingin seudulla on yhdyskuntarakenteen tulevan kehityksen osalta valittu ensisijaiseksi tavoitteeksi sisäänpäin kasvu. Tämä ratkaisu näkyy sekä maakuntakaavassa että MAL-suunnitelmissa. Uusia kasvusuuntia on tarkoitus avata harkiten ja joukkoliikenteen runkoyhteyksiin perustuen. Uusi lakiluonnos ei tue tätä kestävästä kasvusta viedessä maakuntakaavan sisällöstä oikeusvaikutteisen yhdyskuntarakenteen.

Maakuntakaavan laadullisissa vaatimuksissa on kaavalle jätetty enää kolme oikeusvaikutteista tehtävää: aluerakenne, viherrakenne ja liikennejärjestelmä. Aluerakenne kuvaa lakiluonnoksen 3 §:n määritelmän mukaisesti erityisesti erilaisten keskusten suhdetta koskien keskustatoimintoja, asutusta ja palveluja sekä niiden välisiä liikenneyhteyksiä ja maakunnallisesti merkittävä infraa. Maakuntakaavan tehtävistä esitetään rajattavaksi pois kaupunkiseudun yhdyskuntarakenne, jolla on nykyisen lain puitteissa voitu turvata esimerkiksi kuntarajat ylittävät kasvusuunnat. Oikeusvaikutteiseen maakuntakaavaan perustuva yhdyskuntarakenne tarvitaan ohjaamaan eri kuntien yleiskaavoitusta ja estämään tulevaa kaavoitusta haittaavaa hajarakentamista.

Maakuntakaavan tehtäviin on jäänyt viherrakenteen määrittely. 18 §:n mukaan maakuntakaavassa on esitettävä kehittämisen periaatteet koskien maakunnan viherrakennetta. Viherrakenteen kehittämiseen liittyy olevan viherrakenteen luokittelu säilytettäväksi ja uuden suunnittelu, ja toisaalta yhdyskuntarakenteen kokonaisuuden suunnitteluun liittyy tarvittavien rakentamisalueiden sijoittaminen nykyisen viherrakenteen päälle. Mikä viherrakenne esitetään pelkästään viherrakenteen lähtökohtina tai reunaehtoina, joihin ei ole sovitettu rakentamiseen tarvittavia alueita, niin silloin ei pystytä ratkomaan seudullisella tasolla viherrakenteen säilyttämisen ja rakentamisen välisiä ristiriitoja.

Lakiluonnokseen sisältyy outo siirtymäsäännös 367 §, jossa esitetään, että voimassa olevien maakuntakaavojen sisällöstä osa muuttuisi oikeusvaikutuksettomaksi viiden vuoden kuluttua lain hyväksymisestä. Esimerkiksi Östersundomin kasvusuuntaa koskevasta maakuntakaavasta putoaisivat pois kaikki taajamatoimintojen alueet. Jäljelle jäisi viherrakenne ja paljon valkoista. On vaikea ymmärtää, miten esitetty ratkaisu ohjaisi tarkempaa suunnittelua. Syntyvän tilanteen tulkinnan tekee vielä sekavammaksi esitys, että taannehtiva vaikutus koskisi vireillä olevia kaavoja eri tavoin eri vaiheissa.

Vantaan kaupunki katsoo, että maakuntakaavoja koskeva taannehtiva siirtymäsäännös muodostuu sekä periaatetasolla että myös käytännössä erittäin ongelmalliseksi. Kaavoja laadittaessa ei ole voitu mitenkään varautua siihen, että osa lainvoimaisesta kaavasta muuttuisi äkkiä oikeusvaikutuksettomaksi. Taannehtivan siirtymäsäännöksen vaikutukset maankäytön seudullisiin kysymyksiin olisivat äkillisiä ja ennalta-arvaamattomia. Erityisen ongelmalliseksi tilanne muodostuisi Östersundomin kaltaisilla alueilla, joissa ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Lakiluonnoksen uusi suunnittelutaso **kaupunkiseutusuunnitelma** olisi suurille kaupunkiseuduille pakollinen, mutta ei oikeusvaikutteinen. Lakiluonnoksen mukaan se olisi tehtävä, mutta perustelut ovat jääneet kaupungille täysin epäselväksi. Esitetyllä suunnitelmalla halutaan ilmeisesti korvata Helsingin seudulla hyvin toimiva MAL-suunnitelma, jonka laadinta perustuu aktiiviseen yhteistyöhön ja tukee vahvasti laadittavia MAL-sopimuksia.

Kaupunkiseutusuunnitelmalle ei lakiluonnoksessa aseteta mitään sisältövaatimuksia, mutta suunnitelmalta edellytetään kaavoitusmenettelyjen mukaisia vaikutusten arviointeja ja vuorovaikutusta. Koska kaupunkiseutusuunnitelmalle ei säädettäisi omia laadullisia vaatimuksia, voisi suunnitelmaan kohdistuvan muutoksenhaun perusteena ilmeisesti olla vain menettelyvirhe.

Luonnoksen perustelujen mukaan kaavoitusmenettelyä, osallistumista sekä vaikutusten arviointia koskevien säännösten noudattaminen kaupunkiseutus suunnitelman laatimisessa lisäksi kaupunkiseutujen alueidenkäytön suunnittelun avoimuutta sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia verrattuna ei-lakisääteisiin suunnittelumenettelyihin. Vantaan kaupunki katsoo, että oikeusvaikutukseton suunnitelma, johon olisi mahdollista hakea muutosta menettelyvirheen nojalla, ei kuitenkaan edistäisi näitä tavoitteita.

Kaupunkiseutus suunnitelman päätöksenteolle annetaan luonnoksessa kaksi vaihtoehtoa: yhteinen toimielin tai jokainen kunta hyväksyy osaltaan. Vantaan kaupunki on yhteistyössä Sipoon kunnan ja Helsingin kanssa harjoitellut tätä yhteisen toimielimen mallia kuntien yhteisen yleiskaavan (Östersundom) laadinnan yhteydessä. Toimielimen päätöksenteon edellytyksenä oli, että jokaisen kunnan valtuusto oli osaltaan hyväksynyt suunnitelman. Menettely oli juridisesti toimiva, mutta erittäin moniportainen ja vei merkittävästi aikaa suunnitelman valmisteluprosessin eri vaiheissa.

Lakiluonnoksesta ei käy ilmi kuinka monivuotiseksi kaupunkiseutus suunnitelman prosessi on ajateltu. Uutta suunnitelmaa perustellaan lakiluonnoksessa MAL-sopimusmenettelyn tarpeilla. Raskas päätöksenteko- ja muutoksenhakumenettely tarkoittaisi kuitenkin todennäköisesti sitä, ettei suunnitelmaa useinkaan voisi suoraan käyttää sopimusneuvottelujen pohjana. Huonoimmillaan suunnittelupöydällä olisi useita erivaiheisia kaupunkiseutus suunnitelmia, joista sitten yritettäisiin MAL-sopimukseen hakea ajantasaisia linjauksia. Avoimen vuorovaikutuksen ja riittävien vaikutusten arviointien näkökulmasta tämä olisi mahdoton yhtälö. MAL-suunnitelmalle on Helsingin seudulla löydetty toimiva rullaava prosessi, jossa pystytään tekemään seudun yhteisiä linjauksia sopimusmenettelyjen rytmillä hyvin ilman uutta kaavatasoa.

Yleiskaavoituksen oltava jatkossakin maankäytön strategisen suunnittelun väline

Yleiskaavaa koskeva osuus (luku 5) on lakiluonnoksen määrittelemässä kaavajärjestelmässä säilytetty lähes nykyisessä muodossaan. Yksityiskohtaisia tarkennuksia on tehty esimerkiksi kaavan hyväksyjän osalta. Yleiskaavan sisältövaatimusten otsikko on nyt laadulliset vaatimukset, joihin on tuotu ekologisen kestävyys näkökulmasta hyviä lisäyksiä, kuten viherrakenteen jatkuvuus, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, liikennejärjestelmän kestävyys ja kiertotalouden edellytykset.

Voimassa olevan lain yleiskaavan sisältövaatimuksista siirtyy määräyksiä koskevaan 30 §:ään ympäristöhäiriöitä koskeva osuus. Samassa pykälässä määräaikaisen suojelumääräyksen mahdollisuuden korostaminen vie painoarvoa lain muuten luonnon monimuotoisuutta tukevalta hengeltä. Suojelun tulisi olla pitkäjänteistä. Lisäksi korostetaan, että suojelumääräysten tulee olla kiinteistönomistajille kohtuullisia. Tämä voi johtaa kiistoihin siitä, mitä kohtuullisuudella tarkoitetaan.

Nykytilanteen kuvauksessa yleiskaavan monikäyttöisyyttä ja mahdollisten suunnittelumittakaavojen kirjoa pidetään hyvänä, ja ehdotetaan mm. strategisen osayleiskaavoituksen kehittämistä. Yleispiirteiset useiden kuntien yhteiset yleiskaavat ja aluekohtaiset osayleiskaavat ovat samaa kaavamuotoa, mikä nykyisen lainsäädännön puitteissa on

ollut mahdollista. Lakiuudistus ei tätä tunnista eikä esitä uusia ratkaisuja eri aikaisten ja eri tarkastelutasoisten yleiskaavojen hallintaan ja esitystapaan. Esimerkiksi esitystavasta on lakiluonnoksen digitaalisuuden osuudessa linjaus, että sen tulee olla tietomalli. Tarkemmin ei avata, mitä se käytännössä eri kaavavaiheissa tai vuorovaikutuksessa tarkoittaisi.

Vantaalla on pitkä perinne kaupunkitasoista yleiskaavoista, joilla määritellään tulevien vuosikymmenien maankäytön kehitystä. Laadintatyö on monivaiheista ja hyvin vuorovaikutteista. Työn lopputuloksena syntyy kaupungin yhteinen näkymä tulevasta kehityksestä, jonka toteuttamiseen sitoudutaan. Lakiluonnoksessa esitetty ajatus yleiskaavan muuttamisesta paikallisesti yksittäisten asemakaavojen yhteydessä saattaa johtaa hallitsemattomaan tilanteeseen. Nykyisen lainkin mahdollistama asemakaavan laatiminen yleiskaavan vastaisesti mutta yleiskaavan sisältövaatimuksia noudattaen on oikeampi, yleiskaavan strategisen merkityksen säilyttävä reitti. Mikäli yleiskaava pilkotaan eri ikäisiksi, eri päätöksenteko- ja muutoksenhakuprosessien kautta kootuksi palapeliksi, se ei olisi enää strateginen kokonaisuutta linjaava yleiskaava.

Asemakaavoituksen selvitysvelvoitteiden laajentaminen hidastaa kaavoitusta

Myös asemakaavataso (luku 6) on säilymässä lähestulkoon ennallaan. Uusien laadullisten vaatimusten myötä asemakaavoituksen selvitysvelvoitteet kuitenkin laajenevat, ja työmäärä kasvaa. Käytännössä yksittäistä asemakaavaa saattaa monesti koskea vain osa esitetyistä laadullisista vaatimuksista. Esitys jättää epäselväksi, miten tällaisissa tapauksissa osoitetaan yksittäisen laadullisen vaatimuksen toteutuminen.

Lakiluonnoksen 49 §:ssä säädetään asemakaavan laatimisaloitteesta, jonka mukaan kunnan jäsenellä olisi oikeus tehdä perusteltu aloite asemakaavan laatimiseksi. Kaupunki toteaa, että Kuntalain 21.5.2021 voimaan tulleella muutoksella 23 §:ssä aloiteoikeus on jo laajennettu koskemaan myös kunnan alueen kiinteistönomistajia.

Erytysharkinta-alesäännökset heikentävät yhdyskuntarakenteen eheyttä ja kuntien edellytyksiä turvata tulevat kasvusuunnat

Nykyisen lainsäädännön määrittämä asemakaavoittamattoman alueen ulkopuolisten alueiden rakentamisesta linjaava suunnittelutarveratkaisu on uudessa luonnoksessa useammassa pykälässä määritelty sijoittamisluvaksi erityisharkinta-alueella. Lakiluonnoksessa erityisharkinta-alueella (luku 8) tarkoitetaan aluetta, jossa rakentamisen tiivistymisen, infran ja liikenneväylän rakentamisen takia tarvitaan erityistä harkintaa. Lisäksi tarpeellista olisi nostaa perusteluksi myös tulevien kasvusuuntien turvaaminen, jolloin kyse ei ole vain tiivistymisestä vaan myös rakentamattomista alueista.

Sijoittamisluvan edellytyksistä erityisharkinta-alueella säädetään 212 §:ssä. Muutoksena nykyiseen suunnittelutarveratkaisuun on tulossa tarkoituksenmukaisuusharkintaa sekä lakiluonnoksen 1 momentin edellytys, että rakentaminen ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa kaavoitukselle. Perusteluissa todetaan, että yksittäisellä pientalon rakentamisella jo asutulle alueelle ei aiheutettaisi vähäistä suurempaa haittaa. Perustelu on täysin ristiriidassa todellisuuden

kanssa ja käytännössä kumoaisi koko menettelyn. Nykyisin suunnittelutarveratkaisut useimmiten koskevat nimenomaan yksittäisiä asuinrakennuksia. Menettely on erittäin tarpeellinen kasvavien kaupunkiseutujen asemakaavoittamattomien reuna-alueiden hajarakentamisen hallinnassa ja välttämätön yhdyskuntarakenteen eheyden turvaamisessa.

212 §:n edellytysten lisäksi tulee 211 §:n edellytysten täytyä. Hankkeen sijoittumista arvioitaessa ei vielä ole sen taseisia suunnitelmia, joilla voitaisiin arvioida kauneutta ja korkeatasoista arkkitehtuuria. Pykälän 10 kohdan mukaan rakentaminen ei saa aiheuttaa haittaa yleiskaavassa ja rakennusjärjestyksessä annettujen määräysten toteuttamiselle. Esitetty 1 000 m² rakennuspaikan minimikoko vastaa ennemminkin asemakaava-alueiden rakennuspaikkoja kuin hajarakentamista. Vantaan yleiskaavan mitoitusperiaatteissa minimi on 2 000 m², mikä on osoittautunut käytännössä sopivaksi useiden vuosikymmenien lupaharkinnassa. Sen tiiviimpää rakennetta ei ole tarkoituksenmukaista tuottaa ilman asemakaavaa. Rakennuspaikan minimikoon pienentäminen johtaisi lisäksi kaupungin tulkinnan mukaan lakiluonnoksen 169 §:n johdosta siihen, että haitankorvaukset tämän asian johdosta nousisivat merkittävästi, mikä on kohtuutonta kaupungin näkökulmasta.

Em. muutokset suunnittelutarveratkaisujen perusteisiin sekä asemakaavoittamattoman alueen rakennuspaikan minimikoon puolittaminen eivät edistäisi yhdyskuntarakenteen eheyttä, vaan täysin päinvastoin johtaisivat tilanteeseen, jossa kunnan on entistä vaikeampi kehittää omaa yhdyskuntarakennettaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen ja kuntatalouden näkökulmista kestävästi. Suunnittelematon, mutta aiempaa tiiviimpi hajarakentaminen aiheuttaa kunnalle investointitarpeita esimerkiksi kunnallistekniikan ja palveluverkon järjestämiseksi uusille kylämaisille alueille nykyisen yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle.

Lakiluonnos tiukentaa osaltaan maatalaan kuuluvan talousrakennuksen lupaharkintaa, koska esitetty kirjaus edellyttää aina sijoittamislupaa eikä asiaa voida suoraan käsitellä rakentamislupana. Asemakaavattomien alueiden osalta laki ei ota kantaa rakentamisen määriin: kuinka monta talousrakennusta voi sallia vai tarvitaanko useampaa rakennusta varten poikkeamislupa.

Kaavoituksen vuorovaikutusta koskevat säännökset ovat sekavia ja joustamattomia eivätkä paranna kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia

Lakiuudistuksen esitys vuorovaikutuksen ja osallistumisen sekä kaavahankkeiden tiedonhallinnan ja niistä tiedottamisen osalta on hajanainen ja kokonaisuuden hahmottaminen on mahdotonta. Aiheesta on linjattu luvuissa 11 ja 16 sekä yksittäisessä pykälässä luvussa 38. Asetuksen puuttuminen heikentää entisestään kokonaisuuden ymmärrettävyyttä.

Esityksen 63 §:n mukaisesti kuntien tulisi ylläpitää ajantasaista digitaalista tietoaaineistoa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista sekä niiden käsittelyvaiheista. Tämän tavoitteen mukaisesti Vantaa toimii jo nyt: kaupungin nettisivujen kautta löytyy tietoa kaikista vireillä olevista kaavoista ja niistä julkaistaan vuosittain kaavoituskatsaus. Pykälään on kuitenkin kirjattu äärimmäisen pikkutarkasti kaavakohtaisen tiedon yksityiskohdat. ”*tietoaaineistossa on*

selostettava lyhyesti kaava-asiat sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavahankkeen alkuvaiheessa on mahdotonta kuvata näin kattavasti mm. kaavan sisältöä ja toteuttamista.

Lisäksi kunnan olisi laadittava kerran vuodessa tietoineistosta tiivistelmä, julkaistava se saataville tietoverkkoon ja tiedotettava siitä. Tietoineiston yhteydessä olisi tarjottava mahdollisuus esittää mielipide kaava-asioiden kokonaisuudesta ja kaavoitusaloitteista. Jos mielipiteitä pyydetään, ne on myös käsiteltävä. Tämä on merkittävä lisäys kunnan tehtäviin, mutta on kyseenalaista, parantaako se osallistumismahdollisuuksia käytännössä merkittävästi.

Lisäksi samassa pykälässä on vaatimus: *”Tietoineistossa on oltava tiedot myös kuntaan saapuneista kaavoitusaloitteista ja niiden käsittelyvaiheesta.”* Vantaan kaupungille tehdyistä kuntalain mukaisista kuntalaisaloitteista merkittävä osa julkaistaan jo nyt kuntalaisaloite.fi-verkkopalvelussa. Kaavoitusta koskevien aloitteiden osalta on kuitenkin tärkeää huomata, että monesti kaavoitukseen ryhtyvät maanomistajat eivät halua tuoda suunnitelmiaan julki neuvottelujen alkuvaiheessa. Alustavien hankeaihioiden ennakoinen julkistaminen saattaisi esimerkiksi heikentää toimijan kilpailuasemaa markkinoilla. Kaavoitusaloitteet on tarkoituksenmukaista tuoda tietoineistoon vasta siinä vaiheessa, kun kunta päättänyt, että aloitteen perusteella voidaan käynnistää kaavoitus. Vantaalla tämä päätös tehdään joko vuosittain laadittavan kaavoitusohjelman yhteydessä tai ilmoittamalla erikseen kaavan vireilletulosta.

Pykälässä 65 §, osallistuminen ja vaikuttaminen kaavan aloitusvaiheessa, tulisi luopua termistä ”osallistumis- ja arviointisuunnitelma”. Termi on harhaanjohtava, koska kyseessä on asiakirja, johon kootaan tiedot suunnittelualueesta ja sen sijainnista, kaavoituksen lähtökohdista, tavoitteista ja suunnitellusta aikataulusta, osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä, kaavan vaikutusten arvioinnista sekä kaavan toteuttamiseksi laadittavista muista suunnitelmista ja mahdollisista maankäyttösopimuksista. Lisäksi se herättää osallisen näkökulmasta heti kaavoituksen alkuvaiheessa mielikuvan raskaasta ja byrokraattisesta menettelystä.

On hyvä, että lakiluonnoksen mukaan varaaminen mielipiteen esittämiseen kaavan valmisteluvaiheessa ei ole tarpeen, jos kaavalla ei ole todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia ja kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta riittävä mahdollisuus osallistumiseen ja vaikuttamiseen voidaan turvata kaavan aloitusvaiheessa sekä asettamalla kaavaehdotus julkisesti nähtäville (66 §). Käytännössä esim. yksittäiselle tontille laadittavassa kaavamuutoksessa on usein jo aloitusvaiheessa tiedossa osallistumisen kannalta riittävällä tarkkuudella, mitä tontille suunnitellaan.

Vuorovaikutukseen palataan yllättäen haitankorvaussäännösten yhteydessä 354 §:ssä. Siinä vaaditaan, että kaikista eri kaavatasojen kaavoista lähetetään ilmoitus kiinteistönomistajille, kun *”kaava-asiakirjassa osoitetaan tämän omistamalle alueelle sellainen kaavakohde tai*

kaavamääräys, joka synnyttää 164 tai 165 §:ssä tarkoitetun lunastusperusteen tai sellainen rajoitus, joka voi aiheuttaa omistajalle 169 tai 170 §:ssä taikka 40 §:n 3 momentissa tai 216 §:n 3 momentissa tarkoitetun haitan". Ilmoitus tulee lähettää kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta sekä kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Pykälä aiheuttaisi merkittäviä käytännön hankaluuksia etenkin yleispiirteisissä kaavoissa, joissa kiinteistönomistajia on paljon eivätkä heidän yhteystietonsa välttämättä ole tiedossa. Kolminkertainen tiedottaminen kaikille maanomistajille esimerkiksi kaupunkitasoisen yleiskaavan tai maakuntakaavan ollessa kyseessä olisi käytännössä mahdotonta. Vuorovaikutuksessa tulee pyrkiä hyödyntämään vahvasti uusia digitaalisia mahdollisuuksia, eikä maanomistajiin liittyen tarvita erillismenettelyjä.

Kaavoituksen vaikutusten arviointiin esitetyt laajennukset ovat liian epämääräisiä ja osin mahdottomia toteuttaa

Vaikutusten arviointia koskevaan lukuun 12 sisältyy vain kaksi pykälää, joita on lähes huomaamattomasti täydennetty muutamalla erittäin merkittävällä sanalla verraten voimassa oleviin säädöksiin. Nykyinen MRL 9 § on uudessa lakiluonnoksessa 70 §. Siinä edellytetään, että kaavan on perustuttava kaavan todennäköisesti merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun. Sana "todennäköisesti" on lisäys aiempaan ja muuttaa vaikutusten arviointien laajuutta erittäin paljon. Täydennys perustuneen suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointia (SOVA) koskevaan direktiiviin, mutta valmistelussa on unohdettu, ettei kaavassa aina ole kyse hankkeesta, jota voisi SOVA:n tapaan arvioida. Esimerkiksi useille vuosikymmenille kehitystä kuvaavan yleiskaavan todennäköisiä vaikutuksia on mahdoton arvioida. Riskinä on myös, että esitetty muotoilu toisi ns. varovaisuusperiaatteen mukaan kaavojen kaikkien vaikutusten arviointiin.

Lain tulisi mahdollistaa vaikutusten arvioinnin kohdentaminen kunkin kaavan olennaisiin vaikutuksiin. Sana "todennäköinen" pitää voida tulkita niin, että kaavoituksen alkuvaiheessa voidaan rajata vaikutusten arvioinnin ulkopuolelle sellaiset vaikutukset, joita ei pidetä todennäköisesti merkittävänä.

Lisäksi samaan pykälään on täydennetty varsin epämääräinen termi "tarpeellinen tieto", joka on perustelujen mukaan esimerkiksi asukkailta saatua tietoa. Kaavaprosesseissa kootaan hyvin kattavasti asukkaiden tietämystä, mutta pykälän kirjauksena siitä syntyy tarve tarkempaan dokumentointiin ja tietosisällön arviointiin, jotta mahdollisessa muutoksenhaussa voidaan todentaa tiedon olleen käytössä. Muutoksenhaussa tulee varmasti arvioitavaksi myös, milloin kyse on oikeasti tiedosta.

Seuraavassa pykälässä 71 § edellytetään, että vaikutuksia selvittäessä on otettava huomioon *aikaisemmin tehdyt selvitykset*, mikä on useille vuosikymmenille ulottuva ja liian epämääräinen määritelmä. Aiempien selvitysten jälkeen esimerkiksi lainsäädäntö ja muut reunaehdot ovat saattaneet muuttua, mikä tekee aiempien selvitysten tuloksista hyödyttömiä.

Kaavojen toteuttamisen osio käsitteellisesti keskeneräinen ja tarpeettoman jäykkä

Maapolitiikkaa ja maankäytösopimuksia koskevat muutosesitykset liian tulkinnanvaraisia ja vaarantavat sopimukseen perustuvan maapolitiikan harjoittamisen

Vantaan kaupunki toteaa, että kaupungin mielestä maapolitiikan nykysääntely MRL:n nojalla toimii hyvin. Sen sijaan lakiluonnos yhdessä lunastuslain lausunnolla olleen lakiluonnoksen kanssa heikentää kaupungin mahdollisuuksia harjoittaa tarkoituksenmukaista maapolitiikkaa. Kuntia jo nykyisin velvoittavien, kuntalaisia ja hallintolaisia kirjattujen hyvän hallinnon periaatteiden ja vaatimusten kirjaaminen erityislakiin ei ole perusteltua. Hyvä hallinto maapolitiikassa sekä tarpeellinen vuorovaikutus maapoliittista ohjelmaa laadittaessa ja muutettaessa on turvattu jo nykysäännösten nojalla. Maapolitiikan ohjelma luonnollisesti koskettaa jokaista kunnan jäsentä, mutta tosiasiallisia vaikutuksia sillä on kuitenkin vain harvoin maata omistaviin tahoihin. Toimintatapojen kehittämisessä ensisijaista on informaatio-ohjaus ja oman toiminnan kehittäminen. Vuorovaikutus- ja osallistamistilanteita varten ei ole tarvetta aiempaa raskaamman erityislainsäädännön laatimiselle.

Vantaan kaupunki vastustaa maapoliittisen ohjelman laatimiseen liittyvän tarpeettoman vuosittaisen raportointibyrokraatian lisäämistä normaalin talousarviotarkastelua koskevan raportoinnin rinnalle. Kuntalaisten käytännön tarvetta palveleva tarkastelutaso on valtuustokausittain.

Vantaan kaupunki vierastaa lakiluonnoksen (137 §) ajatusta maapolitiikan laatimiseen ja muuttamiseen liittyvästä erityisestä tiedoksiantamisesta kiinteistönomistajien paikallisille rekisteröidyille yhdistyksille ja muille yhteisöille. Ehdotus sivuuttaa täysin yleisen tiedottamisen keskeisen roolin kunnan toiminnassa sekä digitalisaation siihen tuoman kehityksen. Lisäksi kaupunki toteaa, ettei sillä ole välttämättä tiedossaan kaikkia tässä tarkoitettuja yhdistyksiä ja yhteisöjä.

Maankäytösopimuskäytännöt ovat muovautuneet vajaan parinkymmenen vuoden aikana toimiviksi. Vantaalla käytäntöjä on myös tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa muutettu. Viimeksi maa- ja asuntopoliittisia linjauksia on päivitetty vuonna 2018 (KV 18.6.2018, § 6) ja sen päivitystyö on tarkoitus käynnistää vuoden 2022 aikana. Nykyinen sopimuskäytäntö on tasapuolinen, ennakoitava, nopea sekä prosessiekonominen. Maankäytösopimusten osalta lakiluonnos on sekava ja luo tarpeettomasti uusia termejä tai korvaa vanhat vakiintuneet termit perustelematta uusilla. Esitys vaarantaa epäselvyytensä vuoksi nykyisten maankäytösopimuskäytäntöjen roolin osana kunnan maapolitiikkaa.

Lakiluonnos jättää hyvin epäselväksi pitääkö kaupungin tuottaa sopimusmenettelyä käyttäessään 143 ja 146 §:ien mukaisia kalliisti selvitettäviin ja tulkinnanvaraisiin sekä osittain keskenään ristiriitaisiin säännöksiin perustuvia lisälaskelmia, joille ei ole nähtävissä mitään relevanttia tarvetta. Kaupungin infrainvestoinnit palvelevat lähtökohtaisesti kaikkia kuntalaisia, koska heillä kaikilla on oikeus hyödyntää yleisiä alueita. Lakiluonnoksen mukaisia vaikutusalue-eräjäyksiä kunkin kaavan tai kaavamuutoksen yhdyskuntarakentamisen kustannusten kohdistumisista ei ole

mahdollista määrittää objektiivisesti. Esitys vaarantaa tältä osin tasapuolisuutta ja ennakoitavuutta. Laskijasta riippuen on aina saatavissa eri lopputulos. Erityisesti täydennysrakentamisen mahdollistavan ns. postimerkkikaavan tontin edustalla olevasta kadusta tai kevyen liikenteen väylästä ei ole juurikaan hyötyä, ellei se kytkeydy muuhun katuverkkoon. Tällaisen kaavan osittelemisen aiemmin toteutettujen infrainvestointien kohdistumisen mukaan ei palvele mitään tarkoitusta. Prosessiekonomia sekä prosessin nopeus kärsisivät merkittävästi. On vaikea nähdä näiden esitettyjen muutosten palvelevan myöskään kaavaan tai kaavamuutokseen halukkaiden maanomistajien intressejä.

Vantaan nykyinen maankäyttö- ja rakennuslakiin ja siihen sisältyvä maanomistajan osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaamiseen perustuu kaupungin keskimääräisiin asemakaavojen arvioituihin toteuttamiskustannuksiin, jolloin vaikutusalue- ja rakennusluvan subjektiiviset tulokset eivät vaikuta laskelmiin. Menettelyä puoltaa myös se, että maanomistajalle kaavoitettavan tai muutettavan rakennusoikeuden arvo perustuu koko kaupungin infran, kasvun sekä työ- ja palvelutarjonnan luomaan kysyntään. Menettely on lopputulokseltaan hyvin ennakoitavissa oleva ja maanomistajia tasapuolisesti kohteleva.

Toteuttamismaksun eli nykyisäätönsä (MRL) mukaisen kehittämiskorvauksen kynnysarvoja esitetään muutettaviksi siten, että kynnysarvon alarajaa pudotettaisiin 250 k-m²:n asuntorakentamisoikeuteen tai sitä vastaavaan rahalliseen arvoon. Toisaalta ylärajaa esitetään nostettavaksi 70 prosenttiin asemakaavasta aiheutuvasta arvonnoususta. Alarajan kunta voisi itse halutessaan päättää korkeammaksi. Vantaan kaupungin mielestä kerrosneliömetripohjaisen kustannusvastuun vapautuksen asemasta kaikkien maanomistajien tulisi osallistua kaavan toteuttamisen kustannuksiin tasapuolisesti aina kaavan tuoman arvonnousun suhteessa.

Toteuttamismaksun kynnysarvoihin esitettävillä muutoksilla ei arvioida olevan Vantaalla vaikutuksia nykykäytäntöihin. Todennäköistä Vantaan kaltaisella voimakkaasti kasvavalla kaupunkiseudulla on, että pakkotoimena toimeenpantava toteuttamismaksun määrääminen jää yhtä kuolleeksi kirjaimiksi kuin nykyinen kehittämiskorvaussäätökin.

Rakentamisvelvoitesäätöksillä ja niihin sisältyvällä kunnan mahdollisella lunastusoikeudella ei ole Vantaalla käytännön merkitystä, eikä niitä ole sovellettu nykyisäätönsä nojalla.

Yhteenvedon Vantaan kaupunki toteaa, että vaikuttaa siltä, että esitetyt säädökset edellyttävät kaupungilta merkittävästi nykyistä enemmän raportointia maapolitiikan hoitamisesta sekä mahdollisesti erilaisia vaihtoehtolaskelmia yhdyskuntarakentamisen kustannusten kohdistumisista kunkin kaavahankkeen ja maankäyttö- ja rakennuslain yhteydessä. Nämä väistämättä lisäävät kaupungin työ määrää ja siten kustannuksia. Epäselväksi jää myös se, voiko nykyinen keskimääräisiin yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin perustuva sopimuskäytäntö jatkua entisellään. Nämä muutokset vaarantavat merkittävästi nykyistä toimivaa sopimuskäytäntöä.

Katualueiden ilmaisuovutusvelvollisuuden poistamisesta ei tule luopua ja katualueiden hankkimista on sujuvoitettava

Vantaalla nykyisenkaltaisessa toimintaympäristössä, jossa kaavoittaminen on suurelta osin yhdyskuntarakenteen tiivistymiseen tähtäävää sekä maankäytösopimuksiin pohjaavaa, ei ilmaisuovutusvelvollisuudella ole enää kovin suurta taloudellista merkitystä. Sen sijaan vanhoilla kaava-alueilla on edelleen lohkomattomia katualueita, joita kaupunki hankkii omistukseensa tarpeidensa ja resurssiensa puitteissa. Lakiesityksen mukainen lyhyt siirtymäsäännösaika vaarantaa merkittävästi kaupungin mahdollisuuksia hyödyntää em. katualueiden muodostamisessa ilmaisuovutusvelvollisuutta.

Kaava-alueella maata omistavat tahot ovat historiallisesti osallistuneet kaava-alueen palvelevan kaupunki-infran toteuttamiseen vähintäänkin katualueiden niin kutsutun ilmaisuovutusvelvollisuuden kautta. Tämä on perusteltua ja oikeudenmukaistakin, koska maanomistajat lähes poikkeuksetta hyötyvät katualueelle rakennettavasta kunnallistekniikasta. Maanomistajat ovat ilmaisuovutussäännösten yli kuusikymmentävuotisen olemassaolon aikana tottuneet käytäntöön, eikä sen voimassaolo ole noussut erityiskysymykseksi kaavahankkeissa. Terminä ilmaisuovutusvelvollisuus on harhaanjohtava, koska vastikkeetta luovuttamisen edellytys on aina ollut vähintäänkin vastaava rakennusoikeuden määrä. Jos maanomistaja ei ole saanut alueelleen rakennusoikeutta, ei myöskään ilmaisuovutusvelvollisuutta ole ollut. Toisaalta ilmaisuovutusvelvollisuus on sidottu enintään viidennekseen maanomistajan kaava-alueella omistamasta maasta.

Kaupungin kunnallistekniikan rakentamisen ja asuntotuotannon kannalta on aivan oleellista, ettei katualueiden siirtyminen kaupungin omistuksen ja hallintaan vaikeudu tai hidastu nykyisestä, vaan sen sijaan sitä pitäisi sujuvoittaa entisestään. Lakiesitys on Vantaan osalta siirtämässä katualueiden haltuunotto- ja kiinteistönmuodostustehtävät käytännössä lähes kokonaan Maanmittauslaitokselle. Tämä tulisi merkittävästi vaikeuttamaan ja hidastamaan kuntien rakennetun ympäristön toteuttamisprosesseja, koska valtion virastolla ei ole mahdollisuutta toimia tehokkaana osana kunnan nykyaikaista rakentamisprosessia. Kasvavassa kaupungissa tätä ei voi pitää hyväksyttävänä.

Katualueiden haltuunottomenettelyä lunastustilanteessa tulisi uudistaa sekä nykyisessä MRL:ssä, että ministeriön esittämässä KRL:ssä. Katualueiden haltuunoton lunastustilanteessa tulisi tapahtua lunastuslaista poiketen heti toimituksessa tehtävän maastokatselmuksen jälkeen. Menettely vastaisi maantilaissa säädettyä siten, että kunta kadunpitäjänä saisi aina katualueet haltuunsa heti haltuunotokatselmuksessa ilman erillisiä perusteluja.

Katualueen haltuunottoa ei tulisi sitoa ennakkokorvausten maksuun. Ennakkokorvaukset määrättäisiin viiveittä haltuunoton jälkeen ja niille suoritettaisiin lunastuslain mukaista vuotuista korkoa. Tällä menettelyllä päästäisiin rakentamaan nopeammin, jolloin lunastajalle syntyisi säästöjä ja maanomistaja saisi korkoa korvaukselle hallinnan ja käyttöoikeuden menetyksen ajalta ennen korvausten maksamista.

Lunastaminen mahdollisena kunnan maapolitiikan keinona on säilytettävä turvaten samalla maanomistajien oikeudenmukaiset korvaukset

Lakiluonnoksen lunastamista koskevilla perusteluilla todetaan monessa kohtaa säädösluonnosten vastaavan nykysäännöksiä, eikä niihin esitetä tehtävän merkittäviä muutoksia. Kuitenkin pykäläluonnoksissa on niihin lisätty uusia nyansseja, jotka saattavat muuttaa niitä koskevaa oikeuskäytäntöä Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan kaupungin maanhankintaa hankaloittavasti.

Voimassa olevan lainsäädännön tarkistamiselle olisi tarvetta tilanteissa, joissa osana kaavaratkaisua maanluovuttajan varallisuusasema ei heikenny rakennusoikeuden vähentymisen kautta. Kaavaratkaisun kautta tehtävä kompensatio tulisi huomioida korvauksia määrättäessä. Kunnan lunastusoikeuden piirissä olevien alueiden lunastuskorvausta määritettäessä olisi syytä tarkentaa säännöksiä siten, että kunnan kaavaratkaisun maanomistajalle tuoma hyöty otetaan huomioon lunastuskorvauksessa. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa kaduksi otettavan tontinosan lunastuskorvauksen (maapohja-, haitta ja vahingonkorvaukset) kohtuullistamista osittain tai kokonaan jäljelle jäävän omistusyksikön (tontti tai tonttiryhmä, jolla on sama omistaja) lisärakennusoikeuden nettoarvolla.

Kunnan hakiessa raakamaan lunastuslupaa yhdyskuntakehitystä varten on lakiluonnoksen 166.3 §:ään ehdotettu uutta ongelmallista kriteeriä, jonka mukaan lunastamisen on ajoitukseltaan oltava kehittämisen tarpeeseen nähden sopiva. Tulkinnanvarainen ja epäselvä ilmaisu olisi turhien oikeuslaitosta kuormittavien oikeusprosessien välttämiseksi syytä poistaa. Kunnan yhdyskuntarakenteen kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä. Lunastuslupa-, lunastus- sekä asemakaavaprosessit ovat oikeuskäsittelyineen hyvin pitkiä. Kunnan on siksi käytännössä vähänkin suuremmissa hankkeissa haettava lunastuslupaa vähintään 10–20 vuotta ennen kuin alueen toteuttamiseen on tarpeen ryhtyä. Voimassa olevassa lainsäädännössä oleva yleisen tarpeen vaatimus lunastamisen edellytyksiä arvioitaessa käsittää myös tämän ajoituskriteerin.

Haitankorvauksia koskevat pykälät ovat liian tulkinnanvaraisia ja vaikutuksiltaan arvaamattomia

Vantaan kaupunki katsoo, että lakiluonnoksen sanamuotojen perusteella on monin paikoin epäselvää, millaisissa konkreettisissa tilanteissa kaupungille voi muodostua korvausvelvollisuus. Lakiluonnoksen tavoitteiden mukaan "Haitankorvaussäännösten uudistamisen tavoitteena on yhdenmukaistaa ja selkeyttää sääntelyä sekä aineellisesti että menettelyn osalta siten, että lain soveltaminen on nykyistä ennakoitavampaa." Käytännössä on kuitenkin erittäin vaikea saada kokonaiskäsitystä lakiehdotuksen vaikutuksista. Näitä tulisi selvittää tarkemmin ja tuoda selvemmin esille.

Kaupunki vastustaa haitankorvauksien laajentamista lakiluonnoksessa selostetulla tavalla. Kaupunki katsoo, että teknisesti haitankorvaussäännösten keskittäminen pääosin yhteen lukuun on kannatettavaa, kunhan sääntelyn selkeys ja tarkoituksenmukaisuus varmistetaan muilta osin. Korvausvelvoitteiden laajentamisen määräaikaisen haitan korvaamiseen ja uusi metsän käytön rajoituksia koskeva korvaussäännös johtaisivat hyvin suurella todennäköisyydellä siihen, että korvaustilanteiden määrä lisääntyisi merkittävästi ja suurelta osin ennakoimattomasti.

Kaupunki katsoo, että nykyisin MRL:ssä oleva lunastus- ja korvausvelvollisuutta koskeva rajausta "Tässä momentissa tarkoitettu lunastus- tai korvausvelvollisuus voi koskea maa- ja metsätaloutta varten osoitettua aluetta vain, jos kaavassa on asetettu sen käyttöä koskevia erityisiä rajoituksia." ei saisi jäädä pois lakiluonnoksen 169 §:stä. Lisäksi lakiluonnoksessa maisematyölupaa koskevan 216 §:n 3 momentin suhde haitankorvausluvun korvaussäännöksiin ei ole selkeä.

Lakiluonnoksessa jää tulkinnanvaraiseksi, sovelletaanko esimerkiksi asemakaavan toteuttamisesta johtuviin korvauksiin lakiluonnoksen mukaan KRL:n 169 §:ää yleisestä haitankorvauksesta vai 176 §:ää yleisen alueen toteuttamiseen liittyvästä erityisestä haitasta tai vahingosta. Kaupungin tulkinta on, että korvauskynnys voi tietyssä tapauksessa ylittyä useamman eri säännöksen perusteella, jolloin korvauskynnyksen ylittyminen jätettäisiin tulkinnan ja viime kädessä valitusviranomaisen päätöksen varaan. Kaupunki katsoo, että tällainen sääntelytapa ei ole tarkoituksenmukainen ja säännöksiin tulisi saada enemmän konkretiaa.

Lakiluonnoksen 170 §:n mukaan korvauksia koskevat yleiset säännöt eivät koskisi metsänkäyttöön liittyvien rajoitusten korvaamista. Lakiluonnoksen säännöksen 1 momentin mukaan kiinteistön omistajalla on "muualla tässä laissa säädetyn estämättä" oikeus tällaiseen korvaukseen. Kaupungin näkemyksen mukaan saattaisi syntyä tilanne, että velvollisuus korvaamiseen syntyisi 170 §:n mukaisesti, vaikka maanomistaja saisi rakennusoikeutta samassa yhteydessä. Säännöksessä tulisi olla kirjaus sellaisten tilanteiden varalle, joissa maanomistaja saa hyötyä kaavasta johtuen.

Kaupunki katsoo, että luonnonsuojelulakiin ehdotettua velvoitetta uhanalaisten luontoarvojen huomioon ottamisesta ei ole huomioitu lakiluonnoksen 170 §:ssä. Luonnoksessa luonnonsuojelulain vaatimukset täydentävät kaavoituksen sisältövaatimuksia. Lakiluonnoksen perusteella ei ole selvää, kohdistuisiko mahdollinen korvausvastuu valtiolle vai kunnalle. Lakiuudistuksen seurauksena syntyy tilanne, jossa kaavoihin tulisi sisällyttää nykyistä enemmän metsänkäyttöä koskevia rajoituksia niin lakiluonnoksen omien säännösten kuin muunkin lainsäädännön perusteella, joten korvausvelvoitteet tulevat varmasti kasvamaan nykyisestä. Lakiluonnoksen perusteella olisi yksiselitteisesti voitava todeta, miltä osin korvausvelvollisuus kuuluisi kunnalle ja miltä osin valtiolle.

Korvausvelvoitteiden laajentumisella ja korvaustilanteiden yleistymisellä voi olla lainsäädännön tavoitteiden kannalta päinvastaisia vaikutuksia Tämä saattaisi näkyä esimerkiksi niin, että aiempaa useammin myönnettäisiin lupa kaavan rajoituksista poikkeamiseksi rajoituksen korvaamisen asemesta, tai kaavoja laatiessa tietoisesti vältettäisiin rajoitusten asettamista laajempien korvausvelvoitteiden takia. Käytännössä siis esimerkiksi luonnonsuojelumerkintöjen osalta haitankorvaussäännöstö saattaisi johtaa KRL:n keskeisten tavoitteiden vastaiseen käytäntöön.

24 luvussa viitataan myös lunastuslain soveltamiseen, mikä johtaa kaupungin kannalta kohtuuttomaan tilanteeseen. Jos lunastuslaki muuttuu lunastuslain lakiluonnoksessa esitetyllä tavalla vastoin Vantaan kaupunginhallituksen lunastuslakiluonnoksesta antamaa lausuntoa, niin

haitankorvausluvun perusteella maksettavat korvaukset tulisivat maksettaviksi 15 %:n korotuksella. Korvaussäännöksiä sovellettaisiin myös ennen KRL:ia voimaan tulleisiin kaavoihin.

Tonttijakoa koskevat muutosesitykset vähentävät joustavuutta ja hidastavat prosesseja

Lakiehdotuksen mukaisesti tonttijakosuunnitelma tulisi tehdä koko kortteliin kerralla, mikäli ei ole perusteltua syytä tehdä sitä vaiheittain. Määräys on aivan liian tiukka ottaen huomioon, että tonttijakoja tehdään nykyään hakemusten perusteella eli käytännössä silloin, kun sille oikeasti on tarvetta (esimerkiksi uudisrakennuksen rakentaminen). Tämä saattaisi johtaa siihen kohtuuttomaan tilanteeseen, että kaupunki laatisi tonttijakoja sekä lukumääräisesti että myös pinta-alallisesti paljon nykyistä enemmän ja kuntalaisen rakennushankkeen kannalta tärkeät, erikseen haetut tonttijaot tai tonttijaon muutokset venyisivät ajallisesti nykyiseen verrattuna. Muutos vaatisi myös lisää henkilöresursseja kaupungille. Lakiluonnoksen 93.4 §:ää tulee muuttaa tarkoitukseltaan lähemmäksi maankäyttö- ja rakennuslain 78.2 §:ää.

Maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:n mukaisesti asemakaava on ohjeena tonttijakoa laadittaessa. Lakiluonnoksessa asemakaavaperuste on esitetty 94.3 §:ssä nykyistä paljon tiukemmin niin, että asemakaavaa on noudatettava ja vähäinen poikkeaminen on nimenomaisesti säädetty lakiluonnoksessa. Säännös asemakaavan noudattamisesta vaikeuttaisi tai jopa estäisi nykyisin tehtävät tonttijaot, joiden yhtenä perusteena on kaavoitusviranomaisen antama poikkeamispäätös. Asemakaavan noudattamiseen ja vähäiseen poikkeamiseen liittyvien nimenomaisten säädösten lisäksi kohdassa tulisi huomioida myös poikkeamispäätös tonttijaon perusteena.

Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tonttijako ei kumoudu silloin, kun asemakaava muutetaan. Lakiluonnoksessa tulisi poistaa automaattinen tonttijakosuunnitelman kumoutuminen 99 §:stä asemakaavan kumoamisen yhteydessä. Se aiheuttaisi tilanteita, jossa tonttijako kumoutuisi turhaan niiltä alueilta, joilla asemakaavan muuttaminen ei vaikuta itse tonttijakoon lainkaan, esimerkiksi asemakaavan muutoksen myötä aiheutuva käyttötarkoituksen tai rakennusoikeuden muuttuminen.

Sijoittamisluvan edellytyksenä lakiluonnoksen 100 §:ssä pitäisi tonttijaon hyväksymisen lisäksi olla se, että tontinmuodostaminen voidaan laittaa vireille heti tonttijaon voimaantulon jälkeen. Luvan perustuminen epäviralliseen tietoon (lakiluonnoksen 100.2 §:ssä mainittu lausunto) voi johtaa epätarkoituksenmukaisiin ja ennalta arvaamattomiin tapauksiin. Tämän johdosta lakiluonnoksen 100.2 §:ää ei tule saattaa voimaan tuollaisenaan.

Lakiluonnoksen 102 §:n mukaan kortteliin tehtävästä ensimmäisestä tonttijaosta ei voida periä maanomistajilta maksua lainkaan, sen saa periä luonnoksen mukaan vasta tonttijakosuunnitelman muuttamisvaiheessa. Vantaalla on edelleen alueita, joissa tonttijakoa ei ole olemassa. Tällainen lakimuutos aiheuttaisi Vantaalle melkoisen tulovajeen jatkossa. Tämän osalta lakiluonnoksen 102 §:ää ei tuollaisenaan pidä säätää laiksi.

Yleisten alueiden suunnittelua ja rakentamista koskevat pykälät vaativat täsmentämistä

Vantaan kaupunki esittää termin **kadunpito** palauttamista lakiin. Nykyinen kadunpito-käsite on luonnoksessa korvattu käsitteellä kadun toteuttaminen, mutta muutosta ei ole mitenkään perusteltu. Nykyisen MRL 84 §:n mukaan kadunpito käsittää kadun suunnittelemisen, rakentamisen ja sen kunnossa- ja puhtaanapidon, eli infran elinkaaren hallinnan. Sen sijaan kadun toteuttamisen käsitteellä tarkoitetaan luonnoksessa ainoastaan kadun toteuttamista ja rakentamista (luonnoksen s. 333), mutta ei kaupungin ja kuntalaisen kannalta oleellista kunnossa- ja puhtaanapitoa. Terminä kadunpito on vakiintunut ja kuuluu saman väyläpidon käsitteen alle kuin Lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä mukainen tienpito tai Ratalain radanpito.

Lakiluonnoksen 106 §:ssä säädettäisiin infralaitteen sijoittamisesta yleisellä alueella. Pykälässä on asetuksenantovaltuus kunnan oikeudesta pitää kartastoa tai tiedostoa johdoista ja johdonomistajan tiedontoimitusvelvoitteesta tätä tehtävää varten. Kaupungin kannalta on erittäin tärkeää varmistaa, että siirtymäsäännöksiin turvataan tämä oikeus kunnalle ja tietojen toimitusvelvollisuus johdonomistajille pysyttämällä nykyisen MRA:n säännökset voimassa, kunnes uusi kunnan nykyistä vastaavan oikeuden sisältävä asetus säädetään. Paras vaihtoehto olisi, että kunnan oikeudesta säädettäisiin suoraan laissa.

Kaupunki huomauttaa, että 106 §:n 1 momentti, jonka mukaan puisto- tai lähivirkistysalueelle saa rakentaa vain alueen tarkoitukseen soveltuvia vähäisiä rakennelmia, jollei asemakaavassa ole toisin osoitettu, ei vaikuta varsinaisesti liittyvän pykälän otsikkoon, joka on Infralaitteet yleisellä alueella. Näin ollen kaupungille jää epäselväksi, tarkoitetaanko 1 momentissa rakentamisella myös muiden kuin infralaitteiden rakentamista.

Yleisen alueen suunnitelmasta ehdotetaan säädettävän aiempaa kattavammin. Ilman yleisen alueen suunnitelmaa voitaisiin jatkossa suorittaa vain sellaista rakentamista, jolla on vain vähäinen vaikutus ympäristöön. Tämä vastaa nykytilannetta Vantaalla. Kaupunki pitää kannatettavana 107 §:n joustavoittavaa säännöstä siitä, että vaikka yleisen alueen suunnitelmaa laadittaessa on noudatettava asemakaavaa, asemakaavasta saa kuitenkin poiketa vähäisessä määrin, jos poikkeaminen on tarpeen 2 momentissa säädettyjen vaatimusten ja tavoitteiden vuoksi.

Toisaalta lakiluonnoksen 107 §:ssä säädettäisiin yleisten alueiden laatuvaatimuksista ja suunnittelusta muun muassa näin: *“Aluetta toteutettaessa on mahdollisuuksien mukaan ja alueen luonne huomioon ottaen edistettävä ympäristön esteettömyyttä, liikkumisen kestävyyttä, luonnon monimuotoisuutta ja yhteiskunnan vähähiilisyttä sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin ja riskeihin varautumista.”* Perustelujen mukaan muotoilu antaa kunnalle mahdollisuuden harkinnan jälkeen päätyä siihen, ettei jollakin alueella näitä tekijöitä voida ottaa huomioon. Käytännössä usein hyvin kapeilla katualueilla on lähes mahdotonta edistää kaikkia em. tekijöitä ottaen huomioon myös maaston topografia ja maanalaiset tekniset verkostot ja aivan vastaaviin tavoitteisiin kaupunki voi itsekin pyrkiä omissa suunnitteluohjeistuksissaan. Vantaan näkemyksen mukaan em. lakiin tehty kirjaus laatuvaatimuksista lisää eri intressiryhmien edustajien muutoksenhakumahdollisuuksia, mikä väistämättä tulee hidastamaan kunnallistekniikan, alueiden ja asuntotuotannon toteutusta.

Pykälään sisältyvä valtioneuvoston asetuksenantovaltuus avaa lisäksi mahdollisuuden säätää tiukkojakin vaatimuksia, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa alueen toteuttamisesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin.

Yleisen alueen suunnitelman vuorovaikutuksesta on ehdotettu säädettäväksi omissa luvussaan, jolloin erot kaavoituksen vuorovaikutukseen selkeytyvät. Kaupunki pitää erinomaisena, että yleisen alueen suunnitelma voidaan laatia asemakaavan laatimisen yhteydessä sekä hyväksyä yhdessä tämän kanssa, ja että osallistuminen yleisen alueen suunnitelman valmisteluun voidaan järjestää myös asemakaavoituksen yhteydessä.

Hulevesien osalta Vantaan kaupunki viittaa Kuntaliiton lausunnossaan esille nostamiin asioihin.

Rakentamisen kokonaisuus keskeneräinen ja vaikeasti arvioitavissa

Rakentamisen kokonaisuudessa Vantaan kaupunki pitää hyvänä esityksen tavoitteita lupajärjestelmän selkeyttämisestä, digitalisaation aiempaa laajemmasta hyödyntämisestä sekä ilmastonmuutoksen ehkäisyn tuomista nykyistä selvemmin osaksi lainsäädäntöä. Samalla on kuitenkin todettava, että nykyisellään tavoitteiden onnistumista on monin paikoin vaikea arvioida, sillä rakennusvalvonnan järjestämisen kannalta olennaiset asetusluonnokset puuttuvat kokonaan. On myös epäselvää, miksi ympäristöministeriö on katsonut tarpeelliseksi muuttaa pitkälti koko rakennetun ympäristön lupajärjestelmän käsitteistön ja logiikan, vaikka monet KRL:n mahdollistamista joustoista (esim. kaksivaiheinen rakennuslupa) olisivat mahdollisia jo nykyisen lupajärjestelmän puitteissa.

Yhtenä kantavana linjana uudistamisessa on ollut lupakynnyksen nostaminen ja järjestelmän sujuvoittaminen mm. toimenpideluvan ja ilmoitusmenettelyn poistamisella. Vantaan kaupungille muutoksella ei ole suurtakaan merkitystä, sillä kaupungin voimassa oleva rakennusjärjestys tarjoaa pitkälti samat joustot. Korjausrakentamisen osalta kaupunki kuitenkin toteaa, että lakiehdotus jättää lupakynnyksen liian tulkinnanvaraiseksi, mikä saattaa aiheuttaa hyvinkin erilaisia laintulkintoja kuntatasolla ja siten liian suurta alueellista vaihtelua. Toinen järjestelmän joustoilla perusteltu esitys on nykyisen rakennusluvan jakaminen kaksivaiheiseen rakentamislupa, joka koostuisi sijoittamis- ja toteutusluvista. Vantaan kaupunki huomauttaa, että jo nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa tarvittaessa kaksivaiheisen rakennusluvan, jossa toiminnon sijoittumista alueelle ylipäättään voidaan harkita ennen yksityiskohtaisen teknisen suunnittelun laadintaa.

Rakennusvalvonnan järjestäminen joko tavanomaisen tai vaativan tasoisena on periaatetasolla oikeansuuntainen muutos. Lakiluonnoksessa ei kuitenkaan ole otettu kantaa siihen, miten uudistus käytännössä järjestettäisiin. Asetusluonnoksen puuttumisesta huolimatta on selvää, että Vantaan kaupunki järjestäisi jatkossa rakennusvalvonnan vaativan tasoisena. Sen sijaan epäselväksi jää, miten valvonta järjestettäisiin pienten kuntien vaativaa rakennusvalvontaa edellyttävissä hankkeissa, eli olisiko kunnalla oikeus kääntyä minkä tahansa vaativan tasoisen rakennusvalvonnan omaavan kaupungin puoleen ja voisiko kyseinen kaupunki esim. resurssivajeeseen vedoten kieltäytyä pyynnöstä. Joka tapauksessa ongelmaksi nousee osaavan

henkilöstön puute. Esimerkiksi Vantaan kaupungin rakennusvalvonta on täystyöllistetty jo nyt, ja osaavan työvoiman rekrytoinnissa on jatkuvasti haasteita.

Suunnittelijoiden ja työnjohtajien kelpoisuusvaatimuksista Vantaan kaupunki toteaa hyväksi sen, että lakiehdotus tunnistaa alan vakiintuneen käytännön vaativuusluokkien jaosta. Kelpoisuusvaatimukset tulee säilyttää vähintään samalla tasolla kuin nykytilanteessa.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä suunnittelijoiden ja työnjohtajien keskitettyä pätevydentoteamismenettelyä. Rakennusvalvontaja kuormittavat varsin paljon tavanomaisen luokan suunnittelijat ja työnjohtajat. Suotavaa olisi, että asetuksesta poiketen myös nämä kuuluisivat keskitetyn pätevydentoteamismenettelyn piiriin. Liittyvää asetusta valmisteltaessa on huomioitava hyväksynnän poistava (tai alentava) mekanismi niissä tapauksissa, joissa suunnittelija tai työnjohtaja ei toimi pätevyytensä edellyttämällä tavalla.

Rakentamisen vastuupykälien osalta Vantaan kaupunki katsoo, että vaikka niiden tavoite rakentamisen laadun parantamisesta on kannatettava, on lakiluonnos näiltä osin sekava ja siinä sekoittuvat alan lainsäädäntö sekä alan sopimusehdot. Epäselväksi jää esimerkiksi se, mikä on kunnallisen rakennusvalvontaviranomaisen rooli vastuusäännösten valvonnassa. Samoin vastuuajojen alkaminen jää luonnoksessa epäselväksi. Selvää lienee, että rakentamisen eri tahojen vastuut eivät voi alkaa samasta ajankohdasta.

Yksi kummastusta herättävä seikka lakiluonnoksessa on se, että oikaisuvaatimusmenettely on poistettu laista kokonaan ilman, että muutosta on perusteltu tai sen vaikutuksia arvioitu. Nykyisen MRL:n mukainen mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus kunnalliselle toimielimelle viranhaltijan päätöksestä on tärkeä läpinäkyvyyttä ja oikeusturvaa lisäävä elementti rakentamisen lupajärjestelmässä, eikä sitä tulisi poistaa kevyin perustein. Uudistuksella olisi todennäköisesti vaikutuksia paitsi kunnalliseen päätöksentekoon ja toimivallan delegointiin myös hallinto-oikeuksien työmäärään.

Lakiluonnos ei saavuta digitalisaation edistämiseksi asetettuja tavoitteita keskeneräisyytensä vuoksi

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen yhtenä keskeisenä perusteluna on ollut digitalisaation edistäminen. Vantaan kaupunki toteaa, että tavoite on tärkeä ja tarvittavat muutokset merkittäviä. Kaavoitus- ja rakentamislakiluonnokseen on sisällytetty osa tästä laajasta kokonaisuudesta, mutta työ on selvästi vielä kesken. Lakiluonnoksen digitalisaatiota koskeva osuus jää hyvin irralliseksi suhteessa kaavoitusta ja rakentamista koskevaan osuuteen, vaikka sen tulisi sisältyä niihin. Jotta lainsäädännön uudistus saavuttaisi tavoitteensa, tulisi määritellä tarkemmin kaikki digitaalisen prosessin vaiheet suunnittelun aloituksesta arkistointiin sekä päätöksentekossa olevien aineistojen hallintaan. Digitalisaatio on sellainen osa-alue, jonka kehittämisestä vallitsee maankäytön alalla varsin laaja yhteisymmärrys ja jota pitää edistää osauudistuksena, vaikka kokonaisuudistuksen valmistelu keskeyttäisiinkin.

Erillisenä lainsäädäntöhankkeenaan KRL:n rinnalla valmisteltavan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) toteutuminen on yhä epävarmaa. Sen valmisteluun liittyy useita lainsäädännöllisiä ja toiminnallisia haasteita. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan KRL-luonnoksen säädösratkaisuja ei voi sitoa RYTJ:n käyttöönottoon.

Lakiluonnoksessa esitetään, että kunnat toimittavat hyvin laajan määrän tietoja valtion ylläpitämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Lakiluonnos jättää epäselväksi, mitä hyötyä keskitetystä valtakunnallisesta tietojärjestelmästä olisi kuntien tai kuntalaisten tarpeisiin verrattuna hajautettuun, kuntakohtaiseen avoimeen tiedonhallintaan. Mikäli näin kuitenkin haluttaisiin menetellä, tiedonsiirron kunnista valtiolle tulisi tapahtua automaattisesti standardimuotoisten rajapintojen kautta, ei kopiaimalla tai lähettämällä manuaalisesti tietoa. Kunnilta tulee edellyttää saman tiedon toimittamista vain kerran ja kaikkien valtion eri toimijoiden tulee hyödyntää samoja, kunnista keskitettyyn järjestelmään toimitettuja tietoja. Lisäksi tiedon käyttäjien tulee tietää, kuinka luotettavaa tieto on ja kuka sen oikeudellisuudesta vastaa. Vantaan kaupunki toteaa, että nyt esitetty malli voi tuottaa kaksi rinnakkaista järjestelmää, joissa voi olla jopa eri tilannetietoa ja inhimillisten virheiden myötä myös väärää tietoja.

Lain mukaan mm. kaavat sekä rakentamisen luvat on laadittava tietomalleina, mutta tämän enempää ei lakiluonnos muotoa ohjaa. Vantaan kaupunki pitää tärkeänä, että jatkossakin ns. koneluettavan tiedon rinnalla on aina oltava ihmisten luettavaa ja ymmärrettävää aineistoa. Maankäytön prosessien digitalisaation lisäksi on erittäin tärkeä huolehtia siitä, että jokaisella osallisella ikään ja tietotekniisiin valmiuksiin katsomatta on mahdollisuus osallistua maankäytön prosesseihin lain edellyttämällä tavalla. Myös demokraattisen päätöksenteon edellytysten turvaamiseksi on ensisijaisen tärkeää, että jatkossakin suunnitteluaineisto esitetään ymmärrettävässä muodossa. Vantaan kaupunki pitää täysin mahdottomana, että kolmen vuoden siirtymän jälkeen kaikilla prosesseissa mukana olevilla toimijoilla olisi valmius vastaanottaa ja kommentoida kaavatietoa vain tietomalleina.

Tietomallipohjaisuus asettaa myös uudenlaisia vaatimuksia maankäytön henkilöstön osaamiselle. Lain myötä uutena resurssina kunnille kaivataan mm. paikkatietomalliasiantuntijoita, joiden koulutusta ei ole toistaiseksi järjestetty riittävästi. Em. asiantuntijoiden kouluttaminen tulee aloittaa jo nyt sekä yliopisto- että ammattikorkeakoulutasolla. Tarve paikkatieto-osaamiselle kasvaa joka tapauksessa kaikissa maankäytön prosesseissa.

Vantaan kaupunki kannattaa lämpimästi digitaalisuuden lisäämistä maankäytön prosesseissa, mutta nyt esitetty lakiluonnos jättää aivan liikaa avoimia kysymyksiä. Lakiluonnoksen käsitys digitaalisuuden kehittämisestä perustuu valtakunnalliseen tietojärjestelmään, jota koskeva lainsäädäntö on pahasti keskeneräinen. Lähes kaikkia maankäytön prosesseja ollaan siirtämässä tietomallipohjaisiksi avaamatta kuitenkaan millään tavalla, mitä tietomallipohjaisuus itse asiassa tarkoittaisi kunnan, kuntalaisen, maanomistajan tai muiden osallisten näkökulmasta. Suurimman työn ja resurssitarpeet kunnissa tulevat aiheuttamaan ennen vuotta 2024 laaditut aineistot ja niiden vieni tarvittavin osin RYTJ:än. Säännös ja sen perustelut jättävät myös epäselväksi, tuleeko

kolmen vuoden siirtymäajan kuluttua kaikkien voimassa olevien kaavojen olla tietomallimuotoisia, vai koskeeko vaatimus vain siirtymäajan päätyttyä laadittavia kaavoja.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

14 § Asemakaavan muutos 002435 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie

VD/9003/10.02.04.00/2019

TLA/MYL/NIS/VIK/LS

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan, Kielotien varteen, vanhan silkkitehtaan naapuriin. Liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalorakentamiseen soveltuvaksi (AK). Kielotien puoleiseen katutasoon edellytetään liiketilaa. Rakennusten korkeus on Kielotien puolella 8–12 kerrosta, Silkkitehtaantien puolella maltillisemmin 4–6 kerrosta. Rakennusoikeutta asuinkerrostalojen alueelle tulee yhteensä 13 260 kerrosneliometriä, josta liiketilojen osuus on 710 kerrosneliometriä (korttelitehokkuus $e = 2,94$). Kaavamuutos tehtiin aluksi koko korttelin alueelle, mutta eteläisempään osaan päädyttiin lopulta käytännössä vain päivittämään pysäköintinormia. Asuntoja tulee 202 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 57 huoneistoneliometriä. Yksiöitä on 48 kpl (24 %), kaksioita 90 kpl (45 %), kolmioita 53 kpl (26 %) ja neliöitä 11 kpl (5 %). Autopaikkoja tulee 103 kpl. Kaava-alueen pinta-ala on 1,3 ha ja kokonaistehokkuus $e=1,24$.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 61097 sekä katualuetta, kaupunginosassa 61 Tikkurila. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 61097 ja 61098 sekä katu- ja liikennealuetta, kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee korttelia 61097, kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, vanhan silkkitehtaan naapurissa, osoitteissa Kielotie 1–3 ja Kielotie 5. Alue rajautuu lännessä Kielotiehen, idässä ja etelässä Silkipolkuun ja Silkkitehtaantiehen. Kaavoitettavissa kortteleissa on nykyisin liike- ja toimistotiloja, mm. Kelan toimipiste. Alue on reilun 500 metrin päässä Tikkurilan asemalta.

Hakijat

Alueen maanomistajat Kiinteistö Oy Kielotie 1–3 ja Kiinteistö Oy Silkin kulma.

Maanomistus

Alue on katualueita lukuun ottamatta yksityisessä omistuksessa.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Lundén Architecture Company kaavamuutoksen hakijoiden konsulttina.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta C. Tikkurilantie on osoitettu historialliseksi tieksi, jolla kulkee ohjeellinen raideliikenteen linjaus. Jokivarsi on lähivirkistysaluetta VL, jolle on osoitettu ulkoilureitti.

Uusi **yleiskaava 2020** on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi (C), jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alue sijoittuu kestävän kasvun vyöhykkeelle. Se on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan.

Asemakaavamuutos

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan, Kielotien varteen, vanhan silkkitehtaan naapuriin. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueet muutetaan asuinkerrostalorakentamiseen soveltuviksi (AK). Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa Vantaan ratikan varrella.

Asuinkerrostalot rakennetaan Kielotien ja Silkkitehtaantien väliin jäävää kapeahkoa korttelia reunustaen. Lopputuloksena on lähes umpikorttelimainen kokonaisuus perinteisen kaupunkirakenteen tyyliin. Rakennusten väliin jää kuitenkin aukkoja, jotka mahdollistavat kävely-yhteyden pitkän korttelin läpi.

Kielotien varteen sijoittuu rakennusrivi, joka on jaettu pienempiin osiin rakennusaloittain. Rakennusosien korkeus (8–12 kerrosta) ja julkisivumuurausten väri vaihtelevat, mikä tuo vaihtelua katutarren näkymiin. Korkein osa sijoittuu harkitusti siten, että se muodostaa Kielotielle pohjoisen suunnasta tarkasteltuna katupääteen. Kielotien katutasoon edellytetään liiketilaa, jonka kerroskorkeus on vähintään 5 metriä ja jonka katujulkisivu tulee olla näyteikkunajulkisivua. Kivijalkaan on mahdollista sijoittaa myös päivittäistavarakauppa, jonka sijainti on osoitettu kaavakartalla myymälämerkinnällä.

Silkipolun ja Tikkurilantien kulmaan syntyy kaupunkitila, joka rajautuu idässä Silkkitehtaaseen. Aukio tuo tehdasrakennuksen esille, tehtaan tunnistettava pääty näkyy kauas länteen Tikkurilantien varteen. Silkkitehtaan arvokas kulttuuriympäristö on otettu huomioon rakennusten massoittelussa ja julkisivujen materiaaleissa. Silkkitehtaantien puolella rakennusten korkeus pysyy maltillisena 4–6 -kerroksisena. Ne noudattavat kadun toisella puolella olevien asunto-osakeyhtiön Silkinkaaren ja Silkin kulman korkeusmaailmaa. Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista. Julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muuraten.

Kaikki autopaikat, huoltoajoneuvojen paikkoja lukuun ottamatta sijoittuvat suunnitelmassa asuinkerrostalojen väliin rakennettavan pihakannen alle, jonne ajetaan Silkkitehtaantien puolelta.

Kielotien keskustabulevardiajatusta viedään kaavalla johdonmukaisesti eteenpäin. Alkuvaiheessa kadun ajokaistoja vähennetään ja tilalle tehdään liiketilojen vaatimaa kadunvarsipysäköintiä. Siinä vaiheessa, kun katua peruskorjataan ja maanalaisia johtoja siirretään, voidaan myös kaavan osoittama katupuurivi istuttaa paikalleen.

Rakennusoikeutta tulee yhteensä asuinkerrostalokortteliin 13 260 kerrosneliömetriä, joista asumisen osuus on 12 550 ja kivijalkaliikkeiden osuus 710 kerrosneliömetriä. Tehokkuusluku, e on korttelialueella 2,94.

Korttelin eteläpään vanha käyttötarkoituksimerkintä AL päivitetään nykymääräisten mukaisesti KL:ksi. Molemmat tarkoittavat liikerakennusten korttelialuetta. Samalla pysäköintinormi saatetaan nykynormien mukaiseksi. Eteläpään rakennusoikeus (3 321 kerrosneliömetriä) ei muutu.

Tehokkuusluku, e on koko kaavan alueella 1,24 ja kaava-alueen kokonaispinta-ala 1,3 ha.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 10.1.2020.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kaikkiaan 25 kpl ja niistä kävi ilmi, kuinka arvokkaana alueen asukkaat pitävät vanhaa silkkitehdasta. Uudisrakentamisen haluttiin tapahtuvan tehdasrakennukseen sopeutuen käyttämällä julkisivuissa paikallamuurattua punatiiltä. Luonnosten esittämää ratkaisua pidettiin yleisesti liian tehokkaana ja korkeana.

Ratkaisussa suhde viereiseen Silkkitehtaaseen on määrittänyt julkisivumateriaalin valintaa ja rakennuskorkeuksia Silkkitehtaantien puolella.

Hanketta on esitelty lyhyesti yleisötilaisuudessa 26.5.2021, joka järjestettiin koronapandemian takia TeamsLive-tilaisuutena. Lisäksi hankkeen soveltuvuutta kaupunkikuvaan on tarkasteltu 3D-mallista tuotetussa videossa, joka on katsottavissa Vantaan asemakaavoituksen nettisivuilla.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava tuottaa uutta asuntokerrosalaa (12 550 k-m², n. 200 asuntoa) ja liiketilaa (7 10 k-m²).

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyy 2 maankäyttösopimusta.

Muutostkustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy Kielotie 1–3 ja Kiinteistö Oy Silkinkulma ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.8.2021 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002435 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Kielotie 1–3 ja Kiinteistö Oy Silkinkulma maksavat muutostkustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 6.9.2021 § 28

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002435 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistaa maksuluokka 3 ja todeta, että hakija Kiinteistö Oy Kielotie 1–3 ja Kiinteistö Oy Silkinkulma maksavat muutostkustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.9.–14.10.2021. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 6.9.2021 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolme ja saatiin kolme kappaletta. Vantaan Energian, Vantaan kaupunginmuseon ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnot on otettu huomioon vastineissa.

Tehdyt tarkistukset

Kaavaan on nähtävilläolon jälkeen lisätty jalankulkuyhteys korttelin läpi ja rakennuspaikkakohtaisen stabiliteetin huomioimista koskeva määräys. Lisäksi melumääräyksiä on tarkennettu. Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.11.2021 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.11.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002435 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.11.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002435 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana vs. apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään siten, että päätökseen lisätään kohta c) ettei Kielotien kaventamista toteuteta kaavan mahdollistamalla tavalla ennen kuin Kielotien kokonaisuudesta on tehty linjaukset.

Päätös:

Päätettiin

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.11.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002435 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Silkkitehtaantie.
- c) ettei Kielotien kaventamista toteuteta kaavan mahdollistamalla tavalla ennen kuin Kielotien kokonaisuudesta on tehty linjaukset.

Liitteet:

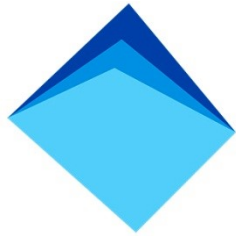
- Asemakaavamuutoksen selostus 9.11.2021
- Lausunnot ja vastineet 9.11.2021

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. 040 591 3878,
asemakaavasunnittelija Seppo Niva, p. 050 302 9298
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

002435 SILKKITEHTAANTIE

TIKKURILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 9.11.2021 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002435. Kaavoitus on tullut vireille 10.1.2020.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Kortteli 61097 kaupunginosassa 61 Tikkurila sekä katualuetta. (Kumoutuvan asemakaavan korttelit 61097 ja 61098 sekä katu- ja liikennealuetta, kaupunginosassa 61 Tikkurila).

Tonttijako ja tonttijaon muutos:

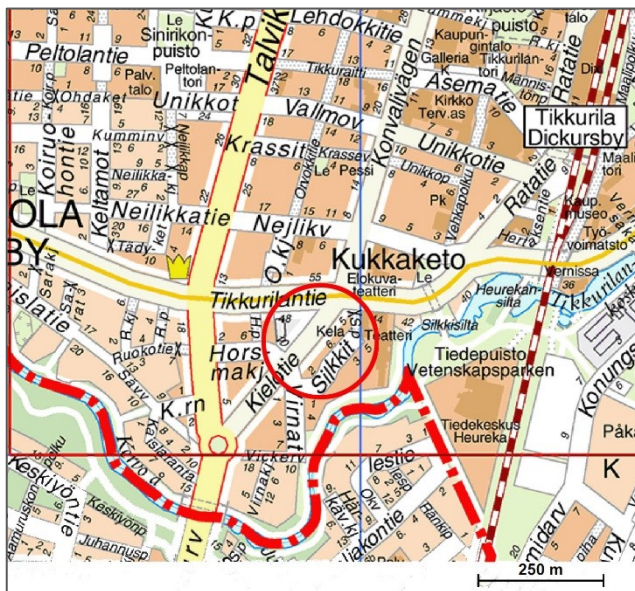
Osa korttelia 61097.

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan, Kielotien varteen, vanhan silkkitehtaan naapuriin. Liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalorakentamiseen soveltuvaksi (AK). Kielotien puoleiseen katutasoon edellytetään liiketilaa. Rakennusten korkeus on Kielotien puolella 8–12 kerrosta, Silkkitehtaantien puolella maltillisemmin 4–6 kerrosta. Rakennusoikeutta asuinkerrostalojen alueelle tulee yhteensä 13 260 kerrosneliometriä, josta liike-tilojen osuus on 710 kerrosneliometriä (korttelitehokkuus $e = 2,94$). Kaavamuuos tehtiin aluksi koko korttelin alueelle, mutta eteläisempään osaan päädyttiin lopulta vain päivittämään pysäköintinormia. Asuntoja tulee 202 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 57 huoneistoneliometriä. Yksiöitä on 48 kpl (24 %), kaksioita 90 kpl (45 %), kolmioita 53 kpl (26 %) ja neliöitä 11 kpl (5 %). Autopaikkoja tulee 103 kpl. Kaava-alueen pinta-ala on 1,3 ha ja kokonaistehokkuus $e=1,24$.

Kaavan laatija: Seppo Niva, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki;

etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 050 3029298.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuuosalue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, vanhan silkkitehtaan naapurissa, osoitteissa Kielotie 1-3 ja Kielotie 5. Alue rajautuu lännessä Kielotiehen, idässä Silkkipolkuun ja Silkkitehtaantiehen ja etelässä Silkkitehtaantiehen. Kaavoitettavassa kortteleissa on nykyisin liike- ja toimistotiloja, mm. Kelan toimipiste. Alue on reilun 500 metrin päässä Tikkurilan asemalta.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 12.11.2019.
- Kaavoitus tuli vireille 10.1.2020 ja sai numeron 002435.
- Mielipiteet pyydettiin 14.2.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 25 kappaletta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 2.3.2020, kun kaava-alueeseen lisättiin Kielotien katualue.
- Suunnittelu koski aluksi koko korttelia, mutta maanomistajien kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena muutos kohdistuu nyt käytännössä vain pohjoisempaan osaan, kortteliin 61097 ja LP- ja LPA-alueille. Eteläosassa päivitetään käytännössä vain pysäköintinormi.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.8.2021.
- Kaupunginhallitus 6.9.2021.
- Nähtävilläolo 15.9.–14.10.2021, ei muistutuksia.
- Lausunnot pyydettiin 14.10.2021 mennessä ja saatiin 3/3 lausuntoa.
- Kaavakarttaan ja määräyksiin on nähtävillä olon jälkeen tehty vähäisiä tarkistuksia, jotka eivät edellytä uutta nähtäville asettamista.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	3
2. Lähtökohdat	4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	4
2.2 Suunnittelutilanne	14
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	19
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	19
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	19
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	20
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	21
4. Asemakaavan kuvaus	22
4.1 Kaavan rakenne	22
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	23
4.3 Aluevaraukset.....	24
4.4 Kaavan vaikutukset.....	25
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	31
5. Asemakaavan toteutus	32
6. Kaavatyöhön osallistuneet	32
7. Asemakaavan seurantalomake	33
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	35
9. Muu suunnitelma-aineisto	40

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Liikennemeluserveys.

1. TIIVISTELMÄ

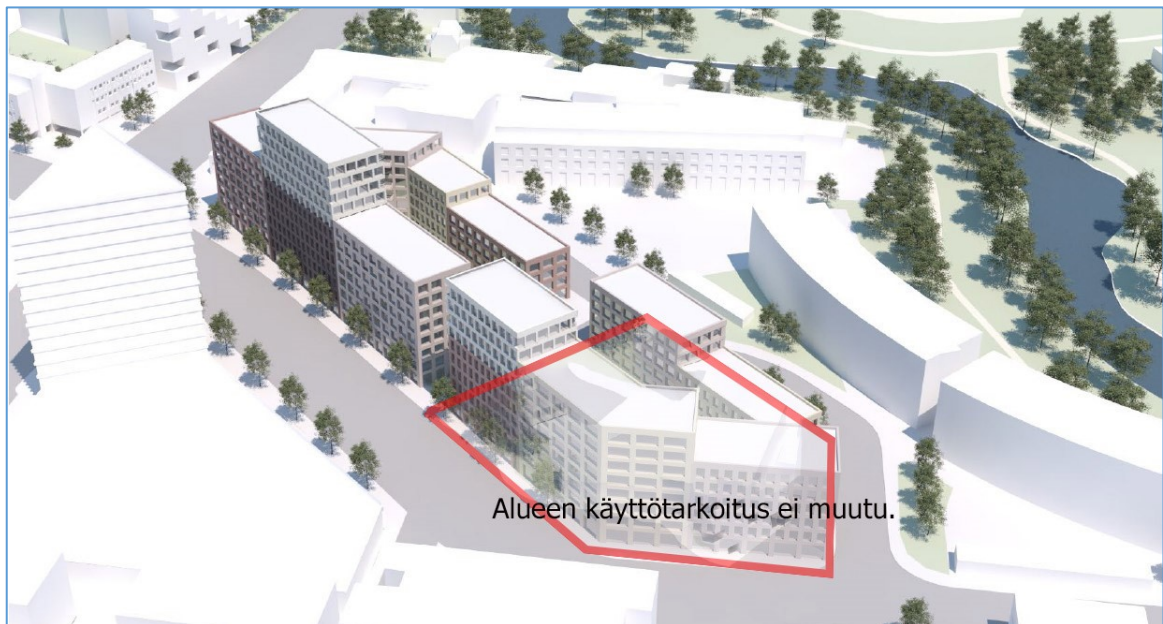
Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan, Kielotien varteen, vanhan silkkitehtaan naapuriiin. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueet muutetaan asuinkerrostalorakentamiseen soveltuviksi (AK). Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa Vantaan ratikan varrella.

Asuinkerrostalot ovat Kielotien puolella 8–12 kerrosta korkeita, Silkkitehtaantien puolella pysytään maltillisessa 4–6 -kerroksisessa rakentamisessa. Viereisen Silkkitehtaan arvokas kulttuuriympäristö on otettu huomioon rakennusten massoittelussa ja julkisivujen materiaaleissa. Kaikki autopaikat sijoittuvat suunnitelmassa asuinkerrostalojen väliin rakennettavan pihakannen alle, jonne ajetaan Silkkitehtaantien puolelta. Kielotien puoleiseen katutasoon edellytetään liiketilaa.

Rakennusoikeutta tulee yhteensä asuinkerrostalokortteliin 13 260 kerrosneliömetriä, joista asumisen osuus on 12 550 ja kivijalkaliikkeiden osuus 710 kerrosneliömetriä. Tehokkuusluku e on korttelialueella 2,94.

Korttelin eteläpään vanha käyttötarkoituserkintä AL päivitetään nykymääräisten mukaisesti KL:ksi. Molemmat tarkoittavat liikerakennusten korttelialuetta. Samalla pysäköintinormi saatetaan nykynormien mukaiseksi.

Tehokkuusluku, e on koko kaavan alueella 1,24 ja kaava-alueen kokonaispinta-ala 1,3 ha.

Havainnekuva lounaasta. Korkeampi rakentaminen sijoittuu Kielotien varteen. Alue on suunniteltu kokonaisuutena, mutta korttelin eteläosan käyttötarkoitus tai rakennusoikeus ei muutu.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä.

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan Kielotien varteen.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Vuonna 1870–1871 mitatussa Seenaatin kartassa näkyy, että alue on ollut osin peltoa ja osin niittyä. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa. Kaavamuutosalue kuuluu Keravanjoen valuma-alueeseen. Keravanjoki yhtyy Helsingin ja Vantaan rajalla Vantaanjoen pääuomaan, joka laskee Suomenlahteen Helsingin Vanhankaupunginlahdella. Vantaanjoki on tulvaherkkä vesistö, jossa elää mm. vuollejokisimpukka.

Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä

Alueen luonnollinen maaperä on savea, joskin aiempien rakennustöiden yhteydessä sitä on muokattu. Alueen rakennukset joudutaan perustamaan paaluperustukselle.

Viereiselle tontille, osoitteeseen Silkkitehtaantie 3 on tehty pohjatutkimus- ja perustamistapalausunto. Siinä todetaan, että maaperä koostuu 1,0...1,6 m paksuisesta täyttömaakerroksesta. Täyttömaakerroksen alapuolella maaperässä on 7...10 m paksuinen pehmeä savikerros. Savikerroksen yläosaan on paikoin kehittynyt n. 0,6 m paksuinen kuivakuorikerros. Alimmaisena maaperässä tavataan tiiviydeltään vaihteleva kitkamaakerros. Tontille asennetuissa pohjavesiputkissa vuonna 2006 tehdyissä mittauksissa vedenpinta oli pohjavesiputkessa PVP1 tasolla +11.37 eli 4,2 metriä maanpinnan alapuolella ja pohjavesiputkessa PVP 2 tasolla +11.42 eli 4,4 metriä maanpinnan alapuolella.

Tutkimusalueen maaperä on routivaa. Pehmeä savikerros on kuormitettaessa kokoonpuristuvaa.¹

¹ Pohjatutkimus- ja perustamistapalausunto, Tikkurilan Silkkiparkki, Keski-Suomen Betonirakenne Oy, 11.12.2017

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilassa asui vuoden 2021 alussa n. 7 300 henkeä. Väkiluku on noussut vuodesta 2010 liki 2 400 uudella asukkaalla. Uusia asuntoja on rakenteilla suuri määrä, joten kaupunginosan väkiluku nousee myös lähivuosina. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 46 210 henkeä, missä on kasvua vajaa 9000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana.²

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen ja lapsettomat avopariperheet. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanutta, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 7 000 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: terveyskeskus, kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin ja Dixiin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Keskustan alueella on myös runsaasti ravintoloita.

² http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijoittuu Tikkurilan ydinkeskustan eteläpuolelle, Kielotien varrelle. Se on ensimmäisiä järeämmin rakennettuja kortteleita etelästä saavuttaessa. Kehä III on noin 600 metrin päässä kaava-alueelta etelään ja sisäänajo Kehältä Tikkurilaan tapahtuu Kielotien ja viereisen Talvikkitien kautta. Kaupallinen pääakseli, Tikkuraitti–Asematie sekä Tikkurilan matkakeskus ovat noin 500 metrin päässä.

Kaava-alue on Keravanjoen tuntumassa, johon liittyy vahvasti Tikkurilan teollinen taival. Naapuritontilla on entinen silkkitehdas ja Veinin mylly, vernissatehdas on taas kauempana yläjuoksulla. Nyt vanhat teollisuuslaitokset ovat kulttuurikäytössä ja alueen vetonaulana on Tiedekeskus Heureka joen vastarannalla. Jokirannan kehittäminen tikkurilalaisten keitaana on käynnissä, puretun Villa Åvikin paikalle on rakennettu leikkipuisto.

Kaupunkikuva

Tikkurilan keskusta on edelleen paikoin väljä ja matalasti rakennettu. Kaupunkikuvassa on löydetävissä 1950-luvun kirkonkylämäistä tunnelmaa sekä 1970-luvun ihanteisiin perustuvaa autokaupunkia. Kaupungintalo, Tikkurilan vanha asema ja Silkkitehdas ovat tärkeitä identiteettitekijöitä. Tikkurilan 1980-luvun rakentaminen toi keskustaan isoja kaupallisia yksiköitä, kuten Tikkurin ja Prisman sekä nykyisen Laurean ammattikorkeakoulun.

Kaava-alue ympäröivine kortteleineen on rakentunut eri vuosikymmeninä tyylien ja korkeuksien sekoituksena. Varhaisinta rakennuskantaa edustaa punatiilinen silkkitehdas heti kaava-alueen itäpuolella. Sen vanhimmat osat ovat 1930-luvulta. Rakennus rajoittuu Tikkurilantiehen, joka on osa vanhaa Kuninkaantietä, mutta jota on korotettu niin, että se ulottuu jo lähes tehdasrakennuksen ikkunapeltien tasalle. Silkkitehtaan kaakkoiskulmaan on juuri valmistunut punatiilinen asuinrakennus, joka on sovitettu historialliseen ympäristöönsä.

Silkkitehtaantien ja joen väliin sijoittuu kaksi kaarevaa viisikerroksista asuinkerrostaloa, joiden julkisivut kadun suuntaan ovat paikalla muurattua tiiltä. Rakennukset on huolella suunniteltu ja rakennettu; mm. tiilimuuraus on tehty samalla limityksellä kuin viereisessä silkkitehtaassa.

Kaava-alueen rakennukset ovat korkeimmillaan kolmekerroksisia liike- ja toimistorakennuksia, joiden suhde monikaistaiseen Kielotiehen jää löysäksi. Kelan vuonna 1987 valmistuneen rakennuksen julkisivuissa tiililaatta vuorottelee valkobetonisen pinnan kanssa. Eteläisempi ja julkisivultaan pelkistetympi rakennus on vuodelta 1981. Siinä toimii mm. kuntosalii. Nelikerroksinen Grandin-kulma Tikkurilantien pohjoispuolella jatkaa samaa 1980-luvun matalaa tiililaattapintaisten toimistorakennusten sarjaa.

Kielotietä etelään päin mennessä naapurina on Marioffin toimistotalo. Alumiiniprofiilipintainen rakennus on pääosin kaksikerroksinen, mutta kulmassa kohoaa viisikerroksinen pyöreä torni, jonka koomisuutta lisää katolla oleva, lähes yhtä korkea valopyloni.

Kielotien länsipuoli on uudempaa rakennetta. Vuonna 2005 valmistui 16-kerroksinen asuinrakennus, Kielotorni. Sen naapuriiin kohosi hiljattain ns. Valon kortteli yhtä korkeine asuintorneineen. Kielotien puoli on julkisivuiltaan kuparioksidin vihreä, muutoin lamellitalot ovat muurattua punatiiltä. Alta oli purettu 1990-luvun alussa valmistunut Anttilan tavaratalo.

Vastapäätä kaava-aluetta on Nesteen huoltoasema ja sen takana matalia toimitilarakennuksia, joiden paikalle on jo kaavailuja tehokkaammasta asuinkerrostalorakentamisesta.

Kielotien ja Tikkurilantien kulmassa viistottain on muutaman vuoden ikäinen asuinkerrostalokortteli, jonka rohkea julkisivuväriytyy on silmiinpistävin piirre. Rakennukset ovat kahdeksan-yhdeksänkerroksisia ja katutasossa on kivijalkaliikkeitä ja ravintoloita.

Kuva Kielotornista kohti kaava-aluetta. Etualalla korttelin eteläosan liikerakennus, kauempana Kellan rakennus, jonka tilalle kaava mahdollistaa uutta rakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Helsingin maalaiskuntaan perustettiin 1930-luvun laman jälkeen kaksi suurteollisuuteen luettavaa teollisuuslaitosta, joista toinen oli Suomen Silkkiteollisuus, myöhemmin Tikkurilan Silkki Oy. Saksalaissyntyisen rakennusinsinöörin Kurt Wreden perustama tehdas oli yksi ensimmäisistä **silkkitehtaista** Suomessa. Tehdas laajeni toiseen maailmansotaan asti, mitä ennen tehtaassa oli lähes 300 työntekijää. Sodan jälkeen alkoi uusi nousu. Ennen vuoden 1956 yleislakkoa tehtaassa oli 738 työntekijää. Lakon jälkeen tehdas myytiin Suomen Puuvillateollisuudelle ja edelleen Finlaysonille. Silkkikutomo- ja värjäämötoiminta lopetettiin 1980-luvun alussa.

Silkkitehdas on vakiintunut osaksi Keravanjoen rantavyöhykkeen kaupunkimaisemaa ensin teollisuuslaitoksena, sittemmin erilaisten kulttuuritoimijoiden ja -toimintojen sekä pienyritysten keskitymänä. Rakennusryhmä muodostaa kaupunkikuvallisesti näkyvän kokonaisuuden. Sisäpihojen mittasuhteet, rakenteet ja materiaalit ovat autenttista teollisuusarkkitehtuuria. Monimuotoinen kokonaisuus on historiallisesti todistusvoimainen ja elämyksellinen, ja se kertoo merkittävällä tavalla Tikkurilan rakentumisen ja Helsingin maalaiskunnan teollistumisen vaiheista.

Kokonaisuuden vanhimmat osat ovat alueen pohjoisosassa sijaitsevat II-kerroksiset rakennukset, joissa sijaitsivat mm. värjäämö ja kutomo. Nämä rakennukset toteutettiin vuosina 1934 –1935. Tehdaskokonaisuutta laajennettiin 1930-luvun loppupuolella useaan otteeseen. Tehtaan ensimmäinen kasvuvaihe katkesi toisen maailmansodan alkamiseen.

Sodan ja sitä seuranneen pulakauden jälkeen tehtaan rakentuminen jatkui 1940 – 1950-lukujen taitteessa. Uusi kolmikerroksinen kutomorakennus valmistui tontin lounaisosaan vuonna 1951, ja sitä korotettiin pian kerroksella ja laajennettiin pohjoiseen. Laajennus valmistui vuonna 1954. Tämän jälkeen alueelle rakennettiin vielä mm. raakakangasvarasto, leikkaamo ja tarkastamo. Silkkitehdas täydentyi nykyiseen laajuuteensa 1950-luvun lopun ja 1960-luvun alkupuolen aikana. Viimeisin lisä kokonaisuuteen oli vuonna 1964 valmistunut uusi värjäämö, jossa sijaitsee tällä hetkellä Silkkisali.

Silkkitehtaan itäpuolella sijaitseva **Söderlingin mylly** kuuluu Tikkurilaan 1930-luvulla toteutettuihin pienempiin teollisuuslaitoksiin. Mylly rakennettiin samaan aikaan silkkitehtaan ensimmäisten

vaiheiden kanssa. Puinen myllyrakennus oli käyttövalmiina vuoden 1935 alussa, ja rakennusta laajennettiin vuonna 1944. Myllyn tuotannon voimakkain kausi oli 1950-luvun alussa, jolloin vehnä-jauhon tuottamiseen erikoistunut mylly palveli koko lähitienoota. Vantaan kaupunki osti myllyrakennuksen vuonna 1988. Se kunnostettiin ja vuokrattiin kahvilaksi. Söderlingin mylly, kahvila ”Veinin mylly” on tärkeä osa Tikkurilantien varren kaupunkikuvaa ja Keravanjoen rantamaisemaa.

Näkymä Silkkitehtaalle. Kaavoitettava kortteli on oikeassa reunassa.

Villa Söderbo on vuonna 1939 valmistunut, alun perin myllyn toimintaan liittynyt asuinrakennus. Myllyn omistaja Ernst Söderling rakensi sen omaksi talokseen, ja yksi huoneista toimi myllyn konttorina. Rakennusta täydennettiin 1940–1950-lukujen kuluessa ja siinä tehtiin joitakin muutostöitä. Mm. ullakkokerros otettiin kokonaan asuinkäyttöön. Mansardikattoinen puurakennus on hyvä esimerkki viime vuosisadan puoliväliä edeltäneen aikakauden rakennuskannasta, jota Tikkurilassa on vain vähän jäljellä. Sillä on vakiintunut asema osana joenvarren kaupunkikuvaa myllyrakennuksen ja Silkkitehtaan välissä. Rakennus on Vantaan kaupungin omistuksessa ja suunnitelmat sen käytöstä ovat kesken.

Silkkitehdas, Villa Söderbo ja Söderlingin mylly on suojeltu asemakaavalla vuonna 2008. Tehtaan eteläisin osa lähellä jokea jouduttiin purkamaan ja sen paikalle rakennettiin tammikuussa 2020 valmistunut asuinkerrostalo. Alueen länsiosassa on viisikerroksinen 1954 valmistunut osa, johon on kunnostettu tilat kaupungin ja tuomioistuinviraston toimitiloille. Tehtaan vanhimmasta, 1930-luvulla valmistuneesta osasta jouduttaneen vielä purkamaan lähinnä myllyä sijaitseva osuus, sillä sen perustukset ovat pettäneet ja muuraus haljennut. Myös rannassa sijaitseva pumppamo puretaan.

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Tikkurilan keskustan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät rautatiehen, teollisuuteen ja maatalouteen. Keravanjoen varrella virkistysalueet jatkuvat yhtenäisenä kokonaisuutena ja ulkoilureitit myötäilevät jokirantoja. Parhaat oleskelupaikat ovat Heurekan puolella jokea Tiedepuistossa.

Liikenne

Kaavamuutosalueen katuverkko on rakennettu. Kortteli rajautuu Tikkurilan pääkatuihin Kielotiehen ja Tikkurilantiehen, sekä pienempään Silkkitehtaantien tonttikatuun.

Alueen joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Tikkurilan matkakeskukseen on puoli kilometriä ja lähimmät bussipysäkit sijoittuvat kaava-alueen tuntumaan Kielotien ja Tikkurilantien varteen.

Vantaan ratikka kulkee valtuustossa 16.12.2019 hyväksytyyn yleissuunnitelman mukaista reittiä lännestä Tikkurilantietä ja Kielotietä pitkin Lummekujan tunnelin kautta matkakeskukseen ja radan ali kohti Hakunilaa. Lähimmät pysäkit tulevat Tikkurilantielle Horsmapolun kohdalle reilun 100 metrin päähän kaava-alueesta. Raticalle haetaan vielä erikseen investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta noin vuonna 2023. Raitiotien rakennustyöt voitaisiin aloittaa vuonna 2024, jolloin se voisi olla käytössä aikaisintaan vuonna 2028.

Jalankulku ja pyöräily

Kevyen liikenteen reitit, yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet kulkevat Silkkitehtaantien, Kielotien ja Tikkurilantien molemmin puolin. Silkkipolku alueen itäpuolella on varattu kokonaan jalankulun ja pyöräilyn käyttöön.

Tikkurilantielle on kaavailtu pyöräilyn baanaa eli korkeatasoista pitkämatkaisen pyöräilyn reittiä.

Vesihuolto

Kaava-alue kuuluu rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin.

Vedenjakelu

Kaava-alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Kielotiellä (VJ 400 M 2007), Silkkitehtaantiellä (VJ 165 M) ja Virnatiellä (VJ 160 M 2004).

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla. Vesitornin varastotilavuus on 6700 m³.

Käyttövesi tulee Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen painetasot vaihtelevat välillä +67 m... +81 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemärointi

Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kielotiellä (JV 500 M 2007 / JV 500 A 1980) ja Virnatiellä (JV 160 M 2007).

Kaava-alueen jätevedet johdetaan Kielotien runkoviemäriin, josta vedet kulkevat Tikkurilan ja Viertolan halki Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Suutarilasta jätevedet johtuvat lopulta Viikimäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä

Kaava-alueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Kielotiellä (HV 600 M 2007?), Silkkitehtaantiellä (HV 315 M 2004/2009) ja Virnatiellä (HV 315 M 2004). Kaavamuutosalueen hulevedet johtuvat nykytilanteessa hulevesiviemäreihin, jotka purkavat vedet Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kaava-alueen läpi LP-alueella ja ne joudutaan siirtämään.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia keskijännite- ja pienjännitemaakaapeleita on alueen Silkkipolun ja Silkkitehtaantien katualueilla. Silkkitehtaantien puolelle tarvitaan tilavaraus kiinteistömuuntamolle.

Ympäristöhäiriöt

Tieliikennemelu

Suurimmat julkisivuihin kohdistuvat päiväajan keskiäänitasot Kielotien julkisivuilla.

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB.

Vantaan kaupungin rakentamissuunnitelman mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamissuunnitelmassa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

Sitowise on tehnyt Vantaan Kielotien korttelin asemakaavan muutoksen meluselvityksen, joka on päivätty 16.6.2020. Melulaskentatulosten perusteella Kielotien puoleisille julkisivuille kohdistuu ennustetilanteessa enimmillään 66 dB päivämelutaso (keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$).

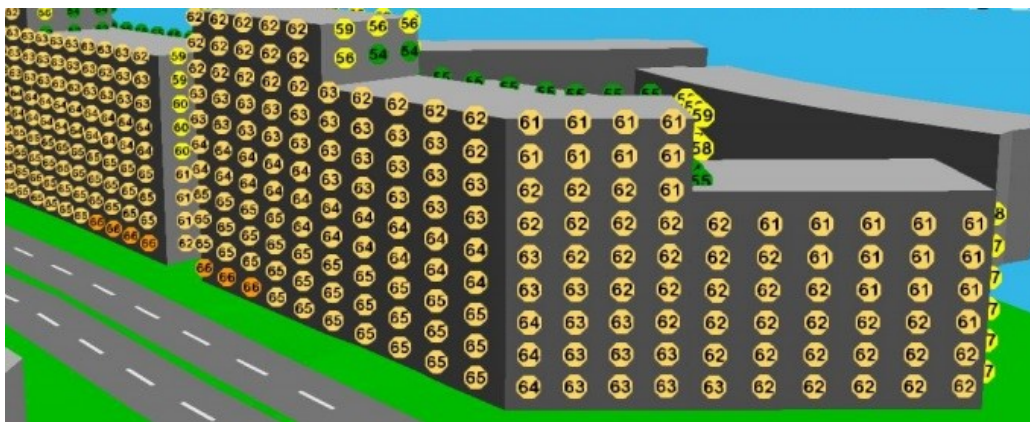
Raideliikenteen aiheuttamat enimmäisäänitasot L_{AFmax} ovat korttelin pohjoiskulmassa sijaitsevilla julkisivuilla 77 dB. Sen perusteella melualueiden vähimmäisäänitasoerovaatimus on riittävä L_{AFmax} 45 dB tavoitearvon toteutumiseksi, joten liikennemelun aiheuttama keskiäänitaso L_{Aeq} on mitoitettava indikaattori suositeltavissa äänitasoerovaatimuksissa. Kielotien korttelin viitesuunnitelmissa esitetyt uudet rakennusmassat torjuvat tehokkaasti melua ja rakennusten suojaisille puolille muodostuu alle 55 dB päivämelun alueita ja yöajan alle 45 dB alueita, jonne voidaan sijoittaa oleskelualueita.

Tieliikenteen melu on suurinta Kielotietä reunustavan rakennusrivin julkisivuilla. Rakennusrivin päädyissä liikennemelun äänitaso on 60 – 65 dB, mikä tarkoittaisi, että äänitasoerotus ΔL_A on sielläkin oltava 35 dB. Muualla riittää vähäisempi 30 dB, mikä ei vaadi mitään erityistä ulkoseinä- ja ikkunarakenteilta.

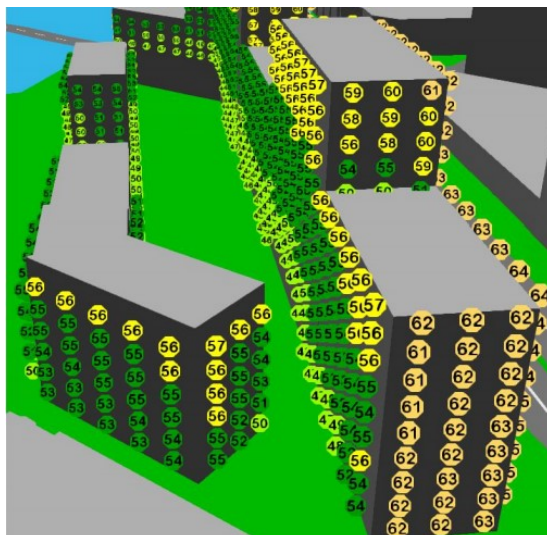
Alustavassa Sitowisen laatimassa ratikan meluselvityksessä raitiotien kaarrekirskunta ja vaihdekolinat tarkasteltiin Helsingin kaupungin meluselvitysohjeen ”Liikennemeluselvityksen laatiminen maankäytön suunnitteluun” mukaisesti. Työssä arvioitiin suunnittelualueen meluntorjunnan tarve. Raitioliikenteen enimmäistasoille ei ole virallisia ohjearvoja, mutta tavoitteena on, että suositusarvona sovellettava L_{Amax} 45 dB ei ylitä yöaikaan lepoon ja nukkumiseen käytettävissä tiloissa.

Ympäristöministeriön julkisivujen äänieristyksen mitoitusoppaassa (Ympäristöopas 108, 2003) on annettu enimmäisäänitason (L_{Amax}) osalta suositusarvo asuinrakennuksien sisällä 45 dB ja vastaava tavoitetaso on esitetty myös rakennuksen ääniympäristö asetuksessa (796/2017).

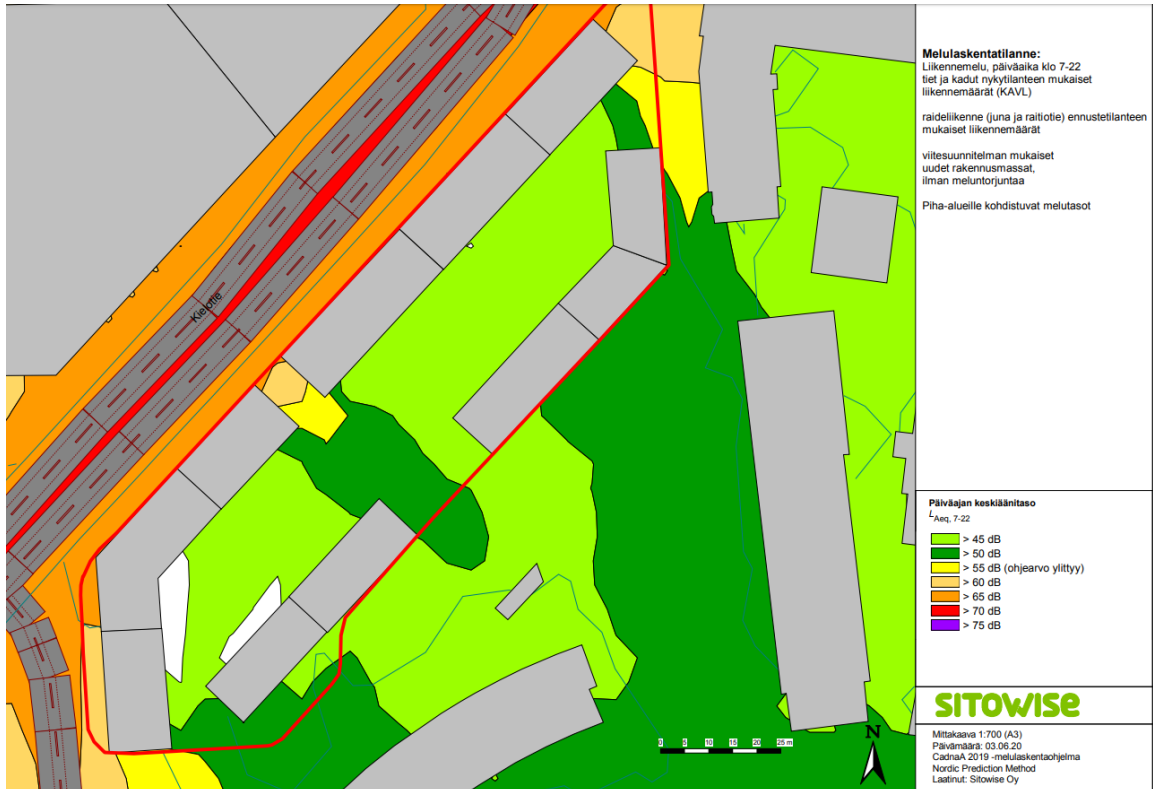
Jatkosuunnittelussa melun ongelmakohteiden melutilanne tulee huomioida ratikan suunnitteluratkaisuissa tai rakenteellisena meluntorjuntana. Mikäli rata voidaan toteuttaa nurmiratana tai mahdollinen vaihde siirtää asutuksen tai muun herkän kohteen luota pois, voidaan vähentää melualtistusta. Asuinhuoneistojen sisämelutasojen kannalta pienen riskin minimoi/poistaa se, että raitiovaunun meluspektri on tiemeluun verrattuna painottunut korkeammille taajuuksille, jolloin tiemelun spektrillä mitoitettujen julkisivun rakenneosat antavat raitiovaunulle huomattavasti paremman äänieristyksen. Raitioliikenteen ajonopeutena on käytetty katujen nopeusrajoituksia; pysäkkien kohdalla melutasot voivat olla pienempiä. Raitioliikenteen lähtömelutaso oletuksena on, että päällystemateriaalina on käytetty kauttaaltaan kovaa alustaa; nurmiradalla melutasot ovat pienempiä.

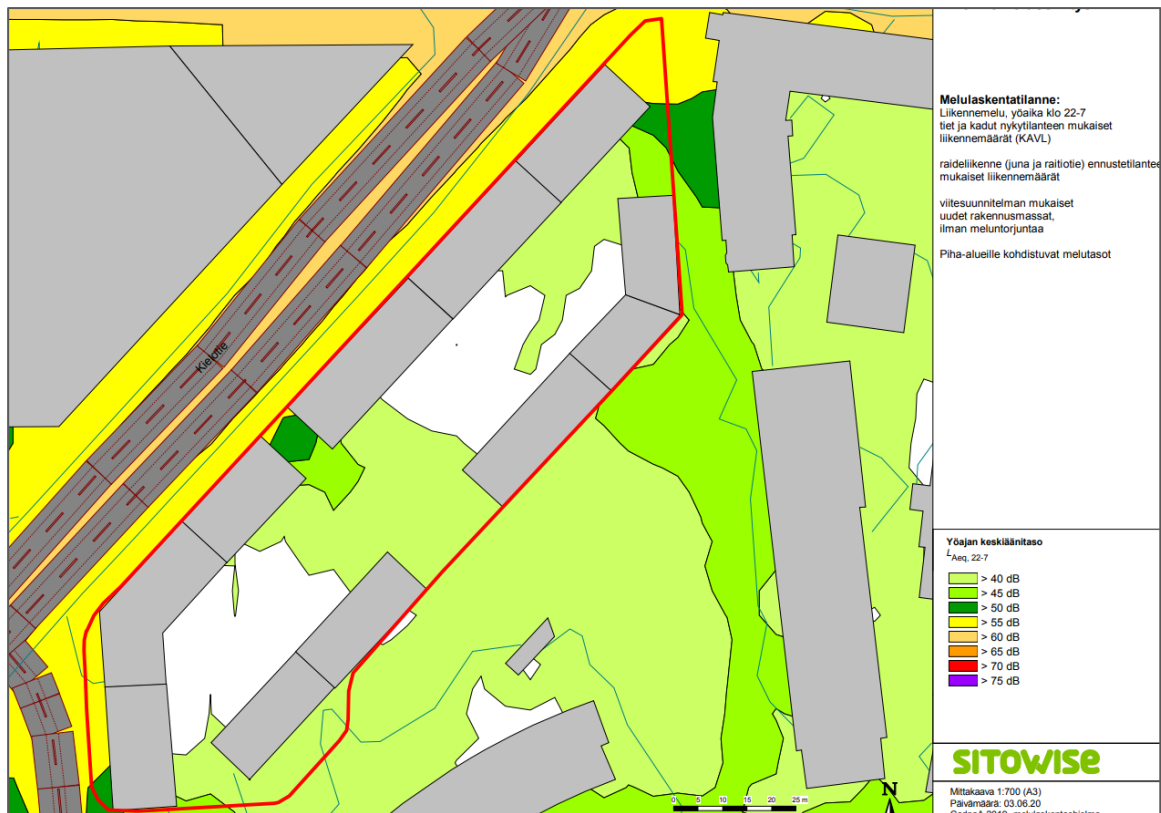
Kielotien rakennusrivi etelästä katsottuna.

Julkisivuihin kohdistuva melu korttelin pohjoisosassa ja eteläosassa

Meluskenttilanne: päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} .

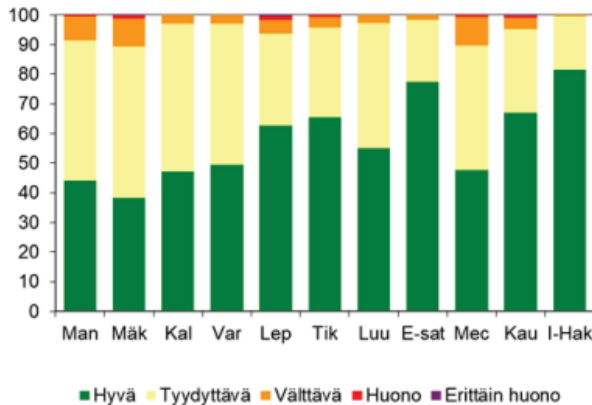

Meluskenttilanne: yöajan keskiäänitaso L_{Aeq} .

Ilman pienhiukkaspitoisuudet

Tikkurilassa on seurattu ilmanlaatua vuodesta 1996 lähtien. Tikkurilan mittauspiste sijaitsee keskustan eteläpuolella, Tikkurilantien ja Ratatien risteyksen tuntumassa. Ilmanlaatuun vaikuttaa lähi-alueen vilkas liikenne ja katupöly. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NO_x), hengitettävien hiukkasten (PM_{10}), pienhiukkasten ($\text{PM}_{2,5}$) ja mustan hiilen pitoisuuksia.

Typen oksideilla (NO_x) tarkoitetaan typpimonoksidia (NO) ja typpidioksidia (NO_2). Pääkaupunkiseudulla niiden suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Tikkurilassa NO_2 -pitoisuus ei ylittänyt vuonna 2018 vuosiraja-arvoa $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tuntiraja-arvoa $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ eikä vuorokausiohje-arvoa $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Typpimonoksidin pitoisuudet laskivat voimakkaasti jo 1990-luvulla erityisesti autojen katalyysattoreiden myötä.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatu v. 2018 indek-sillä arvioituna. Tikkurilan (Tik) ilmanlaatu on ollut n. 65 % ajasta hyvä.

Hengitettävät hiukkaset (PM_{10}) ovat katujen ja teiden läheisyydessä suurimmaksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Ne voivat aiheuttaa haittaa terveydelle etenkin keväisin. Vuonna 2018 hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien vuosikeskiarvot vaihtelivat pääkaupunkiseudun pysyvillä mittausasemilla välillä $11 - 24 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Pienimmät vuosipitoisuudet mitattiin Kallion taustasemalla. Tikkurilassa WHO:n vuosiohje-arvo ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ei ylittynyt, mutta raja-arvotason ylittäviä pölyisiä päiviä oli Tikkurilassa v. 2018 kymmenen. Suurin osa raja-arvotason ylityksistä ajoittui kevään katupölykauteen.

Pääkaupunkiseudulla ulkoilman **pienhiukkaset ($\text{PM}_{2,5}$)** ovat pääasiassa peräisin liikenteen ja puunpoltton päästöistä. Lisäksi niitä kulkeutuu pääkaupunkiseudulle maan rajojen ulkopuolelta. Kaukokulkeumat aiheuttavat keskimäärin yli puolet pienhiukkasten pitoisuudesta jopa seudun vilkasliikenteisimmillä alueilla. Vuonna 2018 vuosikeskiarvot vaihtelivat eri mittausasemilla välillä $5,7 - 8,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Vuosipitoisuudet olivat selvästi alle EU:n raja-arvon $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ sekä myös WHO:n ohje-arvon $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. WHO:n vuorokausiohje-arvon $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ylittäviä päiviä oli Tikkurilassa kaksi vuonna 2018.

Ilman **mustalla hiilellä (BC)** tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on pienhiukkasten ($\text{PM}_{2,5}$) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet ovat keskimäärin $0,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (Kallio) ja korkeimmillaan $2,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (mitattu Töölöntullissa vuonna 2010). Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin $0,2-0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia.

2.1.4 Maanomistus

Kiinteistöt 92-61-97-1 ja 92-421-6-358 ovat Kiinteistö Oy Silkkikulman omistuksessa. Kiinteistö Oy Kielotie 1–3 omistaa kiinteistöt 92-61-97-2 ja 92-421-6-356. Katualueet ovat Vantaan kaupungin omistamia.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Uusimaa 2050

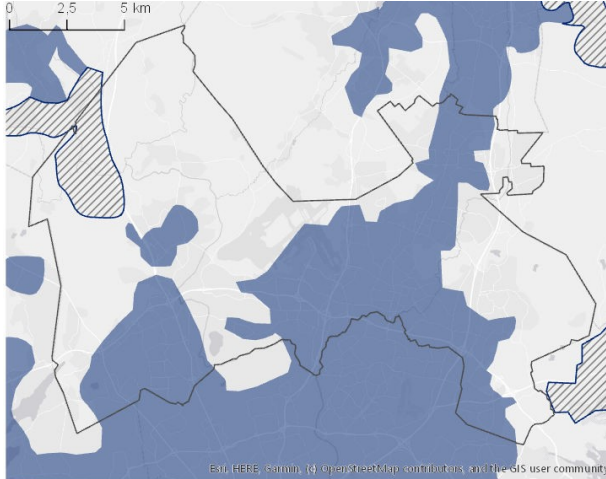
- Keskustatoimintojen alue, keskus
Område för centrumfunktioner, centrum
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke
Huvudstadsregionens kärnzon
- == Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie
Väg med två körbanor av betydelse på riksnivå
- ++++ Päärata
Huvudbana
- ▲ Joukkoliikenteen vaihtopaikka
Omsättningsplats för kollektivtrafik
- ▼ Liityntäpysäköintialue
Område för anslutningsparkering
- Kaupan alue
Område för handel
- ↔ Viheryhteystarve
Behov av grönförbindelse
- ▬ Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden

Maakuntavaltuusto hyväksyi Uusima 2050 -kaavan 25.8.2020 ja maa-kuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavakokonaisuuden oli määrä tulla voimaan tammikuun 2021 lopulla, mutta Helsingin hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.1.2021 kieltänyt valtuuston päätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeus totesi 24.9.2021, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty, ja kaavakokonaisuus tuli pääosin voimaan.

MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävään

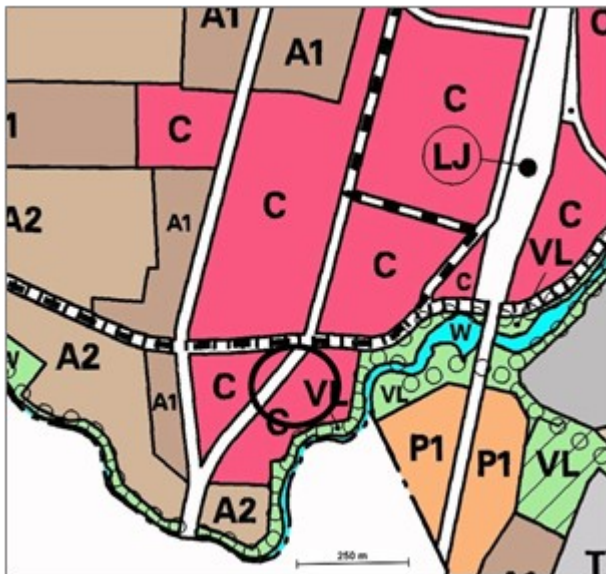
maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitteen saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

- MAL ensisijainen vyöhyke
- ▨ MAL uuteen joukkoliikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty, että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenvät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

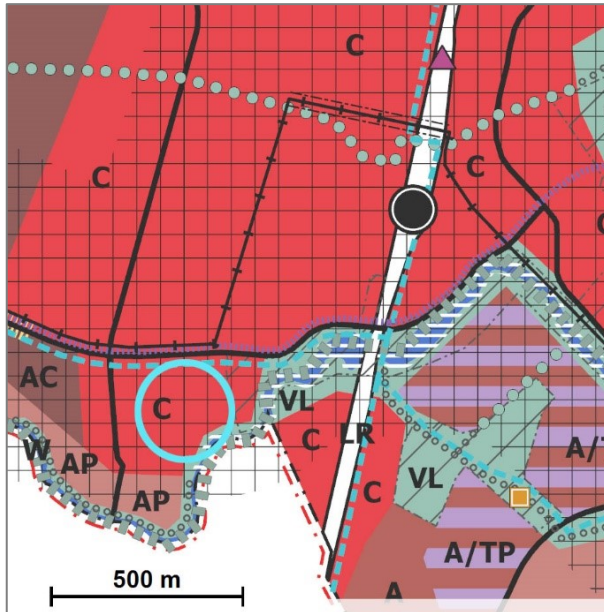
Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa (Kv 2007) alue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi C. Tikkurilantie on osoitettu historiallisesti tieksi, jolla kulkee ohjeellinen raideliikenteen linjaus. Jokivarsi on lähivirkistysaluetta VL, jolle on osoitettu ulkoilureitti.

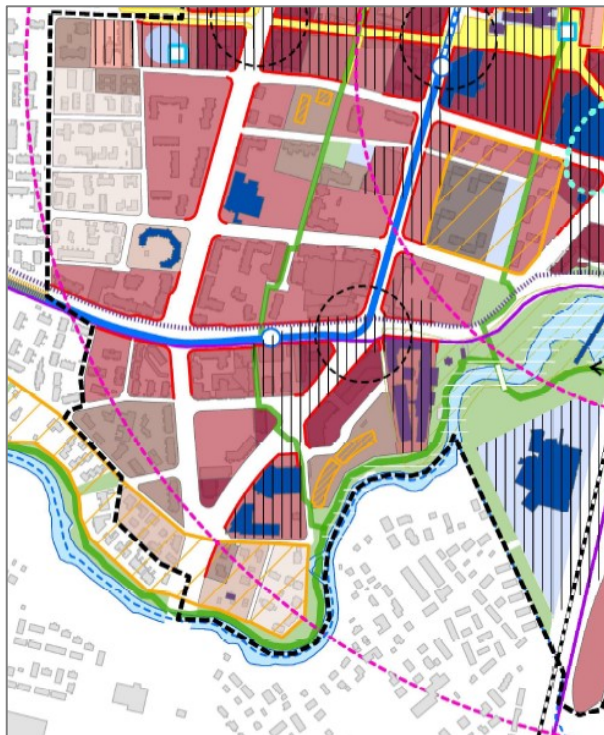
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Kaava-hanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Vantaan uusi yleiskaava 2020

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi (C), jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alue sijoittuu kestävä kasvun vyöhykkeelle. Se on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Tikkurilantie on osoitettu tärkeäksi liikenneyhteydeksi, raitiotiereitiksi ja pyöräilyn baanaksi. Se on lisäksi osa Suurta rantatietä ja katukuvan kehitysalueita, jolle rakennettaessa tulee tehdä laadukasta kaupunkitilaa. Jokiranta on lähivirkistysaluetta, VL, jolle on merkitty ulkoilureitti.

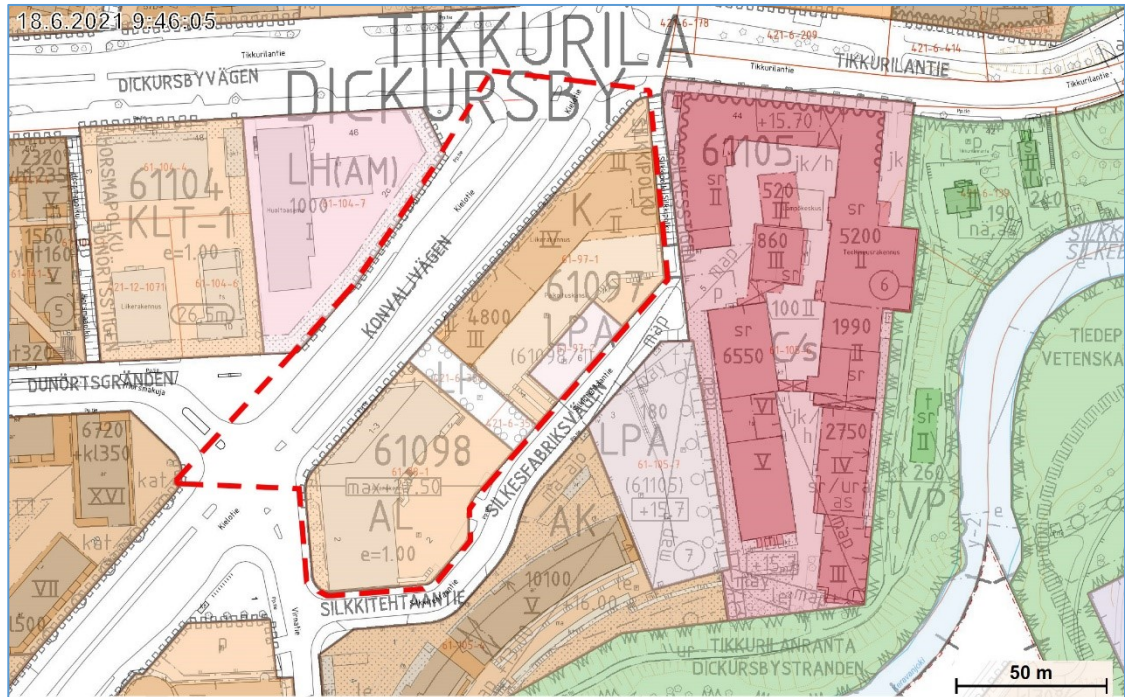
Tikkurilan kaavarunko 2020

Tikkurilan kaavarunko 2020 on ollut nähtävillä 19.8.–3.10.2021. Hanke on uuden kaavarungon mukainen.

---	KAAVARUNKOALUEEN RAJAUS		
■	PÄÄOSIN 2,0-3,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE	
■	PÄÄOSIN 1,5-2,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN	
■	MAX 1,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN	
■	MAX 1,0	PÄÄOSIN ASUMINEN	
■	MAX 0,35	PÄÄOSIN ASUMINEN	
	TYÖPAIKKAVYÖHYKE		
—	KIVIJALKALIIKETILA		
—	Y-TONTTI		
●	VARAUS PALVELUILLE		
●	KORKEAN RAKENTAMISEN TARKASTELUALUE		
○	KEHITETTÄVÄ RISTEYSALUE		
—	YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO		
—	KATUKUVAN KEHITTÄMISVYÖHYKE		
■	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA KOHDE		
■	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA JA ASEMAKAAVALLA SUOJELTU KOHDE		
■	ASEMAKAAVOITUKSEN ARVOTTAMA KOHDE / ALUE		
■	ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ		
■	RKY-KOHDE SUURI RANTATIE		

Asemakaava

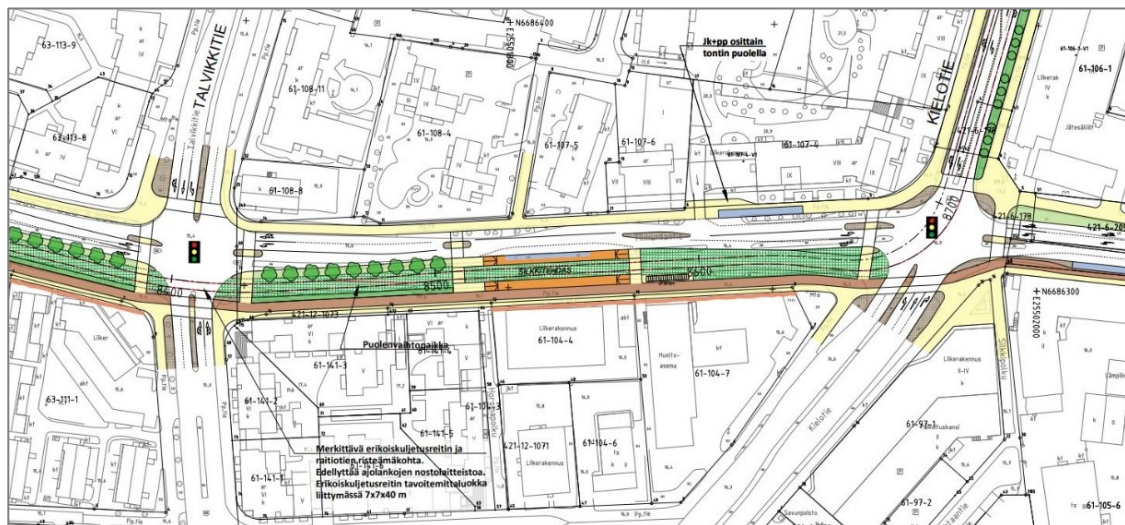

Korttelissa 61098 on voimassa alueen ensimmäinen asemakaava 610400 - TIKKURILA VIII (SM 26.8.1983). Siinä kortteli on osoitettu liikerakennuksille merkinnällä AL. Rakennusoikeus oli osoitettu tehokkuusluvulla $e=1,0$ eli noin 3 320 kerrosneliometriä. Rakennuksen julkisivut saivat ulottua korkotasoon $+27,5$.

Korttelissa 61097 on voimassa asemakaavamuutos 000417 (YM 3.9.1985), jossa se on varattu liike- ja toimistorakennuksille (K) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Tähän muutokseen on sisällytetty myös yleinen pysäköintialue (LP). Rakentaminen sai olla korkeintaan neljä kerrosta korkea ja rakennusoikeutta oli kaikkiaan 4 800 kerrosneliometriä.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vantaan ratikka

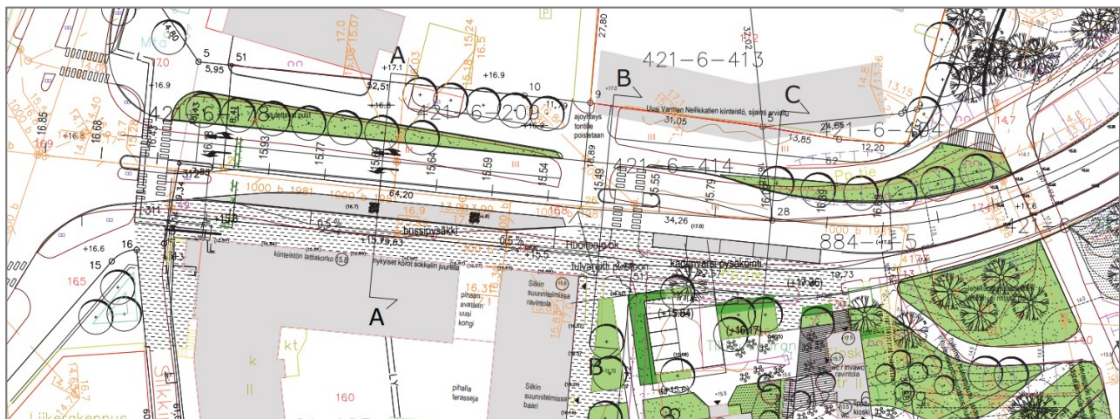
Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että Vantaan ratikan suunnittelua jatketaan yleissuunnitelman pohjalta, edellyttäen että valtio sitoutuu 30 prosentilla ratikan suunnittelu- ja toteutuskustannuksiin. Ratikalle haetaan vielä erikseen investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta noin vuonna 2023. Raitiotien rakennustyöt voitaisiin aloittaa vuonna 2024, jolloin se voisi olla käytössä aikaisintaan vuonna 2028.

Ratikka kulkee Tikkurilantien ja Kielotien kautta. Lähimmät pysäkit sijoittuvat Horsmapolun kohdalle.

Tikkurilan jokirannan suunnittelukilpailu

Tikkurilan jokirantaan järjestettiin 2015 maisema-arkkitehtuurikilpailu vuonna 2015. Sen voitti Loci-maisema-arkkitehdit Oy:n ehdotus Keidas. Siinä kaupunkiluonnosta kehitetään vastapari Tikkurilan urbaanille keskustalle. Ehdotuksen kantavana ideana on Tikkurilan keskustan kaavarungon mukaisesti luonnon monimuotoisuuden ja kestäväen ympäristörakentamisen kohtaaminen.

Ehdotuksen merkittävin muutos Silkkitehtaan alueella on uuden sillan rakentaminen Silkistä Heurekaan. Suunnitelmaan sisältyy myös ajatus Tikkurilantien koron laskemisesta. Historiallisen tien korko on aiempien kadunrakennustöiden ansiosta noussut tasolle, jossa se ylittää lähes Silkkitehtaan ikkunapenkkin tasalle. Siitä aiheutuu myös ongelmia tehdasrakennusten perustuksille, joita maamassojen tuottama paine työntää kohti jokea.

Luonnos Tikkurilantien katukoron laskemisesta ja yleissuunnitelma Tikkurilan jokirannasta, Loci-maisema-arkkitehdit, 2017.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VI-REILLETULO

Kaavoitus tuli vireille 10.1.2020. Mielenpitoet pyydettiin 14.2.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 25 kappaletta.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Kaavasta saatiin 25 kirjallista mielipidettä. Mielenpitoissa tuli ilmi, kuinka arvokkaana alueen asukkaat pitävät vanhaa silkkitehdasta. Uudisrakentamisen haluttiin tapahtuvan tehdasrakennukseen sopeutuen käyttämällä julkisivuissa paikallamuurattua punatiiltä. Luonnosten esittämää ratkaisua pidettiin yleisesti liian tehokkaana ja korkeana. Silkkitehtaan nykyistä korkeutta (2-5 kerrosta) ei monen mielestä saisi ylittää. Osassa mielenpitoita ehdotettiin korkeamman rakentamisen paikaksi alueen pohjoisosaa, jolloin etäisyys naapurikorttelin asuinkerrostaloista kasvaisi. Uudisrakennuksen ja Silkin väliin haluttiin jätettäväksi pientä aukiota, jolloin Silkin pääty näkyisi jatkossakin länteen Tikkurilantielle. Osassa mielenpitoita pidettiin alueen lisääntynyttä asukasmäärää ja uusia palveluja, etenkin ruokakauppaa toivottavana. Myös kulkujen järjestäminen korttelin läpi sai kannatusta.

Kaupunginmuseo ilmaisi mielenpitoissaan, että vaikutusten arvioinnissa tulisi tutkia korttelin suhdetta vanhaan silkkitehtaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. HSY:n vesi-huolto oli puolestaan huolissaan havainnekuviissa Kielotielle osoitetuista puista, jotka sijoittuvat johtoverkoston päälle.

Saadut mielenpitoet on otettu huomioon, silloin kuin se on ollut mahdollista. Suhde viereiseen Silkkitehtaaseen on määrittänyt rakennuskorkeuksia Silkkitehtaantien puolella. Myös Kielotien puolella on korkeimpia rakennusmassoja siirretty pohjoisemmaksi kuulemisessa saadun palautteen mukaisesti. Myös Silkkitehtaan näkyvyyttä parannetaan, kun lähinnä tehdasta olevaa rakennusta vedetään kauemmas, jolloin uuden korttelin ja tehtaan väliin syntyy pieni aukio. Katutason liiketiloista pidetään kiinni. Muurattua ja poltettua punatiiltä vaaditaan kaavamääräyksissä.

Hanketta on esitelty lyhyesti yleisötilaisuudessa 26.5.2021, joka järjestettiin koronapandemian takia TeamsLive-tilaisuutena. Lisäksi hankkeen soveltuvuutta kaupunkikuvaan on

tarkasteltu 3D-mallista tuotetussa videossa, joka on katsottavissa Vantaan asemakaavoituksen nettisivuilla.

Nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 17.8.2021 esittää kaupunginhallitukselle (6.9.2021), että kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot. Nähtävillä oloaikana 15.9.- 14.10.2021 ei saatu yhtään muistutusta.

Lausuntoja pyydettiin ja saatiin kolmelta lausunnonantajalta. Vantaan Energia halusi varmistaa tilat kiinteistömuuntamolle ja Vantaan kaupunginmuseo esitti, että selostusta täydennetään nykyisten rakennusten ja kulttuuriympäristön vaikutusten osalta. Uudenmaan ELY-keskus halusi tiukennuksia melua koskeviin kaavamääräyksiin ja ratikan aiheuttaman tärinän- ja runkomelun huomioon ottamista. Lausunnot on otettu huomioon vastineissa.

Kaavaan on lisätty jalankulkuyhteys korttelin läpi ja rakennuspaikkakohtaisen stabiliteetin huomioimista koskeva määräys ja melumääräyksiä on tarkennettu. Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonomukaisia ratkaisuja.
- Asemakaavassa alueelle määrätään vihertehokkuustaso vihertehokkuusmenetelmää käyttäen, samalla huomioidaan hulevesien hallinta.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.

- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Resurssiviisaus, vihreä ympäristö ja hulevesien hallinta huomioidaan kaavatyössä. Asemakaavassa alueelle määrätään maankäytön mukainen vihertehokkuustaso.

Vihertehokkuuden tason määrittelyllä saavutettava vihreä ympäristö turvaa ekosysteemipalveluita ja luo kaava-alueelle viihtyisää kaupunkiympäristöä ja lisää terveysvaikutuksia.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaavan perusratkaisu on pysynyt suhteellisen samana koko suunnitteluprosessin ajan. Kortteli on kapea ja pitkänomainen. Asuinkerrostalot rajautuvat katualueisiin ja muodostavat umpikorttelin. Korkeammat rakennusmassat sijoittuvat Kielotien puolelle, mikä on kaupunkikuvallisesti ja ilmansuuntien suhteen perusteltua. Pysäköinti sijoittuu kansipihan alle.

Kielotien puoleista massoittelemia muutettiin alkuvaiheen suunnitelmista siten, että kerrosluku laskee etelää ja Silkkitehtaantien risteystä kohti.

Näkymä kortteliin kaakosta. Lundén Architecture Company 7.5.2019.

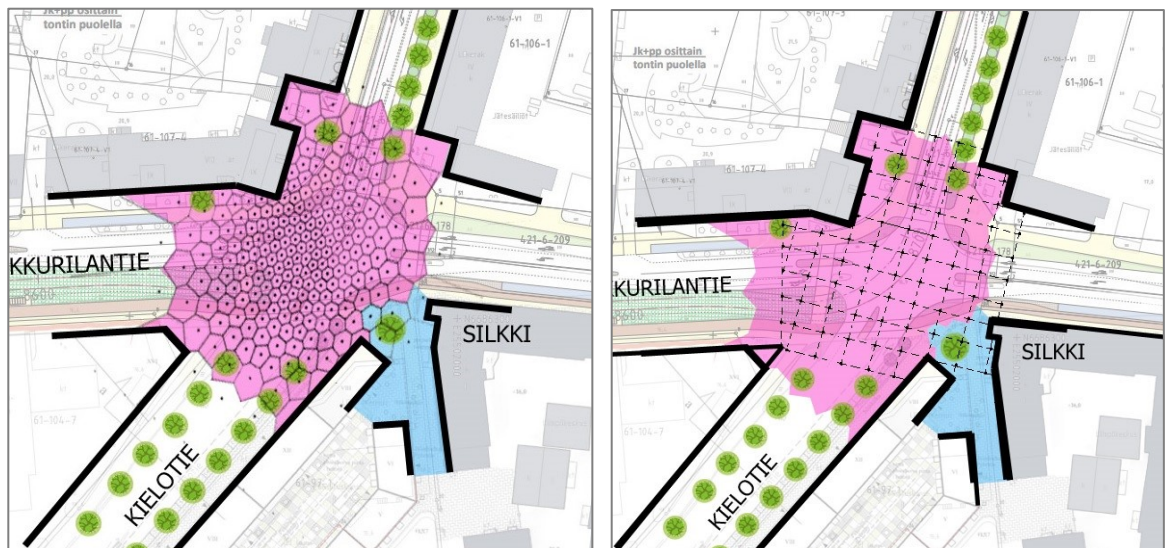
3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Mielipiteissä tuli ilmi, ettei uudisrakennusten tulisi nousta korkeammalle kuin Silkkitehtaan rakennukset nyt ovat. Tehtaan vanhimmat ja Tikkurilantielle näkyvimvät osat ovat kaksikerroksisia, nekin sijoittuvat katuun nähden alemmas. Tehdas on Tikkurilalle merkittävä identiteetin luoja, joka näkyy jokivarsimaisemaan ja Tikkurilantielle. Se on selkeästi tiedostettava "paikka", kunnostettuna ja arvoisessaan käytössä siitä voi kehittyä Tikkurilan kulttuurikeidas.

Se koostuu useista suhteellisen matalista rakennuksista, jotka näkyvät kokonaisuutena parhaiten radan ja Heureka-suunnasta. Kielotien suuntaan ne näkyvät parhaiten pohjoisesta lähes-tyttäessä Tikkurilantien risteystä. Etelämpänä Silkki jää nykyisten rakennusten taakse. Silkkitehdas on useiden rakennusten ja niiden väliin jäävien tilojen muodostama kokonaisuus, joka säilyy yhtenäisenä, vaikka sen naapurikortteliin rakennetaan selvästi korkeampaa.

Silkkitehtaantien varren neljä-kuusi-kerroksiset rakennukset noudattavat viereisten viisikerroksisten rakennusten mittakaavaa. Kielotien varressa mittakaava on kuitenkin jo selvästi toinen. Katutila on leveä ja kadun vastakkaisella puolella on 16-kerroksisia rakennuksia. Matalimillaankin rakennukset ovat seitsemästä yhdeksään kerroksisia. Myös Tikkurilantien pohjoispuolelle, vastapäätä Silkkitehdasta on rakenteilla kahdeksankerroksinen asuinkerrostalo.

Kielotien ja Tikkurilantien risteys on merkittävä solmukohta Tikkurilan kaupunkirakenteessa. Kaavoitettavan korttelin rakennukset näkyvät katupäättienä kauas viivasuoraa Kielotietä pitkin. Vilkaasti liikennöidyssä risteyksessä kulkee tulevaisuudessa pikaraitiotie ja pyöräilyn laatuikäntävä, joten kadunpinnan tasossa ei ole paljoakaan tehtävissä yhtenäisen aukiotilan saavuttamiseksi. Myös ympäröivien kortteleiden antamat mahdollisuudet jäävät vähiin, koska aukio on kolmelta kulmaltaan jo rakennettu ja katulinjojen leveydet suhteessa aukion kokoon estävät selkeän kaupunkitilan muodostumisen.

Tikkurilantien ja Kielotien risteys: valoverkko tarjoaa mahdollisuuden "koota" muutoin hajanaisen kaupunkitilan.

Ratkaisuksi esitetään tilan päälle sijoitettava "valoverkko", joka riittävän tiiviillä jaolla rajaa tilaa myös päiväsaikaan.

Kaava-alue jaettiin kahtia keväällä 2021 eteläisemmän korttelin maanomistajan toiveesta. Korttelissa on pitkäaikaisia vuokrasopimuksia, jolloin alueen rakentaminen ei olisi ollut mahdollista kaavan valmistuttua. Alue on kuitenkin kaavamutoksessa mukana, jotta sen autopaikkavaatimukset saatiin päivitettyä nykyisille normeille, jolloin ne mahtuvat myös omalle tontilleen.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavamutoksessa liike- ja toimistotalojen korttelialueet sekä pysäköinnille varatut alueet yhdistetään yhdeksi asuinkerrostalojen kortteliksi, AK. Pysäköinti sijoittuu kokonaan

pihakannen alle ja sinne ajetaan Silkkitehtaantien puolelta. Etelä osa säilyy liikerakennusten korttelialueena (AL-> KL) tehokkuusluvulla $e=1,0$.

Asemapiirros koko korttelin suunnitelmasta, Lundén Architecture Company, 27.5.2020.

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,45 hehtaarin alue. Rakennusoikeutta tulee yhteensä 13 260 k-m², josta kivijalkaliikkeiden osuus on 710 k-m². Tehokkuusluku $e=2,94$. Asuntoja tulee yhteensä 202 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 57 huoneistoneliometriä. Yksioita on 48 kpl (24 %), kaksioita 90 kpl (45 %), kolmioita 53 kpl (26 %) ja neliöitä 11 kpl (5 %). Autopaikkoja tulee 103 kpl.

- autopaikkoja: 1 ap/130 asuntok-m², 1 ap/ 120 liiketilak-m². Lisäksi vieraspysäköintiä varten varataan 1 ap/1500 k-m² ja huoltopysäköinnille 1 ap/5000 k-m².
- Pyöräpaikkoja 1 pp/30 asuntok-m² ja 1 pp/30 liiketilak-m².

Liikerakennusten korttelialue, KL on 0,33 hehtaarin alue, jonka kaava muuttuu käytännössä vain pysäköintinormien osalta. Autopaikkoja vaaditaan 1 ap/ 120 liiketilak-m² ja 1 ap/100 toimistok-m².

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavassa on huomioitu uudisrakentamisen suhde ympäristöönsä. Korkeampi, suurimittakaavainen rakenne sijoittuu Kielotien varteen. Matalampi, pienimittakaavaisempi puolestaan asettuu Silkkitehtaantien ja vanhan tehdasalueen naapuriin. Lisäksi rakentamistapa, muuratut tiilijulkisivut liittyvät alueen kunniakkaaseen arkkitehtuuriin. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon.

Viherrakentamisesta, vihertehokkuudesta ja hulevesien käsittelystä on määrätty kaavassa. Vihertehokkuuden tason määrittelyllä saavutettava vihreä ympäristö turvaa ekosysteemipalveluita ja luo kaavamuutosalueelle esteettisyyttä, viihtyisyyttä ja terveysvaikutuksia.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Asuinkerrostalot rakennetaan Kielotien ja Silkkitehtaantien väliin jäävää kapeahkoa korttelia reunustaen. Lopputuloksena on lähes umpikorttelimainen kokonaisuus perinteisen kaupunkirakenteen tyyliin. Rakennusten väliin jää kuitenkin aukkoja, jotka mahdollistavat kävely-yhteyden lähes 200 m pitkän korttelin läpi. Pihan vehreys ja viihtyisyys varmistetaan 0,9:n vihertehokkuusvaatimuksella.

Kielotien varteen sijoittuu rakennusrivi, joka on jaettu pienempiin osiin rakennusaloittain. Rakennusosien korkeus ja julkisivumuurausten väri vaihtelevat, mikä tuo vaihtelua katutarren näkymiin. Rakennusten korkeus elää kahdeksasta kerroksesta korkeimmillaan kahteentoista. Korkein osa sijoittuu harkitusti siten, että se muodostaa Kielotielle pohjoisen suunnasta tarkasteltuna katupäätteen.

Kielotien katutasoon edellytetään liiketilaa, jonka kerroskorkeus on vähintään 5 metriä ja jonka katujulkisivu tulee olla näyteikkunajulkisivua. Korkea liiketila muodostaa rakennuksille visuaalisen ”kohottavan” jalustan, kivijalkakerroksen, johon tukeutua. Kivijalkaan on mahdollista sijoittaa myös päivittäistavarakauppa, jonka sijainti on osoitettu kaavakartalla myymälämerkinnällä. Kaavassa yli yhdeksänkerroksiset rakennukset määrätään jaettavaksi myös vaaka-suuntaisesti, siten että ne antavat vaikutelman kahdesta päällekkäin olevasta rakennuksesta.

Silkkipolun ja Tikkurilantien kulmaan syntyy kaupunkitila, joka rajautuu idässä Silkkitehtaaseen. Aukio tuo tehdasrakennuksen esille, tehtaan tunnistettava pääty näkyy kauas länteen Tikkurilantien varteen. Aukiota tulee käyttää kuten julkista kaupunkitilaa ja se tulee toteuttaa yhtenäisenä ja luonnonkivipintaisena. Viereisiin rakennuksiin tulee varata ravintolalle sopivat tilat ja ulkotarjoilualue voi puolestaan ulottua aukiolle.

Näkymä Tikkurilantien suunnasta Silkkipolulle. Vanha silkkitehdas vasemmalla. Lundén Architecture Company.

Silkkitehtaantien puolella rakennusten korkeus pysyy maltillisena 4–6 -kerroksisena. Ne noudattavat kadun toisella puolella olevien asunto-osakeyhtiön Silkinkaaren ja Silkinkulman korkeusmaailmaa.

Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista. Julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muuraten. Myös puuta saa käyttää. Näkyvää betonisokkelia ei sallita, eikä sandwich-rakennetta saa käyttää muualla kuin parvekkeiden taustaseinissä tai muissa piiloon jäävissä julkisivupinnoissa. Parvekkeiden pieliä ei saa kadun puolella ulottaa maantasoon. Myös julkisivujen valaistuksessa ja mainoslaitteiden sijoituksessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuva.

Kielotien keskustabulevardiajatuksista viedään kaavalla johdonmukaisesti eteenpäin. Kadun varteen tulee istuttaa puurivi ja kadunvarsipysäköinti sallitaan. Alkuvaiheessa kadun ajokaistoja vähennetään ja tilalle tehdään liiketilojen vaatimaa kadunvarsipysäköintiä. Puurivi saa kuitenkin vielä odottaa, sillä katu on peruskorjattu muutama vuosi sitten ja puut sijoittuisivat mm. nykyisten viemäri- ja vesijohtojen päälle. Siinä vaiheessa, kun katu peruskorjataan ja johtoja voidaan siirtää, voidaan myös puurivi istuttaa paikalleen.

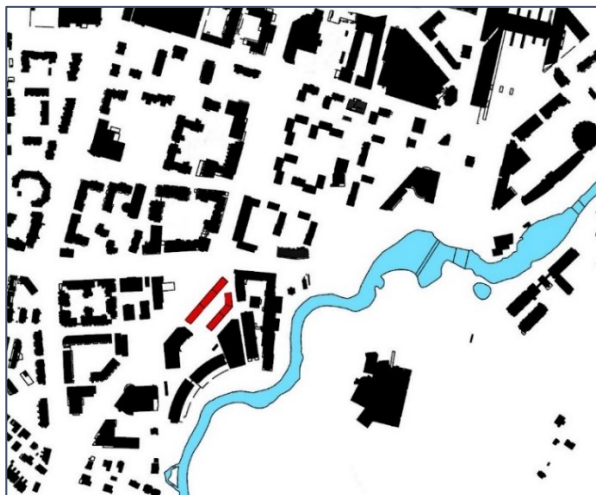
KL, liikerakennusten korttelialue

Korttelialueen pysäköintinormi saatetaan vastaamaan nykyistä liiketilanormia Tikkurilan alueella eli 1 ap/ 120 liiketilak-m² ja 1 ap/100 toimistok-m². Samalla vanha AL (=liikerakennusten korttelialue) merkintä saatetaan vastaamaan nykyisiä käytössä olevia merkintöjä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakenteeseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena ja taloudellisena.

Rakeisuuskartta, jossa uudet rakennukset esitetty punaisella.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavan mukainen rakentaminen jämäköittää Tikkurilan kaupunkikuvaa ja luo keskustan eteläiseen osaan korkean ja näyttävän sisääntulon. Nykytilassaan leveä ja paikoin hahmoton Kielotie jäsenyy selkeäksi katutilaksi, ja siitä muodostuu keskustabulevardi kadun varren liiketiloinen. Korttelin toinen, Silkkitehtaantien puoli edustaa huomattavasti pienempää mittakaavaa. Maltilliset kerrosluvut peilaavat kadun toisella puolella olevien asuintalojen korkeutta.

Silkin edustalle syntyy intiimi aukio, jonka käyttöön kahvilan tai ravintolan terassina kaava rohkaisee. Rakennusten julkisivumateriaalina on poltettu ja paikalla muurattu tiili, joka tuntuu Silkin arvokkaan teollisuusympäristön rinnalla ainoalta vaihtoehdolta. Pysäköinti sijoitetaan huolto- tai kadunvarsipysäköintiä lukuun ottamatta kokonaan maan alle.

Näkymä Silkkitehtaantieltä, Tikkurilan Silkki suoraan edessä. Lundén Architecture Company.

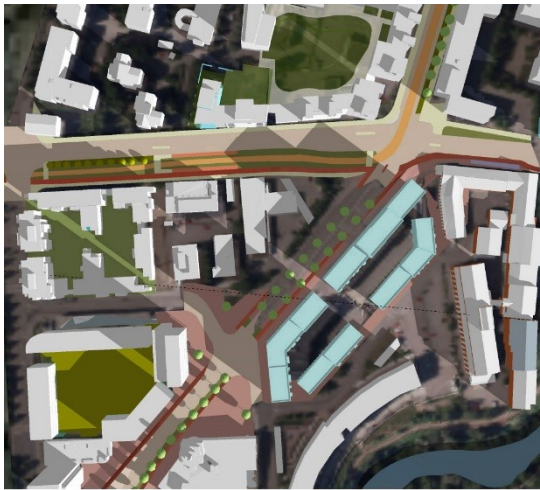
Elementtirakenteinen Kelan rakennus puretaan ja luonnollisesti palanen alueen historiaa katoaa. Toisaalta näin merkittävä sijainti ansaitsee nykytilaan verrattuna parempaa kaupunkikuvallista laatua. Paikallamuurattavat tiilirakennukset istuvat alueen kulttuuriympäristöön 1980-luvulle tyypillisiä sandwich-elementtirakennuksia paremmin.

Jalankulun reitit johtavat korttelin läpi. Lundén Architecture Company, 2019.

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Uusi kortteli on kohtuullisen kokoinen, asuntoja on tulossa yhteensä 202 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 57 huoneistoneliometriä. Yksiöitä on 48 kpl (24 %), kaksioita 90 kpl (45 %), kolmioita 53 kpl (26 %) ja neliöitä 11 kpl (5 %). Asunnoista vähintään 50 % vapaarahoitteisia ja vähintään 20 % Ara-rahoitteisia, osa mahdollisesti opiskelija-asuntoja. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

21.3. klo 9:00

21.6. klo 9:00

21.3. klo 12:00

21.6. klo 13:00

21.3. klo 16:00

21.6. klo 18:00

Varjotarkastelu alkuperäisen, koko korttelia käsittäneen suunnitelman mukaisena.

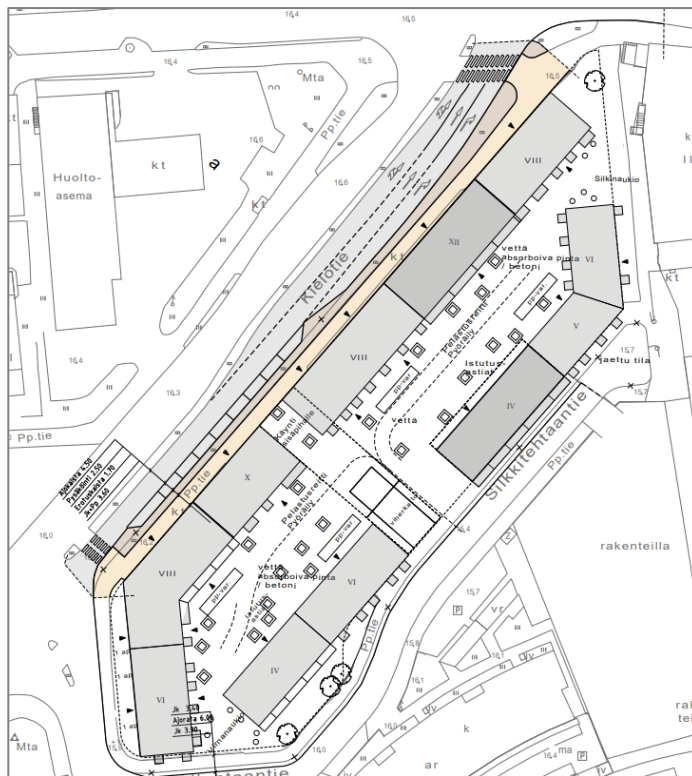
Palvelut ja työpaikat

Alue on nykyisellään työpaikkakäytössä, joten kaava vähentää työpaikkojen määrää paikallisesti. Myöskään kuntosalin tapaiset, laajaa yhtenäistä tilaa vaativat palvelut eivät pelkän kivijalkaliiketilän puitteissa ole mahdollisia. Toisaalta alueen kasvava asukasmäärä lisää palvelujen kysyntää laajemmalla alueella ja luo sikäli uusia palveluja ja työpaikkoja koko Tikkurilan keskusta-alueella. Tikkurilan ja Aviapoliksen työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikennedyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Tikkurilan matkakeskuksesta ja Vantaan Ratikan suunniteltu pysäkki sijoittuu naapurikortteliin. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä, toisaalta liikenteestä poistuu nykyisen toimistotilansynnyttämä liikenne. Yhteydet Kielotien ja Talvikkitien kautta Kehä III:lle ovat sujuvat.

Kaava-aluetta sivuavan Tikkurilantien reunaan on tulossa itä-länsisuuntainen baanatasoinen pyöräily-yhteys.

Suunnitelma Kielotien kadunvarsipysäköinnistä alkuvaiheessa. Suunnitelma tehty myös korttelin eteläosalle. Sitowise.

Kielotien ajokaistoja vähennetään kaava-alueen kohdalla, jolloin kadun reunaan voidaan sijoittaa kivijalkaliikkeen vaatimaa pysäköintiä. Alkuvaiheessa koko kadun rakenteita ei vielä uusita, joten maanalaiset johdot pysyvät vielä nykyisillä paikoillaan, eikä kadunvarsipuita istuteta kadun itäreunaan, johtojen päälle. Kun Kielotie tulevaisuudessa peruskorjataan, suunnitellaan katu siten, että johdot voidaan siirtää ja istuttaa kadunvarsipuut.

Vesihuolto

Uudet rakennuksen voidaan liittää jo rakennettuun vesihuoltoverkkoon. Yleistä vesihuoltoverkostoa ei tarvitse kaavamutosta varten laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuololle lisäkustannuksia.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on tieliikennemelu, mikä huomioidaan asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA, silloin kun rakennuksiin tehdään julkisivukorjauksia. Ääneneristävyyksivaatimukset tulee kuitenkin toteuttaa niin, ettei niistä ole haittaa rakennusten suojeluarvoille.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alue on jo nykytilassaan kokonaan rakennettu, joten hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita. Tonttien vehreys varmistetaan vihertehokkuusmääräyksillä.

Vesistöt ja vesitalous

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien muodostumista kaava-alueella tullaan vähentämään tonteille tulevalla viherrakentamisella.

Rakennetulta tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin tontilta poistuisi luonnontilassa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi hetkellisesti kertyä piha- ja pysäköintialueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Tulvamiotus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tontilta tulee suunnitella hallittu tulvareitti yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Korttelien hulevedet tulee hallita kaavavaiheessa laaditun hulevesisuunnitelman mukaisesti. Rakennuslupan yhteydessä tulee laatia päivitetty hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla. Hulevesien määrä lasketaan rakennuslupavaiheessakin Vantaan IWater vihertehokkuuslaskurilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvi- huonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Asemakaavamuutoksen korttelialueilla vaaditaan kaavan määräyksissä vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuden - viherpintojen ja puiden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösäarekeilmiötä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on otettu huomioon sekä rakennusten sijoittelussa, että asuinhuoneiden ulkokuorelle asetetuilla ääneneristävyyksivaatimuksilla. Asuntoja ei myöskään saa avata pelkääntään suuntaan, jossa tieliikenteen päivääjan keskiäänitaso ylittää 65 dB. Liikenteen pienhiukasten haittoja torjutaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jossa tuloilma otetaan mahdollisimman kaukaa suhteessa päästölähteisiin ja laitteisto varustetaan riittävän tehokkaiden suodattimilla. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Ritva Kotilainen Seppo Niva Anna-Liisa Vanhala	aluearkkitehti (31.12.2020) arkkitehti kaavoitusteknikko
Yleiskaavoitus:	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Kaupunkiympäristö:	Janne Juntunen	projektipäällikkö
Kadut ja puistot:	Paula Luomala Jarmo Pajunen Samuli Haveri Mikko Vanhanen	vesihuolto, suunnitteluins. liikenneinsinööri liikenneinsinööri projekti-insinööri
Rakennusvalvonta:	Leena Jaskanen Matti Kärki	lupa-arkkitehti kaupunkikuva-arkkitehti
Kiinteistöt ja tilat:	Tomi Henriksson Wilma Toljander	asumisasiain päällikkö asumisen erityisasiantuntija
Museopalvelut:	Anne Silanto	rakennustutkija
Lundén Architecture Co:	Petri Herrala Sirrku Huisko	arkkitehti maisema-arkkitehti
Kiint.Oy Kielotie 1–3:	Anne Tiainen Jouni Nylund	Julius Tallberg Kiint. Oyj Julius Tallberg Kiint. Oyj
Kiint.Oy Silkinkulma:	Vesa Kaivola Jari Pölönen	

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö /Asemakaavoitus

Vantaalla, 9. päivänä marraskuuta 2021

Marjaana Yläjääski
aluearkkitehti

Seppo Niva
arkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	17.06.2021
Kaavan nimi	002435 Tikkurila 61, Silkkitehtaantie		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	10.01.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002435
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,3396	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,0000	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,3396

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

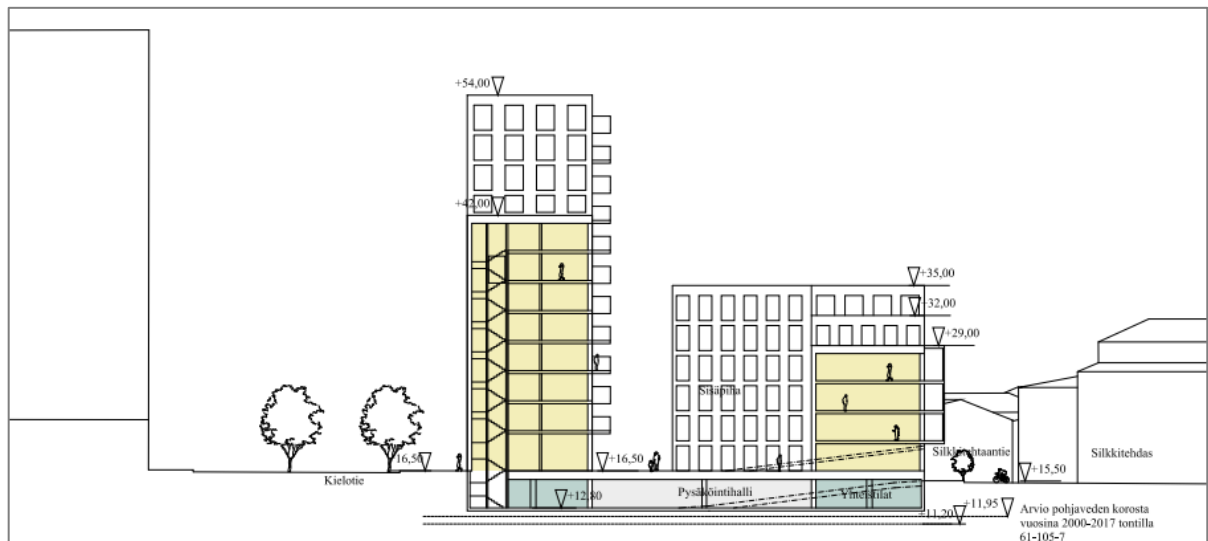
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,3395	100,0	16581	1,24	0,3551	13260
A yhteensä	0,4517	33,7	13260	2,94	0,4517	13260
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,3321	24,8	3321	1,00	0,0000	0
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,5557	41,5	0		-0,0966	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

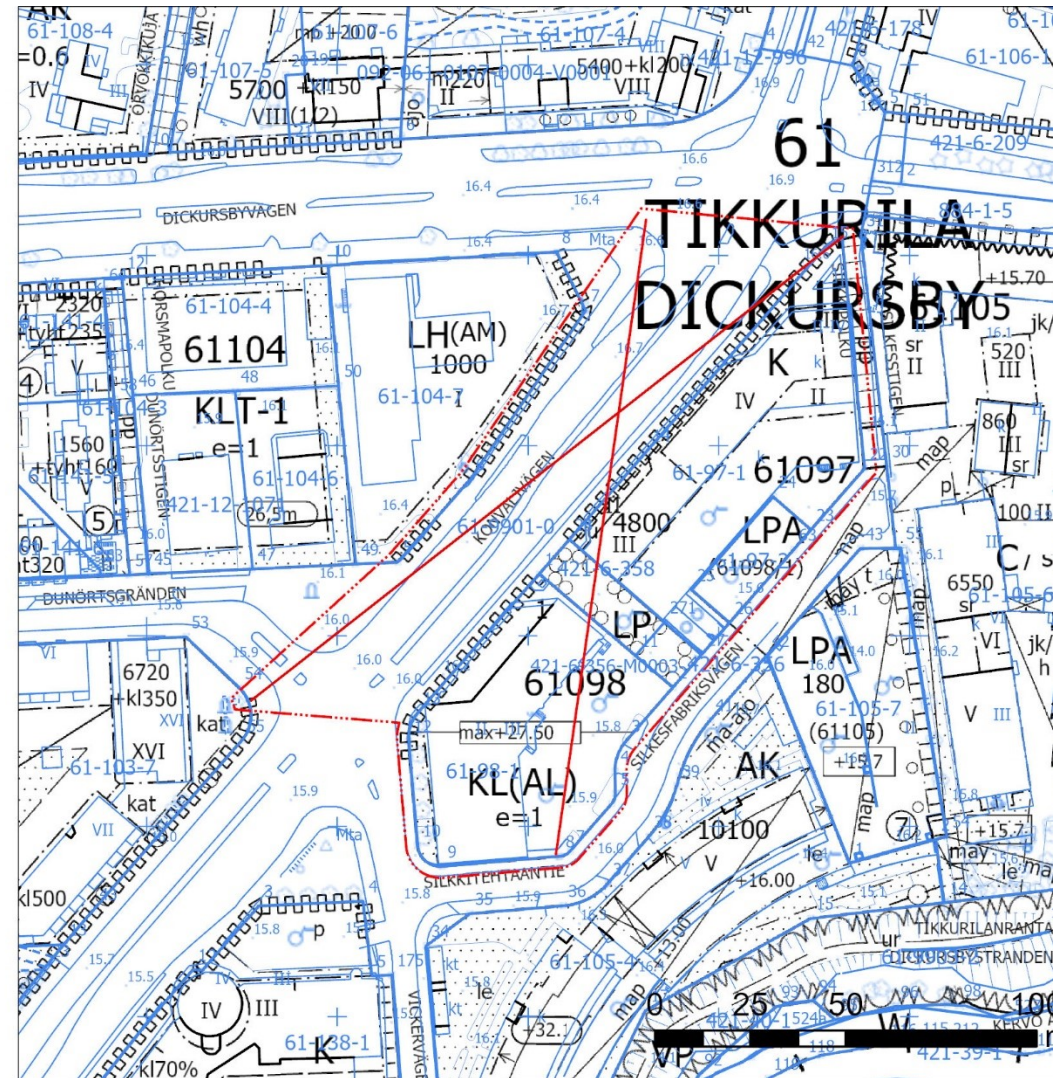
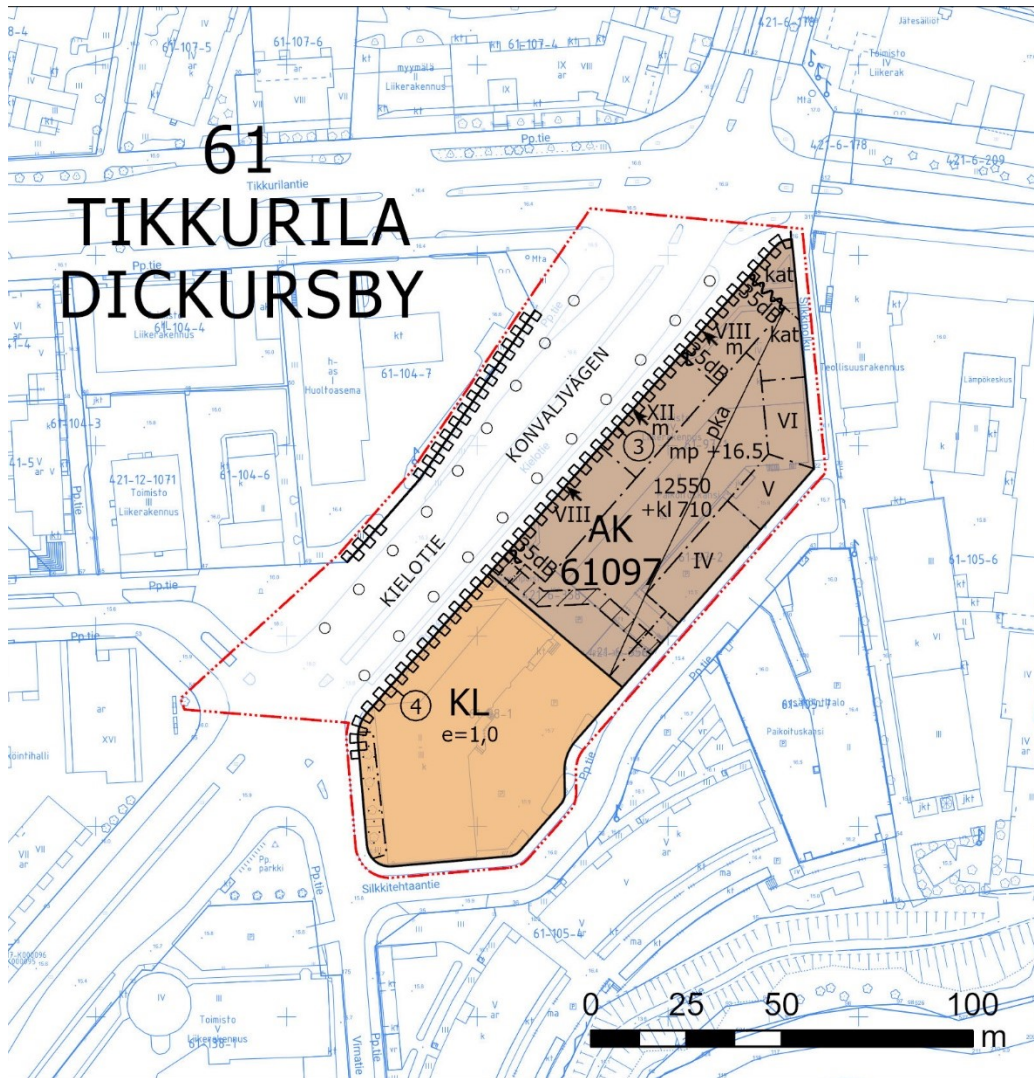
Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,3395	100,0	16581	1,24	0,3551	13260
A yhteensä	0,4517	33,7	13260	2,94	0,4517	13260
AK	0,4517	100,0	13260	2,94	0,4517	13260
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,3321	24,8	3321	1,00	0,0000	0
KL	0,3321	100,0	3321	1,00	0,3321	3321
AL2(_3)	0,0000		0		-0,3321	-3321
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,5557	41,5	0		-0,0966	0
Kadut	0,5557	100,0	0		0,0000	0
LP	0,0000		0		-0,0538	0
LPA	0,0000		0		-0,0428	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Leikkaus, jossa Kielotie vasemmalla ja Silkkitehdas oikealla. Lundén Architecture Company.

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA -MÄÄRÄKSET

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002435	Päiväys Datum 9.11.2021
Vantaan kaupunki SILKKITEHTAANTIE Kaupunginosa 61, TIKKURILA Asemakaavan muutos Kortteli 61097 sekä katualuetta. Tonttijako Osa korttelia 61097. Tonttijaon muutos Osa korttelia 61097.	 Vanda stad SILKESFABRIKSVÄGEN Stadsdel 61, DICKURSBY Ändring av detaljplanen Kvarteret 61097 samt gatuområde. Tomtindelning Del av kvarteret 61097. Ändring av tomtindelningen Del av kvarteret 61097.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Liikerakennusten korttelialue.

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan enimmäiskorkeusasema on +27.50.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat: 1 ap/120 k-m²; toimistotilat: 1 ap/100 k-m²

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terrassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja tai väestönsuojia.

Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Porrashuoneet eivät mitoiteta autopaikkoja tai väestönsuojia.

Ulkoiluvälinevarastoja on varattava vähintään 1,5 m²/asunto.

Parvekkeita korvaavia viherhuoneita saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.

Kerrosluvut lasketaan kadun tasosta.

Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta.

Väestönsuojat saa sijoittaa tonttijaon estämättä.

Palomuurit voidaan toteuttaa tontin rajasta riippumatta.

Silkkitehtaantien varteen tulee varata tila muuntamolle. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi ja sen tulee liittyä rakennusten arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmavaihdolla, jossa tuloilma on otettava mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Alueellinen stabiiliiteetti Keravanjoen suuntaan tulee huomioida rakennuspaikkakohtaisesti.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarteretsområde för affärsbyggnader.

Största tillåtna höjd för skärningspunkten mellan byggnads fasadyta och yttertak är +27.50.

Minimiantalet bilplatser:

Affärslokaler: 1 bp/120 m²-vy; kontorslokaler: 1 bp/100 m²-

Kvarteretsområde för flervåningshus.

Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, körramper, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. För dessa utrymmen behöver inga bilplatser eller skyddsrum anvisas.

En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivselen och dagsljuset i trapphuset.

Trapphusen dimensionerar inga bilplatser eller skyddsrum.

Lager för fritidsredskap skall reserveras minst 1,5 m²/bostad.

Utöver byggrätten får byggas grönrums som ersätter balkongerna.

Våningstalen räknas från gatunivån.

Till trapphusen skall det finnas ingångar från både gården och gatan.

Skyddsrum får placeras utan att tomtindelningen utgör ett hind.

Brandmurar kan byggas oberoende av tomtgränsen.

Vid Silkesfabriksvägen ska reserveras plats för en transformator. Transformatorn får byggas utöver den anvisade våningsytan och den ska ha en koppling till husens arkitektur och stadsbilden.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Områdets stabilitet i riktning mot Kervo å ska beaktas på respektive byggplats.

Rakennukset:

Korttelin rakennukset tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisina.

Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista.

Rakennusten julkisivujen tulee pääosin olla paikallamuurattua, poltettua tiiltä tai puuta.

Rakennukset tulee jakaa pienempiin osiin rakennusaloittain. Vierekkäisten osien tulee selvästi erottua toisistaan. Erottuminen tulee tehdä varioimalla julkisivuväriä ja rakennusosan korkeutta.

Yli IX-kerroksiset rakennukset tulee jakaa vaakaasuuntaisesti siten, että ne antavat vaikutelman kahdesta päällekkäin olevasta rakennuksesta.

Parvekkeiden, kulkuaukkojen ja ulokkeiden näkyvät pinnat tulee käsitellä julkisivumaisesti ja julkisivujen laatutasoa vastaavasti.

Sandwich-elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä tai vastaavissa sekundäärisissä julkisivupinnoissa.

Näkyvää betonisokkeliä ei sallita.

Parvekkeet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli.

Katualueella vapaan kulkukorkeuden tulee olla vähintään 4 metriä.

Parvekkeiden peltiä ei saa kadun puolella ulottaa maantasokerrokseen.

Katujulkisivujen, arkadien ja kivijalkakerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi

Kivijalkakerros:

Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Kielotien ja Silkkipolun puolella vähintään 80 % olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Liiketiloista 30 %:a voi väliaikaisesti käyttää asukkaiden yhteistiloina.

Liiketilojen vähimmäiskerroskorkeus on 5 metriä.

Liiketilat tilat tulee suunnitella siten, että niitä voidaan tarvittaessa yhdistää ja jakaa.

Kivijalkakerroksen tilat tulee järjestellä ja rakenteet suunnitella siten, että kadun puoleiset julkisivut antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman.

Kat-alueeseen rajautuville rakennusaloille tulee suunnitella ravintolakäyttöön soveltuva tila, joka on yhdistettävissä ulkotilaan suurin ovin ja ikkunoin.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa kokonaan peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

Meluntorjunta

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden, ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB Kielotien suuntaan ja erikseen merkityissä julkisivun osissa. Muualla ääneneristävyys ΔL tulee olla vähintään 30 dB.

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Sisämelutaso ei saa liiketiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Teknisiin ratkaisuihin tulee huolehtia siitä, ettei 55 dB:n päiväajan keskiäänitason ohjearvo ylitä parvekkeilla.

Piha-alueiden oleskelu tulee sijoittaa siten, ettei 55 dB:n päiväajan keskiäänitason ohjearvo ylitä.

Byggnader:

Kvarterets byggnader ska uppföras så att de med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urbana.

Arkitekturen ska vara modern, högklassig och innovativ.

Byggnadens fasader ska huvudsakligen bestå av bränt tegel som murats på platsen eller trä.

Byggnaderna ska delas in i mindre delar enligt byggnadsytorna. Intelligande delar ska tydligt skilja sig från varandra. Urskiljandet ska ske genom variationer i fasadmaterial och -färger och byggnadsdelarnas höjder.

Byggnader med över IX-våningar ska avdelas horisontellt så att de ger ett intryck av två byggnader som ligger ovanpå varandra.

De synliga ytorna på balkonger, genomfartsöppningar och utspräng ska hanteras som fasader och så att de motsvarar kvalitetsnivån på fasaderna.

Sandwich-elementkonstruktioner får användas endast på balkongernas fondväggar eller på motsvarande sekundära fasadytor.

Synlig betongsöcket tillåts inte.

Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan.

På gatuområdet skall den fria gånghöjden vara minst 4 meter.

Balkongernas sidor får inte sträcka sig till markplansvåningen på gatans sida.

Gatufasadernas, arkadernas och stenfotsvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Vid placeringen och konstruktionen av reklamanläggningar skall särskild hänsyn till stadsbildaspekter tas.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Stenfotsvåningen:

Minst 80 % av de lokaler som gränsar mot Konvaljvägen och Silkesstigen ska utgöras av utrymmen som lämpar sig för affärs- och butikslokaler och dessas gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.

30 % av lokalerna får temporärt användas som lokaler som betjänar invånarna.

Affärslokalernas minimivåningshöjd är 5 m.

Affärslokalerna ska planeras så att de kan slås ihop och delas upp efter behov.

Stenfotsvåningens utrymmen ska organiseras och konstruktionerna planeras så att fasaderna mot gatan ger ett öppet och funktionellt intryck.

I byggnadsytor som gränsar mot kat-områden ska en lokal som lämpar sig för restaurangbruk planeras. Lokalen ska kunna anslutas till uterummet med stora dörrar och fönster.

Skyltfönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 35 dB mot Konvaljvägen och i separat markerade fasadpartier. I övrigt ska ljudisoleringen ΔL vara minst 30 dB.

Bostäderna får inte öppna upp endast mot den fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

I affärslokaler får inte bullernivån inomhus överstiga dagsriktvärdet (kl. 7-22) 45 dB för den A-vägd ekvivalentnivån (LAeq).

Genom tekniska lösningar skall sörjas för att den genomsnittliga ljudnivån dagtid, 55 dB inte överskrider på balkongerna.

Gårdområdenas vistelseplatser bör placeras så att riktvärdet för den genomsnittliga dagtid 55 dB inte överskrider.

Pihat:

Korttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelin yhteisinä.

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Laskelma on esitettävä rakennuslupahakemuksessa.

Silkkitehtaantien varren rakennuksiin tulee tehdä riittävä määrä viherkattoa, ellei vihertehokkuuslukua muuten saavuteta.

Tontteja ei saa aidata.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Rakennusten sisäänkäyntien edustan ja niihin liittyvien istutusten rajausten tulee olla luonnonkiveä. Kulku- ja huoltoajoreiteissa voidaan käyttää betoni- tai hulevesikiveystä. Asfalttia saa käyttää vain ajoreiteillä.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet.

Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1 ap/ 130 k-m², väh. 1 ap/3 as.

Liiketilat: 1 ap/ 120 k-m²

Vieras pysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Autopaikoista saa vähentää 15 % silloin, kun paikat ovat nimeämättömiä.

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1 pp/ 30 k-m²

Liiketilat: 1 pp/ 30 k-m²

Osa-alueen raja.**Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.****Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin / rakennuspaikan pinta-alaan.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Maanpinnan tai pihakannen likimääräinen korkeusasema.

Rakennusala.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa myymälän

Gärden:

För kvarterets gemensamma gårdsplan ska en enhetlig plan utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela kvarteret.

Kvarterets gröneffektivitet ska vara minst 0,9. Beräkningen ska presenteras i byggnadstillståndsansökan.

Byggnaderna längs Silkesfabriksvägen ska förses med tillräckligt med gröna tak om gröneffektivitetstalet annars inte uppnås.

Tomterna får inte inhägnas.

Gärden ska vara högklassig och varierande. Området framför byggnadernas ingångar och avgränsningarna av planteringar i anslutning till dessa ska utgöras av natursten. På vägarna för genomfarts- och servicetrafik kan betongbeläggning eller stenläggning som släpper igenom dagvatten användas. Asfalt får användas endast på körvägar.

Vid planeringen av kvartersgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas.

Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling.

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/130 m²-vy, minst 1 bp/3 bostäder

Affärslokaler 1 bp/120 m²-vy

Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering. På tomten ska minst 1 bp/5000 k-m² reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.

Antalet bilplatser får minskas med 15 % när bilplatserna inte är namngivna.

Minimiantalet cykelplatser:

Bostäder 1 cp/30 m²-vy

Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy

Gräns för delområde.**Riktgivande gräns för område eller del av område.**

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens / byggnadsplatsens yta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Markytans eller gårdsdäckets approximativa höjdläge.

Byggnadsyta.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

Byggnadsyta där butik får placeras

③

x x

61

TIKK

61097

KIELOTIE

12550

e=1,0

iv

mp +16.5

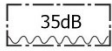
↓

m

Rakennusala, jolle saa sijoittaa pysäköintiä pihakannen alle.

Byggnadsyta där parkering får placeras under gårdsdäck.

Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Beteckningen anger den sida av byggnadsytan där ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i ytterskiktet ska vara minst 35 dB.

Istutettava alueen osa.

Del av område som skall planteras.

Säilytettävä/istutettava puurivi

Trädrad som skall bevaras/planteras

Yleiselle jalankululle varattu alueen osa

För allmän gångtrafik reserverad del av område

Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.

Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.

Aluetta tulee käyttää kuten julkista kaupunkitilaa. Pintamateriaalina on käytettävä pääosin luonnonkiveä. Alueelle saa sijoittaa ravintoloihin tai kahviloihin tms. liittyviä ulkotarjoilutiloja.

Området ska användas som ett offentligt stadsrum. Som ytmaterial ska i huvudsak användas natursten. På området får placeras uteserveringar i anslutning till restauranger, kaféer eller motsvarande.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Katu.

Gata.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TONTTIJAKO

TOMTINDELNING

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinöin ole toisin osoitettu.

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanerin

Marjaana Yläjääski
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Kaupunkimittaus

Stadsmätning

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

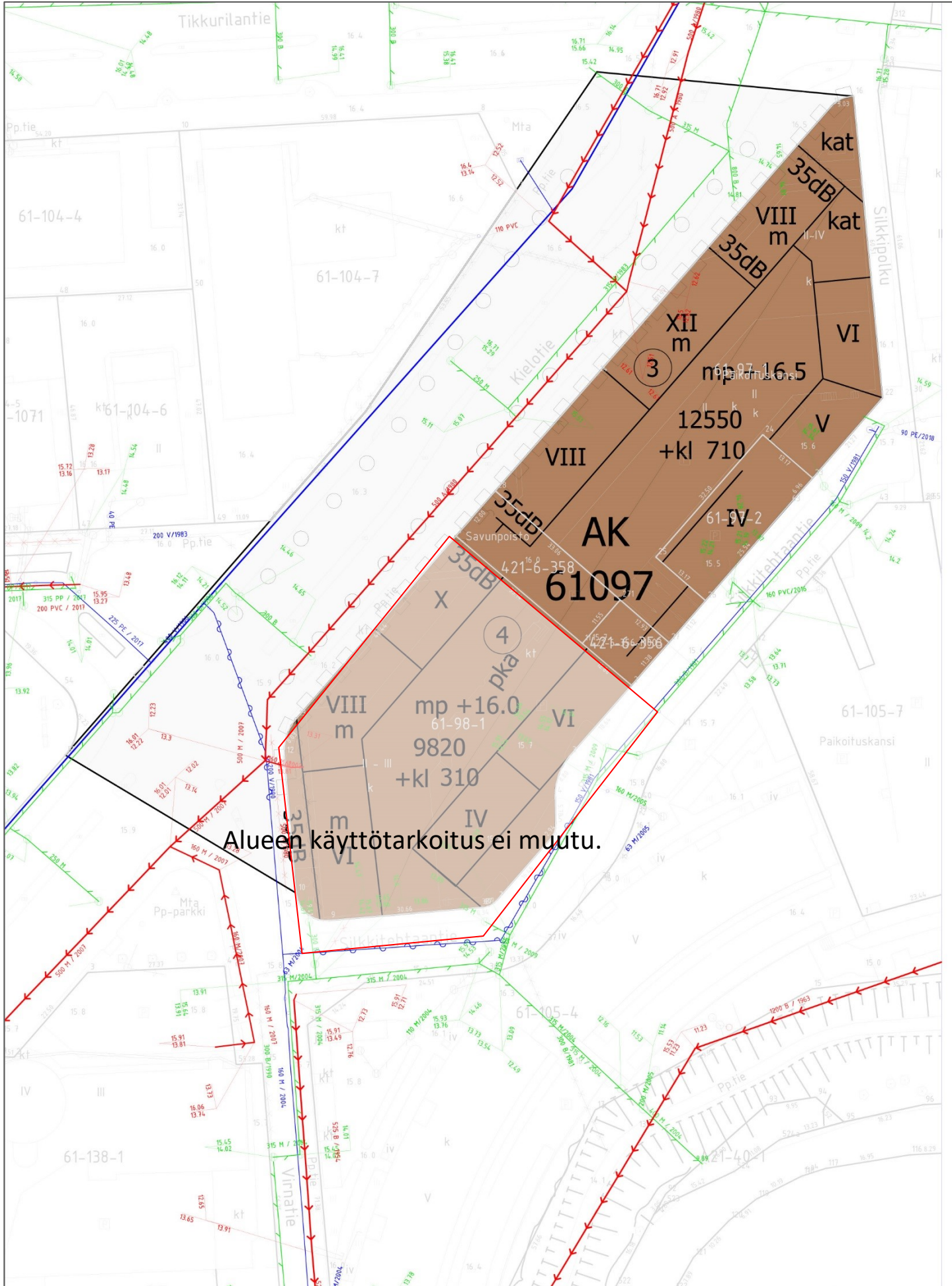
Vantaalla / Vanda ____ . ____ . 20__

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Kimmo Junttila
Kaupungeodeetti / Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____ . ____ . 20__

Godkänd av stadsfullmäktige ____ . ____ . 20__

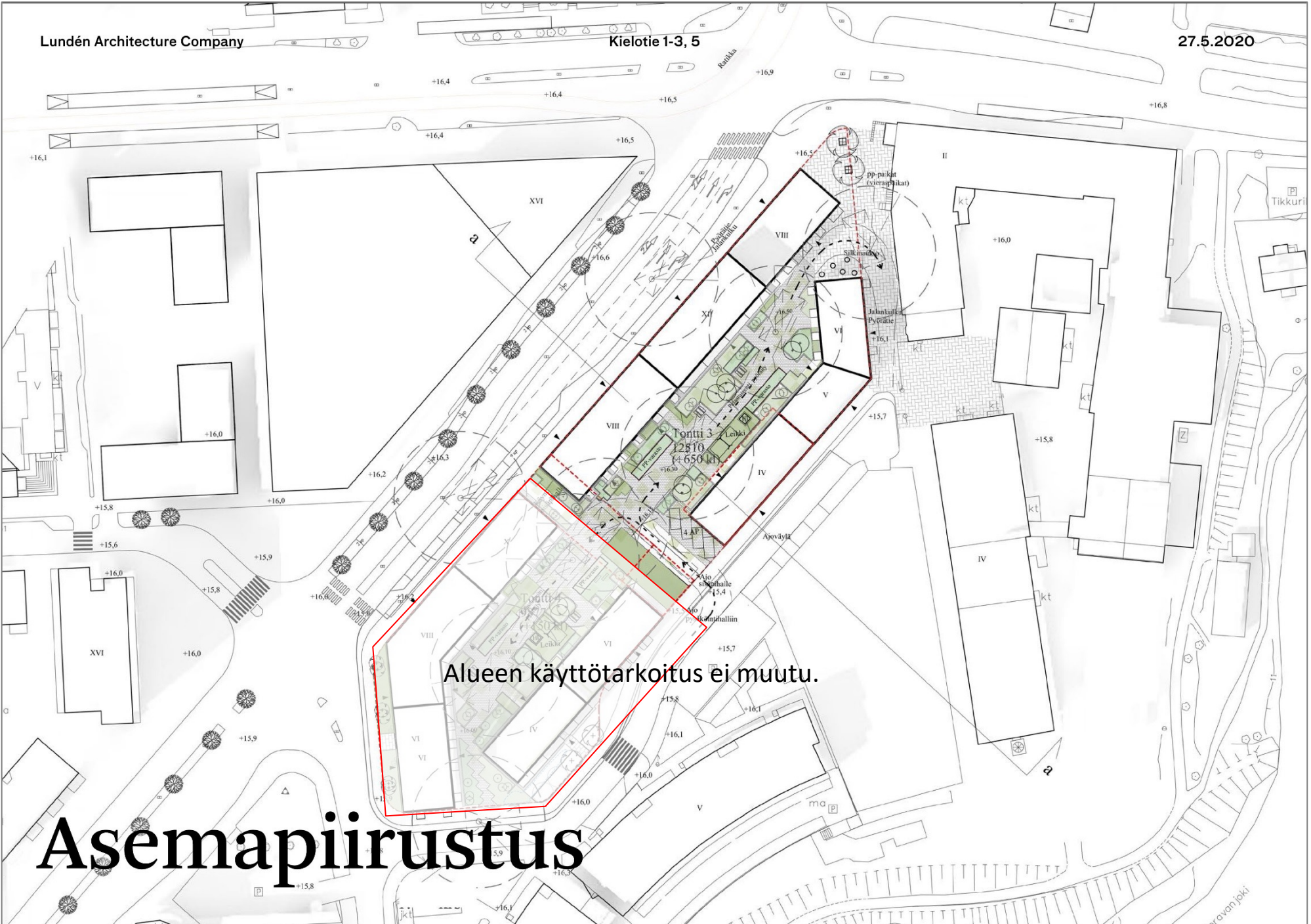
Alueen käyttötarkoitus ei muutu.

<p>Vantaan kaupunki copyright</p> <p>Paula Luomala tulosten laatija</p> <p>26.8.2020 päiväys</p>	<p>Vesihuollon esisuunnitelma 002435 Silkkitehtaantie</p> <p>0 20 100 m</p>	<p>ETRS-GK25 Koord.järj.</p> <p>N2000 Korkeusjärj.</p> <p>1:1000 Mittakaava</p>
--	---	---

Lundén Architecture Company

Kielotie 1-3, 5

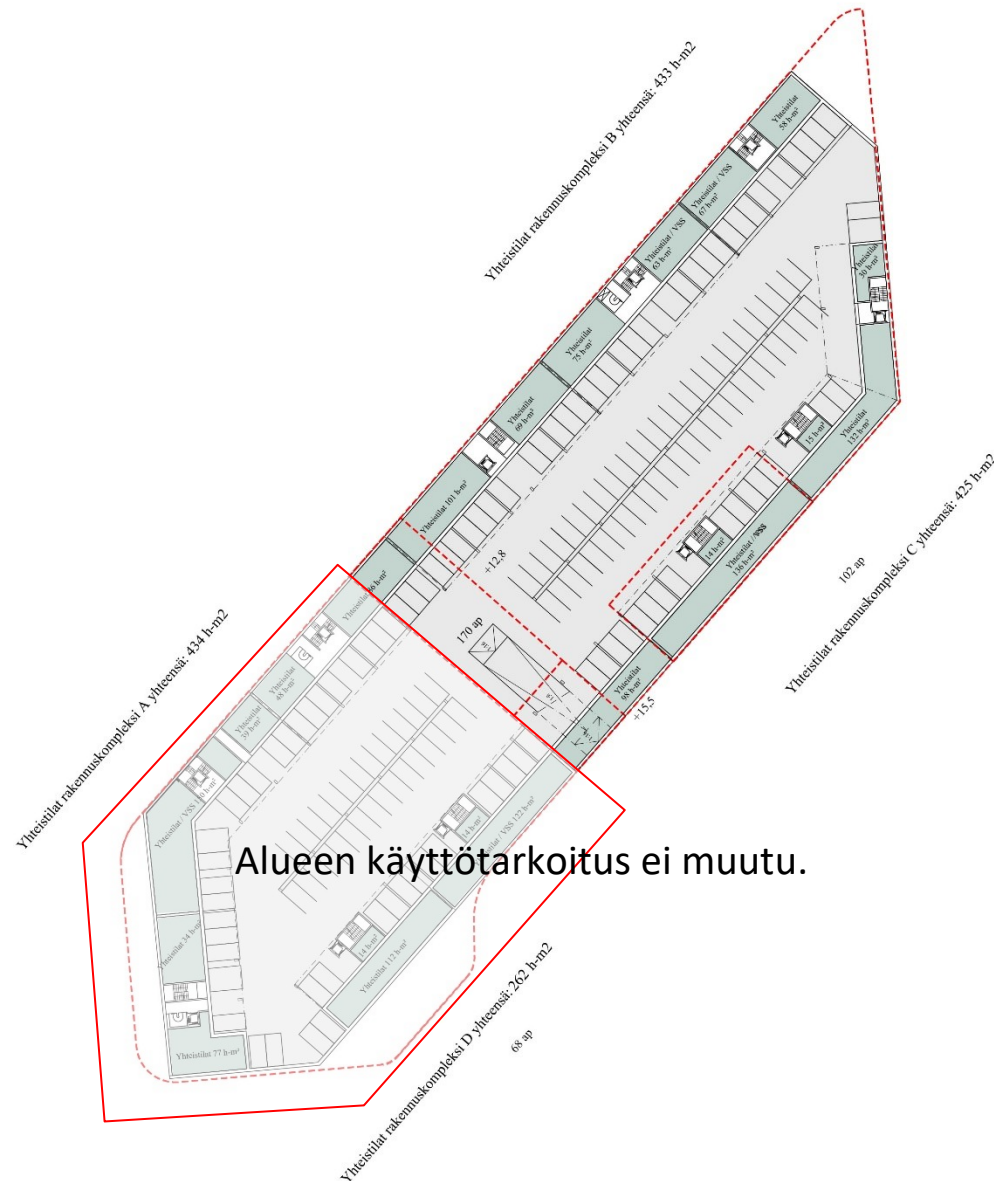
27.5.2020

Alueen käyttötarkoitus ei muutu.

Asemapiirustus

Lundén Architecture Company

Pysäköintihalli

Kerrosala 13 260 k-m²
Toteutuu pysäköintilaitoksessa: 103 ap

Autopaikkojen vähimmäistarve 1 ap / 3 as:
Autopaikkatarve tällä kaavalla on 68 ap.

Autopaikkatarve normilla 1 ap / 130 kem:
96 ap

Kun nimeämättömät paikat, voi vähentää
15%: $0,85 * 96 \text{ ap} = 82 \text{ ap}$.

Vieraspaikkatarve 1/1500 kem = 9 ap

Kotihoidon paikat 1/5000 kem = 3 ap,

Liiketilojen paikat (710 kem²): $1 / 120 \text{ kem}^2 = 6 \text{ ap}$

Yhteensä autopaikkatarve
 $82 + 9 + 3 + 6 = 100 \text{ ap}$

Kellari -1 +12,8 m

Cubic Houses, Adept/ DK

Thurøhus, Effekt / DK

Herttuankulma, LAC/ FI

Herttuankulma, LAC/ FI

Herttuankulma, Lundén Architecture Company/ FI

Julkisivut

Referenssit

Kielotie, Lundén Architecture Company

Silkkitehtaantie, Lundén Architecture Company

Vihertehokkuus (saavutettu taso)	Elementti-tyyppi	Elementti-tunnus	Elementin määrittelmä	Yksikkö	Pinta-ala tai lukumäärä	Painotus (Viherkerroin)	Painotettu pinta-ala, m ²	Valumakerroin C
0,92	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	Säilytettävä hyväkuntoinen isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuinen > 9m tai latvus 40 m ² / halkaisija 7,5m)	kpl		3,5	0,0	
Tavoitetaso		2	Säilytettävä hyväkuntoinen, pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuinen 6-7 m tai latvus 20 m ² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu	kpl		3,5	0,0	
0,9		3	Säilytettävä hyväkuntoinen iso pensas (à 3 m ² / kpl)	kpl		2,3	0,0	0,15
Alueen pinta-ala, m ²		4	Säilytettävä luonnonmukainen pohjakasvillisuus	m ²		3,2	0,0	0,1
7837		5	Säilytettävä kallio ja sen kasvillisuus	m ²		3,0	0,0	0,3
Painotettu pinta-ala yht., m ²		6	Säilytettävä avokallio	m ²		2,8	0,0	0,7
7177		7	Säilytettävä purouma	m ²		3,0	0,0	0,1
Rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala m ²	Istutettava / kylvettävä kasvillisuus	8	Isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuinen > 9m tai latvus 40 m ² / halkaisija 7,5m). (Kasvualusta 80 cm)	kpl	2	3,0	240,0	
4906		9	Pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuinen 6-7 m tai latvus 20 m ² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu. (Kasvualusta 60 cm)	kpl	6	3,0	360,0	
Tontin pinta-ala miinus rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala, m ²		10	Kansipihalle istutettava pieni puu (täysikasvuinen 15 m ² , halkaisija 4,4 m). (Kasvualusta 1m)	kpl	13	3,0	585,0	
2931		11	Isot pensaas, marjapensaas (à 1,5 m ²). (Kasvualusta 40 cm)	kpl	50	1,7	255,0	0,15
Valittujen maanpinnan elementtien pinta-ala, m ²		12	Muut pensaas. (Kasvualusta 40 cm)	m ²	679	1,5	1018,5	0,15
(Ilman puita, lahopuita ja viherkattoja)		13	Perennat. (Kasvualusta 20-40 cm)	m ²	348	1,5	522,0	0,2
3603		14	Monivuotiset köynnökset (maapinta-ala 1 m ² /kpl). (Kasvualusta 60 cm)	kpl	8	4,0	32,0	0,15
Käytetty alueen pinta-ala, m ²		15	Nurmikko. (Kasvualusta 20 cm)	m ²	0	1,1	0,0	0,25
7838	Luonnon monimuotoisuus ja viherkatot	16	Niitty, keto tai kunta. (Kasvualusta 15 - 30 cm)	m ²	142	1,8	255,6	0,2
1 m ² käytetty liikaa!		17	Runsaasti kukkivat puut ja hedelmäpuut (täysikasvuinen 6-7 m tai latvus 20 m ² / halkaisija 5m). (Kasvualusta 60 cm)	kpl	4	3,0	240,0	
Hulevesien viivytystarve m ³		18	Viljelylaatikot tai kasvimaat. (Kasvualusta 20-40 cm)	m ²		2,2	0,0	0,2
33,3		19	Lahopuut ja kannot, toimivat myös hyönteishotellina (1 m ² /kpl, esim. 2m x 0,5m)	kpl	2	2,0	4,0	
Sateen intensiteetti l/s/ha, kesto 10min		20	Kattopuutarha (Kasvualusta 20 – 100 cm)	m ²		2,5	0,0	0,1
150		21	Heinäviherkatto (Kasvualusta 20-30 cm)	m ²		2,0	0,0	0,2
Alueen keskimääräinen valumakerroin C		22	Niitty/ketokatto (Kasvualusta 15 – 30 cm)	m ²	286	1,7	486,2	0,2
0,67		23	Maksaruohokatto (Kasvualusta 6-8 cm)	m ²	648	1,3	842,4	0,45
Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³	Pinnoitteet	24	Puoliäpäisevät pinnoitteet (esim. nurmikivi, kivituhka, puuterassit)	m ²	1489	1,0	1489,0	0,45
13,3		25	Läpäisevät pinnoitteet (esim. sora- ja hiekkapinnat, avoin asvaltti)	m ²	191	1,3	248,3	0,35
Sallittu tontilta poistuva virtaama, l/s		26	Vettä läpäisemätön pinta (ei rakennuksien katot)	m ²	671	0,1	67,1	1
23,511	Hulevesien hallinta-rakenteet	27	Kosteikko, lampi, tulvaniitty tai soistuma luonnonmukaisella kasvillisuudella (ainakin osan vuodesta pysyvä vesipinta; muun ajan maa pysyy kosteana)	m ²		2,6	0,0	0,1
Tarkistus: Hulevesialueen pinta-ala vähintään oltava, m ²		28	Sadepuutarha / biosuodatuspaine (ei pysyvää vesipintaa, monipuolista ja kerroksellista kasvillisuutta)	m ²		2,5	0,0	0,1
106,6		29	Kasvillisuuspinainen imeytyspaine	m ²		2,0	0,0	0,1
		30	Kasvillisuuspinainen viivytyspaine	m ²		2,0	0,0	0,1
		31	Kiviainespinainen imeytyspaine (esim. kiviessä)	m ²		1,3	0,0	0,1
		32	Kiviainespinainen viivytyspaine	m ²		1,3	0,0	0,1
		33	Katualueilla: Hulevesien kerääminen läpäisemättömillä pinnoilla läpäisevälle kasvillisuudelle maassa (ko.läpäisemättömän pinnan pinta-ala merkitään laskuriin)	m ²		0,7	0,0	
		34	Rakennettava / putkuksesta palautettava purouma	m ²		3,0	0,0	0,1
		35	Imeytyskaivanto (maanalainen, huom. yksikkö on tilavuus!)	m ³			0,0	-
		36	Viivytyskaivanto tai -säiliö (maanalainen, huom. yksikkö on tilavuus!)	m ³	20		0,0	-
	Bonus	37	Rivien 14, 16, 17 ja 19 toteutuessa lisäpisteet kerroksellisesta kasvillisuudesta ja luonnon monimuotoisuudesta	m ²	156	0,5	531,6	

Vihertehokkuuslaskelma on tehty alkuperäisen kaava-alueen perusteella ja kaavan jakamisesta huolimatta se kuvaa lopputilannetta.

Asemakaavoitus / NIS

Kaupunginhallitus 6.9.2021 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002435 / Silkkitehtaantie**. Lausuntoja pyydettiin kolmelta lausunnonantajalta ja saatiin kolme kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 VANTAAN ENERGIA	Alueelle tarvitaan tila kiinteistömuuntamolle Silkkitehtaantien puolelle. Maakaapeleiden sijainti tulee ottaa huomioon.	—
NRO 2 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO	Kaavaehdotuksessa on huomioitu riittävällä tavalla uudisrakentamisen sopeuttaminen naapurikorttelissa olevan maakunnallisesti merkittävän vanhan teollisuuskiinteistön rakennettuun kulttuuriympäristöön. Selostusta tulisi täydentää kaava-alueen nykyisten rakennusten kuvauksella ja muutoksen vaikutuksilla kulttuuriympäristöön.	Täydennetään selostusta lausunnon ehdotusten mukaisesti.
NRO 3 UUDENMAAN ELY-KESKUS	Vaatii tiukempia melumääräyksiä, sekä ratikan aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioon ottamista.	Lisätään kaavamääräyksiin liiketiloja ja parvekkeita koskeva melumääräys.

**NRO 1
VANTAAN ENERGIA****Lausunto:****Sähköverkko:**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1-2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan muutosalueelle tarvitaan kiinteistömuuntamolle uusi tilavaraus Silkkitehtaantien puolelle paikoitushallin ajoluiskan läheisyyteen. Alueella sijaitsee nykyisin muuntamo M639 sekä runsaasti olemassa olevaa keski- ja pienjänniteverkkoa.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Vantaan Energian vaatima kiinteistömuuntamo on otettu huomioon kaavamääräyksissä.

Tarkistukset:

—

**NRO 2
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO****Lausunto:**

Asemakaavaehdotuksen selostuksen kohdassa 2.1. Selvitys suunnittelualueen oloista, on kuvailtu monipuolisesti Tikkurilan rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaava-alue ympäröivine kortteleineen on rakentunut eri vuosikymmeninä tyylien ja korkeuksien sekoituksena. Varhaisinta rakennuskantaa edustaa punatiilinen maakunnallisesti arvokas Silkkitehdas, jonka vanhimmat osat ovat 1930-luvulta. Silkkitehdas sekä sen naapurikorttelissa Keravanjoen varrella sijaitsevat Villa Söderbo ja Söderlingin mylly on suojeltu asemakaavalla vuonna 2008. Kaavamuutosalue rajoittuu Tikkurilantiehen, joka on osa vanhaa Suurta Rantatietä. Kaavamuutosalueen eteläpuolella sijaitsee Kielotien varrella Marioffin toimistotalo, ent. kaupunkiautotalo Salonen, jonka futuristinen torni muodostaa näkyvän maamerkin kaupunginosan sisääntulossa. Rakennus on todettu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi rakennusperintökohteeksi Tikkurilan kaavarunkoalueen modernin rakennuskannan inventoinnissa, rakennetun ympäristön arvokohteet 1960-2000 (Vantaan kaupunginmuseo 2021). Kaavamuutosalueella nykyisin sijaitsevat tiililaattaelementtirakenteiset liike- ja toimistorakennukset ovat korkeimmillaan kolmekerroksisia. Rakennukset ovat valmistuneet 1980-luvulla. Rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen on todettu jäävän vaatimattomiksi edellä mainitussa vuoden 2021 kaavarunkoalueen inventoinnissa, vaikka niillä on mainittu olevan ympäristöarvoa sijaitessaan kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla Tikkurilan sisäänkäynnin, Kielotien varrella. Selostukseen olisi hyvä lisätä myös itse kaava-alueella olevien rakennusten esittelyt valokuvineen.

Kaavaselostuksen luvussa 4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, on tuotu esiin se, miten kaavan mukainen rakentaminen "jämköittää Tikkurilan kaupunkikuvaa ja luo keskustan eteläiseen osaan korkean ja näyttävän sisääntulon". Kaupunginmuseon esittää, että kaavaselostuksen rakennetun ympäristön vaikutusten arviointiin lisätään myös kaavamuutoksen vaikutukset kulttuuriympäristöön. Lisäksi kaavamuutoksen vaikutuksissa rakennettuun ympäristöön olisi hyvä maininta kaavan toteutuksen edellytyksenä oleva, 1980-luvun liike- ja toimistorakennusten purkaminen ja katoaminen Kielotien varren kaupunkikuvasta.

Kaavaehdotuksessa on otettu huomioon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatua palautetta koskien uudisrakentamisen sopeuttamisesta viereiseen Silkkitehtaaseen. Kaavaselostuksesta (3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus) käy ilmi, että yhteensovittamista on tehty mm. määrittelemällä rakennuskorkeuksia matalammaksi Silkkitehtaantien puolella. Myös Kielotien puolella on korkeimpia rakennusmassoja siirretty pohjoisemmaksi. Silkkitehtaan parempaa näkyvyyttä kaupunkikuvassa on mahdollistettu sijoittamalla uudisrakentaminen niin, että uuden korttelin ja vanhan tehdaskorttelin väliin syntyy pieni aukio. Uudisrakennusten julkisivumateriaalien yhteensovittamisesta vanhaan punatiilestä muurattuun teollisuuskortteliin on annettu asemakaavassa määräyksiä. Hankkeen soveltuvuutta kaupunkikuvaan on ollut mahdollista tarkastella myös 3D-mallista tuotetussa videossa. Kaupunginmuseon näkökulmasta kaavaehdotuksessa on huomioitu riittävällä tavalla uudisrakentamisen sopeuttaminen naapurikorttelissa olevan maakunnallisesti merkittävän vanhan teollisuuskiinteistön rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Vastine:

Kaavaselostusta täydennetään ehdotetulla tavalla.

Tarkistukset:

Täydennetään kaavaselostusta.

**NRO 3
UUDENMAAN ELY-KESKUS****Lausunto:****Meluntorjunta**

Kaava-alueelle on laadittu meluselvitys, jonka mukaan rakennusten Kielotien puoleisilla julkisivuilla ylittyy 55 dB:n keskiäänitaso päivällä ja 50 dB:n keskiäänitaso yöllä. Julkisivuilla tie-, raitio- ja junaliikenteen aiheuttamat päiväajan suurimmat keskiäänitasot ovat 66 dB ja yöajan 57 dB. Rakennusten julkisivuihin kohdistuu lisäksi raideliikenteen aiheuttamana korkeita melun enimmäistasoja. Kaava-alueen pohjoispäädyn julkisivuilla melun enimmäistasot (L_{Amax}) ovat korkeimmillaan 74 dB. ELY-keskus huomauttaa, että meluselvityksessä ei ole otettu huomioon risteysalueella tehtävistä kiihdytyksistä aiheutuvaa lisämelua eikä raitiotieliikenteen aiheuttamaa kaarrekirskuntaa.

Meluselvityksessä on esitetty yksi rakennusten massoittelevaihtoehto, mutta selvityksessä ei ole esitetty asuntojen aukeamissuuntia. ELY-keskus muistuttaa, että kaikkien asuinhuoneistojen tulee avautua myös rakennuksen hiljaiselle puolelle, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Varmistamalla asunnon avautuminen hiljaisen julkisivun puolelle, mahdollistetaan asunnon tuulettaminen ilman melusta aiheutuvaa haittaa.

Mikäli edellä kuvatun lailla ei menetellä, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan meluselvitykseen on syytä liittää vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset on perusteltu. Kaupunkirakenteen tiivistämisen yhteydessä ohjearvosta on voinut poiketa ainoastaan riittävien meluselvitysten ja vaikutusarviointien perusteella.

Asuinhuoneiden ääneneristävyydestä on määrätty seuraavasti: "Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden, ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB Kielotien suuntaan ja erikseen merkityissä julkisivun osissa. Muualla ääneneristävyys ΔL tulee olla vähintään 30 dB." Kaavamääräyksen mukaan: "Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna." On hyvä, että kaavassa on annettu määräys asuntojen avautumisesta. Kaavamääräys on tarpeellinen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavamääräystä tulisi muuttaa siten, että kaikki asuinhuoneistot määrättäisiin avautumaan myös suuntaan, jossa melutasot täyttävät (Vnp 993/1992) ohjearvojen mukaiset vähimmäisvaatimukset. Kaavamääräysten mukaan: "Piha-alueiden oleskelu tulee sijoittaa siten, ettei 55dB:n päiväajan keskiäänitason ohjearvo ylity." ELY-keskuksen näkemyksen mukaan myös oleskeluparvekkeet tulee sijoittaa siten, ettei päiväajan keskiäänitason ohjearvo (55 dB) parvekkeilla ylity. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan parvekkeiden sijoittaminen Kielotien puoleisille julkisivuille tulisi kieltää sekä melusta että ilman epäpuhauksista aiheutuvien haittojen vuoksi. Liiketiloihin koskien kaavassa tulisi antaa melusta yleismääräys: "Sisämelutaso ei saa liiketiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB (A)."

Tärinä ja runkomelu

Kaava-aineistossa ei esitetä lainkaan selvitystä tai arviota raitiotieliikenteen tärinän tai runkomelun leviämisestä asemakaava-alueelle. ELY-keskus katsoo, että kaavaa varten tulee tehdä riittävät raitiotieliikenteen tärinä- ja runkomeluselvitykset ja antaa niiden perusteella tarpeelliset kaavamääräykset.

Vastine:

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB.

Vantaan kaupungin rakentamishojeen mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamishojessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

Kielotien puoleisella julkisivulla melutaso nousee meluselvityksen (v. 2040 ennuste) mukaan katutasolla enimmillään päivällä 66 dB:iin (päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$) ja yöllä 57 dB:iin (yöajan keskiäänitaso $L_{Aeq,22-7}$). Ensimmäisessä asuinkeuhkossa päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} on 65 dB. Kaavassa on määräys, jonka mukaan Kielotien ja muiden melulle alttiiden julkisivujen ääneneristävyys-vaatimus tulee olla vähintään ΔL 35dB. Siitä seuraa, että melutaso sisällä alittaa reilusti melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB.

Liiketeiloissa A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla päivällä enintään 45 dB, jolloin ääneneristävyys-vaatimuksen, ΔL tulisi siis olla vähintään 21 dB, mikä täyttyy normaalein rakentein ilman erillistä kaavamääräystä. Mutta kaavamääräys lisätään joka tapauksessa.

Uudenmaan ELY-keskuksen oppaassa ”Melun- ja tärinätorjunta maankäytön suunnittelussa” 2013 todetaan, ettei parvekkeita tulisi rakentaa julkisivuille, joilla päiväajan keskiäänitaso on yli 65 dB. Samoin asunnot tulisi avata myös hiljaisempaan suuntaan, silloin kun julkisivun päiväajan keskiäänitaso 65 dB ylittyy. Kaavassa onkin määrätty, että asunnot eivät saa avautua pelkästään sellaiselle julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna. Kaavoittaja ei näe tarpeelliseksi ulottaa vaatimusta koskemaan laajemmin kaikkia kadun suuntaan avautuvia asuntoja.

Meluselvityksen mukaan raideliikenteen aiheuttamat enimmäisäänitasot L_{AFmax} ovat korttelin pohjoiskulmassa sijaitsevilla julkisivuilla 74 dB. Selvityksessä, jossa kaarrekirkkuna oli huomioitu, nousi enimmäisäänitaso 77 dB:iin. Sen perusteella kaavan mukainen melualueiden vähimmäisäänitasoero-vaatimus $\Delta L = 35$ dB on riittävä L_{AFmax} 45 dB tavoitearvon toteutumiseksi.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan parvekkeiden sijoittaminen Kielotien puoleisille julkisivuille tulisi kieltää. Parvekkeilla sovelletaan oleskelualueiden ohjearvoja (55 dB päivällä ja 50 dB yöllä). Avoimilla parvekkeilla esiintyvä melutaso on yleensä enintään 3 dB suurempi kuin julkisivuun kohdistuva melutaso julkisivusta tulevan heijastuksen vuoksi. Parvekelasitusrakenteen äänieristyksen mitoituksen lähtökohtana on julkisivuihin kohdistuvan keskiäänitason ja parvekkeilla sallitun keskiäänitason välinen äänitasoerotus ΔL_A .

Julkisivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat 63–65 dB, parvekelasituksen äänieristysvaatimus, ΔL_A on 11–13 dB. Tämän äänitasoerotuksen saavuttamiseksi parvekkeet tulee lasittaa 10 mm karkaistulla parvekelasilla (yläosa, voi olla avattava, lasien välissä välilistat) ja alaosa 5+5 mm laminoidulla lasilla. Parvekkeiden kattoihin tulisi asentaa 50 mm paksuja vaimennusverhouslevyjä kaiunvähentämiseksi. Julkisivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat 60-62 dB, parvekelasituksen äänieristysvaatimus ΔL_A on 8- 10 dB. Tämän äänitasoerotuksen saavuttamiseksi ko. parvekkeet tulisi lasittaa 6 mm karkaistulla parvekelasilla (yläosa, voi olla avattava, lasien välissä välilistat) ja alaosa 4+4 mm. Julki-

sivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat 53-59 dB tulisi suunnitella parvekelasitus, jonka äänieristysvaatimus ΔL_A on 1–7 dB. Näillä julkisivuilla tavallinen parvekelasitus (yläosa 6 mm karkaistu avattava lasi ja alaosa 4+4 mm laminoitu lasi) on riittävä.

Voimakkaan melutason julkisivuille, joihin kohdistuu 65-69 dB päivämelutaso tai 60-64 dB yömelutaso, ei suositella oleskeluparvekkeita.

Kaavoittaja ei halua täysin kieltää parvekkeiden sijoittamista Kielotien suuntaan, sillä länteen ja iltaurinkoon avautuvat parvekkeet lisäävät asumisviihtyvyyttä, kunhan meluhaitta saadaan ratkaistua, eikä 55 dB:n päiväajan keskiäänitaso ylitä. Kaavamääräyksiin lisätään määräys parvekemelun enimmäistasosta.

Vantaan ratikka kulkee halki Tikkurilan keskustan enimmäkseen jo rakennetulla alueella. Kaava-alueen naapurikortteleissa Tikkurilantien ja Kielotien varressa on uusia asuinrakennuksia, joissa ei ole ennakolta varauduttu ratikan aiheuttamaan tärinään tai runkomeluun. Siksi ratikan ympäristöhaittoja ei voida ratkaista pelkästään tällä Silkkitehtaantien asemakaavamuutoksella, vaan vaadittavat selvitykset tulee tehdä ja selvitysten perusteella ratkaista tärinä- ja runkomeluvaikutukset ratikan katurakenteita suunniteltaessa. Myös esimerkiksi automaattisella voiteluajajärjestelmällä on mahdollista vähentää raitiotieliikenteen melua kaarteiden ja vaihteiden kohdalla. Ratikan rakenteissa huomioidaan, ettei ratikan aiheuttama tärinä ja runkomelu ylitä ohjearvoja ympäröivien rakennusten sisätiloissa niissä rakennuksissa, jotka on rakennettu tai joiden asemakaava on hyväksytty ennen vuoden 2021 loppua.

Swecon laatiman alustavan Vantaan ratikan tärinä- ja runkomeluluonnoksen mukaan laskennallisen tärinäarvioinnin perusteella tärinä ei asumismukavuuden perusteella rajoita suunnittelualueen maankäyttöä, jos rakennukset sijaitsevat vähintään 15 metrin päässä radasta, koska tällä alueella täyttyy värähtelyluokan C raja-arvo. Kun otetaan huomioon pehmeikköalueille kohdistuvat pohjanvahvistustoimenpiteet, vähäinen ratikasta aiheutuva tärinä vähenee paalulaatoitettavilla pohjanvahvistusalueilla entuudestaan.

Selvityksen perusteella runkomelu leviää kalliolla häiritsevästi kaikkein laajimmalle alueelle. Myös kallion läheisyys lähellä tärinälähdettä (etäisyys alle 3 metriä) lisää huomattavasti runkomelua paksumpaan maakerrokseen verrattuna. Kaikkein kapeimmalle alueelle runkomelu leviää pehmeässä maaperässä (savi/siltti), kuten kaava-alueen tapauksessa. Kaava-alue ei sijoitu runkomelun riskialueelle.

Alustavassa Sitowisen laatimassa ratikan meluselvityksessä raitiotien kaarrekirskunta ja vaihdekolinat tarkasteltiin Helsingin kaupungin meluselvitysohjeen ”Liikennemeluselvityksen laatiminen maankäytön suunnitteluun” mukaisesti. Työssä arvioitiin suunnittelualueen meluntorjunnan tarve. Raitiotiikenteen enimmäistasoille ei ole virallisia ohjearvoja, mutta tavoitteena on, että suositusarvona sovellettava L_{Amax} 45 dB ei ylitä yöaikaan lepoon ja nukkumiseen käytettävissä tiloissa. Ympäristöministeriön julkisivujen äänieristykseen mitoitusoppaassa (Ympäristöopas 108, 2003) on annettu enimmäisäänitaso (L_{Amax}) osalta suositusarvo asuinrakennuksien sisällä 45 dB ja vastaava tavoitetaso on esitetty myös rakennuksen ääniympäristö asetuksessa (796/2017).

Asuinhuoneistojen sisä-melutasojen kannalta pienen riskin minimoi/poistaa se, että raitiovaunun meluspektri on tiemeluuun verrattuna painottunut korkeammille taajuuksille, jolloin tiemelun spektrillä mitoitettut julkisivun rakenneosat antavat raitiovaunulle huomattavasti paremman äänieristykseen. Raitiotiikenteen ajonopeutena on käytetty katujen nopeusrajoituksia; pysäkkien kohdalla melutasot voivat olla pienempiä. Raitiotiikenteen lähtömelu-tason oletuksena on, että päällystemateriaalina on käytetty kauttaaltaan kovaa alustaa; nurmiradalla melutasot ovat pienempiä.

Tarkistukset:

Lisätään kaavamääräyksiin liiketiloja ja parvekkeita koskeva melumääräys.

15 §

Asemakaavan muutos 002424 ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila / Hiirakkokuja

VD/5828/10.02.04.00/2019

TLA/NKO/MJA/AHE/VIK/LS

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Hakunilaan suunnitellun ratikan varteen uusi kerrostalorakentaminen monipuolistamaan alueen nykyistä asuntotarjontaa ja kaupunkikuvaa. Asuinkerrostaloja rakennetaan 17 600 kem², ja 100 kem² liiketilaa, osittain rakentamattomaksi jääneille pysäköintitonteille sekä vähäisin osin asuinkorttelialueeksi muuttuville katu- ja viheralueille. Hiirakkokujan jatke muutetaan LPA-alueeksi (autopaikkojen korttelialue). Autopaikat sijoitetaan LPA-alueille maantasoon sekä rakennettavaan pysäköintilaitokseen. Kaavamuutosalueen LPA-korttelialueet huomioiden tehokkuusluvaksi muodostuu $e=1.71$. Kaavamuutos valmistuessaan tarjoaa noin 330 uutta asuntoa, noin 500 asukkaalle. Alueella jo olevissa kuudessa talossa kerrosalaa on 19 850 kem² ja 257 asuntoa.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 94004 ja osaa korttelista 94005 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 94 Hakunila (kumoutuvan asemakaavan korttelin 94004 tontit 1-6, korttelin 94006 tontti 1 sekä katu- ja virkistysalueet).

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osia kortteleista 94004 ja 94005 kaupunginosassa 94 Hakunila.

Alue sijaitsee Hakunilan keskustassa, Hakunilantien itäpuolella noin 300 m Kyytitien ja Hakunilantien risteyksestä etelään. Kaavamuutosaluetta rajaa lännessä Hakunilantie, idässä Hevoshaan puisto, pohjoisessa Raudikkopolku ja etelässä Hiirakkokuja ja Hevoshaanpolku.

Kaavan hakijat

Kiinteistöjen omistajat Asunto Oy Hiirakkokuja 6, Kiinteistö Oy Hiirakkokuja 4, Kiinteistö Oy M2-kodit, SATOkoti 24 Oy ja Vatrotalot 5 Oy, hakemus päivätty 3.7.2019.

Maanomistus

Voimassa olevan asemakaavan mukainen Hiirakkokujan ja Raudikkopolun katualue ja Hevoshaan puistoalue ovat Vantaan kaupungin omistuksessa. Korttelin 94004 tontin 2 ja omistaa SATOkoti 24 Oy, tontin 3 Kiinteistö Oy M2-Kodit ja tontin 4 Asunto Oy Hiirakkokuja 6. Korttelin 94004 tontit 1 ja 5 (LPA(AP)) ovat maanomistajien yhteisomistuksessa. Korttelin 94004 tontin 6 sekä korttelin 94006 tontin 1 omistaa Vatrotalot 5 Oy.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Hakijoiden edustajat sekä arkkitehtitoimisto Kanttia2 Oy ja Nomaji maisema-arkkitehdit Oy.

Yleiskaava

Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta (A1). Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä mutta valituksen alaisessa yleiskaavassa 2020 alue on Kaupunkikeskustan asuinaluetta (AC).

Asemakaavan muutos

Asemakaavalla muutetaan olemassa olevat kerrostalojen pysäköintitontit sekä näiden tonttien väliin jäävät katualueet ja vähäisesti myös viheralueen osa asuinkerrostalokorttelialueiksi (AK). Olemassa olevien neljän rakennetun kerrostalotontin rakennusoikeudet pysyvät ennallaan.

Asemakaavamuutosalueen tarvittavien pysäköintipaikkojen määrä kevennetään vastaamaan voimassa olevaa normia alueella. (Voimassa olevan asemakaavan mukainen pysäköintinormi on 1 ap/ 70 k-m² ja asemakaavamuutosehdotuksen mukaan 1 ap / 110 k-m²). Asemakaavamuutoksessa osoitetaan Hakunilantien varteen rakennettavaksi liiketilaa vähintään 100 m² ja liiketilaksi muutettavissa olevaa asukas- ja yhteistilaa vähintään 200 m².

Asemakaavassa korostetaan Hakunilantienvarren kaupunkimaisuutta ja Hakunilantien varren maantasokerroksen avoimuutta ja toiminnallisuutta. Julkisivuille annetaan laatumääräyksiä koskien mm. sokkeleita, pohjakerroksia sekä pintoja.

Hiirakkokujan päätteeseen, olemassa olevan LPA-tontin paikalle osoitetaan LPA-kortteli enintään viisikerroksista pysäköintilaitosta varten. Sekä kortteliin 94004 että kortteliin 94005 osoitetaan autopaikkojen korttelialue (LPA) maantasopysäköintiä varten.

Hiirakkokujan katualue pysyy leveydeltään ennallaan. Uusittavat ajotiet kuitenkin kapenevat, kun katualue järjestetään uudelleen mm. katupuita istuttamalla.

Hiirakkokujan päätteeseen avataan uusi yhteys Hevoshaan puistoon.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 11.11.2019.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 12.11.2019

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 17.11.2019 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 6 kappaletta.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa (17 600 k-m², n. 330 asuntoa).

Sopimus

Asemakaavan muutokseen liittyy maankäytösopimuksia kolmen osapuolen kanssa: Y-Säätiö, Sato Oy ja as.oy Hiirakkokuja 6.

Hakijoilta on saatu sitoumus maan ostosta kaavan voimaantulon jälkeen.

Muutostkustannukset maksavat hakijat ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (20 000 €), lisättyinä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2980 €), yhteensä 22 980 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.8.2021 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002424 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94. Hakunila / Hiirakkokuja,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakijat maksavat muutostkustannukset

(20 000 €), lisättyä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2980 €), yhteensä 22 980 €,

d) tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 6.9.2021 § 34

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002424 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94. Hakunila / Hiirakkokuja,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakijat maksavat muutuskustannukset (20 000 €), lisättyä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2980 €), yhteensä 22 980 €.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.9.2021 § 26

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002424 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94. Hakunila / Hiirakkokuja,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakijat maksavat muutuskustannukset (20 000 €), lisättyä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2980 €), yhteensä 22 980 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että vasemmistoliiton kaupunginhallituksen ryhmä jätti seuraavan pöytäkirjalausuman: "Vantaan yleiskaavassa keskustojen kehittämisen tavoitteeksi on asetettu keskustojen täydentäminen "tiiviksi, monipuolisiksi ja kaupunkitilaltaan laadukkaiksi alueiksi". Asemakaavamuutos tiivistää kaupunkirakennetta, mutta ei vastaa parhaalla mahdollisella tavalla yleiskaavan tavoitteeseen kehittää laadukasta kaupunkitilaa. Esitetty uusien rakennusten asettelu suhteessa alueella jo oleviin vanhoihin rakennuksiin on paikoin ahdas.

Täydennysrakentaminen ja kaupunkirakenteen tiivistäminen on välttämätöntä riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi ja kaupungin kestävä kasvamisen mahdollistamiseksi. Jo rakennettujen vanhojen asuinalueiden täydennysrakentamisessa tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota syntyvän uuden kaupunkitilan laatuun ja vuorovaikutukseen asukkaiden kanssa."

Nähtävilläolo

Asemakaavaehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.9.-27.10.2021. Tänä aikana jätettiin 2 muistutusta, joista toinen oli muistutus koskien asemakaavan liitteenä olevaa pihasuunnitelmaa. Muistutukset eivät johtaneet toimenpiteisiin.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 20.9.2021 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 13 kpl ja saatiin 6 kpl.

Lausunnot pyydettiin Vantaan kaupunginmuseolta, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitokselta, Vantaan ympäristöyhdistykseltä, Elisa Oyj:ltä, Fingrid Oyj:ltä, Helen sähköverkko Oy:ltä, Vantaan Yrittäjät ry:ltä, Uudenmaan liitolta, Uudenmaan ELY-keskukselta, Vantaan Energia Oy:ltä, HSL:ltä, HSY:ltä sekä Hakunilaseura ry:ltä.

Lausunnot vastaanotettiin HSL:ltä, Vantaan Energialta, Vantaan kaupunginmuseolta, HSY:ltä, Uudenmaan ELY-keskukselta sekä Fingridiltä. Vastaanotetut lausunnot eivät johtaneet tarkistuksiin.

Tehdyt tarkistukset

Muistutukset ja lausunnot eivät johtaneet muutoksiin kaavakartassa tai selostuksessa.

Asemakaavaan on tehty kaavateknisiä korjauksia kaavan nähtävillä olon aikana.

Kaavamerkinnät:

- Hakunilantien varren korttelin 94004 äänieristysviivasta on poistettu ylimääräisiä taitepesteitä kaarteista viivan esitystavan selventämistä varten.
- Hiirakkokujan nimi on lisätty kaavakartalle. Nimi ei muutu lainvoimaisesta nimestä.

Kaavamääräysten muutokset:

- Pyöräpysäköinnin määräyksen ruotsinnokseen on korjattu liiketilojen osalta kirjoitusvirhe pb → cykelplatser
- Kaavamääräyslistauksen symbolien kokoa on muutettu

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Asemakaavan selostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehdyn piirustusteknisen tarkistuksen vuoksi. Selostuksen liitteisiin on päivitetty korjatut asemakaavakartta ja määräykset.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.11.2021 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 17.8.2021 päivätty, 9.11.2021 tarkistettu asemakaavaehdotus 002424 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus 94 Hakunila / Hiirakkokuja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan varajäsen Jan Axberg jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalauseuman, johon jäsen Suvi Karhu yhtyi: "Pysäköintipaikkojen vähennystä perustellaan ratikkahankkeella, jonka uskotaan vähentävän asukkaiden yksityisautoilun tarvetta. Ratikkahankkeeseen liittyy kuitenkin jo valtuuston voimasuhteidenkin perusteella merkittävää epävarmuutta ja on olemassa riski, että liian vähäinen pysäköintipaikkojen määrä yhdistettynä ratikkahankkeen kaatumiseen aiheuttaa merkittävää haittaa kohteen asukkaille."

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan va. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 17.8.2021 päivätty, 9.11.2021 tarkistettu asemakaavaehdotus 002424 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus 94 Hakunila / Hiirakkokuja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 17.8.2021, tarkistettu 9.11.2021
- Lausunnot ja vastineet 9.11.2021
- Muistutukset ja vastineet 9.11.2021

Seuraavat selvitykset löytyvät kaavan nettisivuilta:

[https://www.vantaa.fi/Asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/Asemakaavoitus/Hakunilan_kaavat/Hakunilan_kaavustassa_Hiirakkokujalle_asuinkerrostaloja_ja_uutta_liike-ja_palvelutilaa_\(nro_002424\)](https://www.vantaa.fi/Asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/Asemakaavoitus/Hakunilan_kaavat/Hakunilan_kaavustassa_Hiirakkokujalle_asuinkerrostaloja_ja_uutta_liike-ja_palvelutilaa_(nro_002424))

- Hiirakkokujan melu- ja tärinäselvitys, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2.1.2020
- Hulevesiselvitys ja -suunnitelma, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 30.4.2020
- Pihasuunnitelma, Nomaji Oy, 2.7.2021

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti vs. Noora Koskivaara, p. 050 302 9293
asemakaava-arkkitehti Anna Hellén, p. 050 302 9028

asemakaava-arkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411

Vantaa

002424 HIIRAKKOKUJA

HAKUNILA

Näkymä Hakunilantieltä, Arkkitehdin näkemys, Arkkitehtitoimisto Kanttia2 29.6.2021

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 17.8.2021 päivättyä, 9.11.2021 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 002424. Kaavoitus on tullut vireille 11.11.2019.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Kortteli 94004 ja osa kortteliä 94005 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 94 Hakunila (kumoutuvan asemakaavan korttelin 94004 tontit 1-6, korttelin 94006 tontti 1 sekä katu- ja virkistysalueet).

Tonttijaon muutos:

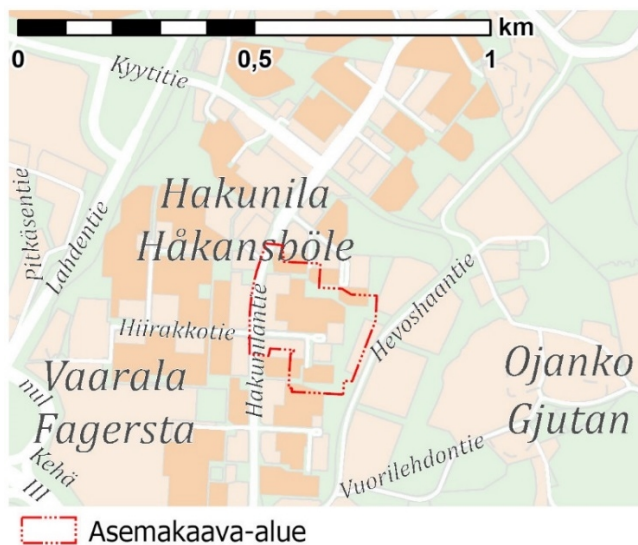
Osat kortteleita 94004 ja 94005 kaupunginosassa 94 Hakunila.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Hakunilaan suunnitellun ratikan varteen uusi kerrostalorakentaminen monipuolistamaan alueen nykyistä asuntotarjontaa. Asuinkerrostaloja rakennetaan osittain rakentamattomaksi jääneille pysäköintitonteille sekä vähäisin osin asuinkorttelialueeksi muuttuville katu- ja viheralueille. Hiirakkokujan jatke muutetaan LPA-alueeksi. Viheryhteys Hiirakkokujan päästä säilytetään. Autopaikat sijoitetaan LPA-alueille maantasoon sekä rakennettavaan pysäköintilaitokseen.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Mari Jaakonaho, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki, mari.jaakonaho@vantaa.fi, puh 050 302 9411.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Hakunilan keskustassa, Hakunilantien itäpuolella noin 300 m Kyytitien ja Hakunilantien risteyksestä etelään. Kaavamuutosaluetta rajaa lännessä Hakunilantie, idässä Hevoshaan puisto, pohjoisessa Raudikkopolku ja etelässä Hiirakkokuja sekä Hevoshaanpolku.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajat, Asunto Oy Hiirakkokuja 6, SATO sekä sen hallinnoimat Kiinteistö Oy M2-kodit, SATOkoti 24 Oy ja ja Y-säätiö ja sen hallinnoima Vatrotalet 5 Oy ovat hakenet asemakaavan muutosta 3.7.2019 päivätyllä hakemuksella.
- Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002424.
- Kaavoitus tuli vireille 11.11.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 12.11.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta julkaistiin ilmoitus Vantaan Sanomissa 17.11.2019.

- Mielenpitoet pyydettiin 12.12.2019 mennessä (MRL 62 §). Mielenpitoita saatiin 12.12.2019 mennessä 5 kpl. 1 mielenpito toimitettiin 20.12.2019
- Kaavaehdotus käsiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa 17.8.2021. Lautakunta ehdotti kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville.
- Kaupungin hallitus päätti 20.9.2021 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 17.8.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002424 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94. Hakunila / Hiirakkokuja ja valtuutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.9.-27.10.2021. Lausuntoja pyydettiin 13 viranomaiselta. Nähtävillä olon aikana vastaanotettiin 1 muistutus ja 3 lausuntoa.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne.....	14
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	21
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	21
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	22
3.3. Asemakaavan tavoitteet	23
4. Asemakaavan kuvaus	28
4.1 Kaavan rakenne.....	28
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	29
4.3 Aluevaraukset.....	30
4.4 Kaavan vaikutukset	31
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	42
4.6 Asemakaavan toteutus.....	42
5. Kaavatyöhön osallistuneet	42
6. Asemakaavan seurantalomake	44
7. Asemakaavakartta ja -määräykset	46
8. Lausunnot, muistutukset ja vastineet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
9. Muu suunnitelma-aineisto	52

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake, 11.8.2020 (selostuksen kohta 6)
- Asemakaavakartta, asemakaavamerkinnot ja -määräykset, 11.8.2020 (selostuksen kohta 7)
- Vesihuollon esisuunnitelma, Antti Auvinen, Vantaan kaupunki, 2.6.2020 (selostuksen kohta 9)
- Lausunnot, muistutukset ja vastineet (selostuksen kohta 8)
- Asemakaavan vihertehokkuuslaskelmat, 29.6.2021 (selostuksen kohta 9)

- Asemakaavan viitesuunnitelmat, Arkkitehtitoimisto Kanttia 2, 29.6.2021 (selostuksen kohta 9).
- Hiirakkokujan melu- ja värinäselvitys, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2.1.2020 (kaavan verkkosivuilla)
- Hulevesiselvitys ja -suunnitelma, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 30.4.2020 (kaavan verkkosivuilla)
- Pihasuunnitelma, Nomaji, 2.7.2021 (kaavan verkkosivuilla)

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavamuutosta ovat hakeneet kiinteistöjen omistajat Asunto Oy Hiirakkokuja 6, SATO sekä sen hallinnoimat Kiinteistö Oy M2-kodit ja SATOkoti 24 Oy sekä Y-säätiö ja sen hallinnoima Vatrotalot 5 Oy 3.7.2019 päivätyllä hakemuksella.

Hakijoiden tavoitteena on rakentaa omistamiensa asuinkerrostalojen pysäköintialueille sekä osin nykyiselle katu- ja viheralueelle uusia asuinkerrostaloja. Autopaikat sijoitettaisiin uuteen rakennettavaan pysäköintitaloon ja osittain pihoihin. Hankkeen tavoitteena on eheyttää ja tiivistää kaupunkirakennetta lisärakentamalla sekä kehittää kaupunkikuvaa erityisesti Hakunilantien suuntaan.

Kaupungin tavoitteena on lisätä asemakaavavarantoa siten, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta. Tavoitteena on kohtuuhintainen, laadukas ja toteuttamiskelpoinen asuntotuotanto. Kaavoituksella turvataan rakennettujen alueiden kehittäminen.

Asemakaavamuutoksessa esitetään alueelle uusia asuinkerrostaloja kerrosalaltaan yhteensä 17 600 k-m². Lisäksi liiketilaa vaaditaan yhteensä 100 k-m². Hakunilantien varren talot esitetään kerroskorkeudelle 5-9. Hiirakkokujan päädyn korttelin 94005 rakennukset on esitetty kerroskorkeudelle 9. Hiirakkokujan pääty muutetaan katualueesta pysäköintialueeksi (LPA). Hevoshaan puistoa laajennetaan siten, että Hiirakkokujalta lähtevä ulkoilureitti sijaitsee VL-alueella.

Uusien rakennusten rakentamisen mahdollistaa alkuperäisestä keventynyt pysäköintinormi ja Hiirakkokujan katualueiden laajennusten muuttaminen tonttimaaksi. Maantasopysäköintipaikoiksi tulee jäämään 93 autopaikkaa ja loput sijoitetaan alueelle rakennettavaan pysäköintilaitokseen. Kaavamuutosalueella sijaitsevien olemassa olevien rakennusten rakennuspaikkojen rakennusoikeutta ei muuteta nykyisestä.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on 31 314 m².

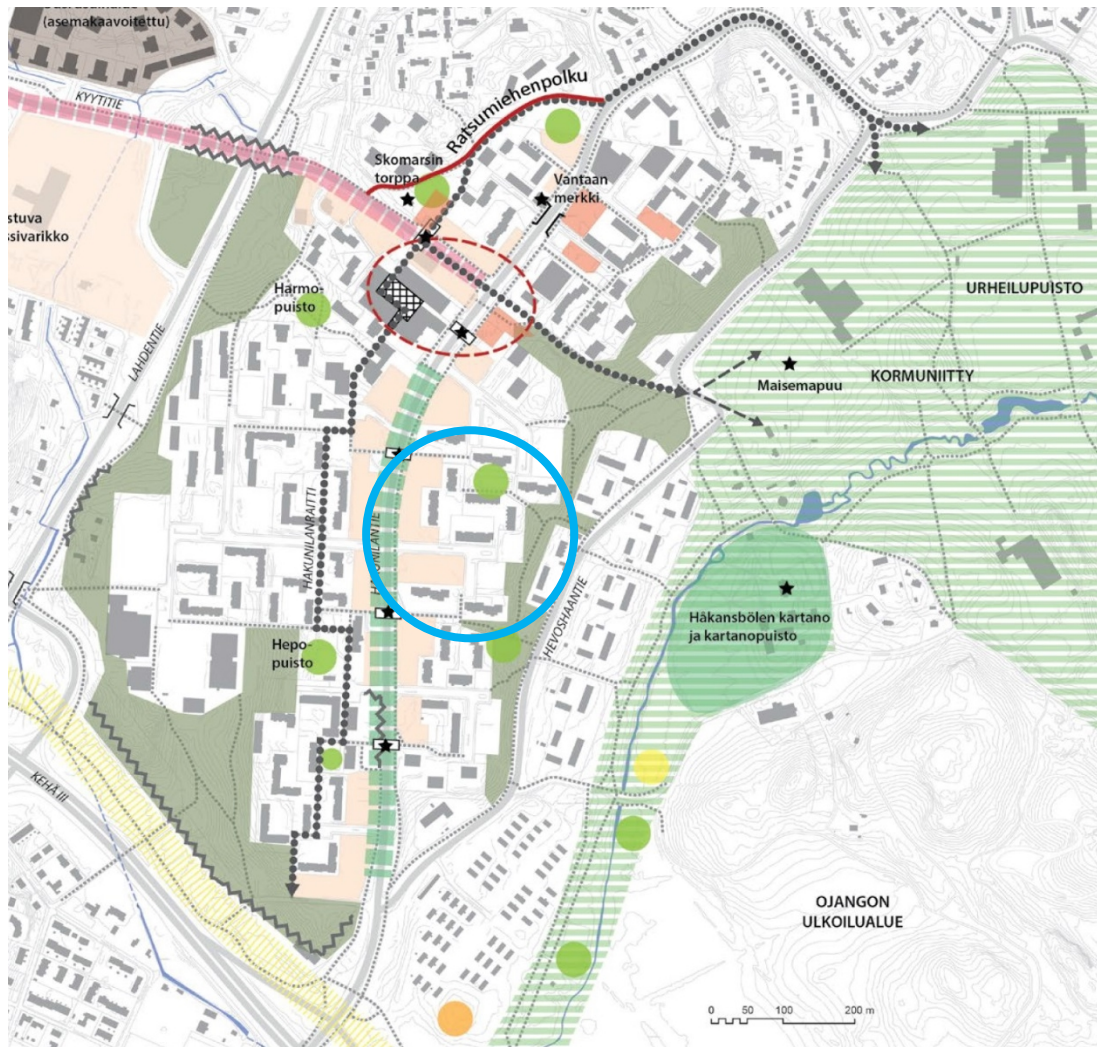
Arkkitehdin näkemys asemakaavamuutoksen mukaisesta rakentamisesta, Arkkitehtitoimisto Kanttia2 29.6.2021

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Hakunilan suuralueella sijaitseva Hakunilan kaupunginosa on Itä-Vantaan alueellinen kaupallisten ja julkisten palveluiden keskus. Hakunilan keskustan kehittäminen ja asumisen monipuolinen lisääminen on tärkeää alueen vetovoimaisuudelle ja palveluiden säilymiselle. Palveluiden säilymistä ja kehittymistä pyritään tukemaan erityisesti asuinrakennusten täydennysrakentamisella.

Keskeiset kaupunkikuvalliset ja maisemalliset elementit - tilanne 2016

	Kaupunkikuvaa leimaava pysäköinti- tai muu avoin kenttä		Voimalinjakäytävä
	Asemakaavoitettu, toteutumaton tontti		Näkymäsektori
	Asemakaavoitettu uusi asuinalue		Maamerkki
	Nykyinen torialue		Hakunilan keskustaa rajaava rinnemetsäalue
	Kaupunkikuvallisesti heikko / kehittämistä vaativa risteysalue		Tärkeä virkistys- / ulkoilualue (Kormuniitty & Urheilupuisto)
	Tärkeä katuyhteys, kaupunkikuvallinen ilme heikko		Häkansbölen kartanoalue
	Tärkeä katuyhteys, yhtenäinen puistokatumainen ilme		Puistoleikkipaikka / puistokenttä
	Kävelyn / pyöräilyn pääyhteys		Palstaviljelmät
	Kävely- / pyöräyhteys		Koirapuisto
	Yliikku		Vesiuoma
	Aliekku		Vesiuoma, putkitettu
	Kaupunkikuvallisesti merkittävä, rajaava korkeusero		Kulttuurihistoriallisesti merkittävä tieyhteys

Yllä ote Hakunilan keskustan kaavarunkotyön (2017) yhteydessä laaditusta analyysikartasta. Kaavamuutosalueen sijainti on merkitty sinisellä ympyrällä.

2.1.2 Luonnonympäristö

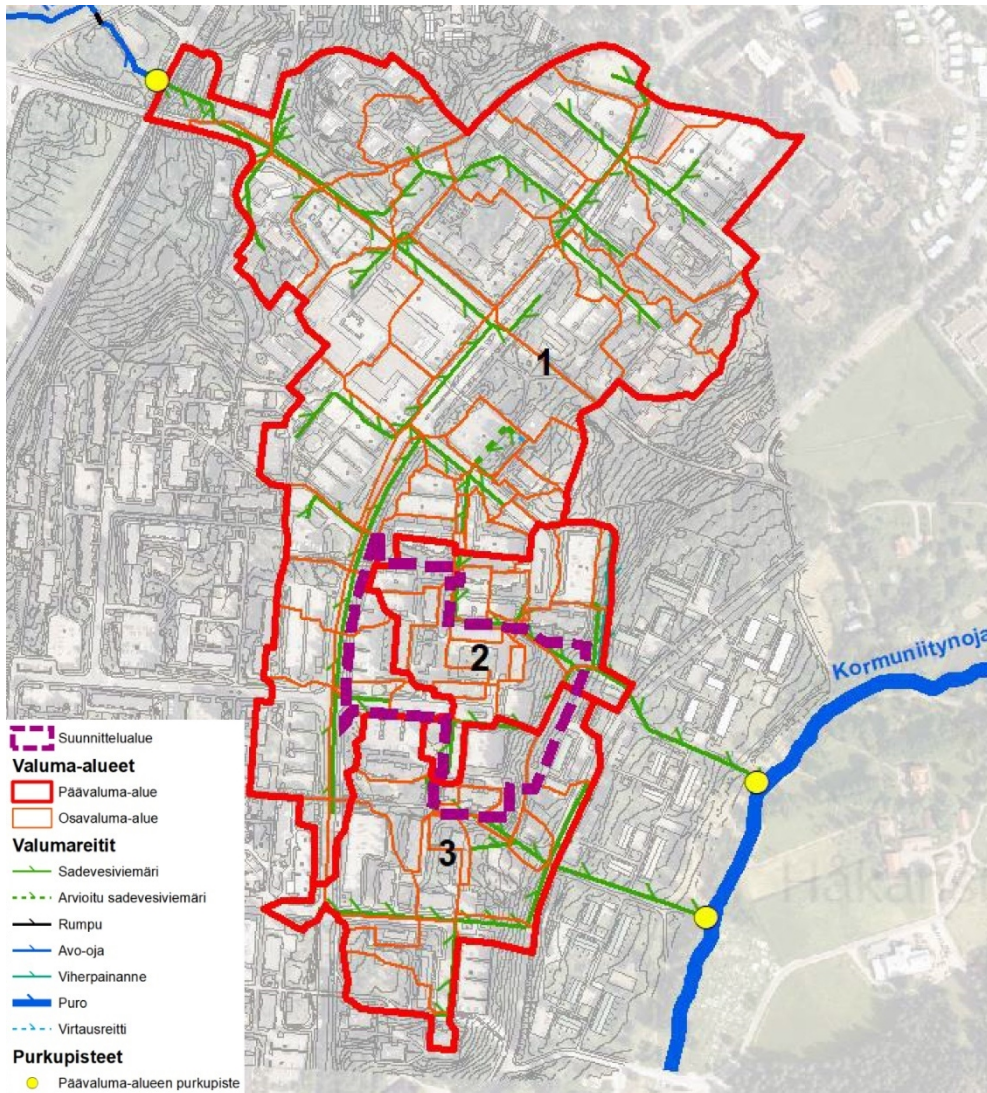
Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijaitsee Hakunilan selänteellä. Hakunilantien katumaisemassa nykyiset asuinkerrostalojen ryhmät eivät kesällä juuri näy, koska Hakunilantietä reunustavat puut ovat kasvaneet täysikokoisiksi. Hiirakkokujan puolelta talot sen sijaan näkyvät selkeästi. Alueella on säilynyt suureksi kasvanutta puustoa, lähinnä jalavia, sekä avokallioita, jotka ovat tunnusomaisia Hakunilassa. Alueen itäreuna laskeutuu jyrkästi Kormuniitynojan laaksoon metsäisenä rinteenä. Laakson reunalla kulkevan Hevoshaantien molemmin puolin on sijoittunut matalaa asutusta. Itäisimmän suunnittelualueen asuinrakennuksen yläosa näkyy kaukomaisemassa Kormuniitynojan

laaksosta katsottuna. FCG:n hulevesiselviyksen mukaan noin kaksi kolmasosaa kaavamuutosalueesta on asfaltoitua paikoitus- tai katualuetta, yksi kolmasosa on viheraluetta (FCG, 2020).

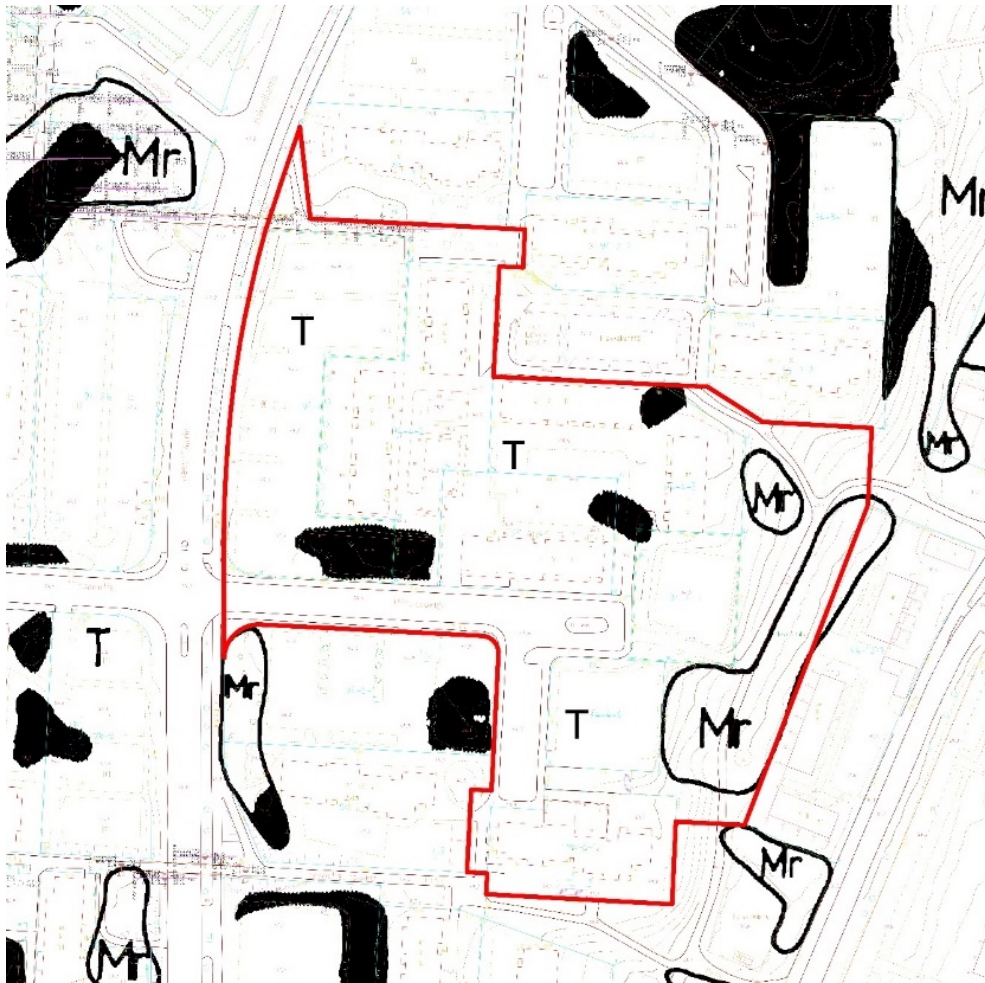
Vesistöt ja vesitalous

Kallioinen suunnittelualue on joko rakennettu tai päällystetty asfaltilla tai on nurmea tai avokalliota. Alue ei ole pohjavesialuetta. Alla olevassa kuvassa kaavamuutosalueen liittymien valuma-alueisiin.

Kuva: Nykyiset valuma-alueet ja reitit, FCG Suunnittelu ja tekniikka, 2020

Maaperä

Pintamaalajikartan (ylläolevassa kuvassa) mukaan tarkasteltavana oleva kaava-alue sijoittuu suurimmaksi osaksi täyttö- ja toiminta-alueelle (T). Kaava-alueella on myös pienehköjä luonnollisessa tilassa olevia kallioalueita (tumma rasteri) ja moreenialueita (Mr). Kaava-alueen itäreunassa on LP-alueita, jotka on rakennettu rinteeseen tehtyjen terassimaisten täyttöjen varaan. Paikoitellen täyttöpaksaus on yli 5 m. Täytön laadusta tai rinteiden stabiiliteetista ei ole tutkimuksia tai selvitystä.

Alueella ei ole tehty pohjatutkimuksia, eikä pohjaveden pinnan tasosta ole tietoa.

Rakennettavuus maaperän suhteen sekä geotekniset rakentamisrajoitteet

Rakennukset voitaneen perustaa maanvaraisesti täyttömaakerroksen alapuolisen kantavan pohjamaan tai kallion varaan. Rinnemaastoon rakentaminen voi edellyttää luiskan pohjanvahvistuksia ja paalutuksen käyttöä. Liikennöitävät alueet ja kunnallistekniset rakenteet voidaan perustaa kallion- tai maanvaraisesti. Suunnittelussa on otettava huomioon kaava-alueen itäosan rinteiden stabiiliteetti sekä täyttömaan laadun ja puhtauden selvitys. Rakentamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Suunnittelualue on rakennetuilta osiltaan topografialtaan melko tasainen, mutta laskee voimakkaasti olemassa olevilta pysäköintikansilta itään. Suhteessa Hakunilantiehen suunnittelualue on pohjoisosastaan noin 2 metriä katualuetta korkeammalla. Virkistysalue on itään voimakkaasti laskevaa rinnettä. Maanpinta on kaavamuutosalueella alimmalla kohdalla VP-alueen eteläosassa noin +35.8. Hakunilantien ja Raudikkopolun risteysalueella noin +45.8.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Hakunilan suuralueella asui vuonna 2019 noin 30 000 henkilöä ja Hakunilan kaupunginosassa noin 11 500 henkilöä. Hakunilan keskusta-alueella (vuonna 2017 laaditun kaavarungon alueella) asui helmikuussa 2017 yhteensä noin 7 000 henkilöä. Hakunilan luonnoksiksi jääneissä kaavarungoissa 1970-luvulta arvioitiin keskeisen asuntoalueen asukasmäärän vuonna 2000 olevan noin 15 000 henkilöä. Hakunilan keskustan katu-, jalankulku- ja pyöräilyverkosto rakennettiin tämän ennusteen mukaisesti. Nykyisessä liikenneverkossa kaavarungon mukainen asukasmäärän lisäys on siten jo ennakoitu.

Vuonna 2019 alussa vieraskielisen väestön osuus oli Hakunilan kaupunginosassa 36,4%. Hakunilan suuralueella vieraskielisiä oli enemmän vain Länsimäessä (41,4%). Koko Vantaalla vieraskielisiä oli vuoden 2019 alussa 18,9 % väestöstä. Eläkeikäisiä oli Hakunilan kaupunginosassa vuonna 1971 ainoastaan 2%. Hakunilan väestön keski-ikä on vuosien myötä kasvanut. Vuonna 2019 eläkeikäisten määrä Hakunilan kaupunginosassa oli 16 %. Asuntojen keskikoko on Hakunilan kaupunginosassa pienentynyt samassa ajassa 3,6:sta 2,0 henkilöön.

Asuminen

Hakunilan kaupunginosassa asuminen on keskittynyt kerrostaloihin, joissa alueen asutokannasta sijaitsee yli 80%. Omakotitaloissa sijaitsee Kaupunginosassa noin 5% asunnoista, rivitaloissa noin 10%.

Kaavamuutosalueella sijaitsee kuusi asuinkerrostaloa, joiden yhteenlaskettu rakennusoikeus on voimassa olevan asemakaavan mukaan 19 850 k- m². Asuntoja kaavamuutosalueella on yhteensä 257 kpl, joissa asukkaita noin 550. Rakennusten suurin sallittu kerroskorkeus on viisi (korttelissa 94004) ja yhdeksän (korttelissa 94006).

Palvelut ja työpaikat

Vuonna 2017 työpaikkoja oli kaupunginosassa yhteensä 1 493. Työpaikkojen määrä Hakunilan kaupunginosassa on tilastoaikana 2008 – 2017 vähentynyt 162:lla työpaikalla. Kaavamuutosalueella on muutamia työpaikkoja, jotka sijoittuvat Aisakellon päiväkotiin osoitteessa Hiirakkokuja 5 sekä osoitteessa Hiirakkokuja 6 toimivaan baariin.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijaitsee aivan Hakunilan ydinkeskustan eteläpuolella. Kyytitien ja Hakunilantien risteyksestä on kaavamuutosalueelle matkaa noin 250 m. Alue rajautuu pääkatuun, leveään Hakunilantiehen. Hiirakkokuja on lyhyt, kääntöpaikkaan päättyvä katu. Pysäköintitonttien väliin kääntyvällä etelä-pohjoissuuntaisella Hiirakkokujan jatkeella on maksuttomia pysäköintipaikkoja.

Kaupunkikuva

Suunnittelualueella, korttelissa 94004 Hiirakkokujan pohjoispuolella sijaitsee nykyisin viisi viisikerroksista, 1970-luvulla valmistunutta asuinkerrostaloa ja korttelissa 94006 Hiirakkokujan eteläpuolella yksi yhdeksänkerroksinen, 1970-luvulla valmistunut asuinkerrostalo. Hakunilantie rajautuu laajaan pysäköintialueeseen. Hiirakkokujan päätteessä on huonokuntoinen kaksikerroksinen pysäköintilaitos.

Kaava-alueen sijainti kaupunkirakenteessa. Kuvan alalaidassa Håkansbölen kartanopuistoa.

Ylläolevassa kuvassa Hakunilantien kaupunkitaluonnetta. Vhreä katutila rajautuu laajoihin avonaisiin pysäköintialueisiin. Hakunilantien ylittää nykyisellään useita kävelysilloja.

Alla olevassa ilmakuvassa kaavamuutosalue on rajattu valkoisella.

Kaukomaisema

Hakunilanmäellä erottuvat puustoa korkeammat rakennukset autolla ajaessa Kehä III idästä länteen. Rakennukset näkyvät myös idästä Sotungin laaksosta tarkasteltaessa. Håkansbölen kartano sijaitsee Sotunginlaakson eteläosassa Kormuniitynojan laaksoalueella valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä. Kartanon alueelta tarkasteltuna rakennusten rivi muodostaa horisonttiin oman vyöhykkeensä puiden latvustojen taakse. Yksi rakennus rivistöstä sijaitsee kaavamuutosalueella.

Etualalla Håkansbölen kartanon päärakennus, kaukomaisemassa Hakunilan kerrostaloalue. Korkeimmat rakennukset ovat 9-kerroksisia.

Kuvalähde: Google Earth

Virkistys

Hakunila on tunnettu hyvistä ulkoiluun liittyvistä virkistysmahdollisuuksista. Kormuniitynojan jatkuvasti virtaava kirkas vesi antaa virkistysalueille merkittävää lisäarvoa. Suunnittelualueen pohjoispuolella, Raudikkopolun päätteestä on kävelyreitti itään ulkoilualueille ja Håkansbölen kartanonpuistoon. Myös Hiirakkokujan päästä on yhteys virkistysalueeseen.

Liikenne

Hakunilantie ja Kyytitie ovat koko kaupunginosan pääkatuja. Hakunilan ostoskeskus on liikenteen solmukohdassa ja arkipäivisin ajoneuvoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn yhtenä päätepiirteenä.

Hakunilan väljästi mitoitettut kadut eivät ruuhkaudu päivän huipputuntienkaan aikana. Hakunilan keskustalle on tyypillistä jalankulkusillat, joita on yhteensä viisi Kyytitien ja Hakunilantien ylitse. Keskusta-alueen suunnittelussa 1970-luvulta lähtien on ollut ajatus palveluiden sijoittumisesta pohjois - eteläsuuntaisen jalankulkukadun varrelle. Alkuperäisissä suunnitelmissa esitetty laadukas jalankulun ja pyöräilyn huomiointi helpottaa ja sujuvoittaa edelleen merkittävästi liikkumista asuntoalueen sisällä.

Hakunilantietä pitkin kulkee useita bussilinjoja mm. Mellunmäkeen, Helsingin rautatientorille, Vaaralaan, Kuninkaanmäkeen, Tikkurilaan ja edelleen Aviapolikseen, Myyrmäkeen ja Sotunkiin. Vantaan ratikan (Mellunmäki – Aviapolis) suunnittelu on käynnissä. Toteutuessaan sen reitti kulkee pitkin Hakunilantietä. Ratikan suunnitelmista on kerrottu lisää selostuksen kohdassa 2.2 SUUNNITTELUTILANNE.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Raudikkopolulla (200 SG 1971) ja Hiirakkokujalla (100 V 1971).

Asemakaavan muutosalueen pohjois- ja eteläpuolelle on rakennettu vesihuolto. Lisäksi alueen keskelle Hiirakkokujan päähän on rakennettu idän kautta vesihuolto. Alueen vedensaanti hoidetaan pohjoispuolen d200 sekä keskisen ja eteläisen d100 jakeluvesijohdoilla, jotka liittyvät d225 runkojohtoon Kormuniitynojan varrella.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotus-pumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +94,20 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasaaliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.30 ja ylin on noin + 95.30. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp). Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Raudikkopolulla (200 PVC 2019) ja Hiirakkokujalla (300 B 1971).

Alueen pohjois- ja eteläpuolelle sekä keskelle on rakennettu jätevesiviemäröinti. Alueen jätevedet kootaan d300 keräilyviemäreillä alueen itäpuolelle rakennettuun d400 jätevesien runkoviemäriin.

Alueen jätevedet kulkeutuvat jätevesiviemäriin ja kalliotunnelissa etelään Vaaralan jätevedenpumppaamolle ja edelleen etelään Rajakylään. Sieltä jätevedet johdetaan Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkkoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemäröinti

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Raudikkopolulla (200 PVC 2019) ja Hiirakkokujalla (300 B 1971).

Hulevedet johdetaan alueen pohjoispuolisen d300, keskisen d300 ja eteläpuolisen d300 hulevesiviemäreiden kautta kaavamuutosalueen itäpuolella virtaavaan Kormuniitynojaan. Puro yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingin Kapellviken'in lahdessa.

Kaukolämpö

Vantaan Energia Oy:n kaukolämmön suuri siirtolinja sijaitsee Hakunilantien alla hyvin lähellä suunnittelualueen rajaa. Linjan siirto on kallista ja sen huomiointi on tärkeä viereen sijoittuvan uudisrakennuksen suunnittelussa. Uudet rakennukset ovat liitettävissä kaukolämpölinjaan.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluva 20kV keskijännitekaapeli sijaitsee suunnittelualueen länsisivuilla ja koilliskulmassa.

Ympäristöhäiriöt

Hakunilantien ajoneuvoliikenteen takia on syytä tehdä liikennemeluserveys. Myös Vantaan ratikan tievaraus on syytä huomioida liikennemeluserveyksessä.

2.1.4 Maanomistus

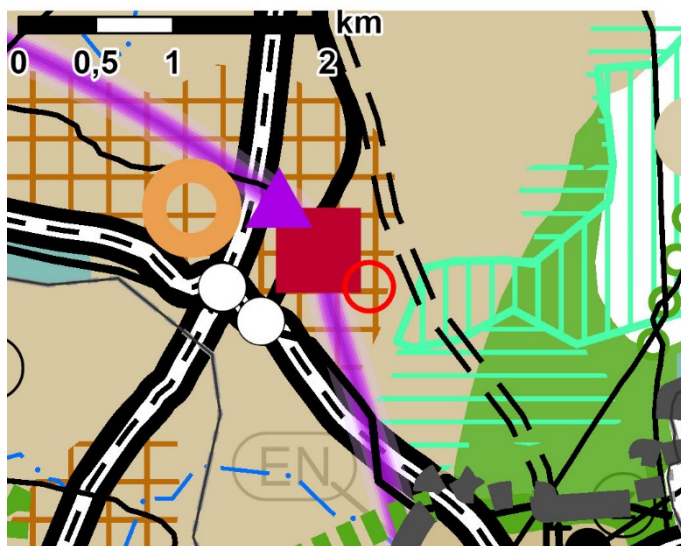
Voimassa olevan asemakaavan mukainen Hiirakkokujan ja Raudikkopolun katualue ja Hevoshaan puistoalue ovat Vantaan kaupungin omistuksessa. Korttelin 94004 tontin 2 ja omistaa SATOkoti 24 Oy, tontin 3 Kiinteistö Oy M2-Kodit ja tontin 4 Asunto Oy Hiirakkokuja 6. Korttelin 94004 tontit 1 ja 5 (LPA(AP)) ovat maanomistajien yhteisomistuksessa. Korttelin 94004 tontin 6 sekä korttelin 94006 tontin 1 omistaa Vatrotalot 5 Oy.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
Katu- ja virkistysalueet	Vantaan kaupunki	1,0
korttelialueet	kaavamuutoksen hakija	2,1
Yhteensä		3,1

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

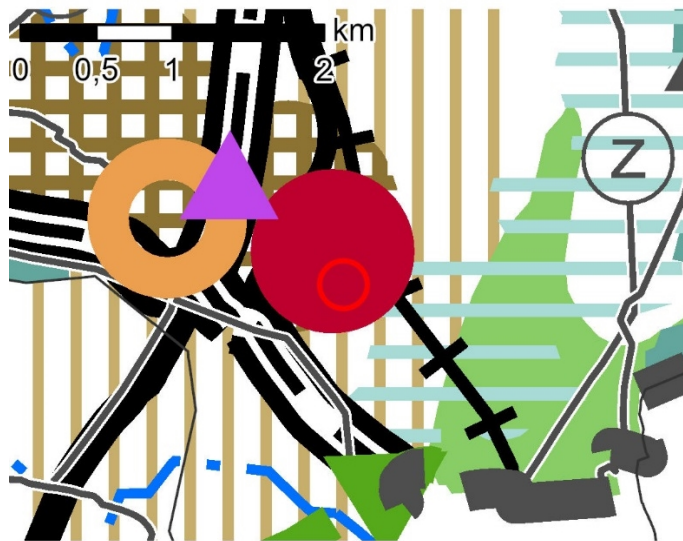
Maakuntakaava

 Kaavamuutosalueen sijainti

Ympäristöministeriön
30.10.2014 vahvistamassa
Uudenmaan 2.
vaihemaakuntakaavassa
suunnittelualue on
taajamatoimintojen ja
keskustatoimintojen aluetta ja
se sijoittuu kehäkaupungin
kehittämisvyöhykkeelle.

Uusimaa-kaava 2050

 Kaavamuutosalueen sijainti

Uudenmaan maakuntavaltuuston 25.8.2020 hyväksymässä Uusimaa-kaavassa 2050

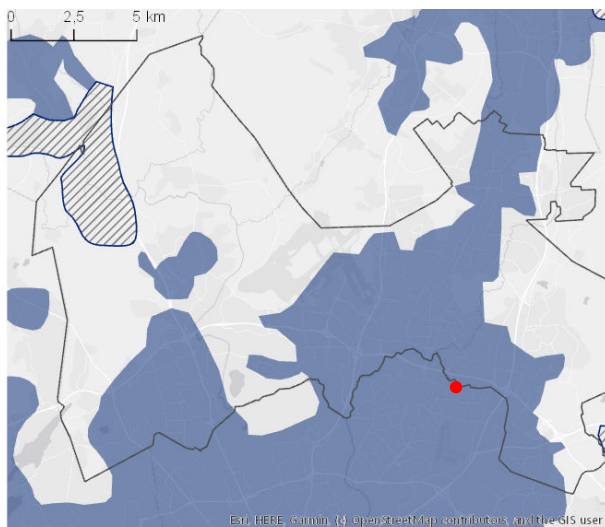
asemakaavamuutosalue sijoittuu keskustatoimintojen alueelle.

Maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

Lainvoiman kaava saa vasta valitusprosessin päätyttyä.

Tullessaan voimaan Uusimaa-kaavan kokonaisuus korvaa nyt Uudellamaalla voimassa olevat maakuntakaavat, lukuun ottamatta 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoiman ratkaisua ja Östersundomin alueen maakuntakaavaa.

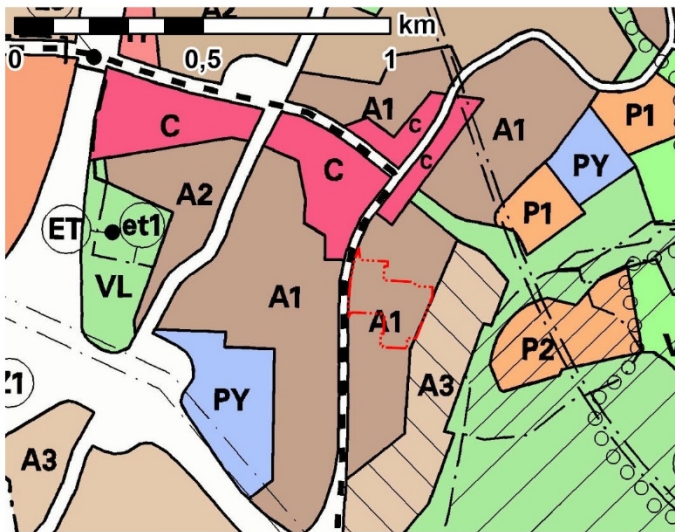
MAL 2019 -suunnitelma

 MAL ensisijainen vyöhyke
 MAL uuteen joukkoliikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke

MAL 2019 -suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikunnan vyöhykkeille. Kaavamuutosalue on merkitty kuvaan punaisella. MAL 2019 -suunnitelman tavoitteista on kerrottu lisää selostuksen kohdassa 3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet.

Yleiskaava

 Asemakaava-alue

Yleiskaava (kv 2007)

Alueelle on merkitty tehokasta asuntoaluetta (A1). Aluetta sivuaa Hakunilantien raitiotielinjaus. Kaavamuutosalue punaisella rajattuna.

 Asemakaava-alue

Yleiskaava 2020

Vantaan yleiskaavaehdotuksessa kaavamuutosalue sijoittuu asuntovaltaiselle keskusta-alueelle (AC) ja kestävän kasvun vyöhykkeelle (ruuturasteri) ja sitä sivuuttaa raitiotie. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaava 2020:n kokouksessaan 25.01.2021. Kaava on tullut voimaan.... Astuessaan voimaan yleiskaava 2020 korvaa kaikki aiemmin voimassa olleet yleiskaavat - yleiskaava 2007, Marja-Vantaan osayleiskaava, Vantaan yleiskaava 1992 Hakkilassa ja Jokiniemessä - lukuun ottamatta Länsisalmen aluetta, jolle jää toistaiseksi voimaan yleiskaava 2007.

AC

Asuntovaltainen keskusta-alue

Alue varataan ensisijaisesti keskusta-asumiseen. Alueelle saa sijoittaa myös asuinkortteleihin soveltuvia palveluita, työpaikkoja ja muita toimintoja. Kaupunkiympäristöstä tulee muodostua toimiva ja viihtyisä kokonaisuus viereisen keskustan kanssa. Alueella tulee varata riittävästi tilaa puistoille ja julkisille ulkotiloille. Alueen uuden asuntorakentamisen tulee olla tehokasta ja sitä voidaan toteuttaa kaikilla talotyypeillä. Kulkuyhteyksien tulee olla läpikuljettavia kevyelle liikenteelle ja muodostaa yhtenäinen verkosto keskusta-alueen reittien kanssa.

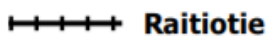
Rakentamisen tulee olla vihertehokasta. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys ja palveluiden saavutettavuus kestäville kulkumuodoilla. Pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti. Keskitetyt, nimeämättömät ja vuorottaiskäyttöiset pysäköintiratkaisut ovat suositeltuja. Alueelle tulee toteuttaa lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä.

Kestävän kasvun vyöhyke

Joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Pientaloalueilla tehokkuuden muutos tulee suunnitella useiden tonttien kokonaisuuksina.

Asemanseuduilla ja pysäkeillä parannetaan saavutettavuutta ja paikkojen tunnistettavuutta. Alueiden kehittämisessä aseman ja pysäkin lähikortteleita kehitetään sen vaikutusalueen palveluiden ja kaupan keskittymänä. Kaupan rakentaminen alueelle tulee kytkeä raitiotien toteutumiseen ja lähialueen asutuksen rakentamiseen. Raitiotien reitillä kasvun vyöhyke on ensisijaisesti pysäkkien kohdalla. Pysäkkien paikat määritellään raitiotien suunnittelun yhteydessä.

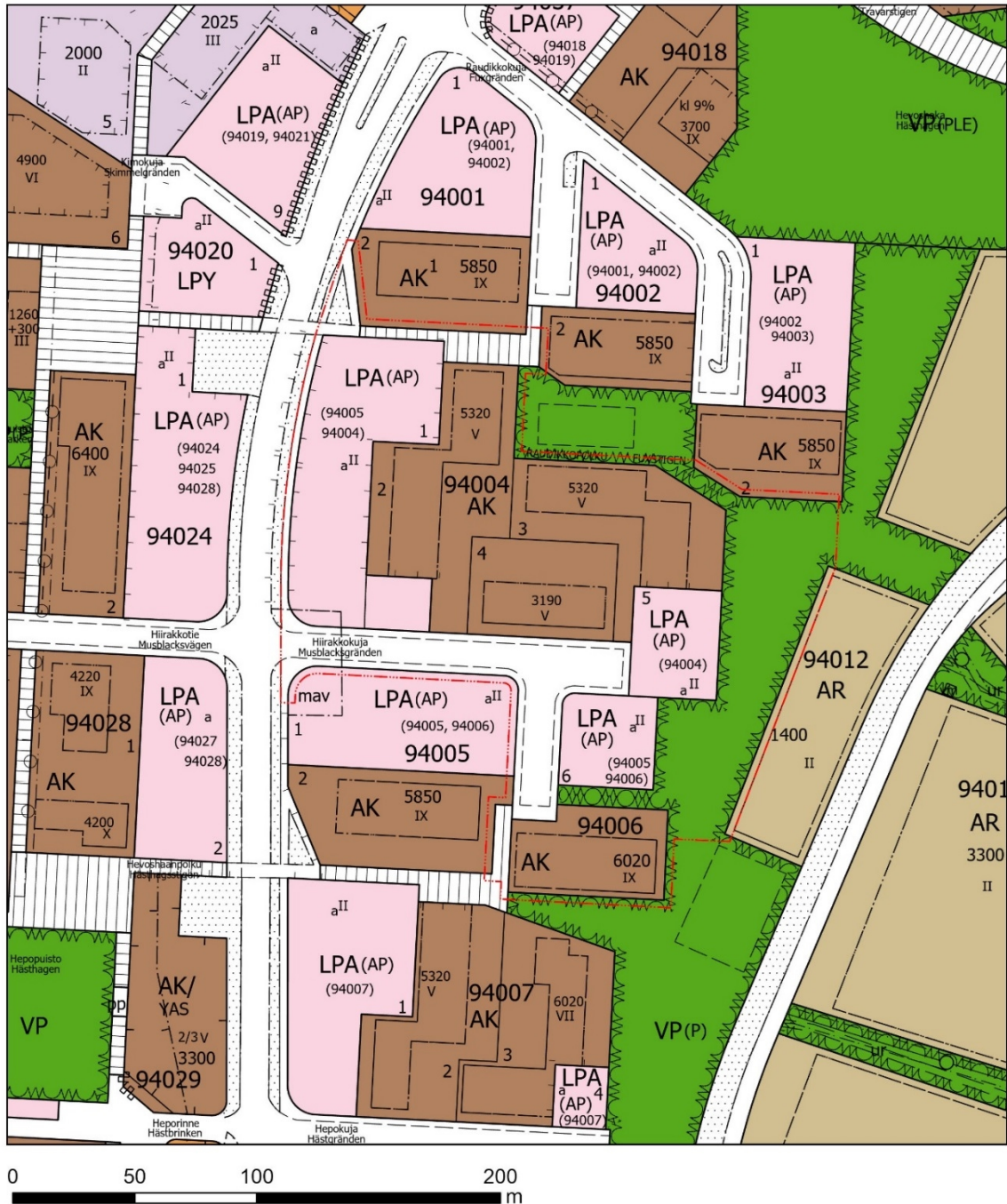

Raitiotie

Raitiotien reitti, jolle on tehtävä riittävä tilavaraus.

Asemakaava

Kaavamuutosalueella on voimassa asemakaava 941000 Hakunila 1 (30.6.1970) sekä asemakaavan muutos 000009 Hakunila 1 (kunnanvaltuusto 30.8.1971, SM 19.1.1972). Asemakaavan mukaan alueelle sijoittuu asuinkerrostalojen korttelialueita (AK) autopaikoille tarkoitettua korttelialueita (LPA(AP)), viheralueita sekä katualueita. Merkinnällä 'mav' osoitetaan kaavassa rakennusala maanalaista väestönsuojaa varten. Asuinkerrostalot saavat voimassa olevan asemakaavan mukaan olla viisi- ja yhdeksänkerroksisia, rakennusoikeutta kaavamuutosalueella on yhteensä 19 850 k-m². Asemakaavamuutosalueen raja (3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella) on alla olevassa kuvassa esitetty punaisella rajauksella.

Hakunilan keskustan kaavarunko (2017)

Yleis- ja asemakaavoituksen valmisteluaineistoksi laaditussa Hakunilan kaavarungossa suunnittelualueelle esitetään täydennysrakentamista. Asemakaavamuutos on kaavarungon mukainen.

Kaava-alueen sijainti on kuvassa rajattu sinisellä.

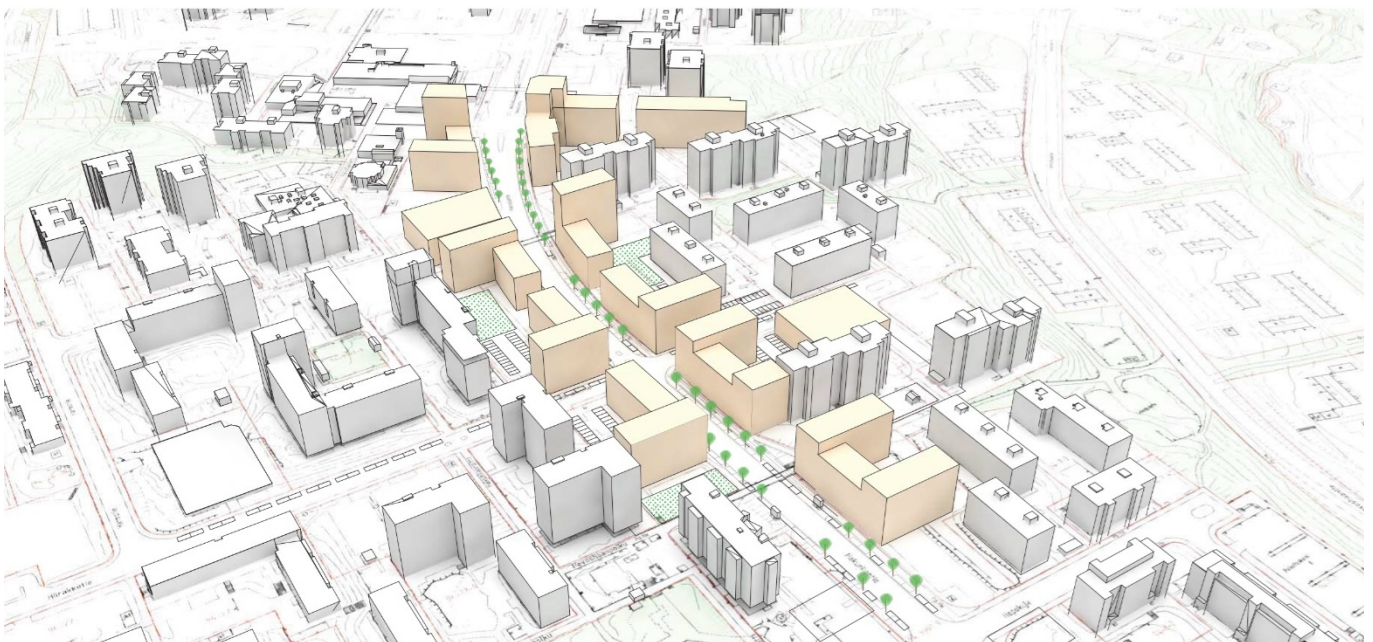
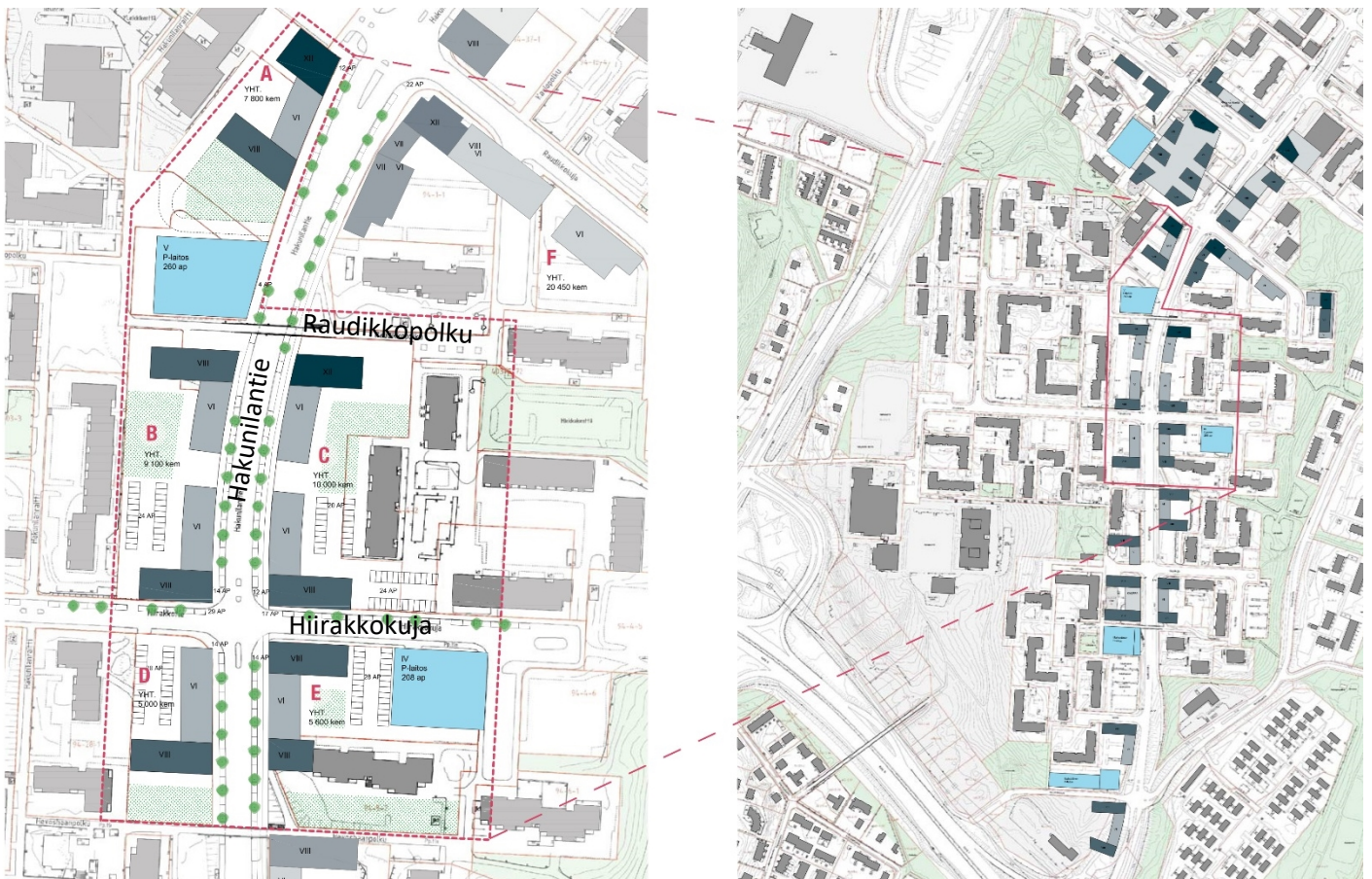

Hakunilan kehityssuunnitelma (Sato, Yit 20.4.2017)

Yit ja Sato tekivät kaupungin tilaustyönä vuonna 2017 kaavarunkoon pohjautuvan suunnitelman Hakunilan keskustan kehityksestä. Suunnitelmassa luonnosteltiin muun muassa Hakunilantien varren täydennysrakentamista kaupunkibulevardiksi.

Suunnitelman keskeisiä ajatuksia olivat viihtyisä jalankulkuympäristö, katutilan rajaaminen rakentamisella, elävä maantasokerros, joka sisältäisi liike- ja yhteistiloja sekä mahdollisesti myös julkisia palveluita. Suunnitelma hahmotteli Hakunilaan tehokasta rakentamista ja paljon uusia asukkaita.

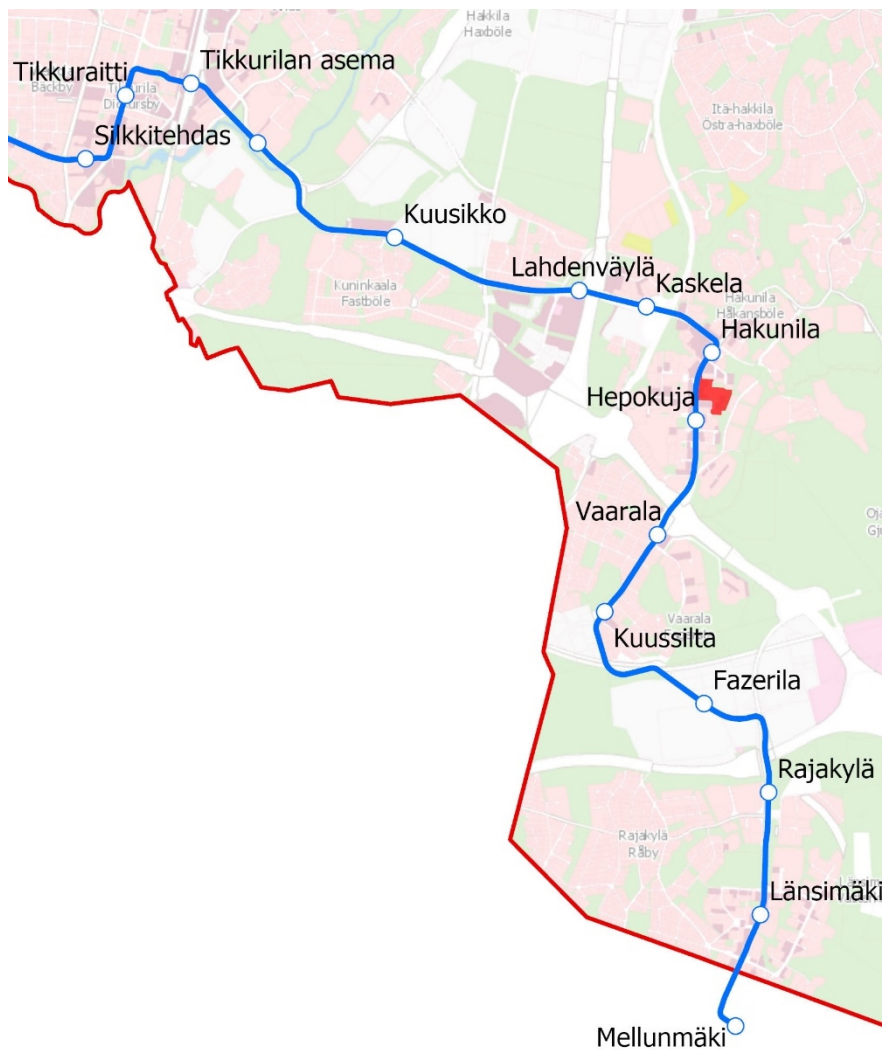
Suunnitelmassa Hakunilantie rajataan 6-kerroksisilla lamellikerrostaloilla. Poikittaiset korkeammat lamellit (kerroskorkeudet välillä VI-XII) tuovat rytmiä ja tehokkuutta katunäkymään.

Kuvat yllä: YIT, Sato, ajatuksia Hakunilan kehittämistä 20.4.2017

Vantaan ratikka

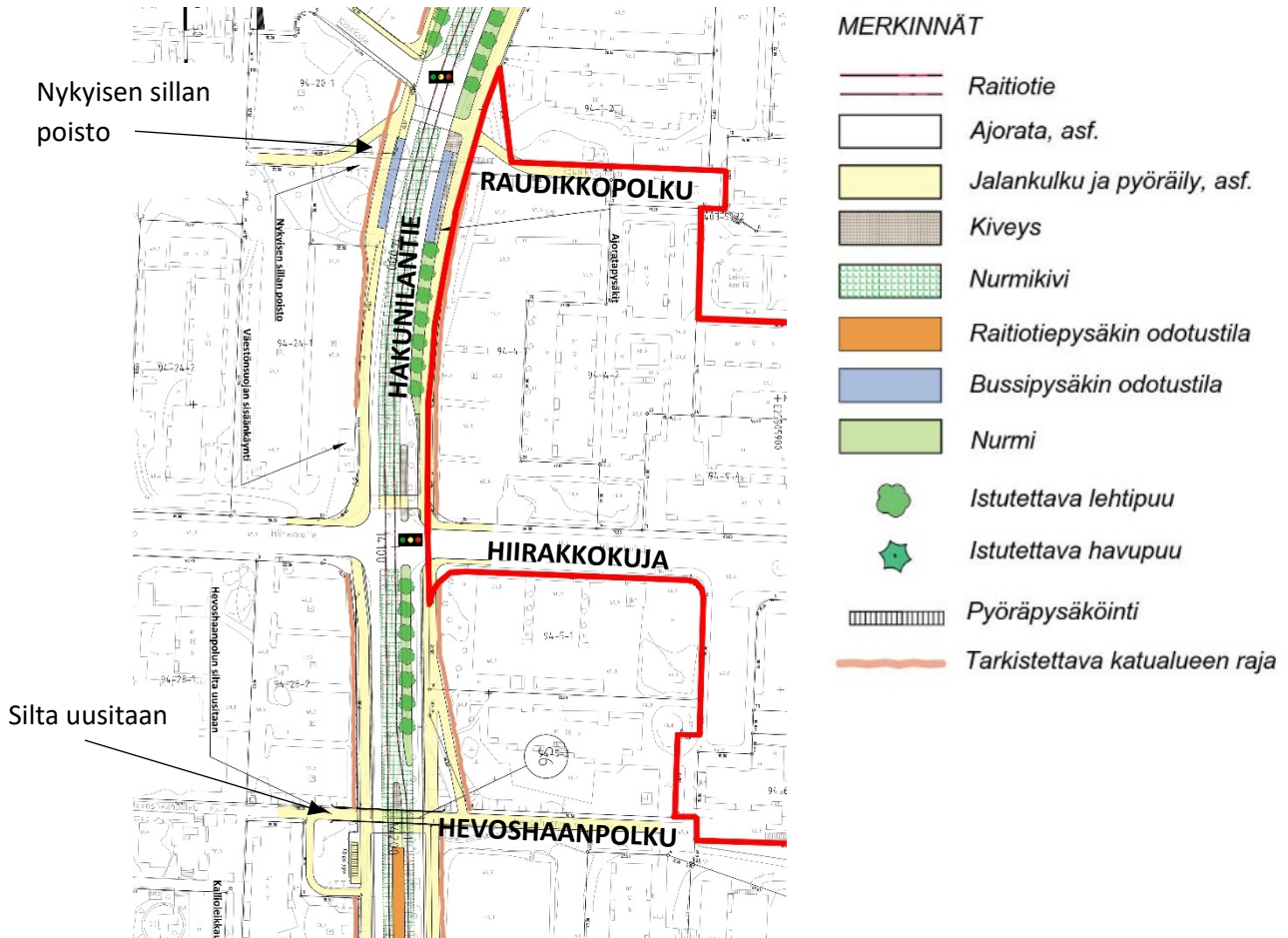
Vantaan kaupunginvaltuusto teki 16.12.2019 päätöksen ratikan jatkosuunnittelusta. Ratikan linjauksesta ja tilavarauksista on vuoden 2019 aikana laadittu yleissuunnitelma. Ratikan asemakaavoitus ja kadunsuunnittelu käynnistyy syksyllä 2020. Suunnittelu toteutetaan vuosina 2020 - 2022. Alla olevassa kuvassa näkyy kaavamuuotosalue punaisella sekä suunniteltu Vantaan ratikan linja Mellunmäestä Tikkurilaan. Kaavamuuotosalueen lähimmät ratikan pysäkit ovat Hepokuja sekä Hakunila.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma (30.4.2019)

Kaavamuutoksen ratkaisut ratikan osalta perustuvat 30.4.2019 päivättyyn Vantaan ratikan yleissuunnitelmaan. Kaavamuutoksen kohdalla yleissuunnitelma on tarkentunut vuonna 2020 siten, että Hakunilantien varteen, kaavamuutoksen puolelle on suunniteltu pyöräilyn laatukäytävä,

jota varten yleissuunnitelmassa esitettyä tilavarausta on syytä leventää 0,5 m. Yleissuunnitelmassa Hakunilantien molemmin puolin on jalankulku- ja pyörätiet, joiden vuoksi katualuetta levennetään nykyisestä. Nykyinen Raudikkopolun silta kaavamuuotosalueen kohdalla poistetaan ja korvataan keskisaarekkeellisella suojatiellä. Hevoshaanpolun silta uusitaan ja se jää käyttöön. Kaavamuuotosalueen kuvassa näkyvä osa on alla olevassa kuvassa rajattu punaisella.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kiinteistö Oy M2-kotien ja Y-säätiön allekirjoittama kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 3.7.2019.

Kaavoitus tuli vireille 11.11.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta julkaistiin ilmoitus Vantaan Sanomissa 17.11.2019, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 12.11.2019.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 6 mielipidettä.

Mielipiteet:

Caruna Oy: Ei kommentoitavaa. Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan kaupunginmuseo: Kaavaselostukseen tulee liittää selvitys uudisrakentamisen vaikutuksesta arvokkaaseen kulttuurimaisemaan.

Fingrid: Ei kommentoitavaa.

Vantaan energia ja Vantaan energia sähköverkot: Maakaapeleiden ja lämpöputkien sijainti huomioitava. Suunnittelualueelle tarvitaan varaus uudelle muuntamolle. Muuntamo tulee sijoittaa kiinteistön alueelle keskeiselle paikalle sähkönjakelun kannalta.

Kiinteistö Oy Hevoshaanpolku 1: Suunnitelma hyvä. Ehdotukset: ajorasite lpa-alueen läpi kortteliin 90045, tonteille 1 ja 2. Uusilla kaavamerkinnoilla kaavamuutosalueella tulisi osoittaa pysäköinnin järjestäminen korttelikohtaisesti, mutta uuteen pysäköintilaitokseen osoitettaisiin pysäköintiä korttelien 94004 ja 94006 lisäksi myös n. 50 ap korttelille 94005 (yksi lisäkerros). Jalankulkuyhteys Hevoshaanpolulta kaduksi jäävälle Hiirakkokujan osalle.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY: Kaavamuutosalueella on rakennettu vesihuoltoverkosto, johon alueen kiinteistöt ovat kytkettävissä. Kaavamuutos ei edellytä johtosiirtojen tekemistä.

Asemakaavaehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.9.-27.10.2021. Lausuntoja pyydettiin 13 viranomaiselta ja vastaanotettiin 3 kappaletta. Muistutuksia vastaanotettiin 1 kappaletta. Vastaanotettu muistutus liittyi asemakaavan liitteessä olevaan pihasuunnitelmaan. Lausunnot, muistutukset ja niiden vastineet ovat tämän selostuksen liitteenä.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien, 1.4.2018 tarkistettujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuihin ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

MAL 2019:n tavoitteet:

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan

vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018):

Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla. Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta. Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

Vantaalle luodaan kerroksellinen, tiivis ja läheinen kaupunkikuva. Hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön kannustetaan.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018):

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Hakijoiden tavoitteena on rakentaa omistamiensa asuinkeuhkalojen pysäköintialueille sekä osin nykyiselle katu- ja viheralueelle uusia asuinkeuhkaloja. Autopaikat sijoitettaisiin uuteen rakennettavaan pysäköintitaloon ja osittain pihoihin. Hankkeen tavoitteena on eheyttä ja tiivistää kaupunkirakennetta lisärakentamalla sekä kehittää kaupunkikuvaa erityisesti Hakunilantien suuntaan.

3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

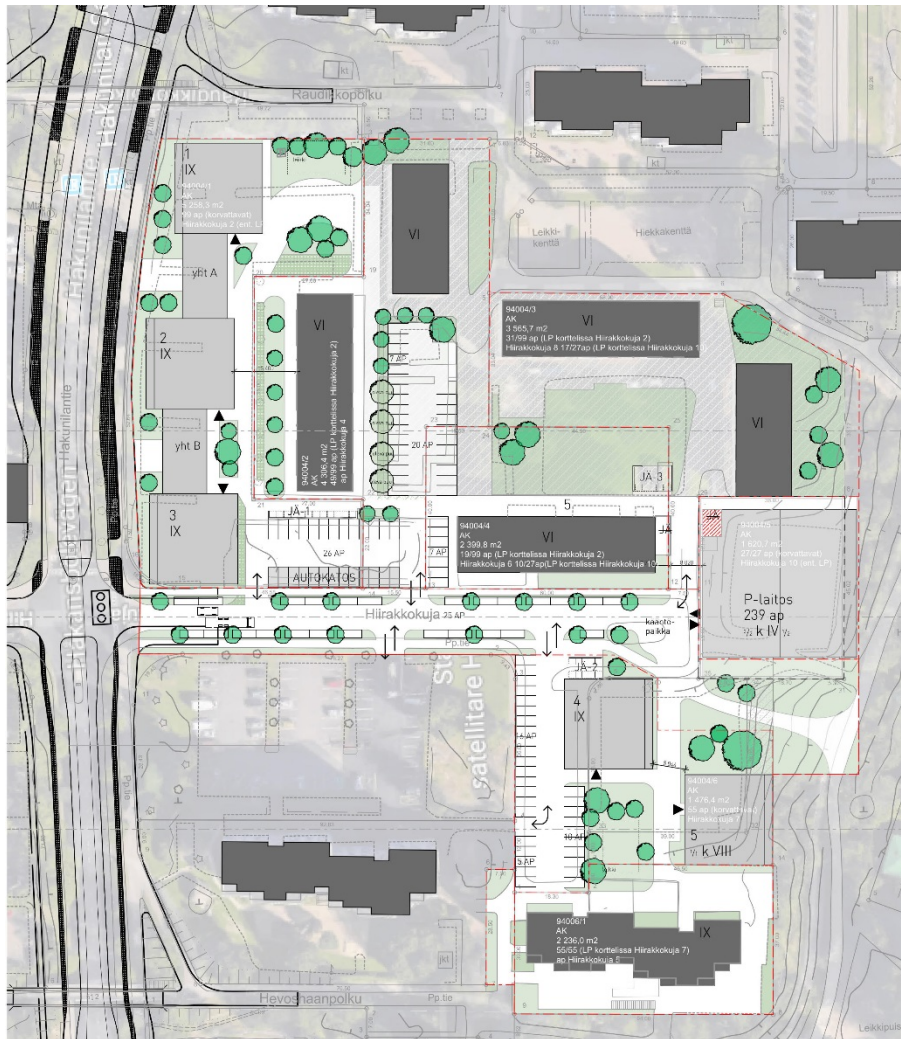
Asemakaavamuutos perustuu asemakaavamuutoksen hakijan esittämään viitesuunnitelmaan, jossa on esitetty tulevat rakennukset, piha-alueet ja pysäköintipaikkalaskelmat. Suunnitelmaa on työn aikana kehitetty yhteistyössä kaupungin asiantuntijoiden kanssa siten, että se on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti hyväksyttävissä. Viitesuunnitelmaa käytetään varsinaisen

rakennussuunnitelman perustana. Viitesuunnitelma ei esitä suoraan yksityiskohtineen tulevia rakennuksia. Varsinainen rakennussuunnitelma voi poiketa viitesuunnitelmasta asemakaavan määräysten asettamissa rajoissa.

Viitesuunnitelmaa kehitettiin kahden vaihtoehdon, A ja B pohjalta. Vaihtoehdot poikkeavat toisistaan Hakunilantien varren, pysäköintikentälle sijoittuvien rakennusten osalta. Vaihtoehdossa A Hakunilantien varsi muodostuu kolmesta pistetalosta. Vaihtoehdossa B Hakunilantien varressa on kolme lamellitaloa ja yksi pistetalo.

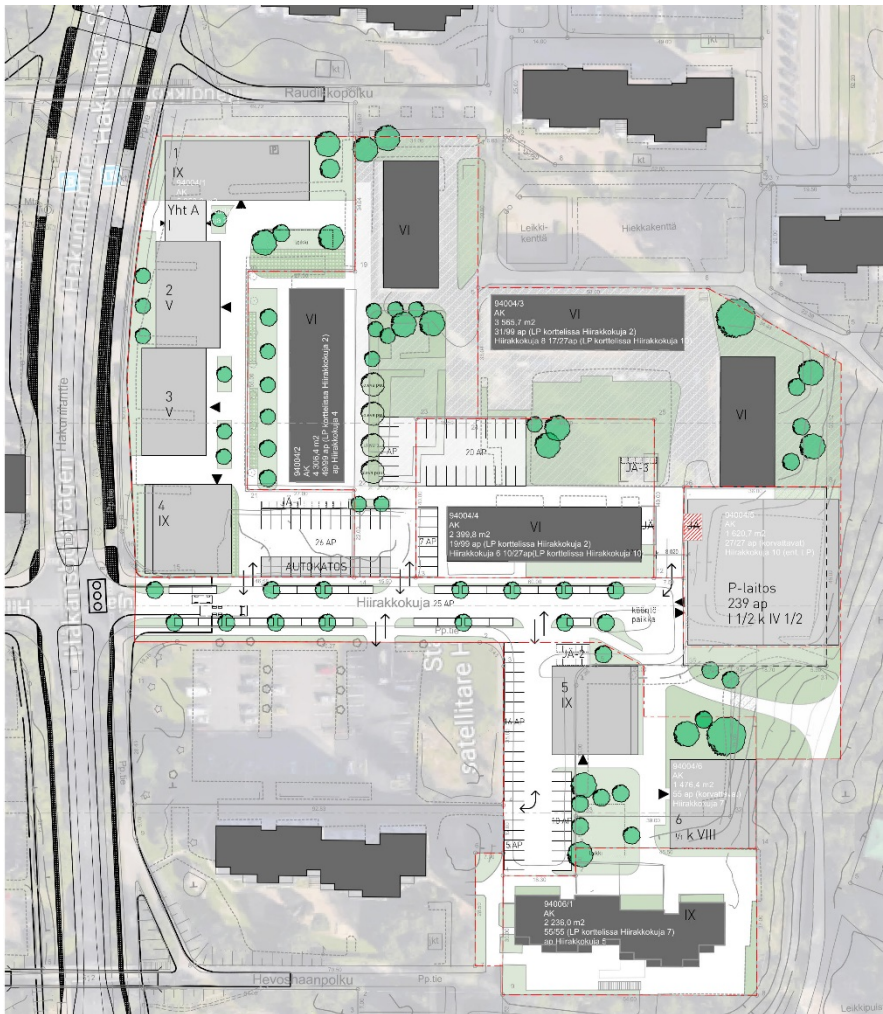
Vaihtoehto A

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2, 19.9.2019.

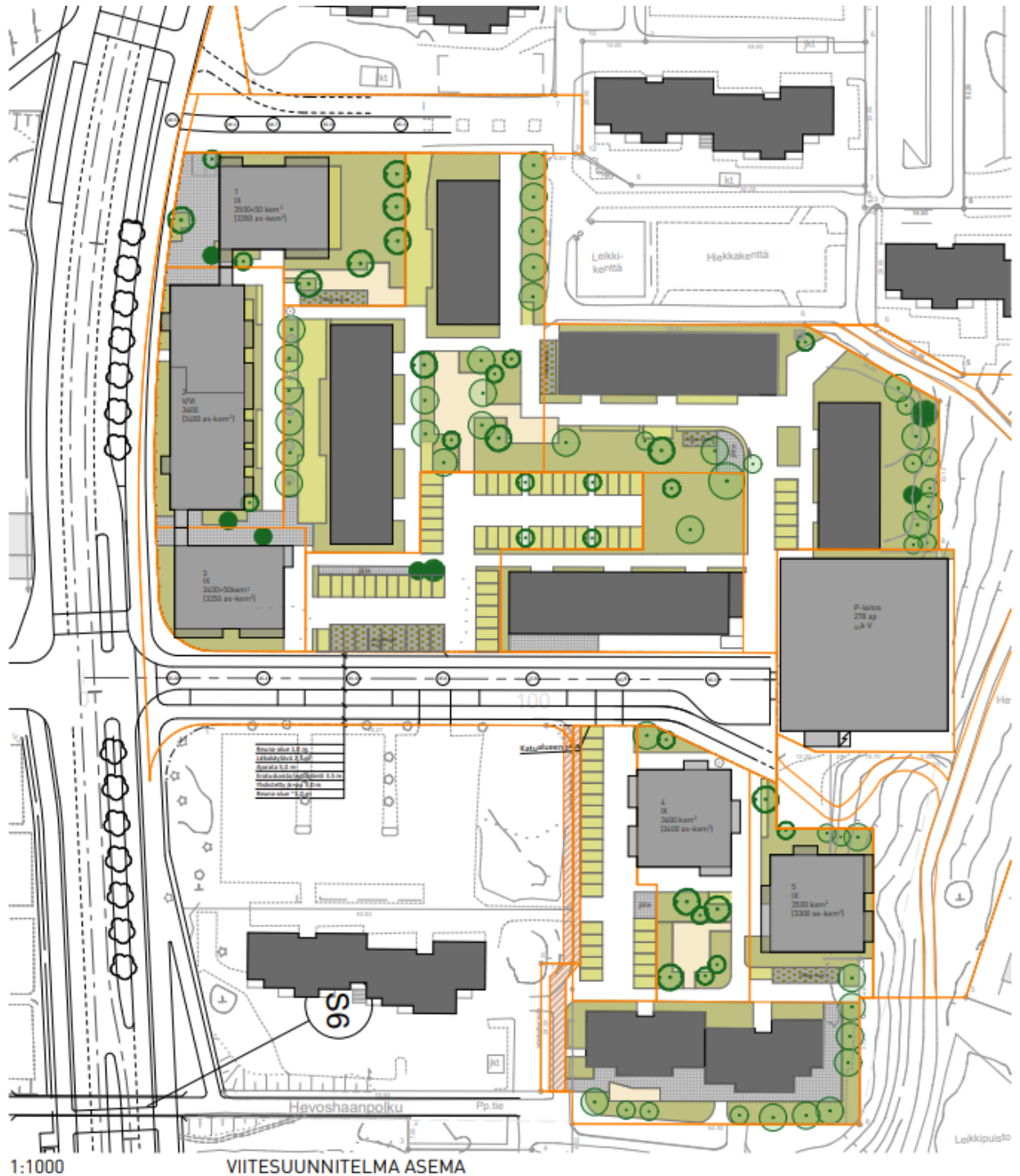
Vaihtoehto B

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2, 19.9.2019.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Hakunilantien varren lamelliratkaisu, vaihtoehto B valittiin jatkosuunnittelun pohjaksi. Lamelliratkaisun todettiin tuovan pistetaloratkaisua enemmän väljyyttä pihaan. Lamelliratkaisun todettiin myös muodostavan pistetalovaihtoehtoon verrattuna yhtenäisempää Hakunilantien katutilaa. Rakennusvalvonta ja kaupunkikuva olivat mukana valinnassa ja vaihtoehdon kehittämisessä koko asemakaavaprosessin ajan.

Asemapiirros, Arkkitehtitoimisto Kanttia 2, 29.6.2021

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan olemassa olevat kerrostalojen pysäköintitontit sekä näiden tonttien väliin jäävät katualueet ja vähäisesti myös viheralueen osa asuinkerrostalokorttelialueiksi (AK). Olemassa olevien neljän rakennetun kerrostalotontin rakennusoikeudet pysyvät ennallaan.

Asemakaavamuutosalueen tarvittavien pysäköintipaikkojen määrä kevennetään vastaamaan voimassa olevaa normia alueella. (Voimassa olevan asemakaavan mukainen pysäköintinormi on 1 ap/ 70 k-m² ja asemakaavamuutosehdotuksen mukaan 1 ap / 110 k-m²). Asemakaavamuutoksessa osoitetaan Hakunilantien varteen rakennettavaksi liiketilaa vähintään 100 m² ja liiketilaksi muutettavissa olevaa asukas- ja yhteistilaa vähintään 200 m².

Asemakaavassa korostetaan Hakunilantienvarren kaupunkimaisuutta ja Hakunilantien varren maantasokerroksen avoimuutta ja toiminnallisuutta. Julkisivuille annetaan laatumääräyksiä koskien mm. sokkeleita, pohjakerroksia sekä pintoja.

Hiirakkokujan päätteeseen, olemassa olevan LPA-tontin paikalle osoitetaan LPA-kortteli enintään viisikerroksista pysäköintilaitosta varten. Sekä kortteliin 94004 että kortteliin 94005 osoitetaan autopaikkojen korttelialue (LPA) maantasopysäköintiä varten.

Hiirakkokujan katualue pysyy leveydeltään ennallaan. Uusittavat ajotiet kuitenkin kapenevat, kun katualue järjestetään uudelleen mm. katupuita istuttamalla.

Hiirakkokujan päätteeseen avataan yhteys virkistysalueelle.

4.1.1 Mitoitus

Kaavamuutosalueen pinta-ala on 31 314 m². Rakennusoikeus alueella on kaavamuutosehdotuksessa yhteensä 37450 k-m², josta uutta asumisen kerrosalaa on 17600 k-m² ja uutta vaadittua liiketilaa 100 k-m². Voimassa olevan asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 19 850 k-m².

Asuinkerrostalojen korttelialuetta AK kaavamuutosalueella on yhteensä 17 343 m². Rakennusoikeus alueella on yhteensä 37450 k-m², josta uudisrakentamista 17 700 k-m². Tehokkuusluvuksi AK-korttelialueille muodostuu siten $e = 2.16$. Kaavamuutosalueen LPA-korttelialueet huomioiden tehokkuusluvuksi muodostuu $e = 1.71$.

Alueen asukasmäärän voidaan arvioida olevan 900 - 1 000 henkilöä (1 asukas/40k-m²), josta uusiin rakennettaviin kerrostaloihin (17 600 asumisen k-m²) sijoittuisi noin puolet, 400-500 asukasta.

Pysäköintivaatimus asemakaava-alueella on 1ap/110 k-m², joka perustuu kaupunkisuunnittelulautakunnan päätökseen asuntoalueiden pysäköinnin mitoituksesta, 11.6.2018, §18.

Kaavassa osoitetut autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: vähintään 1 autopaikka/110k-m², kuitenkin vähintään 1 autopaikka kahta asuntoa kohden. Lisäksi huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1ap/5000k-m². Lisärakennusoikeus ei mitoita autopaikkoja.

Liiketilat: 1ap/ 100 k-m²

Kaavassa osoitetut polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Liiketilat: 1 polkupyöräpaikka/40 k-m²

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Rakennukset

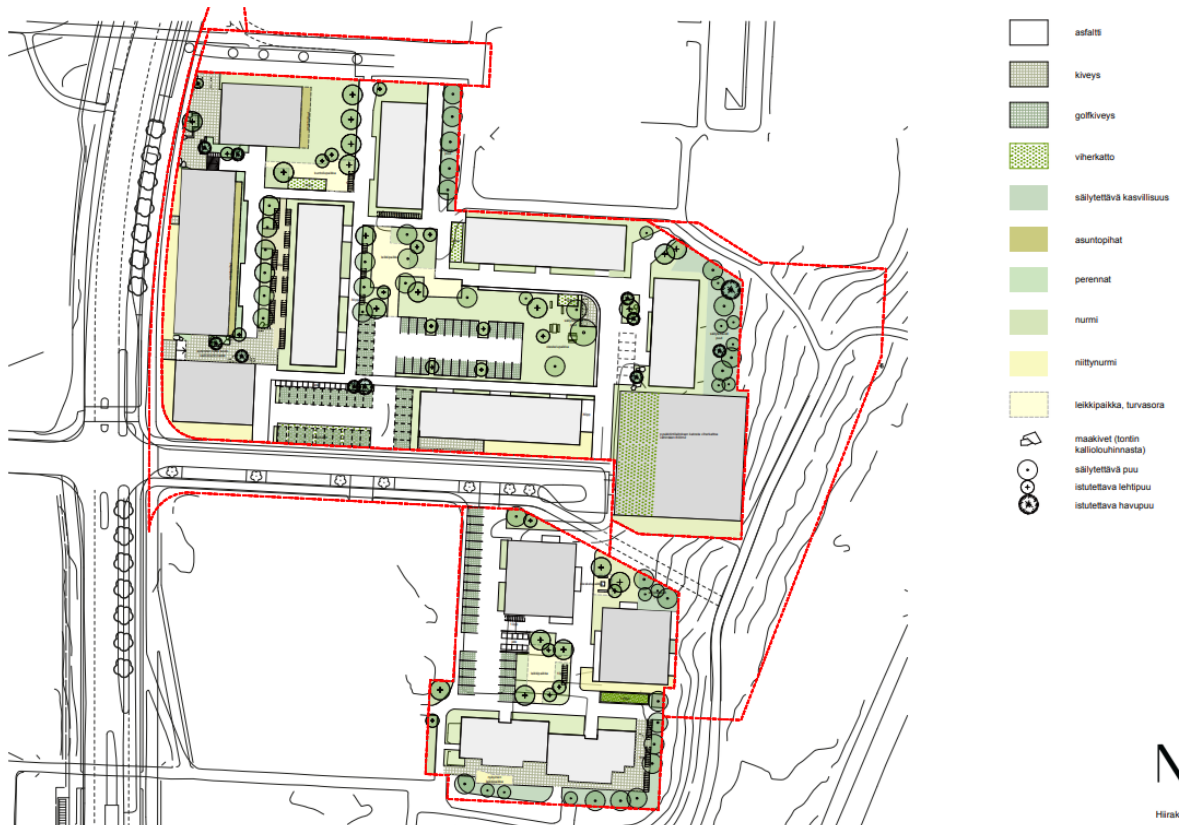
Hakunilan keskustan kaavarungossa oleva täydennysrakentamistavoite toteutuu asemakaavamuutoksen korttelissa. Asemakaavan mukaiset uudet asuinrakennukset tuovat lisää asumista aivan Hakunilan ydinkeskustan tuntumaan. Uusissa asuinrakennuksissa yksittäiset osat muodostavat pääosin toisissaan kiinni olevia rakennusmassoja. Umpikorttelityyppinen rakentaminen tuottaa lähiöön nykyistä kantakaupunkimaisempaa ympäristöä. Hakunilantien ja Raudikkopolun risteykseen muodostuu toriaukio, jolle maantasokerroksen vaadittu toiminnallinen tila pääosin määrätään avautuvaksi. Hiirakkokujan päätteeseen sijoittuu LPA-korttelialueelle Hiirakkokujan tasosta laskettuna korkeintaan viisikerroksinen pysäköintilaitos, jonka laadusta määrätään LPA-korttelialuetta koskeissa asemakaavamääräyksissä.

Umpikorttelirakenne vähentää merkittävästi olemassa olevien asuinrakennusten länteen avautuvien asuntojen liikennemelu- ja pienhiukkashaittaa. Uusi korttelin keskelle jäävä piha-alue on suojassa liikennemelulta. Asukaspysäköinti korttelin sisällä aiheuttaa jonkin verran melua ja tuottaa pienhiukkasia, mutta määrä on pienempi kuin ennen täydennysrakentamista.

Pihat

Keskusta-alueiden tiivistyminen, läpäisevien pintojen ja ison puuston väliaikainen vähentyminen lisää suuressa mittakaavassa hulevesitulvien mahdollisuutta sekä vähentää alueen viihtyisyyttä, ellei samalla huolehdita korvaavista toimenpiteistä. Pihoista on esitetty laatumääräyksiä. Kaavassa mm määrätään puiden säilyttämisestä, hulevesien hallinnasta sekä vihertehokkuudesta, jonka tavoiteluku kaavassa on 0,9.

Pihasuunnitelma

Pihasuunnitelma, Nomaji 2.7.2021

Katualue

Hiirakkokujan katualue ja Raudikkopolku kuuluvat asemakaava-alueeseen. Hiirakkokujalle määrätään puurivi ja Hiirakkokujan päätteestä osoitetaan yhteys viheralueelle. Hiirakkokujan tilavaraus mahdollistaa kadunvarsipysäköinnin. Pyörätie-kävelytie on mahdollista rakentaa ajoradan toiselle sivulle, toiselle jalkakäytävä.

4.3 ALUEVARAUKSET

Asemakaavamuuotosalueeseen kuuluu kaksi asuinkerrostaloille varattua korttelialuetta, maantasopysäköinnille varattua korttelialuetta, pysäköintilaitokselle varattu LPA-korttelialue, Hiirakkokujan katualue, osa Hakunilantien katualuetta, Raudikkopolun jalankulku- ja pyöräilytie muutosalueen pohjoisosassa sekä virkistysalue muutosalueen itäosassa.

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Asemakaavamuutoksella Hakunilantien varteen muodostuva rakennusryhmä muodostaa Hakunilantien varteen kaupunkimaista katutilaa sekä sisäpihan puolella umpikorttelirakennetta. Hakunilantien varren uudet rakennukset ovat Hiirakkokuja ja Raudikkopolun risteyksissä korkeudeltaan 9 kerrosta ja näiden väliin jäävin osin 5 ja 6 kerrosta. Hiirakkokujan päätteen eteläpuolelle sijoittuvat uudet rakennukset ovat myös korkeudeltaan 9 kerrosta.

Uudisrakennusten pysäköintipaikat osoitetaan pihalle LPA-alueelle ja Hiirakkokujan päätteeseen osoitettavaan enintään 5 kerroksiseen pysäköintilaitokseen.

Asemakaavassa esitetään vaatimuksia korttelin 94004 Hakunilantiehen rajautuvien tonttien kivijalkakerroksen laatuun, ulkoasuun ja toiminnallisuuteen ja kannustaa sen muunneltavuuteen.

Kivijalkakerrokseen on sijoitettava yhteensä vähintään 100 k-m2 liike- ja myymälätilaa, jonka lisäksi on toteutettava vähintään 200 k-m2 asukas- ja yhteistilaa, joka on muutettavissa liike- ja myymälätilaksi. Asemakaava sallii myös määräysten mukaisten irtaimistovarastojen muuttamisen liike- ja myymälätilaksi. Asuntojen irtaimistovarastot sallitaan myös kerroksiin. Kivijalkakerroksen on oltava avoin ja toiminnallinen, joka on huomioitava myös sen sisätilojen ja rakenteiden suunnittelussa.

Asemakaavassa esitetään laatuvaatimuksia pihaille sekä Hakunilantien ja Raudikkopolun aukiolle.

4.3.2 Muut alueet

LPA, autopaikkojen korttelialue

Asuinkerrostalojen pysäköinti sijoittuu kaavamuuotosalueen kolmelle autopaikkojen korttelialueelle, LPA. Hiirakkokujan päätteen LPA-alueelle mahdollistetaan viisikerroksinen pysäköintitalo. Pysäköintilaitoksen laadusta, ulkoasusta ja viihtyisyydestä sekä sen sijainnin huomioimisesta Hiirakkokujan päätteessä ja ulkoilureitin varrella esitetään määräyksiä.

Korttelialueelle osoitetaan paikka muuntamolle.

Liikennealueet

Hiirakkokujan katualue sisältyy asemakaavamuutokseen. Kaavassa esitetään katupuita uudelleen

rakennettavalle kadulle.

Hakunilantien katualuetta on laajennettu nykyisestä. Ehdotuksessa on varauduttu Vantaan ratikan tilavaraukseen sekä pyöräilyn laatukäytävän tilavaraukseen.

Virkistysalueet

Alueen itäpuolella sijaitsevalle virkistysalueelle osoitetaan kulku Hiirakkokujan päätteestä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Vaikutusten arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) sekä muun lähtökohta-aineiston tavoitteiden toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen ja tukee niiden kehittymistä. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Kaavaratkaisu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT), voimassa olevan maakuntakaavan, Uusimaa-kaavan 2050, voimassa olevan yleiskaavan sekä yleiskaavaluonnoksen 2020 mukainen. Asemakaavamuutos noudattaa Hakunilan kaavarungon (2017) periaatteita ja siinä on huomioitu Vantaan ratikan rakentamisen vaatimat tilavaraukset. Asemakaavamuutos noudattaa Resurssiviisauden tiekartan periaatteita, Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa, Vantaan arkkitehtuuriohjelmaa 2015, maapoliittisia linjauksia koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta, Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa sekä MAL 2019:n tavoitteita. Asemakaavamuutostyö on tehty tiiviissä yhteistyössä hakijan kanssa: asemakaavamuutos on hakijan tavoitteiden mukainen.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asuinkorttelin täydennysrakentaminen muuttaa voimakkaasti rakennettua ympäristöä Hakunilan ostoskeskuksen tuntumassa, tulevan ratikkareitin varrella. Hakunilantien aikaisemmin väljä pysäköintialueiden määrittelemä tunnelma vaihtuu kaupunkimaisemmaksi katukuvaksi liiketiloineen ja kadunvarren kivijalkakerroksineen. Olemassa olevien asuinrakennusten pihat muuttuvat suojaisammiksi Hakunilantien suuntaan.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää Hakunilan keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja tulee uudisrakennuksiin yhteensä noin 330 noin 400 - 500 uudelle asukkaalle. Uusien asuntojen kokoa säätelemällä voidaan ennakoida perheasuntojen määrää ja arvioida ikäjakaumaa alueella.

Yhdyskuntarakenne

Kortteli sijaitsee Hakunilassa keskeisellä ja helposti täydennysrakennettavalla alueella. Hiirakkokujan katujatke asukkaiden pysäköintitonttien väleissä on tarjonnut ilmaisen pysäköintimahdollisuuden. Uudisrakentamisesta pääosa sijoittuu Hakunilantien varteen LPA-alueelle ja muodostaa Hakunilantien varteen kaupunkimaista katutilaa palveluineen.

Saman tyyppinen täydennysrakentaminen on mahdollista myös muualla Hakunilan keskustassa Hakunilantien ja Kyytitien reuna-alueilla.

Viitesuunnitelman mukaisen rakentaminen on esitetty kuvassa punaisella, vuonna 2020 vahvistuneiden asemakaavamuutosten 002412 Heparinne ja 002340 Raudikkokuja viitesuunnitelmien mukainen rakentaminen on kuvassa esitetty harmaalla.

Vaalealla sinisellä kaavioon merkityt reuna-alueet ovat maantasoisina pysäköintialueina, joiden täydennysrakentamismahdollisuuden edellytykset voidaan selvittää.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen vaikuttaa merkittävästi Hakunilan ostoskeskuksen lähiympäristön kaupunkikuvaan. Avoin maisema muuttuu suljetummaksi kantakaupunkityyppiseksi. Ulkotila korttelien sisällä muuttuu yksityisemmäksi asukkaiden omaksi alueeksi.

Korttelin luoteiskulmaan sijoittuu toiminnallinen yhtenäiseksi kaupunkitilaksi (kat) määrätty pieni aukio. Maantasokerroksen toiminnalliset tilat sekä 50 k-m² liiketilaa on määrätty aukion yhteyteen ja sille avautuvaksi. Maantasokerrokseen määrätään 100 k-m² liiketilan lisäksi 200 k-m² liiketilaksi muutettavissa olevaa asukas- ja yhteistilaa, joka aukeaa pääosin Hakunilantien ja Raudikkopolun aukiolle. Toiminnallisella tilalla ja kaavan määräyksellä avoimuudesta, tilojen yhdisteltävyydestä ja porrashuoneisiin pääsystä myös kadun puolelta tavoitellaan elävää, kaupunkimaista katutilaa.

Hakunilantien katukuva

Asemakaavamuutoksella tiivistetään Hakunilantien vartta kaupunkimaiseksi. Väljän, laajojen pysäköintialueiden värittämä katukuva tiivistyy kaavahankkeen toteutuessa eläväksi kaupunkikaduksi. Muutos on kaavarungon (2017) mukainen ja sen periaate pohjautuu YITin ja Saton laatimaan aineistoon Hakunilan täydennysrakentamisesta. Kaavamuutosalueen pohjoispuolella on vahvistunut Raudikkokujan asemakaavamuutos (002340) ja hieman etelämmässä Hakunilantien varressa Heperinteen asemakaavamuutos (002412). Alla olevissa kuvissa esitetään Hakunilantien luonnetta näiden kahden sekä tämän asemakaavamuutoksen (002424) toteutumisen jälkeen. Hakunilantien vartta kehitetään edelleen näissä kolmessa

asemakaavamuutoksessa käytettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kaukomaisema

Asemakaavamuutoksen mukaiset Hiirakkokujan päähän sijoittuvat 9-kerroksiset kaksi asuinkerrostaloa tulevat erottumaan kaukomaisemassa uusina elementteinä. Uusi pysäköintilaitos jää matalammalle. Kaukomaiseman muutos ei ole suuri verrattuna 1970-luvulla rakennetun asuinalueen aiheuttamaan muutokseen. Kartanon alueella silmänkorkeudella havainnoidessa muutos on vaikeasti ja paikoitellen mahdotonta havaita. Uudet kaukomaisemassa näkyvät kerrostalot ovat hyväksyttävissä.

Ilmakuva laaksosta, Arkkitehtitoimisto Kanttia2, 29.6.2021

Asuminen

Kaava-alueelle tulee arviolta noin 330 uutta kerrostaloasuntoa. Uusien asuntojen asuntotyyppijakauma viitesuunnitelmissa (Kanttia2, 11.6.2020) on kaupungin tavoitteiden mukainen. Yksiöitä on esitetty 26% asunnoista, kaksioita 50%, kolmioita 22,7 % ja neliöitä 1,3 %.

Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun huonoa asuntotilannetta sekä monipuolistavat asuntorakennetta. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Näkymä Hiirakkokujan ja Hakunilantien risteyksestä, Arkkitehdin näkemys, Arkkitehtitoimisto Kanttia2, 29.6.2021

Palvelut ja työpaikat

Alueelle tulee joitain uusia työpaikkoja liiketilojen myötä. Asukkaiden lisäys vaikuttaa positiivisesti Hakunilan palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien, kävely- tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena. Asukasmäärän kasvu lisää päiväkotij- ja koulupaikkojen tarvetta.

Taloudelliset vaikutukset

Yhden korttelin täydennysrakentamisen mahdollistavalla asemakaavamuutoksella ei ole suuria välittömiä taloudellisia vaikutuksia Hakunilan kaupunginosalle. Saman tyyppinen rakentaminen on periaatteessa mahdollista monilla Hakunilan asukaspyrköintitonteilla. Korttelin täydennysrakentaminen lisää lähistön taloyhtiöissä kiinnostusta ja todennäköisesti alueella on yhtiöitä, jotka tulevaisuudessa päätyvät lisärakentamiseen.

Kaavamuutosalueella nykyisten kortteleiden rakennusoikeus asemakaavassa on lähes 20 000 k-m², joka likimain tuplaantuu tehokkaan tiivistämisen myötä. Tämä on kaavatalouden kannalta erittäin hyvä, koska alue sijaitsee kehitettävällä asuinalueella tulevan ratikan varrella. Vantaan ratikan

linjaus kulkee viereistä Hakunilantietä pitkin ja sitä ennen liikennettä hoidetaan nykyisillä tiheän vuorovälin bussilinjoilla sekä vuodesta 2021 alkaen runkolinjabussilla. Hakunilasta pääsee sekä Tikkurilaan, Mellunmäkeen että Rautatientorille/Kalasatamaan ilman vaihtoja. Uusi rakentaminen mahdollistaa alueen kehittämistä ja palvelutason säilymistä. Hakunilan kaupalliset palvelut sijaitsevat ostoskeskuksessa vain noin 300 metrin päässä, jossa on myös kunnallisia palveluja, kuten terveyskeskus. Koulu ja päiväkotia on 500 metrin säteellä.

Uusi rakentaminen ei vaadi uutta kunnallistekniikan rakentamista, eikä toisaalta johtosiirtojakaan. Hankkeen yhteydessä toteutetaan maanvaihtoja puolin ja toisin eli yleisiä alueita muuttuu korttelialueiksi ja korttelialuetta katu- ja puistoalueiksi. Näin maankäyttö saadaan tarkoituksenmukaisemmaksi ja esimerkiksi kunnallistekniikkaa ei ole korttelialueen rasitteena.

Kallio on alueella hyvin pinnassa, joten rakentamista varten on mahdollista, että kalliota joudutaan louhimaan. Syntyvää louhetta olisi massatalouden kannalta parasta saada murskattua ja käytettyä paikan päällä. Myös muilta osin maa-aineksen hyötykäyttöä on syytä tutkia.

Maanomistaja osallistuu yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin maankäyttösopimuksella. Lisäksi kaupunki saa jonkin verran korttelialuetta maanvaihdossa.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista osa korttelin omistusasuntoihin. Yhteinen korttelipiha on avoin ilman aitoja. Ulko-oleskeluun varataan kulmarakennusta lukuun ottamatta omat erilliset alueet. Hakunilan ostoskeskus on noin minuutin kävelymatkan päässä. Tavoitteena on sosiaalisesti monipuolinen korttelikokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää lähistön virkistysalueiden käyttöä.

Liikenne

Ratkaisu lisää osaltaan alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Hiirakkokujalla ja välittömässä läheisyydessä Hakunilantiellä. Liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen. Yhteydet Tikkurilan keskustaan, Lahdenväylälle ja Kehä III:lle ovat sujuvat.

Vesihuolto

Asemakaavan muutosalueen keskellä nykyinen Hiirakkokuja d100 vesijohto uusitaan d110M ja jatketaan Hakunilantien suuntaan 175m. Kaava-alueen pohjoisosaan Raudikkopolulle rakennetaan 75 m uutta d110M vesijohto, joka liitetään nykyiseen vesijohtoon. Uudet vesijohdot sijoitetaan pääosin katualueelle. Uuden pysäköintitaloa kohdalla nykyistä vesijohtoa siirretään eteläpuolelle puistoraitin alle.

Asemakaavan muutosalueen keskelle rakennetaan Hiirakkokujan uusi jätevesiviemäri d300M vesijohdon rinnalle ja liitetään Hiirakkokujan päässä nykyiseen viemäriin. Kaava-alueen pohjoisosaan rakennetaan uusi d200M jätevesiviemäri, joka liitetään nykyiseen jätevesiviemäriin Raudikkopolun päässä. Uudet viemäriinjat sijoitetaan katualueelle. Nykyistä viemäriä siirretään vesijohdon kanssa pysäköintitalon kohdalla puistoraitin alle.

Asemakaavan muutosalueen keskelle Hiirakkokujan katualueelle rakennetaan hulevesiviemäri d300 ja jatketaan Hiirakkokujan päähän. Pysäköintitalon kohdalla hulevesiviemäriä siirretään ja liitetään nykyiseen hulevesiviemäriin. Lisäksi Raudikkopolulle rakennetaan uusi d300B hulevesiviemäri.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää tonteilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Asemakaavamuutosta varten on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma, joka toimii lähtökohtana rakennussuunnittelulle. Hulevesien hallintarakenteet on mitoitettava 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamotoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tontin hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupaa haettaessa.

Ympäristöhäiriöt

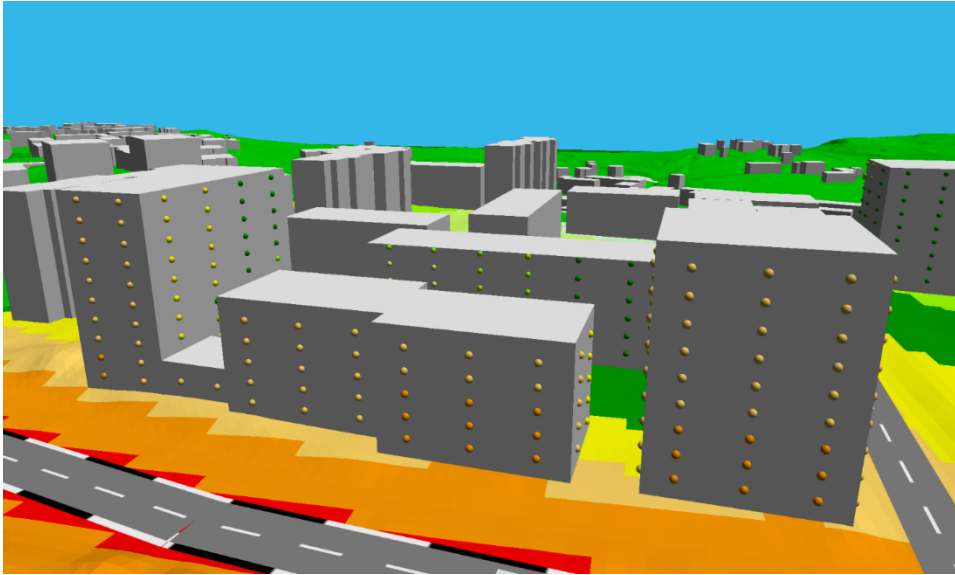
Kaavatyön yhteydessä tehtiin Hiirakkokujan melu-, runkomelu- ja värinäselvitys, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2.1.2020. Selvitys on kokonaisuudessaan kaava-aineiston liitteenä. Lentomelu ei aiheuta Hakunilassa ongelmia.

Liikennemelu

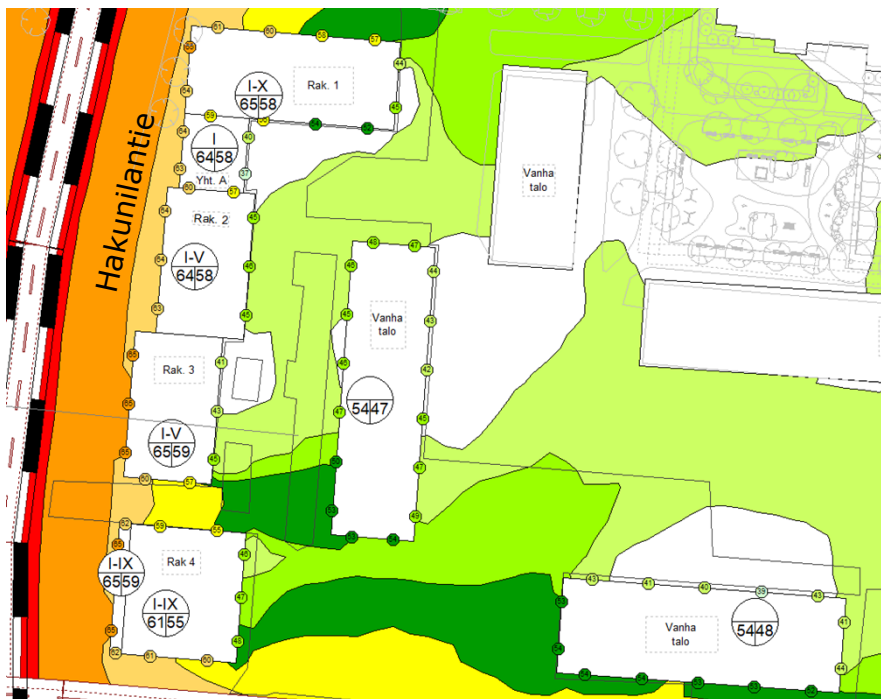
Jotta asemakaava-alueella varmistetaan tulevaisuudessa laadukkaasta liikennemelun ohjeavot täyttävästä asuinympäristöstä, kaavamääräyksissä otetaan huomioon meluntorjunta. Tehdyssä meluselvityksessä huomioitiin ajoneuvoliikenteen ja Hakunilantietä kulkevaksi suunnitellun pikaraitiotien aiheuttama melu.

Uudisrakentaminen vähentää korttelin keskelle jäävän piha-alueen sekä Hiirakkokuja 4 rakennusten länsipuolen melutasoa nykyisestä. Sekä päivä- että yöajan keskiäänitasovaatimukset alittuvat vuoden 2040 ennustetuilla liikennemäärillä korttelin ulko-oleskelualueilla.

Julkisivun äänitaso ei tehdyn selvityksen mukaan ylitä 65 dB (päiväajan keskiäänitaso) missään kohtaa julkisivuja. Suurin julkisivuun kohdistuva melutaso on paikoin Hakunilantien puoleisten julkisivujen alimpia kerroksia 65 dB. Alla olevassa kuvassa oranssit pisteet. Näillä julkisivuilla, sekä lisäksi kyseisten rakennusten Hiirakkokujan ja Raudikkokujan puoleisilla julkisivuilla asemakaavassa on asetettu julkisivun ääneneristysvaatimukseksi 30 dBA.

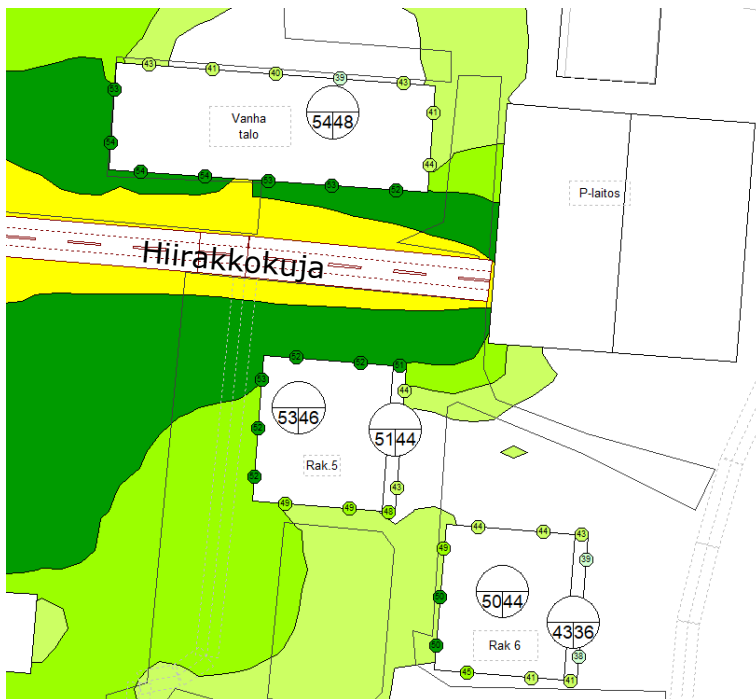
Seuraavissa kuvissa on esitetty julkisivumelun tasot rakennusten eri osissa päivä- ja yöaikaan. Ympyrässä on roomalaisin luvuin ohjearvon ylittävät kerrokset ja alla vasemmalla suurin päiväajan sekä oikealla yöajan keskiäänitaso.

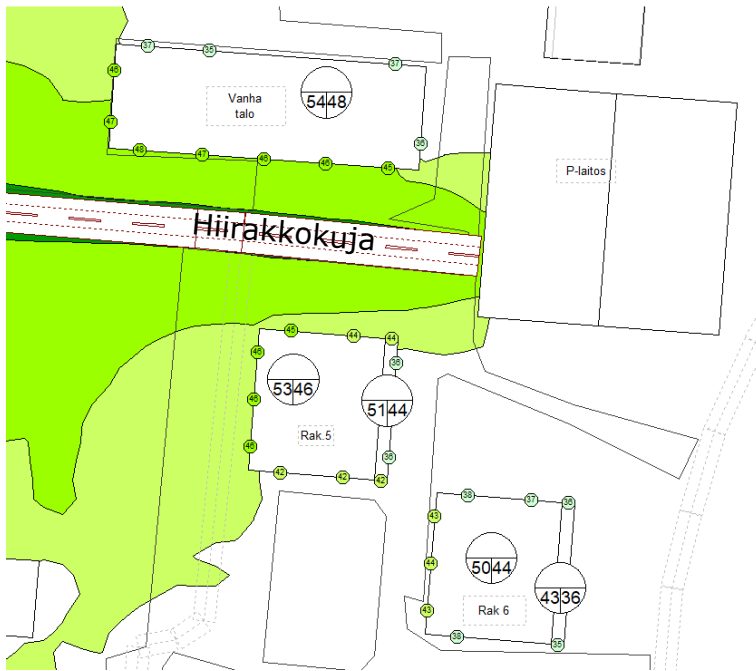
Kuva yllä: Julkisivumelu päivällä, Hakunilantien varsi sekä olemassa olevat rakennukset. Hakunilantien varren kahden eteläisimmän rakennuksen avonainen väli on kaavaratkaisussa estetty. (FCG, 2020)

Kuva yllä: Julkisivumelu yöllä, Hakunilantien varsi sekä olemassa olevat rakennukset. Hakunilantien varren kahden eteläisimmän rakennuksen avonainen väli on kaavaratkaisussa estetty. (FCG, 2020)

Kuva yllä: Julkisivumelu päivällä, rakennukset Hiirakkokujan päätteessä (FCG, 2020)

Kuva yllä: Julkisivumelu yöllä, rakennukset Hiirakkokujan päätteessä (FCG, 2020)

Asemakaavassa esitetään ääneneristysvaatimukset ohjearvon ylittävälle julkisivuille. Lisäksi AK-korttelialueella on määräykset: "Asunnot eivät saa avautua vain niille osille julkisivua, joille kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna." ja "Parvekkeet on lasitettava."

Runkomelu

Tehdyn selvityksen mukaan tieliikenteen mahdollisesti aiheuttaman runkomelun osalta lähin rakennus täyttää 5 m turvaetäisyyden, mutta raitiotieliikenteen osalta arviointi täytyi tehdä laskennallisesti.

Arviointia hankaloitti, ettei raitiotien paikkaa Hakunilantiellä ole tiedossa. Jos kiskot ovat nykyisen ajoradan itäreunassa, on etäisyys lähimpään uuteen rakennukseen noin 15 m. Olettaen rakennuksessa olevan pohjakerros, on runkomelutaso ensimmäisessä asuinkerroksessa 43 dB, mitkä ylittävät suosituksen ja siten rakennuksen perustus tai kiskot tulee kummassakin vaihtoehdossa eristää runkomelun kulkeutumista vastaan. Nykyisistä rakennuksista lähinnä on Hiirakkokuja 4, jonka etäisyys on noin 49 metriä ja runkomelun taso on 34 dB.

Koska myös nykyisen rakennuksen runkomelutaso on lähellä suositusta, tulisi mieluiten raitiotiekiskot eristää, jotta runkomelutaso vähenee alle suositustason.

Tärinä

Alueen maaperästä ei ole tarkkaa geologista tietoa. Todennäköisesti se on kalliota ja hiekkamoreenia. Kallio edistää runkoäänen etenemistä eniten, FCG:n tekemissä runkomelu- ja tärinä-laskelmissa oletettiin maaperän olevan kalliota. Runkomelun kannalta ajoneuvoliikenteen etäisyys lähimpiin rakennuksiin täyttää 5 m turvaetäisyyden. Raitioliikenteen osalta on arvioitu raitiotievaunujen tyyppi sekä ratakiskojen paikka katualueella. Koska uusien rakennusten lisäksi

lähimmän nykyisen asuinkerrostalon runkomelutaso on lähellä suositusrajaa, suositellaan tulevien raitiotiekiskojen rakentamista eristettyinä. Eristäminen vaikuttaa kaikkiin olemassa oleviin rakennuksiin runkomelun johtumisalueella.

Tärinä välittyy pehmeissä maalajeissa huomattavasti laajemmalle kuin kovissa. Raitiotieliikenne ja raskas ajoneuvoliikenne ovat kiskojen vaihteiden kohtia lukuun ottamatta keskenään verrannollisia tärinän osalta. Tärinäselvityksen mukaan suunnittelualue täyttää tärinäluokka A vaatimukset eikä tärinäriskiä selvityksissä käytetyillä lähtötiedoilla ole.

Pienhiukkaset

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) määrittelemien ilmanlaatuvyöhykkeiden avulla pyritään vähentämään pienhiukkasten ja muiden liikenteen päästöjen terveyshaittoja pääkaupunkiseudulla. Minimij- ja suositusetäisyydet määrittelevät vyöhykkeet, joita lähemmäksi ei suositella asutusta. Etäisyys on ilmoitettu metreinä ajoradan reunasta rakennuksen julkisivuun tai oleskelualueen reunaan. Liikennemääränä käytetään arkivuorokauden ajoneuvomäärää. Ajoneuvomäärä Hakunilantiellä arkivuorokaudessa vuonna 2016 oli 10 000 moottoriajoneuvoa. Lähimpien asuinkerrostalojen julkisivut ovat asemakaavan mukaan vähintään noin 11 metrin etäisyydellä ajoradan reunasta. Ratikan yleissuunnitelman mukaan lähimpien asuinkerrostalojen julkisivut ovat noin 9 metrin etäisyydellä ajoradan reunasta. Ilmanlaatuvyöhykkeiden mukaiset rakentamisetäisyydet täyttyvät. Ilmanlaatuvyöhykkeen minimietäisyys Hakunilantien ajoradan reunaan on 7 metriä ja suositusetäisyys 20 metriä.

Alla olevassa kuvassa HSY:n sekä Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen rakentamisetäisyydet ilmanlaadun mukaan:

Ajoneuvoa arki-vrk	Asuinrakennukset / metriä	
	minimietäisyys	suositusetäisyys
5 000		10
10 000	7	20
20 000	14	40
30 000	21	60
40 000	28	80
50 000	35	100
60 000	42	120
70 000	49	140
80 000	56	150
90 000	63	150
100 000	70	150

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutos ei heikennä hulevesien hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, sillä kaavan yhteydessä laaditaan hulevesien hallintasuunnitelma. Pihalle tehdään maastonmuotoiluun kasvullista ja imeyttävää viheraluetta, jolloin hulevesiä on mahdollista viivyttää alueella. Myös viherkattoja vaaditaan rakennettaviksi. FCG on laatinut korttelin hulevesisuunnitelman asemakaavamuutosta varten.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta täydennysrakentaminen tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita kevyen liikenteen yhteyksiä ja joukkoliikennepalveluja.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kaavamuutos toteuttaa kestävästi täydentyvää ja sekoittuvaa kaupunkirakennetta. Julkisen liikenteen yhteydet ovat kaavamuutosalueelta hyvät. Kaavamuutoksessa varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja resurssitehokkaat, luonnonmukaiset ratkaisut ovat käytössä, mm viherrakenteessa ja hulevesien käsittelyssä. Luonnon monimuotoisuutta kartutetaan kaavamääräyksiin. Viheralueet ovat kaavamuutosalueelta helposti saavutettavissa.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuusmenetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin.

Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Asemakaavavaiheen laskelman perusteella vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,9 asemakaavamuutosalueella on saavutettavissa. Kaavassa määrätään piharakennusten ja autokatosten viherkatoista, säilytettävästä puustosta, kestävästä ja laadukkaista materiaaleista, kasvillisuuden monilajisuudesta ja hulevesien hallinnasta. Vihertehokkuustuloskortti on selostuksen liitteenä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen ja päätös on saanut lainvoiman.

5. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kirsi Ojala
Ilkka Oikarinen
Sauli Kosonen
Mauno Aho

Sato Oy
YIT Suomi
Kanttia 2 Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Pitkänen Risto	JS-audit / As Oy Hiirakkokuja 6
Pekka Kampman	Y-Säätiö
Jouni Suominen	As Oy Hiirakkokuja 6
Nomaji maisema-arkkitehdit Oy	

Vantaan kaupunki:

Vesa Karisalo	aluearkkitehti
Mari Jaakonaho	asemakaava-arkkitehti
Anna Hellén	asemakaava-arkkitehti
Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Merja Hokkanen	kaavoitusteknikko
Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Antti Auvinen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
Marjut Viljanen	liikenneinsinööri
Anna-Leena Karhunen	geotekniikkainsinööri
Heidi Burjam	viheraluesuunnittelija
Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 9. päivänä marraskuuta 2021.

Noora Koskivaara
aluearkkitehti vs.

Mari Jaakonaho
asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	04.01.2021
Kaavan nimi	002424 Hiirakkokuja 94 Hakunila		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	11.11.2019
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002424
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,1314	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,1314

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

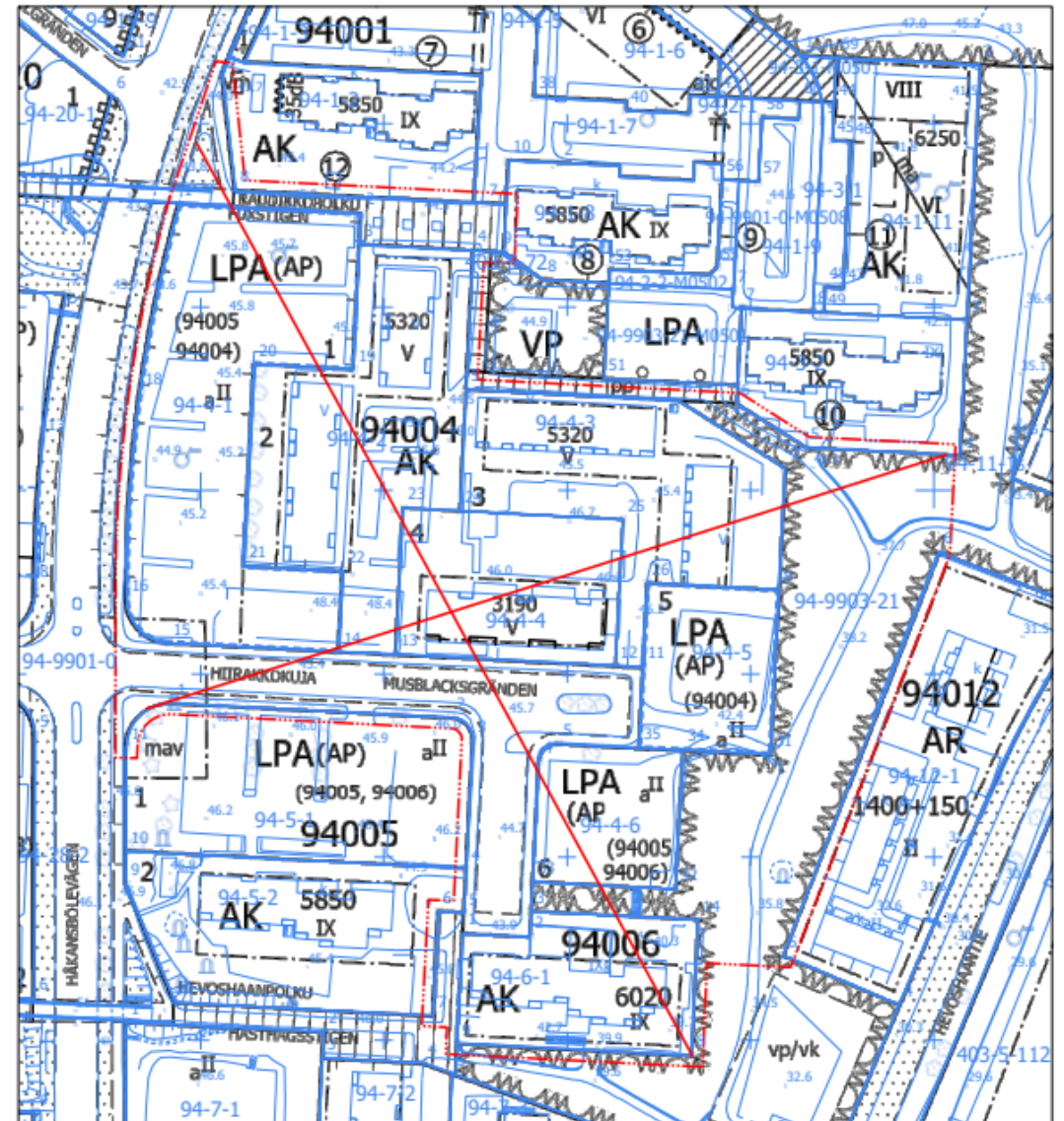
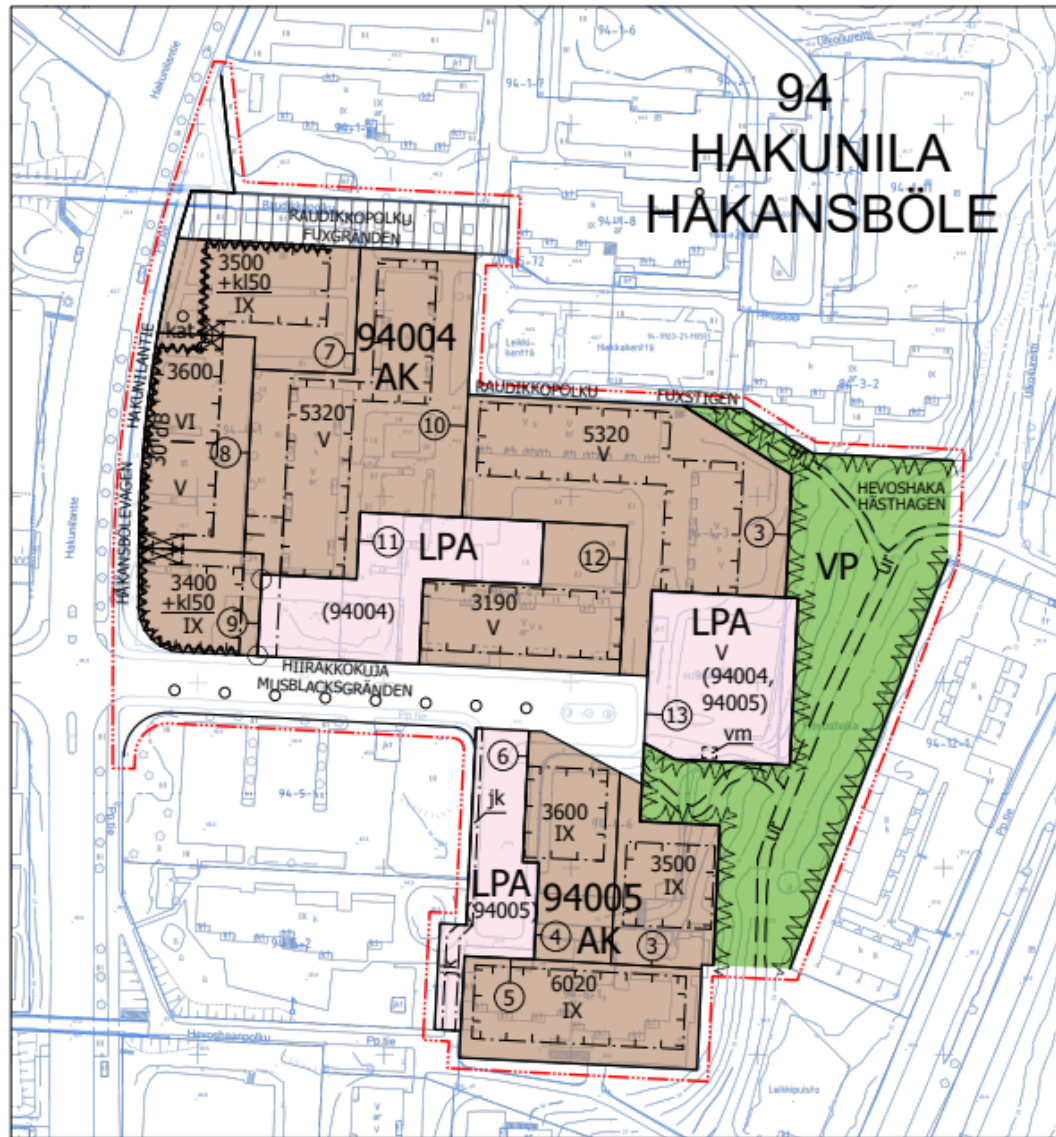
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,1314	100,0	37550	1,20	0,0000	17700
A yhteensä	1,7144	54,7	37550	2,19	0,4636	17700
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,5132	16,4			-0,0547	
R yhteensä						
L yhteensä	0,9038	28,9			-0,4089	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,1314	100,0	37550	1,20	0,0000	17700
A yhteensä	1,7144	54,7	37550	2,19	0,4636	17700
AK	1,7144	100,0	37550	2,19	0,4636	17700
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,5132	16,4			-0,0547	
VP	0,5132	100,0			-0,0547	
R yhteensä						
L yhteensä	0,9038	28,9			-0,4089	
Kadut	0,3139	34,7			-0,0739	
Kev.liik.kadut	0,1132	12,5			0,0265	
Ap	0,4767	52,7			-0,3615	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002424

Päiväys
Datum

17.8.2021
tarkistettu/korrigerat 9.11.2021

Vantaan kaupunki
HIIRAKKOKUJA

Kaupunginosa 94, Hakunila

Vanda stad
MUSBLACKSGRÄNDEN

Stadsdel 94, Häkansböle

Asemakaavan muutos

Kortteli 94004 ja osa korttelia 94005 sekä katu- ja virkistysalueet.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osat kortteleista 94004 ja 94005.

1:2000

Ändring av detaljplanen

Kvarteret 94004 och del av kvarteret 94005 samt gatu- och rekreationsområden.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Delar av kvarteren 94004 och 94005.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Korttelin 94004 tontit 7, 8 ja 9 tulee rajata koko katualueisiin rajoittuvalla rakennusalaltaan rakennuksin ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin rakentein.

Korttelin rakennukset ja niiden katujulkisivut tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan laadukkaina ja kaupunkimaisina.

Rakennuksien julkisivuissa tulee käyttää laadukkaita ja kestäviä materiaaleja.

Rakennuksen julkisivut eivät saa muodostua yhtenäisestä pinnasta vaan julkisivut on jaettava osiin esimerkiksi materiaali-, syvyys- tai väri vaihteluin.

Mahdolliset elementtisaumat on häivyttävä arkkitehtuurin keinoin.

Korttelin 94004 tonttien 7, 8 ja 9 Hakunilantien ja pihan yhdistävien rakennusten kulkuaukkojen tulee olla vähintään noin 5 metrin korkuisia tai antaa vaikutelma 5 m korkeudesta ja niitä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Aukkojen päällä olevien julkisivujen tulee liittyä rakennusten arkkitehtuuriin.

Korttelin 94004 tonttien 7, 8 ja 9 rakennuksissa porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin.

Korttelissa 94004, tonteilla 7, 8 ja 9 rakennuksen kahteen alimpaan kerrokseen ei saa rakentaa ulkonevia parvekkeita kadun puolella, vähäisiä kaupunkikuvallisesti perusteltuja määriä lukuunottamatta.

Autokatosten, muurien ja muiden pihan rakenteiden tulee liittyä asuinrakennusten arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan. Pihan rakenteet eivät saa heikentää viihtyisyyttä ja turvallisuuden tuntua pihan alueilla.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Stadsbild och arkitektur

Kvarteret 94004 tomtorna 7, 8 och 9 ska avgränsas till hela den längd som gränsar till gatuområden med byggnader samt konstruktioner på en stadsbildsmässigt hög nivå.

Kvarterets byggnader och deras gatufasader ska uppföras så att de med avseende på stadsbild och arkitekturen är högklassiska och urbana.

Högklassiga och hållbara material ska användas i byggnadernas fasader.

Byggnadens fasader får inte bestå av en obruten yta utan fasaderna ska delas in i delar med hjälp av skiftande material, djup eller färger.

Eventuella elementfogar skall döljas med hjälp av arkitektoniska medel.

På tomt 7, 8 och 9 i kvarteret 94004 passerar i byggnaden mellan gården och Häkansbölevägen ska vara minst cirka 5 meter höga och de ska framhåvas med arkitektoniska medel. Fasaderna ovanpå passagera ska anknyta till byggnadernas arkitektur.

På tomt 7, 8 och 9 i kvarteret 94004 till byggnaderna ska det finnas ingång till trapphusen både från gården och gatan.

Entréerna ska framhåvas med arkitektoniska medel.

I kvarteret 94004, på tomt 7, 8 ja 9 får utskjutande balkonger inte byggas mot gatan på de två nedersta våningarna med undantag för små mängder som är motiverade av stadsbild.

Täckta bilparkeringar, murar och övriga konstruktioner på gårdsplanen ska ha en koppling till bostadshusens arkitektur och stadsbild. Gårdens konstruktioner får inte minska tryggheten och trygghetskänslan i gårdsområdena.

IV-konehuoneet ja tekniset laitteet on sovitettava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Rakennusten ja katualueen välinen alue Hakunilantien, Hiirakkokujan ja Raudikkopolun puolella tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Kivijalkakerros korttelin 94004 tonteilla 7, 8 ja 9:

Korttelissa 94004, tontilla 7, 8 ja 9 katualueiden puolella tulee muodostaa avoin ja toiminnallinen, koko korttelin kiertävä yhtenäinen yhden tai kahden kerroksen korkuinen kivijalkakerros.

Kivijalkakerrokseen on korttelissa 94004 sijoitettava kadun puolelle toiminnallista tilaa vähintään yhteensä 200 k-m², josta vähintään 100 k-m² on oltava liike- ja myymälätilaa ja loput liike- ja myymälätilaksi muutettavissa olevaa asukas- tai yhteistilaa. Asukas- ja yhteistilan, joka on muutettavissa liike- ja myymälätilaksi saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Liike- ja myymälätilan sekä toiminnallisten asukas- ja yhteistilojen on avauduttava pääosin Hakunilantien ja Raudikkopolun risteykseen muodostuvalle aukiolle.

Kivijalkakerroksen liike-, myymälä-, asukas-, ja yhteistilojen tulee olla selkeitä ja niitä on voitava yhdistää ja jakaa. Kerroskorkeuden näissä tiloissa tulee olla pääosin vähintään 4 metriä, mutta siten, ettei tarpeetonta tasoeroa kaduntasoon muodostu.

Korttelissa 94004, tonteilla 7, 8 ja 9 kivijalkakerroksen tilat tulee järjestellä ja rakenteet suunnitella siten, että kadun puoleiset julkisivut antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman. Kivijalkakerroksen julkisivujen on oltava pääosin lasia ja umpiosien luonnonkiveä tai muuta korkeatasoista materiaalia. Näkyvää betonisokkelia ei sallita.

Rakennusoikeus ja rakennusala

Korttelin 94004 tonteilla 7, 8 ja 9 sekä korttelin 94005 tonteilla 3 ja 4 asuinrakennusten kaikkiin kerroksiin, ullakkokerroksiin sekä talousrakennuksiin saa asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, askartelu-, kerho-, pyykinpesu-, väestönsuoja- ja teknisiä tiloja. Kaavassa osoitettujen asukas- ja yhteistilojen rakennusoikeus ja sallittu muu asumista palveleva rakennusoikeus ei mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Asukas- ja yhteistilat saa rakentaa yhteisjärjestelyin.

Korttelin 94004 tonteilla 7, 8 ja 9 sekä korttelin 94005 tonteilla 3 ja 4 säännösten mukaiset irtaimistovarastot katutasossa voidaan osittain tai kokonaan muuntaa liiketiloiksi rakennusoikeuden estämättä.

Asuntoihin kuuluvat irtaimistovarastot saa rakentaa asuntojen yhteyteen.

Korttelin 94004 tonteilla 3, 10 ja 12 sekä korttelin 94005 tontilla 5 saa asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden ja kerrosluvun estämättä rakentaa lisäksi tiloja palvelutarkoituksiin kerrosalaltaan enintään 10% asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta. Lisäksi saa asuntokerrostalojen ullakolle sisustaa talon asukkaiden käyttöön tarkoitettuja sauna-, vaatehuolto- ym. tiloja.

Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Piharakennuksia saa rakentaa rakennusalaaksi merkitystä alasta ja tontinrajoista huolimatta. Piharakennuksilla on oltava viherkatto.

Parvekkeet, katokset ja muut ulokkeet saa rakentaa rakennusalan rajan yli.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot: vähintään 1 autopaikka/110 k-m², kuitenkin vähintään 1 autopaikka kahta asuntoa kohden.
Lisäksi lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².
Liiketilat: 1 ap/ 100 k-m².
Lisärakennusoikeus ei mitoiteta autopaikkoja.

Ventilationsmaskinrummen ja tekniska anordningarinhågnader ska anpassas till husets arkitektur och stadsbilden.

Utrymmen mellan byggnaderna och gatuumrådet på Håkansbölevägens, Fuxgrändens och Musblacksgrändens sidor ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gatuumrådet.

Stenfotsvåningen i kvarteret 94004 på tomt 7, 8 och 9:

I kvarteret 94004, på tomt 7, 8 och 9 mot gatuumrådena ska det skapas en öppen och funktionell sammanhängande en eller två våningar hög stenfotsvåning som går runt hela kvarteret.

I stenfotsvåningen i kvarteret 94004 ska sammanlagt minst 200 m²-vy aktivitetslokaler placeras mot gatan, varav minst 100 m²-vy ska vara affärs- och butikslokaler och resten invånar- eller gemensamma lokaler som kan ändras till affärs- och butikslokaler. Affärs-, butiks-, invånar- och gemensamma lokaler ska öppna upp huvudsakligen mot den öppna plats som bildas vid Håkansbölevägens och Fuxgrändens korsning.

Stenfotsvåningens affärs-, butiks-, invånar-, och gemensamma lokaler ska vara tydligt utformade och de ska kunna slås ihop och delas upp. Våningshöjden i dessa lokaler ska huvudsakligen vara minst 4 meter, men på ett sådant sätt att det inte uppstår en onödig nivåskillnad mot gatunivån.

I kvarteret 94004, på tomt 7, 8 och 9 ska stenfotsvåningens utrymmen organiseras och konstruktionerna planeras så att fasaderna mot gatan ger ett öppet och funktionellt intryck. Stenfotsvåningens fasader ska huvudsakligen bestå av glas och de slutna partierna av natursten eller något annat material som håller hög kvalitet. Synliga betongsocklar tillåts inte.

Byggrätt och byggnadsyta:

På tomterna 7, 8 och 9 i kvarter 94004 samt på tomterna 3 och 4 i kvarter 94005 får i alla våningar, i vindsvåningen samt i ekonomibygnaderna byggas boende betjänande förråd-, servis-, aktivitets-, invånar-, tvätt- och tekniska lokaler samt skyddsrum utöver den byggrätt som anges i planen. Den byggrätt för gemensamma utrymmen för boende som anges i planen och den tillåtna ytterligare tilläggsbyggrätten för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil-, cykelplatser eller skyddsrum.

Invånar- och gemensamma lokaler får byggas med gemensam arrangemang.

På tomt 7, 8 och 9 i kvarteret 94004 samt på tomt 3 och 4 i kvarteret 94005 kan förråd för lös egendom enligt bestämmelserna på gatuplanet delvis eller helt ändras till affärsutrymmen utan att byggrätten hindrar det.

Till bostäderna hörande förråd för lös egendom får byggas i anslutning till bostäderna.

I kvarterens 94004 tomterna 3, 10 och 12 kvarterens 94005 tomt 5 får man, utan hindrar av vad i stadsplanen anvisats angående byggnadsrätt och antal våningar, dessutom bugga utrymmen för serviceändamål högst 10% av i stadsplanen anvisats anvisad byggnadsrätt. Ytterligare får i bostadshöghusens vidsvåning inredas bastu-, klädvårds m. fl. utrymmen för husets invånare.

En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivseln och dagsljuset i trapphuset.

Gårdskonstruktioner får byggas trots den yta som betecknats som byggnadsyta. Gårdsbyggnader ska ha gröntak.

Balkonger, skyddstak eller andra utskjutande delar får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:
Bostäder: minst 1 bilplats/110 m²-vy, dock minst 1 bilplats per två bostäder.
Dessutom ska 1 bp/5000 m²-vy reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.
Affärslokaler: 1 bp/ 100 m²-vy.
Tilläggsbyggnadsrätt räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser.

Autopaikkojen suunnittelussa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot: 2 polkupyöräpaikkaa / asunto
Liiketilat: 1 polkupyöräpaikka /40 k-m²

Pyöräpaikoista vähintään puolet pitää olla sääsuojatussa ja helposti käytettävissä tilassa. Ulos sijoitettavien pyöräpaikkojen tulee olla runkolukittavia.

Pihat

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tonteilla tulee säilyttää olemassa olevia puita mahdollisimman paljon.

Piharakennuksilla on oltava viherkatto.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen ja se tulee käsitellä korkealuokkaisin materiaalein. Osan pinnoitteista on oltava luonnonkiveä. Asfalttia saa käyttää vain ajoreiteillä.

Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkkoa.

Korttelialueen leikki- ja oleskelualueet voidaan järjestää yhteisjärjestelyin. Kortteliin on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma.

Asuntokohtaiset pihat tulee aidata noin 80 cm korkuisin muurein ja istutuksin.

Tonttia ei saa aidata toista tonttia vastaan.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Hulevesien hallinta tulee hoitaa tonttikohteisella tai korttelikohtaisella järjestelmällä. Hulevesien korttelikohtaisesta hallinnasta on laadittava yhteisjärjestelysopimus. Rakennuslupa on liitettävä tontin hulevesisuunnitelma tai korttelin hulevesisuunnitelma ja yhteisjärjestelysopimus.

Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivun osille, joille kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Oleskeluun tarkoitettujen piha-alueiden meluntorjunnasta on tarvittaessa huolehdittava rakentamisyhteistyöllä tai väliaikaisin ratkaisuin. Mahdollisen väliaikaisratkaisun suunnitelmat ja meluselvitys on esitettävä rakennuslupavaiheessa.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmavaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä ja suodatettava mahdollisimman tehokkaasti.

Aurinkopaneeleita ja muita energiala säästäviä ja tuottavia ratkaisuja suositellaan tehtäväksi.

Parvekkeet on lasitettava.

Asuinhuoneessa on oltava ikkuna.

Autopaikkojen korttelialue

Kerrosluku lasketaan Hiirakkokujan tasosta.

Korttelin 94004 tontin 11 Hiirakkokujan rajautuvat autopaikat tulee rajata autokatoksiin ja niihin liittyvin rakentein. Autokatoksilla on oltava viherkatto.

Pysäköintialueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla.

Korttelin 94004 tontin 13 pysäköintitalon tulee arkkitehtuuriltaan liittyä korttelin 94005 tonttien 3 ja 4 ja/tai korttelin 94004 tonttien 7, 8 ja 9 asuinrakennuksiin.

Suunnittelussa on huomioitava pysäköintilaitoksen sijainti Hiirakkokujan päätteessä ja ulkoilureitin varrella.

Pysäköintilaitoksen seinän tulee estää pysäköinnistä aiheutuvat häiriöt asuinrakennuksiin ja pihoihin.

Pysäköintilaitoksen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja käytettävyyttä tulee edistää valaistuksella ja värien käytöllä.

Vid planeringen av bilplatser ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.

Minimiantalet cykelplatser:
Bostäder: 2 cykelplatser / bostad
Affärslokaler: 1 cykelplatser / 40 m²-vy

Av cykelplatserna ska minst hälften vara i väderskyddade och lättillgängliga utrymmen. I fråga om cykelplatser som placeras utomhus ska ramen kunna låsas fast.

Gården

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och gröneffektivitetskalkyl.

På tomterna ska befintliga träd bevaras så mycket som möjligt.

Gårdsbyggnader ska ha gröntak.

Gården ska vara högklassig och varierande och den bör anläggas med användande av högklassiga material. En del av ytbeläggningen bör vara natursten. Asfalt får inte användas.

Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling.

Kvartersområdets lek- och vistelseområden kan organiseras genom samreglering. För kvarteret ska en enhetlig plan över gården göras upp.

Bostädernas gårdsplaner ska inhägnas med ca 80 cm höga murar och planteringar.

En tomt får inte inhägnas mot en annan tomt.

I området ska fördröjning av dagvatten ordnas innan det leds ut i det allmänna dagvattenavloppet. Hanteringen av dagvatten ska ordnas genom ett tomtvist eller kvartersvist system. För kvartersvis hantering av dagvatten ska ett samregleringsavtal göras upp. Till bygglovet ska en dagvattenplan för tomten eller en dagvattenplan för kvarteret bifogas och ett samregleringsavtal.

Miljöstörningar och energiförsörjning

Bostäderna får inte öppna upp endast mot de delar av fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

Bullerskyddet i gårdsområden avsedda för utevistelse ska vid behov ombesörjas genom byggnadsordningen eller tillfälliga lösningar. Planerna för en eventuell tillfällig lösning och en bullerutredning ska presenteras i bygglovskedet.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt och filtreras så effektivt som möjligt.

Det rekommenderas att solpaneler och andra energisparande och -producerande lösningar installeras.

Balkonger ska inglasas.

Bostadsrum måste ha ett fönster.

Kvartersområde för bilplatser

Våningstalen räknas från Muslackgrändens gatunivån.

I kvarteret 94004 på tomten 11 parkeringsområdet skall avgränsas med biltak samt konstruktioner som hör till deras arkitektur på Muslackgrändens sida. Biltak ska ha gröntak.

Parkeringsområdet ska struktureras med olika ytbeläggningar och planteringar.

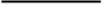

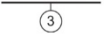

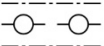

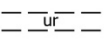
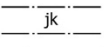

Parkeringsanläggningen på tomt 13 i kvarteret 94004 ska till sin arkitektur motsvara fasaderna av husen på tomterna 3 och 4 i kvarter 94005 och/eller husen på tomterna 7, 8 och 9 i kvarter 94004.

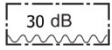
I planeringen ska parkeringsanläggningens läge i slutet av Muslackgrändens och vid friluftsleden tas till beaktande.

Parkeringsanläggningens vägg ska förhindra störningar från parkeringen för bostadshus och gårdar.

Parkeringsanläggningens trivsel, säkerhet och användbarhet ska främjas med hjälp av belysning och användning av färger.

LPA

<p>Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Hulevesien hallinta tulee hoitaa tontikohtaisella tai korttelikohtaisella järjestelmällä. Hulevesien korttelikohtaisesta hallinnasta on laadittava yhteisjärjestelysopimus. Rakennuslupa on liitettävä tontin hulevesisuunnitelma tai korttelin hulevesisuunnitelma ja yhteisjärjestelysopimus.</p>	<p>I området ska fördröjning av dagvatten ordnas innan det leds ut i det allmänna dagvattenavloppet. Hanteringen av dagvatten ska ordnas genom ett tomtvist eller kvartersvist system. För kvartersvis hantering av dagvatten ska ett samregleringsavtal göras upp. Till bygglovet ska en dagvattenplan för tomten eller en dagvattenplan för kvarteret bifogas och ett samregleringsavtal.</p>
<p>Autopaikkojen suunnittelussa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.</p>	<p>Vid planeringen av bilplatser ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.</p>
	<p>Park.</p>
<p>3500</p>	<p>Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.</p>
<p>V</p>	<p>Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.</p>
	<p>Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.</p>
<p>94</p>	<p>Kaupunginosan numero.</p>
<p>HAKU</p>	<p>Kaupunginosan nimi.</p>
<p>94004</p>	<p>Korttelin numero.</p>
<p>HIIRAKKO</p>	<p>Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.</p>
<p>3500 + kl50</p>	<p>Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liikehuoneistojen kerrosalan neliömetrimäärän.</p>
	<p>Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.</p>
	<p>Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.</p>
	<p>Osa-alueen raja.</p>
<p>kl50</p>	<p>Alleiviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.</p>
	<p>Jalankululle varattu katu/tie</p>
	<p>Katu.</p>
	<p>Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.</p>
	<p>Rakennusala.</p>
	<p>Ohjeellinen rakennusala.</p>
	<p>Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.</p>
	<p>Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.</p>
	<p>Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko. Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.</p>
	<p>Yhtenäiseksi kaupunkilaksiksi rakennettava alue. Alue on toteutettava laadukkaasti ja laadukkain materiaalein.</p>
	<p>Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.</p>
	<p>Ohjeellinen ulkoilureitti.</p>
	<p>Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa</p>
	<p>Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.</p>
	<p>Säilytettävä/istutettava puurivi</p>
	<p>Istutettava puu.</p>
	<p>Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.</p>
	<p>Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.</p>
	<p>Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.</p>
	<p>Stadsdelsnummer.</p>
	<p>Stadsdelens namn.</p>
	<p>Kvartersnummer.</p>
	<p>Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.</p>
	<p>Talserie vars första tal anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och andra tal våningsytan i kvadratmeter för affärslokaler.</p>
	<p>Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.</p>
	<p>Riktgivande gräns för område eller del av område.</p>
	<p>Gräns för delområde.</p>
	<p>Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.</p>
	<p>Gata/väg reserverad för gångtrafik</p>
	<p>Gata.</p>
	<p>Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.</p>
	<p>Byggnadsyta.</p>
	<p>Riktgivande byggnadsyta.</p>
	<p>Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.</p>
	<p>Del av område reserverad för underjordisk ledning.</p>
	<p>Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.</p>
	<p>Markeringen är bindande men platsen riktgivande.</p>
	<p>Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.</p>
	<p>Område ska anläggas högklassiskt och av högklassiga material.</p>
	<p>Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.</p>
	<p>Riktgivande friluftsled.</p>
	<p>För områdets interna gångtrafik reserverad del av område Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.</p>
	<p>Trädrad som skall bevaras/planteras</p>
	<p>Träd som ska planteras.</p>

Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL liikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.

Beteckningen anger den sida av byggnadsytan där ljusisolering ΔL mot vägtrafikbuller i ytterskiktet ska vara minst 30 dB.

(94004, 94005)

Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

Siffrorna inom parentes anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanerin

Noora Koskivaara
Aluearkkitehti vs. / Områdesarkitekt vik.

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

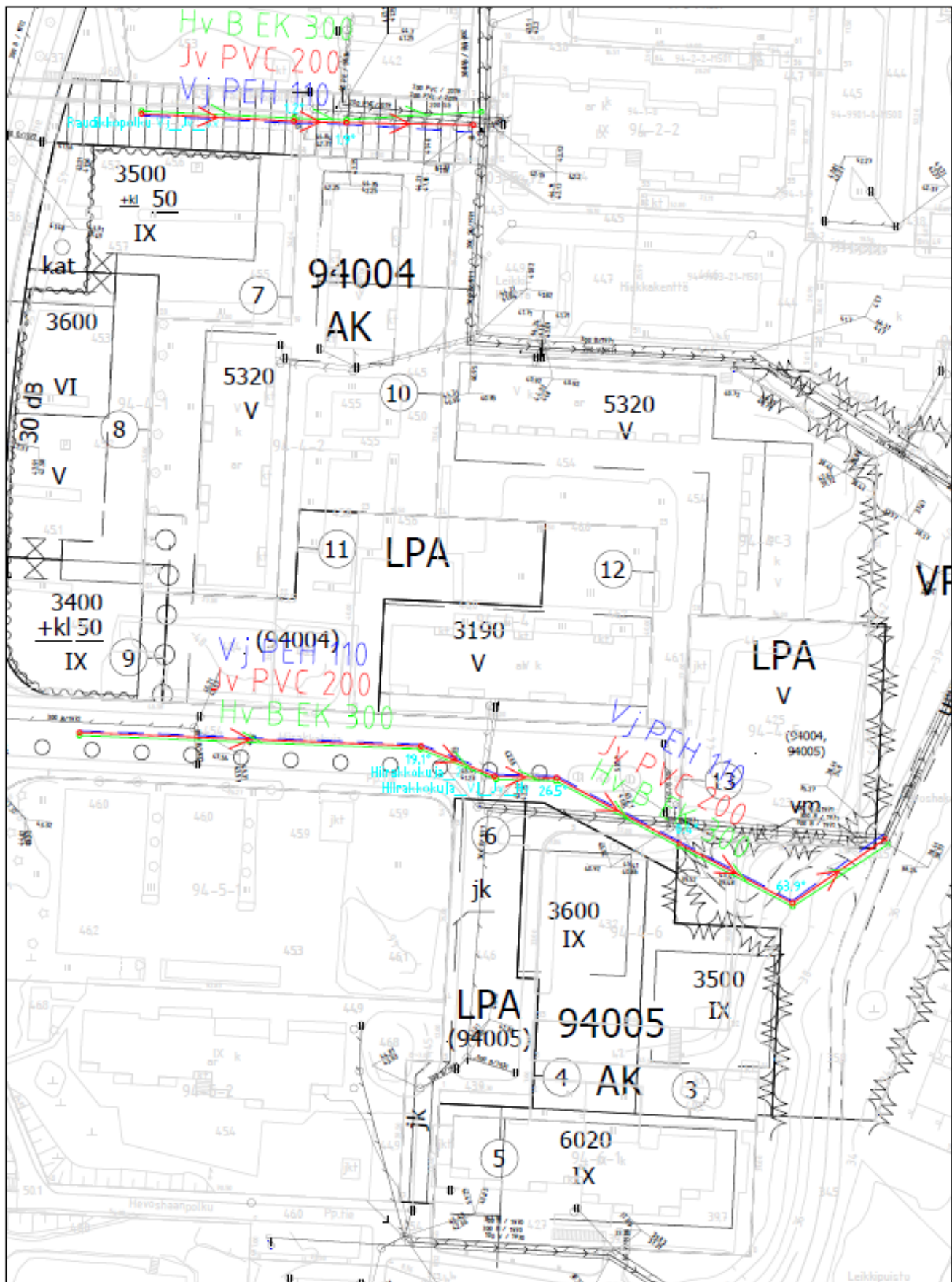
Vantaalla / Vanda __/__/20__

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Kimmo Junntila
Kaupungeodeetti / Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__/20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__/20__

Vantaan kaupunki
copyright

Antti Auvinen
tulosteen laatija

12.1.2021
päiväys

VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA

002424 HIIRAKKOKUJA

0 20 100 m

ETRS-GK25
Koord.järj.

N2000
Korkeusjärj.

1:1 000
Mittakaava

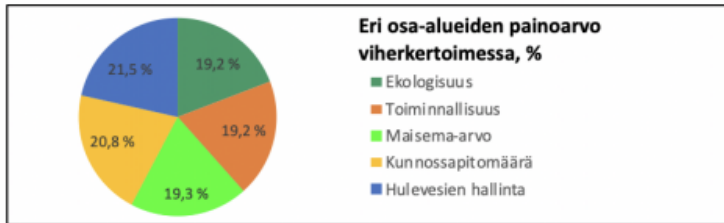
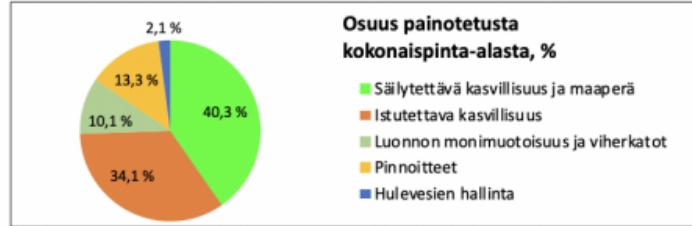
Vihertehokkuuslaskelma

Vihertehokkuus	1,1
Tavoitetaso	0,9

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

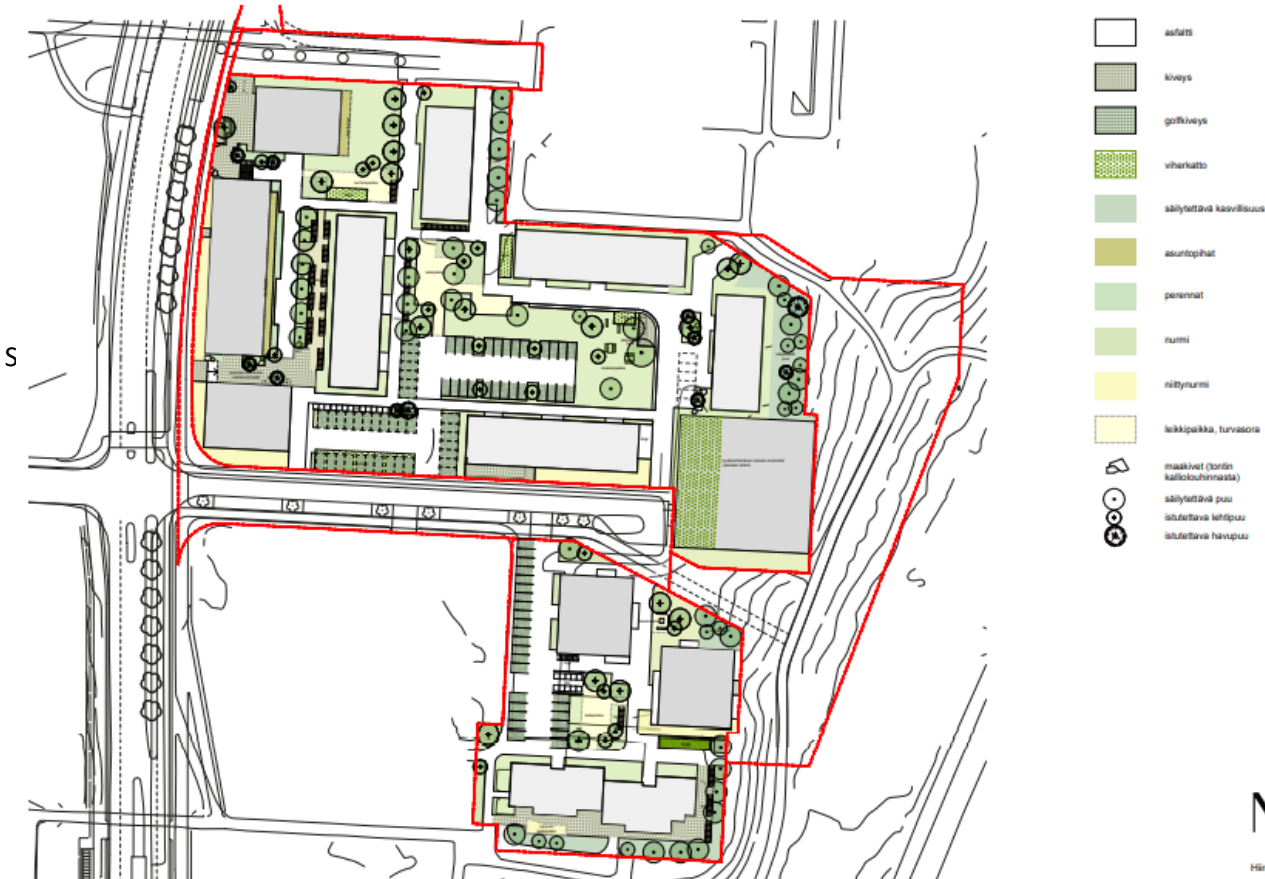
Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	4	7
Istutettava kasvillisuus	6	8
Luonnon monimuotoisuus ja viherkatot	2	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	16	36

Hulevesimäärä m ³	
102,4	
Valuma kerroin C	0,7
Viivytystilavuustarve m ³	102,4
Jää viivytämättä m ³	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³
13,6	88,8
Läpäisemättömän pinnan osuus	
26 %	

Kaavavaiheen pihasuunnitelma

Pihasuunnitelma

NOMAJI

Hiirakkokuja Pihasuunnitelma
1:1000 LUONNOS 2.7.2021

Suunnitelma Nomaji, 20.4.2020

Viherkerroin

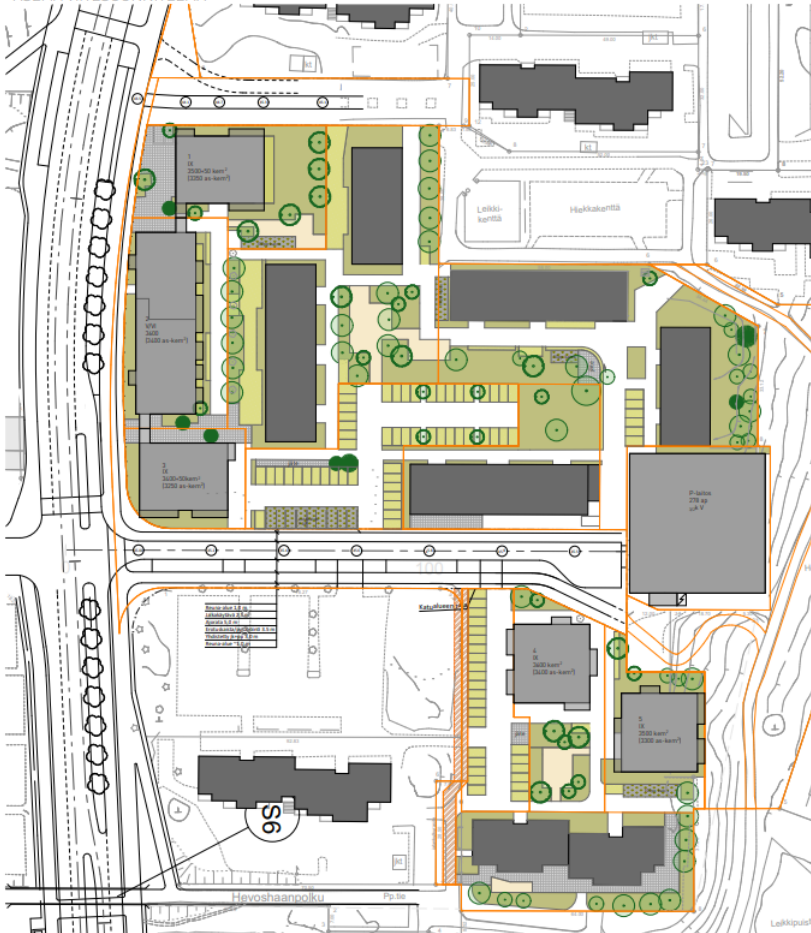
Viherkehokkuus (saavutettu taso)		Elementin määrittely		Yksikkö	Pinta-ala tai lukumäärä	Painotus (Viherkerr. oin)	Painotettu pinta-ala, m ²	Valumakerroin C
1.06	Tarvittava	1	Säilytettävä hyölyturviteiden isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä > 3m tai leveys 40 m ² / halkaisija 7,5m)	kpl	34	3,5	4760,0	
0,9	Säilytettävä hyölyturviteiden isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä 6-7 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 5m) tai pyökkipuinen puu	2	Säilytettävä hyölyturviteiden isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä 6-7 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 5m) tai pyökkipuinen puu	kpl	17	3,5	1190,0	0,15
21,983	Säilytettävä hyölyturviteiden isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä 1,5-2 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 4,4 m)	3	Säilytettävä hyölyturviteiden isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä 1,5-2 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 4,4 m)	kpl	1	2,3	6,9	0,1
23213	Säilytettävä lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä > 3m tai leveys 40 m ² / halkaisija 7,5m)	4	Säilytettävä luonnonmukainen pohjakasvillisuus	m ²	836	3,2	2675,2	0,1
		5	Säilytettävä katto ja sen kasvillisuus	m ²		3,0	0,0	0,3
		6	Säilytettävä avokallio	m ²		2,8	0,0	0,7
		7	Säilytettävä puurooma	m ²		3,0	0,0	0,1
	Isutettava / kylvyttävä kasvillisuus	8	Isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä > 3m tai leveys 40 m ² / halkaisija 7,5m) (Kasvialueita 80 cm)	kpl	9	3,0	1080,0	
		9	Isokohonen lehti- tai havupuu (läpikärsivänsä 6-7 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 5m) tai pyökkipuinen puu (Kasvialueita 60 cm)	kpl	27	3,0	1620,0	
		10	Kasvialue istutettava pieni puu (läpikärsivänsä 1,5 m, halkaisija 4,4 m) (Kasvialueita 1m)	kpl		3,0	0,0	
		11	Maat pensaat, marjapensaat (1,5-1,5 m ²) (Kasvialueita 40 cm)	kpl	9	1,7	45,9	0,15
		12	Maat pensaat (Kasvialueita 40 cm)	m ²	102	1,5	153,0	0,15
		13	Pennat (Kasvialueita 20-40 cm)	m ²	46	1,5	69,0	0,2
		14	Monivuotiset lehmikköiset (maapinta-ala 1 m ² /kpl) (Kasvialueita 60 cm)	kpl	40	4,0	0,0	0,15
		15	Maumako. Kasvialueita 20 cm)	m ²	3948	1,1	4342,8	0,25
	Luonnon monimuotoisuus ja vihertat	16	Viikky, lehti tai kuusi (Kasvialueita 15 - 30 cm)	m ²	1003	1,8	1805,4	0,2
		17	Kortteit kukkivat puut ja hedelmipuut (läpikärsivänsä 6-7 m tai leveys 20 m ² / halkaisija 5m) (Kasvialueita 60 cm)	kpl		3,0	0,0	0,2
		18	Viljelylaitteet tai laitteet (Kasvialueita 20-40 cm)	m ²		2,2	0,0	0,2
		19	Läpikuultavat lattiat, tontit ja muut hydrotekniset (1 m ² /kpl, esim. 2m x 0,5m)	kpl		2,0	0,0	0,1
		20	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		2,5	0,0	0,2
		21	Uusiutuvuus (Kasvialueita 15 - 30 cm)	m ²		2,0	0,0	0,2
		22	Uusiutuvuus (Kasvialueita 20-30 cm)	m ²		1,7	0,0	0,2
		23	Maapinta-ala (Kasvialueita 1,5 m)	m²	276	1,3	358,8	0,45
	Pinnotteet	24	Pinnotteet (Kasvialueita 15 - 30 cm)	m ²	1228	1,0	1228,0	0,45
		25	Läpikuultavat pinnotteet (Kasvialueita 15 - 30 cm)	m ²	805	1,3	1046,5	0,35
		26	Vettä läpäisevä pinta (ei rakennuksen katto)	m ²	5822	0,1	582,2	1
	Hulevesien hallinta-rakenteet	27	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		2,6	0,0	0,1
		28	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		2,5	0,0	0,1
		29	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		2,0	0,0	0,1
		30	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²	222	2,0	444,0	0,1
		31	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		1,3	0,0	0,1
		32	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		1,3	0,0	0,1
		33	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		0,7	0,0	0,1
		34	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ²		3,0	0,0	0,1
		35	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ³		0,0	0,0	-
		36	Käyttöaluetta (Kasvialueita 20-100 cm)	m ³		0,0	0,0	-
	Bonus	37	Ilman 14, 16, 17 ja 19 toteutuksia lisäpisteet kerroksittain kasvillisuudesta ja luonnon monimuotoisuudesta	m ²	0	0,0	1805,4	-

Yhteensä:	88,8
maapinnallinen:	88,8
maanalainen:	0,0
353 viivytystä m ³	19,6
Sallittu tonnitil poistuva virtaus, l/s	65,949

Tarkistus: Hulevesilueen pinta-ala vähennetään oltava, m² 256,1

Yllä olevaan taulukkoon ei täytetä mitään.

609 Hiirakkokuja
ASEMA VIITESUUNNITELMA

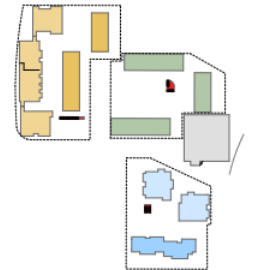
1:1000
KANTTIA?
VIITESUUNNITELMA ASEMA
Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Nakkatehtaankatu 2
FI-90130 OULU
www.kanttia2.fi
+358 (0)8 372 273
email: info@kanttia2.fi

Hakunila Hiirakkokuja Kaavamuutoksen VIITESUUNNITELMA 29.6.2021
A3 1:1000, 1:3000

HANKEKOODI				JÄTEHUOLTO			
	Netto	AS-Kem²	Liik-kem²	BRUTTO	Kem	asunnot	motok-säiliöt
HANKE 1	3100m²	3350m²	50m²	4400m²	3550m²	JÄTEPISTE 1 267 kpl	18 kpl
HANKE 2a+b	3100m²	3400m²		4410m²	3700m²	JÄTEPISTE 2 205 kpl	14 kpl
HANKE 3	2940m²	3250m²	50m²	4300m²	3450m²	JÄTEPISTE 3 105 kpl	7 kpl
HANKE 4	3070m²	3400m²		4370m²	3400m²		
HANKE 5	2960m²	3300m²		4260m²	3500m²		
YHTEISTILA	15170m²	16700m²	100m²	21740m²	17400m²		
P-TALO					9300m²		
Uutta asuinkerrosalaa	16 700 kem²						

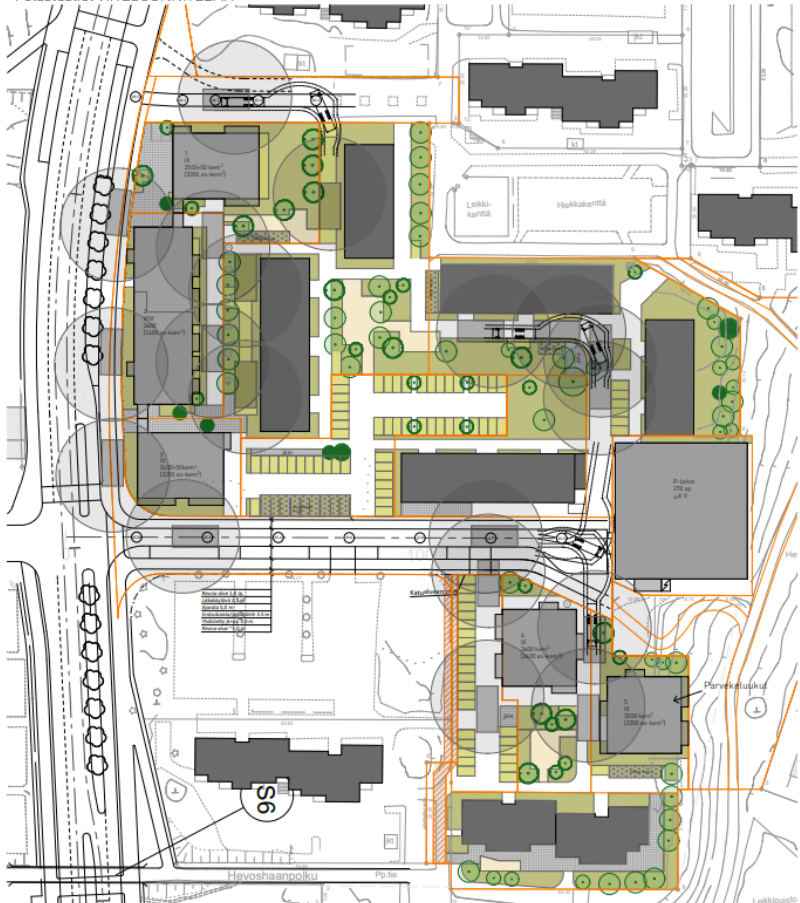
- Autopaikkatarve
- Uudet autopaikat (1/110) 153 ap (talokohtaisesti 31-31-30-31-30)
- Korvattavat 182 ap
- Yhteensä 335 ap
- Suunnitelman mukaan 380 ap
- Pysäköintilaitos 278 ap
- Maantaso 102 ap
- Pöytäpaikkatarve 2pp/asunto 331pp ulko/ 331 suoja
- piista puolet säältä suojattuja.
- Suunnitelmassa 330pp katoksessa

Design and Quality of Finland

asfaltti

609 Hiirakkokuja
Pelastustiet VIITESUUNNITELMA

1:1000
KANTTIA?
VIITESUUNNITELMA Pelastustiet
Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Nakkatehtaankatu 2
FI-90130 OULU
www.kanttia2.fi
+358 (0)8 372 273
email: info@kanttia2.fi

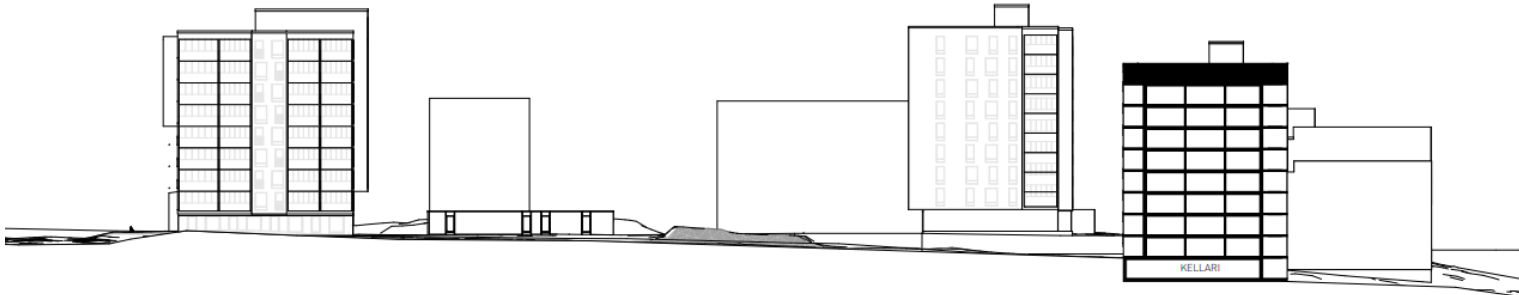
Hakunila Hiirakkokuja Kaavamuutoksen VIITESUUNNITELMA 29.6.2021
A3 1:1000, 1:173.76

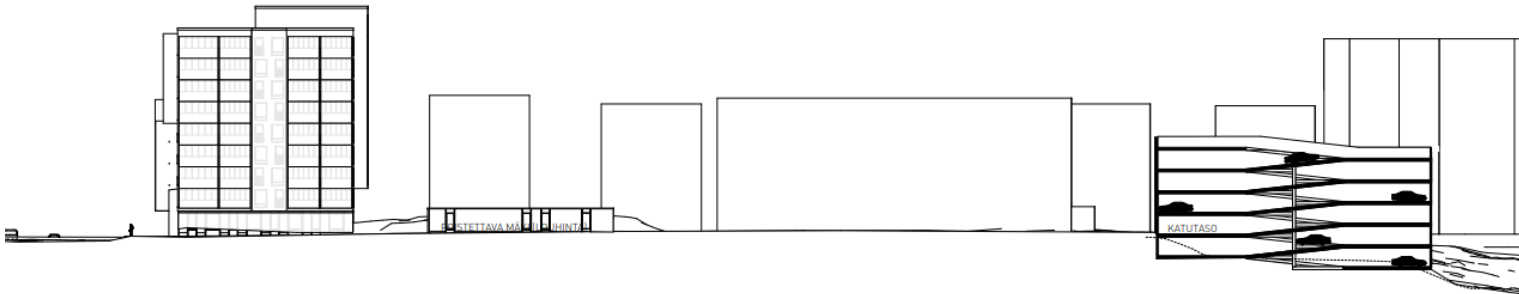
Design and Quality of Finland

609 Hiirakkokuja
Leikkaukset VIITESUUNNITELMA

Hakunila Hiirakkokuja Kaavamuutoksen VIITESUUNNITELMA 29.6.2021
A3 1:500

:500 Leikkaus pistetalon kohdalta

:500 Leikkaus pysäköintitalon kohdalta

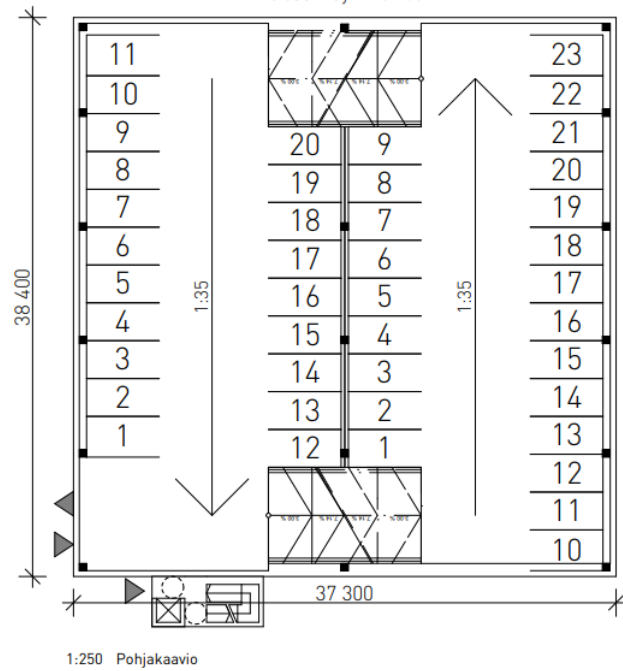
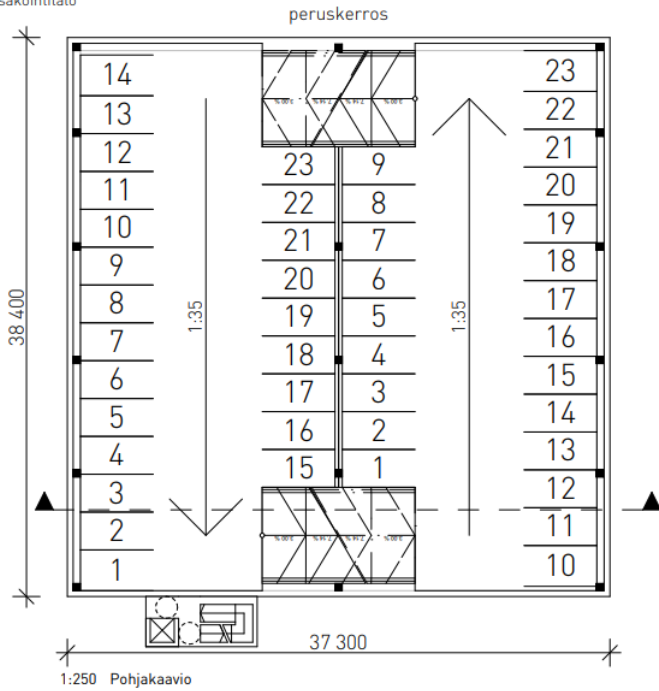
KANTTIA2

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Nakkitehtaankatu 2
FI-90100 OULU
www.kanttia2.fi
+358 (0)9 372 273
email: info@kanttia2.fi

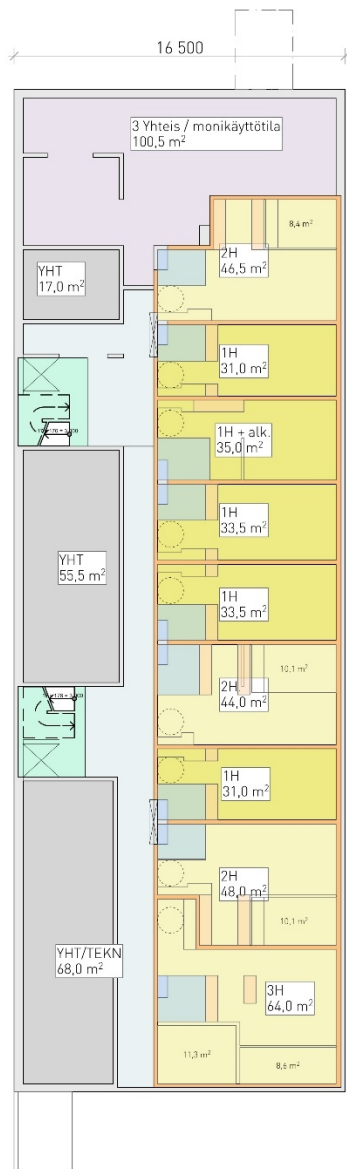
Design and Quality of Finland

609 Hiirakkokuja
Pysäköintitalo

Hakunila Hiirakkokuja Kaavamuutoksen VIITESUUNNITELMA 29.6.2021
A3 1:250

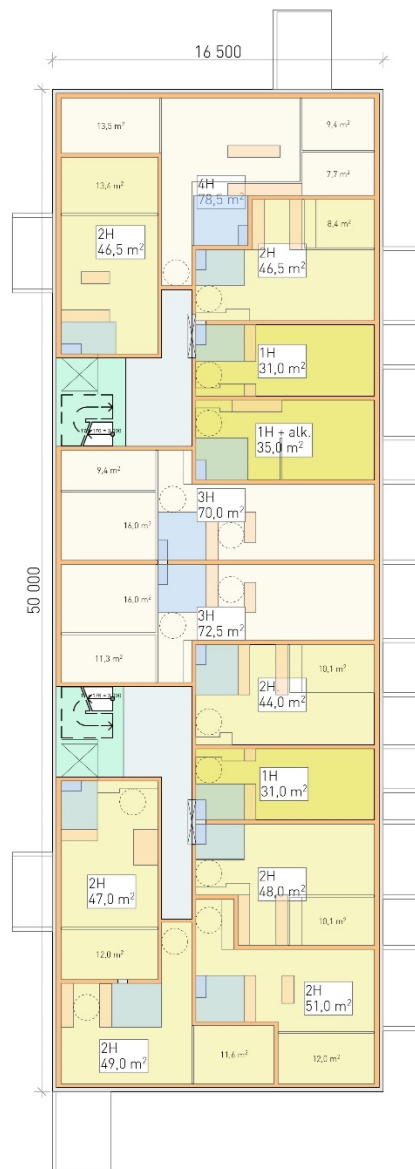

609 Hiirakkokuja
Hanke 2 kerrostasokaaviot

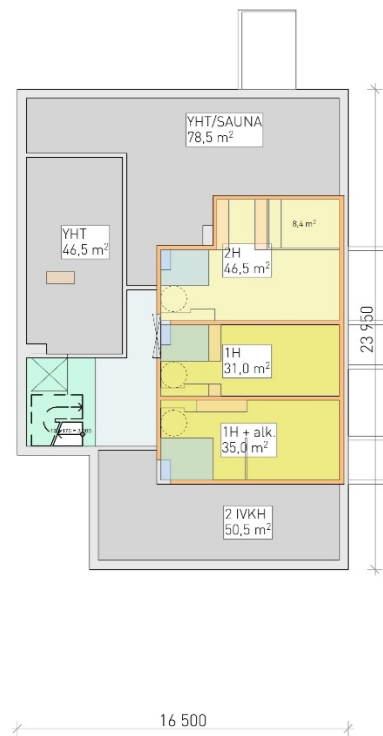
Hanke 2
kerros 1

bruttoala
825,0 m²
as-kem
403,0 m²
porras-kem A
15,0 m²
porras-kem B
15,0 m²

Hanke 2
peruskerros
kerros 2-5

bruttoala
825,0 m²
as-kem
715,0 m²
porras-kem A
15,0 m²
porras-kem B
15,0 m²

Hanke 2
kerros 6

bruttoala
374,5 m²
as-kem
125,0 m²
porras-kem A
15,0 m²

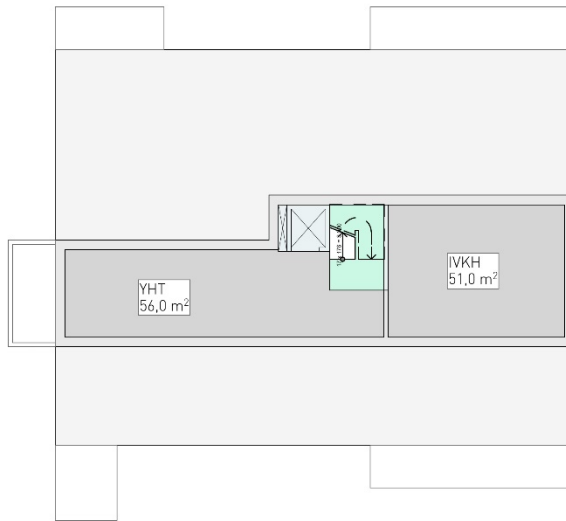
KANTTIA2

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Nalikeitehisenkatu 2
FI-90130 OULU

www.kanttia2.fi
+358 (0)31 372 273
email: info@kanttia2.fi

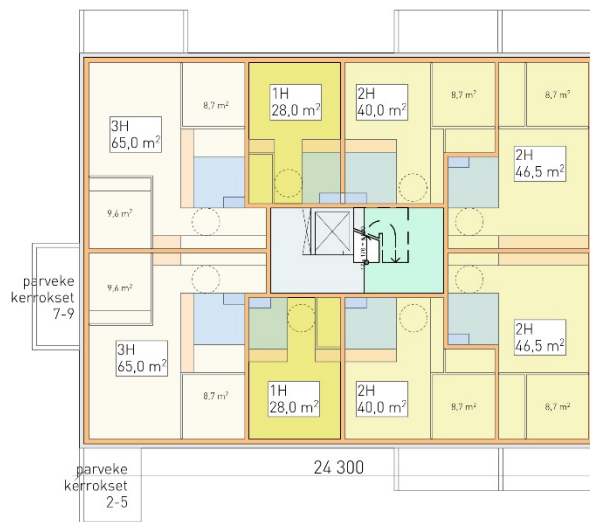
609 Hiirakkokuja
Hanke 1 kerrostasokaaviot

Ehdotusluonnos 29.5.2020
A3 1:200

Hanke 1
ullakko

bruttoala
151,5 m²
porras-kem
10,0 m²

Hanke 1
peruskerros
kerros 2-9
bruttoala
449,5 m²
as-kem
396,0 m²
porras-kem
15,0 m²

Hanke 1
kerros 1

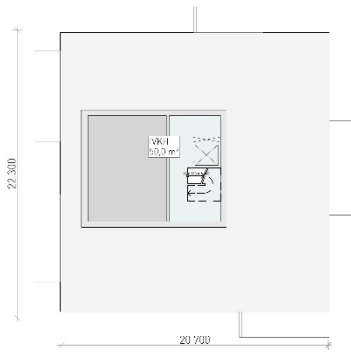
bruttoala
449,5 m²
as-kem
137,0 m²
porras-kem
15,0 m²

KANTTIA

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Nahkatehtaankatu 2
FI-90130 OULU

www.kanttia2.fi
+358 (08) 372 273
email: info@kanttia2.fi

Design and Quality of Finland

Hanke 4

Ullakko

bruttoala
102,5 m²porras-kem
15,0 m²Hanke 4
kerros 1bruttoala
452,5 m²
as-kem
200,5 m²
porras-kem
15,0 m²

Hanke 4

Peruskeros

kerros 2.-9.

bruttoala

452,5 m²

as-kem

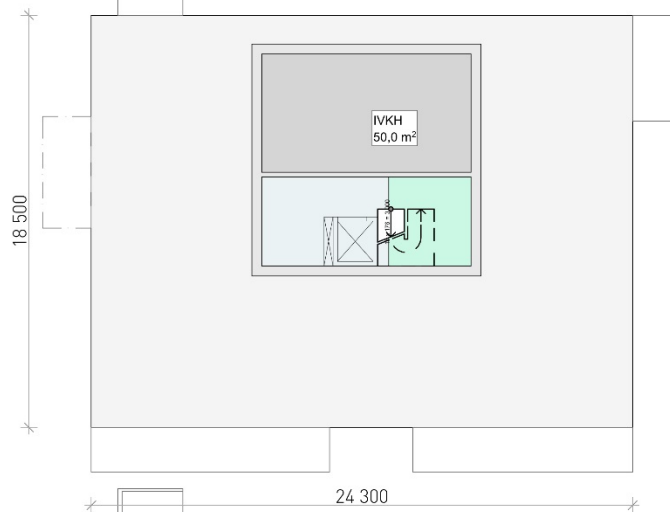
398,5 m²

porras-kem

15,0 m²

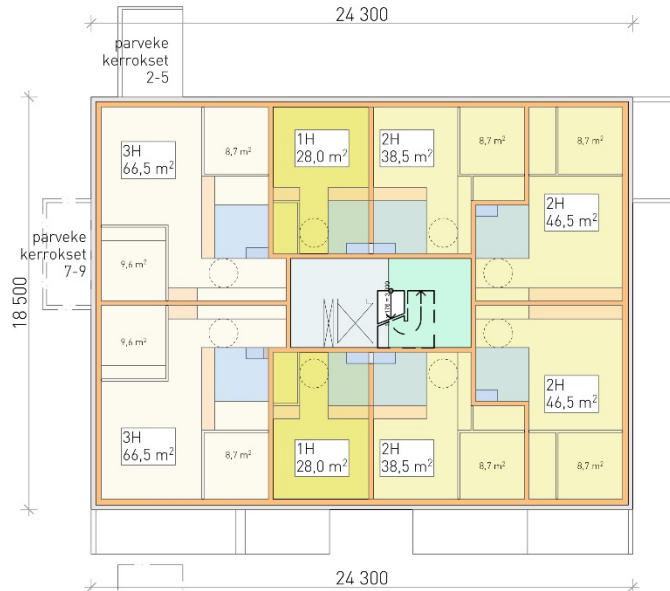
609 Hiirakkokuja
Hanke 3 kerrostasokaaviot

Ehdotusluonnos 29.5.2020
A3 1:200

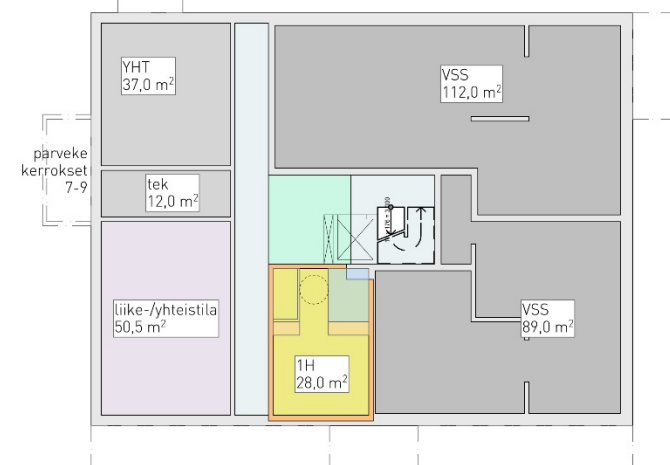
Hanke 3
peruskerros
kerros 2-9
bruttoala
107,0 m²

porras-kem
15,0 m²

Hanke 3
peruskerros
kerros 2-9
bruttoala
449,5 m²

as-kem
396,0 m²
porras-kem
15,0 m²

Hanke 3
kerros 1

bruttoala
449,5 m²

as-kem
32,5 m²
porras-kem
15,0 m²

Kaupunkisuunnittelu / NK, MJ, AH

Kaupunginhallitus 20.9.2021 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002424 / Hiirakkokuja**. Lausuntoja pyydettiin 13 ja saatiin 6 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Helsingin seudun liikenne HSL 8.10.2021	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002424, 94 Hakunila/Hiirakkokuja	Ei toimenpiteitä.
NRO 2 Vantaan Energia / Vantaan Energia Sähköverkot Oy 13.10.2021	<p>Sähköverkko</p> <p>1. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.</p> <p>2. LPA pysäköintitalon viereen tulee voida sijoittaa puistomuuntamo kaavaluonnoksessa esitetyle vm-merkinnällä osoitetulle alueelle. Muuntamo tulee voida rakentaa ja ottaa käyttöön ennen pysäköintitalon rakentamista.</p> <p>Kaukolämpöverkko</p> <p>Ei huomautettavaa</p>	<p>Sähköverkko</p> <p>1. Sähköverkot on otettu huomioon kaavan laatimisen yhteydessä. Sähköverkkokaapelit otetaan huomioon rakentamisen aikana. Ei toimenpiteitä.</p> <p>2. Puistomuuntamo on merkitty asemakaavakarttaan. Muuntamo voidaan rakentaa ja ottaa käyttöön ennen pysäköintitalon rakentamista. Ei toimenpiteitä.</p> <p>Kaukolämpöverkko</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>
NRO 3 Vantaan kaupunginmuseo	<p>Museo on lausunut mielipiteensä kaavamutoksesta 11.11.2019 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/173/2019).</p> <p>Museo toi mielipiteessään esille, että suunnittelualue sijaitsee maastollisesti</p>	Ei toimenpiteitä

<p>26.10.2021</p>	<p>suunnittelualue korkealla harjulla, josta rakennukset näkyvät muun muassa valtakunnallisesti arvokkaalle Håkansbölen kartanoalueelle (RKY 2009). Museon mielipiteen mukaan kaavaprosessin aikana tuli tutkia uudisrakentamisen suhdetta kaupunkikuvaan ja maisemaan sekä liittää kaavaselostukseen kuvaus uudisrakentamisen vaikutuksesta arvokkaaseen kulttuurimaisemaan.</p> <p>Asemakaavaselostuksen luvussa 4.4.1 on käsitelty uudisrakentamisen vaikutuksia rakennettuun ympäristöön.</p> <p>Kaavaselostukseen on liitetty kuvaus, joka havainnollistaa uudisrakentamisen vaikutusta Håkansbölen kartanoalueelta tarkastellessa. Kaavaselostuksen tekstissä mainitaan, että uudet rakennukset tulevat erottumaan kaukomaisemassa uusina elementteinä, mutta kartanoalueelta tarkastellessa niiden havaitseminen on vaikeaa. Rakennusmassat uppoutuvat osaksi jo 1970-luvulla rakentunutta kerrostalokokonaisuutta. Näin ollen kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta.</p>	
<p>NRO 4 HSY 27.10.2021</p>	<p>Kaavamuuotosalueen lähiympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa. Kannanotostamme poiketen kaupunki on esittänyt esisuunnitelmassaan vesihuollon lisärakentamista. Uuden vesihuollon todellinen tarve on syytä viipymättä tutkia huolellisesti tiiviissä yhteistyössä HSY:n asiantuntijoiden kanssa. Mikäli uutta vesihuoltoa edellytetään rakennettavaksi, on kaavaselostuksessa esitettävä myös alustava vesihuollon kustannusarvio.</p> <p>Lisäksi selostuksessa on mainittu, että</p>	<p>Vesihuollon esisuunnitelmat on laadittu tiiviissä yhteistyössä HSY:n asiantuntijoiden kanssa. 002424 Hiirakkokujan asemakaavamuuoksen pysäköintitalon aiheuttama johtosiirtotarve ja kustannusarvio on tuotu HSY:n tiedoksi asemakaavan luonnosvaiheessa, jolloin myös nykyisten johtolinjojen saneeraustarvetta on tiedusteltu.</p>

	<p>Hiirakkokujalla uusitaan nykyistä vesijohtoa. HSY on kuitenkin todennut vuonna 2019, että saneeraustarvetta ei ole. Selostuksessa on lisäksi mainittu, että vesihuoltoa on siirrettävä uuden pysäköintitalon tieltä. Johtosiirtojen kustannusarvio tulee esittää kaavaselostuksessa.</p> <p>Selostuksen kaavan taloudellisia vaikutuksia koskevassa kappaleessa (s. 35) on todettu seuraavaa: ”Uusi rakentaminen ei vaadi uutta kunnallistekniikan rakentamista, eikä toisaalta johtosiirtojakaan.” Lause on ristiriidassa selostuksen uutta vesihuoltoa ja vesihuollon johtosiirtoja koskevien kappaleiden kanssa.</p>	<p>Vesihuollon esisuunnitelmassa on esitetty Hiirakkokujan lisärakentaminen, mikäli pysäköintitaloa ei voida toteuttaa riittävällä suojaetäisyydellä nykyisiin johtolinjoihin (VJ100v 1971, JV300b 1971, HV300b 1971). Johtolinjoja on siirrettävä uuden pysäköintitalon eteläpuolelle. Uusien johtolinjojen pituus on kaikkiaan 175m Hiirakkokujalla ja sen itäpuolisessa Hevoshaan puistoraitilla.</p> <p>Johtolinjojen siirron kustannuksiksi Hiirakkokujalla ja Hevoshaan puistoraitilla on arvioitu Foren Hola-kustannuslaskentaohjelmalla 124 000 eur. Kaavaselostukseen on jäänyt valitettavasti päivittämätön tieto kustannuksista.</p> <p>Kustannuslaskelmat on toimitettu lausunnon antajalle. Ei toimenpiteitä kaavaan tai selostukseen.</p>
<p>NRO 5</p> <p>Uudenmaan ELY-keskus 27.10.2021</p>	<p>Meluntorjunta</p> <p>1. Kaava-alueelle on laadittu meluselvitys, jonka mukaan rakennusten julkisivuilla ylittyy 55 dB:n keskiäänitaso päivällä ja 50 dB:n keskiäänitaso yöllä. Hakunilantien puoleisilla julkisivuilla tie- ja raitiotieliikenteen aiheuttamat päiväajan suurimmat</p>	<p>1. Kaava-alueelle on laadittu meluselvitys päiväyksellä 2.1.2020 (FCG). Selvityksessä on tarkasteltu melua, tärinää ja runkomelua. Tehdyssä meluselvityksessä huomioitiin ajoneuvoliikenteen ja Hakunilantietä kulkevaksi</p>

	<p>keskiäänitasot ovat 65 dB ja yöajan 59 dB. Rakennusten julkisivuihin kohdistuu todennäköisesti raitiotieliikenteen aiheuttamana korkeita melun enimmäistasoja, mutta näistä ei ole selvityksessä tietoa. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että kaava-alueen julkisivuille kohdistuvat melun enimmäistasot (L_{Amax}) tulee selvittää ja ottaa huomioon kaavaratkaisussa.</p> <p>2. Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa, että kaikkien asuinhuoneistojen tulee avautua myös rakennuksen hiljaiselle puolelle, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Varmistamalla asunnon avautuminen hiljaisen julkisivun puolelle, mahdollistetaan asunnon tuulettaminen ilman melusta aiheutuvaa haittaa.</p> <p>3. Uudenmaan ELY-keskus katsoo,</p>	<p>suunnitellun pikaraitiotien aiheuttama melu. Selvityksen tulokset on huomioitu kaavan laadinnan yhteydessä ja kaavaan on merkitty melusuojaukseen liittyviä määräyksiä. Vantaan ratikka tulee mahdollisesti kulkemaan Hakunilassa enimmäkseen jo rakennetulla alueella. Ratikan ympäristöhaittoja ei voida ratkaista pelkästään tällä Hiirakkokujan asemakaavamuutoksella, vaan vaadittavat selvitykset tulee tehdä ja selvitysten perusteella ratkaista tärinä- ja runkomeluvaikutukset ratikan katurakenteita suunniteltaessa. Ei toimenpiteitä.</p> <p>2. Kaavassa on määräys asuntojen avautumisesta: Asunnot eivät saa avautua vain julkisivun osille, joille kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna. Määräys koskee kaikkia asuinhuoneistoja. Ei toimenpiteitä.</p> <p>3. Kaavassa on annettu</p>
--	---	---

	<p>että parvekkeiden sijoittaminen Hakunilantien puoleisille julkisivuille tulisi kieltää sekä melusta että ilmanlaadusta aiheutuvien haittojen vuoksi.</p> <p>4. Kaavassa tulee antaa yleismääräys piha-alueiden (leikki- ja oleskelualueiden) sekä parvekkeiden melutasoista. Oleskelualueet sekä oleskeluparvekkeet tulee sijoittaa siten, ettei päiväajan keskiäänitason ohjearvo (55 dB) eikä yöajan keskiäänitason ohjearvo (50 dB) ylity. Kaavaselostuksessa esitettyjen melukarttojen mukaan ohjearvot näyttävät toteutuvan piha-alueilla. ELY-keskus katsoo, että meluselvityksiä ja piha-alueen melusuojaustarpeen arviointia ei voi jättää tehtäväksi rakennuslupavaiheessa. Tarvittavat selvitykset on tehtävä kaavavaiheessa, jotta meluntorjunnan riittävyys ja toteutettavuus on mahdollista varmistaa myös siinä tilanteessa, että rakentaminen toteutetaan vaiheittain. Kaavassa on selvitysten perusteella annettava määräykset julkisivujen ääneneristävyydestä ja meluntorjunnasta. Tarvittaessa meluntorjuntarakenteiden sijainnit ja likimääräiset korkeudet tulee merkitä kaavakarttaan.</p> <p>Tärinä ja runkomelu</p>	<p>määräys parvekkeiden lasittamisesta. Kaava-alueella parvekkeet on lasitettava. Hakunilantien puolella parvekkeiden lasittaminen suoja melulta. Ei toimenpiteitä.</p> <p>4. Kaava-alueelle on tehty meluselvitys. Tehtyjen meluselvitysten perusteella ohjearvot täyttyvät piha-alueilla kaavan toteutumisen jälkeen. Uudet rakennukset tulevat suojaamaan piha-alueita melulta. Kaavassa on annettu määräys meluntorjunnasta siinä tilanteessa, että rakentaminen toteutetaan vaiheittain. Kaavassa on seuraava määräys: Oleskeluun tarkoitettujen piha-alueiden meluntorjunnasta on tarvittaessa huolehdittava rakentamisjärjestyksellä tai väliaikaisin ratkaisuin. Mahdollisen väliaikaisratkaisun suunnitelmat ja meluselvitys on esitettävä rakennuslupavaiheessa.</p>
--	---	--

	<p>5. Kaava-aineistoon on liitetty tärinä- ja runkomeluserelvitys. ELY-keskus katsoo, että runkomelun osalta tulee ottaa huomioon VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee ottaa huomioon VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokitukselta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Kaavassa tulee antaa määräykset tärinän ja runkomelun vähimmäistavoitetasoista.</p>	<p>5. Vantaan ratikka tulee mahdollisesti kulkemaan Hakunilassa enimmäkseen jo rakennetulla alueella. Ratikan ympäristöhaittoja ei voida ratkaista pelkästään tällä Hiirakkokujan asemakaavamuutoksella, vaan vaadittavat selvitykset tulee tehdä ja selvitysten perusteella ratkaista tärinä- ja runkomeluvaikutukset ratikan katurakenteita suunniteltaessa. Ratikan rakenteissa huomioidaan, ettei ratikan aiheuttama melu, tärinä ja runkomelu ylitä ohjearvoja ympäröivien rakennusten sisätiloissa niissä rakennuksissa, jotka on rakennettu tai joiden asemakaava on hyväksytty ennen vuoden 2021 loppua.</p>
<p>NRO 5 FINGRID OYJ 27.10.2021</p>	<p>Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole lausuttavaa.</p>	<p>Ei toimenpiteitä</p>

NRO 1**HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ (HSL)****Lausunto:**

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002424, 94 Hakunila/Hiirakkokuja (VD/5828/10.02.04.00/2019).

Vastine:

Ei toimenpiteitä

NRO 2**VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY****Lausunto:**

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. LPA pysäköintitalon viereen tulee voida sijoittaa puistomuuntamo kaavaluonnoksessa esitetylle vm- merkinnällä osoitetulle alueelle. Muuntamo tulee voida rakentaa ja ottaa käyttöön ennen pysäköintitalon rakentamista. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Sähköverkot

1. Sähköverkot on otettu huomioon kaavan laatimisen yhteydessä. Sähköverkkokaapelit otetaan huomioon rakentamisen aikana. Ei toimenpiteitä.

2. Puistomuuntamo on merkitty asemakaavakarttaan. Muuntamo voidaan rakentaa ja ottaa käyttöön ennen pysäköintitalon rakentamista. Ei toimenpiteitä.

Kaukolämpöverkko

Ei toimenpiteitä

NRO 3

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 002424 Hiirakkokuja. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uusien asuinkerrostalojen rakentaminen Hakunilaan. Museo on lausunut mielipiteensä kaavamuutoksesta 11.11.2019 päivätystä lausunnossaan (Dnro VKM/173/2019).

Museo toi mielipiteessään esille, että suunnittelualue sijaitsee maastollisesti suunnittelualue korkealla harjulla, josta rakennukset näkyvät muun muassa valtakunnallisesti arvokkaalle Håkansbölen kartanoalueelle (RKY 2009). Museon mielipiteen mukaan kaavaprosessin aikana tuli tutkia uudisrakentamisen suhdetta kaupunkikuvaan ja maisemaan sekä liittää kaavaselostukseen kuvaus uudisrakentamisen vaikutuksesta arvokkaaseen kulttuurimaisemaan.

Asemakaavaselostuksen luvussa 4.4.1 on käsitelty uudisrakentamisen vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Kaavaselostukseen on liitetty kuvaus, joka havainnollistaa uudisrakentamisen vaikutusta Håkansbölen kartanoalueelta tarkastellessa. Kaavaselostuksen tekstissä mainitaan, että uudet rakennukset tulevat erottumaan kaukomaisemassa uusina elementteinä, mutta kartanoalueelta tarkastellessa niiden havaitseminen on vaikeaa. Rakennusmassat uppoutuvat osaksi jo 1970-luvulla rakentunutta kerrostalokokonaisuutta. Näin ollen kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta.

Vastine:

Uudisrakentamisen vaikutukset rakennettuun ympäristöön on huomioitu suunnittelussa ja selostettu kaavaselostuksessa. Ei toimenpiteitä.

NRO 4

HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ

Lausunto:

Kaavamuutosalueen lähiympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa. Kannanotostamme poiketen kaupunki on esittänyt esisuunnitelmassaan vesihuollon lisärakentamista. Uuden vesihuollon todellinen tarve on syytä viipymättä tutkia huolellisesti tiiviissä yhteistyössä HSY:n asiantuntijoiden kanssa. Mikäli uutta vesihuoltoa edellytetään rakennettavaksi, on kaavaselostuksessa esitettävä myös alustava vesihuollon kustannusarvio. Lisäksi selostuksessa on mainittu, että Hiirakkokujalla uusitaan nykyistä vesijohtoa. HSY on kuitenkin todennut vuonna 2019, että saneeraustarvetta ei ole. Selostuksessa on lisäksi mainittu, että vesihuoltoa on siirrettävä uuden pysäköintitalon tieltä. Johtosiirtojen kustannusarvio tulee esittää kaavaselostuksessa. Selostuksen kaavan taloudellisia vaikutuksia koskevassa kappaleessa (s. 35) on todettu seuraavaa: ”Uusi rakentaminen ei vaadi uutta kunnallistekniikan rakentamista, eikä toisaalta johtosiirtojakaan.” Lause on ristiriidassa selostuksen uutta vesihuoltoa ja vesihuollon johtosiirtoja koskevien kappaleiden kanssa.

Vastine:

Vesihuollon esisuunnitelmat on laadittu tiiviissä yhteistyössä HSY:n asiantuntijoiden kanssa. 002424 Hiirakkokujan asemakaavamuutoksen pysäköintitalon aiheuttama johtosiirtotarve ja kustannusarvio on

tuotu HSY:n tiedoksi asemakaavan luonnosvaiheessa, jolloin myös nykyisten johtolinjojen saneeraustarvetta on tiedusteltu. Tarkemmat suunnitelmat tehdään vielä kadunsuunnittelun ja rakennussuunnittelun yhteydessä.

Hiirakkokujan johtolinjojen lisäksi samassa kaavassa on esitetty Raudikkopolun johtolinjojen rakentaminen, joka on suunniteltu kaupungin kadunsuunnittelun toimesta.

Vesihuollon esisuunnitelmassa on esitetty Hiirakkokujan lisärakentaminen, mikäli pysäköintitaloa ei voida toteuttaa riittävällä suojaetäisyydellä nykyisiin johtolinjoihin (VJ100v 1971, JV300b 1971, HV300b 1971). Johtolinjoja on siirrettävä uuden pysäköintitalon eteläpuolelle. Uusien johtolinjojen pituus on kaikkiaan 175 metriä Hiirakkokujalla ja sen itäpuolisessa Hevoshaan puistoraitilla.

Johtolinjojen siirron kustannuksiksi Hiirakkokujalla ja Hevoshaan puistoraitilla on arvioitu Foren Holakustannuslaskentaohjelmalla 124 000 €. Tämä tieto on toimitettu HSY:lle. Kustannuslaskelmaa ei ole tarpeen esittää kaavaselostuksessa.

Kustannuslaskelmat on toimitettu lausunnon antajalle. Ei toimenpiteitä kaavaan tai selostukseen.

NRO 5

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Lausunto:

Meluntorjunta:

Kaava-alueelle on laadittu meluselvitys, jonka mukaan rakennusten julkisivuilla ylittyy 55 dB:n keskiäänitaso päivällä ja 50 dB:n keskiäänitaso yöllä. Hakunilantien puoleisilla julkisivuilla tie- ja raitiotieliikenteen aiheuttamat päiväajan suurimmat keskiäänitasot ovat 65 dB ja yöajan 59 dB. Rakennusten julkisivuihin kohdistuu todennäköisesti raitiotieliikenteen aiheuttamana korkeita melun enimmäistasoja, mutta näistä ei ole selvityksessä tietoa. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että kaava-alueen julkisivuille kohdistuvat melun enimmäistasot (L_{Amax}) tulee selvittää ja ottaa huomioon kaavaratkaisussa.

Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa, että kaikkien asuinhuoneistojen tulee avautua myös rakennuksen hiljaiselle puolelle, jossa melutasojen ohjearvot (V_{np} 993/1992) täyttyvät. Varmistamalla asunnon avautuminen hiljaisen julkisivun puolelle, mahdollistetaan asunnon tuulettaminen ilman melusta aiheutuvaa haittaa.

Mikäli edellä mainitusta poiketaan, on meluselvitykseen syytä liittää vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset on perusteltu. Kaupunkirakenteen tiivistämisen yhteydessä ohjearvosta on voinut poiketa ainoastaan riittävien meluselvitysten ja vaikutusarviointien perusteella.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että parvekkeiden sijoittaminen Hakunilantien puoleisille julkisivuille tulisi kieltää sekä melusta että ilmanlaadusta aiheutuvien haittojen vuoksi.

Kaavassa tulee antaa yleismääräys piha-alueiden (leikki- ja oleskelualueiden) sekä parvekkeiden melutasoista. Oleskelualueet sekä oleskeluparvekkeet tulee sijoittaa siten, ettei päiväajan keskiäänitason ohjearvo (55 dB) eikä yöajan keskiäänitason ohjearvo (50 dB) ylitä. Kaavaselostuksessa esitettyjen melukarttojen mukaan ohjearvot näyttävät toteutuvan piha-alueilla.

ELY-keskus katsoo, että meluselvityksiä ja piha-alueen melusuojaustarpeen arviointia ei voi jättää tehtäväksi rakennuslupavaiheessa. Tarvittavat selvitykset on tehtävä kaavavaiheessa, jotta meluntorjunnan riittävyys ja toteutettavuus on mahdollista varmistaa myös siinä tilanteessa, että rakentaminen toteutetaan vaiheittain. Kaavassa on selvitysten perusteella annettava määräykset julkisivujen ääneneristävyydestä ja meluntorjunnasta. Tarvittaessa meluntorjuntarakenteiden sijainnit ja likimääräiset korkeudet tulee merkitä kaavakarttaan.

Tärinä ja runkomelu

Kaava-aineistoon on liitetty tärinä- ja runkomeluselvitys. ELY-keskus katsoo, että runkomelun osalta tulee ottaa huomioon VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (L_{pm}) 30/35 dB. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee ottaa huomioon VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Kaavassa tulee antaa määräykset tärinän ja runkomelun vähimmäistavoitetasoista.

Vastine:

Kaava-alueelle on laadittu meluselvitys päiväyksellä 2.1.2020 (FCG). Selvityksessä on tarkasteltu melua, tärinää ja runkomelua. Tehdyssä meluselvityksessä huomioitiin ajoneuvoliikenteen ja Hakunilantietä kulkevaksi suunnitellun pikaraitiotien aiheuttama melu. Selvityksessä oletettiin maapohjan olevan kalliota, koska kallio edistää runkoäänen etenemistä eniten. Lähtötietona käytettiin pääkaupunkiseudun uutta raitiovaunutyyppejä, Transtechin Artic, joka on kokonaismassaltaan 50 t ja ajonopeudeksi oletettiin Hakunilantien rajoitus 40 km/h. Selvityksen tulokset on huomioitu kaavan laadinnan yhteydessä.

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB.

Vantaan kaupungin rakentamishjeen mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamishjeessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

Julkisivun äänitaso ei tehdyn selvityksen mukaan ylitä 65 dB (päiväajan keskiäänitaso) missään kohtaa julkisivuja. Suurin julkisivuun kohdistuva melutaso on paikoin Hakunilantien puoleisten julkisivujen alimpia kerroksia 65 dB. Näillä julkisivuilla, sekä lisäksi kyseisten rakennusten Hiirakkokujan ja Raudikkokujan puoleisilla julkisivuilla asemakaavassa on asetettu julkisivun ääneneristysvaatimukseksi 30 dBA. Lisäksi AK-korttelialueella on määräykset: "Asunnot eivät saa avautua vain niille osille julkisivua, joille kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna." Määräys koskee kaikkia asuinhuoneistoja.

Lisäksi kaavassa on määräys parvekkeiden lasittamisesta. Hakunilantien puolella parvekkeiden lasittaminen suojaa melulta.

Vantaan ratikka tulee mahdollisesti kulkemaan Hakunilassa enimmäkseen jo rakennetulla alueella. Runkomelu leviää kalliassa häiritsevästi kaikkein laajimmalle alueelle. Myös kallion läheisyys lähellä tärinälähdettä (etäisyys alle 3 metriä) lisää huomattavasti runkomelua paksumpaan maakerrokseen verrattuna. Swecon laatiman alustavan Vantaan ratikan tärinä- ja runkomeluluonnoksen mukaan Kyytitien itäpäässä ja Hakunilantien pohjoispäässä raitiotielinjaus sijoittuu kallioalueille ja alueille, joissa kallionpinnan yläpuoliset maakerrokset ovat ohuita. Raitiovaunuliikenteen aiheuttaman 35 dB runkomeluvyöhykkeen arvioidaan ulottuvan noin 100 metrin etäisyydelle uloimmasta kiskosta. Ratikan ympäristöhaittoja ei voida ratkaista pelkästään tällä Hiirakkokujan asemakaavamuutoksella, vaan vaadittavat selvitykset tulee tehdä ja selvitysten perusteella ratkaista tärinä- ja runkomeluvaikutukset ratikan katurakenteita suunniteltaessa. Ratikan rakenteissa huomioidaan, ettei ratikan aiheuttama melu, tärinä ja runkomelu ylitä ohjearvoja ympäröivien rakennusten sisätiloissa niissä rakennuksissa, jotka on rakennettu tai joiden asemakaava on hyväksytty ennen vuoden 2021 loppua.

Asuinhuoneistojen sisämelutasojen kannalta pienen riskin minimoi/poistaa se, että raitiovaunun meluspektri on tiemeluun verrattuna painottunut korkeammille taajuuksille, jolloin tiemelun spektrillä mitoitettut julkisivun rakenneosat antavat raitiovaunulle huomattavasti paremman äänieristyksen. Raitioliikenteen ajonopeutena on käytetty katujen nopeusrajoituksia; pysäkkien kohdalla melutasot voivat olla pienempiä. Raitioliikenteen lähtömelutaso oletuksena on, että päällystemateriaalina on käytetty kauttaaltaan kovaa alustaa; nurmiradalla melutasot ovat pienempiä

Uudisrakentaminen vähentää korttelin keskelle jäävän piha-alueen sekä Hiirakkokuja 4 rakennusten länsipuolen melutasoa nykyisestä. Sekä päivä- että yöajan keskiäänitasovaatimukset alittuvat vuoden 2040 ennustetuilla liikennemäärillä korttelin ulko-oleskelualueilla kaavan toteutumisen jälkeen. Uudet rakennukset tulevat suojaamaan piha-alueita melulta. Kaavassa on annettu määräys meluntorjunnasta siinä tilanteessa, että rakentaminen toteutetaan vaiheittain. Kaavassa on seuraava määräys: Oleskeluun tarkoitettujen piha-alueiden meluntorjunnasta on tarvittaessa huolehdittava rakentamisjärjestyksellä tai väliaikaisin ratkaisuin. Mahdollisen väliaikaisratkaisun suunnitelmat ja meluselvitys on esitettävä rakennuslupavaiheessa.

Ei toimenpiteitä.

NRO 6

FINGRID OYJ

Lausunto:

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole lausuttavaa.

Vastine:

Ei toimenpiteitä

Kaupunkisuunnittelu / NK, MJ, AH

Asemakaavaehdotus nro 002424, Hiirakkokuja, on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.9 – 27.10.2021. Tänä aikana jätettiin kaksi (2 kpl) muistutusta.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
<p>NRO 1</p> <p>Muistuttaja 1</p>	<p>Huomasin että suunnitelmassa: 158478_kaupsu_002424_Hiirak_kokuja_pihasuunnitelma_20210702.pdf (vantaa.fi)</p> <p>On Hiirakkokuja 6:n pylväshaavat unohdettu kokonaan pitää suunnitelmassa mukana.</p> <p>Koska Hiirakkokuja 6:sta vastapäätä on tulossa kaksi kerrostaloa suunnitelmassa olisi nuo pylväshaavat hyvin tärkeitä sekä näkösuojan antajina että myös äänien vaimentajina.</p> <p>Pyydän myös huomioimaan että suunnitellut puut kasvavat hitaasti ja eivät tuo suojaa vielä moneen vuoteen istuttamisesta.</p> <p>Miksi kaataa pois jo olemassa olevaa kun sitä voisi myös käyttää suunnitelmissa mukana? Mistään ei saa näitä isoiksi kasvaneita puita, mutta nyt olisi jo ne valmiina. Myöskin kun ratikan suunnitelmia katsoo, on ilmeisesti samoja puita suunniteltu Hakunilantien varteen. Säilyttämällä saataisiin myös yhtenäisyyttä tuon Hakunilantien suunnitelman kanssa.</p> <p>Suunnitelmassa sanotaan: Olemassaolevia pihapuita sekä tonttia idässä reunustavaa metsää säilytetään mahdollisimman paljon.</p>	<p>Kaavassa on kaavamerkintä: Tonteilla tulee säilyttää olemassa olevia puita mahdollisimman paljon. Kaavamerkintä ohjaa olemassa olevien puiden säilyttämistä.</p> <p>Asemakaavan liitteenä oleva pihasuunnitelma on suuntaa-antava suunnitelma, jota tarkennetaan vielä rakennuslupavaiheissa. Kaikkia olemassa olevia puita ei ole merkitty pihasuunnitelmassa.</p> <p>Kiinteistönomistajat päättävät itse, mitä kiinteistöjen sisällä tapahtuu. Ennen rakentamista tehdään vielä rakennuslupakuvat ja tarkemmat pihasuunnitelmat, jotka tulevat asukkaiden kommentoitavaksi.</p> <p>Kaava-alueella ei sijaitse suojeltuja puita. Kaavaan ei ole tarpeen merkitä suojeltuja puita.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>

<p>NRO 2</p> <p>Muistuttaja 2</p> <p>20.10.2021</p>	<p>Liittymät korttelin 94005 tonteille 1 ja 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Molemmille tonteille tulee säilyttää liittymämahdollisuus LPA-alueelta (tontti 6) 5 metrin levyisinä lukien tonttien 1 ja 2 välisestä rajasta, liittymäleveys siis yhteensä 10 metriä. LPA-alueen autopaikoitus tulee järjestää niin, että liittymät voidaan toteuttaa esteettä. 2. Asemakaavamuutoksen hakija tekee kustannuksellaan tarvittaessa rasitesopimukset liittymien mahdollistamisesta. 3. Hiirakkokujalta Hevoshaanpolulle johtava jk-merkinnällä oleva alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa tulee sijoittua kokonaan korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 ulkopuolelle (LPA-alueelle / tontille 6) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nykyisin korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 välissä kulkee korttelin sisäinen jalankulkukäytävä, jonka leveys on noin 2,5 metriä. Käynti LPA-alueelta jalankulkukäytävälle varmistetaan tarkemmin varmistetaan tarkemmin rakennuslupakuvissa. Kaavan 002424 valmistelun aikana ei ole tullut tietoon tonttien 1 ja 2 maankäytönmuutokseen liittyviä tarpeita. Jos tonteilla 1 ja 2 on jatkossa tarve muuttaa tonttien välissä oleva jalankulkukäytävä ajoväyläksi, tulee asia ratkaista tontteja koskevassa asemakaavassa. Asia ratkaistaan tulevassa asemakaavassa. Ei toimenpiteitä 002424 kaavaan. 2. Asia ei kuulu asemakaavoitukseen 3. jk-merkinnällä oleva alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa on sijoitettu Hevoshaanpolulta katsottuna alkupäästään kokonaan LPA-alueelle ja
---	--	---

		<p>korttelin mutkassa jk-alueen osa on puoliksi LPA-alueella ja puoliksi korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 puolella maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi. Kyseinen jalankulkualue palvelee kumpaakin kiinteistönomistajaa ja siksi julkisen kävelyreitlin hoito tulee myös olla jaettava. Ei toimenpiteitä.</p>
--	--	--

Muistuttaja 1**Muistutus:**

Huomasin että suunnitelmassa: [158478_kaupsu_002424_Hiirakkokuja_pihasuunnitelma_20210702.pdf \(vantaa.fi\)](#)

On Hiirakkokuja 6:n pylväshaavat unohdettu kokonaan pitää suunnitelmassa mukana..

Koska Hiirakkokuja 6:sta vastapäätä on tulossa kaksi kerrostaloa suunnitelmassa olisi nuo pylväshaavat hyvin tärkeitä sekä näkösuojan antajina että myös äänien vaimentajina.

Pyydän myös huomioimaan että suunnitellut puut kasvavat hitaasti ja eivät tuo suojaa vielä moneen vuoteen istuttamisesta.

Miksi kaataa pois jo olemassa olevaa kun sitä voisi myös käyttää suunnitelmissa mukana? Mistään ei saa näitä isoiksi kasvaneita puita, mutta nyt olisi jo ne valmiina. Myöskin kun ratikan suunnitelmia katsoo, on ilmeisesti samoja puita suunniteltu Hakunilantien varteen. Säilyttämällä saataisiin myös yhtenäisyyttä tuon Hakunilantien suunnitelman kanssa.

Suunnitelmassa sanotaan: Olemassaolevia pihapuita sekä tonttia idässä reunustavaa metsää säilytetään mahdollisimman paljon.

Suunnitelmaa katsoessa olisi toiveenani säilyttää mahdollisimman paljon jo olemassaolevia puita jolloin saisimme eri kasvuvaiheessa olevia puita sekä monipuolisesti eri lajikkeita ympäristöömme. Tällöin sekä rahaa säästyisi mutta myöskin ympäristö toisi monipuolisuutta kasvillisuuden muodossa.

Varsinkin tuo 9 kerroksisella talolla aivan Hiirakkokuja 6:n vastapäätä on ilman pylväshaapoja suora näkyvyys sekä että

Vastine:**Toimenpiteet:**

Ei toimenpiteitä.

Muistuttaja 2**Muistutus:**

Liittymät korttelin 94005 tonteille 1 ja 2

Molemmille tonteille tulee säilyttää liittymämahdollisuus LPA-alueelta (tontti 6) 5 metrin levyisinä lukien tonttien 1 ja 2 välisestä rajasta, liittymäleveys siis yhteensä 10 metriä. LPA-alueen autopaikoitus tulee järjestää niin, että liittymät voidaan toteuttaa esteettä.

Asemakaavamuutoksen hakija tekee kustannuksellaan tarvittaessa rasitesopimukset liittymien mahdollistamisesta.

Hiirakkokujalta Hevoshaanpolulle johtava jk-merkinnällä oleva alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.

Jalankululle varattu alueen osa tulee sijoittua kokonaan korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 ulkopuolelle (LPA-alueelle / tontille 6)

Vastine:

Nykyisin korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 välissä kulkee korttelin sisäinen jalankulkukäytävä, jonka leveys on noin 2,5 metriä. Käynti LPA-alueelta jalankulkukäytävälle varmistetaan tarkemmin rakennuslupakuvissa. Kaavan 002424 valmistelun aikana ei ole tullut tietoon tonttien 1 ja 2 maankäytön-muutokseen liittyviä tarpeita. Jos tonteilla 1 ja 2 on jatkossa tarve muuttaa tonttien välissä oleva jalankulkukäytävä ajoväyläksi, tulee asia ratkaista tontteja koskevassa asemakaavassa. Asia ratkaistaan tulevassa asemakaavassa. Ei toimenpiteitä 002424 kaavaan.

Rasitesopimukset järjestetään muiden prosessien kautta, asia ei kuulu asemakaavoitukseen.

jk-merkinnällä oleva alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa on sijoitettu Hevoshaanpolulta katsottuna alkupäästään kokonaan LPA-alueelle ja korttelin mutkassa jk-alueen osa on puoliksi LPA-alueella ja puoliksi korttelin 94005 tonttien 1 ja 2 puolella maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi. Kyseinen jalankulkualue palvelee kumpaakin kiinteistönomistajaa ja siksi julkisen kävelyreitit hoito tulee myös olla jaettua.

Toimenpiteet:

Ei toimenpiteitä.

16 §

Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2025

VD/11796/02.01.00.00/2021

RV/MR/PK/HY-L

Maailmantaloutta koetellut Covid19-pandemia on tehnyt talouden ennustamisesta haastavaa. Vuoden 2020 aikana koko maailman talous painui taantumaan. Suomen talous selvisi kuitenkin ennakoitua pienemmällä pudotuksella. Suomen bkt:n laskuksi vuonna 2020 muodostui -2,9 prosenttia, kun huimimmat ennusteet olleet jopa 10 prosentin taloudellista pudotusta.

Talouden taantumista seurasi vuonna 2020 erittäin nopeasti kasvanut työttömyys. Valtio käynnisti yhdessä pandemian rajoitustoimien kanssa laajat talouden tukitoimet. Tämä piti sisällään mm. erilaisia yritystukipaketteja, jotka vaihtelivat yritysten koon mukaan. Myös yritysten konkurssisuoja parannettiin ja keväällä 2020 lomautuksien edellyttämää yt-menettelyä joustavoitettiin. Samalla myös työttömyysturvaan tuli parannuksia. Esimerkiksi ansiosidonnaisen työttömyysturvan päivät eivät vähentyneet samalla tavalla ja työmarkkinatukea laajennettiin myös yrittäjille, ilman että heidän tarvitsi lopettaa yritystoimintaansa.

Vuonna 2021 talous on kääntynyt selvästi kasvu-uralle. Valtionvarainministeriö ennustaa vuodelle 2021 kasvua 3,3 prosenttia ja vuodelle 2022 2,9 prosenttia. Tämän jälkeen ennusteet painuvat yhden prosentin tuntumaan.

Nopeasti kasvava talous on kääntänyt selkeään laskuun myös vuonna 2020 korkeaksi nousseen työttömyyden. Vantaan työttömyyshiippu koettiin toukokuussa 2020, jolloin kaupungin työttömyysprosentti kipusi 19,2 prosenttiin. Elokuuhun 2021 mennessä työttömyys oli laskenut 13,9 prosenttiin. Taso on edelleen korkea verrattuna 8,8 prosentin työttömyyteen helmikuussa 2020 ennen korona-aikaa. Kokonaisuudessaan vahvat elpymisluvut kätkevätkin alleen taloudellisia haasteita. Työllisyys näyttää juuttuneen rakenteellisesti korkealle tasolle. Pitkäaikaistyöttömyys kasvaa edelleen ja nopeasti elpyneen työllisyyden taustalla on kokoaikaisesti lomautettujen määrän nopea vähentyminen. Tämä indikoi vahvasti sitä, että työttömyys uhkaa jäädä rakenteellisesti korkealle tasolle. Pitkäaikaistyöttömien määrä näyttäisi edelleen olevan kasvussa syksyllä 2021.

Toinen huomio on se, että nopeiden kasvulukujen taustalla on vuoden 2020 heikko vertailutilanne. Tämän takia suhteelliset kasvuluvut antavat korostuneen positiivisen kuvan. Suomessa on taustalla vuonna 2008 alkaneen finanssikriisin jäljiltä erittäin pitkä hitaan kasvun jakso. Tämän takia alkanutta kasvua ei voida pitää merkittävän nopeana ja huomioitavaa on, että kasvun oletetaan hidastuvan hieman yli 1 prosenttiin jo vuonna 2023. Näin ollen rakenteellinen kasvu ei ole vauhdittumassa.

Vuosi 2021 on talouden osalta vielä haastava. Kunnille aiheutuu huomattavia kustannuksia koronaepidemian jäljiltä. Nämä johtuvat sekä suorista kustannuksista, kuten testaamisesta, jäljittämisestä ja rokotusten organisoimisesta sekä epäsuorista, kuten kasvaneista työttömyyden hoidon kustannuksista. Valtio on kuitenkin luvannut kompensoida kunnille epidemian aiheuttamat kustannukset, mutta korvauksien ajoitukseen liittyy vielä epävarmuutta. Kuntatalouteen tulee vaikuttamaan laajemmin myös epidemian aiheuttamat laajemmat sosiaaliset ongelmat ja niiden korvaaminen. Tämä näkyy niin koulutusvajeena kuin ei-kiireellisen terveydenhuollon viivästymisenä. Näiden hoitaminen tulevina vuosina tulee aiheuttamaan kustannuksia.

Kuntatalouden ennustettavuuden haasteena on myös hyvinvointialueuudistus, joka toteutuu vuonna 2023. Tämä johtaa niin kustannusten kuin tulojen uudelleen jakautumisena. Jäljelle jäävät kunnat ovat huomattavasti pienempiä kuin ennen hyvinvointialueuudistusta. Haasteita tulee olemaan myös niin henkilöstön siirroissa kuin kiinteistöjen hallinnassa. Lopullisia talousvaikutuksia on vielä vaikea arvioida. Uudistus myös kohtelee eri kuntia eri tavoilla.

Vaikka kuntatalouden toimintamenojen kasvuvauhdin arvioidaan hieman hidastuvan vuonna 2022 kuluvasta vuodesta, heikkenee kuntatalouden toimintakate voimakkaasti, sillä toimintamenojen kasvaessa toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 5,5 prosenttia. Merkittävin vaikutus toimintatulojen laskuun aiheutuu muun muassa korona-avustusten ja monien määräaikaisten toimien päätymisestä.

Kuntatalouden vuosikate laskee painelaskelmassa huomattavasti kuluvasta vuodesta, mutta se riittää kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Kuntatalouden investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan päättyneen, mutta investointien taso pysyy korkealla koko ennustejakson. Hoito- ja opetusalan rakennuksien aloitukset ovat kääntyneet vuoden ensimmäisellä neljänneksellä jälleen kasvuun ja käynnissä olevat rakennushankkeet ovat monivuotisia. Toiminnan ja investointien rahavirta syvenee noin 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2022.

Hyvinvointialueuudistus

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja Tasavallan presidentti on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Osa säännöksistä tuli voimaan jo 1.7.2021, osa 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät sekä opetushuoltoon liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa alueella myös hyvinvointialueen tehtävät. Uudellemaalle muodostuu Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Lisäksi Uudellamaalla toimii HUS-yhtymä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy arviolta 3 350 henkilöä, pelastustoimesta noin 500 ja oppilashuollosta noin 100. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä arviolta satakunta työntekijää. Kunnat vuokraavat sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2 000 erilaista sopimusta siirtyy Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 vaikuttaa voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kunnilla jatkossa rajallisemmin keinoja käytössä.

Hyvinvointialueuudistus on huomioitu Vantaan kaupungin taloussuunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioissa. Hyvinvointialueelle siirtyvät arvioidut käyttötaloustulot ja -menot on vähennetty kaupungin luvuista vuodesta 2023 alkaen. Valtakunnallisesti ja kuntatasolla tarkemmat arviot vuoden

2023 kuntien verotuloleikkauksista ja valtionosuuksien määrästä tarkentuvat vasta vuoden 2022 syksyyn mennessä. Tämän hetken arvion mukaan kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,39 prosenttiyksikköä, mutta leikkausprosentin määrä tarkentuu kuntien veropohjan kehityksen ja valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen vuosien 2021–2022 kustannuskehityksen perusteella. Yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen johdosta. Siirtymätasauksen myötä kuntien valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas siirtymäkauden aikana.

Vantaan vuoden 2022 talousarvion valmistelu

Vuonna 2020 koronapandemia iski kovaa julkiseen talouteen. Valtio tuki taloudellisesti voimakkaasti kuntia ja siten lievensi pandemian vaikutuksia kuntatalouteen. Vuonna 2021 valtion koronatuki kunnille on ollut huomattavasti pienempää ja se poistuu vuonna 2022. Vantaa valmisteli tuottavuus- ja kasvuohjelman vuosille 2021–2025, jotta pandemian aiheuttaman verotulojen kasvukehityksen hetkellisen tasaantumisen vaikutukset voidaan kompensoida muuta taloutta sopeuttamalla ilman että tilikauden tulokset muuttuisivat voimakkaan negatiivisiksi ja kaupungin velkaantuminen kiihtyisi. Vuodelle 2021 kohdistui 41 milj. euron suuruiset talouden tasapainottamistoimenpiteet. Vuoden 2022 tasapainottamistoimenpiteiden määrä talousarviossa on 10,5 milj. euroa. Tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on, että kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2023 ja perusinvestoinnit kyetään rahoittamaan vuosikatteella vuonna 2025 ilman lainamäärän kasvua.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2022 ovat 473,5 milj. euroa ja toimintamenot 1 848,9 milj. euroa. Vuoden 2021 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 0,7 prosenttia ja toimintamenot 5,0 prosenttia. Vuoden 2021 toisen osavuosikatsauksen vuosiennusteeseen nähden tulot laskevat 8,3 prosenttia ja menot nousevat 1,6 prosenttia. Tulojen lasku toisen osavuosikatsauksen vuosiennusteeseen verrattuna johtuu valtion vuodelle 2021 kohdistamista koronapandemian korvauksista. Toimintamenojen nousussa on huomioitu mm. syksyllä 2021 laadittu toipumissuunnitelma koronapandemiasta toipumiseen 11,3 milj. euroa, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen lisäys, lakisääteiset menolisäykset, HUS:n ja HSL:n Vantaan maksuosuuksien nousu (HUS 7,9 milj. euroa ja HSL 5,8 milj. euroa), työmarkkinatuen kuntaosuuden nousu 4 milj. euroa ja 1.8.2021 voimaan astuneen oppivelvollisuuden laajentamisen kustannuksia 3,9 milj. euroa. Lisäksi kunnallisen alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on varauduttu 13 milj. eurolla.

Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 974 milj. euroa vuonna 2022, mikä on 7,5 prosentin kasvu vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuoton suurehkoa kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Vuoden 2022 kunnallisverotuoton arviointiin kohdistuu tavallista suurempaa epävarmuutta koronapandemian jo syntyneiden ja tulevien vaikutusten arvioinnin vaikeuden vuoksi. Yhden kunnallisveroprosentin tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan noin 51,3 milj. euroa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 85,0 milj. euroa vuonna 2022, mikä tarkoittaisi 25,2 prosentin laskua vuoden 2021 ennusteeseen nähden. Valtio korotti vuosien 2020–2021 kuntien jako-osuutta määräaikaaisesti 10 prosenttiyksiköllä ja sen poistuminen vuodelta 2022 näkyy yhteisöverokertymän pienenemisenä. Vuonna 2022 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 102,0 milj. euroa, 0,8 prosentin lasku vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2022–2025 prosentit on pidetty ennallaan.

Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 282 milj. euroa vuonna 2022, mikä on 10,6 prosenttia vuotta 2021 enemmän. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -31,5 milj. euroa vuonna 2022.

Vuosikate on vuoden 2022 talousarviossa 90,9 milj. euroa (TA 2021: 68,2 milj. euroa) ja poistot 111,5 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarvion tilikauden tulos on -20,7 milj. euroa ja tilikauden alijäämä on -20,3 milj. euroa.

Taloussuunnitelman 2022–2025 investoinnit

Vuonna 2022 talousarvion investointiohjelmassa investointimenot ovat 154,4 milj. euroa ja investointiosan netto 147,6 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarvion vuoden 2022 investointiohjelma sisältää liikelaitosten 2,5 milj. euron investoinnit. Investointiohjelma päivitetään vuosittain osana talousarvion valmistelua. Valtuustokaudelle 2022–2025 kaupungin investointien omarahoitusosuuden enimmäismäärätavoitteeksi on asetettu 600 milj. euroa. Talousarvion mukaisesti vuoden 2022 kokonaisinvestoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella 59 prosenttia. Vuonna 2022 kaupungin lainakantaa varaudutaan nostamaan investointien rahoittamiseksi enintään 63 milj. eurolla, jolloin pitkäaikainen lainakanta olisi vuoden 2022 lopussa enintään 962 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue on valmistellut yhdessä toimialojen ja talousohjauksen kanssa Vantaan kaupungin uudisrakentamista koskevan rakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Uudisrakentamiseen on vuodelle 2022 budjetoitu yhteensä 38,8 milj. euroa. Vuonna 2022 valmistuvia hankkeita ovat Koivukylän, Lauhatien ja Länsimäen päiväkodit Jokiniemen koulun laajennus sekä Hakunilan urheilupuiston lisähuoltotila. Aloitettavia kohteita ovat Kelokuusen, Korson, Latupuiston ja Patotien päiväkodit sekä Vuorikumpu hoivatilojen laajennus.

Määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on vuodelle 2022 budjetoitu yhteensä 46,5 milj. euroa. Vuonna 2022 valmistuvia hankkeita ovat Jokiniemen ala-aste koulutilojen ja Kilterin koulun muutos- ja korjaustyöt sekä Myyrmäkitalon muutostyöt, joihin on budjetoitu yhteensä 16,5 milj. euroa. Suurempia kokonaan toteutettavia korjaushankkeita ovat Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt, Vierumäen koulun tilamuutokset, Dickursby koulussa vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen, Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus, Rajatorpan kalliosuojan perusparannus (rauhanajan käyttö), Martinlaakson uimahallin korjaustyöt, Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt, Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan korjaustyöt, Sandkulla Navethalian välipohjan korjaustyöt, Länsimäen terveysaseman hammashoitolan muutostyöt, Lehtikuusen koulun hammashoitolan peruskorjaus ja Simonkylän vanhustenkeskuksen pintaremontti. Em. hankkeisiin on budjetoitu noin 7 milj. euroa. Alkavia korjaushankkeita ovat vanhan asuintalon muutostyöt Hakunilan lisäoppimistiloiksi, Jokiniemen entisen lukiorakennuksen muutos- ja korjaustyöt, Kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaustyöt sekä Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapuiston toteutus. Näihin korjaushankkeisiin on budjetoitu 3,0 milj. euroa. Päiväkotien korjauksia tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä Kukinpolun, Nissaksen, Päiväkummun, Seljapolun, Vallinojan ja Ylästön päiväkodeissa, joihin on budjetoitu 4,2 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 5,9 milj. euroa.

Kunnallistekniikan investointeihin ja Vantaan ratikan suunnitteluun varataan talousarviossa 2022 yhteensä 39 milj. euroa. Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti, ja toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Vuonna 2022 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annfredin kaava-alue, Myyrmäessä Luhtien kokonaisuus ja

Tikkurilassa Asematie välillä Kielotie-Vehkapolku. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Kivistön kirkonalueen kunnallistekniikka, Puu-Kivistön alue, Kivistön linja-autoterminaali, Keimolanmäen 3. vaihe, Riipiläntien jk+pp 2. vaihe sekä Kiilan vesihuolto. Vantaan ratikan suunniteluun on varattu 7 milj. euroa. Valtio osallistuu kustannuksiin 30 prosentin osuudella MAL-sopimuksen mukaisesti. Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Pytinojanpuisto Aviapoliksessa ja Jokiuomanpuiston alueen perusparantamisen aloittaminen Myyrmäessä. Annefredin puiston osalta Aviapoliksessa aloitetaan esirakentaminen. Merkittävimmät urheilualuehankkeet ovat Hakunilan urheilupuisto. Virkistysalueiden osalta merkittävin hanke on Kuusijärven pysäköintialueen rakentaminen. Elmon urheilupuiston esirakentamista jatketaan. Valtion kanssa toteutettavia suurimpia yhteishankkeita ovat edelleen Kehä III parantamisen 3.vaihe, sisältäen Askiston kohdan ja Vantaankoski-Pakkalan osuuden.

Tietojärjestelmäinvestointeihin on vuodelle 2022 varattu 9,2 milj. euron ja irtaimen omaisuuden investointeihin 7,0 milj. euron määräraha. Lisäksi talousarviossa on varattu maanhankintaan ja maa-alueiden kunnostamiseen 10 milj. euroa sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaan 1,5 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys esiteltiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 1.11.2021. Esityslistan liitteenä on kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2022–2025.

Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 29.11.2021.

Kaupunginhallitus 30.11.2021 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2022–2025 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,
- b) oikeuttaa talousohjaus tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja
- c) esittää kaupunginvaltuustolle
 1. hyväksyttäväksi vuoden 2022 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
 2. hyväksyttäväksi vuoden 2022 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
 3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2022–2025,
- d) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin toipumissuunnitelma koronaepidemiasta palautumiseksi ja palveluvelan hoitamiseksi.

Käsittely:

Kaupunginhallitukselle oli jaettu taloussuunnitelman yksityiskohtaiseen käsittelyyn 29.-30.11.2021 kokoontuneen neuvottelukunnan neuvottelutulos talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2022–2025 tehtävistä muutoksista. Kaupunginjohtaja otti neuvottelutuloksen omaan esittelyynsä.

Asian käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrena teki seuraavan muutosesityksen jäsen Hanna Valtasen kannattamana:

13 50 Varhaiskasvatus, Vantaa-lisän poisto 1.8. alkaen: Vantaa-lisää ei leikata. Vaikutus 1 100 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrenan muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Abdi, Kasonen, Kaukola, Raja-aho, Rokkanen ja Tammi) ja 7 ei-ääntä (Niikko, Karinen, Lundell, Luokkala, Norrena, Kärki ja Valtanen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrena teki seuraavan muutosesityksen jäsen Hanna Valtasen kannattamana:

14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö, lisärahoitusta ympäristökeskukseen luonnon monimuotoisuustyöhön. Vaikutus 50 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrenan muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Niikko, Abdi, Karinen, Kasonen, Kaukola, Lundell, Luokkala, Raja-aho, Rokkanen, Kärki, Tammi), 2 ei-ääntä (Norrena, Valtanen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraavat pöytäkirjalausumat:

Perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

”Vantaa pidättäytyy kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta niin kauan, kun Vantaa on yksi kolmesta suurimmista vieraskielisimmistä kaupungista.”

Vihreiden kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma, johon perussuomalaisten ja vasemmistoliiton kaupunginhallitusryhmät yhtyivät:

”Vantaa-lisä on tarpeen koko vuodelle 2022, koska tuleva perhevapaaudistus auttaa vasta 31.8.22 jälkeen syntyviä lapsia. Ei ole reilua leikata toimeentuloa niiltä perheiltä, jotka jäisivät kuntalisän leikkausten ja perhevapaaudistuksen väliin.”

Vihreiden kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

”Valtuustosopimuksessa on sitouduttu luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Sitä varten tulee kartoittaa ja paikallistaa Vantaalla esiintyvä luonnon lajikirjo. Lajikirjon paikkatieto on tarpeen niin ilmastotyötä kuin asemakaavoitusta varten. Budjetissa varatut luontoselvitysresurssit eivät ole riittävät.”

G6-kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

”G6 ryhmä (Keskusta, Kristilliset, Liike Nyt) ei hyväksy Vantaa-lisän poistoa vuoden 2022 aikana.”

Liitteet:

- Kaupunginjohtajan esitys - talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2025
- Vantaan kaupungin toipumissuunnitelma koronaepidemiasta palautumiseksi ja palveluvelan hoitamiseksi
- TS-neuvottelutulos 30.11.2021

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

**TALOUSSUUNNITELMA
2022–2025**

TALOUSARVIO 2022

Kaupunginjohtajan esitys 1.11.2021

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS	3
Talouden kehitys.....	16
Vantaan henkilöstömäärän kehitys.....	23
Kaupungin toimitilamäärän kehitys.....	24
Tuottavuusmittarit	26
Väestön kehitys ikäryhmittäin.....	26
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2022.....	27
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa.....	44
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	45
Talousarvion 2022 täytäntöönpano	45
Toimialoittain vertailu 2020–2025 ja kehys.....	49
YLEISHALLINTO	57
Keskusvaalilautakunta	59
Kaupunginvaltuusto.....	61
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus.....	63
Kaupunginhallitus.....	65
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	68
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	71
Yleisjohto	73
Talous ja strategia.....	74
Henkilöstö ja konsernipalvelut.....	77
Kasvupalvelut.....	81
Kuntademokratia.....	84
Viestintä	86
Sisäinen tarkastus.....	88
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.....	90
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	95
Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	100
Talous- ja hallintopalvelut.....	102
Erikoissairaanhoido.....	105
Terveyspalvelut.....	107
Perhe- ja sosiaalipalvelut	111
Vanhus- ja vammaispalvelut	114
Suun terveydenhuollon liikelaitos	118
KASVATUS JA OPPIMINEN.....	123
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	126
Yhteiset palvelut.....	127
Perusopetus.....	130
Varhaiskasvatus.....	133
Svenskspråkiga servicen.....	136
Toisen asteen koulutus	139
Lukiot	139
Ammatillinen opetus.....	142

KAUPUNKIKULTTUURI.....	145
Kaupunkikulttuurilautakunta	148
Yhteiset palvelut.....	149
Kirjasto- ja asukaspalvelut.....	152
Kulttuuri.....	155
Kulttuuripalvelut	155
Musiikkiopisto.....	158
Kuvataidekoulu	160
Liikunta	161
Nuoriso	164
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ.....	167
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	170
Kaupunkiympäristölahtakunta	171
Yhteiset palvelut.....	172
Kaupunkirakenne ja ympäristö	174
KAUPUNKITILALAUTAKUNTA.....	179
Kaupunkitilalautakunta	180
Kadut ja puistot	181
Joukkoliikenne	185
Varikko.....	187
Kiinteistöt ja tilat	189
Kiinteistöt ja tilat netto	194
RAHASTOT	197
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto	197
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	199
Sosiaalinen luototus	201
Vahinkorahasto	202
TULOSLASKELMAOSA.....	205
INVESTOINTIOSA.....	213
Rakentaminen.....	215
Uudisrakentaminen	215
Korjausrakentaminen	217
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt.....	219
Aineeton omaisuus.....	220
Julkinen käyttöomaisuus	221
Irtain omaisuus.....	223
Kiinteä omaisuus.....	224
Osakkeet ja osuudet	225
Rahoitusosa.....	227
Täydentäviä tietoja	231
KUNTAKONSERNI	233
LIITTEET	251
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2022–2031	253
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2022–2031	258
LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2022–2031.....	261
LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2022–2026.....	262

Kaupunginjohtajan katsaus

Koronaepidemia luo edelleen epävarmuutta tulevaisuuteen. Kaupungin kasvu kuitenkin jatkuu. Kaupunki pitää investointitasonsa elvyttävänä, mikä on tärkeitä poikkeuksellisen korkean työttömyyslanteen jatkuessa. Koronasta toipumiseen panostetaan palvelu- ja hoitovelkaa lyhentämällä. Kaupunki on laatinut kolmivuotisen koronasta toipumishjelman, johon käytetään yhteensä 18 miljoonaa euroa. Kaupunki valmistautuu hyvinvointialueiden käynnistymiseen 1.1.2023. Samaan aikaan kaupungin talouden tasapainotustyötä jatketaan siten, että käyttötalous on tasapainossa vuonna 2023. Systemaattisen ja usean vuoden työn tuloksena Vantaan talous on saatu kuitenkin terveille pohjalle eivätkä koronan pahimmat uhkakuvat toteutuneet. Tähän vaikuttivat valtion tuki, verotulojen ennakoitua parempi kehitys ja Vantaan kaupungin viime vuonna aloittama, lähes 80 miljoonan euron oma talouden tasapainotustyö.

Kaupungin toimintaympäristö muuttuu voimakkaasti

Vuosi 2021 on ollut jo toinen vuosi, kun Covid19-pandemia on vaikuttanut voimakkaasti yhteiskuntaan niin maailmalla, Suomessa kuin Vantaallakin. Rokotekattavuuden kasvun myötä on meneillään epidemiatilanteen helpottuminen ja rajoituksista luopuminen. Pandemia luo kuitenkin epävarmuutta tulevaisuuteen ja kriisin pitkäaikaisvaikutukset ovat vielä osin tuntemattomia.

Vantaan väestökasvun arvioidaan edelleen jatkuvan, joskin edellisiä vuosia vaimeampana. Vuonna 2020 Vantaan väestönkasvu oli lähes 3 500 henkeä, mutta vuonna 2021 kasvun ennustetaan jäävän selvästi tätä pienemmäksi koronaepidemian aiheuttaman negatiivisen kotimaan nettomuuton vuoksi. Vuonna 2022 väestönkasvun ennustetaan olevan noin 2 800 henkeä. Vuodesta 2023 alkaen väestönkasvun ennakoitaan taas voimistuvan. Asuntorakentamisen ennakoitaan vuonna 2021 pysyvän lähellä vuoden 2020 tasoa, mutta laskevan hieman vuonna 2022 noin 2 000 valmistuvan asunnon tasolle. Vuodesta 2023 alkaen asuntorakentamisen uskotaan jälleen kiihtyvän voimakkaasti. Väestönkasvu aiheuttaa painetta palvelutuotannolle ja investoinneille myös tulevina vuosina.

Koronaepidemia on vaikuttanut vuodesta 2020 alkaen erittäin negatiivisesti työttömyyslukuihin. Elo-kuussa 2021 työttömyysaste oli Vantaalla 13,9 prosenttia, jossa laskua edellisvuoteen oli vain 0,8 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste ennen koronaa oli noin 8,5 prosenttia, joten toipuminen on ollut hidasta. Erityisen huolestuttavaa on ollut pitkäaikaistyöttömyyden voimakas ja yhä jatkuva kasvu. Myös nuorisotyöttömyys on jäänyt korkealle tasolle pienestä laskusta huolimatta. Vantaa-Keravan työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi maaliskuussa 2021. Vakava työllisyystilanne asettaa suuria odotuksia kokeilulle ja sen työn tuloksellisuudelle.

Eduskunta hyväksyi sote-uudistusta koskevan lainsäädännön kesäkuun lopussa. Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystalot sekä pelastustoimen palvelut siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle vuoden 2023 alusta. Henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle Vantaalta yli 4 000. Vuosi 2022 on siten viimeinen, jolloin Vantaan kaupunki toimii nykyisessä laajuudessaan.

Talouden tasapainottaminen tehdään vuoteen 2023 mennessä

Vuoden 2022 talousarviossa on kohdistettu resurssilisäystä erityisesti sosiaali- ja terveystoimen sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Lisäksi vuosille 2021–2023 koronaepidemian aiheuttaman palvelu- ja hoitovelan purkuun laaditun noin 18 miljoonan euron toipumissuunnitelman vuoden 2022 osuus lisää menoja kertaluontoisesti 11,3 milj. euroa.

Vantaalla laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2021 alussa tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, jonka tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Tavoitteena on nostaa vuosikatetta vuosittain siten, että vuonna 2025 se olisi vähintään 130 milj. euroa, jolloin kaupungin perusinvestoinnit voidaan toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua. Vuoden 2022 talousarvio pitää sisällään 10,5 milj. euron talouden tasapainottamistoimenpiteet. Vuoden 2022 tilikauden tulos on edelleen negatiivinen, mutta talouden tasapainotus etenee tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti huomioiden toipumissuunnitelman lisämenojen kertaluontoisuus.

Koronaepidemia on aiheuttanut vuonna 2021 erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollolle suuret lisäkustannukset liittyen koronatestaukseen, rokottamiseen, jäljittämiseen ja koronan hoitoon. Valtion on luvannut korvata kunnille nämä koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Myös vuoden 2022 osalta on valtio luvannut tarvittaessa vastaavat korvaukset. Talousarviossa 2022 ei ole ennakoitu mahdollisia koronasta aiheutuvia välittömiä kustannuksia eikä niihin saatavia valtionkorvauksia.

Vuonna 2022 on käynnissä mm. 6 päiväkotitilan ja Elmon uimahallin rakentaminen. Vantaan ratikan suunnittelutyö jatkuu. Tavoitteena on ratikan liikennöinnin aloittaminen vuonna 2028. Vantaa aloittaa rakentamaan vuonna 2022 Tikkurilaan uutta kaupungin toimitaloa. Varian suuri investointihanke Vehkalaan käynnistyy ja myös Tikkurilaan suunnitellaan oppimiskampusta. Kuusijärven kehittäminen tärkeäksi luontokohteeksi jatkuu. Kivistön kauppa- ja palvelukeskus tulee pitkän odotuksen jälkeen valmiiksi ja kaupunki siirtää keskuksen palvelujaan. Kehä III perusparannus valmistuu yhteistyössä valtion kanssa etuajassa, jotta voidaan parantaa tältäkin osalta työllisyyttä.

Hyvinvointialueen käynnistymisen suunnittelu ja siihen liittyvät valmistelutehtävät tulevat olemaan hyvin keskeisessä roolissa vuoden 2022 aikana, jotta palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kaupungilta hyvinvointialueelle sujuu jouhevasti 1.1.2023 alkaen. Uudistus vaikuttaa toiminnallisten muutosten lisäksi suuresti myös kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Kaikkien verotulojen yhteenlaskettu leikkaus on todennäköisesti yli puolet nykytasosta. Talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon on jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä.

Vantaalle valmistellaan uutta kaupunkistrategiaa 2022–2025. Strategia luo suuntaa Vantaan kehitykselle myös sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tulee olemaan keskeinen yhteinen tehtävä niin Vantaan kaupungille kuin Vantaa-Keravan hyvinvointialueellekin, joten organisaatioiden yhteistyöhön on panostettava.

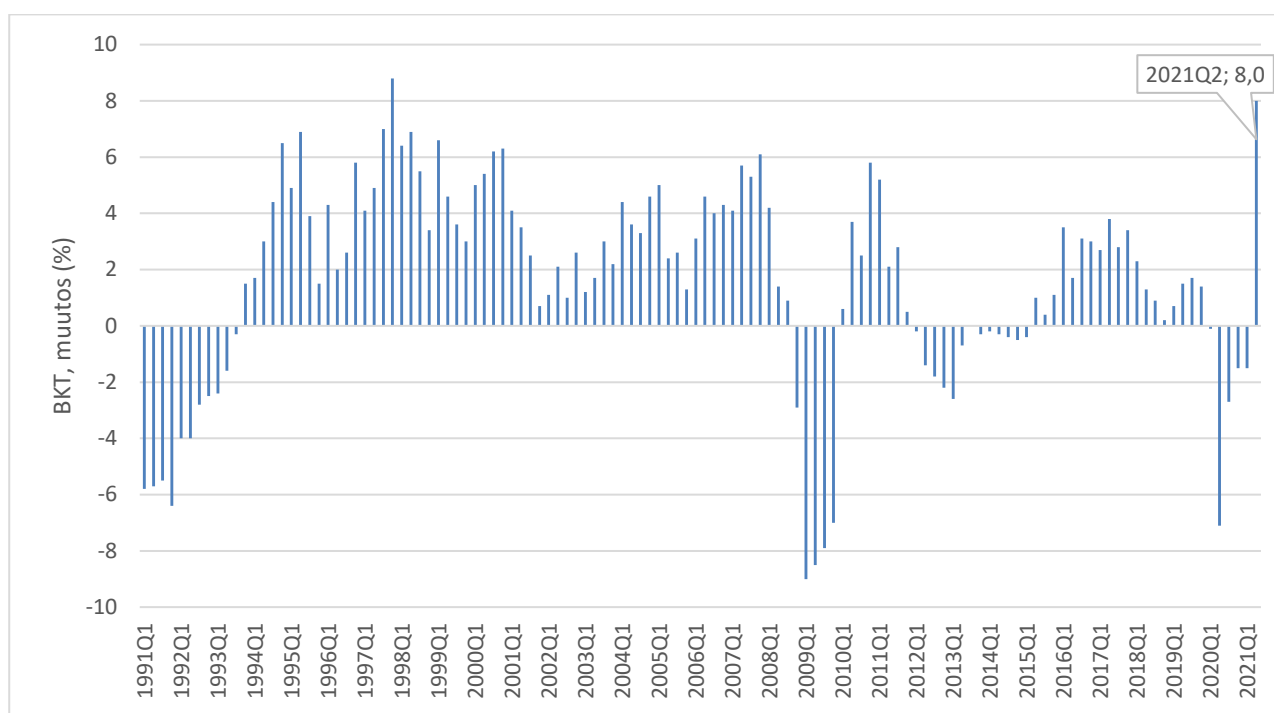
Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

Vantaan kaupungin toimintaympäristön muutos

Talous elpyy koronaepidemiasta ripeästi

Kesän aikana on vahvistunut näkemys, että Suomen talous toipuu koronan aiheuttamasta iskusta nopeasti loppuvuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana. Vielä vuonna 2020 bruttokansantuotteen volyymi laski 2,9 prosenttia, mutta jo tänä vuonna BKT:n arvioidaan kasvavan 3,3 prosenttia ja ensi vuonna 2,9 prosenttia. Talouden kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen tilanteessa, jossa rokottaminen etenee ripeästi, liiketoiminnalle asetettuja rajoituksia puretaan ja kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on vahva. Talouden kasvua on tukenut aktiivinen talouspolitiikka sekä meillä että maailmalla.

Kuvio 1: Bruttokansatuote markkinahintaan, muutos (%) neljännesvuosittain 1991–2021 (Q2)

Lähde: Tilastokeskus

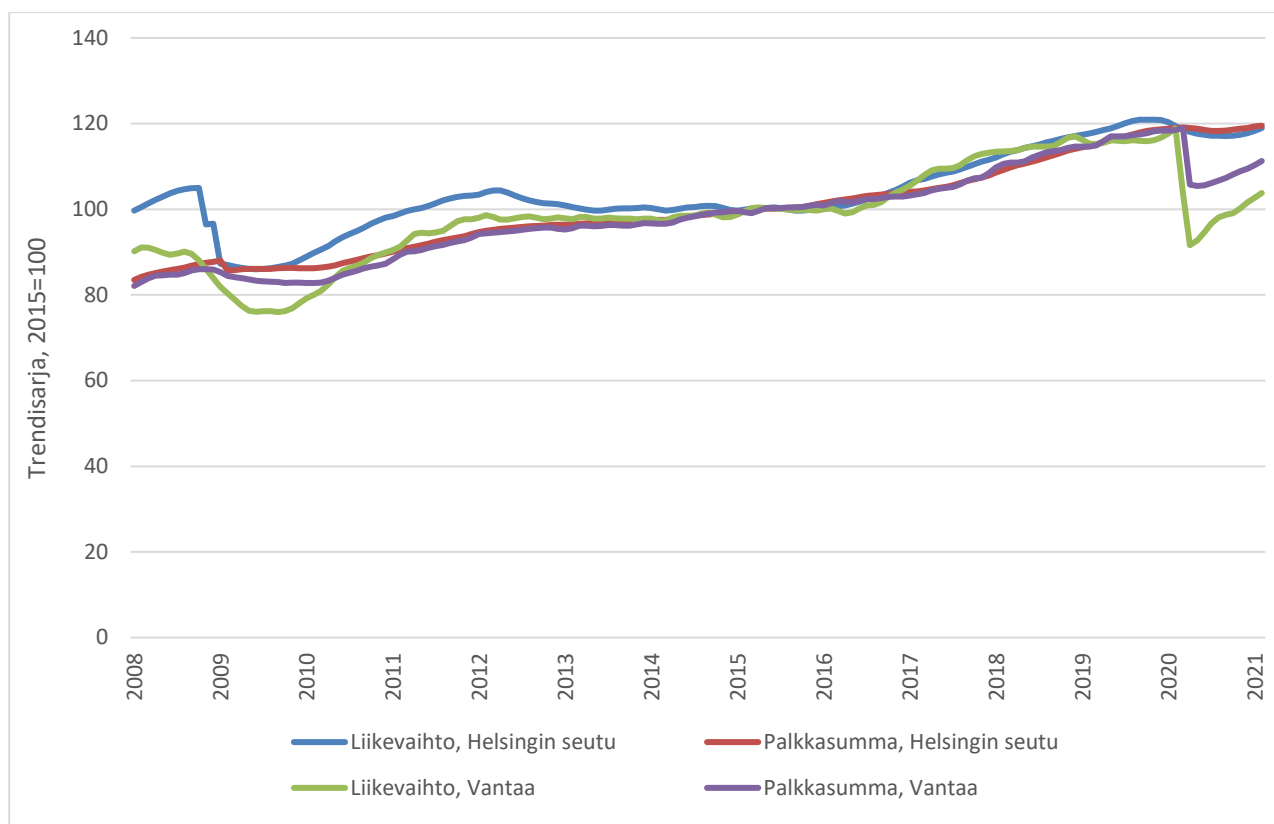
Talouden kehitys Helsingin seudulla ja Vantaalla vuonna 2020 heijasteli koko kansantalouden kehitystä. Kuitenkin on todettava, että Vantaalla yritysten liikevaihto ja palkkasumma laskivat vuonna 2020 voimakkaammin kuin koko Helsingin seudulla. Vantaalla liikevaihto laski -12,7 prosenttia ja palkkasumma -4,6 prosenttia. Helsingin seudulla liikevaihto pieneni puolestaan samana vuotena -3,8 prosenttia ja palkkasumma pysyi edellisvuoden 2019 tasolla.

Vielä vuoden 2021 ensimmäisten kuukausien aikana sekä Helsingin seudun että Vantaan liikevaihdot laskivat vuodentakaiseen verrattuna. Covid19-pandemian vaikutukset eivät näkyneet vielä vuoden 2020 vertailuluvussa. Tullessa maaliskuulle alkoi Helsingin seudun talous selvästi elpyä. Liikevaihto kasvoi maaliskuussa 5,1 prosenttia, huhtikuussa 11,1 prosenttia ja toukokuussa jo 14,7 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Palkkasumman kasvu ajoittui kuukauden viiveellä maaliskuulle ollen 6,0 prosenttia Helsingin seudulla, koko vuoden 2021 toisen neljänneksen kasvu olikin jo 9,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

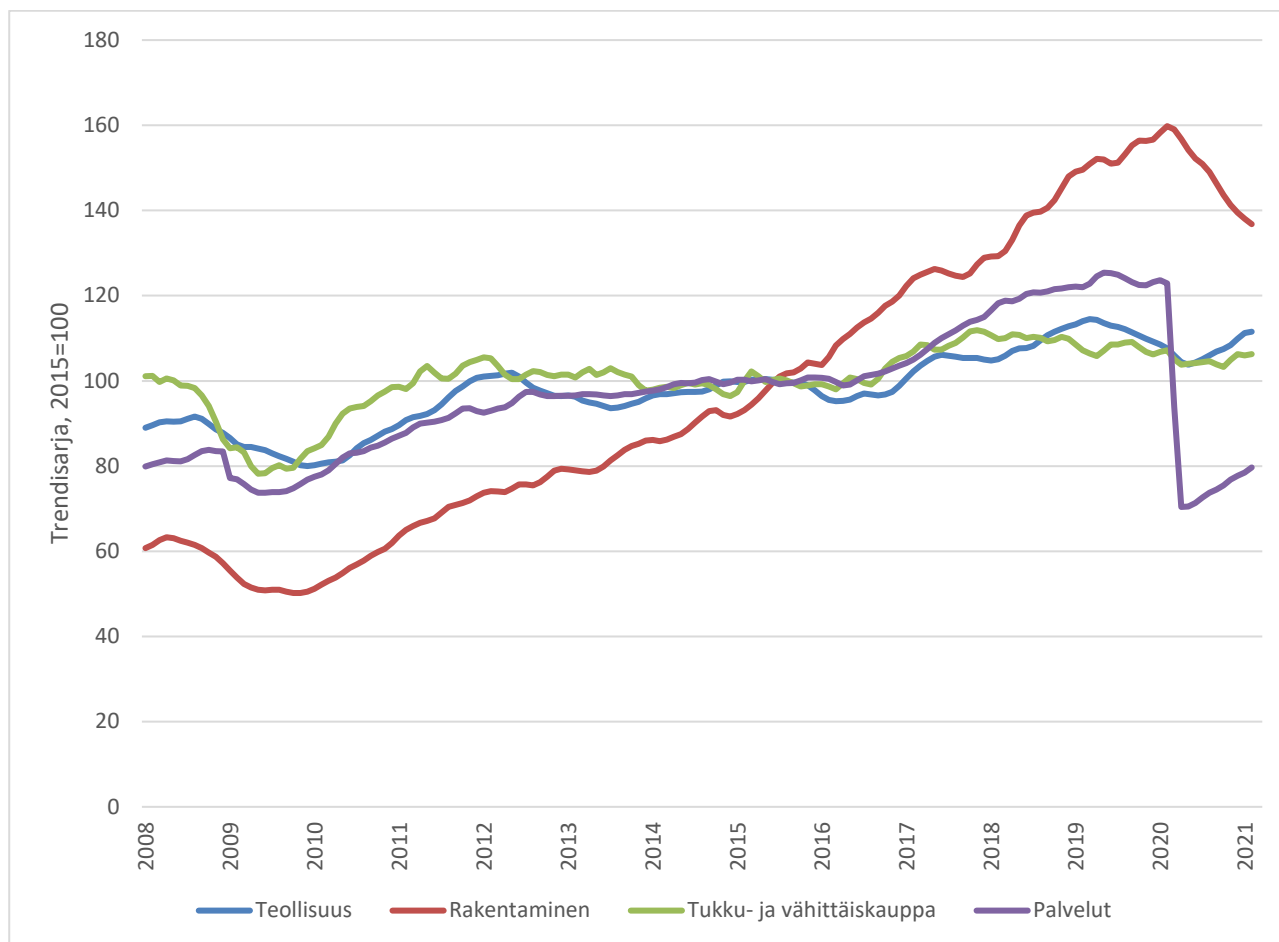
Kun tarkastellaan Vantaan talouden kehitystä vuonna 2020 toimialoitain, niin havaitaan, että kaikki supistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Rakentaminen selvisi pienimmillä vaurioilla, toimialan liikevaihto väheni vain -1,5 prosenttia. Koko teollisuuden sekä tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihdot alenivat noin 5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Muiden palveluiden liikevaihto supistui vuonna 2020 lähes kolmanneksen.

Koko teollisuuden suhdannekäännös näyttää alustavien tietojen mukaan Vantaalla ajoittuvan vuodenvaihteeseen 2020/2021. Liikevaihto kasvoi joulukuun 2020 – helmikuun 2021 välisenä aikana jokaisena kuukautena vuositason tasolla. Tukku- ja vähittäiskauppa näyttää vähitellen elpävän. Liikevaihto pysyi helmikuussa 2021 samalla tasolla kuin edellisvuotena ja palkkasumma kasvoi jopa 3 prosenttia maaliskuussa. Myös muissa palveluissa liikevaihto on jatkanut kasvua pandemian aiheuttaman voimakkaan laskun jälkeen. Rakentamisessa sen sijaan laskusuhdanne on jatkunut.

Kuvio 2: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2008–2021 (Q1) (2015=100)

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 3: Liikevaihdon kehitys eri toimialoilla Vantaalla vuosina 2008–2021 (2015=100)

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan väestönkasvu Suomen suurinta vuonna 2020 – kasvuvauhti kuitenkin hidastui

Vantaalla asui 237 231 henkeä vuoden 2020 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2020 aikana 3 460 asukkaalla (1,5 prosenttia), joka oli vajaat 2 200 vähemmän kuin kasvutahti vuonna 2019. Kasvuvauhti oli samalla tasolla kuin vuonna 2017, mutta vuosina 2018–2019 Vantaa sai huomattavasti enemmän uusia asukkaita, yli 5 000 asukasta vuosittain. Vantaan väestö kasvoi enemmän kuin missään toisessa suomalaiskunnassa vuonna 2020. Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Helsingissä (3 085) ja Espoossa (3 065). Suomen väestö kasvoi 8 500 hengellä eli Vantaan osuus koko Suomen kasvusta oli 41 prosenttia.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi ja se vaikutti useiden kaupunkien väestönkehitykseen. Monet pienemmät kunnat hyötyivät pandemiasta, kun muuttoliike kasvatti väestöä, kun taas isojen kaupunkien väestönkasvu hidastui. Etenkin Helsinki ja Espoo näyttäsivät kärsineen pandemiasta, koska ko. alueiden väestö on viimeksi kasvanut määrällisesti tätä vähemmän Helsingissä vuonna 2005 ja Espoossa vuonna 2009. Luultavasti Vantaankin väestönkasvu jäi alhaisemmaksi koronan takia, ainakin pudotus kahteen edelliseen vuoteen oli suuri.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väestönkasvu pienenee edelleen vuonna 2021. Vantaa on kasvanut kuluvan vuoden tammi-elokuun aikana 1 400 asukkaalla, joka oli 1 400 henkilöä vähemmän kuin samaan aikaan vuonna 2020. Ero johtuu kuntien välisestä muuttoliikkeestä, joka on ollut ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana poikkeuksellisesti miinuksella (-877 henkilöä). Ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli 238 620 elokuussa 2021.

Suomen väkiluku kasvaa maahanmuuton ansiosta

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan maamme väkiluku kasvoi vuoden 2021 kahdeksan kuukauden aikana vajaalla 11 400 hengellä ja väkiluku oli elokuun lopussa vajaat 5 545 200 henkeä. Väestönkasvu on seurausta ulkomaisesta muuttovoitosta, joka oli vastaavana ajankohtana lähes 21 300 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu, syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden, oli koko maan tasolla negatiivinen.

Elävänä syntyneiden lasten määrä putosi liki neljänneksellä 2010-luvun aikana. Kun vuonna 2010 maassamme syntyi noin 61 000 lasta, oli lukumäärä vuonna 2019 noin 45 600. Syntyvyyden lasku kuitenkin kääntyi vuonna 2020 nousuksi. Lapsia syntyi 900 enemmän kuin edellisenä vuotena eli vajaat 46 500. Tammi-elokuussa 2021 syntyi yli 33 300 lasta, mikä on 2 000 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2020. Tämä ”vauvabuumi” oli Suomelle hyvin tervetullut, mutta jäänee valitettavasti asiantuntijoiden arvioiden mukaan lyhytaikaiseksi.

Tilastokeskuksen syksyllä 2021 laatiman väestöennusteen perustella työikäisten osuus väestössä vähenee nykyisestä 62 prosentista 60 prosenttiin vuonna 2040. Ennusteen mukaan työikäisten osuus laskisi yhä tästä ollen vuonna 2060 jo 57 prosenttia väestöstä. Ennusteen mukaan Suomen väkiluku kääntyy laskuun vuonna 2034. Ennusteessa oletetaan, että syntyvyys pysyisi vakiona tulevaisuudessa ja lähivuosien varsinainen väestön kasvu tulisi ulkomaisesta muuttovoitosta.

Alueittain tarkasteltuna väestö on keskittynyt Suomessa voimakkaasti suurimmille kaupunkiseuduille. Keväällä 2020 alkanut koronaepidemiakaan tuskin tätä kehitystä merkittävästi muuttaa pitkällä aikavälillä. Vuonna 2021 Helsingin seudun väkiluvun kasvu kuitenkin hidastui edellisestä vuodesta, sillä poikkeuksellisesti kuntien välinen muuttoliike oli Helsingin seudulle tappiollinen (-5 000 henkilö). Em. seurauksena vuoden 2021 tammi-elokuussa Helsingin seudun väkiluku kasvoi vain 4 450 hengellä, kun se vielä edellisenä vuonna kasvoi samana aikana 9 750 hengellä. Vastaavasti vuoden 2021 ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana väkiluku Helsingin seudun ulkopuolella (Suomessa) kasvoi noin 6 900 hengellä, kun se vielä edellisenä vuonna laski samana ajanjaksona 2 700 hengellä.

Kuuma-kuntien nettomuutto oli vuoden 2021 kahdeksan ensimmäisten kuukauden aikana Helsingin seudusta poiketen positiivinen ollen 1 830 henkeä.

Kivistön suuralueella väestö lisääntyi eniten

Vantaan suuralueista väkimäärältään suurin oli Myyrmäki, jossa asui 58 400 henkeä vuoden 2020 lopussa. Toiseksi suurimmalla suuralueella, Tikkurilassa, asui 46 200 henkeä. Suuralueista selvästi pienin oli Kivistö 16 900 asukkaallaan. Kivistössä väkimäärä kuitenkin kasvoi vuoden 2020 aikana kaikkein nopeimmin, 9,8 prosenttia, hieman yli 1 500 henkeä. Toiseksi eniten väestö lisääntyi sekä määrällisesti että suhteellisesti Tikkurilan suuralueella, 940 asukkaalla (2,1 prosenttia). Korso oli ainoa suuralue, jossa väestö väheni, tosin ainoastaan yhden asukkaan verran.

Kaupunginosista selvästi suurin on Myyrmäki, jossa asui vuoden 2020 lopussa 17 200 henkeä. Martinlaaksossa asukkaita oli 13 200, Hakunilassa 12 100 ja Kivistössä lähes 10 400. Kivistö nousi neljänneksi suurimmaksi kaupunginosaksi ohittaen Pakkalan, jossa asui 10 300 asukasta. Määrällinen kasvu oli selvästi suurinta Kivistön kaupunginosassa, jossa kasvua oli 1 460 henkeä, ja toiseksi eniten uusia asukkaita sai Martinlaakso (+418). Suhteellisesti nopeimmin kasvoi väkimäärältään pieni Veromiehen kaupunginosa, jossa kasvua oli 25 prosenttia (+218). Seuraavaksi eniten kasvua oli Kivistössä (16 prosenttia) ja Keimolassa (8 prosenttia). Väkimäärä väheni eniten Helsingin pitäjän kirkonkylässä, viidellä prosentilla, joka tosin tarkoitti pienessä kaupunginosassa vain seitsemän hengen vähennystä. Määrällisesti väestö väheni eniten Pakkalassa, Varistossa ja Metsolassa, noin 100 hengellä.

Vieraskielisiä 21,6 prosenttia väestöstä, yleisin kieli venäjä

Useiden viime vuosien ajan ero vantaalaisten naisten ja miesten osuuksissa on kaventunut ja vuoden 2020 lopussa se oli pienempi kuin koskaan aiemmin: Vantaalla asui 118 750 naista (50,1 prosenttia) ja 118 500 miestä (49,9 prosenttia). Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan miesten määrä ohitti naisten määrän keväällä 2021 ja elokuussa vantaalaisia miehiä oli jo lähes 400 enemmän kuin naisia.

Vuonna 2020 suomenkielisten osuus Vantaan väestöstä oli 76,1 prosenttia ja ruotsinkielisten 2,4 prosenttia. Vieraskielisiä oli lähes 51 200, joka oli 21,6 prosenttia koko väestöstä. Vieraskielisten osuus kasvoi edellisvuodesta 1,3 prosenttiyksikköä. Ulkomaan kansalaisia Vantaan väestöstä oli 13,4 prosenttia eli lähes 31 700 henkeä.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna vieraskielisten osuus oli suurimmillaan 0–6-vuotiaiden ja 30–44-vuotiaiden ryhmissä, joissa vieraskielisiä oli noin 30 prosenttia ko. ikäluokan väestöstä. Alueittain tarkasteltuna vieraskielisten osuus oli suurin Hakunilan (30,6 prosenttia) ja pienin Kivistön (14,1 prosenttia) suuralueella. Kaupunginosittain tarkasteltuna korkein vieraskielisten osuus oli Havukoskella ja Länsimäessä, 46 prosenttia. Vastaavasti vieraskielisten osuus oli alimmillaan, 3 prosentin tasolla, Sotungissa ja Helsingin pitäjän kirkonkylässä.

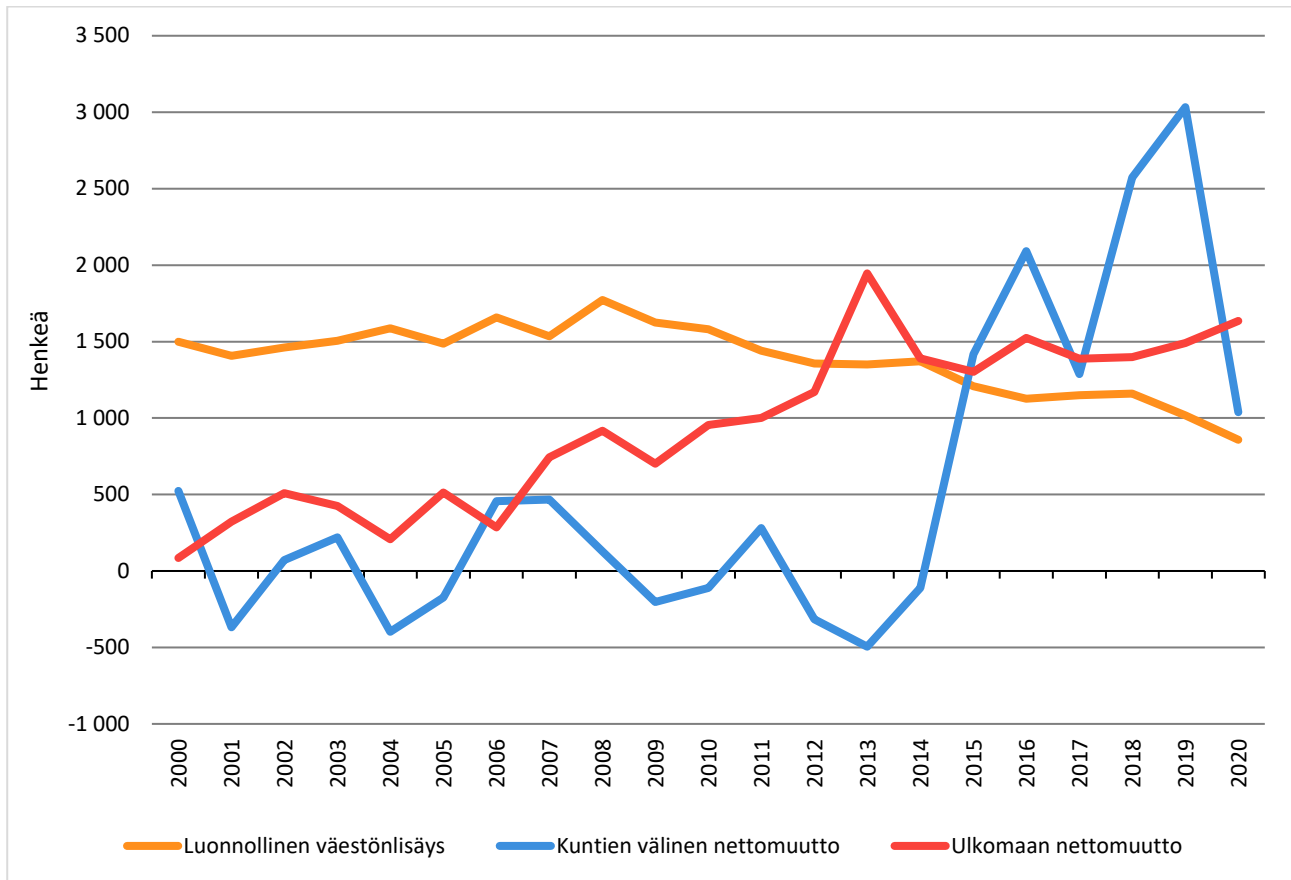
Vuonna 2020 Vantaalla puhuttiin äidinkielenä 123 eri kieltä. Vieraskielisistä selvästi suurimpia kieli-ryhmiä ovat venäjän- ja vironkieliset. Vuonna 2020 Vantaalla asui lähes 9 100 venäjänkielistä (3,8 prosenttia väestöstä) ja 8 450 vironkielistä (3,6 prosenttia). Näistä venäjänkielisten määrä on jatkanut nopeaa kasvuaan viime vuosina, kun taas vironkielisten määrä on enää kasvanut varsin vähän. Vieraskielisistä kolmanneksi suurin ryhmä on nopeasti kasvanut arabiankielisten ryhmä, runsaat 4 100 henkeä.

Vantaalta poismuuttavien määrä kasvoi selvästi

Vuodesta 2015 alkaen kaikki väestönkasvun osatekijät - luonnollinen väestönkasvu, kotimaan muuttoliike ja ulkomaan muuttoliike – ovat olleet Vantaan väestömäärää kasvattavia. Vuoden 2020 aikana Vantaalla syntyi 2 512 vauvaa ja asukkaita kuoli 1 654, joten luonnollinen väestönkasvu oli 858 henkilöä. Samaan aikaan kotimaan nettomuutto kasvatti väestöä runsaalla tuhannella hengellä ja ulkomaan nettomuutto hieman yli 1 600 hengellä.

Kasvusta huolimatta kotimaan muuttoliikkeessä tapahtui suuria muutoksia. Vuonna 2019 Vantaa sai muualta Suomesta muuttovoittoa ennätyselliset 3 000 henkilöä, mutta vuonna 2020 muuttovoiton määrä laski tuhanteen henkeen. Vantaalle muuttavia oli lähes saman verran vuosina 2019 ja 2020, mutta Vantaalta poismuuttavien määrä kasvoi selvästi. Vuonna 2020 Vantaalta muutti muualle Suomeen vajaat 2 200 henkilöä enemmän kuin vuonna 2019.

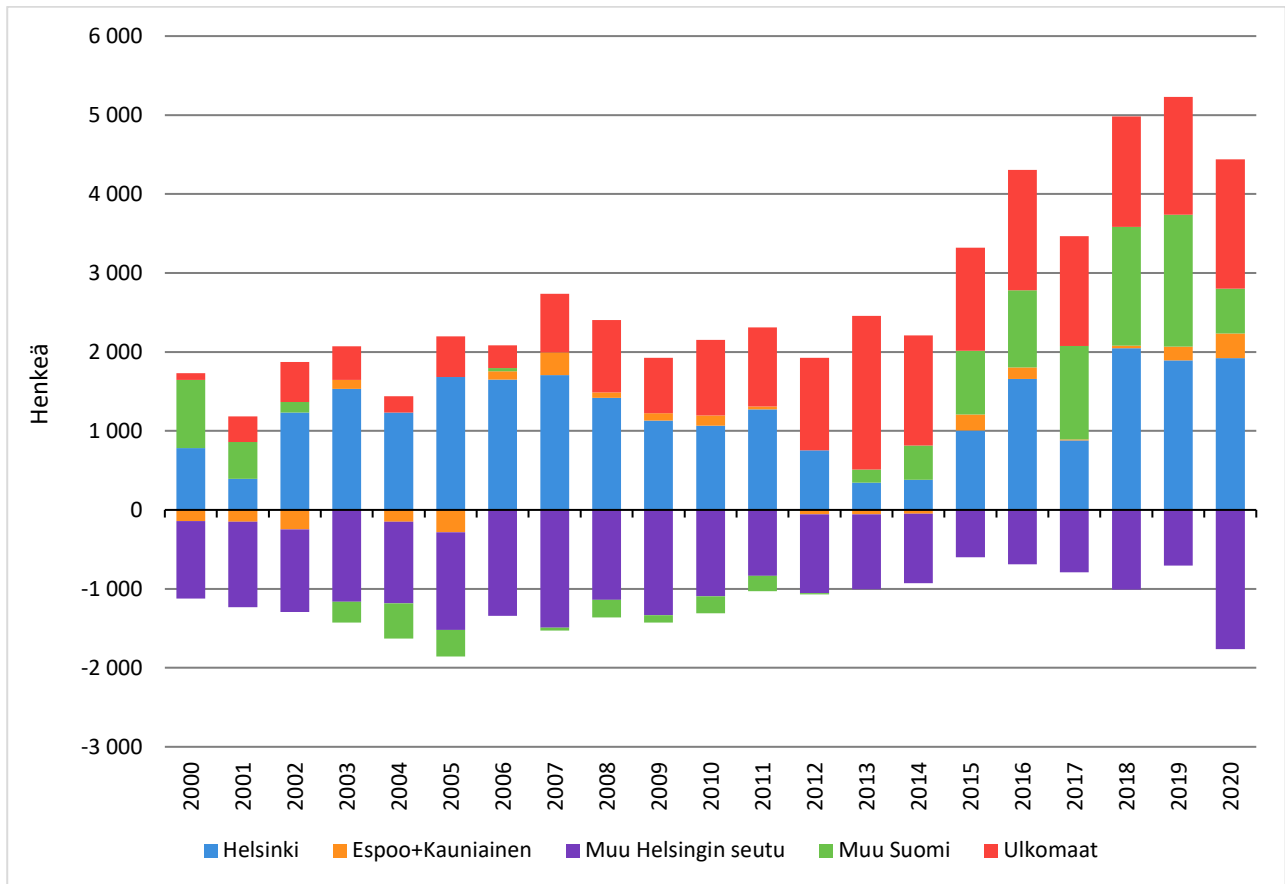
Kuvio 4: Luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto ja ulkomaan nettomuutto Vantaalla vuosina 2000–2020

Lähde: Tilastokeskus

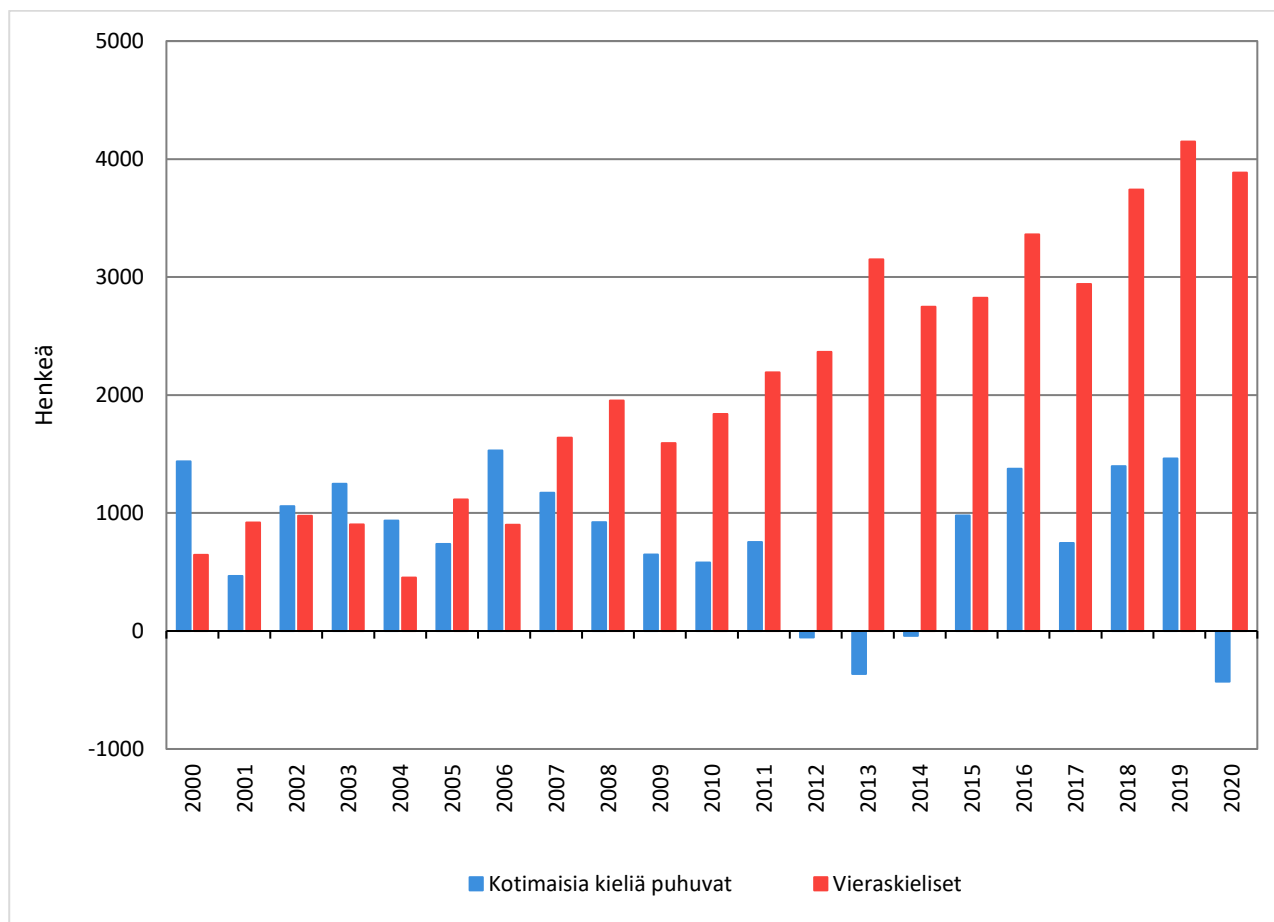
Vuonna 2020 Vantaan muuttotappio muun Helsingin seudun kanssa (nk. KUUMA-kunnat) kasvoi ennätyslukemiin, 1 760 henkilöön. Tarkasteltaessa kaikkia Suomen kuntia, suurimmat muuttovoitot Vantaalta keräsivät Nurmijärvi (+458), Tuusula (+396) ja Kerava (+348). Lisäksi Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta saatu muuttovoitto pieneni selvästi.

Vuonna 2020 Vantaa sai eniten muuttovoittoa Helsingistä, josta muutti runsaat 1 900 ihmistä enemmän Vantaalle kuin Vantaalta muutti Helsinkiin. Kolmena viime vuotena Helsingistä saatu muuttovoitto on ollut poikkeuksellisen korkealla tasolla. Espoosta saatu muuttovoitto on jonkin verran kasvanut viime vuosina ja vuonna 2020 Vantaa jäi plussalle 315 henkeä.

Kuvio 5: Vantaan nettomuutto eri alueiden kanssa vuosina 2000–2020

Lähde: Tilastokeskus

Vuodesta 2007 alkaen vieraskielisten osuus Vantaan väestönkasvusta on ollut suurempi kuin kotimaisia kieliä puhuvien. Vuosina 2016–2020 vieraskielisen väestön kasvu kattoi yhteenlaskettuna noin neljäviidesosaa Vantaan väestönkasvusta. Vuonna 2020 suomenkielisten nettomuutto kääntyi kuitenkin tappiolliseksi ja Vantaan (kuin myös Espoon ja Helsingin) väestö kasvoi ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Muualta Suomesta Vantaalle muutti eniten arabian-, farsin- ja kurdinkielisiä vuonna 2020. Ulkomailta tulleista suurimpia ryhmiä olivat venäjän-, albanian- ja arabiankieliset.

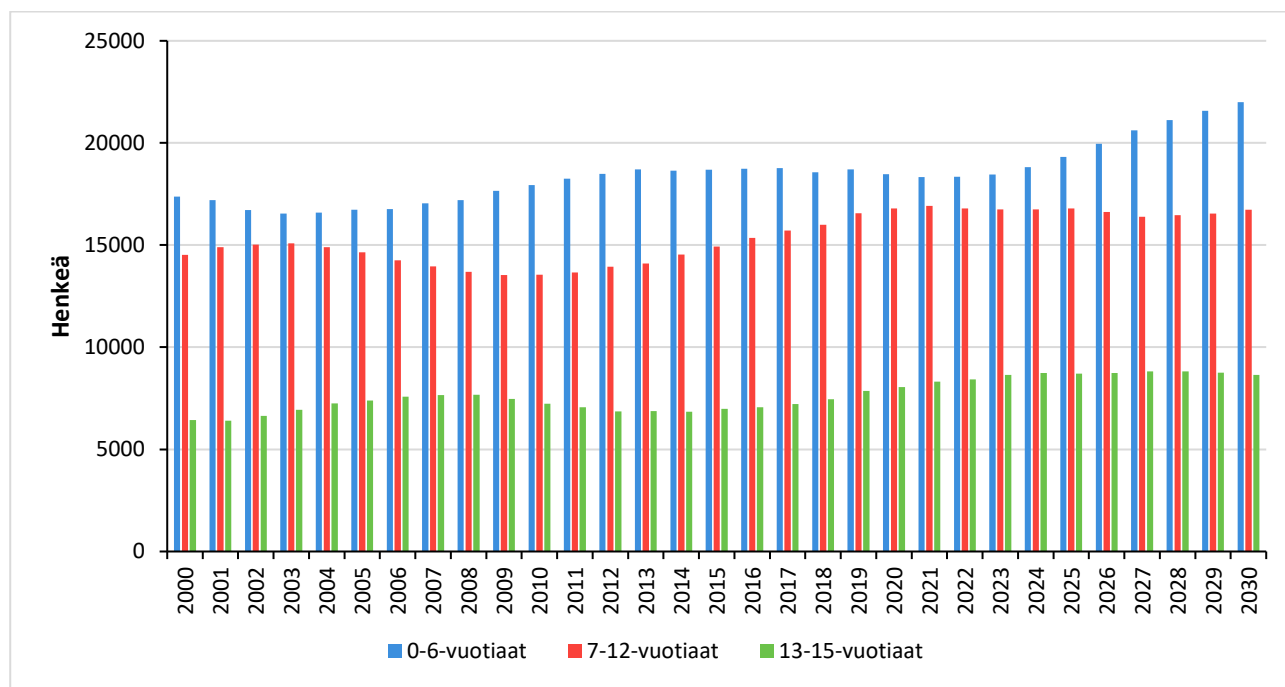
Kuvio 6: Väestön vuosimuutos Vantaalla vuosina 2000–2020 kielen mukaan

Lähde: Tilastokeskus

Väestöllinen huoltosuhde on viime vuosina parantunut Vantaalla

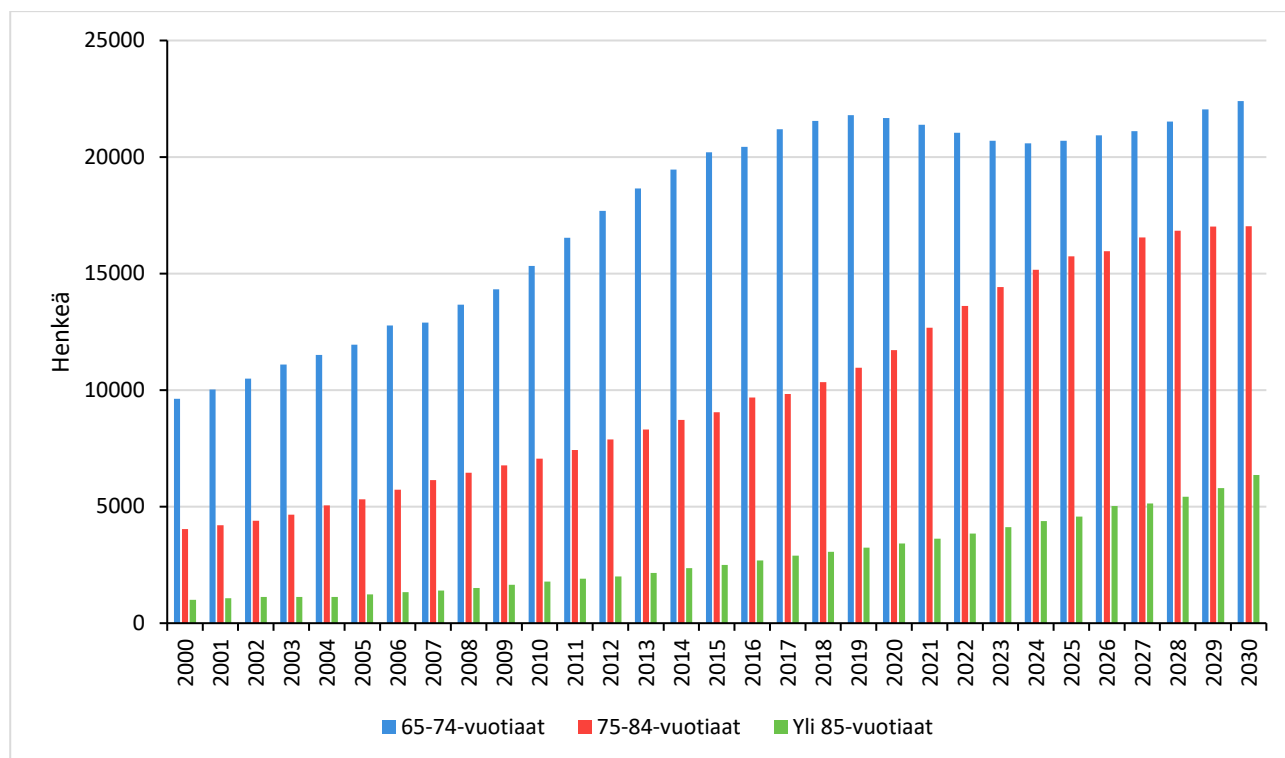
Vuoden 2020 lopussa vantaalaisista oli 0–6-vuotiaita 7,8 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,5 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,5 prosenttia. Voimakkaan väestönkasvun myötä alle kouluikäisten määrän odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 3 500 hengellä ja peruskouluikäisten määrä 550 hengellä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmän koossa, jonka ennustetaan kasvavan yli 9 000 hengellä vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaisi noin 60 prosentin kasvua ikäryhmän koossa. Sen sijaan 65–74-vuotiaiden ikäryhmän oletetaan kasvavan samalla ajanjaksolla 600 hengellä, eli vajaalla 3 prosentilla.

Kuvio 7: Väestönmuutokset nuorimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2020 ja ennuste kehityksestä vuosille 2021–2030

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

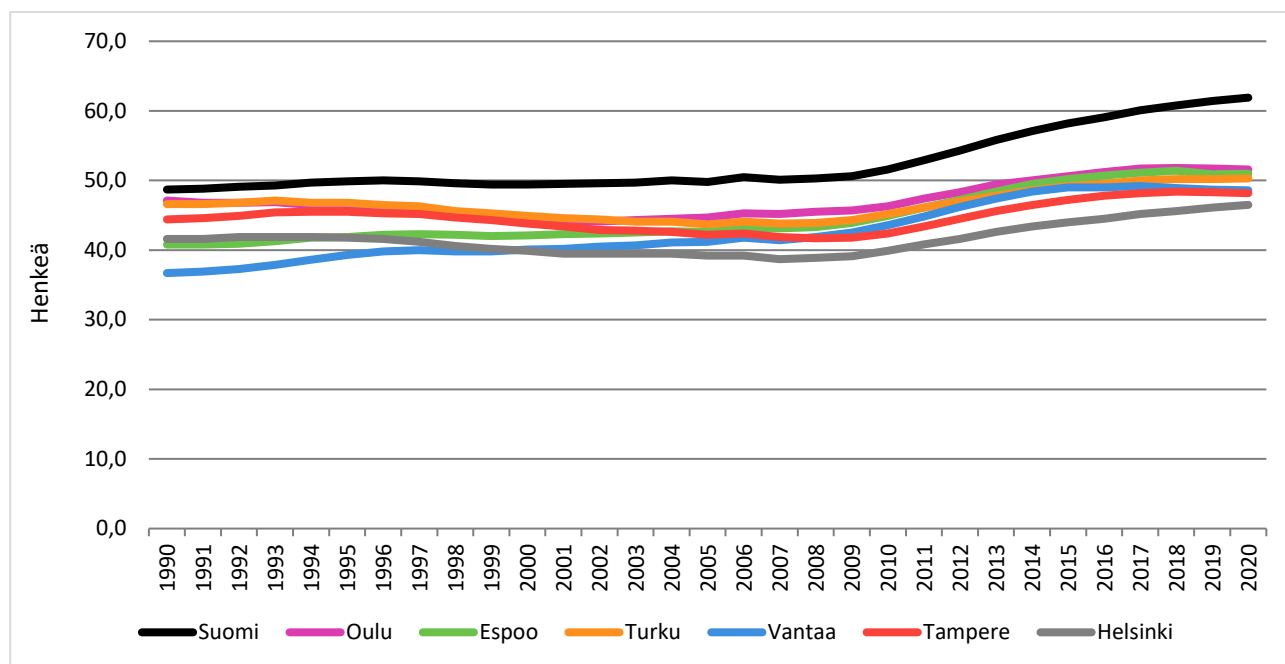
Kuvio 8: Väestönmuutokset vanhimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2020 ja ennuste kehityksestä vuosille 2021–2030

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä suhteessa 15–64-vuotiaiden määrään, on kasvanut kaikissa suurissa kaupungeissa ja koko maassa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kasvu on kuitenkin hidastunut. Nuoremman väestöosan muuttoliike kasvukeskuksiin hidastaa väestöllisen huoltosuhteen nousua, samalla kun vauhdittaa väestöllisen huoltosuhteen kasvua väestöään menettävillä alueilla. Vantaalla väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt 1990-luvulta lähtien hieman nopeammin kuin muissa suurissa kaupungeissa, mutta nopean väestönkasvun myötä huoltosuhteen heikentyminen on Vantaalla pysähtynyt. Muutaman viime vuoden ajan huoltosuhde on Vantaalla, kuin myös Oulussa ja Tampereella, jopa hieman parantunut. Vuoden 2021 väestöennusteen perusteella väestöllisen huoltosuhteen ei oleteta merkittävästi heikkenevän 2020-luvulla. Syynä on väestökasvun painottuminen työikäiseen väestöön.

Kuvio 9: Väestöllinen huoltosuhde suurimmissa kaupungeissa ja koko maassa vuosina 1990–2020

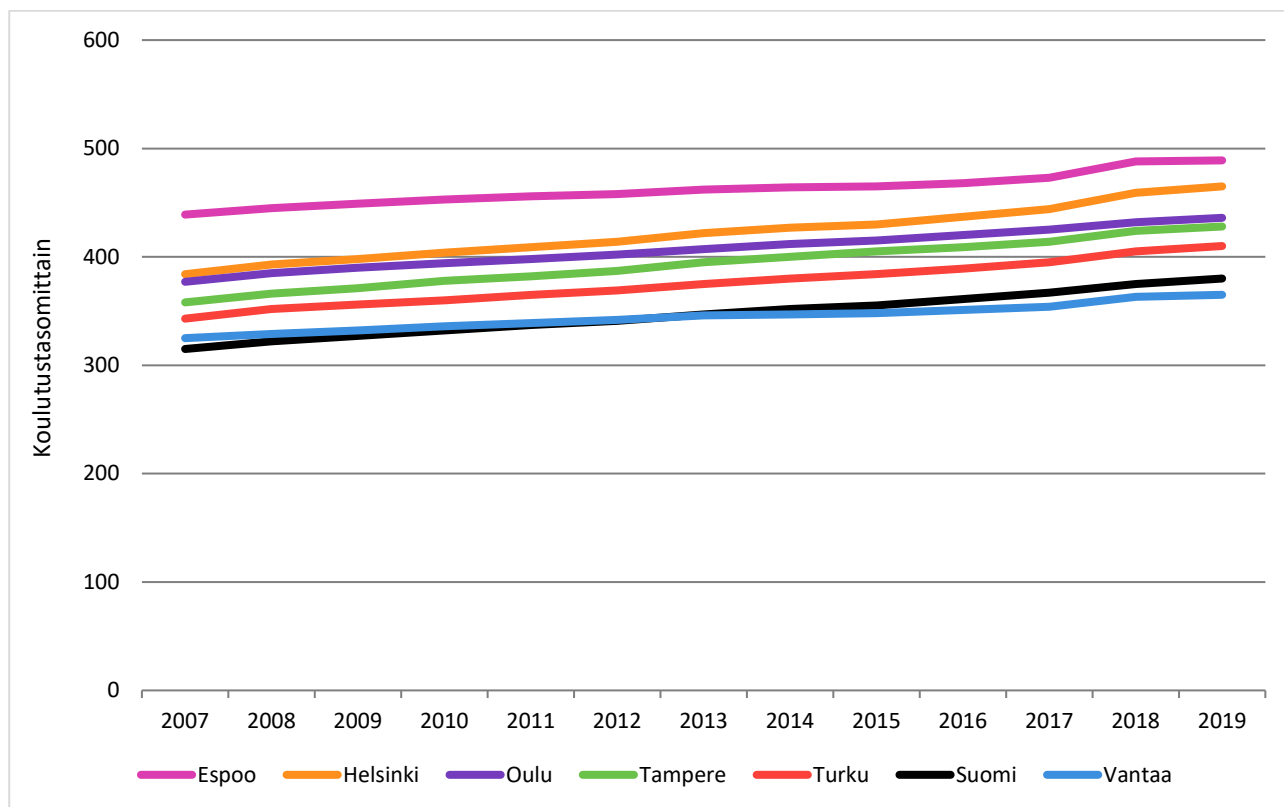
Lähde: Tilastokeskus

Koulutustaso on kasvanut suurissa kaupungeissa

Koulutuksen pituutta mittaavalla koulutustasomittaimella ¹ tarkasteltuna suurten kaupunkien ja koko Suomenkin koulutustaso on kasvanut. Koulutustaso oli suurista kaupungeista korkein Espoossa ja matalin Vantaalla. Useamman vuoden tarkastelussa voidaan havaita, että Helsingin koulutustaso on noussut muita kaupunkeja nopeammin.

Vuonna 2019 Vantaan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 30 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 39 prosenttia toisen asteen ja 31 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Korkea-aste voidaan jakaa edelleen kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 8 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 13 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen suorittaneita 10 prosenttia. Vantaalaisten naisten koulutustaso on noussut selvästi miehiä nopeammin ja naisten koulutustaso on jo pidemmän aikaa ollut korkeampi kuin miesten. Vuonna 2019 naisissa oli lähes yhtä paljon toisen asteen kuin korkea-asteen käyneitä (35–37 prosenttia), kun miehissä oli selvästi enemmän toisen asteen (41 prosenttia) kuin korkea-asteen (28 prosenttia) käyneitä. Vantaalaisnaisten koulutustaso on miehiä korkeampi kaikissa alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä.

¹ Väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttäneitä väestöä, koska monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken.

Kuvio 10: Koulutustaso kuudessa suuressa kaupungissa vuosina 2007–2019

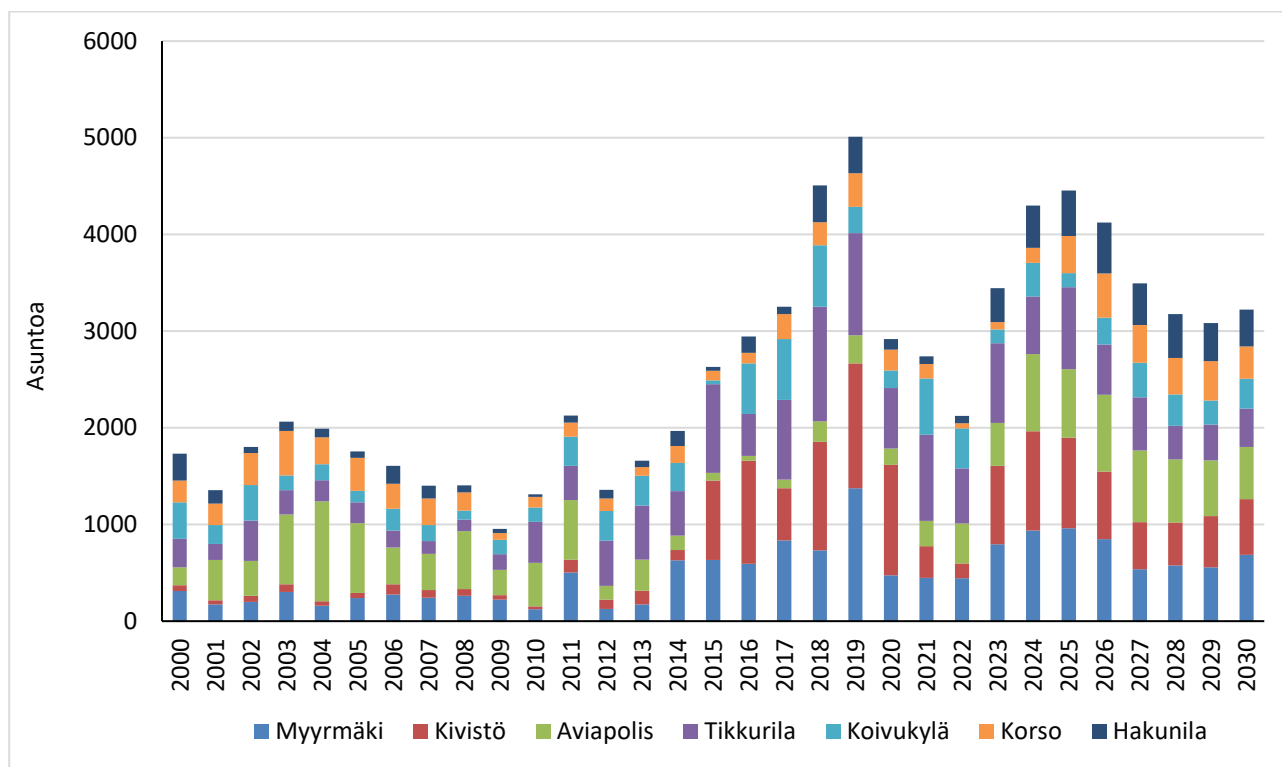
Lähde: Tilastokeskus

Asuntotuotanto laski ennätysvuoden jälkeen

Vuonna 2019 Vantaalla ylitettiin ensimmäistä kertaa 5 000 valmistuneen asunnon raja. Vuonna 2020 asuntotuotanto laski selvästi ennätysvuodesta ja asuntoja valmistui 2 918. Eniten asuntoja valmistui Kivistön suuralueelle, 1 144. Tikkurilaan asuntoja valmistui 628 ja Myyrmäen suuralueelle 473. Muilla suuralueilla asuntoja valmistui selvästi vähemmän, 110–220 asuntoa suuraluetta kohden. Vuonna 2020 valmistuneista asunnoista yli 80 prosenttia oli kerrostaloasuntoja, joita kuitenkin valmistui noin 2 100 vähemmän kuin edellisenä vuotena. Omakotitalo-, erillistalo- ja rivitaloasuntoja valmistui noin 490, mikä on noin 30 vähemmän kuin vuonna 2019.

Vuosina 2021–2022 asuntoja oletetaan valmistuvan hieman edellisvuotta vähemmän, mutta vuosittaisen asuntotuotannon ennakoitaan kasvavan vuosien 2024–2025 aikana noin 4 000 asuntoon ja laskevan 3 000 asuntoon 2020-luvun loppuvuodet. Asuntotuotannossa painottuvat muutamien lähivuosien aikana edelleen Tikkurilan, Kivistön ja Myyrmäen suuralueet sekä Aviapoliksen suuralue, missä asuntotuotannon odotetaan kasvavan vuodesta 2022 alkaen.

Kuvio 11: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2020 sekä ennuste vuosille 2021–2030

Lähde: Facta-kuntarekisteri, Vantaan Matti-järjestelmä ja Vantaan asuntorakentamisennuste 2021

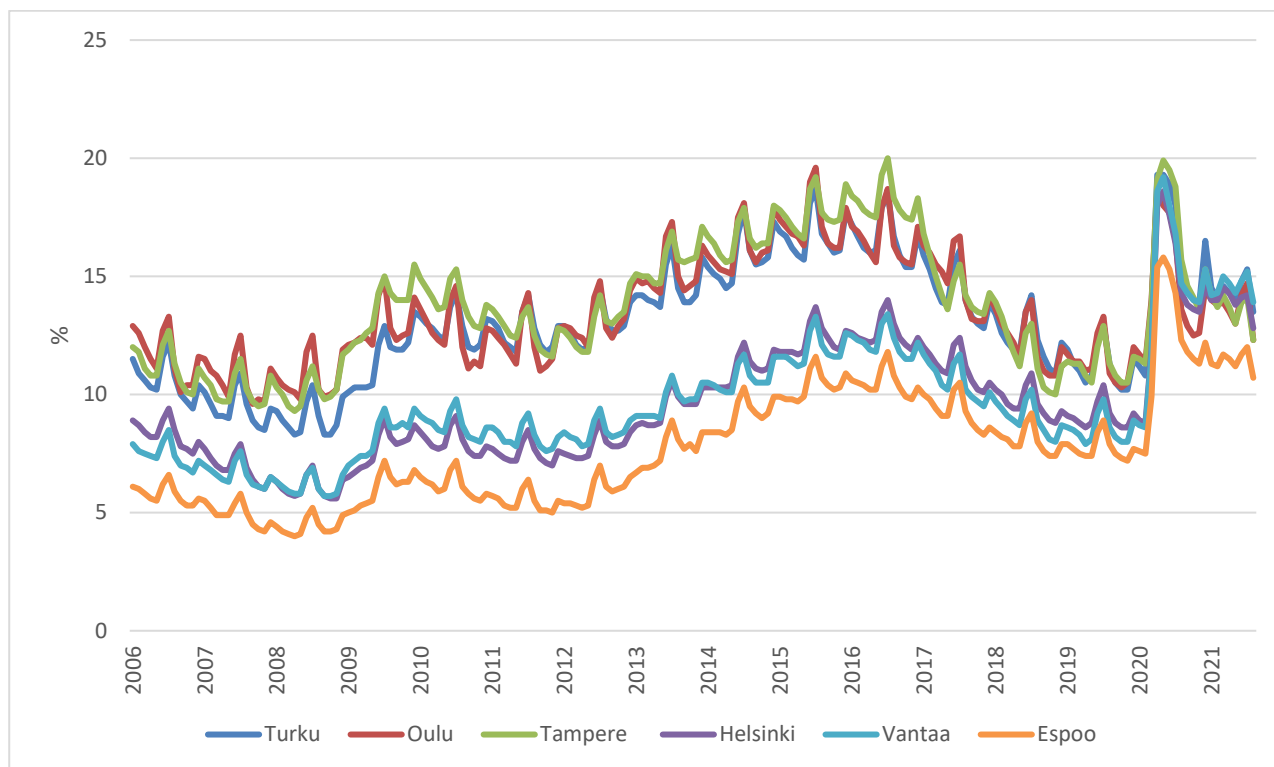
Työttömyys lähtenyt laskuun – paljon avoimia työpaikkoja tarjolla

Työllisyysaste Vantaalla nousi 2020 lähes 77 prosentin keskimääräiseen tasoon. Muutosta oli edellisvuoteen verrattuna lähes prosentin verran. Muutos oli merkittävä, koska vuosina 2009–2018 työllisyysaste Vantaalla vaihteli 72–74 prosentin välillä.

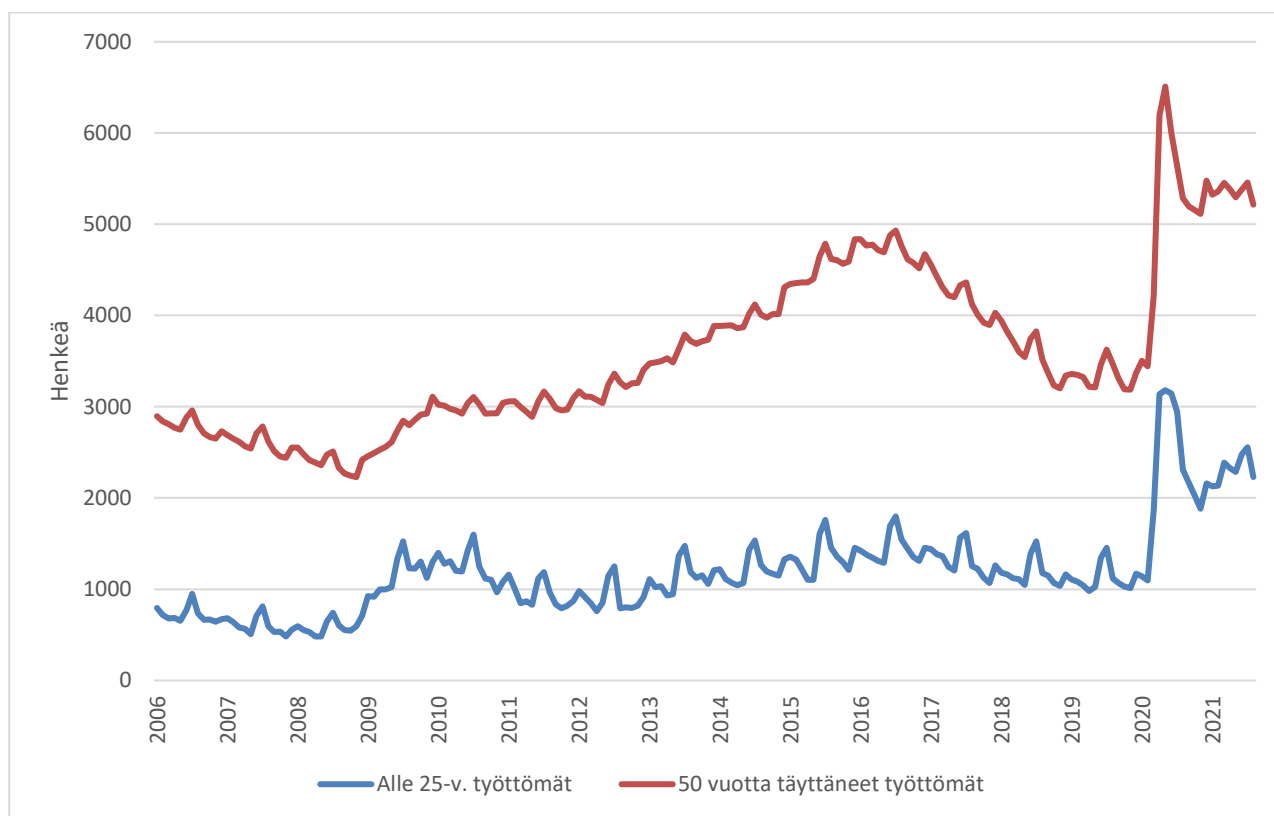
Kuitenkin työttömyys nousi vuonna 2020 selvästi Vantaalla vuodesta 2019 ollen 14,5 prosenttia, kun se oli vielä edellisvuonna keskimäärin 8,5 prosenttia. Työttömyys oli vielä vuoden 2021 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikanakin korkealla. Kuitenkin ollaan päästy vuoden 2020 alkuvuoden lähes 20 prosentin tasosta nyt elokuussa jo alle 14 prosentin tasolle ja kaikki ennusmerkit näyttävät siltä, että työttömyyden aleneminen jatkuisi vielä ainakin loppuvuoden 2021 ja myös alkuvuoden 2022. Vantaan työttömyysaste oli elokuussa samaa tasoa kuin Turussa. Suurista kaupungeista Helsingissä, Oulussa ja Tampereella työttömyysaste oli reilut 12 prosenttia. Ainoastaan Espoossa työttömyys oli selvästi alempi ollen 10,7 prosenttia.

Vielä vuoden 2020 alkupuolella työttömyyden kasvusta merkittävä osa oli lomautuksia. Varsinkin vuoden 2021 puolella lomautettujen määrät ovat vähentyneet reippaasti, mutta valitettavasti osa aiemmin lomautettuna olleista on siirtynyt työttömäksi. Nuoria, alle 25-vuotiaita, työttömiä oli elokuun lopussa 2 230, joka oli 80 nuorta vähemmän kuin edellisvuonna. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä väheni 70 hengellä ollen 5 220. Pitkäaikaistyöttömiä taas oli Vantaalla elokuun lopulla 6 450, joka oli lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuosi takaperin (3 260). Näin korkealla tasolla pitkäaikaisyöttömien määrä ei ole ollut kertaakaan aiemmin viimeisten kymmenen vuoden aikana.

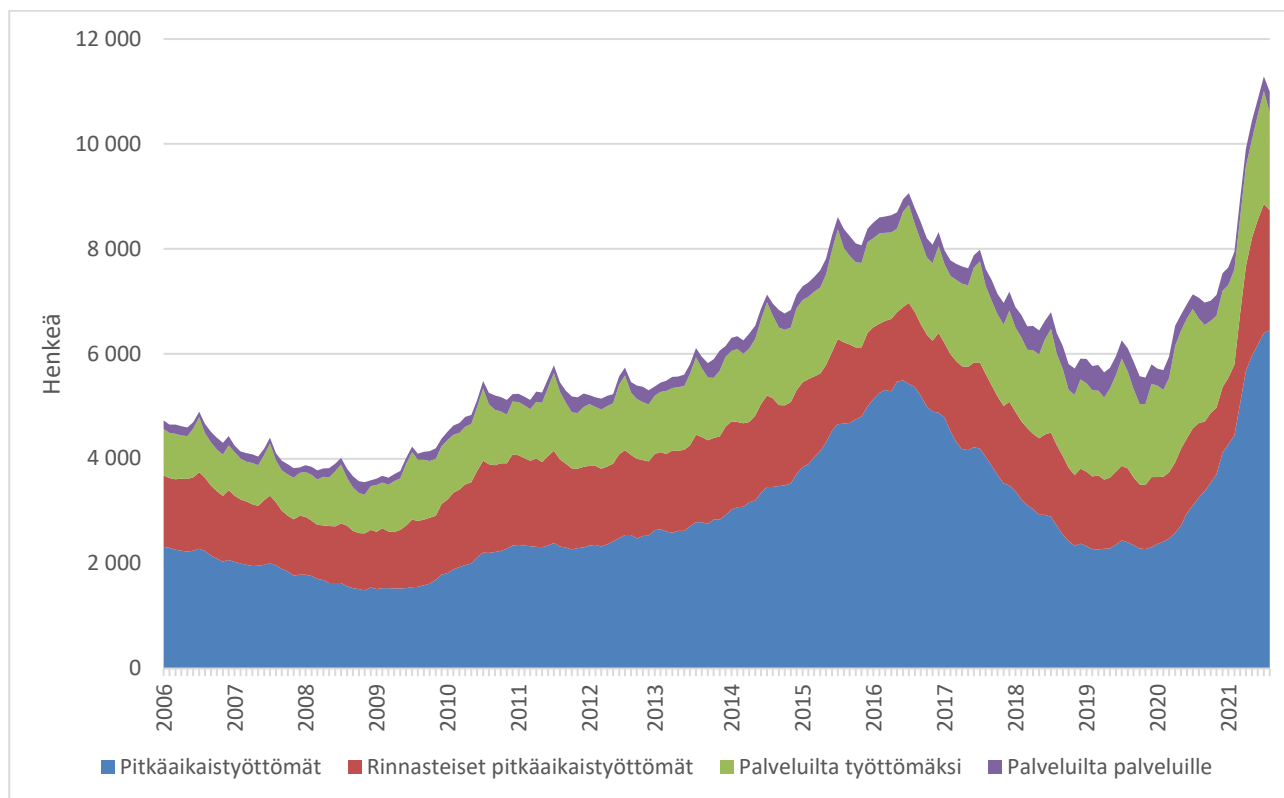
Aiempaa valoisampaa lähitulevaisuutta ennakoiki sekin, että Vantaalla oli avoimia työpaikkoja elokuussa 3 820, joka oli 1 590 enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Näin paljon avoimia työpaikkoja Vantaalla ei ole ollut elokuussa ainakaan edelliseen kahdeksaan vuoteen 2013–2020.

Kuvio 12: Työttömyysasteen kehitys suurimmissa kaupungeissa vuosina 2006–2021

Lähde: TEM

Kuvio 13: Nuorisotyöttömyyden ja 50 vuotta täyttäneiden työttömyyden kehitys Vantaalla vuosina 2006–2021

Lähde: TEM

Kuvio 14: Vaikeasti työllistävien määrä Vantaalla vuosina 2006–2021

Lähde: TEM

Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla elokuun 2021 lopussa noin 6 450 henkeä. Kuten kuvioista näkyy, kasvu on hälyttävä. Vaikeasti työllistettävien, johon lasketaan pitkäaikaistyöttömien ohella rinnasteisesti pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömiksi siirtyvät ja palveluilta palveluille siirtyvät, määrä oli 11 000 henkeä.

Talouden kehitys

Talouden nopea elpyminen yllätti

Maailmantaloutta koetellut Covid19-pandemia on tehnyt talouden ennustamisesta haastavaa. Vuoden 2020 aikana koko maailman talous painui taantumaan. Suomen talous selvisi kuitenkin ennakoitua pienemmällä pudotuksella. Suomen bkt:n laskuksi vuonna 2020 muodostui -2,9 prosenttia, kun huimimmat ennusteet olisivat jopa 10 prosentin taloudellista pudotusta.

Talouden taantumista seurasi vuonna 2020 erittäin nopeasti kasvanut työttömyys. Valtio käynnisti yhdessä pandemian rajoitustoimien kanssa laajat talouden tukitoimet. Tämä piti sisällään mm. erilaisia yritystukipaketteja, jotka vaihtelivat yritysten koon mukaan. Myös yritysten konkurssisuoja parannettiin ja keväällä 2020 lomautuksien edellyttämää yt-menettelyä joustavoitettiin. Samalla myös työttömyysturvaan tuli parannuksia. Esimerkiksi ansiosidonnaisen työttömyysturvan päivät eivät vähentyneet samalla tavalla ja työmarkkinatukea laajennettiin myös yrittäjille, ilman että heidän tarvitsi lopettaa yritystoimintaansa. Kokonaisuudessaan tukitoimet vaikuttivat onnistuneilta. Pelättyä konkurssiaalto ei nähty ja konkurssien määrä itseasiassa väheni.

Vuonna 2021 toteutettiin vielä suoria tukitoimenpiteitä yrityksille. Painopiste alkoi kuitenkin globaalisti siirtyä laajempaan elvytykseen. Tätä vauhditti vallan vaihtuminen USA:n presidentin vaaleissa, mikä osaltaan mahdollisti laajojen elvytyspakettien rakentamisen USA:ssa. EU:lla ja Suomessa on myös käynnistynyt omat taloudellisen elvytyksen ohjelmat. Merkittävä vaikutus talouden elpymiselle

on ollut myös se, että Covid19- rokotteet on saatu markkinoille 2021 aikana ja rokotekattavuus niin Euroopassa kuin USA:ssa on jo lokakuuhun mennessä varsin korkealla tasolla.

Pandemia oli monella tavalla poikkeuksellinen talouskriisi ja samoin on siitä elpyminen. Samalla kun elpymispakettien vahvistama kysyntä nostaa maailmantaloutta, kasvua rajoittaa kapeikot tarjonnassa. Älyteknologian yleistymisen seurauksena sirupula vaivaa teollisuutta ja laajemmin pulaa on erilaisista raaka-aineista sekä komponenteista.

Talouden toipumista varjostaa kuitenkin myös se, ettei pandemian etenemistä voida edelleenkään täysin ennustaa. Vaikka kehittyneiden maiden rokotekattavuus on edennyt hyvin, kehittyvissä maissa tilanne on toinen. Samalla on epäselvyyttä siitä, kuinka pitkäksi aikaa käytössä olevat rokotteet antavat suojan Covid19- tautia ja etenkin sen vaikeaa muotoa vastaan.

Vahvan elvytyksen seurauksena myös inflaatio on ruvennut nopeutumaan kehittyneissä maissa, missä se on pitkään ollut lähes olematon. Euroalueen inflaatio nousi elokuussa 3 prosenttiin ja USA:n heinäkuun inflaatio 5,3 prosenttiin. Suomen inflaatio oli 2,2 prosenttia. Nämä luvut ylittävät alueen keskuspankkien 2 prosentin tavoiteinflaation. Nouseva inflaatio kyseenalaistaa sen, miten pitkälle velkavetoista elvytystä voidaan jatkaa.

Huomioitavaa kuitenkin on, että useat talousluvut vertautuvat edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Koska vuosi 2020 oli poikkeuksellinen niin talouden, työllisyyden kuin inflaation osalta, niin myös muutosta kuvaavat talousluvut näyttävät poikkeuksellisen suurilta. Näin ollen esimerkiksi inflaatiota selittää osaksi energian hinnan romahdus 2020, mikä saa energianhinnan nousun näyttämään jyrkältä vuonna 2021. Tämä johtuu pitkälti vertailuajankohdan heikkoudesta.

Talous selkeässä kasvussa, julkinen alijäämä edelleen merkittävä

Talous on kääntynyt selvästi kasvu-uralle. Valtionvarainministeriö ennustaa vuodelle 2021 kasvua 3,3 prosenttia ja vuodelle 2022 2,9 prosenttia. Valtionvarainministeriö on kuitenkin maltillisimpia enustajia. Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos ennustaa tälle vuodelle kasvua 3,7 prosenttia ja ensi vuodelle peräti 4 prosenttia. Konsensus tutkimuslaitosten välillä on kuitenkin siitä, että vuoden 2021 ja 2022 kasvu on nopeaa. Tämän jälkeen ennusteet painuvat yhden prosentin tuntumaan.

Talouden kaikki tunnusluvut ovat 2021 vahvasti positiivisia. Teollisuuden tuotanto kasvoi elokuussa 4,4 prosenttia vuoden takaisesta. Vastaavana ajankohtana palveluiden liikevaihdossa kasvua oli 8,9 prosenttia vuoden takaisesta, rakentamisessa 6,4 prosenttia ja vähittäiskaupassa 3,1 prosenttia.

Nopeasti kasvava talous on kääntänyt selkeään laskuun myös vuonna 2020 korkeaksi nousseen työttömyyden. Vantaan työttömyyskuippu koettiin toukokuussa 2020, jolloin kaupungin työttömyysprosentti kipusi 19,2 prosenttiin. Elokuuhun 2021 mennessä työttömyys oli laskenut 13,9 prosenttiin. Taso on edelleen korkea verrattuna 8,8 prosentin työttömyyteen helmikuussa 2020 ennen koronaa.

Kokonaisuudessaan vahvat elpymisluvut kätkevätkin alleen taloudellisia haasteita. Työllisyys näyttää juuttuneen rakenteellisesti korkealle tasolle. Pitkäaikaistyöttömyys kasvaa edelleen ja nopeasti elpyneen työllisyyden taustalla on kokoaikaisesti lomautettujen määrän nopea vähentyminen. Tämä indikoi vahvasti sitä, että työttömyys uhkaa jäädä rakenteellisesti korkealle tasolle. Vuoden 2020 helmikuussa Vantaalla oli 2 415 pitkäaikaistyötöntä. Elokuussa 2021 määrä oli kasvanut 6 453 pitkäaikaistyöttömään. Määrä näyttäisi edelleen olevan kasvussa.

Toinen huomio on se, että nopeiden kasvulukujen taustalla on vuoden 2020 heikko vertailutilanne. Tämän takia suhteelliset kasvuluvut antavat korostuneen positiivisen kuvan. Suomessa on taustalla vuonna 2008 alkaneen finanssikriisin jäljiltä erittäin pitkä hitaan kasvun jakso. Tämän takia alkanutta kasvua ei voida pitää merkittävän nopeana ja huomioitavaa on, että kasvun oletetaan hidastuvan hieman yli 1 prosenttiin jo vuonna 2023. Näin ollen rakenteellinen kasvu ei ole vauhdittumassa.

Merkittävän haasteen kestävämmälle talouskasvulle luo myös se, että kasvua vetää laajasti valtioliset elvytysohjelmat, jotka nojaavat valtioiden nopeaan velkaantumiseen niin Euroopassa kuin USA:ssa. Kustannuksia valtiolle on aiheuttanut suoran elvytyksen lisäksi myös Covid19-pandemian

hoidosta aiheutuneet erilaiset toimenpiteet, jotka näkyvät etenkin terveydenhoidon nousseina kustannuksina. Suomen valtion velka on noussut jo 52,85 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vuoden 2022 valtion talousarvio on 6,9 miljardia alijäämäinen. Kohonnut velkaantuneisuus tekee valtion talouden haavoittuvaksi myös mahdollisille korkojen nousulle. Merkittävää nousua korkoihin ei kuitenkaan ennusteta ja Suomen talouden vahvuutena pidetäänkin suhteellisen matalaa velkaa verrattuna euroalueeseen.

Taloudellinen alijäämä luo tarvetta sopeuttaa julkistaloutta tulevaisuudessa. Suomessa rakenteellisen haasteen luo myös väestön ikääntyminen. Tämä leikkaa samalla veropohjaa, kun se kasvattaa menoja. Lähivuosien voimakkaasta kasvusta huolimatta Suomen taloudella on edessään haastavia vuosia.

Kuntasektorin talouskehitys

Covid19-pandemia on muuttanut huomattavasti kuntatalouden kokonaiskuva. Varsinkin ikääntymisestä johtuva kulujen nousu on kuormittanut kuntasektoria, niin että vuosina 2018 ja 2019 kuntasektorin painui alijäämäiseksi samaan aikaan kun taloudessa meni kokonaisuudessaan hyvin. Vuoden 2020 Covid19-pandemia nosti nopeasti kuntien kuluja samalla kun verotulot laskivat mm. kasvavan työttömyyden takia sekä yhteisöverotulojen supistuksessa. Valtio kuitenkin tuki kuntia huomattavalla valtionosuuksien nostolla sekä kasvattamalla kuntien osuutta yhteisöverosta. Tämä käänsi kuntasektorin ylijäämäiseksi vuonna 2020.

Vuosi 2021 on talouden osalta vielä haastava. Kunnille aiheutuu huomattavia kustannuksia koronaepidemian jäljiltä. Nämä johtuvat sekä suorista kustannuksista, kuten testaamisesta, jäljittämisestä ja rokotusten organisoimisesta sekä epäsuorista, kuten kasvaneista työttömyyden hoidon kustannuksista. Valtio on luvannut kompensoida kunnille epidemian aiheuttamat kustannukset, mutta korvauksien tasoon ja ajoitukseen liittyy vielä epävarmuutta.

Kuntatalouteen tulee vaikuttamaan laajemmin myös epidemian aiheuttamat laajemmat sosiaaliset ongelmat ja niiden korvaaminen. Tämä näkyy niin koulutusvajeena kuin ei-kiireellisen terveydenhuollon viivästymisenä. Näiden hoitaminen tulevina vuosina tulee aiheuttamaan kustannuksia.

Kuntatalouden ennustettavuuden haasteena on myös hyvinvointialueuudistus, joka toteutuu vuonna 2023. Tämä johtaa niin kustannusten kuin tulojen uudelleen jakautumisena. Jäljelle jäävät kunnat ovat huomattavasti pienempiä kuin ennen hyvinvointialueuudistusta. Haasteita tulee olemaan niin henkilöstön siirroissa kuin kiinteistöjen hallinnassa jne. Lopullisia talousvaikutuksia on siis vaikea arvioida. Uudistus myös kohtelee eri kuntia eri tavoilla. Suurimmat kaupungit menettävät uudistuksessa tuloja enemmän kuin menoja.

Vaikka kuntatalouden toimintamenojen kasvuvauhdin arvioidaankin hieman hidastuvan vuonna 2022 kuluvasta vuodesta, heikkenee kuntatalouden toimintakate voimakkaasti, sillä toimintamenojen kasvaessa toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 5,5 prosenttia. Merkittävin vaikutus toimintatulojen laskuun aiheutuu muun muassa korona-avustusten ja monien määräaikaisten toimien päätymisestä.

Kuntien saamien verotulojen kasvu hidastuu 0,7 prosenttiin vuonna 2022. Kasvua hidastaa etenkin yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättyminen. Myös kiinteistöverotulot laskevat edellisvuodesta, sillä vuoden 2021 kiinteistöverotuloihin sisältyy kertaluonteisesti noin 200 milj. euroa vuoden 2020 verotulotilityksistä. Valtionosuudet sen sijaan kasvavat 6,1 prosenttia muun muassa hallitusohjelman mukaisten tehtävälaajennusten, valtionosuuden tason korotuksen ja indeksitarkistusten vuoksi.

Kuntatalouden vuosikate laskee painelaskelmassa huomattavasti kuluvasta vuodesta, mutta se riittää kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Kuntatalouden investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan päättyneen, mutta investointien taso pysyy korkealla koko ennustejakson. Hoito- ja opeusalan rakennuksien aloitukset ovat kääntyneet vuoden ensimmäisellä neljänneksellä jälleen kasvuun ja käynnissä olevat rakennushankkeet ovat monivuotisia. Toiminnan ja investointien rahavirta syvenee noin 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2022.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Kuntaliitto arvioi kuntien saaman kunnallisverokertymän kasvun vuonna 2021 jäävän 2,1 prosenttiin. Vaimeaa nousua selittää vertailuvuoden 2020 verotilityksiä kasvattaneet verohallinnon verojärjestelmämuutoksen vuoksi tilitetyt kertaluonteiset lisäerät vuodelta 2019. Vuonna 2022 kunnallisveron vuotuisen kasvun arvioidaan olevan 4,1 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.

Hallituksen 27.9.2021 antaman esityksen vuoden 2022 talousarvioksi mukaan kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Vähäpäästöisten työsuhteautojen verotusarvoa alennetaan, jonka lisäksi asuntolainan korkovähennysoikeutta supistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Ansiotasoindeksitarkistuksen kanssa veroperustemuutosten arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja -229 milj. eurolla vuonna 2022, jotka tullaan kompensimaan kunnille osana valtionosuuksia.

Kuntien yhteisöverojen arvioidaan kasvavan vuonna 2021 peräti 34,7 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Voimakasta kasvua selittävät mm. Covid-19-pandemian tukitoimiin liittynyt yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotuksen määräaikainen jatkuminen vuonna 2021, varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen kompensointi yhteisöverojen kautta sekä vuoden 2020 ennakontäydennysmaksujen ja vuoden 2021 ennakkomaksujen hyvä kehitys. Vuonna 2022 kuntien jako-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus päättyy, mutta yhteisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2022 edelleen noin 40 milj. eurolla. Kuntien yhteisöverojen ennakoitaan vuonna 2022 laskevan 25,7 prosenttia vuoden 2021 tasosta.

Kuntien valtionavut vuonna 2022 ovat 13,0 miljardia euroa, mikä on 1 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa valtion talousarviossa. Alenema aiheutuu pääsääntöisesti siitä, ettei vuodelle 2022 ole budjetoitu vastaavia määräaikaisia koronatukia kuin vuodelle 2021, jolloin mm. terveydenhuollon koronavirustilanteesta aiheutuviin kustannuksiin varattiin 1,6 mrd. euroa. Vuodelle 2022 kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen ehdotetaan noin 7 985 milj. euroa, joka on 287 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021. Kasvua jarruttaa peruspalvelujen valtionosuuteen vuonna 2021 tehty koronavirustilanteesta johtuva 300 milj. euron kertaluonteinen lisäys, joka poistuu vuonna 2022.

Valtionosuuden kasvua vuonna 2022 selittävät ennen kaikkea hallituksen kevään 2021 kehysriihessä päättämä 246 milj. euron erillinen valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus, joka on noin 188 milj. euroa. Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset kasvattavat valtionosuutta noin 54 milj. euroa. Kuntien valtionosuuksista leikataan osa kustannustenjaon tarkistuksesta, sillä perusteella, että kuntien taloutta on voimakkaasti tuettu vuonna 2020 ja koska koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset kompensoidaan kunnille. Kuntien valtionosuuksia leikkaa pysyvästi myös kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen jääminen voimaan. Yhteensä em. toimenpiteet leikkaavat pysyvästi kuntien valtionosuuksia 552 milj. euroa.

Kuntien vuoden 2022 valtionosuuksia kasvattavat myös uudet ja laajenevat tehtävät kuten vanhuspalvelulain muutos 43,7 milj. euroa, asiakasmaksulain uudistus 28,0 milj. euroa, lastensuojelun jälkihuollon laajennus 12 milj. euroa, seuloaohjelman laajennus 10 milj. euroa, lastensuojelun henkilööstömitoitus 4,8 milj. euroa, oppilas- ja opiskelijahuolto 8,4 milj. euroa, varhaiskasvatuksen tuki 6,3 milj. euroa, oppivelvollisuuden laajentaminen 2,8 milj. euroa sekä korvaus kunnille velvollisuudesta osallistua sote-uudistuksen valmisteluun 2,0 milj. euroa. Yhteensä tehtävämuutokset lisäävät valtionosuuksia vuonna 2022 noin 118 milj. eurolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laskennalliset valtionosuudet kunnille ovat yhteensä 1 115 milj. euroa eli 58 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen liittyen OKM valtionosuutta korotetaan 12,7 milj. euroa ja indeksikorotus lisää valtionosuutta 34,3 milj. euroa.

Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä kasvaa 292 milj. eurolla 2 652 milj. euroon.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Vuosina 2020—2023 valmistaudutaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen ja sote-keskusten voimaantumiseen palvelurakennetta kehittämällä. Tarkoitukseen on varattu 132,9 milj. euroa vuonna 2022. Määrärahoista valtaosa kohdentuu tulevaisuuden sote-keskuksen, vanhuspalveluiden kehittämisen, kansallisen mielenterveysstrategian, kuntoutuksen kehittämisen ja peruspalveluiden saatavuuden parantamisen kokonaisuuksien kehittämiseen ennen niiden siirtymistä pysyviksi tulevien hyvinvointialueiden menoiksi.

Varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen rakenne tulee voimaan elokuun alusta vuonna 2022. Tukeen esitetään 15 milj. euroa vuonna 2022 siten, että tukea myönnetään 6,25 milj. euroa valtionosuuksina ja 8,75 milj. euroa valtionavustuksina.

Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeilu toteutetaan vuosien 2022—2023 aikana. Kokeiluun kohdennetaan 5 milj. euroa vuonna 2022, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 3,7 milj. euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 0,5 milj. euroa kohdennettavaksi kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja 3 milj. euroa suurten ja keskisuurten kaupunkien joukkoliikenteeseen hallituksen fossiilittoman liikenteen tiekartan mukaisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla ehdotetaan kohdennettavan Afganistanista evakuoitujen kotouttamiseen 2,4 milj. euroa vuonna 2022 ja pakolaiskiintiön noston seurauksena kotouttamiskorvauksiin 2,2 milj. euroa.

Ympäristöministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 2,7 milj. euroa asumisneuvonnan kehittämiseen ja laajentamiseen.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä kohdistuu kuntatalouteen vuonna 2022 noin 134 milj. euroa

- Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle ehdotetaan vuodelle 2022 tukia 124 milj. euroa. Työkykyohjelman ja IPS-mallin laajentamiseen ehdotetaan 3 milj. euroa, mielenterveys- ja työkykypalveluihin 2 milj. euroa ja hoitotakuun toteutumiseen sekä koronavirustilanteen aiheuttaman palveluvelan purkuun sosiaali- ja terveydenhuollossa 80 milj. euroa. Lisäksi ehdotetaan rahoitusta hoitotakuun toteutumiseen 15 milj. euroa, hoitotakuuta edistäviin digitaalisiin innovaatioihin 14 milj. euroa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta varten 15 milj. euroa.
- Jatkuvan oppimisen ja sen digitalisaatio-ohjelman rahoitusta kohdistetaan kuntatalouteen arviolta 4 milj. euroa.
- Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla kunnille tai kuntayhtymille myönnettävään ohjaamotoinnin valtionavustukseen ehdotetaan 3,2 milj. euroa.
- Ympäristöministeriön hallinnonalalla kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen ehdotetaan kohdennettavan 2,5 milj. euroa rahoitusta.

Vantaan talouskehitys

Vuonna 2020 koronapandemia iski kovaa julkiseen talouteen. Valtio tuki taloudellisesti voimakkaasti kuntia ja siten lievensi pandemian vaikutuksia kuntatalouteen. Vuonna 2021 valtion koronatuki kunnille on ollut huomattavasti pienempää ja se poistuu vuonna 2022. Vantaa valmisteli tuottavuus- ja kasvuohjelman vuosille 2021–2025, jotta pandemian aiheuttaman verotulojen kasvukehityksen hetkellisen tasaantumisen vaikutukset voidaan kompensoida muuta taloutta sopeuttamalla ilman että tilikauden tulokset muuttuisivat voimakkaan negatiivisiksi ja kaupungin velkaantuminen kiihtyisi. Vuodelle 2021 kohdistui 41 milj. euron suuriset talouden tasapainottamistoimenpiteet. Vuoden 2022 tasapainottamistoimenpiteiden määrä talousarviossa on 10,5 milj. euroa. Tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on, että kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2023 ja perusinvestoinnit kyetään rahoittamaan vuosikatteella vuonna 2025 ilman lainamäärän kasvua.

Toisen osavuositarkastuksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2021 ylittävän talousarvion noin 54,7 milj. eurolla, sillä valtio kompensoi kunnille koronaepidemian aiheuttamia kustannuksia valtionavuna. Koronapandemian korvauksiin myönnettävien valtionapujen tasoon ja ajoitukseen liittyy tässä vaiheessa vuotta suurta epävarmuutta. Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 63,5 milj. eurolla. Koronaepidemia on aiheuttanut arviolta noin 50,7 milj. menot sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin ja näihin odotetaan saatavan täysimääräinen korvaus valtiolta. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon omien menojen arvioidaan ylittävän vajaalla 16 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 7,3 milj. eurolla pitkäaikaistyöttömyyden voimakkaan kasvun seurauksena. Helsingin seudun liikenteen (HSL) kuntaosuuden ennakoitaan ylittävän talousarvion noin 4,2 milj. eurolla koronaepidemian aiheuttamien pienentyneiden lipputulojen vuoksi. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 8,8 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 32,9 milj. eurolla erityisesti yhteisöveroenusteen positiivisen kehityksen seurauksena. Kunnallisveron tuoton arvioidaan laskevan 1,0 prosenttia vuoteen 2020 nähden. Yhteisöveron ennakoitaan nousevan 36,1 prosenttia, kiinteistöveron nousevan 37,9 prosenttia ja verotulojen nousevan yhteensä 4,3 prosenttia. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän vuoden 2021 talousarvion noin 5,6 milj. eurolla. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 0,9 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen. Vuosikatteeksi ennustetaan noin 99 milj. euroa, mikä on noin 31 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2021 tilikauden tulokseksi olisi tulossa -11 milj. euroa, kun talousarvio 2021 päättyi -32 milj. euron tulokseen. Tulostenusteeseen ei päästä ilman valtion täysimääräisiä koronakompensatioita ja niiden tilittämistä niin, että ne voidaan kirjata kokonaan vuoden 2021 kirjanpitoon.

Vuonna 2022 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan lisääntyvän 7,5 prosenttia vuoden 2021 ennusteeseen nähden. Verotuoton suurehkoa kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2022 laskevan 25,2 prosenttia vuoden 2021 ennusteeseen nähden kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaisen korotuksen päättyessä. Kiinteistöverotuotto laskee 0,8 prosenttia suhteessa vuoden 2021 ennusteeseen, jossa on mukana tilityksiä myös vuodelta 2020. Vuosikate on vuoden 2022 talousarviossa 90,9 milj. euroa, tilikauden tulos on -20,7 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -20,3 milj. euroa.

Vuonna 2022 kaupunki investoi 127 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin sekä kunnallistekniikan rakentamiseen. Myös Vantaan ratikan tarkempi suunnittelu jatkuu. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2022 ovat 157 milj. euroa ja investointiosan netto -150 milj. euroa. Vuonna 2022 vuosikate ei nouse investointien tasolle ja kaupungin lainamäärää varaudutaan kasvattamaan noin 63 milj. eurolla.

Hyvinvointialueuudistus

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja Tasavallan presidentti on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Osa säännöksistä tuli voimaan jo 1.7.2021, osa 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät sekä opetushuoltoon liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa alueella myös hyvinvointialueen tehtävät. Uudellemaalle muodostuu Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Lisäksi Uudellamaalla toimii HUS-yhtymä.

Vuosisadan suurin kunnallishallinnon muutos edellyttää laajaa valmistelua paitsi hyvinvointialueiden käynnistämisessä, myös kunnissa. Kunnilta siirtyy hyvinvointialueille muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa, tiloja ja sopimuksia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta on valmisteltu ns. vapaaehtoi-

sena valmisteluna ennen lainsäädännön voimaantuloa jo vuodesta 2020 alkaen valtion rahoittamissa Tulevaisuuden Sote- sekä Rakennemuutoshankkeissa. Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja työllisyyskokeilun valmisteluun on toiminut kesäkuusta 2020 alkaen. Molempien kaupunkien kaupunginjohtajat perustivat valmisteluun rakennemuutoksen vastuuryhmän sekä yhteisen projektin kaupunkien toimintojen eriyttämisestä. Projektissa koordinoidaan eri osa-alueiden valmistelua kaupungeissa sekä laaditaan erilaisia selvityksiä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy arviolta 3 350 henkilöä, pelastustoimesta noin 500 ja oppilashuollosta noin 100. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä arviolta satakunta työntekijää. Kunnat vuokraavat sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2 000 erilaista sopimusta siirtyy Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueuudistuksen lainsäädännön hyväksymisen jälkeen Vantaan kaupunginhallitus on asettanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osapuolten, Vantaan kaupungin, Keravan kaupungin, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Eteva Kuntayhtymän ja Kärkulla Samkommunin yhteisesti sopimalla tavalla väliaikaisen valmistelutoimielimen. Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenet ovat hyvinvointialueuudistuksen voimaanpanolain (616/2021) mukaisesti viranhaltijoita. Lisäksi hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen toimeenpanon seuraamiseksi ja tueksi on asetettu seurantaryhmä Vantaan ja Keravan kaupunkien luottamushenkilöistä. Ensimmäiset aluevaalit järjestetään 23.1.2022 ja aluevaltuusto aloittaa toimikautensa 1.3.2022.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 vaikuttaa voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kunnilla jatkossa rajallisemmin keinoja käytössä.

Hyvinvointialueuudistus on huomioitu Vantaan kaupungin taloussuunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioissa. Hyvinvointialueelle siirtyvät arvioidut käyttötaloustulot ja -menot on vähennetty kaupungin luvuista vuodesta 2023 alkaen. Valtakunnallisesti ja kuntatasolla tarkemmat arviot vuoden 2023 kuntien verotuleikkauksista ja valtionosuuksien määrästä tarkentuvat vasta vuoden 2022 syksyyn mennessä. Tämän hetken arvion mukaan kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,39 prosenttiyksikköä, mutta leikkausprosentin määrä tarkentuu kuntien veropohjan kehityksen ja valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen vuosien 2021–2022 kustannuskehityksen perusteella. Yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen johdosta. Siirtymätasauksen myötä kuntien valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas siirtymäkauden aikana.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä on kasvanut. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen sekä lainsäädännöstä tulevat uudet velvoitteet ja palveluiden tuotantotapa. Koska henkilöstömenot ovat iso osa kaupungin käyttömenoista, on henkilöstö- ja koulutus suunnittelu kytkeyty osaksi talouden johtamisen prosessia.

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kasvatus ja oppiminen	5 158	5 199	5 355
Sosiaali- ja terveystoimi	2 749	2 777	2 889
Suun terveydenhuollon liikelaitos	291	293	281
Kaupunkikulttuuri	752	871	904
Kaupunkiympäristö	614	639	647
Kaupunkistrategia ja johto	454	474	497
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	438	439	449
Koko kaupunki	10 456	10 692	11 022

Suunnittelukauden 2022–2025 aikana Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää ennusteiden mukaan eläkkeelle tai eroaa kaupungin palveluksesta muista syistä noin 2 150 henkilöä. Lähtövaihtuvuus mahdollistaa edelleen henkilöstörakenteen tai osaamisen painotuksen muutoksen rekrytoitaessa uutta henkilöstöä lähteneiden tilalle. Uusien toimintamallien kehittäminen vaatii osaavan henkilöstön varmistamista erityisesti kriittisissä palveluissa.

Taulukko 2. Asukas- ja henkilötyövuosien kehitys

	2018	2019	2020
Asukkaita	228 166	233 775	237 231
Henkilötyövuosi	8 467	8 691	8 902
Asukkaita/henkilötyövuosi	26,9	26,9	26,6

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2021–2025	10 %
2021–2029	20 %
2021–2033	32 %

Vuonna 2020 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,9 vuoden iässä. Nousua vuoteen 2019 verrattuna, jolloin eläkkeelle siirryttiin 62,9 vuoden iässä, oli siten yksi vuosi.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

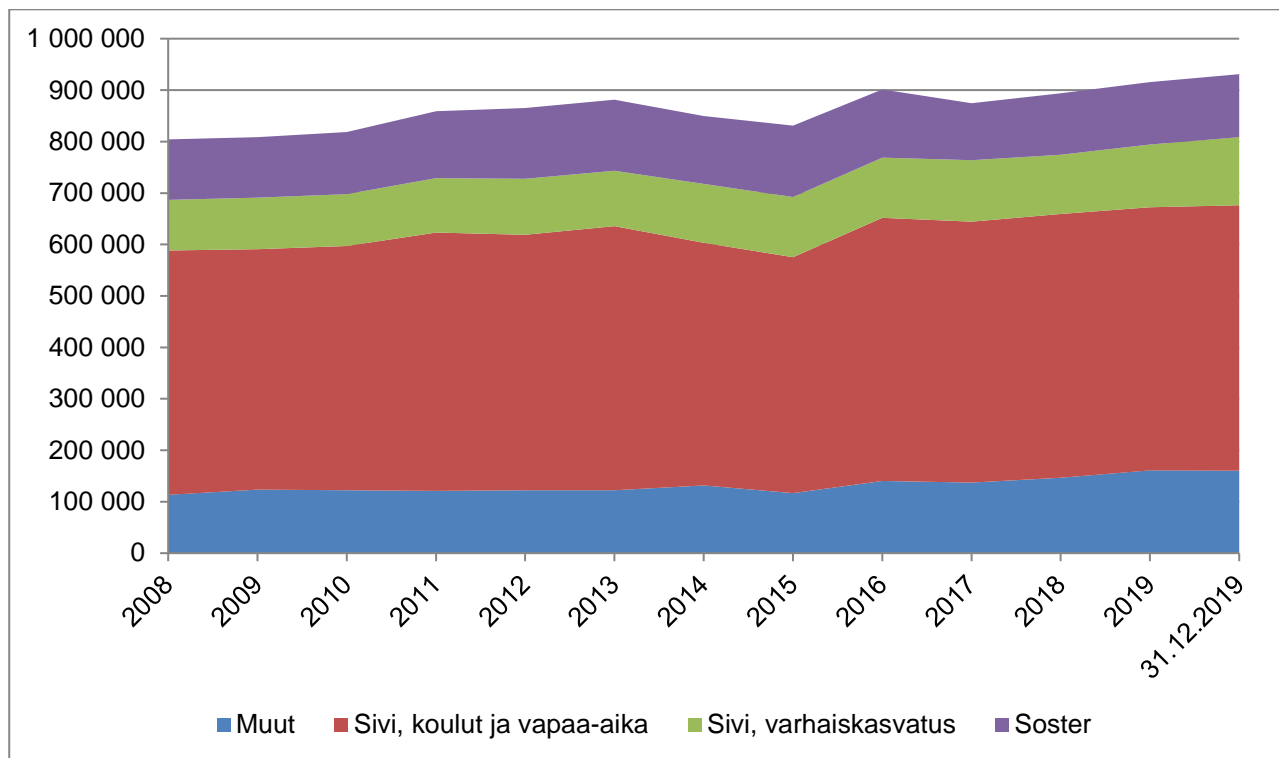
Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti.
- Kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen.

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

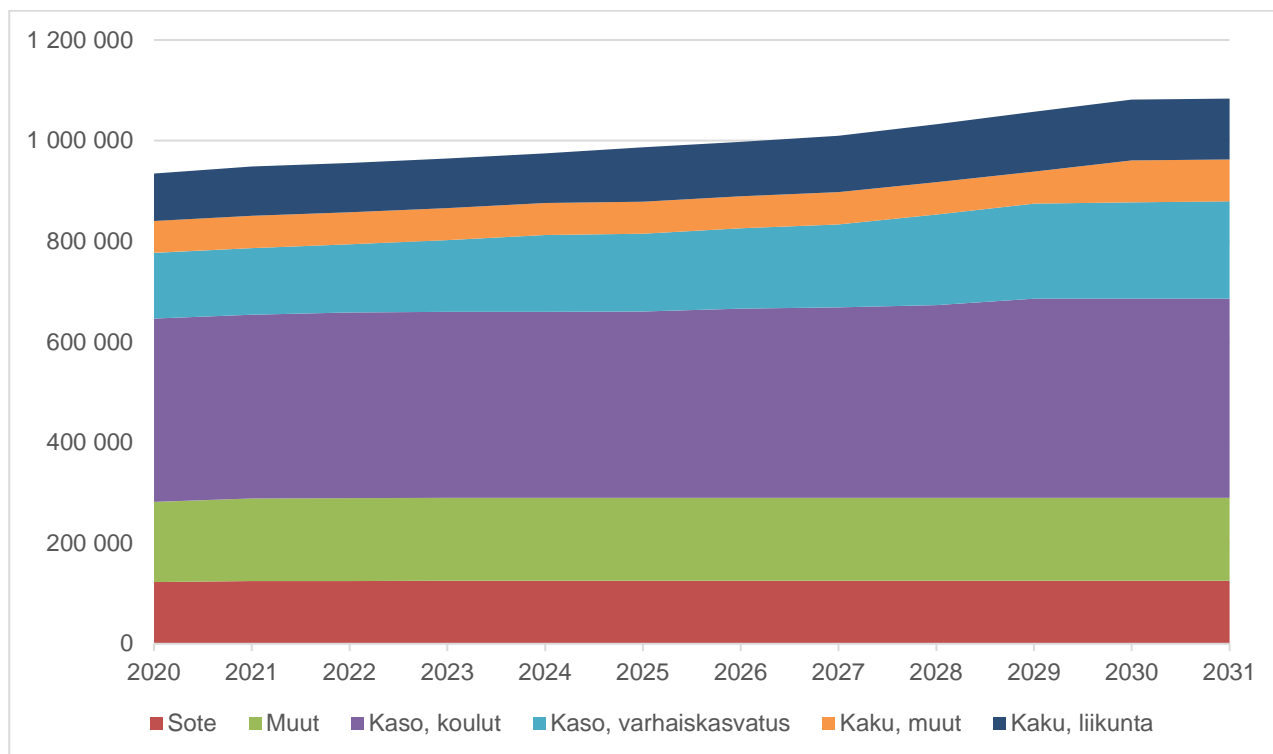
Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2031 Uusi Vantaa -organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa.

Kuvio 15: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

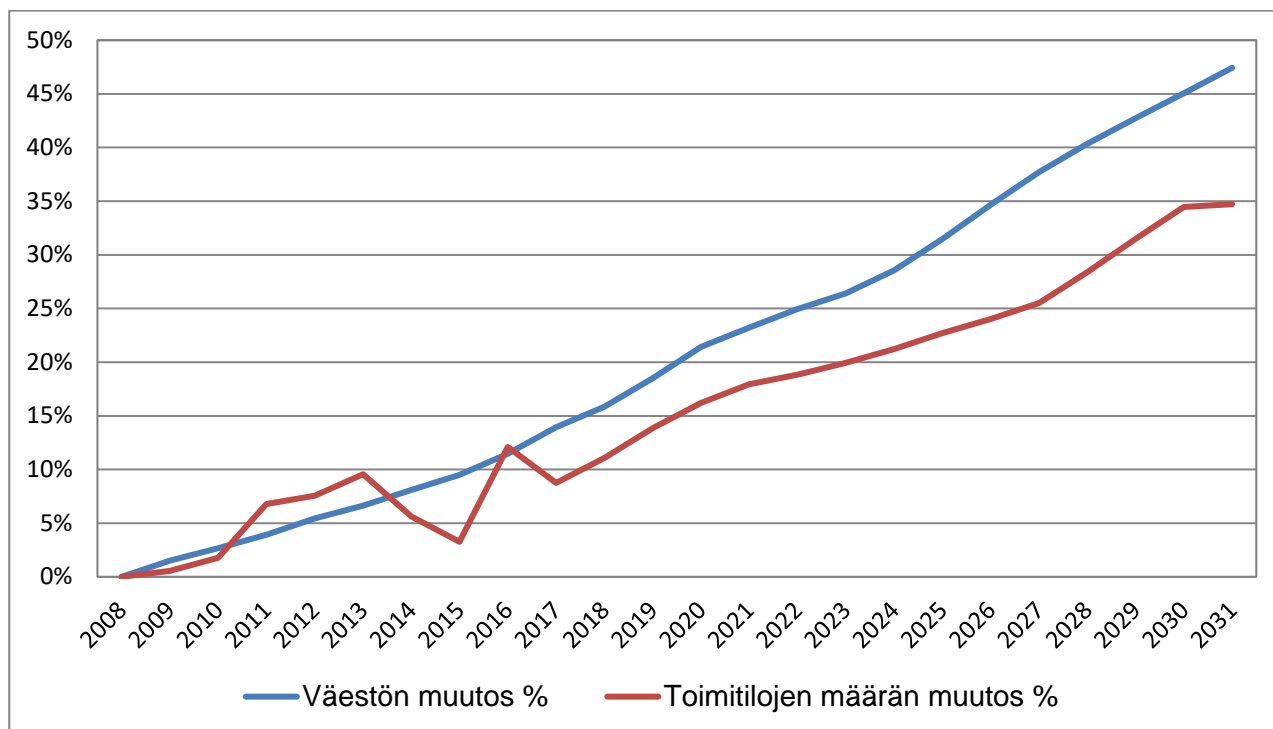
Lähde: Tilakeskus

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Kuvio 16: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2031

Lähde: Tilakeskus

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Kuvio 17: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2031

Lähde: Tilakeskus

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Tuottavuusmittarit

		TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	7,30 %	1,40 %	2,60 %	4,10 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	3,00 %	-1,40 %	0,05 %	1,17 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,35 %	4,43 %	4,40 %	4,40 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,70 %	36,90 %	3,67 %	3,68 %
Energiatehokkuus (kWh/rm3)	Energian kulutus / tilavuus	69	60	69	65

Vertailukelpoista menokehitystä sekä suhteutettua menokehitystä vertaillaan edellisiin vuosiin. Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Terveysperusteiset poissaolot -mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtaturmista, työmatkataturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Väestön kehitys ikäryhmittäin

1.1	2021	2022	2023	2024	2025	2031
Vantaa yhteensä	237 231	240 530	243 368	247 495	253 158	283 831
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	16 399	16 123	16 103	16 158	16 427	19 279
10kk- 2 v	5 562	5 464	5 589	5 836	6 037	6 993
0	2 486	2 639	2 695	2 765	2 861	3 267
1-2	5 148	5 024	5 140	5 375	5 560	6 449
3-5	8 027	8 003	7 794	7 644	7 741	9 305
6	2 810	2 656	2 720	2 678	2 649	2 981
1-6	15 985	15 683	15 653	15 697	15 950	18 735
Perusopetuksen ikäryhmät						
7-12	16 793	16 916	16 800	16 746	16 744	16 734
13-15	8 055	8 321	8 425	8 639	8 740	8 651
7-15	24 848	25 237	25 225	25 385	25 483	25 385
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8-12	13 983	14 093	14 134	14 008	14 037	13 813
13-17	13 299	13 630	13 905	14 311	14 483	14 819
18-28	34 855	34 994	35 074	35 573	36 937	42 716
8-28	62 137	62 718	63 113	63 892	65 458	71 348
16-18	7 816	7 980	8 257	8 420	8 751	9 255
16-24	25 286	25 639	25 958	26 645	27 658	31 351
16-28	40 099	40 304	40 554	41 246	42 681	48 884

1.1	2021	2022	2023	2024	2025	2031
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	39 156	40 010	40 742	41 614	42 517	48 430
75+	15 129	16 313	17 447	18 536	19 539	23 383
85+	3 416	3 629	3 842	4 114	4 380	6 352
65–74	21 670	21 381	21 047	20 701	20 586	22 400
75–85	11 713	12 683	13 605	14 422	15 159	17 031

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Kaupunkistrategiaa 2022–2025 toteutetaan valtuustotasoisien sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Sitovia tavoitteita vuodelle 2022 on valmisteltu rinnan kaupunkistrategian 2022–2025 kanssa. Kaupunkistrategian hyväksymiskäsittely on valtuuston kokouksessa 31.1.2022.

Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja tulosalueiden tavoitteiden ja tuloskorttien kautta.

Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoite-esitykset vuodelle 2022 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 26.–27.8.2021. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki				
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	4,0 %	Talousarvion 2022 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, koronaepidemian pitkittyminen
2. Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Ohjelma valmistunut v. 2021 helmikuussa	Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2022 toimenpiteet toteutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa edetään tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti.	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, koronaepidemian pitkittyminen
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maankäytösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	59,4 milj. euroa	44 milj. euroa	Myyntikelpoiset tontit eivät käy kaupaksi johtuen markkinatilanteesta ja asemakaavahankkeet eivät etene tavoiteaikataulussa eli sopimuskorvauksetkin viivästyvät.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
4. Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	52 %	50 %	Kaupungin maaomaisuus on vähäistä, joten riittävä maanhankinta on erityisen tärkeää ja kaupungin maiden kaavoituksen priorisointi oleellista.
5. Varmistetaan, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuotantoa tukeva	Tehdään kokonaistarkastelu ja suunnitelma konserniyhtiöiden omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat siitä, mitä kaupungin tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma luopumisille. Suunnitelma sisältää linjaukset ja aikataulun.	Kokonaisvaltainen suunnitelma puuttuu. Jokaisella yhtiöllä omistajapolitiittinen linjaus, joka valmistunut talvella 2020–2021.	Tarkastelu ja suunnitelma tehty sekä niihin liittyvät periaatelinjaukset hyväksytyt päätöksenteossa. Suunnitelman vuosien 2022 toteutus tehty.	Hyvinvointiuudistukseen kiinteistöjärjestelyihin liittyvä lainsäädäntö vielä osittain valmistelussa. Hyvinvointialue ei linjaa asioita eikä hyvinvointialueen kanssa voida neuvotella mahdollisten yhteisten omistusten omistajastrategiasta sekä omistuksen ehdoista. Päätöksiä on vaikea tehdä konsernissa, koska vaativat useiden tahojen sitoutumiseen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
6. Työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan laskuun kuntakokeilun myötä	Työmarkkinatuen kuntaosuus	21,9 milj. euroa	23 milj. euroa	Työmarkkinatuen kuntaosuus on valtavassa kasvussa. Ennusteen mukaan v. 2021 kasvaa 30 % ed. vuoteen nähden. Syynä pitkäaikaistyöttömyyden voimakas kasvu. TEMin ennusteen mukaan pitkäaikaisyöttömyyden on ennustettu kasvavan v. 2022 alkuun asti. Koronakriisin aikana lisääntynyt työttömyys ei käänny laskuun nykyisen palvelutarjonnan ja palveluihin kohdistettujen henkilöresurssien avulla. Yleinen taloustilanne vaikuttaa negatiivisesti työmarkkinatilanteeseen, eikä yksityinen sektori työllistä riittävästi.
7. Asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät kuntakokeilussa	Työttömyysjakson keskimääräinen kesto	Työhaun keskimääräinen kesto 10/2020: 39 viikkoa	35 viikkoa	Työllisyyden hoidon toimenpiteiden ja resurssien riittämättömyys koronan jälkeisessä tilanteessa. Erityisesti omavalmentajatyöhön käytettävän henkilöresurssin riittämättömyys näkyy vaikuttavuuden puutteena.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
8. Työttömyys vähenee	<p>Pitkäaikaistyöttömien määrä</p> <p>Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä</p> <p>Vieraskielisten työttömien määrä</p>	<p>4 115 pitkäaikaistyötöntä 12/2020</p> <p>4 388 alle 30-vuotiasta työtöntä 12/2020</p> <p>6 294 vieraskielistä työtöntä 12/2020</p>	<p>4 115</p> <p>3 600</p> <p>6 000</p>	<p>Yleinen työmarkkinatilanne säilyy vaikeana. 8/2021 pitkäaikaistyöttömien määrä oli kasvanut ed. vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden +98,1 %, ollen yhteensä 6 453.</p> <p>Nuorten alle 30-vuotiaiden työttömien määrä 8/2021 yhteensä 4 398. Nuorten elämänhallinnan haasteet esteinä opintoihin tai työllistymiseen ohjautumiselle. Nuorten mielenterveydellisten haasteiden hoito koronan jälkeisessä tilanteessa jää puutteelliseksi. Henkilökohtaisen ohjauksen resurssien puute.</p> <p>8/2021 vieraskielisten työttömien määrä 6 621.</p>
9. Vantaa on vetovoimainen yritys ympäristö	Vantaan työpaikkojen määrä kehittyy positiivisesti.	Työpaikkoja: 121 149 (2018)	Työpaikkojen lukumäärä säilyy entisellä tasolla.	Yritysten vaikeudet työllistää jatkuvat koronaepidemian pitkittyessä. Vantaa ei näytä täyty yrityksille vetovoimaisena ja/tai kiinnostavana sijoittumiskohteena.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
10. Vantaalaisen työelämän vaatimuk- siin vastaava ammatillinen koulutus	Valmistuvien sijoittuminen työ- elämään	Työelämän ulkopuolelle jääneet, (opiskelijoiden päättökyselyn tieto – työ- tön) 6 %.	Työttömänä 5 %	Koulutetut siirtyvät muualle eivätkä työllisty Vantaalle.
11. Suunnitelma IB-jatkumon toteutta- miseksi osana oppimiskampusta	Suunnitelma laadittu	Suunnittelua ei aloitettu	Suunnitelma hyväk- sytty	Lupaa ei saada.
12. Vantaan maine ja vetovoima para- nee	Kuntien mainetutkimus	Maine: 3.25 Vetovoima: 3.42	Maine: 3.35 (+0.1) Vetovoima: 3.52 (+0.1)	Maine- tai vastaava kriisi kaupungin toiminnassa.
Hyvät asukaslähtöiset palvelut				
13. Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettä- mässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	46 vrk	14 vrk	Ei onnistuta asiakasohjauk- sessa, työohjelmien puute, lääkärin puute.
14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla	Omassa kodissa ilman palvelu- tarvetta tai kotona asumista tu- kevien palvelujen turvin asu- vien 75 vuotta täyttäneiden osuus	93,4 %	93,4 %	Riittävä resursointi tuke- maan kotona asumista. Te- hostetun palveluasumisen mitoitusvaade ensisijainen resursoinnissa.
15. Asiakas pääsee suun terveyden- huollon palveluihin paremmin ja tar- peen mukaisesti	Odotusaika hammaslääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkä- rille T3, mediaani, vrk)	120 vrk	90 vrk	Palvelutarpeen ennakoima- ton kasvu, koronan aiheut- tama palveluvelka. Suun terveydenhuolto mukaan maksukattoon v. 2022 alusta.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustarjontaa ja parannetaan harrastusten saavutettavuutta	<p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskyselyn osio kohdenne-tulle alueelle)</p> <p>Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, joille ky-seessä on ainoa harrastus lkm (kysely osallistuvien perheille)</p>	<p>4. ja 5. -luokkalaisista 88 % (2019), 83,7 % (2021, koko Vantaa)</p> <p>8. ja 9. -luokkalaisista 95,2 % (2019), 93,8 % (2021, koko Vantaa)</p> <p>Hankkeeseen osallistu-neista lapsista/nuorista ilmoitti tämän olevan hei-dän ainoa harrastus: 32 % (pilottihankkeen ky-sely kevät 2021)</p>	<p>4. ja 5. -luokkalai-sista kohdealueella 90 % (kysely 2022)</p> <p>8. ja 9. -luokkalai-sista kohdealueella 95 % (kysely 2022)</p> <p>Hankkeeseen osal-listuneista lap-sista/nuorista ilmoitti tämän olevan hei-dän ainoa harrastus: >32 % (kysely syksy 2022)</p>	<p>Riittävän kattavan vastaus-prosentin saaminen, valitun kohdealueen koulujen sitou-tuminen ylimääräiseen ky-selyyn.</p>
17. Oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret	<p>Perusopetuksen opiskelijoiden sijoittuminen 2. asteen opintoihin</p>	<p>13 perusopetuksen ke-väällä 2020 päättäneitä opiskelijaa ei ole jatkanut opintoja (tilastointipäivä 20.9.2020).</p>	<p>Kaikki perusopetuk-sen päättäneet ovat jatkaneet opintoja toisella asteella tai TUVVA-koulutuk-sessa.</p>	<p>Opiskelupaikkoja ei ole tar-jolla riittävästi.</p>

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
18. Kaupungin valmiussuunnittelun taso paranee	Toimialojen ja liikelaitosten valmiussuunnitelmien päivittäminen Hyvinvointialueuudistus: uusien rakenteiden suunnittelu valmiussuunnitteluun ja varautumiseen Vantaan ja Keravan alueella.	Osa toimialojen valmiussuunnitelmista on päivitetty. Hyvinvointialueen muostaminen 2023 vaatii muutoksia valmiuden ja varautumisen rakenteisiin.	Kaikkien toimialojen sekä liikelaitosten valmiussuunnitelmat päivitetty vuoden 2022 loppuun mennessä (max 3 v vanhoja). Uudet rakenteet ja vastuut valmiussuunnitteluun varautumiseen suunniteltu yhteistyössä tulevan hyvinvointialueen kanssa.	Resursointi
19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia	Kuntotarkastukset sekä huolto- ja korjaustyöohjelmat	Korjaustarpeet selvitetty noin 80 kohteessa ja osa korjaustoimista toteutettu. Selvitysvaiheessa noin 90 kohdetta.	Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoidujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.	Kaikkia sisäilmaan vaikuttavia tekijöitä ei tunnisteta. Kaikkia riskirakenteita ei voida korjata. Työohjelman toteutus vie liikaa aikaa. Määrärahat eivät riitä kaikkien toimenpiteiden toteutukseen.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
20. Tehdään digitaalisen siirtymän kokonaisvaltainen toimenpideohjelma	<p>1. Digitaalisen siirtymän toimenpideohjelma on valmis ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutuneet.</p> <p>2. Asiakaspalvelu-2030-visio ja toimenpideohjelma on valmis ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutuneet.</p>	Kokonaisvaltaista tarkastelua ei ole tehty. Lisäksi vaatii näkemyksen myös läsnä tapahtuvista asiakkaiden neuvontapalveluista sekä kuntalaisten osaamisen varmistamisen.	Asiakaspalvelu-2030-visio on valmis ja toimenpideohjelmat vuosille 2022–2025 laadittu.	Toimialat eivät kiinnostu digipalveluiden kehittämisestä ja asiakaspalveluiden keskittämisestä. Prosesseja ei uudisteta riittävästi eikä mietitä täysin uusi toimintatapoja.
Eriarvoistumisen estäminen				
21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee	<p>Tuntee itsensä usein yksinäiseksi % (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle)</p> <p>Osallisuusindikaattori (osallisuuskysely)</p>	<p>4. ja 5. -luokkalaisista 3,9 % (2019), 5 % (2021, koko Vantaa)</p> <p>8. ja 9. -luokkalaisista 12 % (2019), 15,9 % (2021, koko Vantaa)</p> <p>Osallisuusindikaattori 77 (ka. 2020 ja 2021)</p>	<p>4. ja 5. -luokkalaisista kohdealueella 2 % (kysely 2022)</p> <p>8. ja 9. -luokkalaisista kohdealueella 10 % (kysely 2022)</p> <p>Osallisuusindikaattori 80 (osallisuuskysely 2022)</p>	<p>Riittävän kattavan vastausprosentin saaminen, valitun kohdealueen koulujen sitoutuminen ylimääräiseen kyselyyn.</p>

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä	Odotusaika opiskeluhoillon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn	Yksilökohtaisen työn lisäksi määrääjat kouluikäisten ja toisen asteen psykologien osalta: 22,5 % asiakkaista ei ole saanut palvelua määrääjassa. Nuortenkeskus Nuppi: 43 vrk (keskimääräinen odotusaika)	Opiskeluhoolto: 7 koulun työpäivää Nuortenkeskus Nuppi: keskimääräinen odotusaika palveluun enintään 40 vrk	Palvelutarve kasvaa palvelutarjontaa voimakkaammin. Osaava henkilöstö poistuu, ketju ei toimi. Asiakastietojärjestelmään liittyviä haasteita ei onnistuta ratkaisemaan.
23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista	2,2 % (joulukuu 2020)	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista enintään 2,6 % (koronaepidemian tilannetta heikentävä vaikutus huomioitu tavoitetasossa).	Väestön palvelutarpeen odottamaton kasvu

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
24. Alueellista eriarvoisuutta ehkäistään laajentamalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	MEK-ohjelman tavoitteet vuosille 2023–2025 määritelty ja hyväksytty (kyllä/ei)	MEK-ohjelman tavoitteita vuosille 2023–2025 ei ole määritelty	Ohjelma on rakennettu ja hyväksytty toimeenpanoa varten.	Päätäjät ja toimialat eivät sitoudu tavoitteeseen.
25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuiden vähentäminen	<p>Varian keskeyttämisprosentti kaikki</p> <p>Varian keskeyttämisprosentti alle 20-vuotiaat</p>	<p>Toteuma 2020: 20,6 %</p> <p>Toteuma (alle 20 v.): 13,6 %</p>	<p>Keskeyttämisprosentti on 10 %.</p> <p>Keskeyttämisprosentti (alle 20 v.) on 8 %.</p>	Tukipalveluiden saatavuuden vaikeudet (esim. psykososiaalinen tuki, mielen-terveyspalvelut)
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa				
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	<p>Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.</p> <p>Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmastokumppanuus)</p>	<p>Kokonaispäästöt 883 ja asukaskohtaiset päästöt 3,7 (kt CO2-ekv.)</p> <p>Vantaalla ei ole systemaattista tapaa tehdä ilmastoyhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.</p>	<p>7 %:n vähennys vuosittain (vuosittainen päästövähennys, jolla pääta-voite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).</p> <p>Vähintään 10 kaupunkikonsernin ulkopuolista yritystä ja yhteisöä mukana ilmastokumppanuustyössä</p>	Resurssien tai sitoutumisen puute, tehdyt toimet eivät vaikuttavia, tavoitteen toteutuminen riippuu myös ulkopuolisten tahojen päätöksistä.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
27. Kestävien liikkumuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät palaavat lähes koronaa edeltävälle tasolle ja pyöräilijöiden määrä kasvaa keskimäärin 4 % vuodessa (2020 indeksivoite = 1 093).	Joukkoliikenteessä 90 000 nousua arkivuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1 266	Joukkoliikenteen matkustajamäärä 130 000 kuukaudessa, pyöräilyindeksi: 1 136	Koronatilanteen kehittyminen ja siitä toipuminen, vaikutusta myös asuntojen kysyntään, jolloin kasvu hidastuu.
28. Kiertotaloutta edistetään	Kiertotalous sisällytetty maankäytön ja rakennuttamisen ohjaamiseen sekä hankintojen kriteereihin	Ei systemaattista tapaa huomioida kiertotalous	Kiertotalouden huomioimiseksi on luotu malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa.	Resurssien puute
Kukoistavat kaupunkikeskukset				
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämisohjelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen Keskustojen elinvoimalaskenta Vantaan lähiöohjelman toteutuminen	Kehittämistavoitteet ja avainhankkeet on määriteltä suuralueittain poikkihallinnollisissa aluetiimeissä. Vantaan keskusten elinvoimaluku (Vantaa 1) on 2,9. Vantaan lähiöohjelman hankkeet hyväksytyt, ja vuodelle 2021 avustusrausta on 780 000 euroa.	Suuralueiden pääkeskusten kehittämisohjelmat avainhankkeineen on saatu valmiiksi poikkihallinnollisena yhteistyönä. Keskustojen elinvoimalaskenta osoittaa myönteistä kehitystä. Vantaan lähiöohjelman hankkeet ovat toteutuneet tai toteutuksessa.	Resurssien riittävyys poikkihallinnolliseen valmisteluun ja hankkeiden toteuttamiseen. Taloudellisten suhdanteiden muutokset ja yksityisten kumppaneiden sitoutuminen hankkeisiin.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Asuntotuotanto asuntoa/vuosi sekä asemakaavatuotanto asunto-k-m ² /vuosi, valtion pitkän korkotuen vuokra-asuminen asuntoa/vuosi	Hyväksyttyä uutta asuminen kerrosalaa 239 146 k-m ² . Vuonna 2020 valmistui 2 893 asuntoa, joista erillispientaloihin 395, rivi- ja ketjutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2 408 asuntoa. Vuonna 2020 valmistui 7 valtion pitkän korkotuen asuntoa.	Asuntotuotanto 2 640 asuntoa vuodessa ja asemakaavatuotanto 240 000 k-m ² uutta asunto-kerrosalaa vuodessa. Valtion tueman pitkän korkotuen tuotantoa 528 asuntoa vuodessa.	Yksityisten hankkeiden epävarmuus. Ennakoimattomat tekijät asemakaavatuotannossa, esim. muuttuvat tiedot liito-oravien ja lahokaviosammalen osalta. Sopivien tonttien löytyminen valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon alueilta, joissa asuntojen hallintamuotojakauma on tasapainoinen.
31. Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon	Valmistuvien pientaloasuntojen määrä	Omakotitaloja valmistui 170 ja muita erillisiä pientaloja 220	Pientaloasuntoja 450 kpl /vuosi Kaupunki toteuttaa toimintasuunnitelmaa pientalotuotannon lisäämiseksi.	Kaupungin vähäinen maanomistus, asemakaavoituksen nykyiset resurssit eivät riitä pientalokaavoituksen lisäämiseen, kun otetaan huomioon muutkin tavoitteet, kaavoituksen etenemiseen liittyvät riskit (erityisesti valitukset). Markkinakysynnän epävarmuustekijät.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
32. Vantaan ratikkakaupungin suunnit- telu etenee kokonaisvaltaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikka- katujen asemakaavojen lauta- kuntakäsittelyt (prosenttia), kaavarunkoehdotus valmis päätöksentekoon	Ratikan yksityiskohtai- nen suunnittelu eri suun- nittelutasoilla on saatu käyntiin: katu- ja infra- suunnittelun yksityiskoh- tainen suunnittelu on käynnistynyt marras- ja joulukuun aikana koko ratikan reitillä. Ratikka- katujen asemakaavojen valmistelutyö on aloitettu ja ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut marras- kuussa 2020.	Katu- ja puistosuun- nitemista valmiina 90 %, ratikkakatujen asemakaavoista yli puolet käynyt lauta- kuntakäsittelyssä, kaavarunkoluonnos nähtävillä	Ennakoimattomat tekijät, jotka voivat hidastaa suun- nittelua, kaavavalitukset, maanhankintaprosessin hi- dastuminen ja resurssien puute.
33. Tapahtumien määrä Vantaalla li- sääntyy	Suurten tapahtumien luku- määrä Ilmoitusten lukumäärä Vantaan tapahtumakalenterissa	Suuret kulttuuritapahtu- mat (2019): 28 Suuret liikuntatapahtu- mat (2019): 27 Ilmoitusten määrä Van- taan tapahtumakalenteri -sivustolla 969 kpl (2020)	Suuret kulttuuritapah- tumat: 30 Suuret liikuntatapah- tumat: 30 Ilmoitusten määrä Vantaan tapahtuma- kalenteri -sivustolla 1 300 kpl (2022)	Koronan jatkuminen rajoi- tuksineen ja tapahtumajär- jestäjien toimintakyky koro- nan jälkeen

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mit-tariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella				
34. Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.	1) rakennustyöt alkavat 2) osallistava suunnittelu ja muutosjohtamisen tuki etenee suunnitelman mukaan.	Urakkatarjousvaihe menossa.	Rakennustyöt käynnissä ja hankkeen muutostuki etenee suunnitelman mukaan.	Rakennusluvan saaminen viivästyy. Palvelualuejohtajat/esimiehet eivät sitoudu hankkeeseen ja muutoksen johtamiseen. Kaupunkitasoinen hankeviestintä ei toimi.
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). Työyhteisö on tavoitteellinen (Kunta 10)	40,7 % (Vastausvaihtoehdot: 0 = en ollenkaan - 10 = täysin. Tulos esitetään vaihtoehdon 8, 9, tai 10 valinneiden prosenttiosuutena.) 3,92 / työyhteisö on tavoitteellinen (max 5)	42,6 % (tilastollisesti merkitsevä muutos) 4,42	Yksiköissä ei keskustella palautumisen merkityksestä eikä luoda edellytyksiä työpäivän ja työviikon aikana palautumiseen. Yksilöiden oma toiminta ei tue palautumista. Henkilöstö ei tiedä tavoitteita eivätkä ne ohjaa työtä.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
36. Esimiesten valmentavan johtami- sen laatu paranee	Valmentava johtaminen: Lä- hiesimies vahvistaa työntekijöi- den kyvykkyyttä (Kunta 10)	74,8 % (Vastausvaihtoehdot: 1=täysin samaa mieltä, 2=melko samaa mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=melko eri mieltä, 5=täysin eri mieltä. Tulkinta: Tulos esitetään vaihtoehdon 1 ja 2 valinneiden prosent- tiosuutena. Mitä suu- rempi prosenttiosuus sitä useampi kokee, että esi- mies vahvistaa työnteki- jöidensä kyvykkyyttä.)	75,8 % (tilastollisesti merkit- sevä muutos)	Esimiestyö arjessa ei ole valmentavaa: Yksilöiden osaamista ei hyödynnetä, eikä tehtäväjakoja tai vas- tuita jaeta. Osaamisen ke- hittämiseen ei kannusteta.
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoi- mais	Kunta 10 kokonaissijoitus kau- punki- ja toimialatasoittain.	Kaupunkitaso: 58,0 Kajo: 56 Pela: 44 Kaso: 66 Kaku: 62 Kato: 54 Soster: 45	Kaupunkitaso: 60,0 Kajo: 61 Pela: 50 Kaso: 68 Kaku: 67 Kato: 59 Soster: 48	Johtamiskulttuuri -ja käytän- teet eivät auta henkilöstöä onnistumaan ja kokemaan työtään merkitykselliseksi.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2022	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2020 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Kunta 10 -tulokset säilyvät vähintään vuoden 2020 tasolla: Ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin töissä (kys. 12)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Vaikutusmahdollisuuksia työssä tapahtuneisiin muutoksiin kysyttiin seuraavalla väittämällä: Voitko olla mukana, kun työtäsi koskevia muutoksia suunnitellaan Vastausvaihtoehdot ovat 1=voin vaikuttaa muutoksiin hyvin paljon, 2=voin vaikuttaa jonkin verran, 3=muutokset tulevat yleensä yllättäen, ilman mahdollisuuttani vaikuttaa niihin. Tulkinta: Tulos esitetään vaihtoehdon 3 valinneiden prosenttiosuutena. Mitä suurempi prosenttiosuus sitä useampi on kokenut muutosten tulleen yllättäen ilman vaikutusmahdollisuuksia.)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Huom. Mitä korkeampi luku, sitä heikompi vaikutusmahdollisuus.)	Muutos aika on liian lyhyt hyvään muutosjohtamiseen. Muutoksen viestintä ei tavoita asianosaisia. Tukipalveluiden siirtyvät jäävät operatiivisen työn "loukuun" eikä uusi toimintatapoja ehditä kehittämään.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015. Kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäinen valvonta on osa normaalia johtamisprosessia. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla. Riskienhallinta on olennainen osa Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista.

Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallinnan asiantuntija yhteistyössä kaupunginjohtajan nimeämän riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäisen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta, liikelaitoksilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallinnan asiantuntijalle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitteluohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2022 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määräraha-alueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa / johtokunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Lautakunnan tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi helmikuussa 2022, lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 10, 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat. Kaupunginhallitus siirtää keskitetyksi varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti.

Liikelaitoksen johtokunnan päättämä liikelaitoksen talousarvio annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi toimielinten käyttösuunnitelmien yhteydessä helmikuussa 2022. Kaupungin talousarviossa määritellään liikelaitoksille sitovat tavoitteet, joita liikelaitosten talousarvioiden tulee noudattaa, ja joiden toteutumisesta tulee raportoida osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Liikelaitosten sitovia eriä koskevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto liikelaitoksen johtokunnan esityksestä.

Kaupungin merkittävillä tytäryhteisöillä asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategiajohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien, jaostojen ja liikelaitosten on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättämänä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuositarkastukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitasoisen raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastusten tilanteen mukaan. Vuoden 2022 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa touko- ja lokakuussa sekä vuoden 2023 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuositarkastuksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuositarkastuksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, johtokunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain toimialatasolla SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunkistrategia ja johto	tulot ja menot
12	Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman ESH	tulot ja menot
12 20	Erikoissairaanhoito	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 70	Ammatillinen opetus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri	tulot ja menot
16332	Musiikkiopisto	toimintakate
16333	Kuvataidekoulu	toimintakate

Käyttötalousosa		Talousarviokohta	
14 0		Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5		Kaupunkitilalautakunta	tulot ja menot
14 51		Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32		Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52		Varikko	toimintakate
Tuloslaskelmaosa			
		Verotulot	tulot
		Valtionosuudet	tulot
		Korkotulot liikelaitoksilta	tulot
		Korkotulot	tulot
		Muut rahoitustulot	tulot
		Liikelaitosten peruspääoman tuotto	tulot
		Korkomenot	menot
		Muut rahoitusmenot	menot
Investointiosa			
91 1		Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2		Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3		Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92		Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1 - 93 5		Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8		Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94		Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95		Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala)/ tulot ja menot
97		Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot
Rahoitusosa			
		Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
		Nettolainanotto	nettolainanotto
Liikelaitokset			
211		Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	liikelylijäämä ja bruttoinvestoinnit
213		Suun terveydenhuollon liikelaitos	korvaus peruspääomasta, lainan korko, liikelylijäämä ja bruttoinvestoinnit

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	34 018	4 165
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	150 376	12 265
12 Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman ESH	B	488 240	45 203
12 20 Erikoissairaanhoido	B	281 782	1 300
13 Kasvatus ja oppiminen	B	453 946	31 798
13 70 Ammatillinen opetus	N	40 412	1 904
16 Kaupunkikulttuuri	B	68 142	10 015
16332 Musiikkiopisto	N	4 281	1 047
16333 Kuvataidekoulu	N	1 016	322
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	14 550	5 774
14 5 Kaupunkililalautakunta	B	64 268	69 230
14 51 Joukkoliikenne	B	65 000	12 299
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	110 238	204 039
14 52 Varikko	N	5 340	6 242
Rahastot	N	1 996	450
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		1 161 000
Valtionosuudet	B		282 000
Korkotulot liikelaitokselta	B		159
Korkotulot	B		12 693
Muut rahoitustulot	B		13 355
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B		68
Korkomenot	B	2 650	
Muut rahoitusmenot	B	196	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	38 751	
91 2 Korjausrakentaminen	B	46 820	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	2 170	
92 Aineeton omaisuus	B	9 200	1 375
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	39 000	2 000
94 Irtain omaisuus	B	6 999	
95 Kiinteä omaisuus	B	10 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	1 500	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	8 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		2 540
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		135 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	71 710	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset			0
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos			858
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		2 020 601	2 020 601

Toimialoittain vertailu 2020–2025 ja kehys

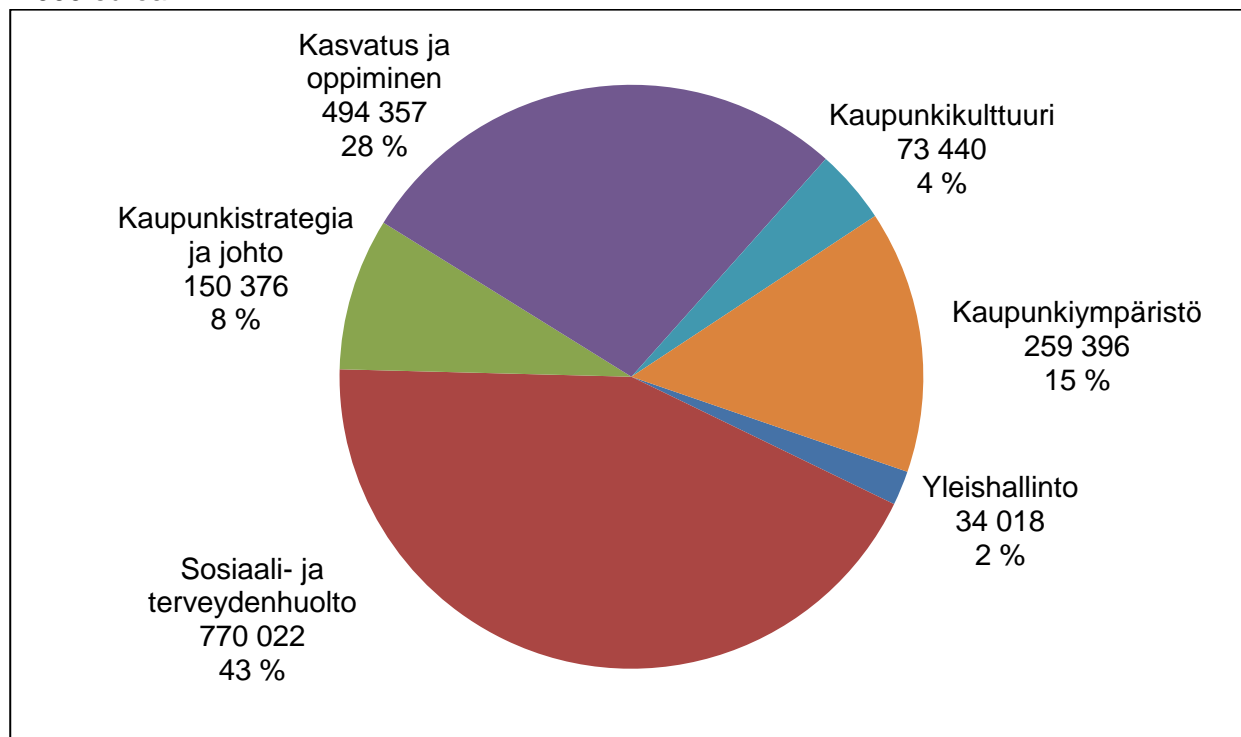
1000 euroa	TP 2020	KS 2021	KEHYS 2022	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Yleishallinto								
Tulot	2 082	1 815	1 815	4 165	4 165	4 231	4 858	4 016
Menot	-29 172	-33 181	-32 288	-34 018	-34 018	-19 591	-21 207	-20 875
Toimintakate	-27 090	-31 367	-30 474	-29 853	-29 853	-15 361	-16 350	-16 859
Kaupunkistrategia ja johto								
Tulot	10 871	13 045	12 290	12 265	12 265	9 641	9 799	9 960
Menot	-112 426	-126 743	-130 882	-150 376	-150 376	-126 155	-129 102	-132 108
Toimintakate	-101 555	-113 698	-118 592	-138 111	-138 111	-116 514	-119 303	-122 148
Sosiaali- ja terveydenhuolto, ilman ESH								
Tulot	39 212	45 203	45 203	45 203	45 203	0	0	0
Menot	-455 960	-454 275	-479 633	-488 240	-488 240	0	0	0
Toimintakate	-416 749	-409 072	-434 430	-443 038	-443 038	0	0	0
Erikoissairaanhoito								
Tulot	1 710	1 300	1 300	1 300	1 300	0	0	0
Menot	-257 219	-273 841	-273 882	-281 782	-281 782	0	0	0
Toimintakate	-255 509	-272 541	-272 582	-280 482	-280 482	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	33 795	34 665	28 913	32 840	33 702	33 921	34 439	34 965
Menot	-459 206	-480 156	-478 340	-494 676	-494 357	-497 579	-507 531	-517 681
Toimintakate	-425 411	-445 492	-449 427	-461 836	-460 655	-463 658	-473 091	-482 716
Kaupunkikulttuuri								
Tulot	8 839	10 700	11 321	11 383	11 383	11 554	11 728	11 905
Menot	-68 289	-71 519	-72 441	-73 440	-73 440	-74 734	-76 233	-77 761
Toimintakate	-59 450	-60 819	-61 120	-62 057	-62 057	-63 180	-64 504	-65 856

1000 euroa	TP 2020	KS 2021	KEHYS 2022	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kaupunkiympäristö								
Tulot	292 847	296 284	301 084	297 584	297 584	302 981	308 478	314 076
Menot	-236 044	-255 089	-262 116	-259 396	-259 396	-264 314	-269 606	-275 003
Toimintakate	56 803	41 195	38 968	38 188	38 188	38 667	38 872	39 073
Rahastot yhteensä								
Tulot	455	451	451	451	451	460	469	479
Menot	-403	-2 446	-2 446	-1 996	-1 996	-2 028	-2 060	-2 094
Toimintakate	52	-1 995	-1 995	-1 545	-1 545	-1 568	-1 591	-1 615
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	389 812	403 461	402 377	405 191	406 053	362 788	369 771	375 401
Menot	-1 618 720	-1 697 250	-1 732 029	-1 783 924	-1 783 605	-984 401	-1 005 738	-1 025 521
Toimintakate	-1 228 908	-1 293 789	-1 329 652	-1 378 733	-1 377 553	-621 613	-635 967	-650 120
Rahoitus								
Tulot	1 395 265	1 364 843	1 443 980	1 469 343	1 469 275	756 008	764 502	789 060
Menot	-2 032	-2 744	-3 071	-3 072	-2 846	-3 672	-4 272	-5 156
Toimintakate	1 393 234	1 362 099	1 440 909	1 466	1 466	752	760	784
Investointiosa								
Tulot	10 756	6 750	6 750	6 875	6 875	6 126	5 500	4 500
Menot	-142 728	-144 366	-153 000	-154 440	-154 440	-154 860	-148 607	-158 630
Netto	-131 973	-137 616	-146 250	-147 565	-147 565	-148 734	-143 107	-154 130
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 795 833	1 775 055	1 853 107	1 881 410	1 882 203	1 124 922	1 139 773	1 168 961
Menot	-1 763 480	-1 844 360	-1 888 100	-1 941 436	-1 940 891	-1 142 933	-1 158 617	-1 189 307
Toimintakate	32 353	-69 306	-34 993	-60 027	-58 688	-18 011	-18 844	-20 346

1000 euroa	TP 2020	KS 2021	KEHYS 2022	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Keski-Uudenmaan pelastustoimen								
Tulot	40 190	41 585	41 826	41 893	41 893	0	0	0
Menot	-37 964	-39 614	-40 121	-40 188	-40 188	0	0	0
Toimintakate	2 226	1 971	1 705	1 705	1 705	0	0	0
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	23 623	25 410	25 593	25 593	25 593	0	0	0
Menot	-23 229	-24 500	-25 112	-25 112	-25 112	0	0	0
Toimintakate	394	910	481	481	481	0	0	0
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	63 812	66 995	67 419	67 486	67 486	0	0	0
Menot	-61 193	-64 113	-65 233	-65 300	-65 300	0	0	0
Toimintakate	2 620	2 882	2 186	2 186	2 186	0	0	0

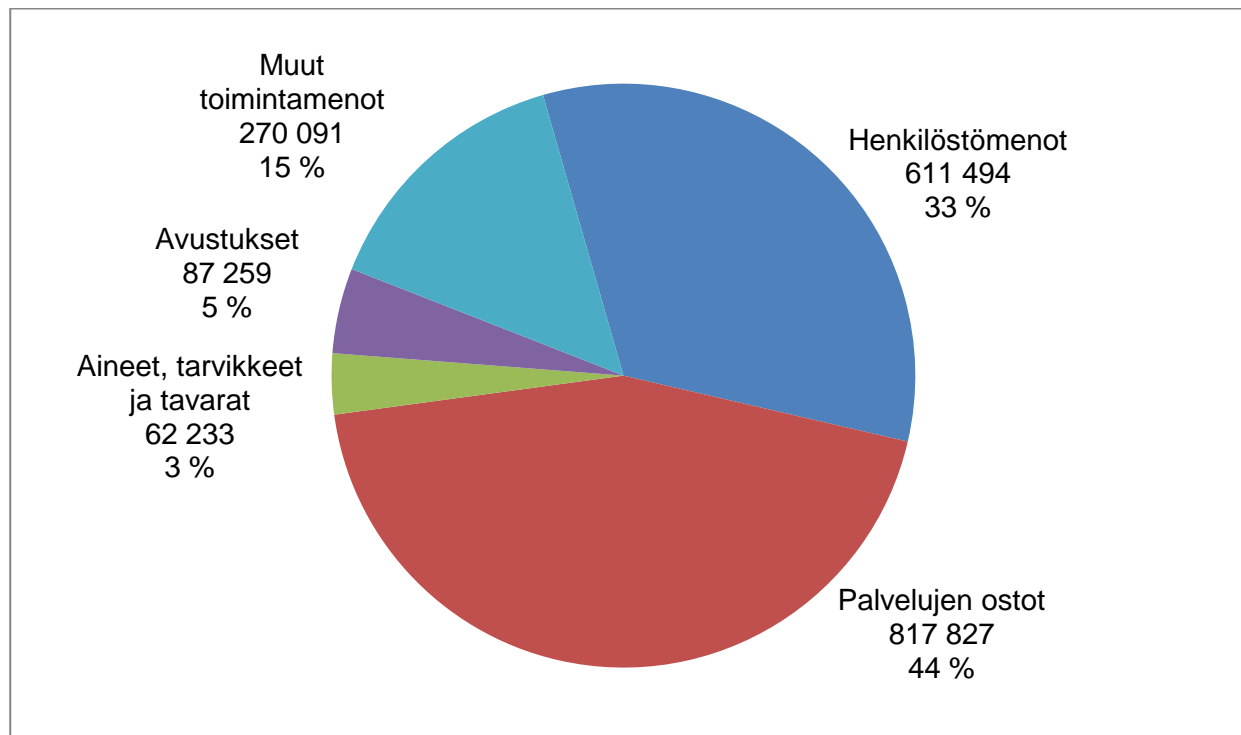
Toimintamenot toimialoittain (sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

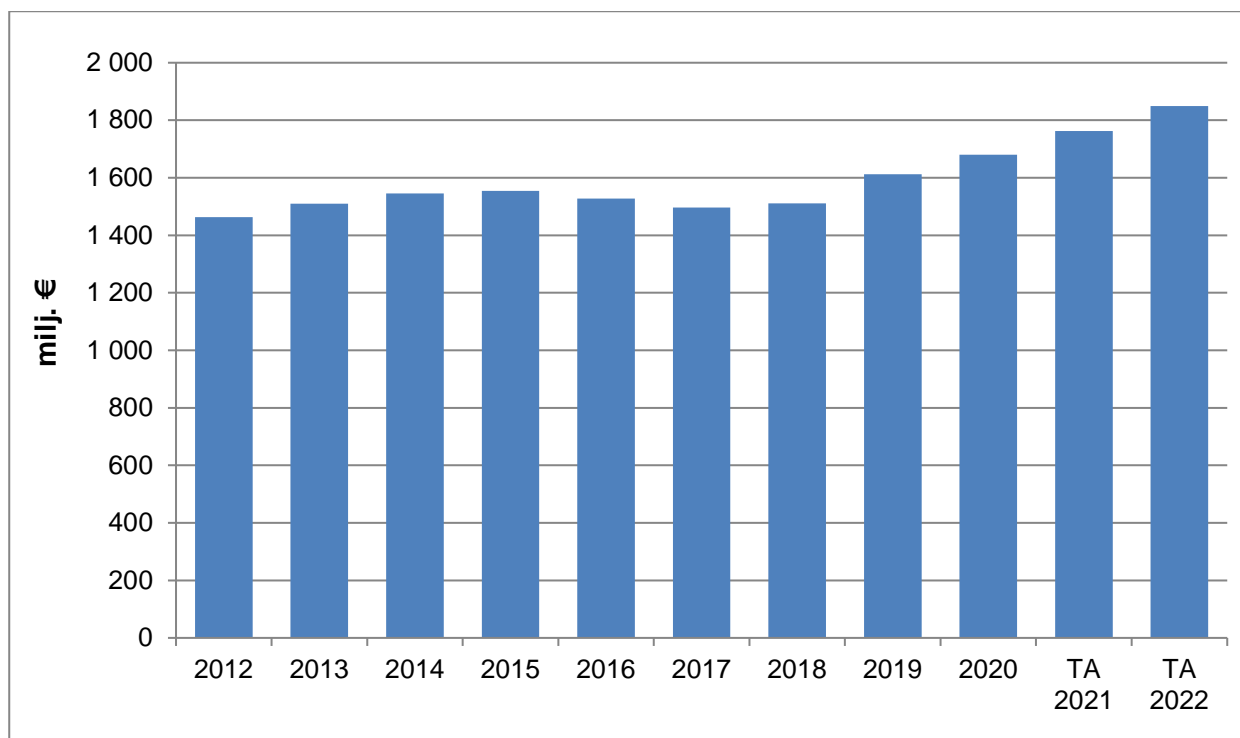

Toimintamenot menolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä (sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

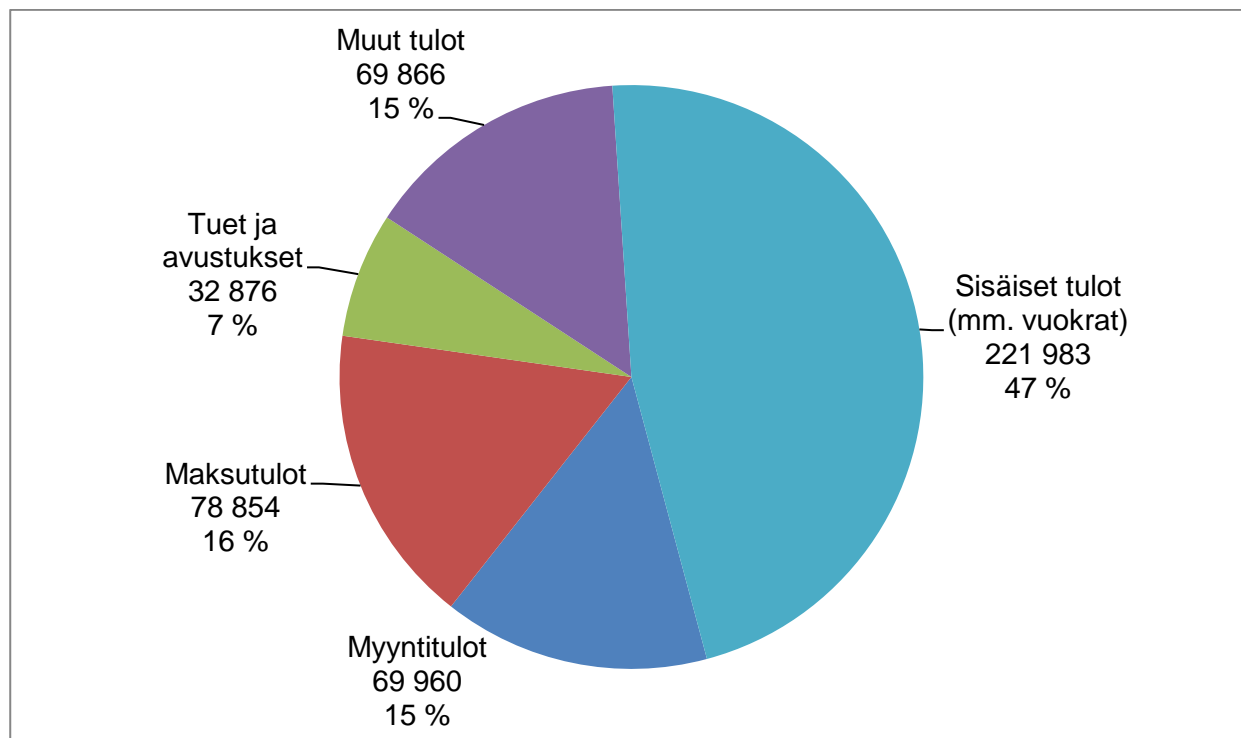

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä (sisäiset erät mukana)

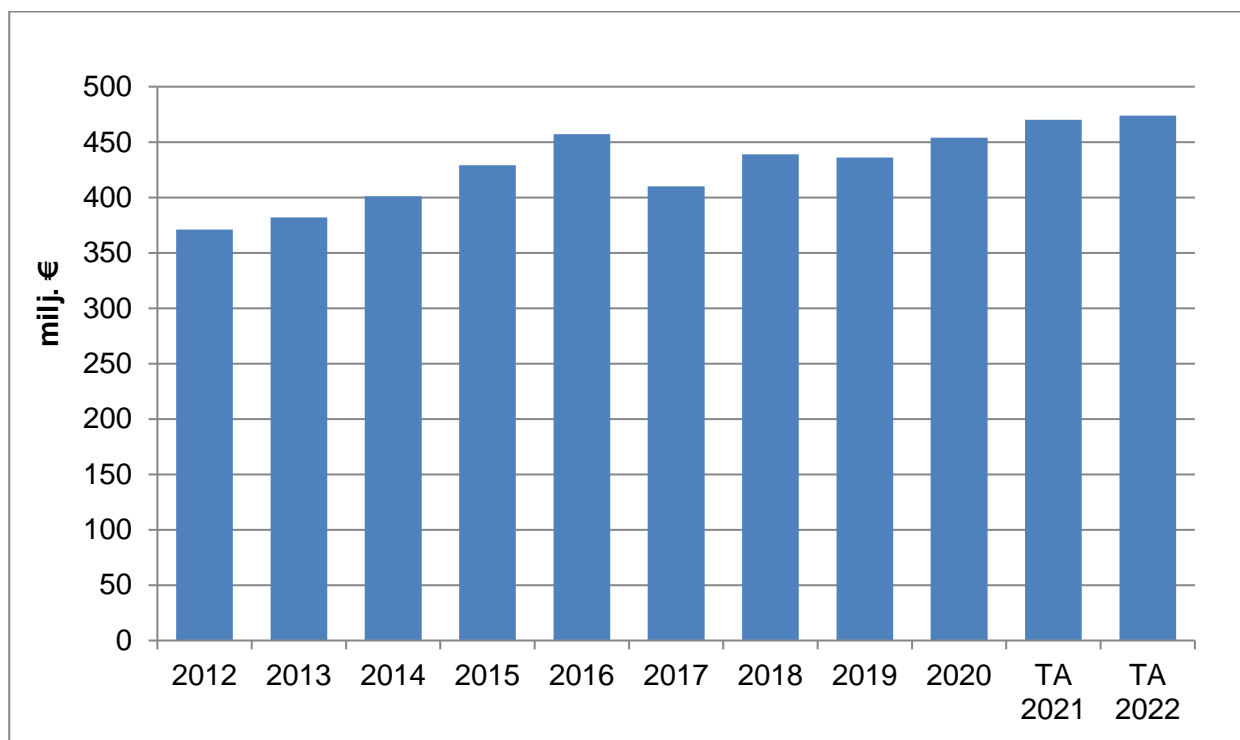

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä (sisäiset erät mukana)

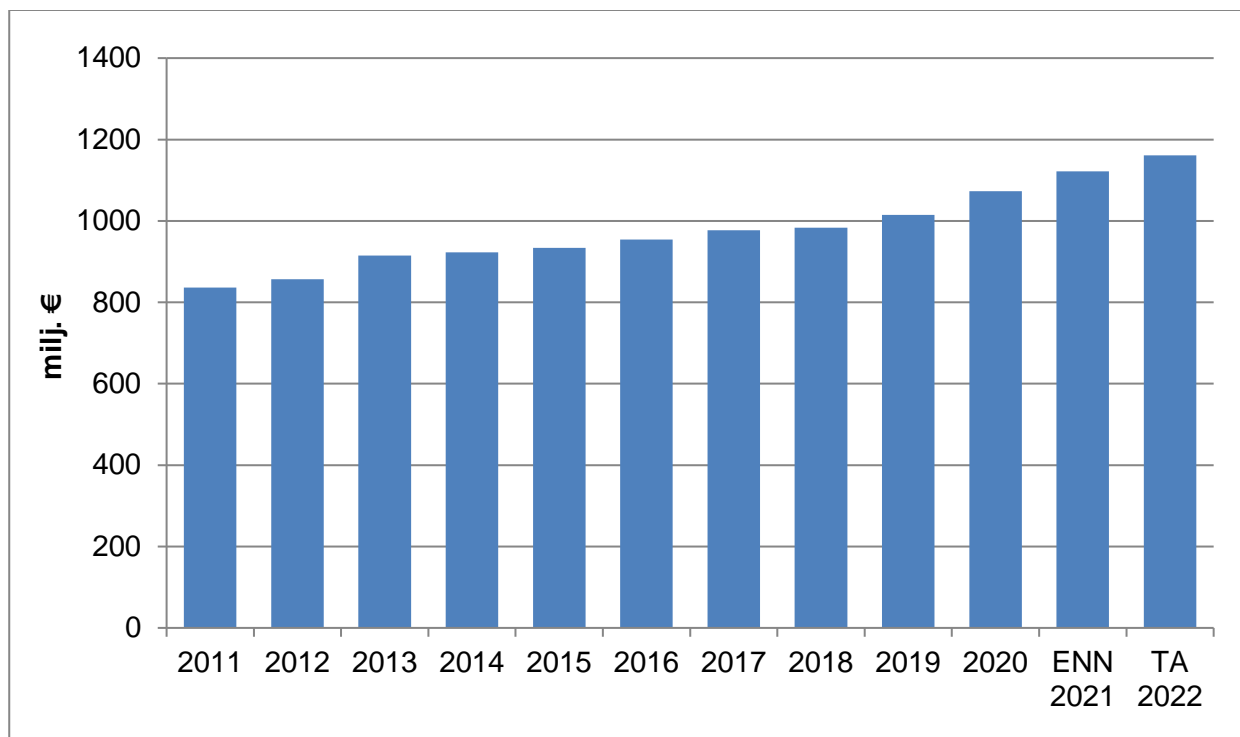
1 000 euroa

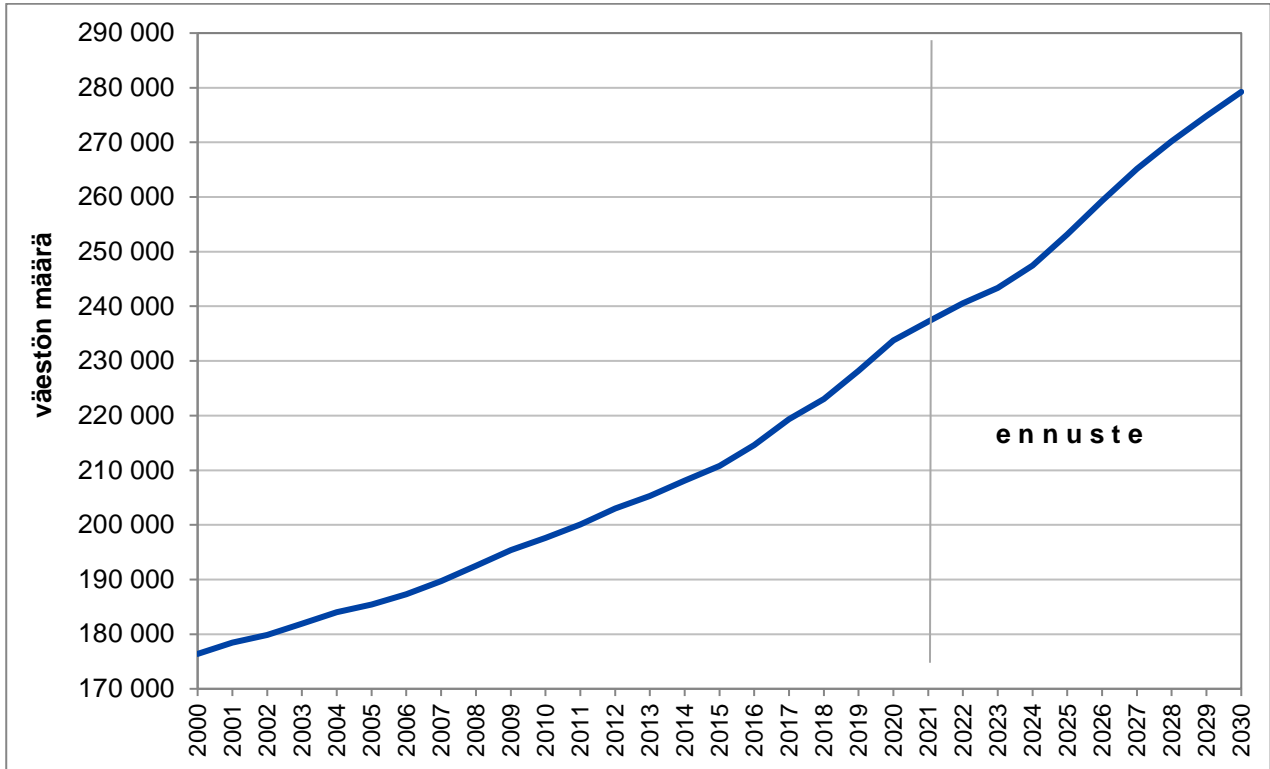
Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä (sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys (kaikki verotulot yhteensä)

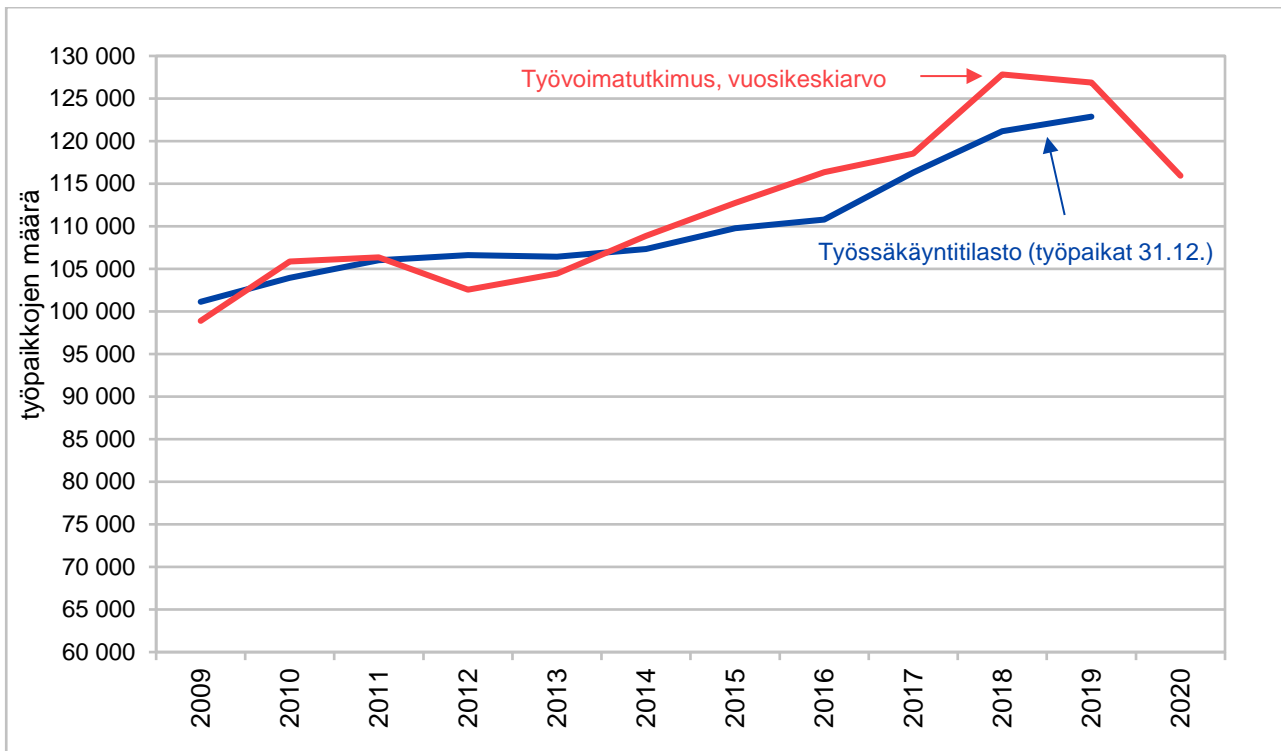

Väestökehitys

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

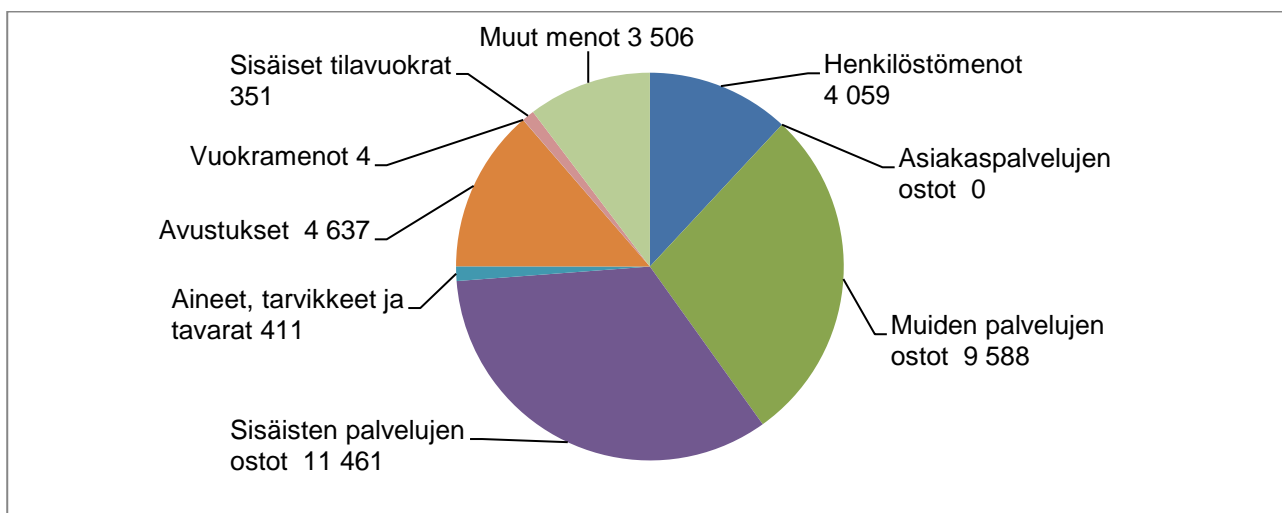
Lähde: Tilastokeskus (työvoimatutkimus on uudistunut ja uusi aikasarja on saatavissa vuodesta 2009).

10

YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	2 082	1 815	4 165	4 165	4 231	4 858	4 016
Menot	-29 172	-33 181	-34 018	-34 018	-19 591	-21 207	-20 875
Toimintakate	-27 090	-31 367	-29 853	-29 853	-15 361	-16 350	-16 859

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	59	66	66	66
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3	0	350	350
Muut tulot	257	0	2 000	2 000
Sisäiset tulot	1 764	1 749	1 749	1 749
Tulot yhteensä	2 082	1 815	4 165	4 165
Henkilöstömenot	-2 491	-4 028	-4 059	-4 059
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 694	-9 125	-9 588	-9 588
Sisäisten palvelujen ostot	-10 940	-11 366	-11 461	-11 461
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149	-234	-411	-411
Avustukset	-4 573	-4 564	-4 637	-4 637
Vuokramenot	-96	-4	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-340	-353	-351	-351
Muut menot	-1 888	-3 506	-3 506	-3 506
Menot yhteensä	-29 172	-33 181	-34 018	-34 018
Toimintakate	-27 090	-31 367	-29 853	-29 853
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-27 090	-31 367	-29 853	-29 853

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	4
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	4

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	350	350	350	910	0
Menot	-21	-549	-678	-678	-633	-1 810	-1 083
Toimintakate	-21	-549	-328	-328	-283	-900	-1 083

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	350	350
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	350	350
Henkilöstömenot	-18	-480	-554	-554
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	0	-46	-75	-75
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-21	-47	-47
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-2	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-21	-549	-678	-678
Toimintakate	-21	-549	-328	-328
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-21	-549	-328	-328

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Kesäkuussa 2021 eduskunta hyväksyi sote- ja maakuntauudistusta koskevan hallituksen esityksen, ja näin ollen Suomessa pidetään ensimmäistä kertaa aluevaalit tammikuussa 2022.

Aluevaaleilla valitaan hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttävä aluevaltuusto. Vaalipiirinä on hyvinvointialue. Vaalien järjestämisen lisäksi aluevaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii myös ääntenlaskennasta. Ehdokasasettelun ja valitut valtuutetut vahvistaa aluevaalilautakunta.

Keskusvaalilautakunnan menot koostuvat sekä ennakoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen että ääntenlaskennan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Valtio suorittaa kunnille kertakorvauksen ensimmäisistä aluevaaleista, jotka toimitetaan poikkeuksellisesti kuntavaaleista erillisenä. Korvaus on vähintään 2,20 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas.

Aluevaalien jälkeen seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit vuonna 2023, presidentinvaali ja europarlamenttivaalit vuonna 2024 ja kuntavaalit sekä aluevaalit vuonna 2025.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman vaivatonta ja terveysturvallista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueen valtuustot valitaan aluevaaleilla tammikuussa 2022. Aluevaalit toimitetaan yhteistyössä Keravan kanssa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Vaaleja varten on perustettu hyvinvointialueen aluevaalilautakunta.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 065	-1 461	-1 609	-1 609	-1 641	-1 674	-1 707
Toimintakate	-1 065	-1 461	-1 609	-1 609	-1 641	-1 674	-1 707

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-640	-824	-824	-824
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-159	-356	-356	-356
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	-17	-167	-167
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-253	-264	-262	-262
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-1 065	-1 461	-1 609	-1 609
Toimintakate	-1 065	-1 461	-1 609	-1 609
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 065	-1 461	-1 609	-1 609

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;

- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Uusi valtuustokausi alkoi koronanpandemian vuoksi siirtyneiden kuntavaalien vuoksi poikkeuksellisesti vasta elokuun alussa 2021.

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston yhteentoista kokouksen, kahteentoista selostustilaisuuden ja kolmen seminaaripäivän järjestämiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Luottamushenkilöiden palveluiden sähköistämistä jatketaan.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kalmio

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-452	-575	-641	-641	-654	-667	-680
Toimintakate	-452	-575	-641	-641	-654	-667	-680

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-370	-373	-371	-371
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-54	-167	-232	-232
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-5	-7	-7
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-3	-3	-3
Sisäiset tilavuokrat	-27	-28	-28	-28
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-452	-575	-641	-641
Toimintakate	-452	-575	-641	-641
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-452	-575	-641	-641

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvottava sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saatettava ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen tulosalueen ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastusyhteisön kustannukset sekä valtuustokauden lautakunnan koulutuksen järjestämisen.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kuntalaisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Sari Multala

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	2 024	1 757	3 757	3 757	3 822	3 889	3 956
Menot	-12 343	-14 828	-15 154	-15 154	-12 100	-12 402	-12 656
Toimintakate	-10 319	-13 070	-11 397	-11 397	-8 277	-8 513	-8 700

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	9	9	9
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3	0	0	0
Muut tulot	257	0	2 000	2 000
Sisäiset tulot	1 764	1 749	1 749	1 749
Tulot yhteensä	2 024	1 757	3 757	3 757
Henkilöstömenot	-1 414	-2 303	-2 262	-2 262
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 315	-8 405	-8 775	-8 775
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133	-192	-191	-191
Avustukset	-435	-370	-370	-370
Vuokramenot	-96	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-60	-61	-61	-61
Muut menot	-1 888	-3 496	-3 496	-3 496
Menot yhteensä	-12 343	-14 828	-15 154	-15 154
Toimintakate	-10 319	-13 070	-11 397	-11 397
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-10 319	-13 070	-11 397	-11 397

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on tarkemmin määritelty kaupunginhallituksen tehtäviä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, konsernijaoston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta ja kahta seminaaripäivää sekä konsernijaoston 10 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja suunnitellaan olevan yhdeksän vuoden 2022 aikana.

Toimikunnat

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Historiatoimikunta

Historiatoimikunta edistää Vantaan alueen historiantutkimusta ja julkaisutoimintaa. Käynnissä on laaja tutkimushanke Vantaan kaupungin nopeasta kehityksestä 1970-luvun alusta 2020-luvulle. Vantaa50-historiahanke jakautuu neljään osaan, jotka linkittyvät toisiinsa: muistitiedon keruu, historiantutkimus ja juhlakirja, viestintä sekä historia-aiheiset tapahtumat. Vuonna 2022 hankkeen historiantutkijat työskentelevät päätöksentekoa ja kaupunkisuunnittelua koskevien tutkimusaiheiden parissa. Historiatoimikunta on asettanut hankkeelle toimituskunnan. Ryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan historian professori Laura Kolbe Helsingin yliopistosta ja muita jäseniä ovat FM Jukka Hako, arkeologi Andreas Koivisto Vantaan kaupunginmuseosta, kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine Vantaan kaupungilta ja museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen sekä tutkija FT Sari Aalto.

Historiatietoa tuotetaan myös, kun Vantaa-Seura ja Historiatoimikunta julkaisevat yhteistyössä Helsingin pitäjä – Vantaa -vuosikirjaa. Vuosikirjan tavoitteena on tehdä laadukasta ja tutkittua historia-tietoa alueen menneisyydestä kiinnostuneille sekä tallentaa tutkimuksillaan ja kirjoituksillaan Vantaan kaupungin historiaa, tapahtumia ja perinteitä menneiltä ajoilta aina nykypäivään asti. Helsingin pitäjä on ilmestynyt vuodesta 1963 alkaen ja vuosikirjana vuodesta 1980 lähtien.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi 50 000 euroa varataan kaupunginhallituksen menokohdalle Vantaan tapahtumakaupungin näkyvyyden lisäämiseen.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 838 300 euroa. Määrärahaa on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen ja se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 420 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 120 000 euroa mahdollistaa noin 20 henkilön terveystieteeseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen.

Talousarvioon on varattu 310 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi.

Loppiaisvastaanotolle on varattu 135 000 euroa.

Vantaan Veden HSY:lle siirtyneen henkilöstön eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 248 840 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuviin eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 126 509 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 5 900 000 euroa.

Myönteinen erityiskohtelu

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa päätettiin jatkaa alkuperäisen ohjelmakauden jälkeen vuodella ja sen toteuttamiseen on varattu 2 milj. euroa vuodelle 2022. Alueellinen ja väestöryhmien välinen eriytyminen on kasvanut pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla viime vuosina. Kunnan keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, minkä oleellinen osa on hyvinvointierojen vähentäminen.

Toimintaohjelman tarkoitus on suunnata resursseja ja tukitoimia niille alueille, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Toimenpiteitä kohdennetaan esimerkiksi nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja kotoutumisen varmistamiseen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja kaikkien toimialojen yhteinen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma sisältää toimenpiteitä, jotka kohdistuvat ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin, alueen viihtyisyyden parantamiseen sekä alueen toimijoiden resurssien vahvistamiseen. Toimenpiteiden vaikutuksia asukkaiden hyvinvointiin seurataan ja arvioidaan. Sen ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Määräraha siirretään kunkin vuoden lopussa toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin käyttöön perustuen. Kaupungin hallitus seuraa ohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa vuosittain ohjelman seuraavan vuoden päälinjaukset.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	59	57	57	57	58	59	60
Menot	-15 292	-15 768	-15 936	-15 936	-4 564	-4 656	-4 749
Toimintakate	-15 234	-15 711	-15 879	-15 879	-4 506	-4 596	-4 689

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	59	57	57	57
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	59	57	57	57
Henkilöstömenot	-48	-48	-48	-48
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-166	-150	-150	-150
Sisäisten palvelujen ostot	-10 939	-11 366	-11 461	-11 461
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	0	0
Avustukset	-4 138	-4 194	-4 267	-4 267
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	-10	-10	-10
Menot yhteensä	-15 292	-15 768	-15 936	-15 936
Toimintakate	-15 234	-15 711	-15 879	-15 879
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-15 234	-15 711	-15 879	-15 879

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 3 723 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön.

Yhteistyö Helsingin yliopiston Kestävyytieteen instituutin osana toimivan Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa jatkuu. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kaupungin kehittämisen tietopohjaa yhteistyöllä Kaupunkitutkimusinstituutin toimintaan osallistuvien Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston tutkijoiden kanssa. Keskeisiksi tutkimuksen painopisteiksi on valittu kaupunkikehittämisen näkökulmasta keskeisiä aiheita - epätasa-arvo kaupungeissa, kaupunkialueiden kilpailukyky, hiilineutraalius ja digitalisaation vaikutukset kaupunkeihin. Vuoden 2022 kokonaismenot ovat 480 000 euroa, josta Vantaan osuus on 120 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit, Kuntaliitto, Kuntarahoitus ja Keva päättivät lahjoittaa Aalto-yliopistolle 2,5 milj. euroa kaupunkitalouden professuurin perustamista varten. Vantaan osuus lahjoituksesta on yhteensä 363 000 euroa, jaksottuen viidelle vuodelle. Neljäs maksuerä, 72 600 euroa, maksetaan vuonna 2022. Maamme ainoaa kaupunkitalouden professuurin kautta nostetaan esiin taloustieteellisiä näkökulmia kaupunkikehittämiseen.

Vantaan kaupunki on liittynyt mukaan Kaupunkiakatemia-toimintaan. Kaupunkiakatemia on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteistyömuoto, jolla edistetään kaupunkisuunnittelun ja kaupunkitutkimuksen vuorovaikutusta. Kaupunkiakatemia-yhteistyössä pyritään edistämään korkeatasoista tutkimusta, uudistamaan toimintatapoja sekä luomaan ratkaisumalleja yhteiskunnallisiin haasteisiin ja siten kasvattamaan akateemisen toiminnan vaikuttavuutta yhteiskunnassa. Kaupunkiakatemia ei rahoita tutkimushankkeita, vaan toimii eri organisaatioissa työskentelevien ihmisten ja intressien yhteen tuojana ja yhteensovittajana.

Kaupunkiakatemian toiminnassa ovat keskeisessä roolissa koordinaattori ja suunnittelija. Näistä suunnittelijan kotipesä on Vantaan kaupungin organisaatiossa ja koordinaattorin Helsingin kaupungin organisaatiossa. Kaupunkiakatemian rahoitus perustuu yhteistyöhön osallistuvien tahojen maksamaan vuosimaksuun, joka on 30 000 euroa per taho. Näin kertyvistä varoista kustannetaan mm. koordinaattorin ja suunnittelijan palkka- ja toiminnan muut kustannukset.

Vantaan osuus aluepelastuslaitoksen menoihin on 11 461 249 euroa.

11

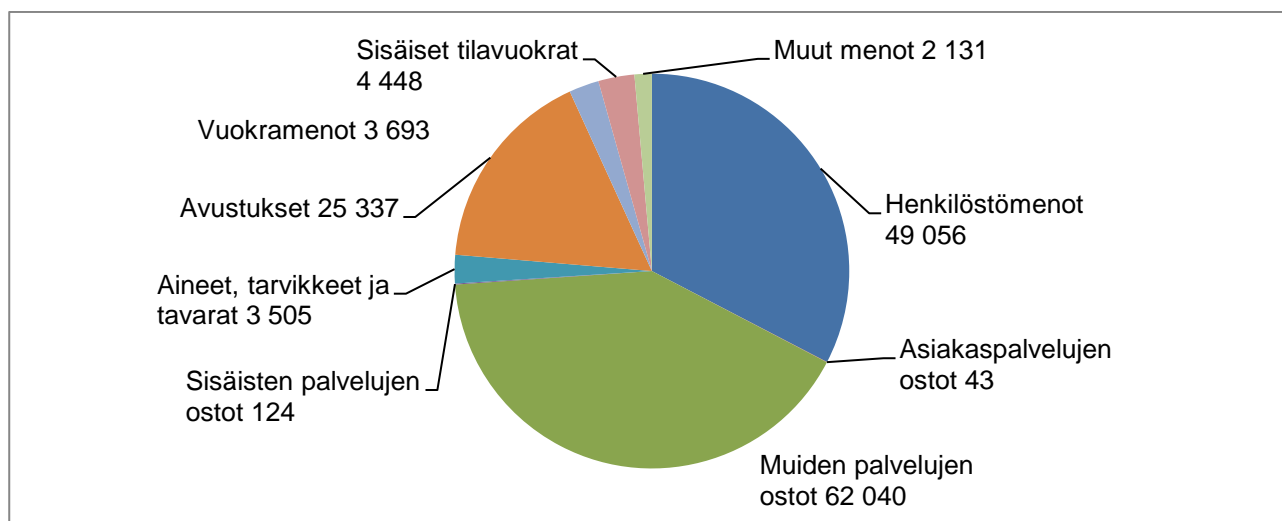
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	10 871	13 045	12 265	12 265	9 641	9 799	9 960
Menot	-112 426	-126 590	-150 376	-150 376	-126 155	-129 102	-132 108
Toimintakate	-101 555	-113 545	-138 111	-138 111	-116 514	-119 303	-122 148

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	2 966	3 610	3 185	3 185
Maksutulot	2	15	15	15
Tuet ja avustukset	6 846	8 317	8 358	8 358
Muut tulot	384	581	186	186
Sisäiset tulot	674	522	522	522
Tulot yhteensä	10 871	13 045	12 265	12 265
Henkilöstömenot	-28 583	-34 232	-49 056	-49 056
Asiakaspalvelujen ostot	-29	-77	-43	-43
Muiden palvelujen ostot	-50 112	-59 317	-62 040	-62 040
Sisäisten palvelujen ostot	-318	-154	-124	-124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-742	-1 940	-3 505	-3 505
Avustukset	-23 561	-21 329	-25 337	-25 337
Vuokramenot	-3 504	-3 705	-3 693	-3 693
Sisäiset tilavuokrat	-4 314	-4 455	-4 448	-4 448
Muut menot	-1 263	-1 382	-2 131	-2 131
Menot yhteensä	-112 426	-126 590	-150 376	-150 376
Toimintakate	-101 555	-113 545	-138 111	-138 111
Poistot	-5 451	-6 459	-9 813	-9 813
Vyörytykset	64 259	0	0	0
Tilikauden tulos	-42 747	-120 004	-147 923	-147 923

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskuks-hallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keski-tetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja si-säisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuuluu lisäksi Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	840	850	840
Määräaikaisen henkilöstön lkm	48	59	102
Henkilöstön kokonaismäärä	888	909	942

Taulukko sisältää Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen henkilöstömäärät.

11 10

Yleisjohto

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	10	0	0	0	0	0	0
Menot	-883	-4 214	-17 787	-17 787	-18 143	-18 506	-18 876
Toimintakate	-873	-4 214	-17 787	-17 787	-18 143	-18 506	-18 876

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	10	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	10	0	0	0
Henkilöstömenot	-244	-2 821	-16 426	-16 426
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-137	-514	-514	-514
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36	-327	-322	-322
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-37	-40	-40	-40
Sisäiset tilavuokrat	-424	-513	-486	-486
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-883	-4 214	-17 787	-17 787
Toimintakate	-873	-4 214	-17 787	-17 787
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-873	-4 214	-17 787	-17 787

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit.

Talousarvion kehysvaiheessa on koko kaupungin tasolla ennakoitu vuonna 2022 todennäköisesti toteutuvan kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset. 13 milj. euron määräraha on keskitetysti varattu yleisjohtoon ja se tullaan jakamaan toimialoille ja palvelualueille, kun päätös palkkaratkaisusta saadaan. 27.5.2020 voimaan tullut kunnallinen palkkaratkaisu on voimassa 28.2.2022 saakka.

11 40

Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	1 055	924	584	584	593	602	611
Menot	-6 218	-6 982	-6 723	-6 723	-6 162	-6 299	-6 439
Toimintakate	-5 163	-6 059	-6 139	-6 139	-5 569	-5 697	-5 828

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	856	772	552	552
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	163	120	0	0
Sisäiset tulot	37	32	32	32
Tulot yhteensä	1 055	924	584	584
Henkilöstömenot	-5 068	-5 283	-5 134	-5 134
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-738	-1 203	-1 087	-1 087
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31	-37	-36	-36
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-7	-13	-13	-13
Sisäiset tilavuokrat	-362	-387	-392	-392
Muut menot	-10	-60	-61	-61
Menot yhteensä	-6 218	-6 982	-6 723	-6 723
Toimintakate	-5 163	-6 059	-6 139	-6 139
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	4 333	0	0	0
Tilikauden tulos	-830	-6 059	-6 139	-6 139

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus ja riskienhallinta sekä strategia ja tutkimus.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös raportoinnista mukaan lukien osavuosisat-sauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan koordinoinnista, ohjauksesta ja kehittämisestä, kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Tulosityksikkö hallinnoi myös asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahastoa.

Talospalvelu vastaa sekä kaupunki- että konsernitason kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolas-
kujen käsittelystä ja -reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen lasken-
tatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvyistä ja tulok-
sellisuudesta.

Strategia- ja tutkimusyksikkö vastaa kaupungin strategian valmistelusta ja seurannasta, kaupungin
edunvalvonnasta ja kansainvälisten suhteiden koordinoinnista sekä keskitetyistä tilasto- ja tutkimus-
palveluista. Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyöhön edistämiseen liittyvät tehtävät ovat osa yksikön
toimintaa. Kaupungin laajuisesti yksikön vastuulla on strategiatyökalu (Targetor Pro), projektisalkku
ja sen hallintaan tarkoitettu työkalu sekä mm. Webropol-kyselytyökalu.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2022 on uuden kaupunkistrategian ja Vantaan tuotta-
vuus- ja kasvuohjelman mukaisen taloussuunnitelman laadinta. Uudistunut SAP BW -järjestelmä
vaatii muutoksia talouden raportointitavoissa, joiden kehittäminen on keskeinen osa talousohjauksen
toimintaa. Vuoden 2022 aikana päivitetään kaupungin palveluverkkosuunnitelma, joka luo pohjan
tulevien vuosien toimitilainvestoinneille.

Rahoituksen ja riskienhallinnan yksikön keskeisin tavoite vuonna 2022 on kaupunkikonsernin pitkä-
aikaisen varainhankinnan toteuttaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti korkoriski huomioi-
den sekä konsernin aktiivinen likviditeetin hallinta negatiivisessa korko- ja talletusmaksuympäris-
tössä. Riskienhallinnan osalta painopiste vuonna 2022 on sisäisessä valvonnassa ja sen käytänte-
iden kehittämisessä.

Talospalveluiden keskeisenä tavoitteena vuodelle 2022 on automatisaation kasvattaminen talous-
prosessien eri vaiheissa. Aikaisemmin automatisoituja prosesseja kehitetään ja laajennetaan tehok-
kuuden kasvattamiseksi. Tavoitteena on lisäksi automatisoida järjestelmävälisten tiedonsiirtojen
(taloushallinnon liittymien) valvontaa, jotta kirjausketjujen oikeellisuuden varmistaminen sitoisi vä-
hemmän henkilötyötä. Varhaiskasvatuksen uuden Vasa-järjestelmän mukanaan tuoman automati-
soidun päätöksenteon onnistuneen käyttöönoton tukeminen on olennainen tavoite vuonna 2022.
Kuntatalouden lakisääteisen tilastoinnin uudistusten läpivienti ja tilastoraporttien muodostaminen
uutta SAP BW-järjestelmää hyödyntäen valmistuu vuonna 2022.

Strategia- ja tutkimusyksikön vuoden 2022 keskeisiä tavoitteita ovat uuden kaupunkistrategian vii-
meistely, toimeenpanon varmistaminen sekä seuranta. Yksikön tavoitteena on myös yhteistyön sy-
ventäminen pk-seudun muiden kuntien sekä alueen yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.

Edunvalvonnassa ja strategiatyössä huomioidaan koronasta toipuminen. Edunvalvontaa työllistää
vuonna 2022 lähestyvä hyvinvointialueuudistus. Tärkeitä teemoja ovat myös kaupunki- ja metropo-
lipolitiikan edistäminen. Kansainvälisessä toiminnassa keskitytään kaupungin kansainvälisten ver-
kostojen kehittämiseen ja kaupungille tärkeiden teemojen edistämiseen EU:ssa.

Tutkimustoiminnassa tavoitteena on ottaa käyttöön uusi väestöennustemalli. Ennustemallia on ke-
hitetty yhdessä muiden suurten kaupunkien kanssa VM:n rahoittamassa hankkeessa. Vuonna 2022
toteutetaan hyvinvointialueiden vaalit, jonka analysoimiseen tutkimus tulee osallistumaan. Laajem-
min tutkimus kehittää prosesseja tuottaakseen laadukkaampia tietoaaineistoja kaupungin päätöksen-
teon tueksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2021 käyttöönotettu SAP BW -järjestelmä aiheuttaa muutoksia taloussuunnitelmaprosessiin
sekä talouden raportointiin. Erityisesti raportointi uudella välineellä vaatii kehittämistä ja koulutta-
mista. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa myös talousohjauksen prosesseihin, kun suuri osa kaupun-
gin palveluista ja verorahoituksesta siirtyy hyvinvointialueille.

Hyvinvointialueuudistukseen valmistautuminen tulee näkymään vahvasti Talouspalveluiden toiminnassa vuonna 2022. Toimintojen mahdollisimman sujuva siirtyminen hyvinvointialueelle edellyttää, että kaupungilla sekä perustettavalla hyvinvointialueella on tarvittavat taloushallinnon palvelut ja tietojärjestelmät. Konsernirakenteen tiivistyminen supistaa tytäryhteisöille tuotettavia taloushallinnon palveluita. Toisaalta tytäryhteisöjen taloushallinnon palveluiden keskittäminen yhtenäisiin tietojärjestelmiin valmistuu vuonna 2022, mikä tehostaa toimintaa sekä mahdollistaa uusien ja käytössä olevien työkalujen (SAP, Power BI, FPM, robotiikka) yhä tehokkaamman hyödyntämisen kaupungin ja tytäryhteisöjen taloushallinnon palveluissa sekä raportoinnissa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	97	99	102
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	3	6
Henkilöstön kokonaismäärä	101	102	108

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	31 522	37 914	32 200	38 672
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	6 117	6 986	6 300	7 125
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	61 658	50 998	65 600	52 018
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	24 313	28 247	24 800	28 812
Kirjanpito-tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	12,0	11,7	11,5	11,5

11 50

Henkilöstö ja konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	4 311	4 561	4 331	4 331	3 496	3 562	3 629
Menot	-58 683	-65 350	-70 806	-70 806	-51 606	-53 050	-54 524
Toimintakate	-54 371	-60 789	-66 475	-66 475	-48 110	-49 488	-50 895

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	1 947	2 348	2 142	2 142
Maksutulot	2	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 212	2 107	2 083	2 083
Muut tulot	150	106	106	106
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	4 311	4 561	4 331	4 331
Henkilöstömenot	-7 730	-7 972	-8 519	-8 519
Asiakaspalvelujen ostot	-29	-34	0	0
Muiden palvelujen ostot	-45 706	-51 290	-53 847	-53 847
Sisäisten palvelujen ostot	-42	-80	-51	-51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-279	-937	-2 503	-2 503
Avustukset	0	-10	-10	-10
Vuokramenot	-3 224	-3 441	-3 428	-3 428
Sisäiset tilavuokrat	-835	-743	-687	-687
Muut menot	-839	-842	-1 761	-1 761
Menot yhteensä	-58 683	-65 350	-70 806	-70 806
Toimintakate	-54 371	-60 789	-66 475	-66 475
Poistot	-5 319	-6 320	-9 764	-9 764
Vyörytykset	58 448	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 243	-67 109	-76 239	-76 239

Toiminnan kuvaus

Henkilöstö ja konsernipalvelut muodostuu kuudesta palveluyksiköstä: kolme hr-yksikköä, hankinnat, tietohallinto ja konserniohjaus- ja valvonta.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, hankintojen vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta sekä palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Hr-yksiköihin kuuluvat työnantajapalvelut, kehittämispalvelut ja toimialojen hr-palvelut. Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä sekä huolehtia kaupungin henkilöstön palkanmaksupalveluista. Hr-palvelupyyntöjen määrä on noussut

asiakkaiden lisääntymisen myötä ja vuoden 2021 aikana keskimääräinen tikettien määrä oli 5 711 kuukaudessa. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa.

Työnantajapalveluissa kaupungin keskitetty rekrytointi varmistaa osaavan henkilöstön saatavuutta ja on tukena rekrytointiprosessissa esimiehille ja linjajohdolle ml. anonymi rekrytointi. Palveluyksikkö vastaa työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta sekä palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämisestä. Konsultoimme linjajohtoa ja esimiehiä virka- ja työehtosopimus sekä työ-lainsäädäntöön liittyvissä kysymyksissä.

Kehittämisyksikkö tukee esimiehiä ja työyhteisöjä johtamisen, hyvinvoinnin ja työsuojelun kehittämisessä.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä ohjaa kaupunginvaltuuston ja –hallituksen hyväksymien yhtiöiden omistajapolitiittisten linjausten toteutumista.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaisuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT-palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueella pyritään varmistamaan se, että kaupunkikonsernin yhtiöomistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuotantoa tukeva. Selvittely tuodaan päätöksentekoon sen valmistuttua.

Hankinnat tehdään mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat markkinoiden kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen. Hankinnoissa kiinnitetään erityistä huomioita vastuullisuuden toteutumiseen.

Henkilöstön saatavuushaasteissa painopistettä kohdennetaan entistä enemmän sote-toimialan saatavuushaasteiden ratkaisemiseen esimiesten ja linjajohdon tueksi unohtamatta varhaiskasvatusta. Hr:n kehittämispalveluiden asiakastyön tavoitteena on tuki esimiehille ja työyhteisöille henkilöstön työkyvyn, työhyvinvoinnin ja palautumisen, vaikuttavan ja valmentavan johtamisessa. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan uuden hr-järjestelmän käyttöönottoon. Järjestelmän muutoksen myötä myös hr-prosessit uudistuvat. Valmistautumista muutoksiin tehdään yhteistyössä toimialojen esimiesten kanssa.

Tietohallinnon keskeiset tavoitteet mukailevat kaupungin strategiaa ja painopisteitä etenkin hyvissä palveluissa ja taloudellisesti vahvan kaupungin tukemisessa. Keskeisimpinä tavoitteina on toteuttaa tietoturvallisesti digitaalista siirtymää, jossa siirrämme kuntalaisten ja Vantaan oman henkilöstön asiointia sähköiseen muotoon ja mahdollistaa tarkoituksenmukainen sotemuutos IT:n näkökulmasta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus muuttaa kaupunkikonsernin toimintojen kokonaisuutta. Uudistuksen johdosta vuoden 2022 aikana tulee käydä läpi kaupunkikonsernin yhtiöiden omistusten kokonaisuus

sekä laatia suunnitelma siitä, mitkä omistukset ovat tulevaisuudessa tarpeen kaupungin palvelutuotannon hoitamiseksi ja mistä omistuksista tulisi luopua lyhyellä tai pidemmällä aikavälillä. Omistusmuutosten valmistelu edellyttää myös yhteistyötä yhteisomistettujen yhteisöjen ja kuntayhtymien osalta omistajina olevien muiden kaupunkien sekä tulevan Vantaa-Kerava hyvinvointialueen kanssa.

Konserniyhtiöiden hallitusten osaamisen kehittäminen jatkuu vuonna 2022, jonka aikana kaikki Vantaan kaupunkikonsernin yhtiöiden hallituksissa olevat jäsenet ovat suorittaneet Vantaan kaupungin hallitusosaajan valmennusohjelman.

Hankinnan palveluyksikkö valmistautuu omalta osaltaan sopimusten sisältöjen, hallinnon ja siirtojen osalta hyvinvointialueudistuksen tuomiin muutoksiin. Samaan keskittyvät hr-yksiköt ja tietohallinto.

Vantaan kaupunki on mukana TEM:n hankinnoilla työllistymisen vauhditusohjelmassa. Hankinnoilla työllistymisen vauhditusohjelma tähtää Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti siihen, että julkisilla hankinnoilla tuettaisiin entistä paremmin työllistymistä, erityisesti osatyökykyisten tai pitkäaikaistyöttömien osalta. Vantaa on yhdessä Keravan kaupungin kanssa saanut TE-toimistolta työllisyyspoliittista avusta LÖYTÖ-hankkeeseen ajalle 1.1.2021 - 31.3.2023.

Hankintojen strategisen johtamisen tueksi ja valvonnan parantamiseksi tullaan hankkimaan hankintojen tiedolla johtamisen järjestelmä. Järjestelmän avulla hankintoja voidaan paremmin seurata ja valvoa sekä koordinoita ja ohjata. Hankinnoille asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja vaikuttavuuden saavuttamisen arviointi mahdollistuu.

Ateria- ja puhtauspalveluiden laadunvalvontaa tullaan parantamaan lisäämällä laadunvalvonnan resursseja. Lisäksi kehitetään yhteistyötä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisessä erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja Vantti Oy:n kanssa.

IT-palvelujen kehittämisen näkökulmasta tulemme kehittämään erityisesti tietoliikenneverkkoa ja identiteetin- ja käyttövaltuushallintaa ja hr-palveluiden osalta organisaation sisäistä palvelua asiakaspalvelussa ja uusiutuvilla järjestelmillä.

Hr-yksiköissä kehittämisen kohteena ovat sähköiset hr-työn välineet, joista suurin haaste lienee syksyllä 2022 tapahtuva hr-järjestelmän vaihto. Lisäksi kehitetään nimenomaan henkisen hyvinvoinnin tukipalveluita sekä työssäoppimisen malleja osana Sitran työssä oppimisen hanketta. Kaikki valmennustuotteet päivitetään vastaamaan kaupungin strategiapainotuksia ja rekrytointihaasteisiin etsitään yhdessä toimialojen kanssa innovatiivisia ratkaisuja.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	130	141	143
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	9	9
Henkilöstön kokonaismäärä	134	150	152

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Henkilöstöhallinto				
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	-	3,3 %	3,5 %	3,5 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	325	340	334	345
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	12,4	11,8	12,1	12,9
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	18,4	17,8	19,4	18,8
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	-	2 651	5 711	6 568
Tietohallinto				
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	8 226	8 290	8 200	8 200
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl	5 742	23 663*	23 800*	26 300*
(*Chromebookit laskettu mukaan)				
Asiakastyytyväisyys				
- ServiceDesk (1–5)	4,6	4,5	4,5	4,5
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 646	6 635	6 700	7 000
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	82 %	88 %	100 %	100 %

11 60

Kasvupalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	5 423	7 206	7 206	7 206	5 405	5 486	5 568
Menot	-41 696	-44 280	-49 050	-49 050	-44 245	-45 125	-46 022
Toimintakate	-36 273	-37 074	-41 844	-41 844	-38 840	-39 639	-40 454

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	163	491	491	491
Maksutulot	0	15	15	15
Tuet ja avustukset	4 623	6 210	6 210	6 210
Muut tulot	7	0	0	0
Sisäiset tulot	630	490	490	490
Tulot yhteensä	5 423	7 206	7 206	7 206
Henkilöstömenot	-11 730	-14 250	-14 913	-14 913
Asiakaspalvelujen ostot	0	-43	-43	-43
Muiden palvelujen ostot	-2 987	-5 252	-5 352	-5 352
Sisäisten palvelujen ostot	-272	-74	-74	-74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360	-578	-578	-578
Avustukset	-23 561	-21 319	-25 327	-25 327
Vuokramenot	-232	-210	-210	-210
Sisäiset tilavuokrat	-2 141	-2 229	-2 283	-2 283
Muut menot	-413	-326	-271	-271
Menot yhteensä	-41 696	-44 280	-49 050	-49 050
Toimintakate	-36 273	-37 074	-41 844	-41 844
Poistot	-117	-123	-42	-42
Vyörytykset	-748	0	0	0
Tilikauden tulos	-37 138	-37 197	-41 886	-41 886

Toiminnan kuvaus

Kasvupalvelut toimii vantaalaisen elinkeinoelämän, työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäjänä, mahdollistaen osaltaan kaupungin hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden kasvua. Palvelualueelle kuuluvat elinkeinopalveluiden sekä työllisyyspalveluiden palveluyksiköt, minkä lisäksi palvelualue vastaa kaupunkitasoisesti maahanmuuttopalvelujen koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälisyyden ja elinvoiman edistämisen strategiateemojen poikkihallinnollisesta johtamisesta. Palvelualueen tehtäväkenttä luo mahdollisuuksia tehokkaalle poikkihallinnolliselle yhteistyölle ja kehittämiselle. Hanke- ja projektimuotoinen toiminta on vahva osa kasvupalveluiden kokonaisuutta, jolla haetaan uusia toimintatapoja, -kulttuuria, työllistymisen väyliä ja innovaatioita. Projektien tueksi palvelualueelle perustettiin vuonna 2021 kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto tukemaan toimialoja mm. hankehauissa, hankkeiden hallinnoinnissa ja raportoinnissa.

Toimintaympäristön raju muutos koronaviruksen myötä haastaa palvelualueen toimintatavat, prosessit ja resurssit. Kasvupalveluilla on tärkeä elvyttävä rooli kaupungin työllisyyden ja elinvoiman hoidossa koronaviruksen jälkihoidossa tai epidemian mahdollisesti pitkittyessä. Koronakriisi näkyy palvelualueella merkittävästi sekä henkilö- että yritysasiakkaiden määrässä että asiakaskunnan rakenteessa.

Elinkeinopalvelut vastaa kaupungin elinvoimaisuuden edistämisen ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota erityisesti Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen ja kilpailukykyyn. Yksikkö tukee vantaalaista ja Vantaalle sijoittuvaa yritystoimintaa tarjoten mm. tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita.

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittämisestä, kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä, hoidosta sekä kehittämisestä, tehtäväalueellaan yhteistyöstä valtion hallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa, kaupungin työvalmennustoiminnoista ja työllisyyden edistämiseen liittyvän toiminnan koordinoimisesta. Työllisyyspalveluihin on keskitetty kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille ja järjestöille.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut alkoivat 1.3.2021, mikä on merkinnyt voimakasta toiminnan prosien uudelleenorganisointia ja yhdessä koronakriisin aiheuttaman työttömyyslukujen nousun myötä merkittävästi kasvavaa asiakasmäärää ja kunnan viranomaisvastuun kasvamista. Uudelleenorganisoinnin jatkumista ja asiakaspalveluresurssin vahvistamista edellyttää myös tuleva vuonna 2022 voimaan astuva Pohjoismainen työvoimapalveluiden malli. Uuden lainsäädännön myötä asiakkaiden lakisääteisten tapaamiskertojen määrät lisääntyvät. Tavoitteena on asiakkaiden vahvempi tukeminen työttömyyden alkuvaiheessa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinkeinopalvelut koordinoi kaupunkitasoista elinvoiman edistämisen strategiateemaa sekä siihen kytkeytyvää kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Lisäksi elinkeinopalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojektien kautta. Kärkiklusterityön ohella elinkeinopalvelut koordinoi pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen Vantaan hankekokonaisuutta, jatkaa viimeisiä 6Aika-strategian hankkeita, edistää päätoteuttajana UIA-rahoitteista Urbaania kasvua Vantaalla -hanketta, toteuttaa Talent-hankkeita sekä tukee vantaalaisten yritysten koronasta selviytymistä kolmella hankkeella.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on vähentää työttömyyttä yhteistyössä eri viranomaisten kuten TE-hallinnon sekä yritysten kanssa. Painopisteitä ovat pitkäaikaistyöttömien, nuorten sekä maahanmuuttajien työllistymistä tukevat toimenpiteet. Toiminta edistää paitsi Vantaalla myös lähialueilla toimivien työnantajien työvoiman saantia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

1.1.2022 astuu uuden lainsäädännön myötä voimaan pohjoismainen työvoimapalveluiden malli, mikä tarkoittaa entistä tiiviimpää työnhakija-asiakkaiden kontaktointia ja kasvokkain tapahtuvaa asiakaspalvelua, ja siten suurempaa asiakaspalveluresurssin tarvetta. Lisäksi valmistaudutaan jo tulevaisuuden TE-palvelut 2024-malliin; sen lainsäädännön valmisteluun, kuntien pysyvän mallin resurssien suunnitteluun ja palveluorganisaation rakentamiseen.

Palvelutuotantoa kehitetään nojaamaan entistä tiiviimmin monialaiseen yhteistyöhön, poikkihallinnolliseen- ja viranomaisyhteistyöhön, yritysten ja oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Palvelualueen resurssien joustava käyttö, laajan osaamis pohjan hyödyntäminen ja toimintatapojen kehittäminen säilyvät keskeisinä. Hanke- ja projektitoiminnan edellytyksiä ja osaamista vahvistetaan.

Kuntakokeilussa kehitetään voimakkaasti monialaista palvelua asiakkaille. Osana kuntakokeilua työllisyyspalvelut on mukana monissa yhteistyöhankkeissa. Kuntakokeilulle on keskeistä verkostomainen toiminta yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Lisäksi vuoden 2022 aikana rakennetaan yhteistyöpinnat tulevan hyvinvointialueen kanssa. Lakisääteisenä sosiaalipalveluna kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen järjestettäväksi on tässä yhteistyössä merkittävässä roolissa.

Kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto toimii Elinkeinopalveluiden alaisuudessa, vahvistaen hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä. Hanketoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Kasvupalvelut osallistuu aktiivisesti kaupunkitasoisen Oppimiskampus –hankkeen valmisteluun ja suunnitteluun, vastaten valmistelun koordinaatiosta sekä elinvoiman alatyöryhmän kehitysprosesseista.

Maahanmuuttopalveluiden kokonaisuuden koordinaation kehittäminen on edelleen ajankohtainen. Hankkeiden myötä kehitettyjä toimintatapoja juurrutetaan osaksi kaupungin pysyvää, vakituista toimintaa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	102	100	67
Määräaikaisen henkilöstön lkm	36	39	86
Henkilöstön kokonaismäärä	138	139	153

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Elinkeinopalvelut				
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	542	500	550
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 724	2 416	1 700	2 000
Työllisyyspalvelut				
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	-	1 246	-	1 700
Työttömien nuorten 15–24-vuotiaiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (%)	32 %	47 %	25 %	38 %
Pitkäaikaistyöttömyys	-	4 115	2 439	4 115
Vieraskielisten työttömyys	-	6 294	-	6 000

11 80

Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	9	5	69	69	71	72	73
Menot	-2 889	-3 068	-3 206	-3 206	-3 183	-3 249	-3 316
Toimintakate	-2 880	-3 063	-3 137	-3 137	-3 113	-3 177	-3 243

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1	0	64	64
Muut tulot	2	5	5	5
Sisäiset tulot	6	0	0	0
Tulot yhteensä	9	5	69	69
Henkilöstömenot	-2 329	-2 400	-2 487	-2 487
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-90	-156	-191	-191
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18	-35	-40	-40
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-2	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-450	-477	-488	-488
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-2 889	-3 068	-3 206	-3 206
Toimintakate	-2 880	-3 063	-3 137	-3 137
Poistot	-15	-15	-6	-6
Vyörytykset	1 507	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 387	-3 078	-3 143	-3 143

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kaksi palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Hallintopalveluiden tiimit on vuoden 2022 alusta alkaen tarkoitus tiivistää kolmeen: tiedonhallinta, kaupunginarkisto sekä PR- ja assistenttipalvelut. Lisäksi palvelualueella toimivat vaalitoimisto sekä kaupunkiturvallisuuden tiimi.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, kaupungin asiakirjahallinnosta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Sujuvat vaalijärjestelyt yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ovat tavoitteena aluevaalien järjestämisessä. Hyvinvointialueudistuksessa jatketaan kaupunkien eriyttämishanketta. Päätöksenteon valmistelua ja tietosuojakäytänteitä kehitetään edelleen. Turvallisuuden tilannekuvaa on tarkoitus

parantaa viranomaisyhteistyön ja tietojärjestelmän avulla. Luottamushenkilöiden sähköisiä palveluiden kehittämistä jatketaan edelleen vuoden 2022 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa paljon Kuntademokratian työhön; erityisesti kaupungin toimintojen eriyttämisen projekti sekä hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) toiminta. Hyvinvointialueelle siirretään vuoden 2023 alussa muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa ja sopimuksia sekä vuokrataan tiloja. Hyvinvointialueen kanssa on luotava monenlaisia yhteistyörakenteita. Hyvinvointialueen aluevaalit järjestetään tammikuussa 2022, joten vaalitoimiston toiminta on käynnistetty jo alkusyksystä 2021.

Koska koronapandemian vuoksi perustettu johtokeskus toimii kaupunkiturvallisuuden tiimin yhteydessä, pandemia jatkuessaan vaikuttaa edelleen kaupunginturvallisuuden tiimin työhön.

Tiedonhallintalain myötä hankittu sähköinen arkisto otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana. Sähköinen arkisto mahdollistaa pitkäaikaisesti tai pysyvästi säilytettävän aineiston sähköisen säilyttämisen. Kaupunginarkiston digitalisointi, jossa paperinen aineisto muutetaan sähköiseksi, aloitetaan vuoden 2022 aikana.

Kuntademokratian palvelualue tukee kaikkia toimialoja sukupuolittaisen budjetoinnin toimintatavan kehittämisessä. Tämän lisäksi kaupunkiturvallisuustyössä sovelletaan sukupuolittaisen budjetoinnin periaatteita. Erityisiä kohteita ovat koulujen ja oppilaitosten häirintä- ja väkivaltatilanteet, hyvät väestösuhteet, kaupunkiympäristön turvallisuuden parantaminen ja lähisuhdeväkivalta. Näissä asioissa hankitaan määrällistä ja laadullista tietoa sukupuolittain, kerrotaan sukupuolen merkityksestä kyseisessä asiassa ja pyritään arvioimaan resurssien käytön oikeudenmukaista jakautumista sukupuolten välillä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	48	50	52
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	0
Henkilöstön kokonaismäärä	49	51	52

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	16	14	16	16
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	640	90	650	300
Käännöstyöt	3 057	2 981	3 060	3 100

11 70

Viestintä

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	63	350	75	75	76	77	78
Menot	-1 669	-2 291	-2 397	-2 397	-2 401	-2 450	-2 500
Toimintakate	-1 606	-1 941	-2 322	-2 322	-2 325	-2 373	-2 422

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	63	350	75	75
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	63	350	75	75
Henkilöstömenot	-1 121	-1 143	-1 212	-1 212
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-449	-888	-1 035	-1 035
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17	-23	-23	-23
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-3	-2	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	-78	-82	-88	-88
Muut menot	0	-154	-38	-38
Menot yhteensä	-1 669	-2 291	-2 397	-2 397
Toimintakate	-1 606	-1 941	-2 322	-2 322
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	720	0	0	0
Tilikauden tulos	-887	-1 941	-2 322	-2 322

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää sekä markkinointia ja matkailua. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uudistamme viestinnän toimintatapoja vastaamaan koronapandemian tuomiin uusiin haasteisiin. Panostamme erityisesti monikieliseen, monikanavaiseen sekä digitaaliseen viestintään. Julkaisemme uudistetut vantaa.fi-sivut ja kehitämme erityisesti niiden saavutettavuutta sekä kuntalaisten osallistamista. Sisäisessä viestinnässä kehitämme koronapandemian jälkeistä työyhteisöviestintää sekä uuden strategiakauden viestintää. Lisäksi rakennamme kansainväliseen markkinointiin uuden toimintamallin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	22	22	22
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	1
Henkilöstön kokonaismäärä	23	23	23

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/asukas	-	6,8	8,1	9,5

Tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun tulot ja menot.

11 30

Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-389	-406	-406	-406	-415	-423	-431
Toimintakate	-389	-406	-406	-406	-415	-423	-431

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-360	-364	-364	-364
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-5	-14	-14	-14
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-4	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-23	-24	-24	-24
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-389	-406	-406	-406
Toimintakate	-389	-406	-406	-406
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-389	-406	-406	-406

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2022 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	5	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	5	5	5

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	39 920	41 344	41 893	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	270	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 038	-2 053	-2 087	0	0	0
Palvelujen ostot	-3 262	-3 633	-3 656	0	0	0
Henkilöstömenot	-26 822	-27 717	-28 163	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 405	-1 971	-1 705	-1 994	-2 136	-2 113
Liiketoiminnan muut kulut	-5 841	-6 211	-6 281	0	0	0
Liikeylijäämä	821	-241	0	-1 994	-2 136	-2 113
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	4	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	825	-241	0	-1 994	-2 136	-2 113
Poistoeron lisäys/vähennys	314	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 139	-241	0	-1 994	-2 136	-2 113

Investoinnit

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Ajoneuvot	1 890	2 090	2 090	0	0	0
Muu pelastuskalusto	100	100	100	0	0	0
Asemakalusto	120	120	120	0	0	0
Johtokeskukset	100	100	100	0	0	0
Väestönsuojelujärjestelmä	40	40	40	0	0	0
Tietojärjestelmät	50	50	50	0	0	0
YHTEENSÄ	2 300	2 500	2 500	0	0	0

Toiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupunkien sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien yhteistoimintaan perustuva alueellinen pelastustoimen liikelaitos. Pelastuslaitos hoitaa lakisääteiset pelastustoimen tehtävät ja toimii ensihoidossa Helsinki-Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa solmittuun yhteistoimintasopimukseen perustuen. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen hallinto järjestetään Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksin. Vantaan kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuuluu kaupunkistrategian ja johdon toimialaan. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 jäsentä.

Nykyisen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueelle muodostettiin hyvinvointialuelainsäädännön ja Uudenmaan erillisratkaisun perusteella Keski-Uudenmaan ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueet. Hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyvät sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastustoimi 1.1.2023 alkaen. Pelastuslaitoksen valmistelun osalta tavoitteena on, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaisi myös tulevaisuudessa yhteistoimintasopimusten perusteella pelastustoimen ja ensihoidon palveluista sekä Keski-Uudenmaan että Vantaa-Kerava hyvinvointialueilla. Kahden hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos on ollut alueen kuntien, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunnan ja hyvinvointialueiden valmistelijoiden yhteinen tahtotila.

Vantaa-Keravan hyvinvointialueelle ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle on asetettu väliaikaiset valmistelutoimielimet (VATE) johtamaan hyvinvointialueidensa valmistelua siihen asti, kunnes hyvinvointialueiden aluevaltuustot on valittu. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen edustaja on nimetty sekä Vantaa-Keravan että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden väliaikaiseen valmistelutoimielimeen.

Vantaa-Kerava hyvinvointialueen VATEn alaisuuteen muodostettu valmisteluorganisaatio, jossa myös pelastuslaitoksen valmistelu tapahtuu tiiviissä yhteistyössä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelun kanssa. Pelastuslaitoksen valmistelun osa-alueet, jotka ovat sosiaali- ja terveystoimen kanssa yhteiset ovat: toimintojen irrottaminen Vantaan kaupungista ja hyvinvointialueen perustamiseen liittyvät valmistelutehtävät. Sen lisäksi pelastuslaitoksen valmisteluun liittyvät kahden hyvinvointialueen yhteisen pelastuslaitoksen yhteistoimintaan ja yhteistoimintasopimukseen liittyvät valmistelutehtävät.

Pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden toteuttaminen jatkuu. Vuonna 2022 jatketaan turvallisuusviranomaisten verkon (TUVE) käyttöönottoa ja näin varaudutaan turvallisuusviranomaisten yhteisen valtakunnallisen kenttäjohtojärjestelmän (KEJO) käyttöönottoon, joka on viivästynyt alkupe- räisestä aikataulusta. KEJO otetaan käyttöön todennäköisesti vuoden 2022 aikana. Myös vuoden 2021 lopulla käyttöönotetun henkilösuunnittelujärjestelmä Numeronin käytön vakiinnuttaminen vaatii vielä toimenpiteitä. Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän hankinta tehdään yhteishankintana sisäministeriön kanssa. Tämänhetkisen aikataulun mukaisesti sovellus saadaan käyttöön vuoden 2022 aikana.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos jatkaa tiivistä yhteistyötä Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa. Lähivuosien merkittävin Uudenmaan HIKLU pelastuslaitosten yhteistyöhanke on yhteisen pelastustoimen johtokeskuksen perustaminen.

Liikelaitoksen keskeiset tavoitteet

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sitovat tavoitteet ovat:

- Tilikauden alijäämä/ylijäämä 0 euroa.
- Investointiohjelman mukaiset investoinnit 2 500 000 euroa. Tällä kyetään ylläpitämään kaluston riittävä toimintakyky.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminnan painopisteet

ASIAKASVAIKUTTAVUUS

Kohdennamme palvelumme riskiperusteisesti ja toimintamme on laadukasta ja vaikuttavaa.

TAVOITTEELLISUUS

Etenemme yhteistyössä kohti yhteisiä tavoitteita. Toimintamme on suunnitelmallista ja tarkoituksenmukaisesti organisoitua.

TYÖHYVINVOINTI

Työyhteisömme on toimiva ja työn tekeminen on turvallista. Työyhteisöviestintämme on vuorovai-
kutteista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- Palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutetaan siellä, missä pelastustoimen toimintavalmiudessa on puutteita.
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavalmiuden suurimmat puutteet ovat Vantaalla Myyrmäen ja Tikkurilan alueilla. Pelastustoiminnan saattamiseksi palvelutasopäätöksen edellyttämälle tasolle aloitettiin vuonna 2021 uuden kärkiyksikön perustamisen suunnittelu Tikkurilaan ja Myyrmäkeen sekä Itä-Hakkilaan sijoitetun kärkiyksikön siirron suunnittelu Hakunilan alueelle. Tikkurilan uuden kärkiyksikön aloittamisen edellyttämät henkilöstökrytoinnit tehdään vuoden 2022 aikana.
- Laaditaan pelastuslain edellyttämä omavalvontasuunnitelma ja luodaan järjestelmä sen toteuttamiseksi.
- Hyvinvointialueiden valmisteluun osallistuminen vaatii myös lisäresursointia tukipalveluihin ja johtamiseen.

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikelylijäämä (-alijäämä)	821	-241	0	-1 994	-2 136	-2 113
Poistot ja arvonalennukset	1 405	1 971	1 705	1 994	2 136	2 113
Rahoitustulot ja -menot	4	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-165	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	2 065	1 731	1 705	0	0	0
Investointimenot	-2 219	-2 300	-2 500	0	0	0
Rahoitusosuudet investointime- noin	136	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	218	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-1 865	-2 300	-2 500	0	0	0
Toiminnan ja investointien raha- virta	200	-569	-795	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 608	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kun- tayhtymältä	-2 146	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	902	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	7	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-371	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 608	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-1 408	-569	-795	0	0	0

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	436	433	449
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	6	0
Henkilöstön kokonaismäärä	438	439	449

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Valvontakäynnit ja paloturvallisuuden itsearviointit	6 227	7 434	7 000	6 800
Turvallisuusviestintä (henk.)	57 470	21 362	70 000	60 000
Pelastustoimen tehtävät	8 023	6 858	8 000	8 000
Ensihoitotehtävät	39 528	36 522	39 000	39 000
Menot €/ asukas	82,59	83,11	88,05	88,44

12

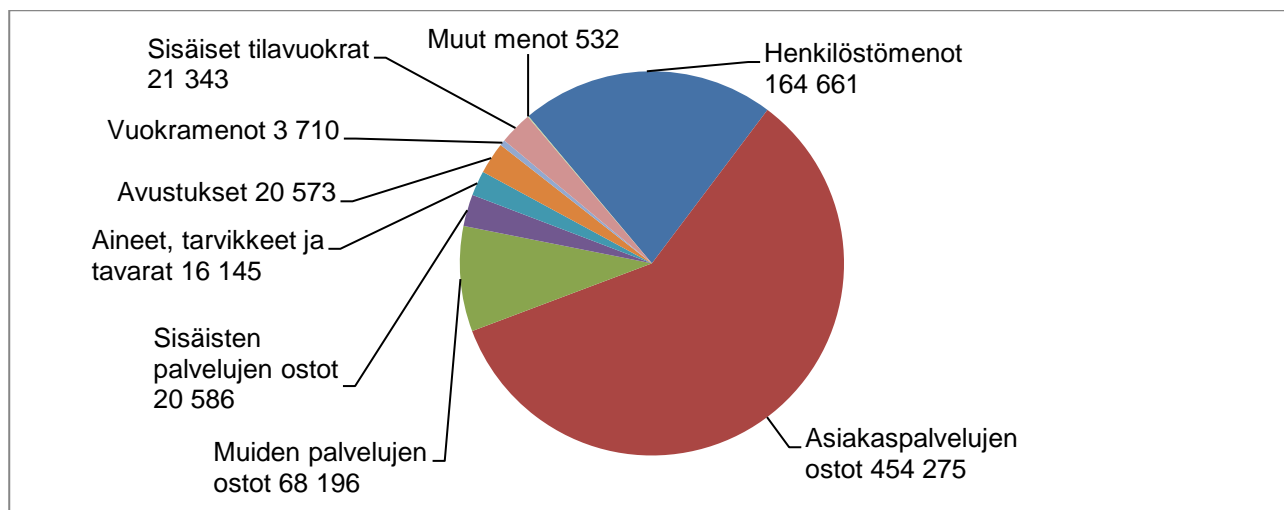
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Vastuhenkilö: Timo Aronkytö

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta
Puheenjohtaja Pirkko Letto

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä							
Tulot	40 922	46 503	46 503	46 503	0	0	0
Menot	-713 179	-728 115	-770 022	-770 022	0	0	0
Toimintakate	-672 257	-681 613	-723 520	-723 520	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman erikoissairaanhoitoa							
Tulot	39 212	45 203	45 203	45 203	0	0	0
Menot	-455 960	-454 275	-488 240	-488 240	0	0	0
Toimintakate	-416 749	-409 072	-443 038	-443 038	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	14 151	18 713	14 508	14 508
Maksutulot	23 927	25 947	25 560	25 560
Tuet ja avustukset	1 077	311	4 903	4 903
Muut tulot	45	232	232	232
Sisäiset tulot	12	0	0	0
Tulot yhteensä	39 212	45 203	45 203	45 203
Henkilöstömenot	-144 780	-153 790	-160 411	-160 411
Asiakaspalvelujen ostot	-164 749	-159 449	-182 967	-182 967
Muiden palvelujen ostot	-67 446	-63 325	-61 972	-61 972
Sisäisten palvelujen ostot	-18 739	-20 273	-20 586	-20 586
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 769	-13 999	-16 145	-16 145
Avustukset	-20 535	-19 433	-20 573	-20 573
Vuokramenot	-2 416	-2 968	-3 710	-3 710
Sisäiset tilavuokrat	-20 199	-20 436	-21 343	-21 343
Muut menot	-328	-601	-532	-532
Menot yhteensä	-455 960	-454 275	-488 240	-488 240
Toimintakate	-416 749	-409 072	-443 038	-443 038
Poistot	-193	-77	-9	-9
Vyörytykset	-31 959	0	0	0
Tilikauden tulos	-448 901	-409 149	-443 047	-443 047

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastaa sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvat talous- ja hallintopalvelujen, perhe- ja sosiaalipalveluiden, vanhus- ja vammaispalveluiden ja terveystalouden palvelualueet sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen, muut palvelualueet ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisia.

Toimiala vastaa erikoissairaanhoidon järjestämisestä ja kustannuksista sekä yhteistyöstä erikoissairaanhoidon kanssa. Erikoissairaanhoidon tuottaa pääosin HUS kuntayhtymä, jonka kanssa käydään kuntaneuvottelut kaksi kertaa vuodessa.

Toimiala järjestää palvelut omana tuotantona sekä kumppanuuksia hyödyntäen yhteistyössä kuntien, kuntayhtymien, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia ja sen jälkihoito heijastuvat sosiaali- ja terveydenhuoltoon kohdistuviin palveluvaateisiin vielä pitkään eikä epidemian kokonaisvaikutuksia pystytä vielä täysin arvioimaan. Epidemian aiheuttaman hoito- ja palveluvelan kattaminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen edellyttää palvelutuotannon lisäämistä sekä paremmin toimivia palvelupolkuja esim. erikoissairaanhoidon ja kaupungin muihin toimintoihin. Heikentyvä työllisyystilanne on riski väestön terveys- ja hyvinvointierojen kasvulle; pitkäaikaistyöttömien määrä oli heinäkuussa 2021 kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunta on vastannut poikkeusolojen aiheuttamiin velvoitteisiin erinomaisesti, ja henkilöstön kyky uuden oppimiseen on osoittautuneet toimialan suureksi vahvuudeksi. Poikkeustilanteen aiheuttaman henkilöstön psykososiaalisen kuormituksen vähentäminen vaatii kuitenkin toimenpiteitä myös pandemian väistyttyä.

Merkittävin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeita lisäävä toimintaympäristön muutos on Vantaan voimakas väestönkasvu ja väestön ikääntyminen. Taloussuunnitelmakaudella väestö kasvaa vuosittain noin 4 700 asukkaalla, ja 75 vuotta täyttäneiden määrä noin tuhannella. Vantaan edelleen kasvava vieraskielisten osuus väestöstä on maan suurin. Väestörakenteen muutosten ohella lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointihaasteet sekä erityisryhmien palvelutarpeisiin vastaaminen aiheuttavat kasvavia kustannuspaineita sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Toimialan haasteena on ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus. Rekrytointivaikeudet ovat laajentuneet useisiin ammattiryhmiin, ja kilpailu osaavasta henkilöstöstä kasvaa. Lainsäädännön muutokset koskien hoivan henkilöstömitoitusta sekä valmistella olevat esitykset perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukennuksesta ja lastensuojelun asiakasmitoituksesta ovat haaste sekä resurssien riittävyyden että pätevän henkilöstön saatavuuden näkökulmasta. Monet toimialan työ-

tehtävistä vaativat myös kokemusta; vetovoiman lisäksi toimialan pitovoiman tulee olla vahvaa. Toimiala lisää toimenpiteitä työnantajamielikuvan parantamiseksi. Rekrytointia kehitetään yhteistyössä kaupungin henkilöstöpalvelujen kanssa huomioiden työsuhte-etujen mahdollisuudet. Toimiala panostaa erityisesti perehdytykseen ja opiskelijaohjauksen laatuun. Henkilöstön hyvinvointia seurataan ja tuetaan aktiivisesti.

Voimavarojen oikea kohdentaminen ja toiminnan kustannusvaikuttava kehittäminen edellyttävät oikeaa ja ajantasaista tietoa päätöksenteon tueksi. Tiedolla johtamisen merkitys toiminnan ohjauksessa korostuu. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apottia on edelleen kehitettävä vastaamaan tiedolla johtamisen ja toimialan palvelutuotannon tarpeisiin.

Eduskunta on hyväksynyt sote-uudistusta koskevan lainsäädännön kesäkuussa 2021. Sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimien järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Toimiala osallistuu uuden organisaation valmisteluun Keravan sosiaali- ja terveystoimen sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa; palveluista vastaavien riittävä osallistuminen hyvinvointialueen valmisteluun on välttämätöntä turvallisen siirtymän varmistamiseksi. Valmistelu tehdään tiiviissä yhteistyössä kaupunkien muiden toimintojen kanssa. Syksyllä 2021 nimetty väliaikaishallinto huolehtii välttämättömistä voimaanpanolain mukaisista valmistelevista toimenpiteistä ennen aluevaltuuston toimikauden alkua keväällä 2022.

Henkilöstö siirtyy uudistuksessa hyvinvointialueen palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä. Muutoksen onnistunut johtaminen edellyttää aktiivista ja vuorovaikutteista viestintää, hyvää henkilöstöjohtamista sekä henkilöstön mahdollisuuksia osallistua uudistuksen toteutukseen.

Hyvinvointialuevalmistelun tärkein tehtävä on varmistaa alueen käynnistyminen siten, että palvelutuotanto ja sen tarvitsemat tukipalvelut toimivat moitteetta järjestämisvastuun siirtymävaiheessa. Valtio myöntää hyvinvointialueille valtionavustuksen niiden toiminnan ja hallinnon käynnistämisen kustannuksiin.

Hyvinvointialueen käynnistyessä kunnan ja alueen on luotava toimivat rakenteet yhteiselle työlle asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Uudenmaan erillisratkaisu edellyttää myös vahvaa erikoissairaanhoidon ohjausta palveluintegraation onnistumiseksi uudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Keravan sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelut siirtyvät Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen hoidettavaksi marraskuussa 2021.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon keskeinen tehtävä on varmistaa vantaalaisten tarpeisiin vastaavat sosiaali- ja terveystieteiden palvelut. Toimiala panostaa palvelujen saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden parantamiseen. Asukkaiden kasvavien ja muuttuvien palvelutarpeiden ja rajallisten resurssien yhteensovittamiseksi toimialan on myös löydettävä uusia, kustannustehokkaita palveluratkaisuja. Talousarviovuonna toimialan onnistuminen palvelutehtävässään perustuu kolmen kokonaisuuden hallintaan: toimialan peruspalvelujen kustannusvaikuttava järjestäminen, koronan jälkihoito sekä sote-uudistuksen toimeenpano.

Asiakkaiden saamien palvelujen laatua ja kustannusvaikuttavuutta parannetaan lisäämällä asukkaiden osallisuutta palvelujen kehittämiseen sekä uudistamalla palvelualueiden välisiä yhteistyöprosesseja, esimerkkinä aikuissosiaalityön ja terveysasematoiminnan yhteistyö sekä ikääntyneiden lääkäripalvelujen kehittäminen. Kotiin vietäviä palveluja kehitetään sekä lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi että ikääntyneiden turvallisen kotona asumisen mahdollistamiseksi. Palvelujen kustannusvaikuttavuuden varmistamiseksi jatketaan toimialan strategisen hankinnan kehittämistä osana toimialan palvelurakennepohjaa.

Etä- ja digipalvelut ovat kehittyneet nopeasti, ja niiden hyödyntämistä laajennetaan mahdollistaen näin asukkaille tilaisuuksia hyödyntää tarvitsemansa palvelut heille sopivin keinoin. Samalla työntekijöille tarjoutuu mahdollisuuksia monimuotoisiin työtapoihin. Riittävät ja hyvin saavutettavat vastaanottopalvelut on kuitenkin varmistettava, jotta kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia voidaan tukea heidän tarpeitaan vastaavalla tavalla.

Toimialan houkuttelevuutta työnantajana parannetaan nostamalla esiin toimialan vahvuuksia. Oppilaitosyhteistyötä tehostetaan ja uusien työntekijöiden hyvään perehdytykseen panostetaan. Henkilöstön pysyvyyden parantamiseksi tuetaan lähiesimiesten osaamista ja voimavaroja sekä lisätään työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia työhönsä sekä mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen urapolkumalleja kehittämällä. Henkilöstön jaksamista ja työhyvinvointia tuetaan mm. ottamalla käyttöön menetelmiä eettisen kuormituksen hallintaan ja vähentämiseen. Toimialalla vahvistetaan monitoimisuusprosessien ja moniammatillisen työtavan johtamista.

Toimet koronaepidemian hallitsemiseksi jatkuvat vuonna 2022. Koronatestauksia ja -rokotuksia sekä lentokentän rajaturvallisuustoimia jatketaan epidemian edellyttämässä laajuudessa. Myös mm. tartunnan jäljitystä jatketaan turvaamalla tartuntatauti- ja hygieniayksikön koronan vuoksi vahvistetut resurssit talousarviovuonna.

Koronan onnistunut jälkihoito ja sen aiheuttaman palvelu- ja hoitovelan kattaminen edellyttää sekä tehokkuutta toimialan normaaliilta palvelutuotannolta että kohdennettua panostusta poikkeusoloista erityisesti kärsineisiin asukasryhmiin. Toimiala mm. vahvistaa lasten ja nuorten mielenterveyden palveluja, vastaanottoa toimintaa sekä kehittää perhekeskustoimintaa, ennaltaehkäiseviä palveluja ja ikäihmisten palveluja, ml. omaishoito.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa jatketaan perustason palvelujen kehittämistä valtionavustuksen tuella osana kansallisen sote-uudistuksen toimeenpanoa. Kehittämistyö tehdään tiiviissä yhteistyössä linjajohdon kanssa siten, että kehittämisen painopisteet tukevat toimialan keskeisten strategisten tavoitteiden toteutumista. Hankkeessa mm. parannetaan palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kehitetään perhekeskustoimintaa ja mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä lisätään palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja ennaltaehkäiseviä palvelumuotoja monialaisena yhteistyönä yhdessä Keravan kanssa. Henkilöstö on suunnittelussa mukana.

Toimiala osallistuu kaupunkitasoiseen terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön sekä toteuttaa osaltaan useita terveyttä ja hyvinvointia edistäviä sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäviä hankkeita ja toimenpiteitä. Näitä ovat mm. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma sekä osatyökykyisten työllistymisen edellytyksiä vahvistava TEOT-hanke. Terveyden edistämiseen tähtäävää yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon alan järjestöjen kanssa vahvistetaan.

Osana hyvinvointialuevalmistelua on käynnissä palvelujen strategisen hankinnan valmistelu, jossa arvioidaan sekä oman että ostopalvelujen kustannusvaikuttavuutta ja laatua. Arvioinnin perusteella tuodaan strategisia valintoja poliittiseen päätöksentekoon hyvinvointialueella.

Toimiala käynnistää valmistelun syksyllä 2022 haettavaksi tulevan EU:n elpymispaketin sosiaali- ja terveydenhuoltoon osoitetun rahoituksen hyödyntämiseksi palvelujen saatavuuden parantamisessa. Keskeiseksi suunniteltavaksi palvelukokonaisuudeksi on toimialalla noussut ns. etä-sote-keskus -toiminto, jossa toimisi mm. etävastaanotto, asiakasohjaus ja muita sosiaali- ja terveydenhuollon etäpalveluja.

Osana hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvää valmistelua edistetään Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskuksen tarve- ja hankesuunnittelun valmistumista siten, että Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakentaminen pääsisi käyntiin jo vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla arvioidaan toiminnan yhdenvertaisuus- ja sukupuolivaikutuksia. Toimialalla perehdytään sukupuolitietoiseen budjetointiin keräämällä ja analysoimalla tietoa palvelujen käytön jakautumisesta eri sukupuolten välillä, tunnistamalla mahdollisia sukupuolten välisiä palvelutarpeiden eroja sekä käynnistämällä kohdennettuja toimenpiteitä palvelutarpeisiin vastaamiseksi. Toimialoille yhteisen sukupuolitietoisen budjetoinnin kaupunkiturvallisuuden kehittämiskohteeksi toimialalla valittiin lähisuhdeväkivallan tarkastelu.

Toimialan Laava-laadunarvioinneissa kehittämiskohteiksi nousivat työnantajaimagon kohentaminen, asiakkaiden ja henkilöstön osallisuuden lisääminen, johtamisen tukeminen mm. toimivilla tuki-palveluprosesseilla sekä strategisten tavoitteiden ja kehittämistoimien priorisointi. Toimiala jatkaa kehittämistoimien konkretisointia sekä suunnittelee tarvittavat kehittämistoimet.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala pyrkii palveluja kehittäessään palvelujen saatavuuden ja asiakaskokemuksen, vaikuttavuuden, tuottavuuden sekä henkilöstökokemuksen ja työhyvinvoinnin parantamiseen. Näiden neljän päämäärän tasapainoisella parantamisella saavutetaan organisaation maksimaalinen suorituskyky. Tulokorttiin tiivistyvän toimialastrategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2022 ovat:

- Palvelujen saatavuuden parantaminen nopeuttamalla terveysasemien vastaanotoille pääsyä, laajentamalla digitaalisia palveluja sekä uudistamalla asiakasohjausta palvelun oikeaksi kohdentumiseksi.
- Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen mm. vahvistamalla lapsiperheiden kotipalvelua, laajentamalla perhekeskustoimintaa sekä kehittämällä monialaista palvelutarpeen arviointia.
- Nuorten hyvinvoinnin tukeminen nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja lisäämällä matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen tarjontaa.
- Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen laajentamalla kotiin vietäviä palveluja ja uudistamalla terveydenhuollon ja vanhus- ja vammaispalvelujen yhteisiä prosesseja.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja saatavuuden parantaminen henkilöstön osallisuutta vahvistaen, ammatillisia kehittymismahdollisuuksia lisäten ja lähiesimiestyötä tukien.
- Asiakasosallisuuden parantaminen ottamalla käyttöön jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen ratkaisu ja toimialan osallisuusohjelmaa toteuttamalla.
- Tiedolla johtamisen vakiinnuttaminen osaksi vaikuttavuuden parantamiseen pyrkivää toiminnan johtamista.
- Erikoissairaanhoidon ohjauksen vahvistaminen alueellisena yhteistyönä.
- Palvelujen strategisen hankinnan kehittäminen vaikuttavien palveluratkaisujen varmistamiseksi.
- Kaupungin palveluverkkotyöhön osallistuminen kestävien, asiakastarpeisiin vastaavien ratkaisujen edistämiseksi.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistymisen valmisteluun osallistuminen turvallisen siirtymän varmistamiseksi ja alueuudistuksen onnistumisen edistämiseksi. Valmistellaan yhdessä kaupungin kanssa rakenne hyvinvointialueen ja kunnan yhteisen hyte-työn järjestämiseen, ohjaamiseen ja arviointiin.

Toimialan strategisten tavoitteiden lisäksi toteutetaan useita kehittämistoimia, jotka konkretisoituvat palvelualueiden toiminnassa ja asiakasrajapinnassa. Mielenterveyspalvelujen eri toimijoiden palvelujen yhteen toimivuutta parannetaan ohjaamalla aiempaa paremmin palveluketjuja ja koko verkostoa. Nuorten mielenterveyspalvelujen tarjoamaa kasvatetaan, ja tavoitteena on nopeuttaa hoitoon pääsyä. Selvitys toisen Nupin käynnistämisestä, resurssoinnista ja sijainnista laaditaan kesäkuuhun 2022 mennessä. Koronan aiheuttaman palvelu- ja hoitovelan hoitamiseen keskitytään kaikilla palvelualueilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon kaikissa palveluissa huomioidaan perheiden moninaisuus.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	2 916	2 938	3 025
Määräaikaisen henkilöstön lkm	124	132	145
Henkilöstön kokonaismäärä	3 040	3 070	3 170

Taulukko sisältää Suun terveydenhuollon liikelaitoksen henkilöstömäärät.

12 01

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-83	-132	-132	-132	0	0	0
Toimintakate	-83	-132	-132	-132	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-80	-62	-82	-82
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2	-67	-47	-47
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-2	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-1	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-83	-132	-132	-132
Toimintakate	-83	-132	-132	-132
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	83	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-132	-132	-132

Toiminnan kuvaus

Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty sekä kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin sosiaalisen luototuksen rahaston säännön mukaisista tehtävistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tehtäväalueellaan päättää:

- Työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri palvelualueille,
- vammaispalvelulain ja sosiaalihoitolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta,
- asiakasmaksuista, mukaan lukien suun terveydenhuollon asiakasmaksut, ja
- toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Yksilöasioiden jaosto päättää:

- Yksilöä ja perhettä koskevien päätösten tekemisestä, ja
- ne asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan tekemän päätöksen jaoston käsiteltäväksi.

Tehtäväalue sisältää sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston luottamushenkilötoiminnan kustannukset. Kustannukset koostuvat kokouspalkkioista, matkakuluista sekä muista kokouksiin liittyvistä kustannuksista ja luottamushenkilöiden koulutuskustannuksista. Lautakunta kokoontuu kesätaukoa lukuun ottamatta noin kuukausittain.

12 10

Talous- ja hallintopalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	485	4 859	4 859	4 859	0	0	0
Menot	-22 186	-32 049	-27 143	-27 143	0	0	0
Toimintakate	-21 702	-27 189	-22 285	-22 285	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	75	4 673	66	66
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	400	0	4 607	4 607
Muut tulot	9	186	186	186
Sisäiset tulot	1	0	0	0
Tulot yhteensä	485	4 859	4 859	4 859
Henkilöstömenot	-3 909	-7 579	-3 209	-3 209
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-743	-4 855	-3 782	-3 782
Sisäisten palvelujen ostot	-16 664	-18 225	-18 508	-18 508
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184	-69	-135	-135
Avustukset	0	-625	-625	-625
Vuokramenot	-81	-133	-164	-164
Sisäiset tilavuokrat	-603	-563	-666	-666
Muut menot	-2	0	-55	-55
Menot yhteensä	-22 186	-32 049	-27 143	-27 143
Toimintakate	-21 702	-27 189	-22 285	-22 285
Poistot	-2	0	0	0
Vyörytykset	5 066	0	0	0
Tilikauden tulos	-16 638	-27 189	-22 285	-22 285

Toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelujen palvelualue vastaa keskitetysti toimialan talouteen, hallintoon ja kehittämisen koordinointiin liittyvistä tehtävistä ja tukipalveluista ja toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista. Palvelualueen tehtäviin kuuluu myös Tulevaisuuden sote-keskushankkeen koordinointi sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmistelun tukeminen.

Talouslyksikkö vastaa toimialan talouden suunnittelusta ja seurannasta, asiakasmaksujen laskutuksesta ja toimialan johdon tuesta talouden laskentapalveluissa ja raportoinnissa. Digitaaliset palvelut yksikkö vastaa toimialan ICT-tukipalveluiden, häiriöhallinnan ja tietojärjestelmien kehittämisen ja koulutuksen koordinoinnista sekä Apotin ja monien muiden järjestelmien pääkäyttäjäpalveluista. Kehittämisyksikkö vastaa kehittämistoiminnan kokonaisuudesta sekä laadunhallinnan, potilas- ja asiakasturvallisuuden koordinoinnista ja toimialan strategisen vuosisuunnittelun koordinoinnista. Lisäksi yksikkö huolehtii johdon raportoinnin kehittämisestä ja toimitila- ja palveluverkkoasioiden sekä HYTE-tyon koordinoinnista. Asiantuntijapalvelujen yksikkö vastaa toimialan asiakirjahallinnosta ja arkistotoimesta, tietosuojaa-, turvallisuus- ja valmiusasioista sekä lakimiespalveluiden tuottamisesta toimialalle.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Toimialan strategisten tavoitteiden toimeenpanoa tuetaan.
- Digitalisaatiota edistetään kuntalaisten palveluissa ja myös toimialan sisällä.
- Toimialan johtamista tuetaan uudistamalla päätöksenteon tuen ja tiedolla johtamisen menetelmiä.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminnan käynnistymiseen valmistaudutaan ja hallinnon tukipalvelujen toimivuus varmistetaan siirryttäessä uuteen organisaatioon.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan strategisten tavoitteiden toimeenpanoa tuetaan.

- Tulevaisuuden soite-keskushanketta laajennetaan kehittämissympäristöksi, jossa tulevan hyvinvointialueen palvelustrategiaa ja tuotantotapoja kehitetään ja testataan yhdessä Keravan kaupungin ja muiden kumppanien kanssa.
- Hankkeiden kehittämistuloksia jalkautetaan aktiivisesti palvelutuotantoon.
- Toteutetaan talous- ja hallintopalvelujen ydinprosessien vakiointi palvelualueen tuottaman palvelun laadun parantamiseksi. Selkeytetään toimintamalleja.
- Palveluverkkoa kehitetään vastaamaan uudistuvia palveluja. Koordinoidaan sosiaali- ja terveystoimen osalta kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman päivitystä (2022—2031) väestön palvelutarpeiden mukaisesti. Edistetään investointisuunnitelman mukaisia toimitila- ja rakennushankkeita.

Digitalisaatiota edistetään kuntalaisten palveluissa ja myös toimialan sisällä.

- Sähköisiä palveluja ja digitaalisia ratkaisuja asukkaille ja ammattilaisille edistetään toimialan digisuunnitelman pohjalta.
- Apotti-yhteistyötä parannetaan järjestelmän ja Maisa-portaalin mahdollisuuksien täysimittaiseksi hyödyntämiseksi.
- Parannetaan ja vahvistetaan ammattilaisten osaamista mm. Apotti-koulutuksen ja ohjauksen keinoin.
- Digitalisaatiota hyödynnetään toimialan kokouksissa, työpajoissa ja lähityön-etätyön kokonaisuuteen haetaan lisää sujuvia käytäntö.
- Asiakasosallisuuden vahvistamiseksi jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen mahdollisuudet kartoitetaan ja palautejärjestelmä rakennetaan, testataan ja otetaan käyttöön.

Toimialan johtamista tuetaan edistämällä päätöksenteon tuen ja tiedolla johtamisen menetelmiä.

- Raportointia ja tiedolla johtamista kehitetään päätöksenteon tehostamiseksi.
- Toimiala ottaa Power BI työkalun aseittain käyttöön vuonna 2022 osaksi normaalia raportointia ja johtamista. Power BI:n ja tarvittaessa muihin raportointityökalujen käyttöön tarjotaan koulutusta ja kehitetään toimintamalleja kehittämissyksikön tuella.
- Asiakirjahallinnon osalta toimeenpannaan palveluyksiköissä tapahtuvan potilas- ja asiakasasiakirjojen käsittelyn jatkuvan auditoinnin suunnitelma.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminnan käynnistymiseen valmistaudutaan ja hallinnon tukipalvelujen toimivuus varmistetaan siirryttäessä uuteen organisaatioon.

- Tulevaisuuden soite-keskus- hanke ja rakenneuudistushankkeessa valmistellut ratkaisut integroidaan entistä tiiviimmin osaksi toimialan kokonaiskehittämistä.
- Osallistutaan ja tuetaan hyvinvointialueen edellyttämien hallinnon tukipalvelujen kuvaamiseen ja suunnitteluun yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Valmistellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön rakenteita vastaamaan hyvinvointialueen ja kaupungin asukkaiden tarpeita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	67	67	62
Määräaikaisen henkilöstön lkm	18	18	28
Henkilöstön kokonaismäärä	85	85	90

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Toimialan henkilöstömäärä ⁽¹⁾	2 686	2 874	2 874	2 977
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstömäärä ⁽²⁾	79	85	85	88
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,9 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

¹⁾ Sis. suun terveydenhuollon liikelaitoksen.

²⁾ Ei sisällä Vantaa-Keravan hanketoimiston hankkeiden määräaikaisia työntekijöitä.

12 20

Erikoissairaanhoido

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	1 710	1 300	1 300	1 300	0	0	0
Menot	-257 219	-273 841	-281 782	-281 782	0	0	0
Toimintakate	-255 509	-272 541	-280 482	-280 482	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	1 710	1 300	1 300	1 300
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 710	1 300	1 300	1 300
Henkilöstömenot	-4 077	-4 250	-4 250	-4 250
Asiakaspalvelujen ostot	-247 123	-263 520	-271 308	-271 308
Muiden palvelujen ostot	-6 019	-6 071	-6 224	-6 224
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-257 219	-273 841	-281 782	-281 782
Toimintakate	-255 509	-272 541	-280 482	-280 482
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-255 509	-272 541	-280 482	-280 482

Toiminnan kuvaus

Vantaa hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä (HUS). HUS tuottaa kunnalle palvelutuotteina NordDRG-tuotteita (hoitokokonaisuuksia), käyntituotteita, hoitopäivätuotteita sekä terveydenhuoltolain mukaisia erikoislääkärin konsultaatioita. Osa konsultaatio- ja koulutustoiminnasta toteutuu Vantaan terveysasemilla. HYKS Akuutti jatkaa Vantaan perusterveydenhuollon päivystyksen tuottamista osana Peijaksen yhteispäivystystä.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuolto ja HYKS seuraavat palvelutuotannon toteutumista kuntaneuvottelukokouksissaan kaksi-neljä kertaa vuodessa. Toimiala toimii tiiviissä yhteistyössä kaupunkia edustavien HUS-luottamushenkilöiden kanssa ja tukee Vantaan HUS-omistajaohjausta. Erikoissairaanhoidon on pyritty varaamaan HUSin kuntaneuvotteluissa esittämä määräraha. Koronaepidemia on lisännyt kustannuksia, joita ei ole voitu täysimääräisesti huomioida talousarvioesityksessä (esim. koronatestaustoiminta).

Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä. Erikoissairaanhoido tekee läheteen perusteella kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin, joka terveydenhuoltolain mukaan on aloitet-

tava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoidon. Tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä.

Erikoissairaanhoidon toimintaa Vantaan terveysasemilla jatketaan muun muassa ortopedian, reumatologian, psykiatrian, gastroenterologian ja kardiologian erikoisaloilla. Psykiatrian erikoisalan ja perustason välinen yhteistyö hoitopääsyn parantamiseksi jatkuu mm. parantamalla yhteisiä lähetekäytäntöjä sekä turvaamalla erikoistason riittävä neuvonta perustasolle. Vantaan päihdepalvelujen työntekijä työskentelee pysyvästi Peijaksen sairaalan päivystyksessä.

Erikoissairaanhoidon ohjausta alueellisena yhteistyönä jatketaan mm. yhdessä Helsingin kanssa. Palvelu- ja hoitoketjujen parantamista tehdään ns. vastuuparimallilla, jossa perustason ja erikoistason palveluintegraatiota parannetaan. Malli on kuvattu HYKS-järjestämissuunnitelmassa. Omistajaohjauksen tehostamiseksi HUSin luottamuselimissä toimiville päättäjille annetaan parempaa tietoa kaupunkilaisten käyttämistä palveluista ja HUSin kehittämisestä Vantaan näkökulmasta. Kaupungin ylimmän johdon edustajat toimivat HUSin strategisessa virkamiesohjauksellisessa Stratossa.

Hyvinvointialueuudistuksen edellyttämä HUS-perussopimus ja HUS-järjestämissopimus valmistellaan Vantaan ja perustetun hyvinvointialueen toimesta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	93 693	93 485	96 268	99 156
Poliklinikkakäynnit	269 235	292 826	291 047	299 778
Vuodeosastohoitopäivät	32 862	30 448	31 908	32 865
Kaikki jonossa olevat	2 322	2 300	2 300	2 300
Lasketut siirtoviivepäivät /milj. eur.	0,5	0	0	0
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. ¹⁾	244,2	241,8	263,3	271,2
Euroa/asukas	1 046	1 024	1 094	1 127
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	1 560	1 494	1 589	1 637

¹⁾ Vantaan talousarviossa HUS-palvelusopimuksen menoihin varattu määräraha. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen.

12 30

Terveyspalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	3 402	4 160	4 160	4 160	0	0	0
Menot	-105 821	-86 676	-94 322	-94 322	0	0	0
Toimintakate	-102 419	-82 517	-90 162	-90 162	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	1 416	1 703	1 703	1 703
Maksutulot	1 904	2 451	2 451	2 451
Tuet ja avustukset	65	0	0	0
Muut tulot	17	6	6	6
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	3 402	4 160	4 160	4 160
Henkilöstömenot	-40 570	-42 864	-44 464	-44 464
Asiakaspalvelujen ostot	-14 563	-11 446	-15 828	-15 828
Muiden palvelujen ostot	-27 984	-14 778	-14 665	-14 665
Sisäisten palvelujen ostot	-280	-271	-275	-275
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 915	-9 312	-11 112	-11 112
Avustukset	-2 036	-65	-65	-65
Vuokramenot	-464	-635	-635	-635
Sisäiset tilavuokrat	-6 937	-7 032	-7 005	-7 005
Muut menot	-72	-273	-273	-273
Menot yhteensä	-105 821	-86 676	-94 322	-94 322
Toimintakate	-102 419	-82 517	-90 162	-90 162
Poistot	-136	-66	-5	-5
Laskennalliset yhteensä	-7 965	0	0	0
Tilikauden tulos	-110 520	-82 583	-90 167	-90 167

Toiminnan kuvaus

Terveyspalvelujen tehtävä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Terveyspalvelut järjestää ja tuottaa väestön tarpeen mukaiset, terveydenhuoltolain edellyttämät terveyspalvelut, neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, lääkinnällisen kuntoutuksen, perustason mielenterveyspalveluja sekä perus- ja erityistason päihdepalveluja.

Terveysasemia on seitsemän. Niillä toimii lääkärin, sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan, puhe-, toiminta-, fysio- ja ravitsemusterapeuttien vastaanotot, tartuntatauti-, hygienia-, diabetes- ja jalkaterapiayksiköt, ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola, mahasuolikanavan tähtystysyksikkö, apuvälinepalvelut ja hoitotarvikejakelu. Neuvoloita on kahdeksan ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollon toiminnat järjestetään noin 80 oppilaitoksessa. Päihde- ja mielenterveyspalveluita tarjotaan terveysasemien lisäksi päihdepoliklinikoilla, terveysneuvontapisteissä sekä ympärivuorokautista hoitoa tarjoavassa päihdevieroitusyksikössä. Vantaan terveyspalvelut on osa Helsingin Yliopiston Akateeminen terveyskeskus -toimintaa ja ansioitunut nuorten lääkärin kouluttaja.

Vantaan terveystalvelujen tarve kasvaa väestönkasvun seurauksena. Vantaa on Suomen monikulttuurisin kunta, mikä on huomioitava palvelutarjonnassa. Digitaalisten ja etäpalvelujen tarjontaa lisätään palvelujen saatavuuden parantamiseksi. Mielenterveyteen liittyvät ongelmat ovat lisääntyneet, mikä tulee huomioida erityisesti lasten ja nuorten palveluissa.

Koronapandemian seurauksena työttömyysaste on noussut; työttömyyden myötä työterveyshuolosta siirtyy asiakkaita perusterveydenhuoltoon. Koronapandemia on myös aiheuttanut hoitotarpeen kasaantumista ja päihde- ja mielenterveyspalvelujen tarve on kasvussa.

Terveystalvelut osallistuu Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen, jossa palvelualueen keskeisenä tavoitteena on kehittää hyvinvointialueen yhteinen toimintamalli palvelujen saatavuuden varmistamiseksi. Kehittämistyössä huomioidaan asiakasosallisuus.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Palvelujen saatavuus paranee.
- Palveluvalikoima vastaa asiakastarvetta.
- Henkilöstön veto- ja pitovoima kasvaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelujen saatavuus paranee

Vastaanotolle pääsyn nopeuttamista ja palvelujen oikea-aikaisuutta parannetaan seuraavin keinoin:

- Nopeutetaan puhelinpalvelun vasteaikoja kohdistamalla henkilökuntaa kysynnän mukaisesti.
- Lisätään vastaanottotuotannon volyyimia ja laatua, hoitamalla asiakkaan asiat kerralla kuntoon terveys- ja hoitosuunnitelman mukaan.
- Kehitetään ensikontaktissa avunsaamisen toimintamallia mm. hoidon tarpeen arvioinnin ja monialaisen tiimimallin avulla.
- Parannetaan asiakas-/palveluohjausta mm. viestinnän eri keinoin, digitaalisella yhteydenotolla, asiakassegmentoinnin kehittämisellä ja yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa. Sähköisiä asiointipalveluja parannetaan kokonaisvaltaisesti.
- Laajennetaan päiväpoliklinikatoiminnassa pilottikokeiluja, joista otetaan käyttöön tehokkaiksi ja vaikuttaviksi osoittautuneet mallit sekä lisätään vastaanottojen hoitajavetoisuutta (esim. lääkkeenmääräämisoukeuskoulutus).
- Vaikutetaan odotusaikoihin myös kouluttamalla henkilöstö Hyvä vastaanotto -valmennuksen työkalujen käyttöön. Hyvä vastaanotto -valmennus on metodi perusterveydenhuollon vastaanotto-toiminnan odotusaikojen lyhentämiseksi ja saatavuuden parantamiseksi.
- Sujuvoitetaan oikea-aikaista ja oikealle ammattilaiselle pääsyä lisäämällä kuntoutuspalveluiden ryhmävastaanottoja ja fysioterapeutin suoravastaanottoa.
- Vahvistetaan matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluita lisäämällä sote-henkilöstön mielenterveys- ja päihdetyön osaamista ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja vastaanotto-toiminnassa. Puhelinpalveluun lisätään oma palvelulinja mielenterveys- ja päihdepalvelua tarvitseville.
- Selvitetään maksuttoman pitkäaikaisehkäisyn laajentamista alle 30-vuotiaille.
- Vaikutetaan pandemian aiheuttaman palveluvelan purkuun mm. parantamalla palvelujen saatavuutta, lisäämällä henkilöstöresurssiin sekä vahvistamalla päihde- ja mielenterveyspalveluja.
- Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa keskitytään koronan aiheuttamien jonojen purkuun, ja tarastukset tullaan toteuttamaan suositusten mukaisesti kohdistamalla resurssit oikein. Neuvolatoiminnan ja lapsiperheiden varhaisen tuen yhteistyö turvaa palvelut tarpeen mukaisesti.

Palveluvalikoima vastaa asiakastarvetta

- Etsitään tarkoituksenmukaisia, tehokkaita tapoja vastata asiakkaiden tarpeisiin olemassa olevalla resurssilla (esim. etä- ja iltavastaanottojen sekä digitaalisen palveluvalikoiman, kuten digi-hoitopolut, nettiterapiat ja tekoälyn hyödyntäminen hoidontarpeen arvioinnissa, kehittäminen).
- Asiakkaalle tarjotaan integroituja palveluita hyödyntämällä osaamista yli yksikkörajojen sekä vahvistamalla yhdyspintatyöskentelyä erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin kanssa, esimerkkinä aluekardiologitoiminta terveysasemalla ja diabetesvastaanotto keskusneuvolassa.

- Vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa kehitetään kotona asumista tukevien lääkäripalvelujen prosessia. Valmistellaan liikkuvan terveysaseman otettavaksi käyttöön viimeistään vuonna 2023. Kotihoidon asiakkaiden lääkäripalvelua parannetaan ja niistä tehdään nykyistä kattavammat.
- Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa lasten, nuorten ja heidän perheittensä hyvinvointia edistävää perhekeskustoimintaa kehitetään aktiivisesti yhdessä perhe- ja sosiaalipalvelujen ja muiden toimijoiden kanssa. Tähän sisältyy johtamisen ja verkostotyön rakenteiden perustaminen, avointen kohtaamispaikkojen luominen, tilojen kartoittaminen laajan palvelun perhekeskuskille sekä miniperhekeskustoiminta (sis. keskusneuvolan).
- Päihde- ja mielenterveysmenetelmäosaamista vahvistetaan ja hoitoprosesseja vakioidaan kaiken ikäiset asiakkaat huomioiden.
- Päihde- ja mielenterveyspotilaille tarjotaan jalkautuvaa palvelua hoitopolun siirtymävaiheissa palveluiden piiristä putoamisen ehkäisemiseksi.
- Asiakkaita osallistetaan palveluiden kehittämiseen ja toteuttamiseen.
- Hyödynnetään nykyteknologian mahdollisuuksia tuottaa dataa päätöksenteon perusteeksi.
- Vaikuttavuusmittareiden systemaattista käyttöä kehitetään.
- Edistetään työikäisten hyvinvointia ja työllistymismahdollisuuksia toteuttamalla työkykyarvioita ja työttömien terveystarkastuksia.
- Sujuvoitetaan sairaalasta kotiuttamisen prosessia palvelualueyhteistyönä, mm. varmistamalla kuntoutuksen saumaton jatkuvuus.
- Parannetaan mielenterveyspalveluihin pääsyä mm. psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanottoja lisäämällä; turvataan terapiapalveluihin pääsy niitä tarvitseville terapiatarpeen arvioinnin pohjalta (terapia-arvioinnin tekee Husin psykiatria).

Henkilöstön veto- ja pitovoima kasvaa

- Henkilöstön osallisuutta oman työnsä ja yksikkönsä toiminnan suunnitteluun lisätään.
- Hyödynnetään Lean-työkaluja johtamisessa ja työn kehittämisessä henkilöstön kanssa.
- Henkilöstön osaamista tuetaan riittäväillä koulutuspäivillä ja muilla osaamista lisäävillä keinoilla.
- Työntekijöiden työhyvinvointia ja työssä jaksamista tuetaan vahvasti. Tavoitteena on työntekijöiden oman työn hallinnan parantaminen ja työn kuormittavuuden vähentäminen.
- Kiinnitetään erityistä huomiota työilmapiiriin ja työyhteisöjen toimivuuteen.
- Etätö pyritään mahdollistamaan myös pandemian jälkeen työtehtävien ja kaupungin linjausten sallimissa rajoissa.
- Työnantajamielikuvaa ja rekrytointia kehitetään yhteistyössä kaupungin henkilöstöpalvelujen kanssa esimerkiksi lisäämällä erilaisia työaikajoustoja, työnkiertomahdollisuuksia sekä kehittämällä perehdytyksen ja opiskelijaohjauksen laatua.
- Hoitajien ja terapeuttien urapolkumallia kehitetään.
- Harjoittelun houkuttelevuutta lisätään ja opiskelijaohjauksen laatua seurataan CLES-mittarilla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	702	707	729
Määräaikaisen henkilöstön lkm	39	48	46
Henkilöstön kokonaismäärä	741	755	775

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun suorien puhelujen odotusaika (min, ka)	21	27	≤5	≤5
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun takaisinsoittojen odotusaika (min, ka)	1 114	1 445	≤60	≤60
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kii-reettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille, vrk, mediaani) ⁽¹⁾	37,5	41	≤14	≤14

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Terveysasemien vastaanottokäynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit yhteensä ⁽²⁾	308 357	239 290	350 000	275 927
joista lääkäriellä	169 789	136 105	185 000	168 656
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	138 568	103 565	165 000	107 271
Terveysasemien sähköiset kontaktit yhteensä	..	61 005	75 850	78 749
joista lääkäriellä	..	7 987	11 378	11 740
joista sähköiset hoidontarpeen arviot	..	37 406	34 133	35 601
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	..	15 612	30 340	31 407
Terveysasemien hoitohenkilöstön puhelut	167 503	265 649	210 000	275 155
Äitiys- ja lastenneuvolan käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ⁽³⁾	125 397	121 601	123 000	125 900
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ⁽³⁾	72 916	64 010	76 000	78 500
Mielenterveyspalvelujen käyntejä ja käyntejä korvaavia kontakteja/asukas	0,027	0,04	0,031	0,035
Terapiapalvelut, etäkontaktien suhde vastaanottokäynteihin (%) ⁽⁴⁾	6,8 %	28,5 %	≥15 %	≥20 %
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%) ⁽⁵⁾	3,4 %	4,41 %	≤2,0 %	≤2,0 %

¹⁾ Mediaani on järjestetyn tulosjoukon keskimäinen luku. Parillisessa tulosjoukossa kahden keskimäisen luvun keskiarvo.

²⁾ Sisältää hoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit sekä käyntejä korvaavat puhelut. Tavoitteena on hoitaa potilaan asia ensikontaktissa (puhelimitse/ sähköisen asiointin kautta), jolloin vastaanottokäynnille ei välttämättä ole tarvetta.

³⁾ Sisältää hoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit, käyntejä korvaavat puhelut ja sähköiset kontaktit.

⁴⁾ Fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, ravitsemusterapia.

⁵⁾ Terveysasemapalvelut, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, kuntoutuspalvelut.

12 40

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	10 821	12 939	12 939	12 939	0	0	0
Menot	-122 685	-120 223	-132 933	-132 933	0	0	0
Toimintakate	-111 864	-107 284	-119 994	-119 994	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	7 827	9 443	9 443	9 443
Maksutulot	2 720	3 353	3 353	3 353
Tuet ja avustukset	262	121	121	121
Muut tulot	11	22	22	22
Sisäiset tulot	1	0	0	0
Tulot yhteensä	10 821	12 939	12 939	12 939
Henkilöstömenot	-40 499	-41 349	-43 173	-43 173
Asiakaspalvelujen ostot	-58 837	-55 175	-64 899	-64 899
Muiden palvelujen ostot	-7 251	-7 163	-7 255	-7 255
Sisäisten palvelujen ostot	-26	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-799	-930	-878	-878
Avustukset	-9 127	-9 179	-9 624	-9 624
Vuokramenot	-328	-398	-428	-428
Sisäiset tilavuokrat	-5 739	-5 821	-6 546	-6 546
Muut menot	-78	-208	-130	-130
Menot yhteensä	-122 685	-120 223	-132 933	-132 933
Toimintakate	-111 864	-107 284	-119 994	-119 994
Poistot	-43	0	0	0
Vyörytykset	-10 321	0	0	0
Tilikauden tulos	-122 228	-107 284	-119 994	-119 994

Toiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen tehtävä on edistää asukkaiden hyvinvointia järjestämällä lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja viimesijaisia sosiaali- ja terveyspalveluja. Palvelualueeseen kuuluu lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen sekä psykososiaalisten palvelujen palveluyksiköt sekä keskitetty laatu-, osto- ja valvontayksikkö.

Palvelualueen asiakasmäärä ja asukkaiden palvelutarpeiden kasvu jatkuu. Palvelutarpeeseen ja asiakkuuksien määrään vaikuttavat Vantaan väestön kasvu, vieraskielisten osuus, väestön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu, lisääntyneet päihde- ja mielenterveysongelmat sekä pandemian aiheuttama palveluvelka. Palveluvelka kohdistuu erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin, työikäisten päihde- ja mielenterveyspalveluihin, parisuhteen tukeen ja eroauttamiseen sekä kotiin annettavaan tukeen. Lapsiperheiden palvelutarpeisiin on kyettävä vastaamaan oikea-aikaisesti ja riittävän pitkäaikaisesti, jotta voidaan välttää lastensuojeluasiakkuuksien ja raskaiden interventtioiden kasvu. Väestön palvelutarpeeseen vastaaminen edellyttää resurssien oikeaa kohdentamista, tiivistä poikkihallinnollista yhteistyötä sekä joustavaa ja asiakaslähtöistä toimintatapaa.

Kustannustason nousua hillitään ja kustannusvaikuttavuutta parannetaan mm. nopeuttamalla asiakkaiden palveluihin pääsyä ja tehostamalla asiakasohjausta, joustavoittamalla toimitilojen käyttöä,

kehittämällä tiedolla johtamista sekä arvioimalla palvelujen järjestämis- ja tuotantotapoja. Neuvontaa ja asiakasohjausta kehitetään.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualue osallistuu Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen, jossa palvelualueen keskeisenä tavoitteena on kehittää neuvontaa, oikea-aikaista ohjautumista sekä monialaista yhteistyötä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon integraation näkökulmasta. Lisäksi kehitetään mm. perhekeskustoimintamallia sekä laajennetaan nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen matalan kynnyksen toimintamalleja.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Palvelujen asiakaslähtöisyyttä vahvistetaan ja palveluihin pääsyä nopeutetaan.
- Palvelujen laatua parannetaan ja valvontaa yhdenmukaistetaan.
- Palvelujen vaikuttavuutta lisätään toimintamalleja parantamalla, moniammatillista yhteistyötä vahvistamalla ja yhteistyötä sujuvoittamalla.
- Henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä edistetään.
- Yhteensovittavan johtamisen kehittämistä jatketaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelujen asiakaslähtöisyyttä vahvistetaan ja palveluihin pääsyä nopeutetaan

- Lapsiperheiden ohjauksen, neuvonnan ja palvelutarpeen arvioinnin rakennetta kehitetään edelleen.
- Lapsiperheiden palvelujen yhteydenottokanavia selkiytetään, jotta asiakas pääsee oikeaan palveluun yhdellä yhteydenotolla.
- Vaikeasti oireilevien nuorten kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen ehkäisyn toimintamallia kehitetään.
- Lapsiperheiden varhaisen tuen piiriin pääsyä nopeutetaan ja tehostettua perheiden tukea vahvistetaan lastensuojelutarpeen ehkäisemiseksi.
- Lasten ja nuorten mielenterveyden tukea kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja saatavuutta parannetaan laajentamalla Nupin toimintaa; tavoitteena on nopeuttaa hoitoon pääsyä. Hyödynnetään esim. HUS:issa kehitettyjä digitaalisia ratkaisuja.
- Asiakasosallisuutta ja asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia parannetaan yhdenmukaistamalla asiakaslähtöisiä toimintatapoja, kuten kokemusasiantuntijatoiminta ja dialogisen verkostotyön menetelmät.
- Digitaalisia palveluja vahvistetaan osana Tulevaisuuden sote-keskus -hanketta.

Palvelujen laatua ja valvontaa yhdenmukaistetaan

- Palvelualueen osto-, laatu- ja valvontatyötä hallinnoidaan, johdetaan ja kehitetään keskitetysti.
- Hankintojen strategisen ohjauksen ja hankinnan osaamista vahvistetaan.
- Perhehoitoon sijoitettujen lasten osuutta pyritään edelleen nostamaan laitoshoidon sijaan.
- Selvitetään mahdollisuutta muuttaa palvelurakennetta perustamalla oma vaativan tason lastensuojelulaitos.
- Palveluiden asiakasosallisuutta vahvistetaan ja minimoidaan asiakkaan siirtymiä palveluiden välillä.
- Tiedolla johtamista kehitetään ja yhdenmukaistetaan edelleen.

Palvelujen vaikuttavuutta lisätään toimintamalleja parantamalla, moniammatillista yhteistyötä vahvistamalla ja yhteistyötä sujuvoittamalla

- Yhteistyötä sujuvoitetaan yli palveluyksikkö-, palvelualue- ja toimialarajojen palvelujen vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Perhekeskustoimintamallia kehitetään edelleen ja parannetaan tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita kehitetään monialaisesti ja osallistavasti laajan yhteistyöryhmän koordinaation kautta.
- Sosiaalihuollon palveluja kehitetään osatyökykyisten, pitkäaikaistyöttömien kuntalaisten työkyvyn tukemiseksi tiiviissä yhteistyössä terveys- ja työllisyyspalvelujen kanssa;

- Asunnottomuuden ennaltaehkäisyä, matalan kynnyksen asumisneuvontaa ja asumissosiaalista työtä kehitetään liikkuvan ja monialaisen sosiaali- ja terveydenhuollon työmallin kautta.

Henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä edistetään

- Henkilöstön työssä onnistuminen turvataan johtamista edelleen kehittämällä.
- Henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään tiivistämällä edelleen vuoropuhelua johdon kanssa sekä ottamalla henkilöstön osaaminen, kokemukset ja ideat käyttöön uudistamistyössä.
- Otetaan käyttöön kehittäjämalli, jossa asiakastyötä tekevän henkilöstön mahdollisuutta työn kehittämiseen lisätään.
- Työnantajalähteiläänä toimivia työntekijöitä tuetaan.

Yhteensovittavan johtamisen kehittämistä jatketaan

- Johtamisjärjestelmää ja johtamisfoorumien työtä ja tavoitteita selkiytetään.
- Asiakaslähtöisiä toimintatapoja johdetaan ja juurrutetaan osana toimintakulttuurin kehittämistä.
- Palvelualueen strategisia tavoitteita yhtenäistetään ja kohdennetaan asiakkaan saamaan hyötyyn, henkilöstön työn onnistumiseen ja johtamisen kehittämiseen.
- Johdon tukea ja päätöksenteon valmistelurakenteita kehitetään edelleen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	734	740	768
Määräaikaisen henkilöstön lkm	33	25	32
Henkilöstön kokonaismäärä	767	765	800

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Nuortenkeskus Nuppiin odotusaika palveluihin pääsyyn (keskiarvo vrk), poikkileikkaus raportointikauden viimeinen kk, jonossa olevat	..	43	..	≤ 40
Lapsiperheiden kotipalvelua saavien asiakkaiden määrä	465	813	500	1 000
Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	95 %	65 %	100 %	100 %
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	99,6 %	99 %	100 %	100 %
Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän kuukausikeskiarvo, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista	2,4 %	2,2 %	2,4 %	2,60 %
Huostaanottojen tarve väestön 0–17-vuotiaissa	0,22 %	0,22 %	0,19 %	0,22 %
Lastensuojelun asiakasmäärä, lasta/sosiaalityöntekijä	..	35	35	35
Aikuisten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,6	3,3	4,2	4,2
Nuorten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	4,2	2,5	4,2	3,7
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,4	3,4	3,5	4,2

.. = uusi tunnusluku

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	24 504	23 245	23 245	23 245	0	0	0
Menot	-205 185	-215 195	-233 710	-233 710	0	0	0
Toimintakate	-180 680	-191 950	-210 465	-210 465	0	0	0

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	4 833	2 894	3 296	3 296
Maksutulot	19 302	20 143	19 756	19 756
Tuet ja avustukset	350	190	175	175
Muut tulot	9	18	18	18
Sisäiset tulot	10	0	0	0
Tulot yhteensä	24 504	23 245	23 245	23 245
Henkilöstömenot	-59 722	-61 936	-69 483	-69 483
Asiakaspalvelujen ostot	-91 349	-92 827	-102 241	-102 241
Muiden palvelujen ostot	-31 465	-36 462	-36 224	-36 224
Sisäisten palvelujen ostot	-1 769	-1 777	-1 803	-1 803
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 870	-3 687	-4 018	-4 018
Avustukset	-9 372	-9 563	-10 259	-10 259
Vuokramenot	-1 543	-1 802	-2 482	-2 482
Sisäiset tilavuokrat	-6 919	-7 021	-7 126	-7 126
Muut menot	-176	-121	-75	-75
Menot yhteensä	-205 185	-215 195	-233 710	-233 710
Toimintakate	-180 680	-191 950	-210 465	-210 465
Poistot	-12	-10	-3	-3
Vyörytykset	-18 824	0	0	0
Tilikauden tulos	-199 516	-191 960	-210 468	-210 468

Toiminnan kuvaus

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueen toiminta on organisoitu erityisasumisen, kotona asumisen tuen, ostopalvelujen ja Vantaan sairaalan palveluysiköihin. Asiakasohjaus ja resurssikeskus toimivat palvelualueitasoisesti. Erityisesti yli 75- ja 80-vuotiaiden vantaalaisten määrän nopea lisääntyminen lähivuosina ja turvallisen kotona asumisen ensisijaisuus edellyttää koko palvelujärjestelmältä asiakaspolkujen monipuolistamista ja sisällöllisen kehittämistä tuottavuuden lisäämisen rinnalla. Vammaisten palvelujen asiakasmäärää ja palvelutarpeen kasvua on vaikea ennustaa. Organisaatio ja johtamisjärjestelmä elää ja uudistuu palvelutarpeen kasvun ja monimuotoistuvan asiakasryhmän mukana. Uudistamalla varmistetaan ajantasaiset, asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut.

Kotona asumisen tuen palveluysikön vastuulle kuuluvat asiakasohjaus, kotihoito, vammaisten työ- ja päivätoiminta sekä vanhusten päivätoiminta. Erityisasumisen palveluysikössä tuotetaan erilaisia lakisääteisiä asumispalveluja ikääntyneille ja vammaisille. Vantaan sairaalan palveluysikkö vastaa Vantaan perusterveydenhuollon sairaalatoiminnasta. Palveluysikköön kuuluu toimipisteitä Katriinan sairaalassa sekä Peijaksen sairaalassa. Ostopalveluysikkö vastaa palvelujen hankinnasta, järjestämisestä, sopimus- ja laadunvalvonnasta sekä palvelun tuottamistavan valinnasta asiakasta ja

omaista kuullen. Ostopalveluyksikkö kehittää järjestämiään palveluita sisällöllisesti yhdessä oman ja ostotoiminnan kanssa.

Palvelualueen tavoitteena on osaltaan tukea ja mahdollistaa kuntalaisten mahdollisimman itsenäisen ja toimintakykyinen kotona asuminen. Palvelut järjestetään kaupungin omana toimintana, ostopalveluina, palvelusetelillä tai henkilökohtaisen budjetin avulla. Vammaisten palvelut on järjestetty pääosin ostopalveluina. Mahdolliset lainsäädännön muutokset ja valvontaviranomaisten ohjeet vaikuttavat palvelualueen toimintaan ja resurssitarpeeseen. Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden haasteet pakottavat jatkuvasti etsimään uudenlaisia ratkaisuja ja monipuolistamaan henkilöstörakennetta, muuttamaan toimintakulttuuria sekä ottamaan käyttöön uutta teknologiaa.

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualue osallistuu Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen, jossa palvelualueen osalta keskeisenä tavoitteena on löytää ja kehittää kotona asumista tukevia ja vaikuttavia palvelumuotoja. Useita palveluja saavien asiakkaiden päällekkäiset palvelut optimoidaan käymällä ne läpi asiakashyöty- ja vaikuttavuusnäkökulmat huomioiden. Hankkeessa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän toiminnan, asiakasohjauksen ja sujuvan hoitoketjun parantamiseen. Ruotsinkielisiä vanhuspalveluja kehitetään osana hanketta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen strategiset tavoitteet

- Tuotamme palvelut asiakkaan tarpeiden mukaisesti.
- Mahdollistamme asiakkaan osallisuutta vahvistavaa palvelukulttuuria.
- Kehitämme myönteistä työntekijäkokemusta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tuotamme palvelut asiakkaan tarpeiden mukaisesti

- Palvelujen järjestämistapoja arvioidaan. Vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.
- Tiivistetään yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen kanssa, kehitetään yhdessä ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä toimintatapoja sekä etsivää toimintamallia, joiden avulla kuntalaisten raskeimpien palvelujen tarpeita voidaan myöhentää tai kokonaan välttää.
- Osana hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvää valmistelua edistetään erikseen määriteltyjen omien vanhustenkeskusten tarveselvittelyjä jo vuoden 2022 aikana.
- Asiakkaiden muuttuviin palvelutarpeisiin vastataan ohjauksella ja neuvonnalla kevyempien palvelujen ollessa ensisijaisia. Neuvonnan ja ohjauksen tueksi kehitetään sähköistä alustaa, joka auttaa asiakasta itseään sekä työntekijöitä ohjaamaan ennakoivasti kevyiden palvelujen äärelle.
- Kehitetään kotona asumista tukevia ja vaikuttavia palveluja sekä ketterästi muunneltavia ja asiakastarpeen mukaan liikkuvia palveluratkaisuja.
- Lisätään kotona asumista tukevien palvelujen resursseja siten, että kotihoidon resurssit säilyvät vähintään nykyisellä tasolla vanhusväestön määrän kasvaessa.
- Lyhytaikaisen hoidon sisältöä kehitetään aiempaa kuntouttavammaksi.
- Kehitetään omaishoitajien palveluja sekä panostetaan omaishoitajien jaksamiseen. Omaishoitajien tarvitsemia tukitoimia sekä palkkioita tarkastellaan valtakunnalliset linjaukset huomioiden kotona asumisen tukemiseksi.
- Moniammatillisella ja tavoitteellisella kuntoutuksella mahdollistetaan kotona asuminen tai sinne palaaminen. Kotiin vietäviä kuntoutuspalveluja kehitetään yhdessä terveystieteiden kanssa vastaamaan kotona asuvien asiakkaiden tarpeisiin. Kehittäminen on osa GeroMetro -kehittämistyötä.
- Pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon piirissä olevien asiakkaiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta tuetaan erilaisilla keinoilla (kuntoutus, teknologia, henkilöstön osaaminen, mitoitus kasvu ja sen myötä käynnistyvät uudenlaiset monialaiset tiimit).
- Asiakkaiden palvelutarvetta arvioidaan säännöllisesti RAI-arviointijärjestelmää käyttäen. Palvelusuunnitelman mukaiset oikea-aikaiset palvelut järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti.

- Potilas- ja asiakastietojärjestelmä Apottia, RAI-arviointityökalua sekä jatkuvan kehittämisen menetelmiä hyödynnetään palvelujen asiakaslähtöisessä kehittämisessä ja laadun arvioinnissa.
- Henkilöstörakennetta, henkilöstön määrää ja osaamista kehitetään vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeita.
- Edistetään vanhusten ja vammaisten elämänlaatua ja hyvinvointia ennaltaehkäisevillä ja matalan kynnyksen palveluilla, joiden avulla on mahdollista puuttua mm. yksinäisyyteen.
- Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään asiakkaiden muuttuvat tarpeet huomioiden ja monialaista osaamista vahvistaen, mm. etäkotihoito sekä arviointitiimin tuki muutostilanteissa.
- Kotihoidon lääkäripalvelut tuotetaan syksyllä 2021 terveystilanteiden kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti.

Mahdollistamme asiakkaan osallisuutta vahvistavaa palvelukulttuuria

- Asiakas, läheiset, järjestöt ja kolmas sektori otetaan entistä tiiviimmin mukaan asiakkaan arkeen sekä palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.
- Pilotoidaan ja edelleen kehitetään sähköistä asiointia sekä uudenlaisia palvelumuotoja ja teknologisia ratkaisuja esimerkiksi kuntoutuksessa.
- Asiakkaat osallistetaan yksilöllisen palvelu- ja hoitosuunnitelman laadintaan ja toteutukseen sekä arviointiin.
- Kehitetään monikanavaisia palautejärjestelmiä ja seurataan sekä arvioidaan asiakaskokemusta aktiivisesti.
- Monimuotoisen asiakaskunnan osallisuutta vahvistetaan sidosryhmäyhteistyöllä ja projekteilla.
- Palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään osallisuutta tukevia toimintatapoja, kuten asiakasraateja sekä vanhus- ja vammaisneuvostoja.

Kehitämme myönteistä työntekijäkokemusta

- Toimivalla johtamisjärjestelmällä parannetaan työn sujuvuutta.
- Työntekijät osallistetaan toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin.
- Työyhteisön toimivuutta tuetaan ja henkilöstön pito- ja vetovoimaa vahvistetaan kattavalla ja systemaattisella perehdytyksellä. Ammatillista kehittymistä tuetaan kehittämällä urapolkumalleja.
- Valmentavalla johtamisella lisätään henkilöstön työhyvinvointia ja henkilöstön mahdollisuuksia osallistua oman työn kehittämiseen.
- Hyödynnetään erilaisia tiedolla johtamisen työkaluja varmistamaan työnjaon tasapuolisuus ja asiakastyön laatu.
- Henkilökunnan osaamista kehitetään vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin.
- Välittömän asiakasajan osuutta työajasta pyritään lisäämään kaikissa ammattiryhmissä.
- Tilojen ja teknologian tehokasta ja järkevää käyttöä kehitetään edelleen monipaikkaisen työskentelyn menetelmiä hyödyntäen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	1 126	1 134	1 186
Määräaikaisen henkilöstön lkm	30	38	38
Henkilöstön kokonaismäärä	1 156	1 172	1 224

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä 31.12	93,2 %	93,4 %	93,4 %	93,4 %
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä 31.12.	83,8 %	84,7 %	..	85,0 %

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	1,7 %	2,1 %	2,1 %	2,5 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä/75+ väestö 31.12	8,8 %	8,8 %	9,3 %	9,3 %
Välittömään asiakastyöhön osallistuvien vakanssien täyttöaste	..	93,0 %	..	95,0 %
Kotihoidon välitön työaika, % työajasta, lh	..	38,0 %	60,0 %	60,0 %
Palvelutalojen välitön työaika, % työajasta, lh	..	47,0 %	70,0 %	70,0 %
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %	9,0 %	8,9 %	..	8,6 %
Tuetusti ja palveluasumisessa asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa, % asumispalvelujen piirissä olevista	37,5 %	37,6 %	39,0 %	39,0 %
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija, ka (v. 2020 yht. 211 sairaansijaa)	12,6	15,1	17,5	17,5
Terveyskeskussairaala, kotiutus -% omaan kotiin	..	70,3 %	75,0 %	75,0 %

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	21 610	24 775	24 958	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	2 013	635	635	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 978	-1 538	-1 450	0	0	0
Palvelujen ostot	-3 336	-3 788	-4 642	0	0	0
Henkilöstömenot	-16 025	-17 143	-16 770	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-32	-10	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-1 890	-2 338	-2 250	0	0	0
Liikeylijäämä	362	593	481	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	33	17	17	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	-159	-159	-159	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-68	-68	-68	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	167	382	271	0	0	0
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	167	382	271	0	0	0

Toiminnan kuvaus

Suun terveydenhuollon perustehtävä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudutaan tutkittuun tietoon sekä keskitytään asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata terveydenhuoltolaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista. Vantaan sosiaali- ja terveystaloutta tilaa liikelaitokselta suun terveydenhuollon palvelut vuosittain tehtävän palvelusopimuksen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon liikelaitos muodostuu viidestä palveluyksiköstä, jotka tuottavat väestölle laiskäiteiset palvelut sekä hallinnollisesta palveluyksiköstä, joka vastaa ylimmästä johdosta, taloushallinnosta ja tietoteknisistä tukipalveluista. Palveluyksiköt ovat: Länsi-, Itä-, ja Keski-Vantaan, erikoishoidon ja hoitotyön palveluyksiköt. Virka-ajan ulkopuolinen ilta- ja viikonloppupäivystys tuotetaan pääkaupunkiseudun (PKS) yhteistyösopimuksella Haartmanin sairaalassa Helsingissä.

Liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä toimialan muiden tulosalueiden ja tulosyksiköiden kanssa, neuvoloissa, oppilaitoksissa, kotihoidossa vanhuspalvelulaitoksissa sekä paljon sote-palveluita tarvitse-

vien henkilöiden hoidon järjestämisessä. Muiden toimialojen kanssa tehdään yhteistyötä oppilas- huollon, terveyden edistämisen sekä terveellisen kouluruokailun ja kasvu ympäristön tarjoamiseksi. Vantaan väestön kasvu aiheuttaa paineita hoidon järjestämisessä.

Covid19-pandemian aiheuttama hoitovelka vuosilta 2020 ja 2021 sekä Vantaan väestön kasvu aiheuttavat paineita hoidon järjestämisessä. Aikuisväestö käyttää valtaosan vastaanottokäynneistä, joissa tehdään suurimmalta osin kariuksen ja kiinnityskudostulehduksen hoitoon tarvittavia toimenpiteitä. Lasten ja nuorten hammashoidossa korostuu terveyden edistäminen ja terveyden tuottaminen. Väestö ikääntyy omat hampaat suussa, joten hoidettavien hampaiden määrä kasvaa väestöä enemmän. Lisäksi maahanmuuttajaväestösällä, jonka osuus Vantaalla kasvaa, tiedetään tutkimusten perusteella olevan huonompi suun terveys kuin muulla väestöllä. Asiakslakiin 1.7.2021 tulneiden muutosten myötä suun terveydenhuolto on mukana terveydenhuollon maksukatossa 1.1.2022 alkaen. Tällä ennakoidaan olevan asiakasmaksuja vähentävä vaikutus.

Keskeiset tavoitteet

- Toiminta on tasapainossa talouden kanssa.
- Pandemian vuoksi syntyneeseen hoitovelkaan vastataan ja varaudutaan väestön kasvuun.
- Parannetaan yhteydensaantia suun terveydenhuoltoon ja vastaanotolle pääsy nopeutuu.
- Palveluja kehitetään vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi.
- Varaudutaan hyvinvointialueelle siirtymiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminta on tasapainossa talouden kanssa

- tiedolla johtaminen, ml talouden jatkuva seuranta ja reagointi muutoksiin
- henkilöstöresurssin kohdentaminen palvelujen tuotannon kannalta optimaalisesti
- vuonna 2022 suun terveydenhuoltoon tulevan maksukaton huomiointi ulkoista laskutusta budjetoitaessa.

Pandemian vuoksi syntyneeseen hoitovelkaan vastataan ja varaudutaan väestön kasvuun

- henkilöstöresurssin lisääminen kahdella työparilla
- voimassa olevan sopimuksen mukainen lisätyö omalla henkilökunnalla.

Parannetaan yhteydensaantia suun terveydenhuoltoon ja vastaanotolle pääsy nopeutuu

- digitaalisten yhteydenottokanavien osalta sisäisten prosessien tehostaminen toiminnallisuuksien hyödyntämiseksi ja oikea-aikainen viestintä kuntalaisille
- varmistetaan, yhteydenottojen ja tarjonnan määrä kohtaava monipuolisesti erilaisissa asiakaslähtöisissä yhteydenottokanavissa.
- vastaanottopalvelujen kehittäminen Lean-menetelmää käyttäen siten, että potilaat hoidontarpeen mukaisesti ohjautuvat oikea-aikaisesti oikeanlaiselle vastaanotolle
- henkilöstöresurssin lisääminen ja kohdentaminen oikein ammattiryhmittäinen kyvykkyys huomioiden.

Palveluita kehitetään vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi

- palvelujen segmentointi palvelun tarpeen mukaisesti
- ammattiryhmien ammattiosaamisen optimaalinen käyttö
- erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville, paljon sote-palveluita käyttäville ja/tai suun sairauksien osalta riskiryhmään kuuluville kohdennetaan suusairauksien ennaltaehkäiseviä toimia ja pyritään saamaan heitä tarvittaessa hoidon piiriin.
- digitaalisten palveluiden hyödyntäminen terveydenedistämässä, neuvonnassa ja terveystarkastuksissa alle kouluikäisille lapsille soveltuvin osin sekä ammattiryhmien välisessä konsultaatiossa
- vähäisen hoidontarpeen potilailla tavoitteena sujuvat hoitoprosessit, joilla pyritään yhdellä hoitokerralla edistämään hoitoa mahdollisimman pitkälle.

Varaudutaan hyvinvointialueelle siirtymiseen

- potilaiden hoitoon liittyvät prosessit määritelty ja kuvattu.

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikeylijäämä (-alijäämä)	362	593	481	0	0	0
Poistot ja arvonalennukset	32	10	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	-195	-210	-210	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	199	393	271	0	0	0
Investointimenot	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointime- noihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien raha- virta	199	393	271	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-934	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pää- omien muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kun- tayhtymältä	-1 339	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	29	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	377	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-934	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-734	393	271	0	0	0

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	287	290	280
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	3	1
Henkilöstön kokonaismäärä	291	293	281

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
väestömäärä	233 775	237 231	236 098	242 140
asiakasmäärä	74 375	60 348	78 000	83 000
käyntikerrat	193 802	136 442	207 500	199 000
painotettujen toimenpiteiden ⁽¹⁾ määrä	450 818	343 106	450 000	456 750
henkilötyövuodet ⁽²⁾ yhteensä	228,9	228,0	232,0	217,0
käynnit per asiakas	2,6	2,3	2,7	2,4
käynnit per henkilötyövuodet	847	598	894	917
painotetut toimenpiteet per käynti	2,3	2,5	2,2	2,3
painotetut toimenpiteet per henkilötyövuosi	1 969	1 505	1 940	2 105
toiminnan kokonaiskustannukset (1 000 eur)	24 191	23 455	25 027	25 322
kokonaiskustannukset per asiakasmäärä eur	325,26	388,66	320,86	305,08
kokonaiskustannukset per väestömäärä eur	103,48	98,87	106,00	104,58

¹⁾ Vaikeusastekertoimella määritellyt keskimääräiset suoritteet.

²⁾ Yhden kokopäiväisen työntekijän vuosityöaika.

13

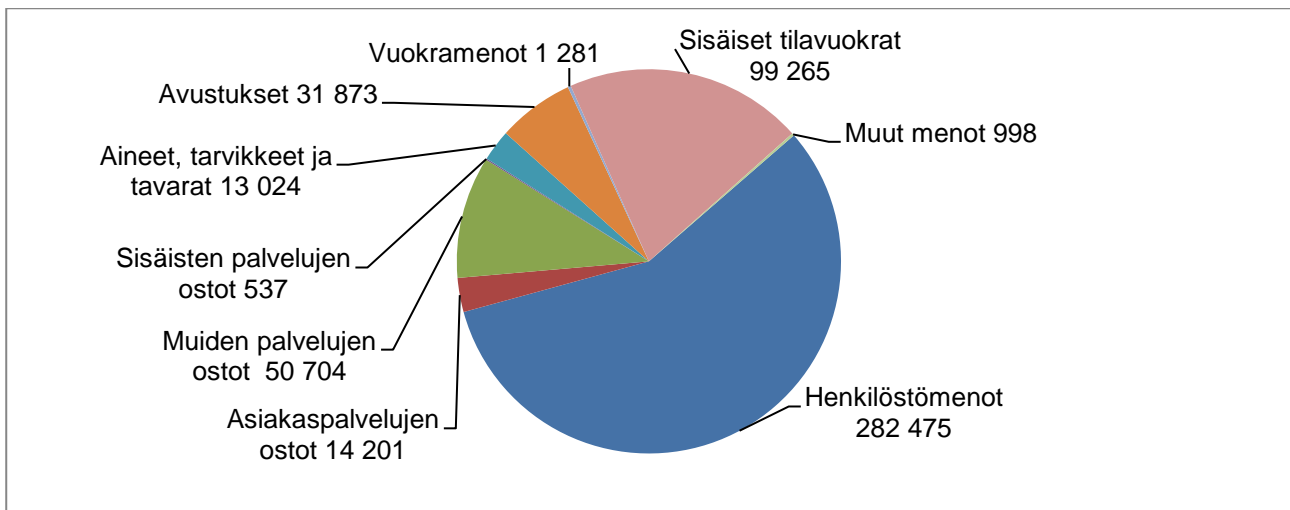
KASVATUS JA OPPIMINEN

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	33 795	34 665	32 840	33 702	33 921	34 439	34 965
Menot	-459 206	-480 156	-494 676	-494 357	-497 579	-507 531	-517 681
Toimintakate	-425 411	-445 492	-461 836	-460 655	-463 658	-473 091	-482 716
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	31 659	32 760	30 936	31 798	31 988	32 477	32 974
Menot	-423 460	-442 064	-454 265	-453 946	-456 359	-465 486	-474 796
Toimintakate	-391 801	-409 304	-423 328	-422 148	-424 371	-433 009	-441 822

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	4 772	5 111	4 931	5 531
Maksutulot	12 412	14 946	11 896	11 896
Tuet ja avustukset	12 209	10 556	11 972	12 233
Muut tulot	371	371	251	251
Sisäiset tulot	1 894	1 776	1 886	1 886
Tulot yhteensä	31 659	32 760	30 936	31 798
Henkilöstömenot	-225 239	-251 524	-259 074	-259 448
Asiakaspalvelujen ostot	-12 950	-13 057	-12 701	-14 201
Muiden palvelujen ostot	-51 916	-44 938	-46 207	-46 207
Sisäisten palvelujen ostot	-639	-483	-537	-537
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 946	-6 396	-9 783	-9 783
Avustukset	-34 240	-33 860	-34 031	-31 838
Vuokramenot	-285	-70	-268	-268
Sisäiset tilavuokrat	-88 722	-91 044	-90 986	-90 986
Muut menot	-523	-692	-679	-679
Menot yhteensä	-423 460	-442 064	-454 265	-453 946
Toimintakate	-391 801	-409 304	-423 328	-422 148
Poistot	-2 045	-2 398	-1 634	-1 634
Vyörytykset	-20 033	0	0	0
Tilikauden tulos	-413 879	-411 702	-424 963	-423 782

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista, joihin kuuluvat opiskeluhoillon ja talous- ja hallintopalveluiden yksiköt.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat väestönkasvu ja monikulttuurisen väestön osuuden kasvu, hyvinvointierojen kasvu, segregaaation jatkuminen, polarisoituminen, henkilöstön saatavuuden haasteet, SOTE-uudistus, koronan pitkäaikaisvaikutukset ja palveluiden kehittämisen tarve.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2021–2031 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä 3 531 lapsella. Kasvu vastaa 15–20 uutta päiväkotia. Suurin kasvu vuoteen 2031 mennessä kohdistuu Kivistön (1 298), Myyrmäen (685) ja Tikkurilan (641) suuralueille. Aviapoliksen suuralueella tapahtuu nopeita muutoksia, ennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä lasten määrä pienenee 91 lapsella kun taas vuoteen 2031 mennessä lasten määrä kasvaa 583 lapsella, Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin kasvaa 791 lapsella. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuoteen 2030 mennessä on 34 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2021–2031 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä 537 oppilaalla, joista alakouluikäisten määrä vähenee 59 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 596 oppilaalla. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (763), Tikkurila (524) ja Myyrmäki (375). 7–15-vuotiaiden määrä ennustetaan vähenevän Korson (-374) ja Aviapoliksen (-344) suuralueille. Vieraskielisten perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 2 139 oppilaalla ja vuoteen 2030 mennessä osuus on 37 prosenttia.

16–18-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa kaikilla suuralueille vuoteen 2031 mennessä 1 439 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Myyrmäki (348) ja Kivistö (308). Vieraskielisten nuorten osuus vuonna 2030 arvioidaan olevan 33 prosenttia.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tavoitteena on, että oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat, yhteistyössä toteutetut, väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret ja että kaikki perusopetuksen päättäneet ovat jatkaneet opintoja toisella asteella tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Eriarvoistumisen estämiseksi rakennetaan kaupunkitasoinen ohjelma alueellisen eriarvoisuuden ehkäisemiseksi ja lisäksi tavoitteena on saada ammatillisen koulutuksen negatiivinen keskeyttämisprosentti vähentymään neljännes perustutkintokoulutuksessa alle 20-v opiskelijoiden osalta.

Toimialan keskeisenä tavoitteena on torjua koulukiusaamista ja väkivaltaa sekä lisätä hyvinvointia. Kiusaamisen ja väkivallan estämiseen panostetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisäämällä, sekä panostamalla yhteistyöhön alueen muiden toimijoiden, kuten sosiaali- ja nuorisotyön ja poliisin kanssa. Toimintamallia pilotoidaan eri alueilla ja tulokset raportoidaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle vuoden 2022 loppuun mennessä. Oppilaitoksissa kiinnitetään erityistä huomiota myös yksinäisyyden torjuntaan.

Vantaalla käytössä oleva Kohti ilmastovastuullista ruokailua -ruokalistaa kehitetään entistä ympäristöystävällisemmäksi tavoitteena pienentää sen aiheuttamaa hiilijalanjälkeä.

Kaupungin taloutta ja elinvoimaa vahvistetaan vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaavalla ammatillisella koulutuksella ja suunnitelmalla IB-jatkumon toteuttamisesta osana oppimiskampusta. Lisäksi vahvistetaan työelämäpainotteista opetusta sekä yrittäjyyskasvatusta.

Kukoistavat kaupunkikeskukset painopisteen pilottina on luoda yhteispalvelusuunnitelma yhdessä kuntalaisten kanssa palvelumuotoilua hyödyntäen. Erityisesti vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä. Aukkaiden hyvinvointia edistetään kehittämällä kunnan palveluja asiakaskeskeisesti toimialarajat ylittäen ja kehittämällä kieli- ja kulttuuritietoisuutta henkilöstön täydennyskoulutuksella. Lisäksi Kunta10 -tuloksen pohjalta panostetaan korontilanteesta kuormittuneen henkilöstön tukemiseen ja työssäjaksamiseen.

Vuoden 2021 laadunarvioinneista (LAAVA) nousi toimialatasoisena kehittämiskohteena esille palautejärjestelmän sekä viestinnän toimintamallien kehittäminen. Palautejärjestelmän uudistamisella 2022 tavoitellaan systemaattisuutta sekä parempaa asiakasymmärrystä. Vuonna 2021 yksi toimialan keskeisistä kehittämisalueista oli viestinnän ja osallisuuden kehittäminen. Tuolloin viestinnän henkilöstöresursseja lisättiin tavoitteellisesti. Vuonna 2022 vahvistetaan palvelualueiden viestintä- kenteita ja sisäisiä viestintäkäytäntöjä. Palvelualueiden yksiköiden viestintävastaavia tullaan koulutamaan mm. someviestintään samalla aktiiviseen ja oma-aloitteiseen viestintään kannustaen.

Sukupuolitietoisuuden budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolten välisiä eroja on kouluissa todettu olevan mielenterveyteen sekä kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehittämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	4 621	4 660	4 785
Määräaikaisen henkilöstön lkm	537	539	570
Henkilöstön kokonaismäärä	5 158	5 199	5 355

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-70	-90	-90	-90	-92	-94	-95
Toimintakate	-70	-90	-90	-90	-92	-94	-95

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-64	-73	-73	-73
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-4	-16	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-70	-90	-90	-90
Toimintakate	-70	-90	-90	-90
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	70	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-90	-90	-90

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	178	395	405	667	381	386	392
Menot	-7 980	-10 036	-10 585	-10 959	-4 513	-4 603	-4 695
Toimintakate	-7 802	-9 641	-10 180	-10 293	-4 132	-4 217	-4 303

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	17	0	0	0
Tuet ja avustukset	120	395	375	637
Muut tulot	39	0	0	0
Sisäiset tulot	2	0	30	30
Tulot yhteensä	178	395	405	667
Henkilöstömenot	-6 572	-7 799	-8 961	-9 335
Asiakaspalvelujen ostot	-59	-74	-69	-69
Muiden palvelujen ostot	-384	-1 147	-553	-553
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-2	-2	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-119	-169	-158	-158
Avustukset	-154	-176	-158	-158
Vuokramenot	-62	-70	-75	-75
Sisäiset tilavuokrat	-622	-399	-400	-400
Muut menot	0	-200	-210	-210
Menot yhteensä	-7 980	-10 036	-10 585	-10 959
Toimintakate	-7 802	-9 641	-10 180	-10 293
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	2 866	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 936	-9 641	-10 180	-10 293

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, yhteiset toiminnot, yhteiset projektit ja yhteiset palvelut sekä muu koulutus. Yhteiset palvelut jakaantuvat talous- ja hallintopalveluihin ja opiskeluhoitoyksikköön.

Talous- ja hallintopalvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja laki- ja valmistelupalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintäteknikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Opiskeluhoollon yksikkö tuottaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset kuraattori- ja psykologipalvelut esiopetukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle. Lisäksi varhaiskasvatuksessa työskentelee kolme psykologia ja neljä kuraattoria antaen palveluita osalle päiväkodeista. Kuraattorien ja psykologien työ koostuu sekä yhteisöllisestä että yksilökohtaisesta opiskeluhoitotyöstä. Yksikkö osallistuu myös lasten ja nuorten palvelujen koordinointiin osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kehitetään sisäisiä prosesseja ja työnjakoa palvelualueiden kanssa. Viestintätiimin ja palvelualueiden viestintäyhdyskuntien sekä yksiköiden viestintävastaavien vastuut ja rakenteet selkiytetään. Henkilöstöä kannustetaan aktiiviseen viestintään ja näin samalla vahvistetaan työnantajamielikuvaa. Datavisio valmistuu ja määrittää jatkossa tiedolla johtamisen perusteet ja vastuut toimialalla. Tiedolla johtamisen työvälineiden aktiivista käyttöä edistetään toimialalla. Digivisio valmistuu ja määrittää jatkossa tieto- ja viestintäteknologisen toiminnan ja kehittämisen toimialalla.

Opiskeluhuollon yksikkö laatii koko yksikköä koskevan strategian alkuvuodesta 2022 kaupungin ja toimialan strategian pohjalta. Opiskeluhuollon palvelujen kehittämisessä painottuu vuonna 2022 erityisesti lasten, nuorten ja aikuisopiskelijoiden mielenterveyden tukeminen lyhytterapeuttisin menetelmin, yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen, vanhemmuuden tukeminen ja työntekijöiden työhyvinvoinnin tukeminen. Koronan aiheuttamaan tuen tarpeeseen vastataan yhdessä kasvatus- ja opetustoimen muun henkilökunnan ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kuraattorien ja psykologien työssä vahvistetaan edelleen tiedolla johtamista sekä digitaalisten palvelujen käyttöä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Jatketaan varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän kehittämistoimia ja käyttöönottoa. Digione-hanketta edistetään, laajennetaan ja tuetaan Vantaan kaupungin sisäistä käyttöönottoa. Valmistaudutaan hyvinvointialueen aiheuttamiin muutoksiin. Selvitetään automaattisen päätöksenteon mahdollisuuksia mm. koulukuljetuksiin liittyvässä päätöksenteossa.

Opiskeluhuollossa toimintaympäristön muutosten osalta merkittävimmät ovat eriarvoisuuden lisääntyminen. Eriarvoisuus näkyy vantaalaisten lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointierojen kasvuna. Esimerkiksi mielenterveysongelmat ja perheiden taloudelliset ongelmat ovat lisääntyneet. Lisäksi monet lapset ja nuoret ovat kokeneet koronapandemian heikentäneen hyvinvointiaan.

Vantaalla lasten ja nuorten hyvinvointityön ensisijainen tavoite on lapsi- ja perhelähtöisen toimintakulttuurin kehittäminen (tiedolla johtaminen, lapsivaikutusten arviointi, lapsibudjetointi sekä monialainen yhteinen työ lapsi- ja perhepalveluissa). Vantaan kaupungin osallistuminen UNICEFin lapsiystävällinen kunta -toimintaan tehostaa tätä työskentelyä. Työ käynnistyy täysipainoisesti vuoden 2022 alusta. Myös varhaisen tuen kokonaisuutta arvioidaan kattavammin. Valmistellaan kasvun ja oppimisen varhaisen tuen kehittämishanke, jossa varhaiskasvatus, esiopetus ja alkuopetus yhdessä luovat uuden toimintamallin lapsen varhaiseen tukeen. Tavoitteena pienten lasten oma kasvun ja oppimisen mahdollisimman yhtenäinen nivelvaihe ja tukikokonaisuus.

Kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Siirtoa valmistellaan vuoden 2022 aikana. Psykologi- ja kuraattoritoimintaa kehitetään edelleen vahvassa yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden sekä sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen on yhteinen tavoite.

Valmisteilla on lakimuutos, jossa esitetään, että 1.1.2022 alkaen yhdellä kuraattorilla saa olla maksimissaan 670 opiskelijaa työalueellaan. Tämä tarkoittaisi 12 uuden kuraattorin palkkaamista. Vastaavasti yhdellä psykologilla saisi olla 1.8.2023 alkaen maksimissaan 780 opiskelijaa työalueellaan. Tämä tarkoittaisi 7 uuden psykologin palkkaamista. Näihin sitoviin mitoituksiin on haettu valtion erityisavustusta 1.11.2021 lähtien niin, että omavastuu olisi 30 prosenttia palkkakustannuksista.

Psykologien saatavuudessa on tapahtunut selkeää heikentyminen. Useita psykologivakansseja on ollut täyttämättä pitkiäkin aikoja hakijoiden puuttumisen takia. Tilanteen arvioidaan pahenevan vuonna 2022.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	131	128	141
Määräaikaisen henkilöstön lkm	14	12	15
Henkilöstön kokonaismäärä	145	140	156

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %
Esiopetuksen oppilaat / psykologit tai kuraattorit ⁽¹⁾	867	885
Suomenkielinen perusopetus/psykologit	952	973	853	962
Suomenkielinen perusopetus/kuraattorit ⁽²⁾	890	898
Toinen aste / psykologit ⁽²⁾	919	800
Toinen aste / kuraattorit ⁽²⁾	936	837
Ruotsinkielinen esiopetus, perusopetus ja lukio/psykologit ⁽³⁾				956
Ruotsinkielinen esiopetus, perusopetus ja lukio/kuraattorit ⁽³⁾				797

¹⁾ Uusi tunnusluku KS 2021 lähtien, 3 htv molemmissa ammattiryhmissä.

²⁾ Uusi tunnusluku KS 2021 lähtien.

³⁾ Uusi tunnusluku TA 2022 lähtien.

13 30

Perusopetus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	15 413	13 125	12 719	13 319	13 528	13 740	13 955
Menot	-203 970	-209 620	-213 502	-215 002	-219 302	-223 688	-228 162
Toimintakate	-188 557	-196 495	-200 783	-201 683	-205 774	-209 948	-214 207

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	3 577	3 505	3 505	4 105
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	9 882	7 624	7 300	7 300
Muut tulot	192	220	138	138
Sisäiset tulot	1 761	1 776	1 776	1 776
Tulot yhteensä	15 413	13 125	12 719	13 319
Henkilöstömenot	-111 698	-120 524	-123 018	-123 018
Asiakaspalvelujen ostot	-10 954	-10 557	-10 540	-12 040
Muiden palvelujen ostot	-21 193	-21 311	-21 363	-21 363
Sisäisten palvelujen ostot	-76	0	-21	-21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 052	-4 662	-6 276	-6 276
Avustukset	-2 378	-1 940	-2 341	-2 341
Vuokramenot	-173	0	-148	-148
Sisäiset tilavuokrat	-50 434	-50 626	-49 791	-49 791
Muut menot	-11	0	-4	-4
Menot yhteensä	-203 970	-209 620	-213 502	-215 002
Toimintakate	-188 557	-196 495	-200 783	-201 683
Poistot	-1 214	-1 449	-1 019	-1 019
Vyörytykset	-11 683	0	0	0
Tilikauden tulos	-201 454	-197 944	-201 802	-202 702

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 25,7 prosenttia. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Oppilasmäärän kasvuennuste vuodelle 2022 on 246 peruskoululaista enemmän kuin vuonna 2021. Suomenkielisiä peruskouluja on vuoden 2022 alussa yhteensä 41. Korson koulu yhdistyy osaksi Leppäkorven koulua, joka muuttuu yhtenäiseksi peruskouluksi (vuosiluokat 1.–9.) 1.8.2021 alkaen ja Keimolanmäen koulu on aloittanut toimintansa 1.8.2021 alkaen.

Valtio on myöntänyt koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen (KOTA-rahoitus) esi- ja perusopetukseen lukuvuodelle 2021–2022 yhteensä 4,3 milj. euroa (4,9 milj. euroa, lukuvuonna 2019–2020),

josta varhaiskasvatuksen palvelualueen kanssa yhdessä käytetään esi- ja alkuopetuksen yhteisiin toimenpiteisiin 0,4 milj. euroa ja 3,9 milj. euroa käytetään muualla perusopetuksessa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen palvelualue laatii strategian kehittämissuunnitelman kaupungin ja toimialan strategian pohjalta kevätlukukauden 2022 aikana ja alkaa toteuttaa sitä syyslukukaudella 2022. Strategian kehittämissuunnitelmassa huomioidaan yhdenvertaisuus ja sukupuolineutraalius.

Perusopetuksen palvelualueen keskeisiä tavoitteita laadukkaan strategian kehittämissuunnitelman lisäksi ovat oppilaiden tuen ja hyvinvoinnin lisääminen sekä digitaalisen osaamisen vahvistaminen oppilailla ja henkilökunnalla lukuvuonna 2021–2022.

Lisäksi palvelualue laatii selvityksen siitä, voidaanko koulujen oppilaaksiottoalueita muuttamalla vaikuttaa S2 oppilaiden tasaisempaan jakautumiseen eri koulujen välillä ja näin pyrkiä ehkäisemään segregaatiokehitystä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronaepidemian arvioidaan vaikuttavan edelleen vähintään jossain määrin vuoden 2022 opetusjärjestelyihin. Valtio myönsi varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen koronaelpymisavustusta 1,969 milj. euroa, josta esi- ja perusopetuksen osuus on 1,5 milj. euroa (lukuvuonna 2019–2020 avustus 4,2 milj. euroa). Vantaan kaupunginhallituksen 20.9.2021 linjaamassa koronatoipumissuunnitelmassa on Vantaan omaa Koronaelpymismäärärahaa suunnattu esi- ja perusopetukseen 2,68 milj. euroa. Yhteensä vuonna 2022 valtion ja kaupungin panostukset kohdentavat esi- ja perusopetuksen koronaelpymistoimenpiteille yhteensä 3,75 milj. euroa. Rahoituksella lisätään oppilaiden saamaa tukea lisäämällä laaja-alaisia erityisopettajia, resurssiopettajia, koulunkäyntiavustajia, jakotunteja (oppilaat normaalia pienemmissä opetusryhmissä), kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaanohjaajia sekä tukiopetusta.

Valtakunnalliset oppilasarviointien muutokset perusopetuksessa tulevat voimaan asteittain lukuvuosina 2020–2021 ja 2021–2022. Vantaan perusopetuksen oppilasarviointi kehitetään vastaamaan uusia valtakunnallisia ohjeita. Päättöarviointi tehdään uudistetuin valtakunnallisin ohjeistuksin ensimmäisen kerran kevätlukukauden 2022 päättyessä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	1 801	1 797	1 849
Määräaikaisen henkilöstön lkm	315	309	319
Henkilöstön kokonaismäärä	2 116	2 106	2 168

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	22 706	23 068	23 619	23 855
Käyttömenot euroa/oppilas	8 884	8 841	8 913	8 759
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	50 %	52 %	53 %	(1)
Huoneistoneulot/oppilas	10,2	10,3	10,2	10,1
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	17,3	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99 %	99,5 %

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 380	2 229	2 348	2 432
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloitaneiden määrä	43 %	42 %	42 %	38 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	240	220	220	210

1) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

13 50

Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	14 620	17 971	15 884	15 884	16 122	16 364	16 609
Menot	-172 991	-182 849	-187 662	-185 469	-189 179	-192 962	-196 821
Toimintakate	-158 371	-164 879	-171 778	-169 586	-173 057	-176 599	-180 212

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	1 195	1 401	1 401	1 401
Maksutulot	11 988	14 400	11 400	11 400
Tuet ja avustukset	1 388	2 121	3 034	3 034
Muut tulot	20	48	48	48
Sisäiset tulot	29	0	0	0
Tulot yhteensä	14 620	17 971	15 884	15 884
Henkilöstömenot	-81 945	-96 828	-99 638	-99 638
Asiakaspalvelujen ostot	-1 878	-2 304	-1 974	-1 974
Muiden palvelujen ostot	-26 929	-19 110	-20 690	-20 690
Sisäisten palvelujen ostot	-508	-480	-486	-486
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-994	-1 040	-1 193	-1 193
Avustukset	-31 684	-31 727	-31 513	-29 320
Vuokramenot	-7	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-28 610	-30 877	-31 716	-31 716
Muut menot	-437	-484	-453	-453
Menot yhteensä	-172 991	-182 849	-187 662	-185 469
Toimintakate	-158 371	-164 879	-171 778	-169 586
Poistot	-708	-761	-556	-556
Vyörytykset	-9 039	0	0	0
Tilikauden tulos	-168 119	-165 640	-172 335	-170 142

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä 6-vuotiaille Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Myös varhaiskasvatuslain mukainen varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä otetaan käyttöön vaiheittain. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2022 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla (-22 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrä vähentyy edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tu-

lee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 194. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2021 alussa 30,1 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla. Varhaiskasvatustaloutta ollaan uudistamassa kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen osalta vuonna 2022. Lakiuudistuksen arvioidaan vahvistavan lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutoksen myötä päivitetään Vantaan varhaiskasvatuksen kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset sekä toimenpideohjelma.

Vantaa valikoitui mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 prosenttia viisivuotiaiden ikäluokasta (500 lasta).

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstö hyödyntää monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.

Lasten tunne- ja kaveritaitoja vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Kehityksen ja oppimisen tukea toteutetaan päivittyvän lainsäädännön mukaisesti.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Toimintayksiköiden rinnakkaisjohtamisen ja parijohtamisen konseptit ovat käytössä ja niitä arvioidaan kaikissa toimintayksiköissä vuoden 2022 aikana.

Kehittävä arviointi ja pedagoginen dokumentointi juurrutetaan osaksi vasuprosessin mukaista toimintaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2022 valmistuu kolme uutta kunnallista päiväkotia, Lauhatien päiväkotitikkurilaan, Koivukylän päiväkotitikkurilaan ja Länsimäen päiväkotitikkurilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotitikkurila- ja perhepäiväkotitikkurila- ja vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 548, joista uusia 212. Aikaisemmin investointisuunnitelmassa olleiden Jokuoman, Patotien ja Ruusupuun päiväkotien valmistuminen siirtyy vuodelle 2023.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2021–2022. Lisäksi valtion erityisavustuksella kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa, oppimisen tukea ja inklusiivista toimintakulttuuria sekä pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen.

Valtion erityisavustuksella 2021–2022 varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tasoitetaan koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksia. Vuodelle 2022 valtion korona-avustus varhaiskasvatukselle on 0,4 milj. euroa. Lisäksi kaupungin omasta korona-toipumissuunnitelmasta varhaiskasvatukselle kohdennetaan 0,576 milj. euroa. Tavoitteena on oppimisen, kasvun ja suomi toisena kielenä tukeminen poikkeusolojen jälkeen. Vantaa on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa vuosina 2021–2024. Kokeilun tarkoituksena on lisätä koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, selvittää varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumia, selvittää perheiden palveluvalintoja sekä saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lapseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	2 054	2 075	2 120
Määräaikaisen henkilöstön lkm	60	75	75
Henkilöstön kokonaismäärä	2 114	2 150	2 195

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 448	10 247	10 627	10 630
Yksityinen varhaiskasvatus	1 993	2 016	2 300	2 281
Kerhotoiminta	437	280	400	260
Kotihoidon tuki	3 450	3 446	3 300	3 200
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta ⁽¹⁾	80,4 %	76,8 %	82,7 %	83,5 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta olevista lapsista	16,0 %	16,0 %	17,8 %	17,7 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,3 %	9,4 %	9,3 %	9,4 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 501	10 862	10 966	11 099

¹⁾ Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90

Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	507	708	606	606	615	624	634
Menot	-12 598	-13 339	-13 625	-13 625	-13 898	-14 176	-14 459
Toimintakate	-12 091	-12 631	-13 019	-13 019	-13 283	-13 551	-13 825

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	25
Maksutulot	407	546	496	496
Tuet ja avustukset	78	136	84	84
Muut tulot	22	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	507	708	606	606
Henkilöstömenot	-7 519	-8 005	-8 142	-8 142
Asiakaspalvelujen ostot	-58	-122	-108	-108
Muiden palvelujen ostot	-1 514	-1 695	-1 687	-1 687
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-264	-288	-368	-368
Avustukset	-16	-7	-13	-13
Vuokramenot	-4	0	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-3 214	-3 213	-3 303	-3 303
Muut menot	-5	-9	-1	-1
Menot yhteensä	-12 598	-13 339	-13 625	-13 625
Toimintakate	-12 091	-12 631	-13 019	-13 019
Poistot	-24	-83	-4	-4
Vyörytykset	-699	0	0	0
Tilikauden tulos	-12 813	-12 714	-13 023	-13 023

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös opivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä.

Palvelualue järjestää päivähoitoikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, joka 31.12.2021 asti toteutuu yhteistyössä varhaiskasvatuksen palvelualueen kanssa. Tammikuusta 2022 alkaen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen johtotehtävä siirtyy ruotsinkieliselle palvelualueelle. Johtotehtävän siirtyessä palvelualueelle on tarkoitus palkata kehittämisspäällikkö. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus on toteutettu palvelualueen perusopetuksen sijasta osana palvelualueen

varhaiskasvatusta syksystä 2019 alkaen, mutta kuitenkin edelleen alakoulujen tiloissa. Ruotsinkielisiä päiväkotia on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on kaksi alakoulua (lk.1–6) Dickursby skola ja Mårtensdals skola. Molemmilla kouluilla on sivupisteet. Dickursby skolan sivupiste on Västersundoms skola ja Mårtensdals skolan sivupiste on Kyrkoby skola. Yläkouluja (lk. 7–9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA), joka on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista, alkaa 1.8.2022. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta tullaan järjestämään yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja ammattiopisto Prakticum kanssa.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä 2021 alkaen myös opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strategia pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset tavoitteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset tavoitteet.

Palvelualueen omien strategisten tavoitteiden tulee palvella kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Palvelualueella on kolme keskeistä tavoitetta vuodelle 2022, toiminnan strategiset painopisteet, palvelualueen ruotsinkielinen viestintä ja organisaatiorakenne.

Kun palvelualueella luodaan toiminnan strategiset painopisteet vuosille 2022–2025, huomioidaan asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet. Asiakaspalautteiden kysymysten laatu ja relevanttius luodaan vaikuttamismahdollisuuksien näkökulmasta.

Vantaan kaupungin ruotsinkielisen viestinnän tulee olla laadukasta, ajantasaista ja sukupuolittietoista. Viestinnän kieliasun tulee olla korrektia sekä rikasta ja informaation tulee olla suunnattu Vantaan ruotsinkielisen väestön arkeen. Viestinnässä ”miksi” näkökulmaa nostetaan vahvemmin esille. Tekstien kääntäminen vaatii kulttuurin huomioimisen sillä palvelualueet eivät ole yhteneväisiä. Tekstejä ei voida kääntää mekaanisesti vaan tekstien kääntäjällä tulisi olla riittävä substanssiosaaminen ja riittävät resurssit ruotsinkieliseen viestintään. Maineen rakentaminen tapahtuu viestinnän kautta, jatketaan hyvän työn näkyväksi tekeminen. Laajennetaan positiivisen sisällön jakamista nykyisen viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Ruotsinkielisen palvelualueen organisaatiorakenteen on oltava toimiva osa kasvatuksen ja oppimisen toimialan rakennetta. Jotta palvelualue voi olla tasavertainen yhteistyökumppani, joka voi myös antaa eikä vaan saada, tarvitaan päällikötasoinen työntekijä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaksikielisyysohjelma uusitaan vuoden 2021 aikana niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain.

Pyrimme luomaan ruotsinkielisen kotoutumispolun yhdessä pääkaupunkiseudun eri toimijoiden kanssa, jotta voimme yhdenmukaistaa ruotsinkieliset kotoutumispalvelut. Tällä hetkellä ei ole prosessikuvauksia kotoutumisesta ruotsiksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	141	141	144
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	19	19
Henkilöstön kokonaismäärä	161	160	163

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ⁽¹⁾	291	297	293	300
Lapsia esiopetuksessa	69	78	72	75
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa ⁽²⁾	774	728	737	731
Käyttömenot euroa/ oppilas	9 543	10 050	10 764	⁽³⁾
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	52,3	54 %	60 %	⁽³⁾
Huoneistoneliöt/ oppilas	12,8	13,6	13,1	13,5
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	18,0	16,3	16,3	16,3
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	122	124	122	122
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	143	150	155	150
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 378	7 977	8 202	⁽³⁾
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	9,6	8,6	8,4	8,6

¹⁾ Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

²⁾ Luku sisältää esiopetuksen oppilaat 31.7.2019 asti, koska esiopetus tapahtui siihen asti perusopetuksessa. Esiopetus edelleen koulujen tiloissa.

³⁾ Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

137

Toisen asteen koulutus

13 40

Lukiot

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	940	561	1 323	1 323	1 343	1 364	1 384
Menot	-25 851	-26 130	-28 800	-28 800	-29 376	-29 964	-30 563
Toimintakate	-24 910	-25 569	-27 477	-27 477	-28 033	-28 600	-29 179

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	180	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	740	279	1 179	1 179
Muut tulot	98	102	64	64
Sisäiset tulot	102	0	80	80
Tulot yhteensä	940	561	1 323	1 323
Henkilöstömenot	-17 442	-18 296	-19 242	-19 242
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-1	-10	-10
Muiden palvelujen ostot	-1 891	-1 659	-1 898	-1 898
Sisäisten palvelujen ostot	-42	0	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-518	-236	-1 788	-1 788
Avustukset	-7	-9	-7	-7
Vuokramenot	-38	0	-42	-42
Sisäiset tilavuokrat	-5 841	-5 928	-5 777	-5 777
Muut menot	-71	0	-10	-10
Menot yhteensä	-25 851	-26 130	-28 800	-28 800
Toimintakate	-24 910	-25 569	-27 477	-27 477
Poistot	-98	-104	-55	-55
Vyörytykset	-1 548	0	0	0
Tilikauden tulos	-26 557	-25 673	-27 533	-27 533

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka myötä lukiouudistusten mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2022 aikana. Kehittämisen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona,

vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Vuonna 2022 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2006 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2022 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvien käytänteiden suunnittelu ja kehittäminen, kulttuuri- ja kielitietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen.

Oppivelvollisuuden laajenemisen osalta keskitytään yhtenäisten käytänteiden luomiseen ja niiden vakiinnuttamiseen muun muassa opiskelijoiden ohjauksen, opintojen edistymisen seurannan sekä oppivelvollisuuden suorittamisen valvonnan osalta.

Kulttuuri- ja kielitietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista, kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen sekä rakentamalla osana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koulutuspolkuja opiskelijoille, joiden suomen kielen taito on heikko.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota arjen kohtaamisiin ja oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Etäopetuksen aikana kertyneitä osaamisvajeita paikataan tarjoamalla tukiopetusta, järjestämällä mahdollisuuksia opintojen kertaamiseen, pienryhmäopetukseen sekä erityisopettajan tukeen. Lisäksi edelleen tiivistetään yhteistyötä opiskeluhuollon, opetushenkilöstön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä ja kehitetään palveluita ja tukitoimia, joilla vahvistetaan koulutuksen läpäisyä toisen asteen koulutuksessa.

Tavoitteena on myös lisätä työelämätietoutta, -taitoja ja -yhteistyötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Väestöennusteiden mukaan lukiokoulutukseen tullaan lähivuosina tarvitsemaan merkittävästi lisää aloituspaikkoja. Tämä edellyttää lukiokoulutuksen palveluverkon suunnitelmallista kehittämistä, jotta kaikille oppivelvollisille voidaan varmistaa opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus aloitetaan elokuussa 2022. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto.

Valtio on myöntänyt koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi lukiokoulutukseen vuosille 2021–2023 avustusta 0,7 milj. euroa. Lisäksi lukiokoulutukseen on suunnattu kaupungin omasta koronatopumissuunnitelmasta 66 000 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	*	219	219
Määräaikaisen henkilöstön lkm	*	64	72
Henkilöstön kokonaismäärä	*	283	291

* lukua ei saatavilla

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 576	3 673	3 590	3 662
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	715	735	718	732
aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	261	257	240	290
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,5 %	1,88 %	2,5 %	(1)
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,6 %	84,2 %	85,0 %	85,0 %
kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,33	1,35	1,35	1,36
käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 691	6 623	6 877	(1)
huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,6	7,4	7,5	7,5

1) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuttua.

13 70

Ammatillinen opetus

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	2 137	1 904	1 904	1 904	1 933	1 962	1 991
Menot	-35 746	-38 092	-40 412	-40 412	-41 220	-42 044	-42 885
Toimintakate	-33 610	-36 188	-38 507	-38 507	-39 287	-40 082	-40 894

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	566	502	450	450
Maksutulot	24	49	0	0
Tuet ja avustukset	1 514	1 305	1 424	1 424
Muut tulot	25	48	30	30
Sisäiset tulot	7	0	0	0
Tulot yhteensä	2 137	1 904	1 904	1 904
Henkilöstömenot	-20 485	-23 097	-23 027	-23 027
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-3 554	-4 723	-4 498	-4 498
Sisäisten palvelujen ostot	-156	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 294	-1 173	-3 241	-3 241
Avustukset	-30	-54	-35	-35
Vuokramenot	-1 028	-767	-1 013	-1 013
Sisäiset tilavuokrat	-8 074	-8 278	-8 278	-8 278
Muut menot	-127	0	-319	-319
Menot yhteensä	-35 746	-38 092	-40 412	-40 412
Toimintakate	-33 610	-36 188	-38 507	-38 507
Poistot	-335	-487	-225	-225
Vyörytykset	-2 005	0	0	0
Tilikauden tulos	-35 949	-36 675	-38 732	-38 732

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopoliittikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtina ovat oppivelvollisten kouluttaminen, työelämän tarpeet, kysyntälähtöisyys, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on vastata alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Varia varmistaa osaltaan kuntakokeilun onnistuneen toteuttamisen.

Työn murros ja pandemia ovat nostaneet esiin tarpeen kehittää uusia oppimisen ohjauksen palveluita, joita ei ole ennakoitu. Myös oppivelvollisuuden laajeneminen edellyttää opiskelijoiden ohjauksen ja opintojen edistymisen seurannan käytänteiden kehittämistä. Tavoitteena on etsiä uusia tapoja varmistaa opintojen loppuun suorittaminen sekä tavoittaa heikossa työtilanteessa tai työttömänä olevia henkilöitä, joille tarjotaan työelämän tarpeista lähteviä koulutus- ja urapolkuja.

Kulttuuri- ja kielitietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä rakentamalla osana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koulutuspolkuja opiskelijoille, joiden suomen kielen taito on heikko.

Hyvinvointityössä kiinnitetään huomiota opiskelijan ja opettajan väliseen vuorovaikutukseen sekä opiskeluyhteisön myönteiseen ilmapiiriin. Opettajalla on tärkeä rooli opiskeluhaasteiden havaitsemisessa ja ongelmiin puuttumisessa jo varhaisessa vaiheessa.

Osaamisperusteisen opetuksen ja ohjauksen syventämiseksi Varian tavoitteena on, että kaikissa tutkinnoissa on käytössä monipuoliset oppimisympäristöt, simulaatio-opetusta ja AR/VR-sovellusten käyttöä on lisätty tarkoituksen mukaisesti. Opetus- ja ohjaushenkilöstö osaa hyödyntää oppimisympäristötarjontaa ja sovelluksia pedagogisesti järkevällä tavalla siten, että opiskelijat voivat hankkia osaamista joustavasti omien tarpeidensa mukaisesti.

Toiminnassa tavoitellaan vähintään järjestämisluvun mukaista opiskelijavuosimäärää.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työttömyyden kasvu, työn murros, korona-aika sekä Vantaan osallistuminen kuntakokeiluun vaikuttavat merkittävästi Varian palvelujen kehittämiseen ja suuntaamiseen. Oppijoiden yksilölliset taustat huomioivalla ja työelämälähtöisellä koulutustarjonnalla sekä ohjaus- ja tukipalveluilla vastataan toiminnan muutoksiin.

Talousarviovuoden toiminnassa ja kehittämistyössä tulee näkymään oppivelvollisuuden laajeneminen sekä kulttuuri- ja kielitietoisuuden kehittäminen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	*	300	312
Määräaikaisen henkilöstön lkm	*	60	70
Henkilöstön kokonaismäärä	*	360	382

* lukua ei saatavilla

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	36 %	38 %	38 %	38 %
ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	98,3 %	100 %	100 %
käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 002	10 250	10 642	10 721
huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,5	13,9	13,7	13,5
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa ⁽¹⁾		10,0 %		8,0 %

¹⁾ Uusi tunnusluku.

16

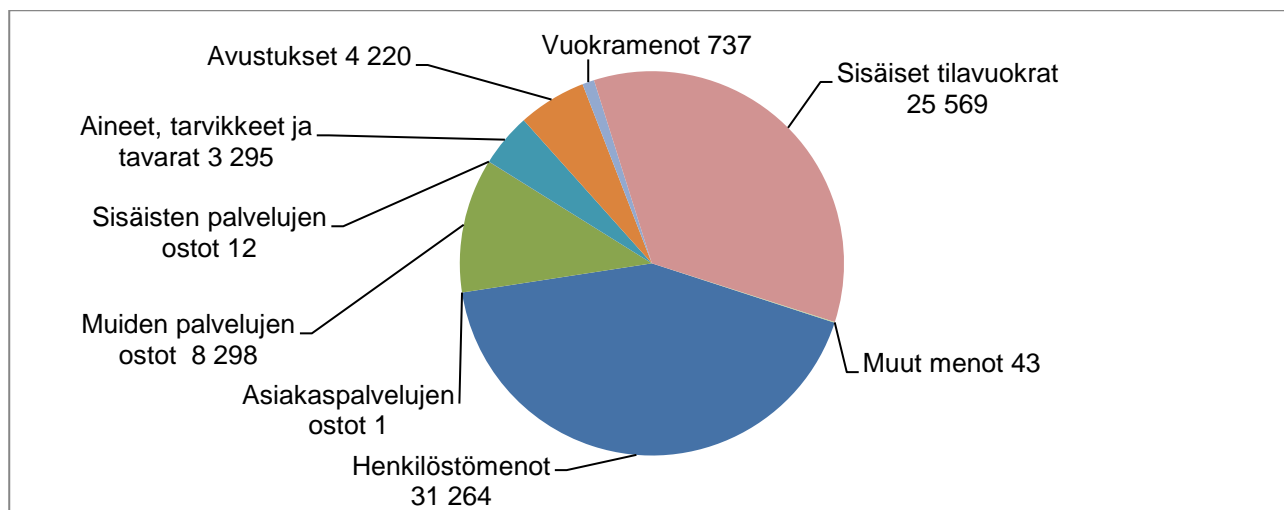
KAUPUNKIKULTTUURI

Vastuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Kaupunkikulttuuri							
Tulot	8 839	10 700	11 383	11 383	11 554	11 728	11 905
Menot	-68 289	-71 519	-73 440	-73 440	-74 734	-76 233	-77 761
Toimintakate	-59 450	-60 819	-62 057	-62 057	-63 180	-64 504	-65 856
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt							
Tulot	7 431	9 371	10 015	10 015	10 166	10 319	10 474
Menot	-63 139	-66 386	-68 142	-68 142	-69 331	-70 721	-72 139
Toimintakate	-55 708	-57 015	-58 127	-58 127	-59 165	-60 402	-61 665

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	97	674	389	389
Maksutulot	3 981	6 007	6 289	6 289
Tuet ja avustukset	2 200	1 861	2 375	2 375
Muut tulot	687	710	841	841
Sisäiset tulot	465	120	121	121
Tulot yhteensä	7 431	9 371	10 015	10 015
Henkilöstömenot	-24 449	-26 045	-27 295	-27 295
Asiakaspalvelujen ostot	-10	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-6 224	-7 747	-8 091	-8 091
Sisäisten palvelujen ostot	-65	-9	-12	-12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 267	-3 142	-3 208	-3 208
Avustukset	-4 005	-3 262	-4 218	-4 218
Vuokramenot	-745	-761	-731	-731
Sisäiset tilavuokrat	-24 346	-25 401	-24 569	-24 569
Muut menot	-28	-19	-19	-19
Menot yhteensä	-63 139	-66 386	-68 142	-68 142
Toimintakate	-55 708	-57 015	-58 127	-58 127
Poistot	-4 214	-4 140	-4 357	-4 357
Vyörytykset	-873	0	0	0
Tilikauden tulos	-60 795	-61 155	-62 484	-62 484

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurilautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2021 tehdyssä kaupunkikulttuurin toimintaympäristöanalyysissä nousivat esille väestönkasvu, väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen, hyvinvointierojen kasvu, fyysisen aktiivisuuden ja psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen, yhteisöllisyys sekä teknologinen kehitys. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden kehittämisessä, segregaaation torjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohdellun toimenpideohjelman toteuttamisessa.

Koronapandemian aika on rajoittanut voimakkaasti vapaa-ajanviettoa. Vapaa-ajan palveluiden merkityksellisyys on korostunut, mutta pitkä poikkeusaika on voinut vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. Muutosten pysyvyys ja digitaalisten palveluiden tarve voivat vaikuttaa palveluiden tuotantotapoihin. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaihteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoituspohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisessa. Näiden päämäärien saavuttaminen edellyttää kaupunkiorganisaation yhteistä toimijuutta.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Elinvoiman ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään mahdollisuuksien mukaan. Asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi lisätään lasten ja nuorten matalan kynnyksen

harrastusmahdollisuuksia ja parannetaan niiden saavutettavuutta Harrastusten Vantaa –hankeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta pyritään edistämään tavoitteena yksinäiseksi itsensä kokevien osuuden väheneminen.

Investointihankkeista keskeisimmät ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Kivistön palvelukeskittymä sekä Elmon uimahalli.

Toimialan kehittää omaa työtään fokuoimalla työtään entistä vahvemmin vaikuttavuuden kannalta olennaisiin pitkän tähtäimen tavoitteisiin ja niiden yhteiseen systemaattiseen seuraamiseen. LAAVA-kyselystä nousseina toimenpiteinä sisäistä tiedonkulkua tehostetaan toimialan sisäisen viestinnän linjausten mukaisesti, tavoitteiden jalkauttamiseen panostetaan henkilöstöä osallistamalla ja työhyvinvointia pyritään parantamaan koulutuksilla ja kokouskäytäntöjä tarkentamalla. Toimiala valitsee vuosittain teemapalvelualueen. Teemapalvelualueita tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille ja sen toimintaa kehitetään yhdessä heidän kanssaan. Vuosi 2022 on nuorisopalveluiden vuosi.

Kaupunkikulttuurin toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteen on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Huomioidaan luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille. Edistetään luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Otetaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvät asiat asukastoiminnan, tapahtumien, nuoriso- ja kerhotoiminnan ja aikuisopetuksen aiheiksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	550	563	577
Määräaikaisen henkilöstön lkm	202	308	327
Henkilöstön kokonaismäärä	752	871	904

16 10

Kaupunkikulttuurilautakunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-70	-69	-69	-69	-71	-72	-74
Toimintakate	-70	-69	-69	-69	-71	-72	-74

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-65	-53	-53	-53
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-4	-16	-16	-16
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-70	-69	-69	-69
Toimintakate	-70	-69	-69	-69
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	70	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-69	-69	-69

Kaupunkikulttuurilautakunta huolehtii kirjasto- ja asukaspalveluista sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat kaupunkikulttuurilautakunnan menoihin.

16 21

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	330	745	745	756	767	779
Menot	-1 740	-2 165	-3 622	-3 622	-3 694	-3 768	-3 844
Toimintakate	-1 740	-1 835	-2 877	-2 877	-2 939	-3 001	-3 065

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	330	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	700	700
Muut tulot	0		0	45
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä		330	745	745
Henkilöstömenot	-1 422	-1 319	-1 451	-1 451
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-180	-350	-1 231	-1 231
Sisäisten palvelujen ostot	-10	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31	-18	-30	-30
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-18	-18	-18	-18
Sisäiset tilavuokrat	-77	-460	-892	-892
Muut menot	-2	0	0	0
Menot yhteensä	-1 740	-2 165	-3 622	-3 622
Toimintakate	-1 740	-1 835	-2 877	-2 877
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	999	0	0	0
Tilikauden tulos	-741	-1 835	-2 877	-2 877

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin yhteisin palveluihin sijoittuu mm. Myönteisen erityisohjelman, Lähiöohjelman, Harrastusten Vantaa –hankkeen ja Kuusijärven toimintojen koordinaatio.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Tuottavuus- ja kasvuohjelmaa toteuttamiseksi etsitään toimialan sisäisiä synergiahyötyjä ja keinoja tulopohjan vahvistamiseksi.

Järjestöyhteistyön ohjelman toteuttamista jatketaan ja lisätään vuoropuhelua kaupungin ja järjestötoimijoiden välillä.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään vahvistamalla osallisuuden koordinaatiota koko kaupunkiorganisaatiossa. Valmistelussa on myös strategiset tavoitteet kaupungin osallisuustyön kehittämiseksi. Tavoitteena on vakiinnuttaa osallisuudelle toimiva johtamis- ja koordinaatiojärjestelmä. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä.

Kaupunkikulttuurin toimialan viestintää kehitetään suunnitelmallisesti ja palveluiden markkinointia vahvistetaan niiden käytön lisäämiseksi entisestään. Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukuvuonna 2021–2022 Harrastusten Vantaa –hanke jatkaa toimintaa Vantaan peruskouluissa mahdollistaen noin 5 000 lapselle ja nuorelle lähes 300 ilmaista ja mieluista harrastusta osana koulupäivää lasten ja nuorten toiveita kuullen. Hanke edistää myös etsivää harrastekaveritoimintaa kouluissa, pienryhmissä ja yksilöohjauksien kautta ja harrastevälinelainaamon toiminnan kautta. Hanke on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja toimii aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa. Hankkeen vaikuttavuutta seurataan tarkastelemalla tasa-arvon toteutumista hyödyntämällä intersektionaalista arviointia.

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät hankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Kivistön palvelukeskittymä ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo. Kuusijärven alueella käynnistyy palvelukonseptiohjelman konkreettisten toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus. Kävijä- ja kokemustiedon keruu ja käyttötarpeiden selvitystyö jatkuu. Vuoden aikana toteutetaan kahvila- ja saunapalveluiden palveluntuottajan kilpailutus. Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on alkanut ja kaupunkikulttuurin tilat tulevat käyttöön vuoden 2023 alkupuolella. Tilat ja toiminta rakentuvat monipuolisten tapahtumajako- ja kokoontumistilojen, kirjaston ja nuorisotilojen ympärille. Tilat ja palvelusisällöt suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua edistetään kaupungin sisäisenä työryhmytyöskentelynä sekä Myyrmäen alueen toimijoiden osallistamisella. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja kehitetään uusia yhteisiä palvelumuotoja. Kaupungin avustusjärjestelmän vaikuttavuutta pyritään lisäämään. Kaupungin jakamien avustusten myöntämisperiaatteita ja avustusten valmistelukäytäntöjä yhtenäistetään. Sähköinen avustustenhakujärjestelmä päivitetään. Uudistetaan järjestöjen toimitilojen tukimalli yhtenäistämällä tukimuotoja ja lisäämällä tuen läpinäkyvyyttä.

Osallistuva Vantaa -ohjelma rakentaa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi valtuustokauden mittaiset tavoitteet ja toimenpiteet, joita jalkautetaan toimialojen osallisuussuunnitelmiin ja sitä kautta palvelutuotantoon. Samalla kehitetään sisäisiä toimintatapoja, järjestelmiä sekä raportointia työskentelyn vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaatoroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin.

Toimialan viestintä nykyaikaistuu, kun otetaan käyttöön uusi Vantaa.fi-verkkopalvelu, jossa toimialan sisällöt ovat entistä paremmin esillä. Palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan koordinaatiota ja työn tueksi laaditaan toimialan markkinointisuunnitelma.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	21	21	24
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	2	7
Henkilöstön kokonaismäärä	22	23	31

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö % *)	-	2,8	2,9	3,4
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1–5) **)	4,2	4	4	
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus ***)	-	-	-	35

*) Uusi tunnusluku 2020.

**) Tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka.

***) Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku 1.1.2022 (korvaa edellisen).

16 37

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	2 146	2 159	2 256	2 256	2 290	2 325	2 360
Menot	-19 607	-20 849	-20 651	-20 651	-20 890	-21 312	-21 741
Toimintakate	-17 461	-18 690	-18 395	-18 395	-18 600	-18 987	-19 381

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	75	303	348	348
Maksutulot	1 072	1 317	1 317	1 317
Tuet ja avustukset	374	111	111	111
Muut tulot	282	386	438	438
Sisäiset tulot	343	42	42	42
Tulot yhteensä	2 146	2 159	2 256	2 256
Henkilöstömenot	-10 486	-11 289	-11 465	-11 465
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 826	-2 084	-2 257	-2 257
Sisäisten palvelujen ostot	-14	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 489	-1 506	-1 572	-1 572
Avustukset	-961	-1 212	-1 230	-1 230
Vuokramenot	-189	-177	-177	-177
Sisäiset tilavuokrat	-4 626	-4 562	-3 933	-3 933
Muut menot	-15	-19	-19	-19
Menot yhteensä	-19 607	-20 849	-20 651	-20 651
Toimintakate	-17 461	-18 690	-18 395	-18 395
Poistot	-389	-413	-398	-398
Vyörytykset	641	0	0	0
Tilikauden tulos	-17 209	-19 103	-18 793	-18 793

Toiminnan kuvaus

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtäväkenttä on hyvin monipuolinen. Kaupunginkirjaston, Vantaan aikuisopiston ja kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa, elinikäistä osaamista ja oppimista sekä itsensä monipuolista kehittämistä. Pyrkimyksenä on edistää myös aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisuutta, demokratiaa, sananvapautta, maahanmuuttajien kotoutumista, yhteisöllisyyttä ja moniarvoisuutta.

Kirjasto- ja asukaspalvelut vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisäilytykseen, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä, kansalaisopisto-opetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen sekä avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä, kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta ja sähköisen asiointin tuen kehittämisestä. Palvelualue ylläpitää kaupungin asukastiloja, tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-apu-toimintaa laajassa verkostossa.

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi palvelualueen toimintaympäristöön. Vuonna 2023 voimaan astuva uudistus edellyttää palvelujen uusien rajapintojen ja kuntaan jäävän hyvinvointityön määrittelyä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kirjasto- ja asukaspalvelut tarjoaa apua, välineitä ja sisältöjä monilukutaidon tueksi, edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolinen palveluvalikoima ja laadukkaita asiointikokemuksia.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinoitua ja kaupungin monikanavaista ja -paikkaista asiointipalvelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden kunnan ja hyvinvointialueiden tarpeita. Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteutetaan kaupunkitasoisilla uusilla palveluavauksilla, minkä lisäksi kukin kirjasto tuottaa alueensa asiakaskunnalle suunnattua toimintaa. Vuoden 2022 kohderyhmäksi on valittu nuoret. Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyö jatkuu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa sovitujen yhteisten linjausten mukaisesti. Kirjastot tarjoavat vantaalaisille monipuolisen ja uudistuvan kokoelman.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön mahdollisesti rahoittamien projektien avulla.

Kirjaston sisälogistiikan automaation parantamista jatketaan laiteinvestointien turvin ja vapautunutta työpanosta ohjataan lisääntyneisiin lakisääteisiin tehtäviin. Helmet-sivustouudistus on käynnissä. Helmet-yhteistyön kehittämisen yhteydessä selvitetään mahdollisen keskittämisen hyötyjä. Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Palvelualueen tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palveluissa huomioidaan pandemia-ajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus. Palveluita tuotetaan myös etänä ja digitukea kehitetään. Hyvinvointialueiden perustamiseen varaudutaan määrittelemällä kuntaan jäävän hyvinvointityön kokonaisuus sekä kuvaamalla hyvinvointialueiden ja kunnan väliset rajapinnat asiointi- ja neuvontapalveluiden osalta. Avomien kohtaamispaikkojen toimintamalli kuvataan.

Kirjasto 2030 -ohjelman verkkosivusto on valmistunut. Sivuston kautta voi seurata ohjelman toteutuksen etenemistä. Ohjelman toimenpiteitä täydennetään ja arvioidaan vuosittain. Asiakkaat otetaan mukaan ideoimaan tulevia toimenpiteitä. Vuonna 2023 valmistuvan Kivistön kirjaston tilojen ja toiminnan suunnitteluun panostetaan. Kirjaston automaatiota kehitetään edelleen, jotta voidaan taata resurssien riittävyys ja oikea kohdentaminen kaupungin kasvaessa.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyö käynnistyy. Työn tavoitteena on, että Vantaasta tulee monikanavaisen asiakaspalvelun edelläkävijä. Vision ja kehittämissuunnitelman myötä kaupungin asia-

kaspalvelumalli on ajantasainen, dynaaminen, eteenpäin katsova, kaupunkitasoinen ja tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiva. Tavoitteena on odotukset ylittävä asiakaskokemus, johon kaikki kaupungin toimijat ja päättäjät ovat sitoutuneita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	208	202	204
Määräaikaisen henkilöstön lkm	126	231	231
Henkilöstön kokonaismäärä	334	433	435

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kirjastopalvelut				
kävijät	2 196 182	1 900 000	1 900 000	1 900 000
aineistolainojen määrä	2 561 410	2 900 000	2 500 000	2 400 000
aineistolainaus/asukas	11	12,5	11	10
aineistomääräraha euroa/asukas	4,63	5	5	5
toimintamenot/ asukas	38,5	39,5	39	36,8
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	34 739	33 000	33 000	30 000
opetustuntien kokonaismäärä	47 979	47 400	47 400	40 000
kurssien määrä	2 024	1 900	1 900	1 800
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 031	1 400	1 400	1 000
aikuisten perusopetuksen opiskelijat *)	104	120	120	140
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat *)	210	200	200	200
oman maksutulon osuus budjetista %	38 %	31 %	31 %	31 %
Kuntalaispalvelut				
Palvelualueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	142	170	160	140
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaan infon palvelukontakteista (%) *)	-	4 %	6 %	7 %
Asiakaskontaktien ja virtuaalisten kohtaamisten määrä / vuosi *)	-	330 000	330 000	420 000
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa *)	-	5 500	6 000	6 000

*) Uusi tunnusluku 2020 (Vuoden 2022 laskennassa on mukana koko kuntalaispalveluiden asiakasmäärä).

16 33

Kulttuuri

16331

Kulttuuripalvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	321	365	365	365	370	376	382
Menot	-7 174	-7 720	-7 594	-7 594	-7 746	-7 900	-8 058
Toimintakate	-6 853	-7 355	-7 229	-7 229	-7 375	-7 524	-7 677

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	19	11	11	11
Maksutulot	33	174	174	174
Tuet ja avustukset	186	140	140	140
Muut tulot	27	40	40	40
Sisäiset tulot	56	0	0	0
Tulot yhteensä	321	365	365	365
Henkilöstömenot	-2 425	-2 498	-2 431	-2 431
Asiakaspalvelujen ostot	-3	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-1 173	-1 523	-1 382	-1 382
Sisäisten palvelujen ostot	-2	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175	-222	-259	-259
Avustukset	-1 228	-1 314	-1 314	-1 314
Vuokramenot	-30	-14	-14	-14
Sisäiset tilavuokrat	-2 139	-2 147	-2 192	-2 192
Muut menot	-1	0	0	0
Menot yhteensä	-7 174	-7 720	-7 594	-7 594
Toimintakate	-6 853	-7 355	-7 229	-7 229
Poistot	-269	-380	-448	-448
Vyörytykset	-451	0	0	0
Tilikauden tulos	-7 573	-7 735	-7 676	-7 676

Toiminnan kuvaus

Vantaan kulttuuripalvelut on taiteen, kulttuurin ja historian asiantuntijaorganisaatio. Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuripalveluiden perustehtävä on mahdollistaa koskettavaa kulttuuria, kohtaamisia ja elämyksiä.

Kulttuuripalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisäiltörikkaaseen hyvinvointiin, sivistymiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Kasvavana kohderyhmänä ovat kaupunkilaisten lisäksi muualta tulevat festivaalivieraat sekä koti- että ulkomaalaiset matkailijat.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti kulttuurin keinoin.

Keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Vapaa-ajan lautakunnan maaliskuussa 2021 hyväksymä Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030 asiakirjan tavoitteet ja sisällöt rakentavat Vantaasta kiinnostavaa kulttuurikaupunkia.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin elinvoimaohjelman toteutumista. Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Suurten tapahtumien määrä kasvaa ja lisää kaupungin tunnettuutta tapahtumien kaupunkina. Kulttuuri tuodaan asukkaiden lähelle useilla asuinalueilla ja monipuolista yhteistyötä kulttuurikeskitymien kanssa lisätään. Kulttuuritalo Martinuksen ja Lumosalin ohjelmistojen ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhä avoimempaan suuntaan yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. Oopperayhteistyö uudistuu ja monipuolistuu.

Lastenkulttuurikeskus Pessi kehittää toimintaansa entistä avoimempaan ja saavutettavampaan suuntaan uusissa tiloissaan Tikkurilassa. Itä-Vantaalle avautuu uusi lastenkulttuurikeskus Håkansbölen kartanon Pyykkituvan peruskorjauksen myötä. Hakunilan alueen lasten ja perheiden monimuotoisuus ja palveluiden saavutettavuus huomioidaan erityisesti sen toiminnassa. Tikkurilassa sijaitsevan Kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus valmistui kesällä 2021. Tilojen käyttöä kehitetään erityisesti aamupäivisin ja viikonloppuisin, jolloin niitä voivat hyödyntää myös peruskoululaiset, lastenkulttuuri ja muut toimijat. Perusopetuksen yhteydessä toteutettavan harrastustoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä Harrastusten Vantaa -hankkeen kanssa. Tempo-orkesteri ja Taidekaruselli-harrastukset jatkavat osana sitä.

Vuosina 2021–2024 Vantaan kaupunginmuseon ja Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyöhankkeena toteutetaan 1980-luvun ja 1990-luvun modernin rakennuskannan inventointi Tavoitteena on saada kokonaiskuva Vantaalla 1980- ja 1990-lukujen aikana rakennetuista kohteista, jotta niiden kulttuurihistoriallinen arvotus olisi mahdollista. Toimiala selvittää kaupunginmuseon kanssa Kuninkaantien virkistys-, tapahtuma- ja matkailumahdollisuuksia ja laatii suunnitelman, jolla Vantaan historiallinen helmi saadaan kunnostettua aktiiviseen käyttöön.

Vantaan taidemuseo Artsin koordinoima ja Taiteen edistämiskeskuksen tukema poikkihallinnollinen Aviapolis ja taide -hanke tuottaa vuoden 2022 aikana Aviapoliksen suuralueelle taiteen yleissuunnitelman. Taiteilijaresidenssitoiminta suunnitellaan käynnistettäväksi vuonna 2022 kulttuuripalveluiden sisäisenä työskentelyresidenssinä Vantaan taidemuseon koordinoimana ja yhteistyössä Taideyliopiston, Aviapoliksen aluehankkeen ja Vantaalla toimivien yritysten kanssa. Håkansbölen kartanoaluetta kehitetään kestäväksi kulttuurimatkailukohteeksi.

Kulttuuripalveluiden toiminta avustuksineen ja osallistavine hankkeineen tuottaa hyvinvointia koko elämänkaarella, painotusten ollessa lasten ja nuorten, sekä seniori-ikäisten hyvinvointia ja kaupungin elinvoimaa sekä vetovoimaa edistävissä toimenpiteissä. Osallistavalla työotteella ja myönteisen erityiskohtelun toimenpiteillä vähennetään kaupunginosien eriarvoistumista. Kulttuuripalveluiden toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvotyötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuurilinjausten vuosittain päivitettävä ja arvioitava toimenpideohjelma laaditaan ja toteutetaan laajassa yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on luoda elävää kaupunkikulttuuria sekä synnyttää yhteisöllisyyttä osallistaen asukkaita ja eri toimijoita siten, että jokaisella asuinalueella on omanlainen kulttuurinen yhteistoiminta, henki sekä toimintaan sopivia tiloja. Toiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Vuonna 2021 tehdyn Musiikkiopiston selvitystyön tulokset toteutetaan tai käynnistetään myöhemmin sovitussa aikataulussa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	122	120	120
Määräaikaisen henkilöstön lkm	25	24	25
Henkilöstön kokonaismäärä	147	144	145

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	363 199	230 000	250 000	250 000
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	2 640	2 647	2 521	2 521
Taiteen perusopetus euroa/oppilas	1 928	1 919	2 036	2 101
Taiteen perusopetus euroa/asukas	21,8	21,93	21,74	21,88
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	2	1,58	1,55	1,51
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas	6,1	5,73	5,63	5,65
Avustukset, euroa/asukas	4,7	5,67	5,6	5,4
Kävijämäärä kaupunginmuseossa	15 439	11 000	15 000	15 000
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	27 877	17 500	20 000	20 000
Käyttömenot euroa/asukas *)	53,2	54,12	53,93	52,75

*) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä.

16332

Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	1 044	1 016	1 047	1 047	1 062	1 078	1 094
Menot	-4 172	-4 183	-4 281	-4 281	-4 367	-4 454	-4 543
Toimintakate	-3 128	-3 168	-3 235	-3 235	-3 305	-3 376	-3 449

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1	1	1
Maksutulot	951	1 000	1 017	1 017
Tuet ja avustukset	90	10	23	23
Muut tulot	0	5	6	6
Sisäiset tulot	4	0	0	0
Tulot yhteensä	1 044	1 016	1 047	1 047
Henkilöstömenot	-3 324	-3 279	-3 306	-3 306
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-141	-186	-167	-167
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75	-45	-45	-45
Avustukset	-4	-2	-2	-2
Vuokramenot	-7	0	-7	-7
Sisäiset tilavuokrat	-616	-646	-736	-736
Muut menot	-5	-25	-19	-19
Menot yhteensä	-4 172	-4 183	-4 281	-4 281
Toimintakate	-3 128	-3 168	-3 235	-3 235
Poistot	-59	-61	-86	-86
Vyörytykset	-252	0	0	0
Tilikauden tulos	-3 439	-3 229	-3 321	-3 321

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2022 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1 100 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 500 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, vapaa-ajan lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaana opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1 600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Monikulttuurisen lastenorkesteri Tempon toiminnassa on mukana reilut 100 lasta.

Musiikkiopisto toimii 20 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut -yksikössä ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa. Uuden vuonna 2018 voimaan astuneen opetussuunnitelman mukaisen opetuksen siirtymäaika päättyi keväällä 2021 ja lukuvuoden 2021–2022 alussa kaikki oppilaat ovat uuden OPSin mukaisessa opetuksessa, jota opetusjärjestelyt tukevat. Esimerkiksi yhteismusisointia on järjestetty jokaiselle soitinryhmälle riittävästi ja oppilaiden valitsemat opintopolut toteutetaan. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin. Muutos mahdollistaa taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

16333

Kuvataidekoulu

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	363	313	322	322	326	331	336
Menot	-978	-949	-1 016	-1 016	-1 037	-1 057	-1 078
Toimintakate	-615	-636	-695	-695	-710	-726	-742

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	335	312	321	321
Tuet ja avustukset	28	0	0	0
Muut tulot	0	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	363	313	322	322
Henkilöstömenot	-663	-656	-663	-663
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-56	-43	-41	-41
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61	-43	-43	-43
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-7	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-189	-202	-264	-264
Muut menot	-1	-6	-6	-6
Menot yhteensä	-978	-949	-1 016	-1 016
Toimintakate	-615	-636	-695	-695
Poistot	-14	-20	-42	-42
Vyörytykset	-53	0	0	0
Tilikauden tulos	-681	-656	-736	-736

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäkitalossa, Kartanonkoskella Tiikun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Oppilaita lukuvuoden 2020–2021 alkaessa on 879. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin kuvataidekoulu.

Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja ja kerhotoimintaa peruskouluissa.

16 34

Liikunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	3 936	5 637	5 368	5 368	5 449	5 531	5 614
Menot	-25 509	-26 130	-26 120	-26 120	-26 643	-27 175	-27 719
Toimintakate	-21 573	-20 493	-20 752	-20 752	-21 194	-21 645	-22 105

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	2 868	4 492	4 781	4 781
Tuet ja avustukset	651	825	231	231
Muut tulot	368	251	285	285
Sisäiset tulot	49	70	72	72
Tulot yhteensä	3 936	5 637	5 368	5 368
Henkilöstömenot	-5 903	-6 292	-6 440	-6 440
Asiakaspalvelujen ostot	-7	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2 187	-2 935	-2 503	-2 503
Sisäisten palvelujen ostot	-12	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 205	-1 096	-1 060	-1 060
Avustukset	-1 386	-298	-1 236	-1 236
Vuokramenot	-470	-515	-485	-485
Sisäiset tilavuokrat	-14 332	-14 986	-14 389	-14 389
Muut menot	-6	0	0	0
Menot yhteensä	-25 509	-26 130	-26 120	-26 120
Toimintakate	-21 573	-20 493	-20 752	-20 752
Poistot	-3 236	-3 113	-3 253	-3 253
Vyörytykset	-1 568	0	0	0
Tilikauden tulos	-26 377	-23 606	-24 006	-24 006

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Liikuntaan aktivoimien perustehtäviin kuuluvat mm. työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen liikunnan kehittämiseen keskittyvät Liikkuva koulu ja Liikkuva päiväkotikokonaisuuudet sekä moninaiset hankekokoaisuudet. Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevässä määrin elämäntapa- ja fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarauskokous hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Liikuntaan aktivoiminnin tavoitteena on tarjota edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan painopisteenä ovat ikääntyvän väestön tarpeet kehittämällä erityisesti virtuaalijumppia sekä elintapaneuvontaa Hyvinvointimentoroinnin kautta. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavat Sporttikaveri -toiminta ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuon kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämässä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkoston. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapaikkojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin ja nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyy ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen jatkuu. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Uudistetut liikuntatilojen käyttö- ja maksuperusteet otetaan käyttöön. Tilavaraus- ja avustusjärjestelmien kehittämistä ja digisuunnitelman toteuttamista jatketaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle.

Liikkuva opiskelu -toimintamallia luodaan Yhdessä liikkeelle! -hankkeen kautta yhteistyössä lukio- koulutuksen ja ammattiopisto Varian kanssa. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen, kuraattoripalveluiden sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Koululaisten pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Ikääntyneiden palvelutarjonnan saavutettavuuden sekä soveltavan liikunnan kehittämiseen käynnistetään omat hankkeensa. Tasa-arvoista sporttia -hankkeessa kaupungin liikuntapalveluiden ja liikuntapalveluiden kanssa yhteistyössä toimivien toimijoiden palveluiden saavutettavuutta ja tasa-arvoisuutta arvioidaan ja tunnustetaan kehitystarpeita.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia sekä jatkamalla ohjatussa liikunnassa käyttöön otettujen digitaalisten palveluiden tarjoamista. Hyvinvointityön tavoitteista toimintaan -hankkeessa kehitetyt toimintamallit otetaan vakiintuneesti käyttöön esimerkiksi elintapaneuvonnan osalta.

Selvitetään Vantaan moottoriradan toiminnan edellytykset, kustannukset ja siirto liikunnan palvelualueen hallinnoitavaksi.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset ja kehittämällä Hobihobi.fi-verkkopalvelua. Näiden lisäksi otetaan käyttöön oma palvelunsa Kortteliliigan hallinnointiin ja erilaisten liikunnallisten kuntalaishaasteiden toteuttamiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	117	127	128
Määräaikaisen henkilöstön lkm	18	14	17
Henkilöstön kokonaismäärä	135	141	145

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kokonaiskulut, euroa/as.	107,69	113,24	114,6	106,57
Toimintatuotot, euroa/as.	24,2	24,34	23,88	21,86
Avustukset, euroa/as.	5,89	5,75	5,65	4,79
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	22,72	25 %	25 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	7,72	7	7,7	8
– uimahallien verorahoitusosuus, %	79 %	81 %	80 %	85 %
Toimitilaneliöt, m ²	85 768	87 965	87 885	91 894
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	66 %	70 %	70 %	66 %

16 35

Nuoriso

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	1 028	880	1 281	1 281	1 300	1 320	1 340
Menot	-9 040	-9 453	-10 085	-10 085	-10 287	-10 493	-10 703
Toimintakate	-8 012	-8 573	-8 804	-8 804	-8 987	-9 173	-9 363

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	3	30	30	30
Maksutulot	9	24	16	16
Tuet ja avustukset	990	785	1 194	1 194
Muut tulot	10	33	33	33
Sisäiset tulot	16	8	8	8
Tulot yhteensä	1 028	880	1 281	1 281
Henkilöstömenot	-4 149	-4 593	-5 455	-5 455
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-854	-838	-701	-701
Sisäisten palvelujen ostot	-25	-1	-3	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367	-299	-287	-287
Avustukset	-431	-439	-439	-439
Vuokramenot	-38	-36	-36	-36
Sisäiset tilavuokrat	-3 173	-3 247	-3 164	-3 164
Muut menot	-4	0	0	0
Menot yhteensä	-9 040	-9 453	-10 085	-10 085
Toimintakate	-8 012	-8 573	-8 804	-8 804
Poistot	-319	-234	-258	-258
Vyörytykset	-564	0	0	0
Tilikauden tulos	-8 895	-8 807	-9 062	-9 062

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden. Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10–20 prosentin osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna myös nuorisotyössä. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin keinoin. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yh-

teistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanvietto-voissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen keskeiset tavoitteet Nuorisopalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuorisotyön menetelmiä nuorten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa nuoret toimivat: nuorisotilojen lisäksi mm. oppilaitosympäristössä, kaduilla ja kauppakeskuksissa ja vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa kotiin vietävän työn keinoin. Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa laajennetaan palvelutarjontaa siten, että luodaan työpajatoiminnan oheen nuorille aikuisille soveltuvaa monipuolista maksutonta harrastustoimintaa sekä päihdeettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutusta paikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Tehdään selvitys ilman toisen asteen tutkintoa olevien, erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien vantaalaisten nuorten tilanteesta. Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä.

Vuonna 2022 jatketaan 2021 aloitettua vaikuttavuuden mallintamisen työtä. Työ on saatu hyvin käyntiin, mutta mallintamistyön monimutkaisuuden vuoksi se vie aikaa. Myös korona on hidastanut työn etenemistä, koska monimutkaisten asioiden mallintaminen ja hahmottaminen ei ole onnistunut kovin hyvin ainoastaan etätyössä. Vuoden 2022 aikana on tarkoitus päästä jo lähemmäksi indikaattoreiden ja mittareiden hahmottamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2022 jatketaan oppilaitoksissa toteutettavan erityisnuorisotyön kehittämistä, kun toiminta vakiintuu vakanssien myötä. Tavoitteena on oppilaitosnuorisotyössä päästä kristallisoimaan toiminnan keskiössä olevia tavoitteita ja niihin kohdistettavia toimenpiteitä. Hankkeen aikana on ollut mahdollista kokeilla ja kehittää mutta toiminnan vakiintuessa tulee selkeyttää toimintamallia, toiminnan tavoitteita ja mittareita sekä nuorisotyöntekijöiden roolia oppilaitoksissa entisestään yhteistyössä toisen asteen toimijoiden kanssa.

MEK-ohjelmakokonaisuuden sisällä toimivan koulunuorisotyön tulevaisuus ja kokonaisuus, jossa tätä työtä tehdään, tulee määritellä ja tutkia vakinaistamisen mahdollisuudet. Tarkasteluun tulee sisällyttää koulunuorisotyön lisäksi oppilaitosnuorisotyö ja hankkeella toteutettavan case manager -toiminnan kokonaisuus.

Nuorten työpajatoimintaa kehitetään tulevan vuoden aikana voimakkaasti. Tarkoituksena on löytää malli, jolla työpajat palvelisivat parhaiten sinne tulevien nuorten tarpeita samalla mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti toimien. Kehittämistyö on alkanut vuoden 2021 aikana, mutta varsinaisen toiminnallisen työn kehittäminen osuu suurelta osin vuodelle 2022.

Nuorten aikuisten palveluissa alkoi vuoden 2021 elokuussa miljoonan euron hanke, jolla vastataan korona-aikana kasvaneen nuorisotyöttömyyden haasteisiin. Hanke on nuorisopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteishanke ja hankkeen tavoitteena on saada 400 nuorta hankkeen palveluiden läpi kahden vuoden aikana.

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta edistävien työmuotojen kehittämisessä ja toiminnan saavutettavuuden parantamisessa. Alueellisessa nuorisotyössä tiloja on jouduttu pitämään kiinni niin paljon, että keskeisin työ on siinä, että nuoret löytävät takaisin toimintojen pariin.

Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia mm. liikunnan ja kulttuurin parissa pyritään luomaan jokaisen nuorisotilan yhteyteen. Uudenlaisia kumppanuuksia nuorten toiminnan järjestämiseksi kehitetään: Kolohongan nuorisotilalla kokeillaan nuorisotilatoiminnan toteuttamista ulkopuolisen toimijan toteuttamana ja ainakin Ylästössä ja Ilolassa kehitetään paikallisten vapaaehtoistoimijoiden ja nuorisopalveluiden yhteistoiminnassa toteutettavia avoimia nuorten iltoja.

Yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen kanssa tiivistetään, jotta löydetään tapoja tukea entistä paremmin myös maahanmuuttajataustaisia nuoria. Avustusten käyttöä seurataan myös tekemällä ennalta ilmoittamattomia käyntejä avustuksia saaneiden järjestöjen tapahtumiin ja toimintaan. Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta.

Syksyllä 2020 aloitettu työskentely vaikuttavuuden mallintamisen ja mittaamisen eteen on ollut vahvasti keskiössä vuonna 2021. Mallintamistyö on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2022 aikana.

Vantaan nuorisopalvelut on yhdessä Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Tampereen kaupunkien kanssa käynnistänyt tutkimushankkeen, jossa tutkitaan nuorten turvallisuuden tunteen muuttumista sekä hyvinvoinnin muutoksia koronan aikaan. Hankkeen päätoteuttaja on Nuorisotutkimusseura ry. Tutkimushanke alkaa vuoden 2021 aikana mutta painottaa pääasiassa vuodelle 2022.

Kehittämishankkeet vuonna 2022:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun (ESR)
- Case manager - Tuettuja siirtymiä toimintamalli (AVI)
- Art Space Vantaa - Etsivän kulttuurityön kokeiluhanke (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Nuorten paikkataju ja huolet korona-aikakaudella ja sen jälkeen -tutkimushanke. Nuorisotutkimusseura ry (OKM)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	82	93	101
Määräaikaisen henkilöstön lkm	32	37	47
Henkilöstön kokonaismäärä	114	130	148

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	234 124	360 000	250 000	250 000
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät) *)	150 053	105 000	160 000	160 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonotko ja Palajärvi)	5 787	7 500	7 500	7 500
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet **)	288	380	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	739	720	750	750
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	52	58	58	58
Käyttömenot/asukas	38,9	40,52	39,63	41,15
Avustukset/ asukas	1,92	1,9	1,86	1,81
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	20	20	21	21
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ²	15 815	15 533	15 642	15 571

*) Uusi tunnusluku TP2018 alkaen, luku kuvaa paremmin oman toiminnan onnistumista.

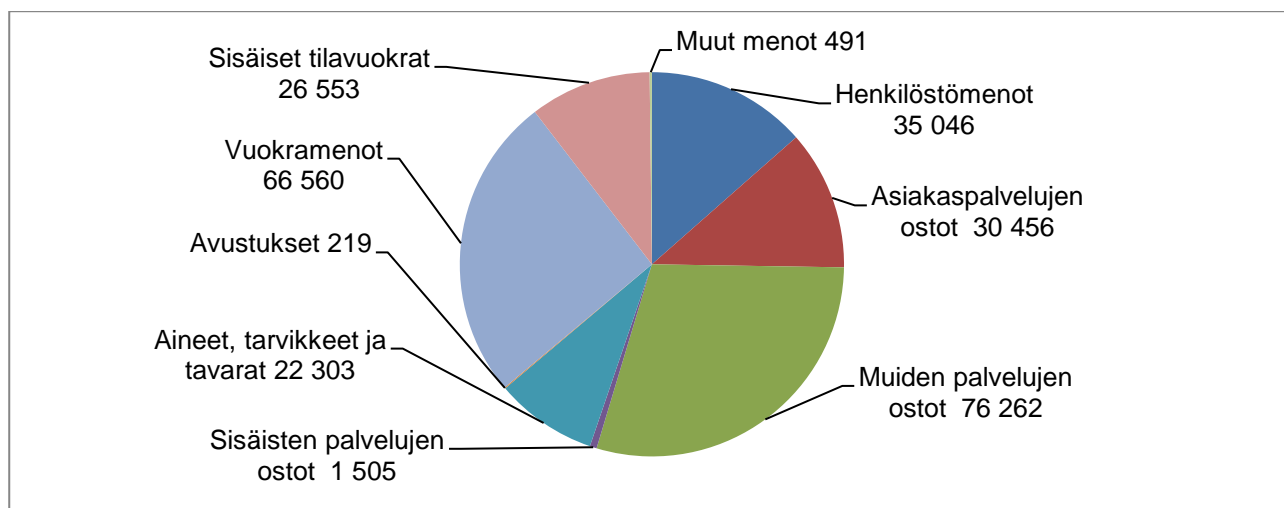
**) Luvut sisältävät vain työpajatoimintaan osallistuneet.

14

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	292 847	296 284	297 584	297 584	302 981	308 478	314 076
Menot	-236 044	-255 089	-259 396	-259 396	-264 314	-269 606	-275 003
Toimintakate	56 803	41 195	38 188	38 188	38 667	38 872	39 073

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	17 793	23 128	17 502	17 502
Maksutulot	36 347	21 875	26 973	26 973
Tuet ja avustukset	331	130	130	130
Muut tulot	56 812	63 026	66 310	66 310
Sisäiset tulot	181 564	188 126	186 670	186 670
Tulot yhteensä	292 847	296 284	297 584	297 584
Henkilöstömenot	-32 393	-34 854	-35 046	-35 046
Asiakaspalvelujen ostot	-32 451	-29 505	-30 456	-30 456
Muiden palvelujen ostot	-68 387	-73 748	-76 262	-76 262
Sisäisten palvelujen ostot	-1 337	-1 477	-1 505	-1 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 794	-23 961	-22 303	-22 303
Avustukset	-98	-237	-219	-219
Vuokramenot	-56 262	-62 557	-66 560	-66 560
Sisäiset tilavuokrat	-23 699	-28 224	-26 553	-26 553
Muut menot	-623	-527	-491	-491
Menot yhteensä	-236 044	-255 089	-259 396	-259 396
Toimintakate	56 803	41 195	38 188	38 188
Poistot	-97 354	-92 625	-92 650	-92 650
Vyörytykset	-9 083	0	0	0
Tilikauden tulos	-49 634	-51 430	-54 462	-54 462

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuoden 2022 aikana Vantaan ratikan suunnittelu etenee. Ratikkareitin varrelle valmistellaan parhailaan kaavarunkoa, jolla maankäytön potentiaalia reitin varrella tarkennetaan ja useita ratikkakatujen katusuunnitelmia valmistuu nähtäville. Seudullista yhteistyömallia ratikkakaluston ja -varikon osalta edistetään, mikäli Vantaa päättää syksyn 2021 kuluessa liittyä seudullisen raideliikenneyhtiön osamistajaksi.

Kaupungin kasvun veturina ratikka toimii sijoituksena pitkälle tulevaisuuteen tuoden mukanaan investointeja, työllisyyttä ja hyvinvointia piristämällä reitin varren alueiden kaupunkikehitystä ja ehkäisemällä segregatiota. Vantaan ratikka tukee myös Vantaan hiilineutraaliustavoitetta vuonna 2030. Valtio on MAL-sopimuksessa sitoutunut Vantaan ratikan suunnittelukustannuksiin 30 prosentilla (6,1 milj. euroa).

Helsingin seudun MAL-sopimus 2020–2031 on hyväksytty valtioneuvostossa 8.10.2020. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen. Suunnitelmakaudella muun muassa maankäyttö- ja rakennuslaki sekä luonnonsuojelulaki uudistuvat, ja vaikuttavat toimialan toimintaan. Määrällisiä tavoitteita sopimus asettaa ensimmäiselle neljälle vuodelle 2020–2023. Sitovana tavoitteena on asuntoasemakaavoituksen määrä, joka Vantaan osalta on yhteensä 960 200 k-m². Asuntotuotantotavoite on 2 640 asuntoa. Asuntorakentamiselle asetettua tavoitetta haastaa muun muassa rakennuskustannusten nousu.

Uusia rakentamismahdollisuuksia ohjataan Vantaalla etenkin keskustoihin, hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Lisäksi edistetään useita uusien kodikkaiden kaupunkipientaloalueiden kaavahankkeita. Myös kaupungin rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnissä.

Myönteisen erityiskohtelun (MEK) ohjelma kytketään valtion osin rahoittamaan Lähiöohjelmaan. Näillä määrärahoilla toimiala tehostaa alueiden julkisen kaupunkitilan kunnossapitoa ja kohentaa turvallisuutta kiinnittäen erityistä huomioita radan varren ja tulevan ratikan reitin varren keskuksiin. Vuoden 2021 aikana on toteutettu osallistuvaa budjetointia Havukosken, Länsimäen ja Mikkolan alueilla, missä asukkaat saivat ideoida ja äänestää 50 000 euron käytöstä aluetta kohti. Eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan vuonna 2022.

Toimialalla MATTI-järjestelmä on valmistuttuaan ollut kokonaisuudessaan käytössä noin vuoden verran. Järjestelmä toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana toimialan prosesseille aina kaupungin suunnittelun eri osa-alueista sen rakentamiseen ja kunnossapitoon saakka MATTI sujuvoittaa prosessien eteenpäin viemistä sekä kannustaa yksikkörajoja yhteistyöhön ja yhteiseen kehittämiseen. Käyttöönottoprojektin päättymisen jälkeen syksyllä 2020 siirryttiin jatkuvan kehittämisen vaiheeseen, jossa vuosittain valikoituja kehittämiskohteita viedään toteutukseen ja olemassa olevia tietoja lisätään. Isoja kehittämisen kokonaisuuksia ovat muun muassa sähköinen asiointi ja SAP-

integraatio. Henkilöstön koulutuksia, tukea ja yhteistyön kehittämistä jatketaan, jotta toimialan henkilöstö pystyisi hyödyntämään järjestelmää parhaalla mahdollisella tavalla omassa työssään.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusosalalle, mikä vaikuttaa erityisesti maanmyyntitavoitteisiin ja sitä kautta asuntotuotantoon.

Toimialan keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 milj. euroa vuonna 2022.
- Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia.
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi vuonna 2030.
- Kiertotaloutta edistetään.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti.
- Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	600	622	627
Määräaikaisen henkilöstön lkm	14	17	20
Henkilöstön kokonaismäärä	614	639	647

14 0

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Henry Westlin va.

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	6 225	5 524	5 774	5 774	5 861	5 950	6 040
Menot	-13 354	-14 169	-14 550	-14 550	-14 841	-15 138	-15 441
Toimintakate	-7 130	-8 645	-8 776	-8 776	-8 980	-9 188	-9 401

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	4	6	6	6
Maksutulot	5 823	5 403	5 653	5 653
Tuet ja avustukset	238	0	0	0
Muut tulot	11	0	0	0
Sisäiset tulot	148	115	115	115
Tulot yhteensä	6 225	5 524	5 774	5 774
Henkilöstömenot	-10 885	-11 477	-11 539	-11 539
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	-5	-5
Muiden palvelujen ostot	-1 282	-1 412	-1 959	-1 959
Sisäisten palvelujen ostot	0	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-269	-217	-252	-252
Avustukset	0	-133	-135	-135
Vuokramenot	-79	-80	-81	-81
Sisäiset tilavuokrat	-822	-833	-564	-564
Muut menot	-17	-12	-15	-15
Menot yhteensä	-13 354	-14 169	-14 550	-14 550
Toimintakate	-7 130	-8 645	-8 776	-8 776
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	841	0	0	0
Tilikauden tulos	-6 289	-8 645	-8 776	-8 776

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaa kuuluvat: Kaupunkiympäristölautakunta, Yhteiset palvelut sekä Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-144	-155	-107	-107	-109	-111	-114
Toimintakate	-144	-155	-107	-107	-109	-111	-114

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-133	-129	-96	-96
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-7	-23	-11	-11
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-2	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-144	-155	-107	-107
Toimintakate	-144	-155	-107	-107
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	132	0	0	0
Tilikauden tulos	-11	-155	-107	-107

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

14 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	2	0	0	0	0	0	0
Menot	-2 115	-2 445	-2 276	-2 276	-2 322	-2 368	-2 415
Toimintakate	-2 112	-2 445	-2 276	-2 276	-2 322	-2 368	-2 415

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	2	0	0	0
Henkilöstömenot	-1 886	-2 021	-1 789	-1 789
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	-5	-5
Muiden palvelujen ostot	-109	-267	-310	-310
Sisäisten palvelujen ostot	0	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23	-42	-51	-51
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-6	-5	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-88	-98	-110	-110
Muut menot	-3	-7	-7	-7
Menot yhteensä	-2 115	-2 445	-2 276	-2 276
Toimintakate	-2 112	-2 445	-2 276	-2 276
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	2 112	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-2 445	-2 276	-2 276

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtivat toimialan aktiivisesta talousohjauksesta, talousarvio-, kehys-, ja käyttösuunnitelmavalmistuksesta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoavat asukkaille ja muille sidosryhmille tietoa ja osallistumismahdollisuuksia kaupunkiympäristön toimialan järjestämiin palveluihin, suunnitelmiin, päätöksiin ja niiden vaikutuksiin liittyen. Lisäksi viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut koordinoi, kehittää, suunnittelee ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimii toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottaa toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena on valtuustokauden strategian jalkauttaminen ja sitä kautta palvelualueiden tukeminen sitovien tavoitteiden toteuttamisessa. Yhteiset palvelut ovat mukana muun muassa Tikkurilan toimitalohankkeen edistämisessä, Lapsiympäristöllinen kunta -valmiste-

lussa, Lähiöohjelman toteuttamisessa, MATTI-järjestelmän jatkokehittämissä, uuden SAP-järjestelmän käyttöönotossa, sähköisen arkistoinnin projektissa, sekä muissa toimiala- ja kaupunkitasoisissa kehittämishankkeissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2022 jatketaan päätöksentekoprosessien kehittämistyötä, tukipalveluprosessien kehittämistä ja palvelukuvauksien selkeyttämistä. Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Yhteiset palvelut jatkaa aktiivista, tarvelähtöistä toimialan esimiesten koulutusta. Toimialan henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen, sekä osallistuminen toimiala- ja kaupunkitasoisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen säilyvät yhteisten palveluiden keskeisinä kehittämistyön painopisteinä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	33	35	30
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	3
Henkilöstön kokonaismäärä	34	36	33

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Toimialan tiedotteiden määrä (kpl)	-	330	-	300

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	6 222	5 524	5 774	5 774	5 861	5 950	6 040
Menot	-11 096	-11 569	-12 167	-12 167	-12 410	-12 659	-12 912
Toimintakate	-4 874	-6 045	-6 393	-6 393	-6 549	-6 709	-6 872

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	4	6	6	6
Maksutulot	5 823	5 403	5 653	5 653
Tuet ja avustukset	238	0	0	0
Muut tulot	9	0	0	0
Sisäiset tulot	148	115	115	115
Tulot yhteensä	6 222	5 524	5 774	5 774
Henkilöstömenot	-8 867	-9 327	-9 654	-9 654
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 165	-1 121	-1 638	-1 638
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-243	-174	-200	-200
Avustukset	0	-133	-135	-135
Vuokramenot	-72	-75	-78	-78
Sisäiset tilavuokrat	-734	-735	-455	-455
Muut menot	-15	-5	-7	-7
Menot yhteensä	-11 096	-11 569	-12 167	-12 167
Toimintakate	-4 874	-6 045	-6 393	-6 393
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-1 403	0	0	0
Tilikauden tulos	-6 277	-6 045	-6 393	-6 393

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Uuden lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valvonta, jolla edistetään ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehditaan luonnon- ja ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumisesta Vantaalla. Lisäksi ympäristökeskus koordinoi koko kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä ja ympäristöjohtamisen kehittämistä. Ympäristökeskus vastaa kaupungin poikkihallinnollisesta Hiilineutraalius-strategiateemasta sekä Resurssiviisauden tiekartasta, joka linjaa kaupungin ympäristötavoitteet sekä ohjaa ja kehittää kaupungin ilmastotyötä.

Maankäytön strategisella suunnittelulla huolehditaan siitä, että Vantaan kaikki alueet voivat kehittyä ja uudistua omaleimaisina kokonaisuuksina. Hyvä elinympäristö houkuttelee yrityksiä sijoittumaan Vantaalle ja saa ihmiset valitsemaan kaupungin asuinpaikakseen. Yleiskaavoitus ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta vaalimisesta ja kehittämisestä. Kaavoituksella luodaan edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle ja palvelurakenteelle sekä kestäväälle kehitykselle osana

pääkaupunkiseutua. Kaavoituksen kautta luodaan kaupungille merkittävää varallisuutta. Suunnittelun ja toteutuksen laatua, resurssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti. Kaavoituksen ja tietopalveluiden viranomaistehtävät sisältävät muun muassa ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidon, poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut. Lisäksi valmistellaan nimistöasiat.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenetelyistä. Rakennusvalvonta edistää ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävä ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Tietopalvelut vastaavat kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta käsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja digitaaliset työtavat ovat edistyksellistä valtakunnallisesti. Työ tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään maankäytön tilannekuvia.

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue työskentelee yhdessä kaikkien toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Yhteistyö asukkaiden kanssa voimistuu. Yhteistyömme eri sidosryhmien ja metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa, korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä muiden kumppanimme kanssa on tiivistä. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuutta, kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja ympäristön laatua sekä tehokasta ja taloudellista hallintoa. Palvelualue vaikuttaa keskeisesti useiden kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö –palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki ja sen kestävä rakentaminen. Toimintaympäristö on kansainvälinen, tavoitteena on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Palvelualueen tavoitteena on olla eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjänä, kestävässä rakentamisessa, asukasyhteistyön toteuttajana sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 on hyväksytty syksyllä 2020. Sopimus on tehty valtion ja kuntien välillä. Sitä varten pääkaupunkiseudun kunnat ovat valmistelleet yhteisen suunnitelman. Sopimuksessa Vantaalle asuntotuotantotavoitteeksi asetettu yli 10 000 asuntoa ja lähes miljoona asumisen kerrosneliometriä neljän ensimmäisen sopimusvuoden aikana. Suuri osa rakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan Ratikan vaikutuspiiriin. Uuden MAL 2023 suunnitelman valmistelu on alkanut.

Ympäristökeskus koordinoi Vantaan ympäristö- ja ilmastotyötä. Vantaa aikoo olla hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää selkeitä tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä. Nämä tavoitteet on koottu resurssiviisauden tiekarttaan ja toimenpiteet toimialojen toteutussuunnitelmiin. Tiekartta on kaupungin strateginen ohjelma, joka päivitetään uudelle valtuustokaudelle. Päivityksen yhteydessä tiekarttaan lisätään myös entistä vahvemmin luonnon monimuotoisuus, jonka toimenpiteet tukevat ilmastotyötä. Ympäristökeskus kehittää seurantaan ja raportointiin Ympäristövahti-työkalua.

Ympäristökeskus on mukana monivuotisessa Horizon2020 -hankkeessa (CIRCulT), jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja suljettuun materiaalikiertoon rakennetussa kaupunkiympäristössä. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ja elinkeinoelämän välisen ilmastokumppanuuden kehittämistä ja käyttöönottoa.

Asukkaiden sitoutumista omaan ympäristöönsä tuetaan uudella lähiluontovuoden teemalla, jonka aiheeksi on suunniteltu alustavasti linnut.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin

valvontakohteisiin. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkärivastaanotosta ja eläinsuojeluvallonnasta.

Ympäristövalvonnan lisäresurssien myötä ympäristövalvonnan hakemukset, ilmoitukset ja asukas-yhteydenotot saadaan käsiteltyä nopeammin. Suurimmat hakemusryhmät ovat edelleen meluilmoi-tukset ja vapautushakemukset hulevesiviemäriin liittymisestä, lupapuolella korostuvat kiertotalous-toimintoihin liittyvät hakemukset ja neuvonta. Sähköinen asiointi on laajenemassa yhä useampiin hakemus- tai ilmoitustyyppihin.

Uuden elintarvikelain myötä elintarvikevalvontaan on tulossa uusi, toimipaikkakohtainen 150 euron suuruinen vuosivalvontamaksu. Valvontamaksulla katetaan lisääntynyt neuvonta ja ohjaus sekä pa-rannetaan elintarviketurvallisuutta. Vastaavaa maksua valmistellaan myös terveydensuojeluvalvon-nan käyttöön (lakiluonnos oli alkukesästä 2021 lausuntokierroksella) ja maksun on tarkoitus tulla käyttöön 2022.

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seudulliseen maan-käytön suunnitteluun. Uuden MAL 2023 -suunnitelman laatiminen on käynnissä; vuoden 2021 ai-kana siitä työstetään yhteistyössä luonnos. MAL 2023 täsmentää ja tarkistaa edellistä MAL 2019 -suunnitelmaa päivittyvien tavoitteiden ja toimintaympäristömuutosten perusteella. Maakuntakaavoja ei ole käynnissä. Naapurikuntien kanssa tehdään aktiivista suunnitteluyhteistyötä.

Vantaan yleiskaava 2020 hyväksyttiin keväällä 2021. Hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Yleiskaavassa luodaan edellytykset yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi seuraaviksi vuosikymmeniksi. Yleiskaavaa täsmentäviä suunnitelmia on käynnissä mm. ratikan kehityskäy-tävän alueella. Yleiskaavan toteuttamista valmistellaan aktiivisesti eri teemojen osalta. Valmiste-lussa käytiin laajaa keskustelua olemassa olevien pientaloalueiden kehittämisestä, mitä jatketaan erillisellä selvityksellä. Myös kaupan tilannetta on tarve tarkastella erillisellä selvitystyöllä.

Vehreyden ja luontoarvojen vaaliminen tiivistyvässä kaupungissa nousi teemana esiin yleiskaava-työn aikana. Tavoittelemme maisemaltaan kaunista ja kerroksellista sekä luonnoltaan monimuo-toista kaupunkia, joka sopeutuu ilmastonmuutokseen ja hillitsee sitä, ja palvelee ihmisten elämää. Valmisteilla olevassa viherrakenteen kehityskuvassa ”Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA” tarkenne-taan ja konkretisoidaan yleiskaavan sisältöä.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita vuodelle 2022 ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, re-surssiviisauden tiekartan toteuttaminen sekä alueellisen eriarvoisuuskehityksen ehkäiseminen. Vuosina 2020–2021 Mondon asemakaavamutoksessa pilotoitu prosessi, jossa hiilineutraalisuutta edistetään yhteistyön kautta, jalkautetaan laajempaan käyttöön. Puurakentamista edistetään vuonna 2021 tehtyjen linjausten mukaisesti osoittamalla puu- tai vähähiilisen rakentamiseen alueita Vantaan jokaisella suuralueella. Kaavoituksessa huomioidaan vahvasti kestävät kulkutavat, kohdellen kau-pungin eri alueita kuitenkin tasavertaisesti ja huomioiden eri kaupungin osien erityispiirteet.

Ratikkakaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti vilkkaaksi ja viihtyisäksi kaupunkiympäristöksi, ja asemakaavoituksen edistyminen ratikkahankkeen aikataulun mukaisesti varmistetaan.

Asuntokerrosalaa tuotetaan MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti vuosittain 240 000 k-m² (laskenta-perusteena keskipinta-ala 90 k-m²/asunto). Uusia rakentamismahdollisuuksia ohjataan vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittämiseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle ja vähähiilisen liik-kumisen edistämiseksi. Asuntotarjonnan monipuolistamiseksi käynnistetään useita uusien kodikkai-den kaupunkipientaloalueiden kaavahankkeita. Toimitilojen kaavoituksessa vastataan ketterästi elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin ja kehitetään kilpailukykyisiä työpaikka-alueita Tikkurilassa, Aviapoliksessa, Myyrmäessä ja Vehkalassa.

Vähintään 50 prosenttia kaavoitettavasta maa-alasta kohdentuu kaupungin maalle. Asemakaavat ohjaavat rakentamisen ja viheralueiden muodostaman kokonaisuuden kehitystä kansainvälisesti houkuttelevaksi ja kilpailukykyiseksi kaupunkiympäristöksi.

Tavoitteiden toteutumisen kannalta tärkeitä asemakaavahankkeita ovat mm. Ratikkakaupungin asemakaavoitus kokonaisuutena, Hakunilan keskustan laajennus, Tikkurilan keskustassa Jokiniemen kampus ja Tikkuri, Aviapolis Coren ja Muuran kaavaluonnokset sekä Kivistön ja Myyrmäen asemakorttelit.

Rakennusvalvonta edistää kestäväää ja sujuvaa rakentamista. Tavoitteena on myöntää rakennusluvat 2 500 asunnolle vuonna 2022. Tavoite pientaloasunnoille on 450 kpl. Rakennusvalvonta osallistuu toimintasuunnitelman laatimiseen pientalotuotannon lisäämiseksi.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Rakennusvalvonta edistää energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista kehittämällä lämmitysjärjestelmien valinnan ja suunnittelun ohjausta.

Rakennusvalvonnan vetovastuulla oleva rakennusjärjestyksen uudistaminen on aloitettu syksyllä 2021. Tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan vuonna 2023. Tämä edellyttää rakennusvalvonnan ohjeistuksen ajantasaistamista sekä yhteistyötä erityisesti asemakaavoituksen kanssa. Rakennusjärjestyksen uudistamisella pyritään myös sujuvoittamaan asemakaavoitusta ja edistetään hiilineutraalisuuden tavoitteita.

Vuonna 2022 rakennusvalvonta osallistuu kahteen valtakunnalliseen kehityshankkeeseen, joissa testataan tietomallien käyttöä rakennuslupavaiheessa. Tavoitteena on toisaalta helpottaa lupahakijan prosesseja ja toisaalta tehostaa lupakäsittelyä. Palvelujen kehittämisen painopisteenä on hyvä sähköinen asiakaspalvelu. Tietomallien käyttöä edistetään.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinnat koko maassa.

Tietopalveluiden toimintaa tukee valtuustokaudella 2017–2021 toteutettu suuri toimintatapa ja tietojärjestelmämuutos (MATTI ja Lupapiste), joka on luonut hyvän pohjan toiminnan kehittämiseksi ja digitalisaation hyödyntämiseksi. Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien kehittäminen jatkuu. Seurantaa ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun parantamiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ilmastomuutoksen kiihtyminen ja pandemian jatkuminen vaikuttavat voimakkaasti tulevaan suunnittelukauteen. Toimialan ja palvelualueen tehtävillä on keskeinen rooli näihin liittyvien uhkien torjumisessa ja ratkaisemisessa sekä vaikutuksiin varautumisessa. Samoin kansainvälinen toimintaympäristö ja siinä tapahtuvat muutokset näkyvät suoraan Vantaan elinkeinoelämässä ja kaupungin kasvussa sekä niiden kautta suunnittelussa ja rakentamisessa.

Toiminnan tavoitteita ovat olleet mm. kaupungin vahva kasvu ja lentokentän toimintaedellytysten varmistaminen ja kehittäminen. Uudessa tilanteessa tavoitteiden säilyessäkin niihin vastaaminen edellyttää uusia innovatiivisia ratkaisuja, menetelmien ja seurannan kehittämistä sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että sidosryhmien kanssa. Haasteena on löytää vaikuttavimmat ja taloudellisesti kestäväät ratkaisut. Nopea kasvu vaatii myös toimia segregaaion ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Kaupunkiympäristön toimivuus ja kilpailukyky turvataan.

Helsingin seudun uuden MAL-suunnitelman valmistelu on alkanut vuonna 2020. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen. Sen lisäksi paneudutaan kolmeen ajankohtaiseen kärkeen: yhteiskunnan murrokseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja Helsingin seutuun osana maailmaa.

Suunnitelmakaudella maankäyttö- ja rakennuslaki sekä luonnonsuojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Niiden vaikutukset näkyvät voimakkaasti palvelualueella. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan tulevat muutokset. Lakimuutokset edellyttävät useiden prosessien ja toimintatapojen perusteellista läpikäyntiä.

Palvelualueen toimintaympäristön muutoksia tuo tulevan maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset kaavoituksen digitalisoinnissa, mallintamisessa sekä valtakunnallisessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmä hankkeessa. Valtuustokauden aikana osallistutaan ympäristöministeriön digitaalisen kaavoituksen tietomallien ja yhteisten toimintatapojen kehittämiseen RYHTI-hankkeessa sekä meillä tulee olla valmiudet liittyä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYTJ) lähivuosina. Palvelualue osallistuu myös muiden ministeriöiden digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	134	140	144
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	6	7
Henkilöstön kokonaismäärä	140	146	151

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	23	40	40
Uusi asuntokerrosala k-m ²	196 841	239 146	240 000	240 000
Poikkeamispäätökset	75	95	75	75
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	517 107	520 124	400 000	380 000
Aloitettut asunnot	2 621	2 942	2 400	2 500
Aloitettut rakennukset, kpl	549	476	500	480
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	255	273	300	300
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 458	1 503	1 800	1 800
Eläinlääkärin potilaat	5 758	5 728	5 500	5 700
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	80	93	130	130

14 5

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Henry Westlin va.

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	286 623	290 760	291 810	291 810	297 120	302 528	308 037
Menot	-222 689	-240 920	-244 846	-244 846	-249 473	-254 468	-259 563
Toimintakate	63 933	49 840	46 964	46 964	47 647	48 060	48 474
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt							
Tulot	88 900	82 251	81 529	81 529	82 754	83 998	85 260
Menot	-122 338	-127 412	-129 268	-129 268	-131 853	-134 490	-137 180
Toimintakate	-33 438	-45 161	-47 739	-47 739	-49 099	-50 493	-51 921

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	17 789	23 122	17 496	17 496
Maksutulot	30 518	16 459	21 320	21 320
Tuet ja avustukset	93	80	80	80
Muut tulot	39 569	42 212	42 212	42 212
Sisäiset tulot	932	379	421	421
Tulot yhteensä	88 900	82 251	81 529	81 529
Henkilöstömenot	-19 211	-20 846	-21 558	-21 558
Asiakaspalvelujen ostot	-32 448	-29 490	-30 441	-30 441
Muiden palvelujen ostot	-59 812	-65 571	-66 651	-66 651
Sisäisten palvelujen ostot	-462	-404	-421	-421
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 546	-5 423	-4 649	-4 649
Avustukset	-93	-104	-84	-84
Vuokramenot	-2 727	-2 599	-2 466	-2 466
Sisäiset tilavuokrat	-2 875	-2 891	-2 947	-2 947
Muut menot	-164	-84	-52	-52
Menot yhteensä	-122 338	-127 412	-129 268	-129 268
Toimintakate	-33 438	-45 161	-47 739	-47 739
Poistot	-50 981	-44 666	-46 078	-46 078
Vyörytykset	-9 835	0	0	0
Tilikauden tulos	-94 254	-89 827	-93 817	-93 817

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: Kaupunkitilalautakunta, Kadut ja puistot -palvelualue sekä Kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntovuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta) sekä varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-38	-65	-80	-80	-82	-83	-85
Toimintakate	-38	-65	-80	-80	-82	-83	-85

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-35	-52	-63	-63
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2	-11	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-38	-65	-80	-80
Toimintakate	-38	-65	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	38	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-65	-80	-80

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50

Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	36 275	26 955	26 634	26 634	27 035	27 442	27 855
Menot	-38 487	-43 400	-38 396	-38 396	-39 164	-39 947	-40 746
Toimintakate	-2 213	-16 445	-11 762	-11 762	-12 129	-12 505	-12 891

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	4 550	9 985	4 800	4 800
Maksutulot	29 172	14 860	19 674	19 674
Tuet ja avustukset	87	80	80	80
Muut tulot	1 740	1 800	1 800	1 800
Sisäiset tulot	725	230	280	280
Tulot yhteensä	36 275	26 955	26 634	26 634
Henkilöstömenot	-10 278	-11 399	-10 963	-10 963
Asiakaspalvelujen ostot	-338	-291	-441	-441
Muiden palvelujen ostot	-20 097	-23 030	-19 285	-19 285
Sisäisten palvelujen ostot	-282	-215	-226	-226
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 050	-3 870	-3 108	-3 108
Avustukset	-93	-100	-80	-80
Vuokramenot	-2 087	-2 172	-1 975	-1 975
Sisäiset tilavuokrat	-2 256	-2 308	-2 305	-2 305
Muut menot	-6	-14	-15	-15
Menot yhteensä	-38 487	-43 400	-38 396	-38 396
Toimintakate	-2 213	-16 445	-11 762	-11 762
Poistot	-50 764	-44 436	-45 810	-45 810
Vyörytykset	-3 614	0	0	0
Tilikauden tulos	-56 590	-60 881	-57 572	-57 572

Toiminnan kuvaus

Kadut ja puistot vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelelee maankäytösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia muun muassa rakentamiselle ja liikenteelle. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Vantaan nykyinen organisaatiomalli vaikuttaa toimialan toiminnan kehittämiseen mm. asukasysteistyötä liisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ja Lähiöohjelma ohjaavat toimintaa osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja valtion välinen MAL-sopimus 2020 määrittelee mo-

nipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Kadut ja puistot -palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Koronapandemia ei ole suoraan vaikuttanut palvelualueen toimintaan ja tuottavuuteen. Asiantuntijat olivat pääosin kaikki tuottavasti etätöissä ja katujen ja puistojen rakentaminen sekä kunnossapito ja tarkastustoiminta jatkuivat lähes ennallaan tietyin turvajärjestelyin. Välillisesti pandemia tulee vaikuttamaan tuleviin vuosiin, koska kaupungin verotulojen pieneneminen ja toisaalta työttömyydestä aiheutuvien menojen lisääntyminen vaikuttavat investointien ja käyttötalouden määrärahoihin. Pandemia on selvästi lisännyt puistoalueiden käyttöä, ja sen myötä tuntuvasti lisännyt myös niiden siivoustarvetta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- MATTI-toimintamallien parantaminen.
- Vantaan ratikan katu- ja alustavien rakennussuunnitelmien laatiminen.
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueetta koskevien toimenpiteiden jatkaminen.
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen.
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman jatkaminen.
- Infran korjausvelan kasvun pysäyttäminen.

Toimialalla MATTI-järjestelmä on ollut kokonaisuudessaan käytössä noin vuoden verran. Katujen ja puistojen palvelualueella se on tarkoittanut, että yleisten alueiden lupia hallitaan MATTI-alustalla, integraatiossa Lupapisteen kanssa. Myös valvontakohteiden tiedot ja valvontaprosessit hallitaan tällä yhteisellä alustalla. Piirustusarkisto on siirretty MATTIin, jonne suunnittelun myötä uudetkin suunnitelmakuvat jäävät talteen. Julkisen kaupunkitilan omaa suunnittelua tehdään Novapoint-järjestelmällä, joka on osa MATTI-kokonaisuutta.

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa käytetään tietomallitekniikkaa, jonka hyödyntämistä kehitetään myös rakentamisessa suunnitelmallisesti. Rakentamisprojektit operoidaan rakentajien kanssa TrimbleConnect-alustalla integraatiossa M-Filesin hankeyhteistyö-tietovaraston kanssa. Infraomaisuuden (katu- ja viheralueet) tietoja rikastetaan ja kehitetään edelleen kaupunkimallissa, jotta ylläpito olisi mahdollisimman toimivaa ja palvelisi julkisen kaupunkitilan toteuttamisen kokonaishallintaa. Lisäksi tukiprosesseista hankinnat ja infran suunnittelun ja toteutuksen ohjelmointi operoidaan MATTI-alustan kautta. Operatiivisten ja tukiprosessien kautta palvelualueella on jatkuva ajantasainen tilannekuva kokonaisuudesta helposti saatavilla.

MATTI käyttöönottoprojektin päättymisen jälkeen syksyllä 2020 siirryttiin jatkuvan kehittämisen vaiheeseen. Vuoden 2022 osalta se tarkoittaa järjestelmän osalta priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektiin ja pienkehityksen puitteissa sekä olemassa olevan tiedon parantamista. Toiminnan ja osaamisen tasolla yhteistyön kehittämistä jatketaan ja koulutuksia ja tukea tarjotaan, jotta toimialan henkilöstö pystyisi hyödyntämään järjestelmää parhaalla mahdollisella tavalla omassa toiminnassaan. Isoja kehittämisen kokonaisuuksia ovat muun muassa sähköinen asiointi ja SAP-integraatio.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutamme toimintatapojamme, jotta voimme hyödyntää alustan mahdollisuuksia ja tietoja parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa.

Vantaan ratikka (Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis-lentoasema) liittyy vahvasti muun muassa uuden yleiskaavan mukaiseen kaupunkirakenteen tiivistämiseen sekä segregaatiokehityksen estämiseen sekä tukee osaltaan myös kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Katu- ja alustavaa rakennussuunnittelua sekä ratasähkö- ja liikennevalosuunnittelua jatketaan ja vuonna 2022 useita ratikkakatu- katusuunnitelmia valmistuu nähtäville. Myös ratikan suunnittelussa hyödynnetään laajasti MATTI-hankkeen hankeyhteistyömodulia. Helsingin kaupunki on yhtiöittävässä HKL:n kokonaisuutena metroluoketoimintaan liittyviä osia lukuun ottamatta Kaupunkiliikenne Oy:ksi suunnitelmien mu-

kaan 1.1.2022 alkaen. HKL:n yhtiöittäminen mahdollistaa selvitysten perusteella tiiviin ja taloudellisesti sekä toiminnallisesti kannattavan yhteistyön kaupungin kannalta. Seudullista yhteistyömallia ratikkakaluston ja -varikon osalta edistetään aktiivisesti mm. perustettavaan kaupunkiraideliikenne-konserniin pikaratikkavarikoista ja kalustohankinnoista vastaavan tytäryhtiön ”RV Kalusto ja Varikko Oy:n” kanssa, mikäli Vantaa päättää syksyllä 2021 liittyä em. yhtiön omistajaksi CP-osakesarjan osalta.

Vantaan tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi toteutamme resurssiviisauden tiekarttaa, kaupungin strategista ohjelmaa, joka päivitetään uudelle valtuustokaudelle. Kadut ja puistot -palvelualue toteuttaa ohjelmaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen olosuhteita, mahdollistamalla bussiliikenteen sähköistymistä, toteuttamalla laadukasta pyöräilyn ja kävelyn väylästä, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä muun muassa rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän. Resurssiviisaampia rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja etsitään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli hiilinieluinä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden mukaisesti liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta ja tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatuikäviä, kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään muun muassa edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa. Vuoden 2021 kesällä sähköpotkulautoja tarjoavat yritykset aloittivat toimintansa Tikkurilassa. Kaupunki kehittää palvelua edelleen yhdessä toimijoiden ja seudun muiden kaupunkien kanssa, jotta siitä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen kaikille osapuolille.

Vuonna 2022 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksytyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen alueilla seurataan vuoden 2021 syksyllä alkanutta pilottia, jossa kaupungin omistamilta tonteilta vuokrataan tilapäisiä pidempiaikaisia pysäköintipaikkoja halukkaille. Kokeilun jatkosta päätetään kokemusten perusteella syksyllä 2022.

Vuonna 2021 on toteutettu osallistuvaa budjetointia Myönteisen erityiskohtelun (MEK) mukaisilla Havukosken, Länsimäen ja Mikkolan alueilla. Asukkaiden toteutettaviksi äänestämät hankkeet toteutetaan vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 aikana jatketaan uuden viheralueiden palveluverkkosuunnitelman (2021–2030) tekoa. Se on jatkoa aiemmille viheralueohjelmille (2001–2010 ja 2011–2020). Päivitystarpeita synnyttävät muun muassa Vantaan uusi yleiskaava, voimakas väestönkasvu, suunnitteilla oleva viherrakenteen strateginen kehityskuva sekä monet muut viimeisen kymmenen vuoden aikana tehdyt kaupungin linjaukset.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnitteluttamis- ja rakentamisresurssit ovat hyvin rajalliset, mutta katujen ja puistojen korjausvelan kasvua pyritään hillitsemään määrätietoisella panostuksella yleisen kaupunkikuvan kohentamiseen sekä tiedossa olevien kohteiden korjaamiseen ja korjaussuunnitelmien toteutukseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-toimintamallin käyttöönotto.
- Osallistuminen toimitilauudistukseen.
- Osallistuminen kaupungin elinkeino-ohjelman toteuttamiseen.
- Osallistuminen toimialan avainhankkeisiin.

Katujen ja puistojen palvelualueen rooli MATTI-hankkeessa on merkittävä paitsi jo toteutettujen prosessien määrittelyssä ja kehittämisessä, mutta myös käyttöönoton jälkeisessä johtamisessa. Uudet toimintatavat edellyttävät esimiehiltä muutosjohtajuutta ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esimiesosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Palvelualueen toimintaa kehitetään edelleen kumppanuuksia hyödyntäen ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Asukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita.

Kaupungin uutta toimitaloa Tikkurilaan suunnitellaan. Kadut ja puistot - palvelualue osallistuu suunnittelutyöhön omalla erityisasiantuntemuksellaan muun muassa liikkumistapoihin liittyen. Maastotöiden tukikohtatoiminnat pyritään keskittämään Voimalantien ja Koisotien tukikohtiin, jolloin erillisistä pienistä tukikohdista voidaan luopua.

Lisäksi palvelualue osallistuu kaupungin elinkeino-ohjelman toteuttamiseen kehittämällä sekä Tikkurilan jokirantaa että Kuusijärveä Sipoonkorven kansallispuiston porttina ja osallistuu omalla panoksellaan toimialan avainhankkeiden edistämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Vakituisen henkilöstön lkm	262	260	260
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	7	7
Henkilöstön kokonaismäärä	267	267	267

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,65	1,89	1,85	1,9
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,3	0,28	0,3	0,3
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,55	0,54	0,55	0,57
Maanlajitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	40 889	54 700	54 000	57 600

14 51

Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	12 712	12 700	12 299	12 299	12 483	12 671	12 861
Menot	-58 703	-59 199	-65 000	-65 000	-66 300	-67 626	-68 979
Toimintakate	-45 991	-46 499	-52 701	-52 701	-53 817	-54 955	-56 118

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	12 712	12 700	12 299	12 299
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	12 712	12 700	12 299	12 299
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-32 109	-29 199	-30 000	-30 000
Muiden palvelujen ostot	-26 594	-30 000	-35 000	-35 000
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-58 703	-59 199	-65 000	-65 000
Toimintakate	-45 991	-46 499	-52 701	-52 701
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-45 991	-46 499	-52 701	-52 701

Toiminnan kuvaus

Koronapandemia vaikuttaa joukkoliikenteen taloudelliseen kestävyYTEEN. Lipputulosten pienentymisen myötä HSL:llä on arvioiden mukaan kertynyttä alijäämää 38 milj. euroa vuoden 2021 lopussa. Traficomien myöntämän koronatuen ehtojen myötä lippujen hintoihin voi tehdä vain indeksikorotuksia ja palvelutasoon voi tehdä korkeintaan 3 prosentin leikkaukset. Mikäli matkustajamäärä pk-seudulla ei saada nopeaan kasvuun, HSL joutuu etsimään vaihtoehtoisia keinoja toiminnan rahoituksen turvaamiseksi.

HSL:n arvioiden mukaan Vantaan lipputulot ovat 46,6 milj. euroa vuonna 2022, joka on 76 prosenttia vuoden 2019 toteumasta. Kustannusten puolestaan arvioidaan nousevan 114 milj. euroon vuoden 2020 tilinpäätöksen 109 milj. eurosta. Vantaan osuus joukkoliikenteen tuista on noin 1,47 milj. euroa. Arvioiden mukaan Vantaalle kertyy 15 milj. euroa HSL-alijäämää vuoden 2021 loppuun mennessä, joka tulisi kattaa lähivuosina. Vantaan subventioaste on HSL:n talousarvion mukaan nousemassa tavoiteltua 50 prosenttia korkeammaksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät kaupungin hiilineutraliustavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii tarvittavien latausjärjestelmien toteuttamisesta terminaaleissa.

Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata sukupuolten tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä. Matkaketjun turvallisuus on yksi tekijä tasa-arvoisessa liikkumisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia on vaikuttanut erittäin voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöön ja lipputuloihin. Tämä edellyttää sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pyritään kuitenkin pitämään hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2022 on saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa.

Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkaheippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Vantaan bussiliikenteessä tapahtuu vuoden 2022 aikana useita muutoksia Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien, Kivistön sekä Tuusulanväylän linjastosuunnitelmien mukaisesti. Näiden suunnitelmien myötä Vantaalla aloittaa kolme uutta runkolinjaa: Linja 300 (Elielinaukio – Pähkinärinne – Myyrmäki), linja 400 (Elielinaukio – Martinlaakso – Vantaankoski) ja linja 600 (Rautatientori – Kartanonkoski – Lentoasema). Seuraavana vuonna seuraavat suunnitelmien mukaiset poikittaiset runkolinjat 520 (Martinlaakso – Myyrmäki – Leppävaara – Matinkylä) ja 530 (Myyrmäki – Espoon keskus – Matinkylä).

HSL-alueen ensimmäinen pikaraitiotieliinja 550 (Itäkeskus – Keilaniemi) aloittaa tavoitteiden mukaan vuonna 2024. Tämä tulee parantamaan myös useiden vantaalaisten matkustajien matkaketjujen toimivuutta.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyä ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumiskäytön pysäkillä tai pysäkiltä määränpään. Kesällä 2021 kaksi yritystä aloitti sähköpotkulautojen vuokraamisen Tikkurilan ja Aviapoliksen alueille.

Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Jatkosuunnittelu on käynnistynyt ja jatkuu vuoteen 2023, jolloin päätetään rakentamisesta. Ratikan tuomia muutoksia bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyjä selvitetään ratikan suunnittelun yhteydessä. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	138 656	90 000	136 063	130 000

14 52

Varikko

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	6 878	6 242	6 242	6 242	6 359	6 479	6 601
Menot	-5 113	-5 339	-5 340	-5 340	-5 447	-5 556	-5 667
Toimintakate	1 765	903	902	902	912	923	934

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	962	1 584	1 509	1 509
Sisäiset tulot	5 916	4 658	4 734	4 734
Tulot yhteensä	6 878	6 242	6 242	6 242
Henkilöstömenot	-675	-705	-750	-750
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-894	-799	-789	-789
Sisäisten palvelujen ostot	-429	-600	-600	-600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 057	-1 074	-1 025	-1 025
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1 528	-1 632	-1 636	-1 636
Sisäiset tilavuokrat	-371	-390	-391	-391
Muut menot	-160	-140	-150	-150
Menot yhteensä	-5 113	-5 339	-5 340	-5 340
Toimintakate	1 765	903	902	902
Poistot	-1 051	-1 167	-1 170	-1 170
Vyörytykset	-89	0	0	0
Tilikauden tulos	625	-264	-268	-268

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa kadut ja puistot -palvelualueetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö-, paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalta.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhan-

kinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaat - Green Deal -sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa sekä urakoissa.

Voimaan tullut laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksesta sekä Green Deal -sopimuksen vaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Varikon tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa, eli kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja.

Ajoneuvojen paikannilaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä. Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämällä vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehdoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on että, kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista vähintään puolessa käytetään resurssiviisauden tiekartan mukaisesti vaihtoehtoisia polttoaineita vuoteen 2022 mennessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä toimintamallia. Hankintaprosessia kehitetään tiivistämällä yhteistyötä hankintakeskuksen kanssa sekä sähköisiä hankintajärjestelmiä hyödyntämällä. Kalustohankintojen puitesopimuksilla varaudutaan niin määrällisiin kuin laadullisiin kalustotarpeisiin.

Uusi kalustonhallintaohjelma otettiin käyttöön vuoden 2021 alusta, ja sen jatkokehityksen avulla pyritään edelleen tehostamaan toimintaa sekä parantamaan sisäistä asiakaspalvelua.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 395	1 280	1 440	1 440

14 30

Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	39 914	42 596	42 596	42 596	43 236	43 885	44 544
Menot	-25 110	-24 748	-25 792	-25 792	-26 308	-26 834	-27 371
Toimintakate	14 804	17 848	16 804	16 804	16 928	17 051	17 173

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	527	437	397	397
Maksutulot	1 345	1 599	1 646	1 646
Tuet ja avustukset	6	0	0	0
Muut tulot	37 829	40 412	40 412	40 412
Sisäiset tulot	207	149	141	141
Tulot yhteensä	39 914	42 596	42 596	42 596
Henkilöstömenot	-8 898	-9 395	-10 532	-10 532
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-13 119	-12 530	-12 352	-12 352
Sisäisten palvelujen ostot	-179	-189	-196	-196
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 496	-1 551	-1 539	-1 539
Avustukset	0	-4	-4	-4
Vuokramenot	-640	-428	-492	-492
Sisäiset tilavuokrat	-620	-583	-642	-642
Muut menot	-159	-70	-37	-37
Menot yhteensä	-25 110	-24 748	-25 792	-25 792
Toimintakate	14 804	17 848	16 804	16 804
Poistot	-217	-230	-268	-268
Vyörytykset	-6 259	0	0	0
Tilikauden tulos	8 327	17 618	16 536	16 536

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan kaupungin maa- ja asuntopoliittisten linjausten kehittämisestä ja toteuttamisesta. Kiinteistöomaisuuden kehittäminen, hallinnointi, ostaminen ja luovuttaminen sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinointi ovat oma selkeä vastuualueensa. Investointisuunnitteluun ja toteutukseen liittyvät osa-alueet kuten hankekehitys, toimitilahankeiden valmistelu, suunnittelu, rakennuttaminen sekä rakentamisen valvonta ovat palvelualueen ydintehtäviä. Palvelualueen yhtenä päävastuualueena on kaupungin mittauspalveluiden tuottaminen. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. 2022 henkilöstösuunnitelman mukainen vakituisen henkilöstön määrä palvelualueella on 193, mutta käytännössä mm. avoimien hakujen ja tehtävien muutosten johdosta työntekijöiden määrä on pienempi.

Palvelualueen uusi organisaatio tuli voimaan 1.1.2021, jolloin palvelualueelle muodostui kolme palveluyksikköä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistönhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön

valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista. Henkilöstösuunnitelman mukaan vuonna 2022 vakituisia työntekijöitä on 84.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Henkilöstösuunnitelman mukaan vuonna 2022 vakituisia työntekijöitä on 67. Yksikön toimintaan kuuluu yhteistyössä asiakastoimialojen kanssa kaupunkitasoinen toimitilaravesuunnittelu, hankesuunnittelu sekä suunnittelun valmistelu ja ohjaus. Yksikkö vastaa myös investointiohjelmien mukaisten toimitilahankkeiden rakentamisen valmistelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä kiinteistöjen kunnan seurannasta, kunnossapitotöiden ohjelmoinnista sekä korjaustöiden toteuttamisesta ja valvonnasta. Myös mm. sisäilmaolosuhteiden hallinnan sekä energia- ja kiinteistöjen turvallisuusasiat ovat toimitilajohtamisen palveluyksikön vastuulla.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, tonttikilpailuista, maankäyttösopimuksista, asuntovuokrauksesta, toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Henkilöstösuunnitelman mukaan vuonna 2022 vakituisia työntekijöitä on yhteensä 36. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14 32). Palveluyksikkö huolehtii kaupungin asuntopolitiikan toteuttamisesta, kehittää asumisoloja yhteistyössä sisäisten ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa, valmistelelee asunto- ja erityispalvelutonttien kilpailutuksia sekä luovutuksia ja pyrkii sosiaalisen eriytymisen ennaltaehkäisyyn asuntopolitiikan keinoin. Maapolitiikan toteuttaminen, kaupungin maaomaisuuden järkevä kehittäminen, aktiivinen maa- ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttaminen maankäyttösopimuksia käyttäen, maan hankinnan ja luovutusten ohjelmointi sekä kaupungin edustaminen maanomistajan roolissa kuuluvat kaikki yksikön perustehtäviin. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluu lausuntovalmistelua, erilaisia viranomaistehtäviä, tonttimarkkinointia ja paikkatietoaineistojen ylläpitoa (mm. kauppahintarekisteri ja rakentamisennusteet).

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten toteuttamiseen. Hiilineutraalisuutta tavoitellaan päivitetyn resurssiviisauden tiekartan määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa edistämällä mm. puurakentamisen ja kasvikkatolinjausten mukaisia toimenpiteitä. Kaupungin strategia sisältää useita palvelualueita koskevia sitovia tavoitteita.

MAL-tavoitteet toteutuvat

- Asuntotuotantotavoite on 2 640 asuntoa ja asemakaavatuotantotavoite 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa vuodessa.

Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, sopimuskorvauksia ja maanvuokratuloja yhteensä 44 milj. euroa

- Kaupunki markkinoi aktiivisesti luovutettavia asunto- ja työpaikkatontteja rakennuttajille ja toteuttajille ja pyrkii aktiivisesti yhdessä maanomistajien ja kumppaneiden kanssa edistämään kaavoitusta ja rakentamista, jotta tulostavoitteisiin päästäisiin.
- Asunto- ja työpaikkatonttien myyntireserviä pyritään kasvattamaan kaupungin omistamien alueiden asemakaavoitusta edistämällä.

Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle

- Tavoitteen toteutumisen edellytyksenä kaupungin maanhankinta on aktiivista ja hankinnan kaikki keinot ovat käytössä, jotta maata saadaan hankituksi ennakoivasti kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta oleellisilta paikoilta. Kaupunki hakee ja laatii aktiivisesti asemakaavoja omistamilleen maille.

Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään

- Suuralueiden avainhankkeiden toteuttaminen on edistynyt. Asuntokantaa monipuolistavia asuntohankkeita on valmistunut keskuksiin ja lähiöihin. Kaavarungot keskustojen kehittämiseksi ovat valmistuneet ja ne ovat aktiivisessa käytössä. Vantaan lähiöohjelman hankkeet ovat toteutuksessa.

Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia

- Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoitujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.

Tikkurilan toimitilahanke etenee

- Tuetaan rakennushankkeen suunnittelua ja toteuttamista kokonaisuutena siten, että sen toiminnalliset, laadulliset, aikataululliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat huolehtien samalla kaupungin edunvalvonnasta palvelualueen ydintoimintoihin kuuluvissa asioissa.

Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi vuonna 2030

- Toimitilarakentamisessa, tontinluovutuksessa ja maankäyttösopimuksissa kiinnitetään erityisesti huomiota energiatehokkuusvaatimukseen, resurssiviisauteen, uusiutuvan energian käytön edistämiseen ja puurakentamiseen. Alueiden ja kuntatekniikan rakentamisessa edistetään kiertotaloutta ja kiinnitetään erityistä huomiota alueelliseen massatasapainoon ja maamassojen kierrätykseen.
- Hiilineutraalisuustavoitteet edellyttävät kiinteistönpidon kaikilta osa-alueilta aktiivisia ja innovatiivisia toimia. Energiatehokkuuden parantamiseksi jatketaan resurssiviisauden tiekartan ja toimenpidesuunnitelman mukaisia toimia. Energiansäästöinvestoinneille määritellään selkeät tunnusluvut (esim. takaisinmaksuaika, investointien tuottoaste), ja priorisoidaan erityisen kannattavat hankkeet korkealle. Puun käyttöä toimitilarakentamisessa edistetään puurakentamisen linjausten mukaisesti.

Alueellisen eriarvoisuuden ehkäiseminen kaupunkitasoisella ohjelmalla (kaupunkisuunnittelu, maankäyttö ja palvelut)

- Täydennysrakentamisen ja purkavan uudistamisen kaavahankkeissa sekä niihin liittyvissä maankäyttösopimuksissa kiinnitetään erityistä huomiota alueen asuntokannan tilaan ja asuntoliittiseen ohjaukseen (rahoitus- ja hallintamuodot sekä huoneistotyyppijakauma). Asuntokantaa pyritään monipuolistamaan lisäämällä eri kokoisten asuntojen määrää.

Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon

- Kaupunki toteuttaa erillistä toimintasuunnitelmaa pientalotuotannon lisäämiseksi tulevina vuosina. Toimenpiteitä ovat mm. pientalotonttien kaavoituksen lisääminen ja kaupungin pientalotonttien luovutusmäärien nostaminen.

Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti

- Kaupungin asunto-omaisuuden myyntiä jatketaan tuottavuus- ja kasvuohjelman sekä omistajapoliittisten linjausten mukaisesti.

Tuottavuuden kasvu varmistetaan osaavalla henkilökunnalla. Täydennyskoulutusta edistetään ja vakanssien vaativustasoja tarkistetaan työtehtävien muuttuessa. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin resursseihin, jotka edesauttavat tontinluovutustavoitteiden täyttymistä. Kriittisten ammattiryhmien saatavuuden varmistamiseksi tekniikan huiput -harjoitteluohjelmaa jatketaan ja opiskelijoita palkataan työharjoitteluun sekä kesätöihin.

Sähköisen asiain ja itsepalvelujen määrää lisätään suunnitelmallisesti. Rakentamista ja maanomistusta edistävät palvelut tuotetaan viivytyksettä ja paikkatietovaranto ylläpidetään ajantasaisena ja niin, että sen rakenne säilyy eheänä ja käyttökelpoisena. Ensisijaisia tilaustöitä ovat maanomistajien hakemat tonttijaot, tontin lohkomiset, rakennustyön valvontamittaukset ja maanalaisten johtojen

sijaintiselvitykset. Maankäytön kannalta olennaiset maaperän ominaisuudet selvitetään asiantuntevasti laadituilla maasto- ja laboratoriotutkimuksilla. Tutkimukset tehdään tai teetetään parhaiten sopivilla menetelmillä ja kalustoilla. Tutkimusten tuloksellisuutta mitataan erityisesti Vantaan ratikan kaava-alueilla. Asiantuntijat osallistuvat puhtaiden ylijäämämaiden sekä uusiomateriaalien sijoituspaikkojen kehittämiseen.

Toimitiloihin liittyviä päätavoitteita ovat kiinteistöomaisuuden ja toimitilainvestointien hallinta sekä kestävä kehitys edistävä toiminta. Oleellista on myös kiinteistöjen ja kiinteistönpidon tietojärjestelmien kehittäminen ja tilankäytön ohjaus. Painopiste on tilatehokkuuden, energiatehokkuuden ja kustannustehokkuuden sekä alueiden elinvoiman edistämässä. Konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet tullaan määrittelemään tarkemmin kiinteistöjohtamisen linjauksissa. Taloudellinen tilanne vaatii säästelijäisyyttä ja erittäin tarkkaan harkittuja investointeja. Talouden tasapainon turvaamiseksi myös korjausvelan hallintaan on kiinnitettävä edelleen huomiota. Kiinteistöjen säännöllinen kuntoarviointi, kunnossapidon pitkän tähtäimen suunnitelma sekä ennakoiva korjaus on tärkeää myös tilojen toimintakunnon varmistamiseksi. Ratkaisuja sisäilmaongelmiin ja niiden ennaltaehkäisyyn haetaan toimitilojen säännöllisillä kuntotarkastuksilla sekä huolto- ja korjaustoimilla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen organisaatiouudistus on edennyt vaiheittain. Palvelualue muodostettiin vuoden 2020 alussa tilakeskuksen ja kiinteistöt ja asumisen tulosalueet yhdistäen. Lautakuntarakenteen muuttuessa sulautuminen viimeistellään nyt myös talousarvion osalta.

Palvelujen ja toimintamallien kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä asiakas- että työntekijätyytyväisyyden vahvistamiseksi. Toimintaprosesseja tarkistetaan erityisesti asiakasrajapinnassa ja sisäistä synergiaa hyödynnetään entistä paremmin mm. poikkihallinnollisten foorumien avulla.

Maa- ja asuntopolitiikan toteuttamisessa kiinnitetään entistä enemmän huomiota resurssiviisauden tiekartan tavoitteisiin, joita päivitetään vuoden 2021 aikana, ja hiilineutraaliuden edistämiseen. Vuoden 2021 aikana valmistuneet puurakentamisen linjaukset ja kasvikkatolinjaukset viedään käytännön tasolle kaavoituksessa, suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailuissa, maanluovutuksessa ja sopimuspolitiikassa sekä kaupungin omassa rakentamisessa.

Vuonna 2022 mittaus- ja geopalvelut suuntaa ison työpanoksen Vantaan ratikan suunnitteluun liittyviin palveluihin sekä sähköisten verkkopalveluiden kehittämiseen ja katualueiden lohkomisiin. Tonttijako- ja toimitushakemusten, rakennuspaikan merkinnän sekä pohjatutkimustietojen sähköistä asiointia kehitetään. Osa toimialan asiakaspalvelusta siirretään Vantaa-infosta. Uusi tilauspalvelutiimi varmistaa kaikissa tilanteissa hyvin toimivat asiakaspalvelukontaktit.

Kaupungin asunto-omaisuuden myyntiä jatketaan tuottavuus- ja kasvuohjelman sekä omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti. Ensimmäisessä vaiheessa VAV:lle myytyjen palveluasuntojen vuokraustoiminta jatkuu toistaiseksi, mutta lopulliset ratkaisut toimintojen järjestämisessä odottavat hyvinvointialueuudistuksen etenemistä.

Viime vuosina käyttöön otettujen maankäytön ja kiinteistönpidon tietojärjestelmien ja teknologiaratkaisujen kehittämistä jatketaan mm. toiminnallisuuksia parantaen. Käytön tehostaminen erityisesti asiakasrajapinnassa edellyttää aktiivisempaa viestintää ja käytön tukea. Järjestelmissä olevan tiedon ylläpito vaatii yhteisesti sovittujen pelisääntöjen noudattamista. Asiantuntijatyön tuottavuuden parantamiseksi henkilöstön yleistä tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja kehittämiseen liittyvää osaamista lisätään ja sisäisiä prosesseja kehitetään tietojärjestelmiä hyödyntäen. Sopimushallintaa kehitetään osana MATTI-paikkatietojärjestelmän seuraavaa vaihetta.

Valmentavalla johtamisella ja aktiivisella esimiestyöllä huolehditaan henkilöstön työkuorman tasaisemmasta jakautumisesta ja yksilöllisestä jaksamisesta. Esimiestaitoja edistetään esim. valmennuksin ja esimiestyötä tuetaan tarpeen mukaan. Uudistetun johtamisjärjestelmän avulla edistetään henkilöstön kuulemistä ja osallistamista sekä lisätään avoimuutta ja vuorovaikutusta erityisesti tiimitasolla. Oman henkilöstön osaamista ylläpidetään monipuolisen täydennyskoulutuksen avulla.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Valmistuneet asunnot	5 014	2 918	2 600	2 100
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	482	7	310	465
Maanmyyntivoitot (t€)	16 331	31 337	30 000	34 000
Maanvuokratulot (t€)	4 965	5 370	5 300	5 500
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	52	58	49	45
Uudisrakentaminen (brm ²)	16 673	12 789	9 242	8 871
Korjausvelka 75 % (t€)	50 557	47 000	48 000	50 000

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
1000 euroa							
Tulot	190 844	202 267	204 039	204 039	208 007	212 052	216 176
Menot	-95 238	-108 170	-110 238	-110 238	-112 173	-114 422	-116 715
Toimintakate	95 606	94 097	93 801	93 801	95 834	97 630	99 461

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	6	13	0	0
Tuet ja avustukset	0	50	50	50
Muut tulot	16 270	19 230	22 589	22 589
Sisäiset tulot	174 568	182 974	181 400	181 400
Tulot yhteensä	190 844	202 267	204 039	204 039
Henkilöstömenot	-1 623	-1 826	-1 200	-1 200
Asiakaspalvelujen ostot	-3	-10	-10	-10
Muiden palvelujen ostot	-6 400	-5 967	-6 863	-6 863
Sisäisten palvelujen ostot	-446	-473	-483	-483
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 921	-17 247	-16 378	-16 378
Avustukset	-5	0	0	0
Vuokramenot	-51 928	-58 246	-62 377	-62 377
Sisäiset tilavuokrat	-19 631	-24 110	-22 651	-22 651
Muut menot	-282	-292	-275	-275
Menot yhteensä	-95 238	-108 170	-110 238	-110 238
Toimintakate	95 606	94 097	93 801	93 801
Poistot	-45 323	-46 791	-45 402	-45 402
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	50 283	47 306	48 399	48 399

Toiminnan kuvaus

Osana Kiinteistöt ja tilat palvelualueetta (ks. kohta 14 30) osa Kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Tämä osa yksiköstä vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnoista suurin osa on sosiaalitoimen valitsemien eri erityisryhmien asiakkaiden käytössä ja loput asunnoista on pääosin työsuhdeasuntoja ja tavallisia osakehuoneistoja.

Nettobudjetoinnin piirissä oleva yksikön vastuualueet vastaavat kaupungin palvelutilojen kiinteistö-salkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Näihin tehtäviin kuuluvat myös sopimusten hallinnointi, laskutus, tilakatselmukset, remontit, erilaisten häiriötilanteiden hoito ja asiakaspalvelu. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta niissä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, joissa kaupungilla on omistuksia sekä valmistella osaltaan kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myy-nejä ja ostoja sekä valmistella ja toimeenpanna myös kaupungin omistamien rakennusten purut.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TA 2022
Toimitilamäärä (m ²)	894 730	934 639	916 776	955 917
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	225 032	241 458	241 458	250 956
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	84 389	90 084	96 751	96 718
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	4 296	5 453	6 918	7 465

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto ja Vahinkorahasto.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahastoa esitetään lakkautettavaksi 31.12.2021. Rahaston lakkauttaminen on huomioitu kaupunkiympäristön toimialan talousarvioesityksessä vuodelle 2022. Rahaston vuoden 2021 toiminnan osalta laaditaan lakkauttamisen yhteydessä erillinen tilinpäätös. Lakkautuksen jälkeen rahaston tase yhdistellään kaupungin taseeseen eräkohtaisesti sisäiset erät eliminoiden.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	-4	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-106	-450	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-715	-1 095	-999	-999	-999	-999
Liiketoiminnan muut menot	-82	0	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-907	-1 545	-999	-999	-999	-999
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-907	-1 545	-999	-999	-999	-999

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-907	-1 545	-999	-999	-999	-999
Poistot ja arvonalentumiset	715	1 095	999	999	999	999
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-192	-450	0	0	0	0
Investointimenot	-4 133	-3 800	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-4 133	-3 800	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 324	-4 250	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 324	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	4 463	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	13	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-152	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	4 324	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	-4 250	0	0	0	0

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Toiminnan kuvaus

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asunto- tuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupungin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille tytäryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitus toiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu rahaston pääomien käytöstä on pääosin rahoituksen tulosalueella.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelukodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2021 on 56.661.360,85 euroa. Alkuvuonna 2021 rahastosta on myönnetty uusi laina VAV Hoiva-asunnot Oy:lle määrältään 37.304.800,00 euroa.

Vuodelle 2022 ennakoitu antolainojen lisäys on 8.000.000,00 euroa ja lainojen vähennys 2.543.264,00 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	1	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-400	-400	-400	-400	-400
Liikeylijäämä	0	-399	-399	-399	-399	-399
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 392	111	109	0	0	0
Muut rahoitustulot	20	53	53	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 412	-235	-237	-399	-399	-399

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	-399	-399	-399	-399	-399
Rahoitustulot ja -menot	1 412	164	162	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 412	-235	-237	-399	-399	-399
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 412	-235	-237	-399	-399	-399
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	2 863	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-150	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	3 013	5 500	2 540	8 770	10 150	7 790
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 280	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-4 285	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	5	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 416	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Rahavarojen muutos	-4	-2 735	-5 697	371	1 751	-609

Sosiaalinen luototus

Vantaan sosiaalisen luototuksen rahastosta myönnetään sosiaalista luottoa osana kunnan sosiaalihoitoa. Sosiaalisen luoton tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämien periaatteiden ja ohjeiden mukaan. Tiedotusta sosiaalisen luototuksen mahdollisuudesta lisätään Vantaalla.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	1	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-2	-3	-3	-3	-3	-3
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-1	-3	-3	-3	-3	-3
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	11	5	5	5	5	5
Muut rahoitustulot	19	7	7	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-20	-1	-2	-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8	8	7	1	1	1

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1	-3	-3	-3	-3	-3
Rahoitustulot ja -menot	9	11	10	4	4	4
Toiminnan rahavirta	8	8	7	1	1	1
Toiminnan ja investointien rahavirta	8	8	7	1	1	1
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-9	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-10	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-9	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-2	8	7	1	1	1

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahaston varoja kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuustoitiminnassa yleisesti noudatettavia korvauseriaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2021 alussa on 8.417.333,52 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 545 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2021 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	30	30	30	31	31	32
Liiketoiminnan muut tulot	428	420	420	428	437	446
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-24	-12	-12	-12	-13
Palvelujen ostot	-210	-1 570	-1 236	-1 260	-1 285	-1 311
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	-346	-352	-359	-367
Liikeylijäämä	244	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	244	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikelyijäämä (-alijäämä)	244	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	244	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	244	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-244	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	255	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-500	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-244	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	-1 143	-1 143	-1 166	-1 189	-1 213

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	31	31	31	32	32	33
Liiketoiminnan muut tulot	425	420	420	428	437	446
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-24	-12	-12	-12	-13
Palvelujen ostot	-318	-2 023	-1 239	-1 263	-1 288	-1 314
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-715	-1 095	-999	-999	-999	-999
Liiketoiminnan muut menot	-82	-400	-746	-752	-759	-767
Liikelylijäämä	-663	-3 090	-2 544	-2 567	-2 590	-2 614
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 402	116	114	5	5	5
Muut rahoitustulot	39	60	60	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-21	-1	-2	-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	757	-2 916	-2 371	-2 563	-2 586	-2 610

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-663	-3 090	-2 544	-2 567	-2 590	-2 614
Poistot ja arvonalentumiset	715	1 095	999	999	999	999
Rahoitustulot ja -menot	1 421	175	172	4	4	4
Toiminnan rahavirta	1 473	-1 820	-1 373	-1 564	-1 587	-1 611
Investointimenot	-4 133	-3 800	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-4 133	-3 800	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 660	-5 620	-1 373	-1 564	-1 587	-1 611
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	2 863	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-150	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	3 013	5 500	2 540	8 770	10 150	7 790
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-209	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	434	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	9	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-651	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	2 654	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Rahavarojen muutos	-6	-8 120	-6 833	-794	563	-1 821

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulo-rahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2022 ovat 473,5 milj. euroa ja toimintamenot 1 848,9 milj. euroa. Vuoden 2021 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 0,7 prosenttia ja toimintamenot 5,0 prosenttia. Vuoden 2021 toisen osavuositarkastuksen vuosienlaskennan nähden tulot laskevat 8,3 prosenttia ja menot nousevat 1,6 prosenttia. Tulosten lasku toisen osavuositarkastuksen vuosienlaskennan verrattuna johtuu valtion vuodelle 2021 kohdistamista koronapandemian korvauksista.

Toimintamenojen nousussa on huomioitu mm. syksyllä 2021 laadittu toipumissuunnitelma koronapandemiasta toipumiseen 11,3 milj. euroa, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen lisäys, lakisääteiset menolisäykset, HUS:n ja HSL:n Vantaan maksuosuuksien nousu (HUS 7,9 milj. euroa ja HSL 5,8 milj. euroa), työmarkkinatuen kuntaosuuden nousu 4 milj. euroa ja 1.8.2021 voimaan astuneen oppivelvollisuuden laajentamisen kustannuksia 3,9 milj. euroa. Lisäksi kunnallisen alan palkkatarkistuksen kustannusvaikutukseen on varauduttu 13 milj. eurolla.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2022 talousarviossa koko kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintakate on -1 375,4 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin ja liikelaitosten toimintatuotot kattavat vain 26 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla kate-taan toimintamenoista 78 prosenttia. Toimintakate kasvaa 6,5 prosenttia vuoden 2021 talousarvioon ja 5,6 prosenttia vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulo-rahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2022 talousarviossa 90,9 milj. euroa (TA 2021: 68,2 milj. euroa), joten se nousee vuoden 2021 talousarvioon nähden 33,2 prosenttia ja vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden se laskee 7,8 prosenttia.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöön otettujen poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2021 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2021 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2022–2025 esitettyihin investointeihin. Kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten poistot ovat vuoden 2022 talousarviossa 111,5 milj. euroa (ennuste 2021: 109,1 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2022 talousarvion tilikauden tulos on -20,7 milj. euroa.

Vuoden 2022 talousarvion tilikauden alijäämä on -20,3 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 0,4 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Liikelaitosten vaikutukset kaupungin talousarvioon

Vantaan kaupungin liikelaitokset vuonna 2022 ovat Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos. Liikelaitoksen talousarviosta päättää kuntalain mukaisesti liikelaitoksen johtokunta kaupunginvaltuuston päättämien sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden puitteissa. Liikelaitosten talousarviot ovat kaupungin talousarvion erillisiä, itsenäisiä osia. Liikelaitoksista esitetään tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointiosat. Liikelaitokset sisällytetään talousarviossa koko kaupungin yhdisteltyyn tulos- ja rahoituslaskelmaan.

Vantaan kaupungin tuloslaskelmaosan muihin rahoitustuloihin sisältyy Suun terveydenhuollon liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta sekä korko kaupungin myöntämistä lainoista.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan kuntaosuus 11,5 milj. euroa on budjetoitu yleishallinnon talousarviokohdalle 10 50 ”Yhteistoimintaosuudet ja avustukset”. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kaupungilta laskuttamat sairaankuljetuksen kustannukset on budjetoitu sosiaali- ja terveystoimeen.

Suun terveydenhuollon asiakasmaksutuotot kohdistuvat liikelaitokselle. Liikelaitos laskuttaa tuottamistaan palveluista sosiaali- ja terveystoimea osapuolten välisen palvelusopimuksen mukaisesti.

Talousarviovuoden 2022 osalta esitetään tuloslaskelmataulukko, jossa on rinnakkain kaupungin ja liikelaitosten talousarvioluvut sekä niiden yhdistellyt talousarvioluvut. Talousarviovuonna 2022 liikelaitosten yhteenlasketut toimintatulot ovat 67,5 milj. euroa ja toimintamenot 65,3 milj. euroa.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarviot erikseen ja yhdessä on viimeisenä sarake, jossa esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarvio yhteensä ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. kaupungin ja liikelaitosten välinen kauppa ja rahoituserät, sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2022 yhteensä 251,6 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 1 626,2 milj. euroa.

Verotulot 2020–2021

Vuonna 2020 kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 073,0 milj. euroa, 5,8 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 915,0 milj. euroa, jossa 6,2 prosentin kasvu edellisvuoteen. Koronapandemian pelättiin romauttavan palkkatulot heikentyneen työllisyyden, lomautusten ja voimakkaasti kasvaneen työttömyyden vuoksi, mutta vaikutukset jäivät odotettua pienemmiksi vuonna 2020. Osittain muutokset verotulokehityksessä näkyvät viiveellä, joten tulevien vuosien kehitys on epävarmaa. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle, mikä näin ollen paransi vuoden 2020 tilitysten kokonauskertymää.

Yhteisöveroja vuonna 2020 kertyi 83,5 milj. euroa, nousua 11,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuodesta 0,39 prosenttiyksikköä 4,28 prosenttiin. Kuntien yhteisöveron kertymä oli odotettua parempi ja koko kuntakentän kasvu oli 3,0 prosenttia. Suurin syy kasvuun oli valtion päätös korottaa yhteisöveron kuntien jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä väliaikaisesti korvamaan koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Kiinteistöveroja kaupunki sai 74,5 milj. euroa, mikä oli 5,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Kiinteistöverotuksessa siirryttiin verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen vuonna 2020. Muutoksen vuoksi verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta siirtyi vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana erääntyväksi reilut 10 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten lasku edellisvuoteen nähden oli 6,6 prosenttia.

Vuonna 2021 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 1 122,2 milj. euroa, 4,6 prosentin kasvu vuoteen 2020 verrattuna. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2021 saatavan 905,8 milj. euroa, 1,2 milj. euroa alle talousarvion, mikä tarkoittaa 1,0 prosentin laskua vuoteen 2020 verrattuna.

Kunnallisveron laskuksi talousarviossa 2021 arvioitiin 0,9 prosenttia. Kunnallisveron vaimean kehityksen taustalla on vertailuvuoden 2020 verotilityksiä kasvattaneet verohallinnon verojärjestelmämuutoksen vuoksi tilitettyt kertaluonteiset lisäerät vuodelta 2019. Lisäksi koronakriisin vuonna 2020 aiheuttama palkkatulojen heikentyminen heikentyneen työllisyyden, lomautusten ja voimakkaasti kasvaneen työttömyyden vuoksi heijastuu vuoden 2021 verotilitysten oikaisuihin. Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 113,6 milj. euroa, 31,6 milj. euroa yli talousarvion ja 36,1 prosentin nousu edellisvuodesta. Voimakasta kasvua selittävät mm. Covid19-pandemian tukitoimiin liittynyt yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotuksen määräaikainen jatkuminen vuonna 2021, varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen kompensointi yhteisöverojen kautta sekä vuoden 2020 ennakontäydennysmaksujen ja vuoden 2021 ennakkomaksujen hyvä kehitys. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2021 ennusteen mukaan 102,8 milj. euroa, kasvua 37,9 prosenttia edellisvuodesta.

Kunnallisverot talousarviossa 2022

Talousarviossa 2022 Vantaan tuloveroprosentti on 19,00. Koko maassa tuloveroprosentin painotettu keskiarvo on 20,02 vuonna 2021. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 974 milj. euroa vuonna 2022, 7,5 prosentin kasvu vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuoton suurehkoa kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Vuoden 2022 kunnallisverotuoton arviointiin kohdistuu tavallista suurempaa epävarmuutta koronapandemian jo syntyneiden ja tulevien vaikutusten arvioinnin vaikeuden vuoksi. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 48,2 milj. euroa vuonna 2020. Vuonna 2021 tuloveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 47,7 milj. euroa ja vuonna 2022 noin 51,3 milj. euroa.

Taloussuunnitelmavuosien kunnallisveroihin vaikuttaa oleellisesti 1.1.2023 voimaan astuva hyvinvointialueuudistus. Kuntien tuloveroprosentista leikataan myöhemmin tarkentuva prosenttiyksikkö, joka on tämänhetkisen arvion mukaan -12,39 prosenttiyksikköä.

Yhteisöverot talousarviossa 2022

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2020 ollut 0,4213 ja vuonna 2021 0,4434 sisältäen molempina vuosina kuntien jako-osuuden 10 prosentin määräaikaisen korotuksen. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04285 vuonna 2020 ja 0,04374 vuonna 2021. Yhteisöveron vuoden 2022 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2019 ja 2020 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2020 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2021 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 85,0 milj. euroa vuonna 2022, mikä tarkoittaisi 25,2 prosentin laskua vuoden 2021 ennusteeseen nähden. Valtio korotti vuosien 2020–2021 kuntien jako-osuutta määräaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä ja sen poistuminen vuodelta 2022 näkyy yhteisöverokertymän pienenemisenä.

Kiinteistöverot talousarviossa 2022

Vuonna 2022 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 102,0 milj. euroa, 0,8 prosentin lasku vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2022–2025 prosentit on pidetty ennallaan.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2022

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 293,0 milj. euroa vuonna 2020. Vuonna 2021 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 255,0 milj. euroa, mikä on 13,0 prosenttia vuotta 2020 vähemmän. Vuoden 2020 valtionosuuksia korotti valtion kunnille koronatilanteen aiheuttamien talousvaikutusten vuoksi antama lisätuki.

Vuoden 2022 valtionosuudet lasketaan 31.12.2020 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2021 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2021 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2021 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -31,5 milj. euroa vuonna 2022. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakkollinen arvio vuodelle 2022 on Vantaan osalta noin 166,9 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kompensatioerä vuonna 2022 on arviolta 91,7 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2022 ennakkollinen valtionosuusarvio on noin 23,4 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 282,0 milj. euroa vuonna 2022, joka on 10,6 prosenttia vuotta 2021 enemmän.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2022–2025

Tuloveroprosentti	19,00		
		v. 2022	v. 2022
Kiinteistöveroprosentit		<u>alaraja</u>	<u>yläraja</u>
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Viimeisimmän laskelman mukaan tuloveroprosentteja leikattaisiin 12,39 prosenttiyksiköllä. Lopullinen leikattava prosenttiosuus selviää vuoden 2022 aikana.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2020–2025

Milj. euroa	TP 2020	TA 2021	ENN 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Verotulot yhteensä	1 073,0	1 089,3	1 122,2	1 161,0	573,0	574,0	591,0
muutos-%	5,8 %	1,5 %	4,6 %	3,5 %	-50,6 %	0,2 %	3,0 %
Kunnallisvero	915,0	907,0	905,8	974,0	408,0	408,0	421,0
muutos-%	6,2 %	-0,9 %	-1,0 %	7,5 %	-58,1 %	0,0 %	3,2 %
Yhteisövero-osuus	83,5	82,0	113,6	85,0	62,0	61,0	63,0
muutos-%	11,9 %	-1,8 %	36,1 %	-25,2 %	-27,1 %	-1,6 %	3,3 %
Kiinteistövero	74,5	100,3	102,8	102,0	103,0	105,0	107,0
muutos-%	-5,1 %	34,6 %	37,9 %	-0,8 %	1,0 %	1,9 %	1,9 %
Valtionosuudet yhteensä	293,0	247,0	255,0	282,0	158,4	166,0	173,5
muutos-%	59,0 %	-15,7 %	-13,0 %	10,6 %	-43,8 %	4,8 %	4,6 %
Verorahoitus yhteensä	1 366,0	1 336,3	1 377,1	1 443,0	731,4	740,0	764,5
muutos-%	13,9 %	-2,2 %	0,8 %	4,8 %	-49,3 %	1,2 %	3,3 %

Tuloslaskelma

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2022	Liikelaitokset TA 2022	Yhteensä TA 2022	Yhteensä ilman sis. erät TA 2022
Myyntitulot	48 020	56 989	105 009	69 960
Maksutulot	72 365	6 782	79 147	78 854
Tuet ja avustukset	29 796	3 705	33 501	32 876
Muut tulot	255 872	10	255 882	69 866
Tulot yhteensä	406 053	67 486	473 539	251 556
Henkilöstömenot	-566 561	-44 933	-611 494	-611 494
Asiakaspalvelujen ostot	-498 976	-810	-499 786	-499 786
Muiden palvelujen ostot	-310 553	-7 488	-318 041	-282 037
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 696	-3 537	-62 233	-62 230
Avustukset	-87 259	0	-87 259	-86 634
Vuokramenot	-253 513	-8 067	-261 580	-75 481
Muut menot	-8 047	-464	-8 511	-8 511
Menot yhteensä	-1 783 605	-65 300	-1 848 905	-1 626 174
Toimintakate	-1 377 553	2 186	-1 375 367	-1 374 618
Verotulot	1 161 000	0	1 161 000	1 161 000
Valtionosuudet	282 000	0	282 000	282 000
Rahoitustulot ja -menot	23 430	-210	23 219	23 151
Korkotulot muilta	12 693	0	12 693	12 693
Korkotulot liikelaitoksilta / liikelaitoksille	159	0	159	0
Muut rahoitustulot muilta	13 355	17	13 372	13 372
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	68	0
Korkomenot	-2 650	-159	-2 809	-2 650
Muut rahoitusmenot	-196	-68	-264	-264
Vuosikate	88 877	1 976	90 853	91 533
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-109 814	-1 705	-111 519	-111 519
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-20 937	271	-20 667	-19 986
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	373	0	373	373
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20 564	271	-20 294	-19 613

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Myyntitulot	42 113	53 104	42 331	42 931	27 032	27 437	27 849
Maksutulot	77 980	70 151	72 072	72 072	47 210	47 918	48 636
Tuet ja avustukset	24 298	22 490	29 534	29 796	23 182	24 098	23 549
Muut tulot	58 580	64 973	69 856	69 856	70 669	71 729	72 805
Sisäiset tulot	186 841	192 743	191 398	191 398	194 696	198 590	202 562
Tulot yhteensä	389 812	403 461	405 191	406 053	362 788	369 771	375 401
Henkilöstömenot	-486 483	-535 755	-566 188	-566 561	-399 607	-408 680	-416 088
Asiakaspalvelujen ostot	-457 312	-465 609	-497 476	-498 976	-45 525	-46 435	-47 364
Muiden palvelujen ostot	-262 220	-271 245	-276 328	-276 328	-187 855	-192 212	-196 501
Sisäisten palvelujen ostot	-32 840	-33 763	-34 226	-34 226	-2 168	-2 212	-2 256
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 102	-50 956	-58 696	-58 696	-43 004	-43 841	-44 714
Avustukset	-87 046	-83 141	-89 452	-87 259	-67 267	-68 604	-69 969
Vuokramenot	-65 461	-70 832	-75 985	-75 985	-73 530	-75 001	-76 501
Sisäiset tilavuokrat	-170 574	-179 039	-177 527	-177 527	-157 779	-160 935	-164 154
Muut menot	-3 682	-6 759	-8 047	-8 047	-7 665	-7 819	-7 975
Menot yhteensä	-1 618 720	-1 697 098	-1 783 924	-1 783 605	-984 401	-1 005 738	-1 025 521
Toimintakate	-1 228 908	-1 293 636	-1 378 733	-1 377 553	-621 613	-635 967	-650 120
Verotulot	1 072 963	1 089 300	1 161 000	1 161 000	573 000	574 000	591 000
Valtionosuudet	293 038	247 000	282 000	282 000	158 407	165 966	173 524
Rahoitustulot ja -menot	27 233	23 399	23 498	23 430	20 929	20 264	19 380
Korkotulot muilta	13 733	12 581	12 693	12 693	11 342	11 331	11 331
Korkotulot liikelaitoksilta	159	159	159	159	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	15 304	13 335	13 355	13 355	13 259	13 205	13 205
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	68	136	68	0	0	0
Korkomenot	-1 911	-2 550	-2 650	-2 650	-3 409	-4 009	-4 893
Muut rahoitusmenot	-121	-194	-196	-196	-263	-263	-263
Vuosikate	164 325	66 063	87 765	88 877	130 723	124 263	133 784
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-110 381	-107 362	-106 651	-109 814	-113 244	-115 690	-119 053
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	125	10 000	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	54 069	-31 299	-18 887	-20 937	17 479	8 573	14 731
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-757	2 916	373	373	558	582	605
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	53 311	-28 383	-18 514	-20 564	18 037	9 155	15 336
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	24	24	23	23	37	37	37
Vuosikate / Poistot, %	149	62	82	81	115	107	112
Vuosikate, euro/asukas	693	275	361	365	528	491	516
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	-1 683	-	-	-	-	-	-
Asukasmäärä vuoden lopussa	237 231	240 530	243 368	243 368	247 495	253 158	259 277

Tuloslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Myyntitulot	69 410	80 918	69 360	69 960	27 032	27 437	27 849
Maksutulot	83 061	77 152	78 854	78 854	47 210	47 918	48 636
Tuet ja avustukset	25 585	23 932	32 614	32 876	23 182	24 098	23 549
Muut tulot	58 852	64 983	69 866	69 866	70 669	71 729	72 805
Sisäiset tulot	216 717	223 230	221 983	221 983	194 696	198 590	202 562
Tulot yhteensä	453 624	470 216	472 677	473 539	362 788	369 771	375 401
Henkilöstömenot	-529 330	-580 615	-611 121	-611 494	-399 607	-408 680	-416 088
Asiakaspalvelujen ostot	-457 967	-466 355	-498 286	-499 786	-45 525	-46 435	-47 364
Muiden palvelujen ostot	-266 337	-276 109	-282 037	-282 037	-187 855	-192 212	-196 501
Sisäisten palvelujen ostot	-34 666	-35 574	-36 004	-36 004	-2 168	-2 212	-2 256
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 118	-54 547	-62 233	-62 233	-43 004	-43 841	-44 714
Avustukset	-87 046	-83 141	-89 452	-87 259	-67 267	-68 604	-69 969
Vuokramenot	-69 200	-74 853	-80 334	-80 334	-73 530	-75 001	-76 501
Sisäiset tilavuokrat	-174 429	-183 001	-181 246	-181 246	-157 779	-160 935	-164 154
Muut menot	-3 819	-7 324	-8 511	-8 511	-7 665	-7 819	-7 975
Menot yhteensä	-1 679 913	-1 761 519	-1 849 224	-1 848 905	-984 401	-1 005 738	-1 025 521
Toimintakate	-1 226 289	-1 291 303	-1 376 547	-1 375 367	-621 613	-635 967	-650 120
Verotulot	1 072 963	1 089 300	1 161 000	1 161 000	573 000	574 000	591 000
Valtionosuudet	293 038	247 000	282 000	282 000	158 407	165 966	173 524
Rahoitustulot ja -menot	27 042	23 189	23 287	23 219	20 929	20 264	19 380
Korkotulot muilta	13 733	12 581	12 693	12 693	11 342	11 331	11 331
Korkotulot liikelaitoksilta/ liikelaitoksille	159	159	159	159	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	15 341	13 352	13 372	13 372	13 259	13 205	13 205
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	68	136	68	0	0	0
Korkomenot	-2 070	-2 709	-2 809	-2 809	-3 409	-4 009	-4 893
Muut rahoitusmenot	-189	-262	-264	-264	-263	-263	-263
Vuosikate	166 754	68 186	89 740	90 853	130 723	124 263	133 784
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-111 818	-109 344	-108 356	-111 519	-115 238	-117 826	-121 165
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	125	10 000	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	55 061	-31 157	-18 616	-20 667	15 485	6 437	12 618
Poistoeron lisäys/vähennys	314	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-757	2 916	373	373	558	582	605
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54 618	-28 242	-18 243	-20 294	16 043	7 019	13 224

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määräraha- taulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2022 täytäntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue.

Liikelaitosten investoinnit on esitetty liikelaitosten kohdalla erikseen. Liikelaitosten investointien sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on investointimenot yhteensä.

Määrärahat

1000 euroa

Uudisrakentaminen	38 751
Korjausrakentaminen	46 820
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	2 170
Aineeton omaisuus	9 200
Kunnallistekniset työt	32 000
Vantaan ratikka	7 000
Irtain omaisuus	6 999
Kiinteä omaisuus	10 000
Osakkeet ja osuudet	1 500
Investointimenot yhteensä	154 440

Taloussuunnitelma**Kaupunki**

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT	6 750	6 875	6 875	6 126	5 500	4 500
Rahoitusosuudet	3 250	3 375	3 375	2 626	2 000	1 000
Omaisuuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-140 565	-154 440	-154 440	-154 860	-148 607	-158 630
Netto	-133 815	-147 565	-147 565	-148 734	-143 107	-154 130

Rahastot

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-3 800	0	0	0	0	0

Tarkempi selvitys rahastojen investoinneista löytyy rahastojen omista talousarvioesityksistä.

Liikelaitokset

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-2 300	-2 500	-2 500	0	0	0

Tarkempi selvitys liikelaitosten investoinneista löytyy liikelaitosten omista talousarvioesityksistä.

91

Rakentaminen

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-74 390	-87 741	-87 741	-88 960	-81 420	-91 540

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Kasvavat investointitarpeet ovat seurausta kaupungin poikkeuksellisen voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamisesta uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi varsinkin monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on kasvanut mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027 sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnittelun vetämissä workshoppeissa ja priorisointia on tehty tilakeskuksen toimitilajohtamisen järjestämissä toimialakohtaisissa kokouksissa ja hankejohtoryhmässä.

Keväällä kaupunginvaltuusto asetti uudelle taloussuunnitelmakaudelle 2022–2025 toimitilainvestointeihin 347 miljoonan euron kehyksen, jonka lisäksi vuodelta 2021 käyttämättä jääviä määrärahoja on hankejohtoryhmässä sovitun mukaisesti budjetoitu uudelleen, kuitenkin enintään 10 miljoonaa euroa. Toimialojen kanssa käytyjen neuvottelujen ja priorisoinnin tuloksena toimialojen esittämistä investointitarpeista on taloussuunnitelmavuosilta saatu vähennettyä noin 15 prosenttia. Tämän seurauksena määrärahatarve on vastaavasti kasvamassa 10-vuotishjelman loppuvuosina.

91 1

Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-35 050	-38 751	-38 751	-43 140	-44 370	-45 230
ALV	-8 412	-9 300	-9 300	-10 354	-10 649	-10 855

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet. Mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, niin määrärahat voidaan ylittää tuen verran.

Talousarvio 2022

Vuodelle 2022 uudisrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 39 milj. euroa. Budjetissa on huomioitu noin 2,6 milj. euron lunastusmääräraha Kivistön koulualueen pysäköintilaitoshankkeen kaupungin osuuden rahoittamiseksi.

Valmistuvia hankkeita ovat Koivukylän, Lauhatien ja Länsimäen päiväkodit, Jokiniemen koulun laajennus sekä Hakunilan urheilupuiston lisähuoltotila.

Aloitettavia kohteita ovat Kelokuusen, Korson, Latupuiston ja Patotien päiväkodit sekä Vuorikumpu hoivatilojen laajennus.

Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan investointikustannusten osuus määrärahoista on noin 6 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi vuoden aikana tehdään esiselvityksiä kasvatuksen ja oppimisen palveluverkkoon liittyen Hakunilan ja Koivukylän alueen päiväkodeista sekä vammaisopetuksesta, sosiaali- ja terveystoimen osalta suun terveydenhuollosta sekä Myyrmäen perhekeskuksesta ja Hakunilan alueen palveluverkosta ja kaupunkikulttuurin osalta kirjasto- ja asukaspalveluiden toimitilaverkosta.

Suunnittelukausi 2023–2031

Vuosina 2023–2025 määrärahoihin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 133,3 milj. euroa eli keskimäärin 44,5 milj. euroa vuosittain.

Vuonna 2022 aloitettujen rakennushankkeiden lisäksi valmistuvia hankkeita ovat Aviapoliksen, Hämeenkyllän/Pähkinärinteen, Kaskelan, Matarin ja Kivistön III päiväkodit sekä Mårtendals bildningsrum päiväkotilaajennus, Kanniston koulun laajennus, Vaskivuoren lukion laajennus ja Elmon uimahalli.

Alkavia hankkeita ovat Kivistön II ja Tikkurilan II päiväkodit, Tikkurilan koulun laajennus sekä Koillis-Vantaan liikuntahalli.

Vuosille 2026–2031 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 315 milj. euron arvosta (mukaan lukien 2025 aloitetut), joka on keskimäärin 52,5 milj. euroa vuodessa. Jaksolle on esitetty ao. määrärahoihin valmistuvaksi mm. useita kouluja (63,5 milj. euroa), päiväkoteja (122 milj. euroa), liikuntarakentamista (29,5 milj. euroa), kulttuurirakennuksia (97 milj. euroa) sekä muita rakennuksia (3 milj. euroa). Merkittävimpiä kohteita ovat mm. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Aviapoliksen päiväkotit ja koulu sekä nuorisotila, Aviapoliksen yhtenäiskoulu, Ojahaan yhtenäiskoulu, Kanniston koulun laajennus, sekä Keimolanmäen koulu ja päiväkotit.

Konserniyhtiöiden hankkeet

Konserniyhtiön hankkeet ovat mukana ohjelmassa ja vastuut näissä hankkeissa on sovittu yhteisen menettelytapaohjeen mukaisesti.

Vuoden 2022 aikana valmistuu VAV-hankkeista erityisryhmien asuntoja Koisoniittyyn sekä VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Jokiuoman päiväkotit, Myyrmäen terveysaseman potilastoimiston muutostyöt, Koivukylän terveysaseman hammashoitolan laajentaminen sekä Kartanonkosken ja Kansainvälisen koulun muutos- ja korjaustyöt. Muiden konserniyhtiöiden hankkeena valmistuu asukastupa Leinelään.

Vuosina 2023–2025 valmistuu VAV:n hankkeena Tikkurilan vanhustenkeskus sekä VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Tikkurilan monitilatoimisto ja Vehkalan ammatillinen oppilaitos. VTK toteuttaa myös kiinteistöissään Koivukylän ja Myyrmäen hammashoidon sekä Länsi-Vantaan lastensuojelun lisätilat ja korjauksia Ylästön koululla. Muiden konserniyhtiöiden taholla toteutetaan lisäksi Aikuisten perusopetuksen tiloja Tikkurilassa.

Vuosille 2026–2031 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat Hakunilan ja Kivistön vanhustenkeskukset (VAV), VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Aviapoliksen lukio, Kivistön uimahalli ja jäähalli, Oppimiskampuksen toisen asteen koulutuksen lukion ja Varian tilat, Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat, Varia Hiekkaharjun laajennus ja peruskorjaus sekä Lumon lukion peruskorjaus. Lisäksi muiden konserniyhtiöiden toimesta tehdään Martinlaakson lukion peruskorjaus.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankeet

Vuonna 2022 vuokrataan seuraavia tiloja: Rikos- ja riita-asioiden sovittelulle korvaavat tilat, Kehitysvammaisten toimintakeskustilat, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tilat, sekä korvaavat paviljonkipäiväkotitilat purettavan päiväkodin tilalle Vapaalassa. Lisäksi vuoden lopulla on valmistumassa jo aikaisemmin tehdyn vuokrasopimuksen mukaiset tilat terveysasemalle sekä kirjasto- ja nuorisotilat Kivistön rakentuvassa kauppakeskuksessa.

Jaksolle 2023–2025 on suunniteltu seuraavia vuokrahankeita: Ruusupuun päiväkoti, Aviapoliksen asukastilat, Kielotien päiväkoti, Tikkurilan uudet asukastilat, Hakunilaan perustettavalle perhekeskukselle tilat, Patotien musiikkiopiston ja musiikki-instituutin korvaavat tilat, Lasten kulttuurikeskus Toteemin uudet tilat, Myyrmäen nuorisotilat, Aikuisopiston tilat Myyrmäkeen, Vanhus- ja vammaispalvelujen asiakasohjaukselle korvaavat tilat, Myyrmäkeen perustettavalle perhekeskukselle toimitilat, Lastensuojelun sijaishuollon sosiaalityön tilat, Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilat sekä Pelastuslaitoksen valmiusasemat Hakunilaan, Myyrmäkeen ja Tikkurilaan.

Vuosille 2026–2031 on esitetty vuokrattavan Pelastuslaitokselle valmiusasematilat Korsoon, kasvupalveluille toimitilaa oppimiskampuksesta sekä Peijaksen kampushankkeen ja Tikkurilan hyvinvointikeskus -hankkeen mukaiset tilat.

91 2

Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-36 320	-46 820	-46 820	-43 940	-35 270	-44 530
ALV	-8 717	-11 237	-11 237	-10 546	-8 465	-10 687

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset. Mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, niin määrärahat voidaan ylittää tuen verran.

Talousarvio 2022

Vuodelle 2022 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä 46,54 milj. euroa.

Valmistuvia hankkeita ovat Jokiniemen ala-aste koulutilojen muutos- ja korjaustyöt, Kilterin koulun muutos- ja korjaustyöt sekä muutostyöt Myyrmäkitalossa, joihin on budjetoitu yhteensä 16,5 milj. euroa.

Suurempia kokonaan vuonna 2022 toteutettavia korjaushankkeita ovat Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt, Vierumäen koulun tilamuutokset, Dickursby koulussa vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen, Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus, Rajatorpan kalliosuojan perusparannus (rauhanajan käyttö), Martinlaakson uimahallin korjaustyöt, Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt, Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan korjaustyöt, Sandkulla Navethalian välipohjan korjaustyöt, Länsimäen terveysaseman hammashoitolan muutostyöt, Lehtikuusen koulun hammashoitolan peruskorjaus ja Simonkylän vanhustenkeskuksen pintaremontti. Em. hankkeisiin on budjetoitu noin 7 milj. euroa.

Alkavia korjaushankkeita ovat vanhan asuintalon muutostyöt Hakunilan lisäoppimistiloiksi, Jokiniemen entisen lukiorakennuksen muutos- ja korjaustyöt, Kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaustyöt

sekä Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapuiston toteutus. Näihin korjaushankkeisiin on budjetoitu 3,0 milj. euroa.

Päiväkotien korjauksia tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä Kukinpolun, Nissaksen, Päiväkummun, Seljapolun, Vallinojan ja Ylästön päiväkodeissa, joihin on budjetoitu 4,2 milj. euroa.

Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 5,0 milj. euroa ja muihin pienempiin korjaushankkeisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 10,8 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2023–2031

Vuosina 2023–2025 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 123,1 milj. euroa eli keskimäärin noin 41 milj. euroa vuodessa.

Koulujen suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyökohteita ovat 2022 aloitettujen koulukorjaushankkeiden lisäksi seuraavat koulujen korjaushankkeet: Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Jokiniemen koulun (ent. lukio) peruskorjaustyöt, Kanniston koulun pintaremontti, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Jokivarren koulun tilamuutokset, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt, Mårtensdals bildningsrum muutos- ja korjaustyöt, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Veromäen koulun pintaremontti, Kivimäen koulun peruskorjauksen 2. vaihe sekä 2025 alkavat Ilolan ja Kaivokselan koulujen korjaustyöt, joihin on budjetoitu yhteensä 58 milj. euroa.

Muiden rakennusten suurempia korjaustöitä jaksolla ovat: Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Myyrmäen toimintakeskuksen korjaustyöt, Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus sekä Kulttuuritehdas Vernissan 2023 valmistuva, joihin on budjetoitu yhteensä 11,7 milj. euroa.

Päiväkotien korjauksiin pihoineen on budjetoitu 16,5 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.

Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 12,0 milj. euroa eli 4 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin korjauksiin, piha-alueiden korjauksiin ja suunnitteluun yhteensä noin 25,0 milj. euroa.

Vuosille 2026–2031 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä 231,3 milj. euroa eli keskimäärin noin 38,5 milj. euroa/vuosi.

Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset (Ilolan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Tikkurilan lukion peruskorjaus, Sotungin lukion peruskorjaus, Varia Talvikkien perusparannus, Viertolan koulun peruskorjaus, Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt), joihin on budjetoitu noin 105 milj. euroa.

Muita suuria korjauskohteita ovat Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus ja Tikkurilan kirjastotalon korjaustyöt, joihin on budjetoitu noin 25 milj. euroa.

Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 33 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.

Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 24 milj. euroa eli 4 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin kohteisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 44,3 milj. euroa.

Sisäilmakorjaukset

Sisäilmakorjauksia tehdään pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia käynnistetään myös erillisinä projekteina. Ennakoimattomiin korjauksiin on varattu korjausrakentamisen hankeryhmään kuuluva erillismääräraha.

Sisäilmakorjauksista laaditaan työohjelma vuosittain ongelmakohteiden oireilun ja tutkimustulosten mukaan priorisoimalla. Tehtävät korjaukset koskevat suunnitelmien mukaista osaa kohteesta, pyrkimyksenä korjata mahdollisimman laajoja ja yhtenäisiä kokonaisuuksia vaikuttavuuden takaamiseksi. Työohjelma tarkentuu projektien edistymisen mukaan. Tutkimuksia, korjaussuunnittelua ja korjauksia tehdään suunnitelmallisesti omien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Korjaustöiden toteutusajankohtaan vaikuttaa oleellisesti väistöilajärjestelyt, jotka sovitaan yhdessä tilojen käyttäjien kanssa. Erillisten sisäilmakorjauskohteiden laajuus voi vaihdella kymmenien tuhansien eurojen kunnossapitotyöstä jopa yli miljoonan euron osittaisiin peruskorjauksiin.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-3 020	-2 170	-2 170	-1 880	-1 780	-1 780
ALV	-725	-521	-521	-451	-427	-427

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia muutos- ja korjaustöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan. Mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, niin määrärahat voidaan ylittää tuen verran.

Talousarvio 2022

Vuonna 2022 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 2,17 milj. euroa. Sote -toimialan esityksiin toimitiloihinsa tehtävistä muutos- ja korjaustöihin on budjetoitu noin 0,8 milj. euroa. Muiden toimialojen osalta määrärahatarve on koottu budjettivarauksina. Sisäilmakorjauksien osuus budjetista on 0,2 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2023–2031

Vuosina 2023–2025 toteutettaville muutos- ja korjaustöille on budjetoitu yhteensä noin 5,4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,8 milj. euroa/vuosi. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2026–2031 vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin on budjetoitu yhteensä 10,7 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,8 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT	1 250	1 375	1 375	626	0	0
Rahoitusosuudet	1 250	1 375	1 375	626	0	0
MENOT	-8 900	-9 200	-9 200	-8 300	-7 000	-7 000
ALV	-2 136	-2 208	-2 208	-1 992	-1 680	-1 680

Tietohallinnon investointimääräraha vuodelle 2022 on 9,2 milj. euroa. Toimialojen tekemistä hankeesityksistä tietohallinto kokosi esityksen ICT-hankejohtoryhmälle, joka suoritti priorisoinnin.

Taloudellisesti keskeisimmät hankkeet vuonna 2022 ovat:

- Apotti - (jonka rahoitus käyttötaloudesta)
- Digione
- HR 365 käyttöönotto
- Matti – hankkeen jatkokehitys
- Identiteetin- ja käyttövaltuuden hallinta
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	1 000
Rahoitusosuudet	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	1 000
Omaisuuuden myynti	0	0	0	0	0	0
MENOT	-40 000	-39 000	-39 000	-39 000	-42 000	-40 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-34 000	-32 000	-32 000	-33 000	-41 500	-40 000
93 1 Liikennealueet	-23 470	-21 620	-21 620	-21 810	-25 285	-29 015
93 2 Urheilualueet	-2 335	-2 880	-2 880	-3 380	-3 580	-3 580
93 3 Virkistysalueet	-1 140	-1 250	-1 250	-390	-390	-390
93 4 Ympäristörakentaminen	-4 055	-3 990	-3 990	-6 020	-12 145	-6 915
93 5 Yhteishankkeet	-3 000	-2 260	-2 260	-1 400	-100	-100
93 8 Vantaan ratikka	-6 000	-7 000	-7 000	-6 000	-500	0

Kadut ja puistot vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja kehittämisestä, liikennesuunnittelusta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntorakentamisennusteen mukaisesti, ja toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa. Myös harmaan talouden torjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat allekirjoittivat lokakuussa 2020 maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2020–2031. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infrahankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 640 uudelle asunnolle vuosittain ja kaavoittamaan 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa, mikä välttämättä vaatii myös kunnallistekniikan investointeja. Mikäli investointeihin saadaan valtion-apuja, niin määrärahat voidaan ylittää tuen verran.

Talousarvio 2022

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuudessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2022 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue, Myyrmäessä Luhtien kokonaisuus ja Tikkurilassa Asematie välillä Kielotie-Vehkapolku. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Kivistön kirkonalueen kunnallistekniikka, Puu-Kivistön alue, Kivistön linja-autoterminaali, Keimolanmäen 3. vaihe, Riipiläntien jk+pp 2. vaihe sekä Kiilan vesihuolto.

Vuoden 2021 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on töiden loppuun saattamiseksi osoitettu noin miljoonan euron varaus. Viimeistelytöiden ajankohta harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi. Rahavarauksia kohdistetaan työohjelmissa omille hankkeilleen. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla.

Vantaan ratikan suunnitteluun on vuonna 2022 varattu 7 milj. euroa. Vuonna 2020 aloitettua ratikka-reitin katu- ja alustavaa rakennussuunnittelua, ratasähkösuunnittelua sekä liikennevalojen suunnittelu jatketaan vuonna 2023 tehtävää toteutus päätöstä varten.

Kadut ja puistot -palvelualue suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2022 Kadut ja puistot -palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuollon laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Pytinojanpuisto Aviapoliksessa ja aloitetaan Joikiuomanpuiston alueen perusparantaminen Myyrmäessä. Annefredin puiston osalta Aviapoliksessa aloitetaan esirakentaminen.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimmät urheilualuehankkeet ovat Hakunilan urheilupuisto. Virkistysalueiden osalta merkittävimpin hanke on Kuusijärven pysäköintialueen rakentaminen. Elmon urheilupuiston esirakentamista jatketaan.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettavia suurimpia yhteishankkeita ovat edelleen Kehä III parantamisen 3.vaihe, sisältäen Askiston kohdan ja Vantaankoski-Pakkalan osuuden.

Suunnitelmakausi 2023–2031

Vuosina 2023–2025 toteutettavia merkittäviä kadunrakennuskohteita ovat mm. Laurintien ja Vierumäentien perusparannukset, Itäinen Valkoisenlähteentie, Lahdentien siirto Hakunilassa, Tikkuraitin saneeraus, Elmon urheilupuisto.

Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-5 775	-6 999	-6 999	-7 100	-6 687	-8 590
Kaupunkistrategia ja johto	-40	-20	-20	-20	-20	-3 000
Kasvatus ja oppiminen	-2 839	-3 330	-3 330	-3 000	-3 000	-3 000
Kaupunkiympäristö	-1 496	-1 919	-1 919	-1 400	-1 400	-1 400
Kaupunkikulttuuri	-1 400	-1 730	-1 730	-2 680	-2 267	-1 190
ALV	-1 386	-1 680	-1 680	-1 704	-1 605	-2 062
Kaupunkistrategia ja johto	-10	-5	-5	-5	-5	-720
Kasvatus ja oppiminen	-681	-799	-799	-720	-720	-720
Kaupunkikulttuuri	-359	-461	-461	-336	-336	-336
Kaupunkiympäristö	-336	-415	-415	-643	-544	-286

Kaupunkistrategia ja johto

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimistohankintoja varten vuodelle 2022 on varattu 20 000 euroa.

Kasvatus ja oppiminen

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalta hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Isoimpina hankintakohteina ovat peruskorjattavan Kilterin koulun kalustaminen sekä Jokiniemen koulun ensimmäisen vaiheen irtaimisto. Päiväkotien osalta irtaimistomäärärahat liittyvät Vapaalan, Lauhatien, Länsimäen ja Koivukylän uudisrakennuksiin, sekä kahdeksaan perusparannuskohteeseen. Määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyviin kalustehankintoihin.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta, konekalustosta sekä kalustohankinnoista viheralueiden kunnossapidon ja liikuntapalveluiden käyttöön. Keittiökalusteita hankitaan kunnossapitokohteisiin ja toimistokalusteita eri muutostyökohteisiin. Lisäksi hankitaan mittauskalustoa sekä muuta laitteistoa.

Kaupunkikulttuuri

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät lähinnä peruskorjauksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalta hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Suurimmat yksittäiset hankinnat liittyvät Håkansbölen pyykkituvan ja musiikkiopiston Patotien korvaavien tilojen kalustamiseen sekä Hakunilan tekojään jäänhoitokoneisiin. Lumo-salin ja kulttuuritalo Martinuksen tekniikkaa parannetaan ja hankintaan latukone Keski-Vantaan alueen latuja varten.

95

Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Omaisuu den myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
95 2 Maa-alueiden kunnos- tus	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omis- tukseen jäävien maa-aluei- den kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla, esimerkiksi Vehkalassa, Kiilassa ja Leppäkorvessa. Rakennettujen, tarpeettomiksi jääneiden kaupungin kiinteistöjen osalta määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin purkukohteisiin, joissa tonttimaa tullaan jatkossa myymään ulkopuoliselle ostajalle, esimerkiksi Hakunilan vanha bussivarikko. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Ennalta arvaamattomiin suuriin kunnostamiskustannuksiin haetaan kaupunginvaltuustolta lisärahoitus. Mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, niin määrärahat voidaan ylittää tuen verran.

97

Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
MENOT	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 1,5 milj. euroa vuodelle 2022. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämishankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava **vuosikate**, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, liikelaitosten tuloslaskelmasta liikeylijäämästä / -alijäämästä, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulo-rahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Liikelaitosten vaikutus kaupungin rahoituslaskelmaan

Liikelaitosten rahoituslaskelmat esitetään sekä yhdistettynä kaupungin rahoituslaskelmaan että liikelaitokset yhteensä -mallisesti. Lisäksi kunkin liikelaitoksen rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. liikelaitoksen kohdalla talousarviokirjassa.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2022	Liikelaitokset TA 2022	Yhteensä TA 2022
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	88 877	1 976	90 853
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-41 399	0	-41 399
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-154 440	-2 500	-156 940
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 375	0	3 375
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44 899	0	44 899
Toiminnan ja investointien rahavirta	-58 688	-524	-59 212
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-5 460	0	-5 460
Antolainasaamisten lisäys	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	2 540	0	2 540
Lainakannan muutokset	63 290	0	63 290
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	135 000	0	135 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-71 710	0	-71 710
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
Rahavarojen muutos	-858	-524	-1 382
Nettolainanotto	63 290	0	63 290

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	164 325	66 063	88 877	130 723	124 263	133 784
Satunnaiset erät	125	10 000	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-31 266	-35 080	-41 399	-42 020	-42 650	-43 290
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-142 728	-144 365	-154 440	-154 860	-148 607	-158 630
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 973	3 250	3 375	2 626	2 000	1 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	39 815	38 580	44 899	45 520	46 150	46 790
Toiminnan ja investointien rahavirta	32 243	-61 552	-58 688	-18 011	-18 844	-20 346
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	5 845	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Antolainasaamisten lisäys	-249	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	6 093	5 500	2 540	8 770	10 150	7 790
Lainakannan muutokset	-48 574	67 640	63 290	23 300	20 550	24 220
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120 000	150 000	135 000	130 000	130 000	65 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-159 093	-82 360	-71 710	-106 700	-109 450	-40 780
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 481	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	3 497	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden	17 719	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	10 730	3 588	-858	6 059	3 856	3 664
Nettolainanotto	-39 093	67 640	63 290	23 300	20 550	24 220

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	32 243	-29 309	-87 997	-106 008	-124 852	-145 198
Lainanhoitokate	1,0	0,8	1,2	1,2	1,1	3,0
Kassan riittävyys, pv	23	25	23	42	43	43

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	166 754	68 186	90 853	130 723	124 263	133 784
Satunnaiset erät	125	10 000	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-31 431	-35 080	-41 399	-42 020	-42 650	-43 290
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-144 947	-146 665	-156 940	-154 860	-148 607	-158 630
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 109	3 250	3 375	2 626	2 000	1 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 032	38 580	44 899	45 520	46 150	46 790
Toiminnan ja investointien rahavirta	32 642	-61 729	-59 212	-18 011	-18 844	-20 346
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	5 845	-2 500	-5 460	770	2 150	-210
Antolainasaamisten lisäys	-249	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	6 093	5 500	2 540	8 770	10 150	7 790
Lainakannan muutokset	-48 574	67 640	63 290	23 300	20 550	24 220
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120 000	150 000	135 000	130 000	130 000	65 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-159 093	-82 360	-71 710	-106 700	-109 450	-40 780
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 481	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	3 497	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	14 283	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	7 693	3 411	-1 382	6 059	3 856	3 664
Nettolainanotto	-39 093	67 640	63 290	23 300	20 550	24 220

Täydentäviä tietoja

Vantaan kaupunki ja liikelaitokset

1000 euroa	TP 2020	EN 2021*	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Asukasluku 31.12	237 231	240 530	243 368	247 495	253 158	259 277
- syntyneiden enemmitys	1 050	1 086	1 108	1 148	1 213	1 262
- nettomuutto	2 249	1 751	3 019	4 514	4 906	4 622
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	19,00	6,61**	6,61**	6,61**
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,00	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 680	-1 819	-1 849	-984	-1 006	-1 026
Toimintakate M€	-1 226	-1 303	-1 375	-622	-636	-650
Verotulot M€	1 073	1 122	1 161	573	574	591
Valtionosuudet M€	293	255	282	158	166	174
Vuosikate (ml. LL ja Rah.) M€	167	99	91	131	124	134
Poistot M€	-112	-109	-112	-115	-118	-121
Vuosikate %:ia poistoista	-149 %	-90 %	-81 %	-113 %	-105 %	-110 %
Bruttoinvestoinnit (ml. LL ja Rah.) M€	-145	-147	-157	-151	-161	-158
Investoinnit omahankintameno (ml. LL ja Rah.) M€	-143	-143	-154	-148	-159	-157
- investointien tulo-rahoitus %	117 %	69 %	59 %	88 %	78 %	85 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	-49	41	63	23	21	24
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	859	899	962	985	1 006	1 030
Lainakanta €/asukas	3 619	3 738	3 953	3 982	3 974	3 973
Toimintamenot €/asukas	-7 081	-7 564	-7 598	-3 977	-3 973	-3 955
Verotulot €/asukas	4 523	4 665	4 771	2 315	2 267	2 279
Valtionosuudet €/asukas	1 235	1 060	1 159	640	656	669
Vuosikate €/asukas	703	410	373	528	491	516
Kokonaismenot M€	-1 822	-1 964	-2 004	-1 133	-1 163	-1 179

* Vuoden 2021 toisen osavuositarkastuksen mukainen ennustetieto.

** Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Viimeisimmän laskelman mukaan tuloveroprosentteja leikattaisiin 12,39 prosenttiyksiköllä, jolloin Vantaan tuloveroprosentiksi tulisi 6,61. Lopullinen leikattava prosenttiosuus selviää vuoden 2022 aikana.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate / Poistot, %

= $\text{Vuosikate} / \text{Poistot} * 100$

Vuosikate, euro/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määrämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määrämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määrämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konserni-valvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 30.9.2021

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Ulrikanpuiston päiväkot	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Työterveys Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Koy Korallin Pysäköinti	Vantaa	0,0 %	68,6 %
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	60,7 %	60,7 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki		15,8 %
Uudenmaan Woima Oy	Helsinki		15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki		19,5 %
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %
Kiint Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	Hämeenlinna	0,0 %	4,5 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayht.	Helsinki	11,9 %	11,9 %
HUS-kiinteistöt Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Kiint Oy HUS-Asunnot	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Uudenmaan sairaalapesula Oy	Kerava	0,0 %	9,3 %
Asunto Oy Pilvenmäki	Hyvinkää	0,0 %	11,9 %
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	Porvoo	0,0 %	8,4 %
Hyks-instituutti	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Puro Tekstiilihuoltopalvelu Oy	Turku	0,0 %	6,0 %
Orton Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %
Kärkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	Parainen	2,5 %	2,5 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästöotalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (al konserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %
ETEVA			
Kiint Oy Järvenpääntie 640 Y		0,0 %	5,2 %
Kiint Oy Mäntsälän toimistotalo		0,0 %	6,0 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayht.			
Kiint Oy Hyvinkään sairaalanmäki	Hyvinkää	0,0 %	4,1 %
Kiint Oy Biomedicum Helsinki	Helsinki	0,0 %	3,0 %
As Oy Paciuksenkatu 4	Helsinki	0,0 %	2,6 %
FinnHEMS Oy	Helsinki	0,0 %	2,4 %
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	Hyvinkää	0,0 %	4,8 %
Apotti Oy Ab	Helsinki	12,4 %	17,6 %
Suomen keskinäinen potilasvakuutusyhtiö	Helsinki	0,0 %	4,0 %
Yhdistelemättömät			
Anturikeskus Oy	Vantaa	24,0 %	24,0 %
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Asunnot Oy (al konserni)	Vantaa		
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Kaunialan Sairaala Oy			
Kauniala Oy	Kauniainen	0,0 %	100,0 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2022–2025

Konsernirakennetta selkeytetään hyvinvointialueuudistuksen vuoksi jäljelle jäävän kaupungin palvelutuotantoa tukevaksi. Tavoitteena konserniyhtiöihin kohdistuvissa järjestelyissä on myös kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman tukeminen. Lähtökohtaisesti uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin. Kaupunki ei myy tytäryhtiönsä osakkeita hyvinvointialueelle.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2022–2025

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Kaupungin investoinnit yhteensä, 1000 eur	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset	157 609	149 975	146 666	156 940	154 860

TYTÄRYHTEISÖ	TP 2019	TP 2020	Enn 2021	TS 2022	TS2023	TS2024	TS2025	kaupungin omistusosuus
Vantaan Energia konserni	13 266	42500	60416	7 1165	106540	71915	22427	60 %
VAV konserni	46 559	20 756	39 404	55 055	16 817	0	0	100 %
VTK konserni	7 746	3 262	11 760	40 706	70 920	67 520	61 720	100 %
Vantaan Tilapalvelut Vanitti Oy	375	453	680	680	670	600	600	100 %
SUURIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	67 946	66 971	112 259	167 606	194 947	140 035	84 747	

Muiden tytäryhteisöjen investoinnit yhteensä omistusosuuden mukaan, 1000 eur	TP 2019	TP 2020	Enn 2021	TA 2022	TS 2023	TS2024	TS2025
	1 473	11 413	8 062	2 663	1 722	1 410	1 232

KUNTAYHTYMÄ	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS2024	kaupungin osuus
HUS, Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri	19 004	28 560	34 629	34 034	Ei Vantaan konsernissa		11,90 %
HSL	2 827	3 802	3 940	4 300	2 408	1 548	17,2 %
HSY	51 125	61 081	46 037	43 260	47 339	-	21,7 %
Uudenmaan liitto	34	9	9	-	-	-	15,4 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	18	19	35	35			17,5 %
ETEVA	22	22	60	39	Ei Vantaan konsernissa		12,2 %
VÄSTRA NYLANDS FOLKHÖGSKOLA	0	1	0	-			3,1 %
KÄRKULLA	3	1	1	-	Ei Vantaan konsernissa		2,5 %
OSUUS KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNEISTA YHTEENSÄ	73 033	93 495	84 711	81 668	49 747		

Kuntayhtymien TA-luvut perustuvat vuoden 2021 TTS lukuihin.

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

TYTÄRYHTEISÖ	TP 2019	TP 2020	Enn 2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS 2025	Vantaan kaupungin omistusosuus
Vantaan Energia konserni	107 564	130 296	155 157	182 632	214 578	254 610	258 258	60 %
VAV konserni	512 952	480 552	457 025	421 509	409 138	389 384	378 607	100 %
VTK -konserni	111 600	94 789	88 274	132 596	187 215	241 084	287 853	100 %
Merkittävimpien tytäryhtiöiden lainat yhteensä	732 116	705 637	700 455	736 737	810 931	885 078	924 718	

Muut tytäryhteisöt yhteensä, 1000 EUR	TP 2019	TP 2020	Enn2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	Vantaan kaupungin omistusosuus
Kaupungin osuus lainoista	11 151	16 034	12 499	6 828	4 877	4 194	3 611	52,4% - 100%

KUNTAYHTYMÄ	TP 2019	TAE2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS 2025	Vantaan kaupungin osuus
HUS, Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri	50 229	25 001	22 820	18 655	Ei Vantaan konsernissa			11,9 %
HSL, Helsingin seudun liikenne	0	6 790	7 740	0	0	0		17,2 %
HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut	98 840	26 436	30 017	17 277	13 497	16 163		21,7 %
Uudenmaan liitto	31	9	-	-	-	-		15,4 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	34	19	19	19	-			17,5 %
ETEVA	0	0	0	0	Ei Vantaan konsernissa			12,2 %
Västra Nylands Folkhögskola	4	1	2	0				3,1 %
Kärkulla	3	1	2	-	Ei Vantaan konsernissa			2,5 %
OSUUS KUNTAYHTYMIEN LAINAKANNOISTA YHTEENSÄ	149 141	58 258	60 598	35 950	13 497	16 163		

Kuntayhtymien TA-luvut perustuvat vuoden 2021 TTS lukuihin.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konsernioheen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Muista ehdoista päättää kaupunginhallitus pannahaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöstä. Takauspäättöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä takausvastuita vuoden 2020 lopussa yhteensä noin 399 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 680 milj. eurosta. Vastuut tytäryhteisöjen puolesta olivat noin 680 milj. euroa, ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 314 milj. euroa.

Kaupungin takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2020 lopussa yhteensä 82 milj. euroa ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 32 milj. euroa.

Osakkuusyhtiöiden (Apotti) lainojen puolesta myönnettyjä takauksia oli 31.7.2021 noin 32 milj. euroa ja konsernin ulkopuolisten yhtiöiden lainojen puolesta myönnettyjä takauksia oli noin 3 milj. euroa. Apotin takaukset tulevat siirtymään Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2022–2025

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Konserniyhtiöiden tavoitteiden asettamista talousarviokaudelle 2022 kehitettiin edelleen. Tavoitteita on pyritty yhdenmukaistamaan ja yksinkertaistamaan, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisi jatkossa konserniyhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa ja jotta yhtiöiden valvonta oli selkeämpää. Tavoitteille on luotu tavoitekategoriat, jonka mukaisesti kunkin konserniyhteisön tavoitteet asetetaan. Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin.

Vantaan Energia Oy

Vantaan kaupunki omistaa 60 % ja Helsingin kaupunki 40 % Vantaan Energia Oy:stä. Vantaan Energia -konserniin kuuluu emoyhtiö Vantaan Energia Oy ja sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Lisäksi yhtiöllä on osakkuusyhteisöjä. Vantaan Energia -konsernilla on keskeinen rooli sähkön ja lämmön tuottajana, myyjänä ja jakelijana. Lisäksi konserni ylläpitää ja kehittää energiainfrastruktuuria Vantaalla. Omistuksensa kautta kaupunki varmistaa vaikutusmahdollisuutensa paikallisen energiainfrastruktuurin ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja tasaisen osinkotuoton muodossa. Vantaan Energia konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, joka tarkoittaa kivihiilettömiin ja fossiilittomiin tuotantotapoihin tähtääviä toimia. Vantaan Energia Oy:n investointiohjelman tarkoituksena on, että yhtiö luopuu fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuoteen 2026 mennessä. Turpeen käyttö päättyy vuonna 2021, kivihiilen käyttö vuonna 2022 ja maakaasun vuonna 2024. Tähän tavoitteeseen liittyvät Martinlaakson geotermisen maalämpölaitoksen, jätevoimalan laajennuksen ja lämmön kausivaraston investoinnit. Lisäksi yhtiö laajentaa jätteiden energiahyötykäytön käsiteltyyn puutavaraan ja korkeamman lämpökäsittelyn vaativiin jätteisiin vuonna 2024. Vantaan Energia -konserni edesauttaa toiminnassaan energiatehokkuuden kohentamista ja edistää vahvasti kiertotaloutta. Vantaan Energia Oy:n tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	64,1 M€	42,7 M€	44,9 M€	52,4 M€	57 M€	60,2 M€
	Konsernin ROIC	8,70 %	6,40 %	5,40 %	6,80 %	6,70 %	7,30 %
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	35 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	13,2	9,8	7,8	3,9	2	0
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5	3,6	3,7	3,8	3,9	4	4

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	111	122	107	93	93	90
	Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2026 mennessä			Kivihiilen käytön lopettaminen	Toimenpiteiden toteuttaminen fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi	Toimenpiteiden toteuttaminen fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi	Toimenpiteiden toteuttaminen fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi

VAV Yhtymä Oy

VAV konserni on kaupungin kokonaan omistama yhteisö, johon kuuluu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy, sekä tämän 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy sekä VAV Hoivakodit Oy. Konserni rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Vantaalla kasvattaen samalla kaupunkikonsernin pitkäaikaista varallisuutta. VAV Yhtymä Oy:ssä tuotetaan vapaarahoitteisia asuntoja, VAV Asunnot Oy:ssä valtion tukemia vuokra-asuntoja (ARA) sekä VAV Palvelukodit Oy:ssä palveluasuntoja. Tuotannon painopiste on valtion tukemissa, ARA vuokra-asunnoissa. VAV konsernin tehtävänä on tuottaa laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista vantaalaisille. Konsernin ensisijainen tarkoitus on tukea kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Omistajana kaupunki määrittelee omistajaohjauksen keinoin VAV konsernin asuntomäärät sekä niiden sijainnit. VAV-konsernilla on erityinen vastuu kohtuuhintaisen asumisen tarjoamisessa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille ja reaalisesti vakaan asumismenojen kehityksen turvaamisessa sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisystä Vantaalla. VAV-konserni edistää asukkaiden fyysistä ja taloudellista asumisturvallisuutta, takaa turvalliset asuinkiinteistöt sekä pyrkii ennakoivilla toimillaan ehkäisemään häätöjä. VAV tukee kaupungin strategian toteutumista segregaaation ehkäisemiseksi.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Verotettava tulos (€) VAV Yhtymä Oy	122 000	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) VAV Asunnot Oy (min)	0	0	0	0	0	0

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
	Verotettava tulos (€) VAV Palvelukodit Oy (min)	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) VAV Hoiva-asunnot Oy *)	N/A		0	0	0	0
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (320 as./v.)	0	220	241	175	350	350
Hoitokulujen ylläpidon muutos	Max kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksin muutos (2015 =100, €/m ²)						
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	Korjaustoiminnan PTS, M€	15,3	14,3	15,9	15,3	16,3	16,5
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	36,5	37	37,5	38	38,5	39
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)						
Terveysperusteiset poissaolot	‰:a henkilöstöstä/v	1,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

*) Mikäli asuintalovaraus on käytössä mahdollista.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Aurinkoenergiajärj:llä tuotettu kiinteistösähkö %-osuus/v (uudet kiinteistöt)	-	16	20	21	22	23
	Yhtiön resurssivii-sauden tiekartan mukaisten toimenpiteiden toteuttamisaste, % (tehdyt toimenpiteet / tarkasteluvuodelle suunniteltujen toimenpiteiden kokonaislukumäärä)		100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

VTK Kiinteistöt Oy

VTK Kiinteistöt Oy on VTK-konsernin emoyhtiö, mihin kuuluu lisäksi yhtiön 100- prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt Kivistön Putkijäte Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Peltolantie 5, Kiinteistö Oy Myyrinselkä, Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4, Vantaan Innovaatioinstituutti Oy ja Myyrmäen Urheilupuisto Oy. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy:llä on osakkuusyhtiöitä ja pienempiä osuuksia muissa yhtiöissä. Kaupunki tarvitsee oman palvelutuotantonsa käyttöön erilaisia tiloja, joiden tuottamisessa VTK Kiinteistöt Oy:llä on tärkeä asema. VTK Kiinteistöt Oy:n tehtävänä on rakennuttaa ja omistaa kaupungin elinkeinoelämää tukevat toimitilat (mm. varastot, tuotantotilat jne.), toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit (pl. uimahallit), kaupungin hankejohtoryhmän muut yhtiön vastuulle linjaamat kohteet sekä huolehtia omistamiensa kiinteistöjen rakennuttamis- ja omistajatehtävistä. VTK-konsernin omistamat rakennukset ja tontit ovat merkittävää varallisuutta, jonka rakennuttamisessa ja ylläpitämisessä VTKkonserni toimii taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta vastuullisesti. VTK-konserni sitoutuu kaupungin hiilineutraalisuustavoitteisiin ja kehittää kiinteistöihinsä energiatehokkaita ratkaisuja sekä rakentaa ja peruskorjaa niitä resurssiviisaasti huomioiden myös kiertotalouden mahdollisuudet. Vastuulliseen toimintaan liittyvät mm. VTK-konsernin toteuttamat energiakatselmuksat ja niiden perusteella suoritettavat korjaukset sekä tontilla tuotetun uusiutuvan energian vaihtoehtojen kartoitus uudisrakennushankkeissa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Omavaraisuusaste %	29,3	26,5	yli 20	yli 20	yli 20	yli 20
	Tulos milj. eur	3,3	2	2	2	2	2
	Ulkoisten vuokra-kohteiden vuokrausaste %	95	93	93	93	93	93
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin, milj. eur	5	10	10	10	10	10
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Energiatehokkuus: Energiansäästö Co2 -päästöistä % (2018 vertailukelpoinen lähtötaso 9 305 tCo2/a)	-1,0 % edellisen vuoden tasosta	-2,0	-3	-2	-2	-2
	Energiakatselmusten suositusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen toteuttamisaste %/vuosi (seurantajakso yhteensä 100 %)	n/a	24	28	19	21	9

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy on kaupungin 100-prosenttisesti omistama inhouse - yhtiö, joka tuottaa kaupungille ateria- puhtaus- ja kiinteistöpalveluja. Vuoden 2021 aikana on teetetty selvitys osana tuottavuus- ja talousohjelman rakenteellisten muutosten valmistelua ja tulevasta sote-uudistuksesta johtuen Vantaan siivous-, ateria ja kiinteistöpalveluiden järjestämisen tulevaisuudesta. Selvitys pitää sisällään vaihtoehdot Vantin toimintojen järjestämisestä, mikä toimii kaupungin omistajastrategisten päätösten pohjana.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta	1,07	0,43	1	1	1	1
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	Pisteluvun muutos	-56 lähtötaso	n/a	+ 20 edellisestä vuodesta	+ 10 edellisestä vuodesta	+ 5 edellisestä vuodesta	+5
Omistajapoliittisten linjauksen yhteydessä määriteltävien kehittämistoimenpiteiden toimeenpano vuosittain.			Toimenpideohjelman laatiminen ja aikatauluttaminen	Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä.
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Asteikko 1–5	4		4,1	4,15	4,2	4,25
Sairauspoissaolot %	%	5,9	5,6	5,8	5,7	5,6	5,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Kokonaisbiojätteen määrä gramma/ruokailija	50	48	45	42	40	38
	Ateriapalvelujen hiilijalanjalan pienentäminen			Hiilijalanjalan käyttöönotto	Hiilijalanjalan pienentämisen edelliseen vuoteen verrattuna	Hiilijalanjalan pienentämisen edelliseen vuoteen verrattuna	Hiilijalanjalan pienentämisen edelliseen vuoteen verrattuna

Mercuria kauppapilaitos Oy

Mercuria kauppapilaitos Oy tarjoaa järjestämisluvanvaraista perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta erityisesti kaupanalalle. Oppilaitoksen tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat tällä hetkellä 789. Oppilaitos sijaitsee Martinlaaksossa yhtiön omistamassa Mercuria-talossa, jota se vuokraa samalla tällä hetkellä myös Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion käyttöön. Yhtiön omistuksella kaupunki varmistaa erityisesti kaupallisen alan perus-, ammatti ja erikoisammattikoulutuspalveluiden tarjonnan Vantaalla. Mercurialla on tärkeä tehtävä myös osaltaan nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemisessa ja työllistymisen edistämässä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, euro Tulokseen vaikuttavat mahdolliset valtionrahoituksen maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu.	1 371 803	300 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste % Uusi mittari		100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	789	800	805	810	815	820
Opiskelijapalaute (amisapalaute, päättökysely)	nps-indeksi	62	58	58	58	60	60
Työelämäpalaute (amisapalaute)	Tyytyväisyys 1–5 Mittari vaihtunut		4	4	4	4	4

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	Mittari vaihtunut	4	4,1	4,1	4,1	4,1
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kaupungin hiilineutraali-suustavoitteen tukeminen	Uusiutuvan energian osuus kiinteistön energiasta (%)	Uusi Mittari	100	100	100	100	100
Vastuullisuuskampanjoiden tai -tapahtumien toteuttaminen	kpl/vuosi	5	6	6	6	6	6

Kiinteistö Oy Kehäsuora

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Taloutteen ja tuottavuuteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos 1000 eur Pitkällä aikavälillä tavoitellaan tilikauden positiivista tulosta.	ennen poistoja 39	Ilman poistoja 30	Tulos ilman positiivinen	Tulos ilman poistoja positiivinen	Tulos ilman poistoja positiivinen	Tulos ilman poistoja positiivinen
Toiminnallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
PTS laadittu huomioiden rakennuksen käyttöikä ja käytössä. Toimenpiteissä huomioitava resurssiviisas ja hiilineutraali toteutustapa	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteutamisaste, %	100	100	100	100	100	100

Kiinteistö Oy Tiedepuisto

Tavoite	Mittari	Toteuma 2020	Ennuste 2021	Tavoitetaso 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025
Talouteen ja tuottavuuteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos 1000 eur	39	30	Tulos ilman poistoja positiivinen	Tulos ilman positiivinen	Tulos ilman positiivinen	Tulos ilman positiivinen
	Pitkällä aikavälillä tavoitellaan positiivista tilikauden tulosta						
Toiminnallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
PTS laadittu huomioiden rakennuksen käyttöikä ja käytössä. Toimenpiteissä huomioitava resurssiviisas ja hiilineutraali toteutustapa	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttamisaste, %	100	100	100	100	100	100

Kiinteistöyhtiöille asetettavat tavoitteet

- Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä:
Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi (vrt. edellisen tilikauden toteuma kuluvaan tilikauteen).
- PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä:
Toimenpiteiden (lkm) toteuttamisaste 100 %.
- Uusiutuvan energian käyttö: Osuus kulutetusta sähköstä 100 %.

Edellä mainitut tavoitteet koskevat seuraavia yhtiöitä:

- Ratakujan Pysäköinti Oy
- Tikkuparkki Oy
- Ruukkukujan Autopaikat Oy
- Koy Lehdokkitien Virastotalo
- Koy Tikkurilan Terveysasema
- Korson Pienteollisuustalo Oy
- Koy Korson Toimistokeskus
- Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy
- As Oy Vantaan Sepänpuisto
- As Oy Vantaan Katriinanrinne
- Koy Vantaan Maakotkantie 10
- Hakopolun Liikekiinteistö Oy
- Koy Vantaan Helikopteritukikohta

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittaville pysäköintiyhtiöiden lisätavoitteet

- Kestävä ja vastuullinen taloudenpito:
 Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Edellä mainittu tavoite koskee seuraavia yhtiöitä

- Ratakujan Pysäköinti Oy
- Tikkuparkki Oy

Kaunialan Sairaala Oy

Yhtiölle ei aseteta tavoitteita. Mikäli osakekauppa jää toteutumatta, tavoitteet ovat talousarvion 2021 mukaiset, seuraavasti:

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Ennuste 2020	Tavoite- taso 2021	Tavoite- taso 2022	Tavoite- taso 2023	Tavoite- taso 2024
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Koronavirusepidemian aiheuttamien taloudellisten seurausten korjaaminen ja oman pääoman vahvistaminen	Tilikauden tulos Eur	-98t€	-0,35 M€	0,4 M€	0,4 M€	0,4 M€	0,4 M€
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Palvelutuotteiden painotusten muutos:	Potilas/asukaspaikkaluku vuoden lopussa	PAH 101	PAH 60 (tavoite 65)	PAH 60	PAH 50	PAH 30	PAH 30
Pitkäaikaishoito (PAH) vähenee		TAP 27	TAP 45 (tavoite 45)	TAP 50	TAP 55	TAP 60	TAP 60
Tehostettu palveluasuminen (TAP) lisääntyy		PAK 82	PAK 85 (tavoite 100)	PAK 100	PAK 105	PAK 120	PAK 120
Postakuuttikuntoutus (PAK) lisääntyy			korona-epidemian vuoksi tavoitteesta jäädään				
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Sairauspoissaolojen vähentyminen	Poissaolo % kokonaistyöajasta	7,30 %	N/A	5 %	4 %	4 %	4 %
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Ekokompassisertifiointi	Sertifikaatin saaminen ja ylläpito	Ekokompassin käyttöönotto aloitettu		Sertifiointi Q1/2021	Sertifikaatti ylläpito	Sertifikaatti ylläpito	Sertifikaatti ylläpito

Vantaan Työterveys Oy

Yhtiölle ei aseteta tavoitteita. Mikäli osakekauppa jää toteutumatta, tavoitteet ovat talousarvion 2021 mukaiset, seuraavasti:

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Ennuste 2020	Tavoite- taso 2021	Tavoite- taso 2022	Tavoite- taso 2023	Tavoite- taso 2024
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Taloudellisen toiminnan tehostaminen	Liikevoitto-%	2,9		4	4	4	4
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyys (päättäjä)	Skaala 1-5	-	tavoite 3,8 Mittaus marras- kuu 2020	4,0 (1-5)			
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Sairauspoissaoloprosentti	%	4,20 %	4,10 %	4,00 %			
Henkilöstötyytyväisyyden kasvattaminen	Party-kyselyn Skaala 1-5		Mittaus syksy 2020	Tavoitteena, että kyselyn tulokset ovat vähintään 0,1 yksikköä paremmat kuin edeltävänä vuonna ja että kehitystoimiin on ryhdytty	Tavoitteena, että kyselyn tulokset ovat vähintään 0,1 yksikköä paremmat kuin edeltävänä vuonna ja että kehitystoimiin on ryhdytty	Tavoitteena, että kyselyn tulokset ovat vähintään 0,1 yksikköä paremmat kuin edeltävänä vuonna ja että kehitystoimiin on ryhdytty	Tavoitteena, että kyselyn tulokset ovat vähintään 0,1 yksikköä paremmat kuin edeltävänä vuonna ja että kehitystoimiin on ryhdytty
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Ekokompassin ylläpitäminen	Tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2022–2031
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2022–2031
- LIITE 3 Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2022–2031
- LIITE 4 Liikuntapaikkarakentaminen 2022–2026

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2022–2031

1000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
A. OMAT INVESTOINNIT 2022-2031 yhteensä			34 850	39 031	43 440	44 670	45 230	70 020	103 620	78 820	48 920	12 270	1 370
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			50	450	550								
Vuorikumpu laajennus (Berkulla)	Tikkurila		50	450	550								
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut			5 400	580	2 630	10 800	15 070	16 500	39 600	21 600	300		
Aviapoliksen yhtenäiskoulu	Aviapolis						50	750	9 200	7 900	100		
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	21 800				500	1 500	9 700	9 600	200			
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	19 050		500	1 500	8 500	8 400	150					
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö						100	1 000	12 900	7 500	100		
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila	Koivukylä				100								
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	14 100	5 000	50									
Uomarinteen koulun laajennus, sis. ph-tiloja	Myyrmäki	5 282											
Hämeenkylässä koulu	Myyrmäki		100										
Hämeenkylässä koulun väistötila	Myyrmäki				230								
Myyrmäki/Kaivoksela paviljonkikoulu perustukset ja pihat	Myyrmäki		300										
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki			30	800	1 600	20						
Ojahaan peruskoulu	Myyrmäki	14 400						500	7 800	6 000	100		
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila					200	5 000	4 400	100				
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit			26 250	30 480	25 340	15 700	22 210	36 780	38 800	18 550	10 200	3 900	50
Illenpihan tp. Pvk.	Aviapolis				70								
Aviapoliksen päiväkoti II	Aviapolis	7 100			100	3 150	4 100	50					
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	7 100					100	3 150	4 100	50			
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila						80						
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila			230									
Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti	Hakunila								50	2 300	2 300	50	
Kaskelan I päiväkoti	Hakunila	6 100			100	2 600	3 650	50					
Länsimäen pvk	Hakunila	8 500	6 450	1 000	30								
Kaskelan II päiväkoti	Hakunila						300	4 700	4 900	100			
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän pk.	Hakunila	10 000	300	4 850	4 900	100							
Kivistön tp. Päiväkoti (Kanniston koulun tontilla)	Kivistö			50									
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö			200									
Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	Kivistö							220					

1000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kivistön V päiväkot	Kivistö							100	3 150	4 100	50		
Kivistön päiväkot III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	7 100			100	3 150	4 100	50					
Kivistön päiväkot IV	Kivistö	7 100					100	3 150	4 100	50			
Kivistön päiväkot II	Kivistö				200	3 150	4 400	50					
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä							330					
Koivukylän päiväkot II	Koivukylä						200	3 150	4 400	50			
Koivukylän päiväkot I	Koivukylä	10 000	5 100	5 300	50								
Matarin päiväkot	Korso					100	2 300	3 250	50				
Leppäkorven uusi päiväkot	Korso						150	2 800	2 900	50			
Korson uusi päiväkot	Korso		2 000	5 800	250								
Vapaalan pk:n pääarakennusta korvaavan paviljongin UR01 kustann	Myymäki		100										
Uomarinteen päiväkot	Myymäki									2 500	4 000	50	
Viherpuiston päiväkot	Myymäki						200	3 400	3 100	50			
Hämeenkyllän/Pähkinärinteen päiväkot	Myymäki		50	1 650	5 500	200							
Myyrmeen alueen päiväkot	Myymäki						100	3 150	4 100	50			
Mårtensdals kampus (päivä+keittiölaaj),pihan lähiliikuntapaikka	Myymäki	7 100	350	500	6 250	300							
Laajavuoren päiväkot	Myymäki									250	3 700	3 800	50
Kelokuusen päiväkot (ent. Raappavuoren pvk.)	Myymäki		200	3 200	4 550	50							
Lounaniityn päiväkot (ent.Vantaanlaakson päiväkot)	Myymäki							300	4 700	4 900	100		
Patotien päiväkot	Myymäki	7 100	3 400	6 200	1 600	30							
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila							170					
Kielotien vuokrapäiväkot ja leikkihiha puistoon	Tikkurila	330					170	160					
Tikkurila; Tp. Päiväkot väistötilaksi	Tikkurila							330					
Tikkurilan alueen päiväkot	Tikkurila							100	3 150	4 100	50		
Tikkurilan pvk II	Tikkurila					100	3 150	4 100	50				
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkot- ja koulutiloilla	Tikkurila	11 900	5 850	1 800	70								
Lauhatien päiväkot	Tikkurila	9 500	4 600	5 000	70								
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			530	4 200	11 850	17 550	7 630	16 420	24 900	38 350	38 100	8 050	1 000
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis							50	1 100	4 000	50		
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila		30	1 300	50								
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila						200	2 500	300				
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö						30	320					
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö							50	700	3 100	50		
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä							500	2 200	100			
Elmon uimahalli	Koivukylä	36 000	500	2 900	11 800	17 400	3 750	200					
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso						150	3 100	4 200	50			
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myymäki						50	1 100	4 000	50			
Myyrmeen kaupunkikulttuuritalo	Myymäki						500	7 500	16 500	30 000	34 000	8 000	1 000
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila								50	1 100	4 000	50	

1000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			2 370	100	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Maatutkimuksen uusi tukikohta, Koisotie 7	Tikkurila	2 370	2 300	30									
Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat			20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Palveluverkkoon liitt. Selvitykset			50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			250	600	3 000	550	250	250	250	250	250	250	250
Kuusijärvihanke	Hakunila			300	300	300							
VSS veloitteen täyttämisestä ja Hiilivapauden kustannuksia				50	2 450								
Uudisrak / budjetti			250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VAV ASUNNOT OY													
Kehitysvammaisten asumista (25 as. asuntokannasta)		5 800											
Hakunilan vanhustenkeskus	Hakunila	45 000											
Kivistön vanhustenkeskus	Kivistö	45 000											
Myyrinkoti; Palvelutilojen muutostöitä (1. krs)	Myyrmäki												
Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa (tuvat)	Tikkurila												
Koisoniittyhanke tehost. palveluas. 36 kpl ja kumppanuustila	Tikkurila	8 000											
Tikkurilan vanhustenkeskus	Tikkurila	35 700											
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala													
HR-yksikön korvaavat toimitilat	Tikkurila												
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala													
Koivukylän apuvälinelainaamon remontointi palvelutarv. vastaavak	Koivukylä												
Länsi-Vantaan lastensuojelun tilatarpeet	Myyrmäki												
Myyrmeen terveysasema potilastoimiston muutostyöt	Myyrmäki												
Suun terveydenhuollon liikelaitos													
Koivukylän terveysaseman hammashoitolan laajentaminen	Koivukylä	100											
Myyrmeen hammashoitolan tilamuutostyöt	Myyrmäki												
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis												
Kansainvälinen koulu, pintaremontti VTK	Aviapolis	1 100											
Kansainvälisen koulun tilamuutokset (VTK)	Aviapolis												
Kartanonkosken koulu, pintaremontti	Aviapolis	1 400											
Ylästön koulu, pintaremontti	Aviapolis	700											
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	78 200											
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso												
Jokiuoman päiväkotit	Myyrmäki	9 500											
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila												

1000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	24 800											
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	3 000											
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	Tikkurila	5 300											
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Kivistön kaksiratainen jäähalli	Kivistö												
Kivistön uimahalli	Kivistö												
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila												
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat Jokiniemen kampukselle	Tikkurila												
Kaupunkiympäristön toimiala													
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat													
MUUT KONSERNIYHTIÖT													
Asukastupa Leinälä	Koivukylä												
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki												
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala													
TYPAn Länsi-Vantaan palvelupiste	Myyrmäki												
Kasvupalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila												
Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)													
Keski-Uudenmaan Pelastustoimen liikelaitos													
Pelastuslaitoksen valmiusasema Hakunila	Hakunila	2 000											
Pelastuslaitoksen valmiusasema Korso	Korso	2 500											
Pelastuslaitoksen valmiusasema Myyrmäki	Myyrmäki	2 000											
Pelastuslaitoksen valmiusasema Tikkurila	Tikkurila	2 500											
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala													
Asiakasohjauksen (vanhus- ja vammaispalvelut) tilatarpeet													
Hakunilan perhekeskustoiminnon tilat	Hakunila												
Terveysasemalle tiloja Kivistöön tulevasta kauppakeskuksesta	Kivistö												
Peijaksen kampus	Koivukylä												
Toimintakeskus kehitysvammaisille (itä)	Koivukylä												
Lapsiperheiden varhaisen tuen yksikön (länsi) uudet yht. tilat	Myyrmäki												
Myyrmäen perhekeskustoiminnon tilat	Myyrmäki												
Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tilat	Tikkurila												
Lastensuojelun sijaishuollon sosiaalityön tilat	Tikkurila												
Tikkurilan hyvinvointikeskus	Tikkurila	115 900											
Vernissakadun (VERSO) asiakastilojen äänierityksen parantaminen	Tikkurila												
Vernissakatu 8 c tilatarveselvitys	Tikkurila												

1000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila												
Ruusupuun päiväkotia (ent. Kivistön päiväkotia)	Kivistö	9 300											
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä												
Leppäkorven koulun väistötila	Korso												
Vapaalan paviljonkipäiväkotia (korv. purettavan päärakennuksen)	Myyrmäki												
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila												
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis												
Hakunilan asukastilat	Hakunila												
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk	Kivistö												
Aikuisopiston tilat Myyrmäki	Myyrmäki												
Lasten kulttuurikeskus Toteemi uudet tilat	Myyrmäki												
Myyrmaen asukastilat	Myyrmäki												
Myyrmaen nuorisotilat	Myyrmäki												
Patotien musiikkiopiston ja musik institutin korvaavat tilat	Myyrmäki												
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila												
D. LUNASTUKSET													
Illenpuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis												
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis												
Kivistön koulualueen pysäköintilaitos	Kivistö			2 621									

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2022–2031

1 000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
KORJAUSRAKENTAMINEN 2022-2031 yhteensä			35 090	46 540	43 640	34 970	44 530	45 930	60 430	51 780	37 380	18 980	16 830
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA			250	200	230	100	50	50	50	50	50	50	
Katrinebergin kartanopuiston kunnostussuunnitelma ja toteutus	Kivistö	480	200	150	180	50							
Kaupungintalo, ikkunoiden uusiminen	Tikkurila	120	50										
Määrärahavaraus				50	50	50	50	50	50	50	50	50	
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS			120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Määrärahavaraus			120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			2 790	1 640	3 050	550	600	500	200	200	200	200	200
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys			500	500	100	100	100						
Hälytyslaitteiden asentaminen Kanniston hammashoitolaan	Kivistö		150										
Korson vanhustenkeskus, viilennys	Korso		500										
Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myyrämäki	2 200		300	2 650	50							
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja toteutus	Tikkurila							300					
Kuuselan perhekodin muutostyöt	Tikkurila		70										
Kauniala / Huoltokirjan mukaiset työt			220	220									
Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus/Uudisrakennus						200	300						
Pienkorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			1 350	620	300	200	200	200	200	200	200	200	200
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS				770									
Länsimäen terveysaseman hammashoitolan laajentaminen	Hakunila			120									
Lehtikuusen koulun hammashoitolan peruskorjaus	Hakunila			500									
Hammashoitotilojen hälytyslaite varaus KR-ryhmä				150									
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut			15 730	23 820	20 170	18 990	27 800	21 750	32 200	36 050	23 200	4 800	2 700
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis						50	450	4 500	5 700	4 200	100	
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis			50	800								
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila			500	2 500								
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila				50	500	8 500	600	50				
Sotungin lukion peruskorjaus	Hakunila							100	1 000	5 400	13 500	2 000	200
Lehtikuusen koulun Julkisivujen kunnostus	Hakunila	700	1 000										
Kanniston koulun pintaremontti	Kivistö			50	1 000								
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	8 000		50	750	6 800	400						
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä					50	800	6 800	300	50			
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	14 300					200	2 000	7 900	4 100	100		

1 000 euroa	Suuralue	Kustannus- arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Leppäkorven koulu: muutostyöt	Korso		2 000	50									
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso		60	750									
Vierumäen koulu tilamuutokset	Korso		100	800									
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso			30	800								
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso			250	1 300								
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso		800	2 000									
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso			50	200	2 100	50						
Leppäkorven koulu, lähiliikuntapaikka	Korso		320										
Vierumäen koulun pihan peruskorjaustyöt	Korso	450		450									
Mårtensdals skola	Myyrmäki			100	3 000	50							
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki		7 700	9 300	100								
Kivimäen koulu, peruskorjaus,vaihe 2	Myyrmäki			50	400	4 700	4 300	100					
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	10 200	300			300	4 400	5 400	100				
Martinlaakson koulun pihan perusparannus	Myyrmäki	350		450									
Jokiniemen ala-asteen korjaus-ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	9 500	2 000	6 900	50								
Jokiniemen koulu ent. lukio (vaihe II)	Tikkurila	14 000			7 000	1 000							
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	8 300	300		50	850	6 900	500	50				
Viertolan koulu,	Tikkurila						100	1 900	8 400	500	100		
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila						100	1 400	7 400	17 800	2 800	200	
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	240		300									
Määrärahavaraukset			1 150	1 690	2 170	2 640	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit			4 630	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	800				800							
Riihipellon päiväkotit	Aviapolis	800			800								
Ylästön päiväkotit, osittainen perusparannus	Aviapolis	800	800	800									
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila				600								
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila			800									
Ravurin päiväkotit, osittainen perusparannus	Hakunila	800	800										
Seljapolun päiväkotit, osittainen perusparannus	Koivukylä	600	600	600									
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	800		800									
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	800			800								
Vallinojan päiväkotit osittainen peruskorjaus	Korso	800		800									
Kukinpolun päiväkotit, osittainen perusparannus	Myyrmäki	600	600	600									
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki				800								
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800				800							
Pähkinäsärkijän päiväkotit osittainen peruskorjaus	Myyrmäki		800										

1 000 euroa	Suuralue	Kustannus arvio	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	800			800								
Lumpepolun päiväkotii, osittainen perusparannus	Tikkurila	600	600										
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määräraahavaraukset			430	1 090	1 690	3 890	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			3 400	6 280	6 750	3 100	3 850	10 900	15 250	2 750	1 200	1 200	1 200
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis			500									
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila			50	200	1 500	2 000	250					
Håkansbölen kartanon talousrakennuksien korjaustyöt	Hakunila	2 080	1 030										
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki						300	4 200	9 000	1 500			
Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapuisto	Myyrmäki			500	500								
Martinlaakson uimahalli; vaiheet 1, 2 ja 3	Myyrmäki			750									
Martinlaakson uimahallin julkisivujen kunnostus	Myyrmäki	600	700										
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö, perusparannus	Myyrmäki			600									
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila				50	350	5 250	5 050	50				
Kulttuuritehdas Vernissa	Tikkurila		250	2 000	4 600	150							
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila			50	250								
Sandkulla / Navethalian välipohjan korjaus	Tikkurila	550		700									
Tikkurilan up:n huoltorak.; peruskorj.	Tikkurila		30	550									
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila			300									
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki	Tikkurila		500	30									
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määräraahavaraukset			890	250	1 200	1 400	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			120	120	330	120	120	120	120	120	120	120	120
Kaupungintalon piha-alueuutokset Kielotie 13 vuoksi	Tikkurila				210								
Määräraahavaraus			120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			8 050	8 100	7 500	6 500	6 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Myyrmäkitalo, käyttötarkoituksen muutostöitä	Myyrmäki	500	200	300									
Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt	Myyrmäki	500		300	1 000								
Kaunialan V-osan katon korjaus		900	900										
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		1 000	950	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sisäilmaongelmat, määräraahavaraus			5 000	5 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Määräraahavaraus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)			1 000	1 500	1 500	1 500	1 500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000

LIITE 3; Vuokra- ja osaketiilojen muutokset 2022–2031

1000 euroa	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT 2022-2031 yhteensä	2 520	2 170	1 880	1 780	1 780	1 780	1 780	1 780	1 780	1 780	1 780
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA		120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA	950	660	520	420	420	420	420	420	420	420	420
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS	60	150									
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit	930	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA	160	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250

LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2022–2026

1 000 e	Kustannus yht.	2022	2023	2024	2025	2026
UUDISRAKENTAMINEN						
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	50					50
Elmon uimahalli	36 050	2 900	11 800	17 400	3 750	200
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	500					500
Hakunilan urheilupuiston huoltotilojen laajennus	1 350	1 300	50			
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	2 700				200	2 500
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	50					50
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	350				30	320
Koillis-Vantaan liikuntahalli	7 450			150	3 100	4 200
Mårtensdals kampus lähiliikuntapaikan rakentaminen (sis. Mårtensdals UR-hanke)	340	20	320			
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	1 150				50	1 100
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	49 990	4 220	12 170	17 550	7 130	8 920
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Martinlaakson uimahallin korjausten jatkovaihe	750	750				
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	4 500				300	4 200
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajankäyttö, perusparannus	600	600				
Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen peruskorjaus	550	550				
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	6 400	1 900	0	0	300	4 200

1 000 e	Kustannus yht.	2022	2023	2024	2025	2026
URHEILUALUEET						
Hiihtoladut ja ulkoilureitit	700	140	140	140	140	140
Pienkenttien perusparannus	1 540	280	315	315	315	315
Lähiliikuntapaikat	1 050	210	210	210	210	210
Skeittipuistot	1 260		315	315	315	315
Kivistön urheilupuisto	50					50
Kartanonkosken urheilupuisto	300		300			
Hiekkaharjun urheilupuisto	150	150				
Tikkurilan urheilupuisto	6 050	50	1 000	1 500	2 000	1 500
Elmon urheilupuisto	1 350	50	100	100	100	1 000
Hakunilan urheilupuisto	4 500	2 000	1 000	1 000	500	
Yhteensä (1 000 e)	16 950	2 880	3 380	3 580	3 580	3 530
VIRKISTYSALUEET						
Ulkoilusaaret, venesatama	150	30	30	30	30	30
Luonnonsuojelualueet	540	120		140	140	140
Kuusijärven ulkoilualue	1 480	1 000	120	120	120	120
Tammiston metsä	140		140			
Petikon ulkoilualue	500	100	100	100	100	100
Yhteensä (1 000 e)	2 810	1 250	390	390	390	390

TOIPUMIS- SUUNNITELMA

KORONAEPIDEMIASTA PALAUTUMINEN JA PALVELUVELAN HOITAMINEN

Kaupunginhallitus 6.9.2021

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

TOIPUMISSUUNNITELMAN VALMISTELU	3
TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	5
1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	5
2. Oppimisvajeen paikkaaminen ja varhaiskasvatuksen tukeminen	6
3. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja hoitovelan kurominen	8
4. Syrjäytymisen ehkäisy ja myönteisen erityiskohtelun toimenpiteet.....	10
5. Panostukset osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviin toimiin sekä harrastuksia ja tapahtumatuotantoa tukeviin toimiin.....	11
6. Monikielisen viestinnän vahvistaminen ja maahanmuuttajien suomen kielen oppimisen tukeminen.....	12
7. Työllisyyden ja yritysten elpymisen tukeminen.....	13
8. Etäjohtamisen ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	14
MÄÄRÄRAHOJEN TARVE TOIMIALOITTAIN.....	16

Julkaisija
Vantaan kaupunki
09/2021

TOIPUMISSUUNNITELMAN VALMISTELU

Koronapandemia on ollut erittäin poikkeuksellinen kriisi, joka on vaikuttanut käytännössä jokaiseen kaupunkilaiseen, yritykseen, yhteisöön ja koko kaupunkiorganisaatioon monin tavoin. Koronakriisistä toipuminen vie useiden arvioiden mukaan vuosia. Kokonaiskuvaa kaikista vaikutuksista ei ole vielä tässä vaiheessa mahdollista saada.

Keväällä 2020 vain muutama kuukausi pandemian alkamisesta ja rajoitustoimien asettamisesta ryhdyttiin Vantaalla pohtimaan epidemian mahdollisia pitkäaikaisia vaikutuksia. Tilanteen poikkeuksellisuudesta johtuen jo tuolloin ennakoitiin, että näin merkittävä poikkeustila voi tuoda vaikutuksia, jotka näkyvät vielä pitkään.

Kesän 2020 aikana toimialoja pyydettiin arvioimaan epidemian ja rajoitustoimenpiteiden keskeisiä vaikutuksia. Tässä vaiheessa häiriötilannetta oli kestänyt vasta muutaman kuukauden ja arviot keskittyivät pääasiassa henkilöstö- ja organisaatiovaikutuksiin, valmiuteen ja viestintään.

Kevään 2021 aikana, noin vuoden pandemiakokemusten jälkeen ja edelleen epidemian leviämisvaiheessa toimialoille annettiin uudelleen tehtävä arvioida vaikutuksia.

Tehtävänanto oli seuraavanlainen:

1. Arvio epidemian vaikutuksista – Miten epidemia on vaikuttanut (maaliskuu 2020-)
 - omaan toimintaan ja palveluihin
 - toimialan/palvelualueen tavoitteisiin
 - henkilöstöresursseihin, henkilöstön hyvinvointiin ja työn tekemisen tapoihin
 - palveluiden käyttäjiin ja johderyhmiin
 - yhteistyöhön eri tahojen kanssa
2. Mitkä epidemian aikana perustetut uudet palvelut ja työtavat pitäisi säilyttää ja millaisia resursseja ne vaativat?
3. Epidemian vaikutukset palvelutarpeisiin
4. Kriisin opit

Heinäkuussa 2021 tehtävänantoa täydennettiin siten, että toimialoja pyydettiin arvioimaan tarvittavia toimenpiteitä vuosien 2021, 2022 ja 2023 osalta.

Toimialojen työn pohjalta kaupungin johtoryhmässä määriteltiin toipumissuunnitelmalle ja hoito- ja palveluvelan kuromiselle kahdeksan tavoitetta. Tavoitteisiin pääsemiseksi on laadittu toimenpiteet.

Toipumissuunnitelmaa, sen tavoitteita ja toimenpiteitä on työstetty yhteistyössä kaikilla kaupungin toimialoilla ja suunnitelmaa on käsitelty sekä kaupungin häiriötilannejohtoryhmässä että kaupungin johtoryhmässä. Toipumissuunnitelman tueksi on laadittu muistio, jossa on kuvattu koronaepidemian keskeiset vaikutukset Vantaalla. Suunnitelma ja muistio perustuvat 15.8.2021 tilanteeseen.

Tämä suunnitelma taustoittaa koronaepidemian vuoksi vuodelle 2021 esitettäviä menolisäyksiä ja osaltaan vuosien 2022 ja 2023 budjettiesityksiä. Lähtökohta on, että palveluvelan hoitamiseen tarvittavat menolisäykset ovat määräaikaista. Valmistellut toimenpiteet ovat olleet mukana toimialojen budjettineuvotteluissa, ja yhteenveto määräaikaista lisäyksistä on suunnitelman lopussa toimialoittain. Tarkat määrärahat hyväksyy valtuusto määrärahamuutoksina ja budjettipäätöksinä.

Vantaan kaupungille laaditaan parasta aikaa myös uutta kaupunkistrategiaa, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.2.2022. Lain mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Strategiatyössä tehdään selvitystyö nykytilanteesta sisältäen koronapandemian tiedossa olevat vaikutukset. On tärkeää, että vaikutuksia seurataan ja arvioidaan säännöllisesti toimialojen ja palvelualueiden johtoryhmissä ja tarvittaessa tehdään sitä kautta olennaiset toimenpide-ehdotukset toipumisen varmistamiseksi. Valtion tuki on toipumisessa ehdottoman tärkeää ja se otetaan huomioon myös kaupungin edunvalvonnassa.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen

Epidemian aikana on noussut erityinen huoli lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Kasaantunut pahoinvointi voi purkautua, kun palataan takaisin normaaliin arkirytmiin.

Epidemian vaikutuksia:

- Osa nuorista on jäänyt ajelehtimaan, kun tilat ja harrastukset olivat kiinni ja koulut etäopetuksessa
- Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, väkivalta, päihteidenkäyttö ja muu häiriökäyttäytyminen ovat arvioiden mukaan kasvaneet
- Nuoret viettävät enemmän aikaa kaduilla aikuisten tavoittamattomissa
- Palvelutarpeen kasvua on havaittu myös oppilas- ja opiskelijahuollossa ja lapsiperheiden varhaisen tuen palveluissa

Nuorisopalveluiden, kuten nuorisotilojen, avautuessa pandemia-aikana jalkautuvaa työtä tehneet nuorisotyöntekijät siirtyvät takaisin aikaisempiin tehtäviinsä ja jalkautuvan nuorisotyön resurssit eivät enää pysty vastaamaan haasteeseen, jonka korona on kaduilla nuorten viettämässä ajassa ja häiriökäyttäytymisessä aiheuttanut. Etsivälle työlle on todettu suuri tarve: erityisesti sosiaalisesti eristäytyneet, maahanmuuttajat ja koulupudokkaat tarvitsevat tukea.

Huomattavaa palvelutarpeen ja palvelujen kysynnän kasvua on havaittu erityisesti lapsiperheiden varhaisen tuen

ja nuorten palveluissa. Lapsiperheiden kuormitus ja pahoinvointi sekä vanhemmuuden tuen tarpeet ovat lisääntyneet. Osalla perheistä on esimerkiksi taloudellisia vaikeuksia ja ongelmia jaksamisessa ja vanhemmuudessa. Lisäksi lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelun avohuollon asiakkuuksien määrä kasvanut.

Palvelutarve on kasvanut erityisesti heillä, joilla on ollut entuudestaan elämänhallintaan, sosioekonomiaan, parisuhteeseen, vanhemmuuteen tai terveydentilaan liittyviä haasteita.

Oppilas- ja opiskelijahuollon havaintojen mukaan lapsille, nuorille, aikuisopiskelijoille ja perheille on kertynyt mielenterveyteen liittyvien palveluiden hoitovajetta. Osa oppilaista ja opiskelijoista on kokenut korona-aikana esim. yksinäisyyttä ja ahdistusta tai oppimisen vajeita. Erityisesti lukioissa opiskelijoiden yhteydenotot psykologeihin ovat lisääntyneet. Myös Variassa yhteydenotot opiskeluhuoltoon ja opinto-ohjaajiin ovat lisääntyneet. Erityisesti itsenäisesti asuvilla toisen asteen opiskelijoilla on ollut taloudellisia vaikeuksia.

Toimenpiteet

- Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon jonot puretaan leikki-ikäisten terveystarkastuksen osalta sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa.

- Nuorten mielenterveyspalvelujen hoitovelan purkamiseksi tarvitaan vahvoja toimenpiteitä: nopean tuen järjestäminen, hoitoprosessien kehittäminen ja hoidon järjestäminen. Nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi jatketaan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistä moniammatillisena verkostotyönä.
- Jatketaan panostusta jalkautuvaan erityisnuorisotyöhön, kun nuorisotilat avautuvat.
- Perhe- ja sosiaalipalveluissa uudistetaan lapsiperheiden palveluohjauksen ja palvelutarpeen rakenteita palvelu- ja hoitoprosessien sekä asiakaslähtöisyyden tehostamiseksi. Vastataan lastensuojelun kasvaneeseen tarpeeseen.
- Mielenterveyden hoitoon tarvitaan kuraattoreita ja psykologeja opiskeluhuollon yksikköön kaikille asteille.
- Kasvatuksen ja oppimisen ruotsinkieliselle palvelualueelle tarvitaan edelleen tukihenkilöitä psyykkisesti oireilevien lasten kanssa työskentelyyn.

2. Oppimisvajeen paikkaaminen ja varhaiskasvatuksen tukeminen

Epidemian alussa maaliskuussa 2020 opetusta siirrettiin erittäin laajasti ja erittäin lyhyellä varoitusajalla etäopetukseksi. Vaikutus koski kevään 2020 osalta kaikkia ikäryhmiä. Toinen aste siirrettiin uudelleen etäopetukseen marraskuussa 2020. Pisimpään koronaepidemian aikana etäopetuksessa ovat olleet toisen asteen opiskelijat.

Varhaiskasvatuksessa lakisääteiset palvelut on pystytty järjestämään enimmäkseen normaalisti toimintakaudella 2020–2021. Keväällä 2020, kun valtakunnallisesti annettiin kehoitus hoitaa lapset kotona, mikäli mahdollista, oli Vantaallakin varhaiskasvatuksen palveluiden käyttäjiä vähän.

Etäopetus:

Maalis-toukokuu 2020: luokat 1–9 ja toinen aste.
Marraskuu 2020 alkaen: toinen aste.
Karanteeneja **61** palveluyksikössä vuonna 2020.
Karanteeneja **70** palveluyksikössä vuonna 2021.

Etäopetuksen ja ajoittain laajojenkin karanteenien myötä perusopetuksen oppilaille on kertynyt oppimisvajetta. Sitä esiintyy suurella joukolla oppilaista oppiaineissa, jotka perustuvat

aiemmin opitun osaamiseen. Etäopetuksessa opetus on ollut hyvin teoriapohjaista ja kouluihin kuuluvat juhlat, opintoretket ja vierailut ovat puuttuneet kokonaan. Lisäksi oppilailta on puuttunut opiskeluun sitouttava koulu yhteisö.

Oppilailla, joiden omatoimisuus ja itseohjautuvuus ovat heikkoja, ja joiden vanhemmilla ei välttämättä ole kykyä tai mahdollisuutta tarjota tukea, on ollut suuria vaikeuksia koulunkäyntiin sitoutumiseen ja oppimistulosten saavuttamiseen.

Lukioissa on havaittu, että opintoja pidennetään aiempaa enemmän ja kursseja on keskeytynyt normaalia enemmän.

Aikuisten perusopetuksen toteuttaminen pitkälti etäopetuksessa heikensi opiskelijoiden mahdollisuuksia edetä opinnoissaan suunnitellulla tavalla. Opinnot hidastuivat suurella osalla opiskelijoita.

Lähtökohtaisesti opetuksen ja varhaiskasvatuksen vajeiden paikkaaminen tehdään valtion korona-avustusten mahdollistamana. Ammatillisessa koulutuksessa lisärahaa haetaan opetus- ja kulttuuriministeriöltä lisäsuoritepäätöksellä.

Toimenpiteet

- Kehitetään monialaista yhteistyötä varhaiskasvatuksen sisällä sekä yhteistyötahojen kuten KOTA-hanketyöntekijöiden, oppilashuollon, erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kanssa.
- Järjestetään avoimia varhaiskasvatuspalveluja sekä kohtaamispaikkoja.
- Perusopetuksessa on tarve edelleen lisätä laaja-alaista erityisopetusta, resurssiopetusta, avustajia, jakotunteja, tukiovetusta sekä muita tukitoimenpiteitä. Opetushenkilöstön ja opetustuntien lisäämiseen seuraavalle lukuvuodelle tarvitaan valtion myöntämää korona-avustusta vastaava summa kuin kuluneelle lukuvuodelle.
- Lukiokoulutukseen määrärahoja tarvitaan kurssien jakamiseen ja tukiovetuksen lisäämiseen sekä kesällä tarjottavaan lukiokurssien määrän lisäämiseen.
- Aikuisopiston järjestämässä aikuisten perusopetuksessa vahvistetaan lisä- ja tukiovetusta, erityisopetusta ja koulunkäyntivalmiuksia vahvistavia toimia.

3. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja hoitovelan kurominen

Epidemian vaikutuksia:

- Terveyskeskuksissa lääkärin ja hoitajien vastaanottomäärät laskivat noin **40 000** käynnillä
- Suun terveydenhuollon käyntimäärät laskivat noin **30 %**
- Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon määräaikaistarkastuskäyntien määrässä laskua n. **10 %**
- Kuntoutuspalvelujen käynnit laskeneet yli **10 %**
- Suun terveydenhuollossa lähes **60 000** käyntiä ja **14 000** asiakasta jäi toteutumatta ja **3800** oli jonottamassa pääsyä hoitoon vuonna 2021.
- Kalliimpien palvelujen tarve tulee kasvamaan (esim. lastensuojelu, pitkäaikaissairaudet). Lisäksi on syntynyt työhyvinvointivelkaa.

* vuoden 2020 tiedot

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiettyjen palvelujen tarve kasvoi epidemian aikana, eikä tähän kasvuun ole vielä pystytty vastaamaan. Koronaepidemia on heijastunut erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyteen sekä lapsiperheiden ja vanhempien hyvinvointiin.

Ikääntyneillä näkyy tapaamisrajoitusten aiheuttamaa yksinäisyyttä ja kuntoutuspalveluiden rajatumpaa saatavuutta. Tällä hetkellä 130 vanhusta on jonossa vanhusten erityisasumisen palveluihin.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista on korvautunut uudellaisilla toimintatavoilla kuten etävastaanoitoilla, ja osalla asiakkaista palvelu on jouduttu perumaan tai siirtämään. Osin asiakkaat ovat jättäneet hakeutumatta palvelun piiriin.

Kaupunkilaisille on epidemian aikana kertynyt hoitovelkaa erityisesti Martinlaakson pandemiaterveysaseman alueella. Ehkäisevän terveydenhuollon, kuntoutuksen ja suun terveydenhuollon supistukset ovat myös vaikuttaneet asiakkaisiin.

Pandemian pitkittyminen on kasvattanut psykososiaalisten palvelujen tarvetta. Palveluntarpeen lisääntyminen ja palveluihin pääsyn hidastuminen koskee erityisesti perheneuvolatoimintaa, psykologipalveluja, lääkäripalveluja, nuortenkeskus Nuppia, lapsiperheiden varhaista tukea sekä perheoikeudellisia asioita.

Kuntouttavien palvelujen saatavuus on rajoitusten vuoksi heikentynyt (esim. päiväkeskukset, työtoiminta). Työikäisten päihde- ja mielenterveyspalvelujen kysyntä on kasvanut. Heikommassa asemassa olevien toimintakyvyn huonontuminen lisää palvelujen

tarvetta tulevaisuudessa. Myös pitkäaikaissairauksia on voinut jäädä koronapandemian aikana hoitamatta.

Tukitoimien kuten päivätoiminnan ja lyhytaikaishoidon supistamisen johdosta omaishoitajat ovat vaarassa uupua. Toiminnan supistaminen aiheuttaa osaltaan myös painetta jonojen purkuun. Myös vammaisten nuorten hyvinvointia tukevat palvelut ovat jääneet toteutumatta pandemian aikana. Näitä ovat esimerkiksi verkostopalvelut, normaalit kuntalaispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta.

Vantaalla on pilotoitu vuodesta 2020 lähtien uutta kokonaisvaltaista elintapaohjausmallia. Pitkäkestoisen, mutta kiireettömän palvelun tarpeessa olevien terveystalouden asiakkaiden ohjaamisella hyvinvointimentorointiin mahdollistetaan terveystalouden resurssien kohdentaminen palvelu- ja hoitovelan kuromiseen.

Koronaepidemian hallinnan edellyttämiä toimenpiteitä jatketaan kansallisten linjausten mukaisesti: testausta, tartunnanjäljitystä ja rokotuksia sekä rajaturvallisuuden edellyttämää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa jatketaan. Nämä toimenpiteet resursoidaan erikseen.

Samanaikaisesti koronatilanteen hoidon ja jälkihoidon kanssa valmistaudutaan hyvinvointialueuudistukseen, mikä osaltaan sitoo paljon olemassa olevia resursseja.

Palvelu- ja hoitovelan kattaminen edellyttää sekä palvelutuotannon lisäämistä lisäresursoinnilla että tehokkaita palvelupolkuja palvelualueiden välillä ja kaupungin eri toimintojen ja erikoissairaanhoidon kanssa. Valtion tuki paitsi koronaepidemian hoitamiseen, myös siitä johtuvaan palvelu- ja hoitovelan kattamiseen on välttämätön.

Toimenpiteet

- Terveystalouden vastaanottojen hoitovajetta katetaan maksusitoumuksilla, vuokralääkäreillä sekä uusilla vakansseilla.
- Martinlaakson terveystalouden perusterveydenhuollon palvelutoiminta palautetaan normaaliksi syyskuun 2021 lopussa. Terveystaloudella toiminut epidemiavastaanotto siirretään neljän muun terveystalouden toiminnan yhteyteen infektiovastaanotoiksi.
- Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin sekä ikäihmisten palvelujen vahvistamiseksi perheiden kotiin vietäviä palveluja tuotetaan sekä omana tuotantona että ostopalveluna. Turvataan pienten lasten perheiden nopea palveluun pääsy ja parisuhteen tuki. Kotiin vietävillä palveluilla parannetaan hoitovelkaa ja jonotilannetta.
- Mielenterveyspalvelujen hoitovelan purkamiseen tarvitaan psykiatrisia sairaanhoitajia.

- Työttömyyden, mielenterveyshaasteiden ja päihdeongelmien hallitsemiseksi terveydenhuollon ja sosiaalihuollon asiakkuusprosesseja kehitetään yhteistyössä. Turvataan päihdehuollon ja toimeentulon palvelut.
- Vanhusten erityisasumisen hoivapaikkojen jonoa puretaan ostopalveluna.
- Vammaisten erityisasumisen laadunvalvontaa parannetaan.
- Vanhus- ja vammaispalvelujen työ- ja päivätoimintaan sekä vammaisten palveluohjaukseen ja sosiaalityöhön ohjataan lisää resursseja.
- Turvataan omaishoitajien vapaapäivät.
- Liikkuvaa sairaalapalvelutoimintaa kehitetään edelleen tukemaan kotona asumista ja ehkäisemään päivystyskäyntien tarvetta myös poikkeusolojen helpottaessa.
- Katetaan suun terveydenhuollon toteutumattomien käyntien tulomenetykset ja puretaan jonot mm. lisätöillä ja lisärekrytoinneilla.
- Vakiinnutetaan elintapaneuvontamalli ja hyvinvointimentorointi.

4. Syrjäytymisen ehkäisy ja myönteisen erityiskohtelun toimenpiteet

Epidemian vaikutuksia:

- Ikääntyneiden tapaamisrajoitukset ja muut rajoitustoimenpiteet ovat aiheuttaneet yksinäisyyttä monissa eri kohderyhmissä.
- Kotouttamistoimenpiteissä on palveluvelkaa.
- Heikot digitaidot, digilaitteiden puute ja digituen ulkopuolelle jääminen lisäävät syrjäytymistä

Korona on tutkitusti iskenyt voimakkaammin heihin, jotka olivat jo valmiiksi heikommassa asemassa. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman kuluvan kauden (2019–2021) toimenpiteitä jatketaan vuodelle 2022. Toimenpiteiden tarkoitus on vähentää hyvinvointieroja kohdentamalla resursseja ja tukitoimia sinne, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Toimilla edistetään asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin. Ohjelmassa on toimenpiteitä eri kohderyhmille.

Suuri osa palveluista on pandemian aikana toteutettu verkossa. Etänä toteuttavista palveluista ja tapaamisista on myönteisiä kokemuksia, mutta toisaalta osa asiakkaista ei

osaa käyttää digipalveluita tai heillä ei ole tarvittavia välineitä, jolloin osa kuntalaisista on mahdollisesti jäänyt ilman apua. Tästä johtuen heikot digitaidot, digilaitteiden puute ja digituen ulkopuolelle jääminen lisäävät syrjäytymistä ja sitä kautta kustannuksia, vähentävät osallisuutta ja maahanmuuttajataustaisilla vaikeuttavat kotoutumista.

Toimenpiteet

- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman nykyisiä toimenpiteitä jatketaan vuonna 2022. Nuorisotyö raiteilla -hankkeen toimintamalli liittyy osaksi toimintaohjelmaa.
- Vanhusten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja kotona asumisen tukemiseksi tehdään etsivää ja löytävää työtä muun muassa myönteisen erityiskohtelun ohjelman tuella.
- Digituki tiimi perustetaan auttamaan digiajasta syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia.

5. Panostukset osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviin toimiin sekä harrastuksia ja tapahtumatuotantoa tukeviin toimiin

Epidemian vaikutuksesta vapaa-ajan palveluiden käyttöön ja osallistumiseen tehtiin kyselytutkimus Suomen kuuden suurimman kaupungin asukkaille. Alustavista tuloksista on nähtävissä, että liikunta on vähentynyt merkittävästi rajoituksista johtuen.

Kulttuuritapahtumiin pääsemistä odotetaan innolla. Osa vastaajista on valmis palaamaan harrastusten pariin jo epidemian aikana, jos turvallisuudesta on huolehdittu. 60 % vastaajista ilmoitti, että joko hän itse tai perheenjäsen on lopettanut jonkin liikuntaharrastuksen koronan vuoksi. Lopettaneista lähes kaikki kuitenkin kaikki aikovat jatkaa harrastamista epidemian jälkeen.

Epidemian vaikutuksia:

- Harrastustilat sekä yhteisölliset kohtaamispaikat ovat olleet sulkua- ja rajoitustoimenpiteiden kohteena
- Yksityisille toimijoille rajoitukset ovat aiheuttaneet taloudellisia haasteita
- Harrastaminen on vähentynyt korona-aikana
- Osallisuuden palvelut ja mahdollisuus yhteisöllisyyteen vähentyneet

Uimahallipalveluiden sulkua hankaloitti tai esti kokonaan erityisryhmien ja liikuntarajoitteisten liikunnan harrastamisen. Harrastajamäärät muun muassa urheiluseuratoiminnassa ovat laskeneet. Myös asukastiloja ja muita yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja on jouduttu sulkemaan tai pitämään rajatusti auki.

Yksityisille kulttuuri- ja liikunta-alan toimijoille rajoitustoimenpiteet ovat

aiheuttaneet taloudellisia haasteita. Ihmiset kaipaavat livekulttuurin ääreen. Tästä kertoo esimerkiksi se, että kaikissa ulkotapahtumissa, joita on pystytty järjestämään korona-aikana, on kävijämäärät olleet suuria.

Vapaa pääsy kirjastojen kokoelmiin on ollut rajoitettua. On vaikea ennustaa, löytävätkö tietyt asiakasryhmät, kuten lapset ja nuoret takaisin kirjaston palvelujen ääreen ja kuinka paljon sillä on vaikutusta heidän lukutaitoonsa ja kielelliseen kehitykseensä. Kirjastot ovat myös tärkeitä yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Myönteisen erityiskohtelun alueilla erityisesti lasten tapahtumatarjonta on vähentynyt kirjastoihin kohdistuneiden rajoitusten vuoksi.

On todennäköistä, että asiakkaat haluavat myös jatkossa etä- tai hybridiosallistumisen mahdollisuuksia eri palveluihin. Virtuaaliset palvelut eivät kuitenkaan täysin korvaa fyysisiä tapaamisia ja kohtaamisia.

Toimenpiteet

- Lastenkulttuurin tuotantoa vahvistetaan uudella lastenkulttuurituottajalla Hakunilan lastenkulttuuritilaan.
- Tarjotaan Aikuisopistoon maksuttomia kurssipaikkoja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille aikuisille.

6. Monikielisen viestinnän vahvistaminen ja maahanmuuttajien suomen kielen oppimisen tukeminen

Koronakriisi valaisi nopeasti kaupungin haasteita vieraskielisten asukkaidensa tavoittamisessa ja monikieliseen viestintään liittyvistä solmukohdista. Huoli siitä, että oleellinen tieto ei saavuta riittävän tehokkaasti vieraskielisiä kuntalaisia on yhteinen kaupungin eri toimialoilla. On tärkeää huomata, että vieraskieliset kuntalaiset ovat valtavan moninainen joukko keskenään erilaisia ihmisiä.

Epidemian vaikutuksia:

- Koronakriisi toi esiin haasteet vieraskielisten asukkaidensa tavoittamisessa ja monikielisessä viestinnässä
- Korona-aikana mahdollisuudet käyttää suomen kieltä ovat olleet rajalliset - maahanmuuttajien kielitaidon vahvistamista ja kohtaamisia suomenkielisten kanssa on tuettava

Epidemia paljasti sen, miten tärkeää on, että selkeä ja ymmärrettävä tieto saavuttaa kaikki vantaalaiset kielestä riippumatta. Monikielisyys eli käännösten tuottaminen ja julkaiseminen

ovat eittämättä keskiössä, mutta oleelliseksi nousee myös selkokieliseen materiaaliin panostaminen. Myös visuaalinen materiaali ja puhuttu tieto on hyvä ottaa huomioon viestinnän kehittämistyössä sillä ne huomioivat parhaiten luku- ja kirjoitustaidottomat kuntalaiset.

Erityisesti maahanmuuttajien kielitaidon vahvistamista ja kohtaamisia suomenkielisten kanssa on tuettava. Korona-aikana mahdollisuudet käyttää suomen kieltä ovat olleet rajalliset. Mahdollisuus suomen kielen käyttämiseen on tärkeää niin aikuisten kuin lasten ja nuortenkin kannalta.

Toimenpiteet

- Monikielistä viestintää vahvistetaan: ymmärrettävyys, monipuoliset kanavat, vieraskielisten neuvojien tukeminen, sosiaalinen kuuntelu, käytänteiden ja prosessien kehittäminen
- Suomi toisena kielenä -opetus jatkuu valmennustaloilla työllisyyspalveluiden asiakkaille Myönteisen erityiskohtelun ohjelman toimenpiteenä. Selvitetään mahdollisuutta tukea kielenoppimista myös työn ohella tehokkaammin.
- Kurotaan vieraskielisten lasten suomen kielen oppimisen vajetta ja panostetaan tehostettuun suomen kielen opetukseen.
- Yhteisöllistä kielenoppimista tukee erikoiskirjastonhoitaja, jolla on pätevyys suomen opettamiseen toisena kielenä.

7. Työllisyyden ja yritysten elpymisen tukeminen

Työllisyystilanne heikkeni Vantaalla merkittävästi koronatilanteen seurauksena. Lisäksi palveluvelkaa on siirtynyt TE-palveluista siirtyneiden asiakkuuksien vuoksi. Pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyessä kuntouttavan työtoiminnan resurssit jäävät alimitoitetuksi asiakaskuntaan nähden. Työllisyyspalveluihin

otetaan henkilöitä määräaikaaisella virkamääräyksellä jonojen purkamiseen syksyllä 2021. Työllisyyden parantamiseksi on käynnissä myös hankkeita eri kohderyhmät huomioiden.

Työttömyysasteen kehitys korona-aikana:

Ennen epidemiaa **8,8 %** (02/2020)

Pahimmillaan **19,2 %** (05/2020)

Tuorein tieto **15,2 %** (07/2021)

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvanut 2 693 henkilöstä (02/2020) 6 396 henkilöön (07/2021).

Pohjoismaista työvoimapalvelumallia koskeva lainsäädäntö astuu voimaan 1.1.2022. Se edellyttää, että uudet asiakkaat tavataan kasvokkain kahden viikon välein.

Elinkeinotoimintaan pandemiatilanne on vaikuttanut valtavasti. Vantaalla erityisesti lentokenttäalue on ollut kärsijänä mm. matkustamisen rajoittumisen vuoksi. Eri elinkeinot ovat myös olleet suljettuina ja niiden asiakasmääriä on rajoitettu eri ajanjaksoja maaliskuun 2020 jälkeen. Tämä on näkynyt työllisyydessä irtisanomisina ja lomautuksina. Elinkeinotoiminnan lisätuki on budjetoitu vuodelle 2022. Myös esimerkiksi elinkeinotoimen organisoima klusterityö osaltaan edesauttaa palautumista.

Palveluvelkaa on syntynyt yritystapaamisten, tapahtumien järjestämisen, olemassa olevien yritysten tarvekartoitusten sekä uusien yritysten houkuttelun osalta.

Toimenpiteet

- Pohjoismaisen hyvinvointimallin käyttöönottoon rekrytoidaan 10 uutta määrääaikaista omavalmentajaa 1.1.2022 lukien.
- Vuoden 2021 aikana käynnistetään asiakasjonojen purku palkkaamalla viisi henkilöä tilapäisellä viranhoitomääräyksellä.
- YritysVantaan toteuttamaan yritysneuvontaan panostetaan.

8. Etäjohtamisen ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen

Epidemian vaikutuksia:

- Työhyvinvointivelkaa on muodostunut erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, mutta myös muilla toimialoilla
- Etätyö toi tarpeen etäjohtamiselle
- Etätyö toi myös kaipuun työyhteisöllisyyteen ja kohtaamisiin

Vantaalla on järjestetty ja järjestetään edelleen esimiehille ja työyhteisöille tukea ja ohjeistusta koronatilanteesta toipumisessa ja uuteen arkeen palaamisessa. Esimiesohjeistuksessa korostetaan esimiestyön ja hyvä johtamisen tärkeyttä. Esimiehille on tarjolla muun muassa verkko/videovalmennuksia, webinaareja ja tukimateriaalia poikkeustilanteessa johtamisesta.

Edellisten lisäksi on luotu toimialakohtaisia erityistilanteita huomioivia malleja ja palveluja: esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on rakenteilla Henkinen ensiapu -malli työyhteisötasolla nopeaan tilanteiden purkuun ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla toimii esimiehille päivystävä työnohjauspalvelu. Yksiköt ja tiimit tarvitsevat paitsi esimiehen

tukea normaalia enemmän, myös dialogisia, yhteisöllisiä foorumeita, joissa jakaa kokemuksia ja suunnitella yhdessä tulevaa. Yhteisöllisyys ja keskinäinen luottamus ovat erityisen tärkeitä ja ne rakennetaan dialogilla. Poikkeusolojen jälkipuinti on myös hyvä tehdä työyhteisössä.

Kaupungin päätös keväällä 2021 muistaa ja kiittää henkilöstöä koronaepidemian aikana tehdystä erinomaisesta työstä liikunta- ja kulttuurisetelietuudella on otettu työntekijöiden keskuudessa erittäin myönteisesti vastaan. Aikaisemminkin on eri puolilta kaupunkiorganisaatiota esitetty toiveita, että henkilöstölle tarjottaisiin laajemminkin juuri liikunta- ja kulttuurietua. Tämä tukisi henkilöstön hyvinvointia ja olisi työnantajaimagoa kohottava työsuhde-etu. Vuosi 2022 voisi olla pandemiasta toipumisen ohella etuuden kokeiluvuosi. Vuoden 2023 osalta arvioitaisiin tilanne erikseen ja samalla katsottaisiin koko kaupungin rahallinen palkitseminen uudelleen.

Toimenpiteet

- Toteutetaan Kestävä työkyky – mielen hyvinvoinnin palvelujen edistäminen -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoite on työkyvyttömyysriskin pienentäminen.
- Kokeillaan Liikunta- ja kulttuuriseteli -etuutta henkilöstölle.
- Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja parannetaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön veto- ja pitovoimaa.
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön osalta varaudutaan ryhmämuotoisen työnohjauksen lisäämiseen.

MÄÄRÄRAHOJEN TARVE TOIMIALOITTAIN

Toipumissuunnitelman lisätarvearvio vuosien 2021–2023 määrärahoihin on yhteensä noin 18 miljoonaa euroa.

Toipumissuunnitelman toimenpiteet ovat määräaikaista vuosia 2021–2023 koskevia, pääpaino on vuodessa 2022.

Toimialoista eniten määrärahaa kohdentuu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vuosille 2021–2022. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta määrärahaa lisätään siltä osin kuin valtionavustukset eivät riitä kattamaan suunniteltuja toimenpiteitä.

Määrärahojen tarve yhteensä (miljoonaa euroa):

Toimiala	2021	2022	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2,4	5,0	- *
Kasvatus ja oppiminen	1,2	4,3	2,0
Kaupunkikulttuuri	0,1	0,6	0,6
Kaupunkiympäristö	0	0	0
Kaupunkistrategia ja johto	0	1,4	1,1
Yleishallinto	0	0	0
Yhteensä (miljoonaa euroa)	3,7	11,3	3,7

* Hyvinvointialue vuoden 2023 alusta

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2025
TALOUSARVIO 2022

TS-neuvottelut 29.-30.11.2021 - Neuvottelutulos

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
1.	28 190	Sitova tavoite 3 14 30 Kiinteistöt ja tilat		Sitova tavoite 3 mittarin kaavaan lisätään maanvuokratulot Tekstilisäys s. 189, 2. viimeinen kappale kohtaan palvelualueen keskeiset tavoitteet: Maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään. Siinä yhteydessä arvioidaan myös, mikä on maanmyynnin ja maanvuokrauksen oikea suhde pitkällä aikavälillä.
2.	29	Sitova tavoite 4		Sitova tavoite "Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle" muutetaan sitovaksi tavoitteeksi: Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään. Mittari: ohjelman valmistelu käynnistetään. Tavoitetaso: Ohjelma on valmis kesäkuuhun mennessä.
3.	31	Sitova tavoite 8		Tekstilisäys: Mahdollisuudet aliedustettujen ryhmien, mm. vammaisten ja vajaakuntoisten, työllistymisen uusien toimintamallien luomiseen selvitetään työllisyys- ja elinvoimaohjelman uudistamisen yhteydessä. Samassa yhteydessä valmistellaan kokonaisuus, jolla voidaan edistää suomenkielen oppimista osana työllistymispolkua.
4.	31	Sitova tavoite 9		Työpaikkojen määrä ilmoitettu 2018 luvun mukaan. Tuorempi data on nyt saatavilla. Päivitetään lähtötasoksi Työpaikkoja 2019: 122 871 kpl ja tavoitetasoksi 2022: +1 %.
5.	32	Sitova tavoite 14		Tekstilisäys tavoitteeseen: ...hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen.
6.	32	Sitova tavoite 10		Muutetaan mittarin tavoitetasoksi: työttömänä 4 %
7.	34	Sitova tavoite 19		Lisätään tavoitteen loppuun: ...sekä oireilu hallinnassa Lisätään mittariksi: Oireilu ennen ja jälkeen korjauksen. Lähtötaso: Oireilu ennen korjauksia. Tavoitetaso: Oireilu vähenee.
8.	34	Sitova tavoite 19		Tekstilisäys sitovaan tavoitteeseen: Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaiset. Esitys mittarin tavoitetasoksi 2022: Toimitilojen tekninen kunto, sisäilmatilanne ja esteettömyysvaatimukset todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Riskit: Kaikkia sisäilmaan ja esteettömyyteen vaikuttavia tekijöitä ei tunnisteta.
9.	35	Sitova tavoite 20		Lisätään riskeihin: Osa kaupunkilaisista jää palveluiden ulkopuolelle.
10.	36	Sitova tavoite 22		Tavoitetason muutos: Nuortenkeskus Nuppi: keskimääräinen odotusaika palveluun enintään 10 vrk
11.	36	Sitova tavoite 22		Sitovan tavoitteen tekstimuokkaus loppuun: ...ja kehittämällä palveluita. Lisätään mittari: Nuorten antama palaute palvelusta (esim. NPS). Lähtötaso: Palautetta ei ole kerätty. Tavoitetaso: Palautetta kerätään ja nuorten tyytyväisyys palveluihin kasvaa.
12.	36	Sitova tavoite 22		Mittariksi lisätään: Koulupsykologien tehtävien täyttöaste. Lähtötaso 81,4 ja tavoitetaso 100
13.	37	Sitova tavoite 26		Sitovan tavoitteen tekstimuutos: ...saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030).

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
14.	37	Sitova tavoite 26		Lisätään uusi mittari: Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi omaksi kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan. Kaista sisältää pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Tavoitetaso: Kaista laadittu ja lisätty 2022.
15.	37	Sitova tavoite 26		Lisätään uusi mittari: Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään. (toimiala muotoilee lähtö- ja tavoitetasot)
16.	37	Sitova tavoite 25		Mittarin tavoitetasoksi korjataan: keskeyttämisprosentti enintään 10 % Keskeyttämisprosentti (alle 20 v.): enintään 8 %
17.	37	Sitova tavoite 25		Lisätään 2 uutta mittaria: 1) Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan. Tavoitetaso: pysyy samana. 2) School day sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista. Toimiala muotoilee lähtö- ja tavoitetasot
18.	38	Sitova tavoite 27		Korjataan tavoitetasoksi: Joukkoliikenteen matkustajamäärä 130 000 arkivuorokaudessa , pyöräilyindeksi 1 136.
19.	39	Sitova tavoite 30		Riskit: Yksityisten hankkeiden epävarmuus. Ennakoimattomat tekijät asemakaavatuotannossa mm. työntekijäpula ja muuttuvat tiedot liito-oravien ja laho-kaviosammalen osalta. Sopivien tonttien löytyminen valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon (mm. VAV-Yhtymä Oy) alueilta, joissa asuntojen hallintomuotojakauma on tasapainoinen.
20.	40	Sitova tavoite 32		Tekstilisäys sitovaan tavoitteeseen: Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti . Tekstilisäys riskeihin: ...maanhanhaintaprosessin hidastuminen, resurssien puute ja kustannustason odottamaton nousu .
21.	41	sitova tavoite 35		Korjataan virhe mittarin tavoitetasossa. Työyhteisö on tavoitteellinen mittarin tavoitetasoksi korjataan 3,93.
22.	41	Sitova tavoite 35		Lisätään uusi mittari: Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (vrk) vähenevät (toimiala muotoilee lähtö- ja tavoitetasot)
23.	41	Sitova tavoite 35		Lisätään mittareihin toimialakohtaiset mittarit ja tulokset: Palautuminen lähtötasot: koko kaupunki 40,7 %; Kajo 49,9 %; Pela 53,8 %; Kaku 45,2 %; Kaso 38,3 %; Kato 55,3 %; Soster 36,3 %. Tavoitetasot: koko kaupunki 42,6 %; Kajo 55,0 %; Pela 59,6 %; Kaku 49,6 %; Kaso 40,0 %; Kato 59,9 %; Soster 38,4 %. Tavoitteellinen työyhteisö lähtötaso koko kaupunki 3,92; Kajo 3,9; Pela 3,74; Kaku 4,01; Kaso 4,02; Kato 3,76; Soster 3,8. Tavoitetaso koko kaupunki 3,93; Kajo 3,95; Pela 3,79; Kaku 4,05; Kaso 4,03; Kato 3,8; Soster 3,81.
24.	62	10 20 Kaupunginvaltuusto		Tekstilisäys viimeiseksi lauseeksi: Kehitetään kaupunginvaltuuston ja lautakuntien toimintatapoja jatkamalla säännöllistä palautteen keräämistä.
25.	66	10 40 Kaupunginhallitus		Tekstilisäys käyttövarausten 5. kappale: Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjäyryskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.
26.	69	10 50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset		Tekstilisäys 2. kpl loppuun: Vantaan kaupunki tiivistää yliopisto- ja tutkijayhteistyötä uuden maa- ja asuntopolitiikan päivityksessä ja segregaaation torjunnassa mm. Aalto-yliopiston ja kaupunkiakatemian kanssa.
27.	77	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut	232	Lupapiste-järjestelmän siirto Kaupunkiympäristön toimialalta keskitetysti Kaupunkistrategia ja johdon toimialalle henkilöstö ja konsernipalvelut palvelualueelle. Tietohallinto menot +231 800 €.
28.	78	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Tekstimuutos: Esimiesten valmentavan johtamisen laadun kehittäminen varmistamalla kaikille esimiestehtävissä toimiville on tarjolla valmentavan johtamisen koulutusta.

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
29.	78	11 50 Henkilöstö- ja konsernipalvelut		Tekstilisiä kohtaan Palvelualueen keskeiset tavoitteet 3. kpl loppuun: Henkilöstön osallisuutta lisätään kaikessa toiminnassa.
30.	78	11 50 Henkilöstö- ja konsernipalvelut		Tekstilisiä kohtaan Palvelualueen keskeiset tavoitteet 3. kpl: Henkilöstön saatavuushaasteissa painopistettä kohdennetaan entistä enemmän varhaiskasvatus ja sote-toimialojen saatavuushaasteiden ratkaisemiseen.
31.	78	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Tekstilisiä 3. kpl: Lisätään olemassa oleviin mittareihin perustuvan tiedon raportoimista.
32.	78	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Tekstimuutos 2 kpl uusi 2. virke: Lisätään mittariksi lähtövaihtuvuus ja saatavuuden osalta kriittisten ammattiryhmien vakanssien täyttöaste kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä. Asiat raportoidaan henkilöstökertomuksessa tarkemmin vuosittain.
33.	78	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Tekstimuutos 3. kpl toiseksi viimeinen lause: Asiat raportoidaan henkilöstökertomuksessa tarkemmin vuosittain.
34.	78	11 50 Henkilöstö- ja konsernipalvelut		Tekstilisiä: Kaupunki laatii työvoiman saatavuutta koskevan toimintaohjelman.
35.	78	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Tekstilisiä palvelualueen keskeiset tavoitteet 2. kpl loppuun: Vantaa jatkaa innovaatioiden hankintojen toteuttamista. Tavoitteena on taloussuunnitelmakaudella toteuttaa vuosittain vähintään yksi innovatiivinen hankinta.
36.	79	11 50 Henkilöstö- ja konsernipalvelut		Tekstilisiä viimeinen kpl loppuun: Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on käytössä työtyytyväisyyttä mittaava ns. fiilismittari. Sen käyttöä laajennetaan muille toimialoille mahdollisuuksien mukaan.
37.	82	11 60 Kasvupalvelut	60	Lisätään kaksi S2-omavalmentajaa työllisyyspalveluihin edistämään maahanmuuttajien työllistymistä.
38.	82	11 60 Kasvupalvelut		Tekstilisiä, elinkeinopalveluihin: Tavoitteeksi otetaan nuorten yrittäjien määrän kasvu
39.	82	11 60 Kasvupalvelut		Tekstilisiä 4. kpl loppuun: Työllisyyspalveluiden erilaisia työllistämistukia, esim. alle 30-vuotiaiden rekrytointitukea, markkinoidaan aktiivisesti sekä yrityksille että työttömille. Tulee huolehtia kuntakoikeilun työntekijöiden yhdenvertaisesta kohtelusta ja jaksamisesta suuressa muutoksessa.
40.	82	11 60 Kasvupalvelut		Tekstilisiä 2. kpl loppuun: Erityistä huomiota kiinnitetään myös nuorten yrittäjyyden ja kesäyrittäjyyden edistämiseen.
41.	82	11 60 Kasvupalvelut		Tekstilisiä palvelualueen keskeisiin tavoitteisiin: Selvitetään nuorisotyöttömyyden vähentämisen keinona nuorten työllistäminen avustaviin tehtäviin esimerkiksi kotihoidossa.
42.	83	11 60 Kasvupalvelut		Tekstilisiä uusi kpl sivun loppuun: Valtuustosopimuksen mukaisesti osana kaupungin uutta strategiaa päivitetään kaupungin kasvu- ja elinvoimaohjelma. Ohjelman päivitykseen osallistetaan vantaalaiset yritykset ja muut sidosryhmät laajasti.
43.	86	11 70 Viestintä		Tekstilisiä: Viestinnässä kiinnitetään erityistä huomiota lapsi- ja perheystävällisen Vantaan näkyväksi tekemiseen.
44.	87	11 70 Viestintä		Tekstilisiä: Panostamme erityisesti monikieliseen, monikanavaiseen sekä digitaaliseen viestintään päätöksentekoon liittyvän viestinnällisen saavutettavuuden parantamiseksi. Selvitetään ja pyritään toteuttamaan viittomakielen tulkkaus osana kaupungin viestinnän saavutettavuuden parantamista.
45.	91	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos		Tekstilisiä loppuun: Luonnonvaraisten eläinten pelastus ja suojele jää kuntien vastuulle Helsingin pelastuspalvelun muuttaessa käytäntöjään huhtikuussa 2022. Pelastuslaitoksen siirtyessä hyvinvointialueelle 2022 on selvittävä, miten luonnonvaraisten eläinten pelastustehtävät ja siihen liittyvä neuvonta jatkossa järjestetään.
46.	97	12 Sosiaali- ja terveydenhuolto		Tekstilisiä 1. kpl: Toimiala lisää toimenpiteitä työnantajamielikuvan parantamiseksi ja korjaa epäkohtia .

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
47.	97	12 Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala		Tekstilisäys toiminnan keskeiset tavoitteet 2. kpl: Asiakkaiden saamien palvelujen laatua ja kustannusvaikuttavuutta parannetaan lisäämällä asukkaiden osallisuutta palvelujen kehittämiseen parantamalla hyvää asiakaskokemusta sekä... Kotiin vietäviä palveluja kehitetään sekä lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi että ikääntyneiden ja vammaisten turvallisen kotona asumisen mahdollistamiseksi.
48.	98	12 60 Vanhus- ja vammaispalvelut		Tekstilisäys uusi 5.kpl: Talousarviovuonna toimiala kehittää myös muistisairauksien hoitoa, laatii suunnitelmat hoitokotien viilentämisestä ja seniorineuvolan perustamisesta, laatii toimenpideohjelman hoitoalan henkilökunnan työolojen ja työehtojen parantamiseksi sekä laatii terveysasemien ja suun terveydenhuollon hoitonojien purkuohjelman. Kehittämistoimia tehdään osana sekä toimialan palvelutuotannon kehittämistä että Tulevaisuuden sote-keskus -hanketta ja hyvinvointialuevalmistelua tavoitteena laadun ja palvelutason parantaminen.
49.	108	12 30 Terveyspalvelut		Tekstilisäys uusi 4. kpl: Osana hyvinvointialuevalmistelua sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala varautuu valmistelussaan mahdollisen hoitotakuun voimaantuloon, jonka jälkeen lainsäädäntö edellyttäisi mm. 7 päivän kiireettömään hoitoon pääsyä ja suun terveydenhuollon palveluiden piiriin pääsyä 60 päivässä.
50.	109	12 30 Terveyspalvelut		Tekstilisäys viimeiseen ranskalaiseen viivaan: Harjoittelun houkuttelevuutta lisätään laadukkaalla ohjauksella, johon on varattu riittävät resurssit ja opiskelijaohjauksen laatua seurataan CLES-mittarilla.
51.	111 ja 112	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut	600	Mielenterveys - Toisen nupin perustaminen
52.	111 ja 112	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut	200	Mielenterveys - Muiden palveluiden vahvistaminen. Resurssia tulee suunnata erityisesti lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistamiseen ja koronapandemian hoitovelan purkamiseen (mm. oppilas- ja opiskelijaterveydenhuolto, terveysasemien resurssit, konsultoiva psykiatri). Lautakunta päättää resurssien tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta käyttösunnitelman yhteydessä.
53.	111 ja 112	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut	100	Perheneuvolan resurssien vahvistaminen.
54.	112	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut		Tekstilisäys Toiminnan keskeisiin muutoksiin: Lastensuojelun kriittiseen tilanteeseen reagoidaan nopeasti. Henkilöstön työssäjaksamista tuetaan.
55.	112	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut		Tekstilisäys: Osana hyvinvointialueiden valmistelua selvitetään tarve kuntalaisten talousneuvolan perustamiseksi.
56.	113	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut		Tekstilisäys kohdan Henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä edistetään 1. ranskalainen viiva: ...johtamista edelleen kehittämällä ja työssäjaksamista tukemalla.
57.	113	12 40 Perhe- ja sosiaalipalvelut		Tekstilisäys 2. kohta: Neuropsykiatrisesti oireilevien lasten tunnistamista ja hoitopolkua parannetaan.
58.	114 ja 115 tai 116	12 60 Vanhus- ja vammaispalvelut	100	Kotihoidon työvoiman saatavuutta tukevat toimenpiteet
59.	115	12 60 Vanhus- ja vammaispalvelut		Tekstilisäys toiminnan keskeiset muutokset uusi ranskalainen viiva: Vuoden 2022 aikana laaditaan selvitys omaishoidon tuen maksuluokista ja sen myöntämisen perusteista sekä hoitopalkkion suuruudesta ja tukitoimien laajuudesta siten, että linjaus palvelee myös Vantaa-Kerava hyvinvointialueen valmistelua. Tässä valmistelussa tulee arvioida myös omaishoidon 3. maksuluokka, joka Keravalla on nyt käytössä. Tämä huomioidaan palvelualueen käyttösunnitelmassa.

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
60.	115	12 60 Vanhus- ja vammaispalvelut		Tekstilisäys toiminnan kuvaus: Toimiala toteuttaa säännöllisesti kahden vuoden välein laajan asiakastytytyväisyyskyselyn, seuraava käynnistyy tammikuun lopussa 2022. Ikääntyneiden ja vammaisten toimintakykyä arvioidaan Rai-mittarilla. Kaupunki osallistuu myös kansalliseen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimukseen FinSote.
61.	116	12 60 Vanhus- ja vammaispalvelut		Tekstilisäys 1. kpl: Huomioidaan nykyistä paremmin, että palvelut vastaavat vammaisten lasten yksilöllistä tarvetta.
62.	117	Tunnusluvut		Korjataan tunnusluvun tavoitetaso: Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12, tavoitetaso 2022: 2,2 %
63.	125	13 Kasvatus ja oppiminen		Tekstilisäys 3. kpl toisiksi viimeinen lause: Toimialalla varmistetaan, että kiusaamiseen puututaan jokaisessa päiväkodissa ja koulussa kiusaamisen puuttumisen toimintaohjelman mukaisesti.
64.	125	13 Kasvatus ja oppiminen		Tekstimuutos toimialan keskeiset tavoitteet: Vuoden 2022 aikana otetaan käyttöön koulukiusaamisen ehkäisyn uusi toimenpideohjelma. Koulukiusaamisen vähenemistä seurataan ja raportoidaan säännöllisesti valtuustolle ja kaupunginhallitukselle.
65.	125	13 Kasvatus ja oppiminen		Tekstimuutos toimialan keskeiset tavoitteet 3. kpl viimeistä lausetta jatketaan: Oppilaitoksissa kiinnitetään erityistä huomioita myös yksinäisyyden torjuntaan vahvistamalla hyvää ryhmähenkeä, yhteisöllisyyttä ja vahvuuspedagogiikkaa. Tekstimuutos 4. kpl loppuun lisätään: Lisätään luonnossa tapahtuvaa opetusta ja luonnossa liikkumista. Tekstimuutos 6. kpl viimeinen lause: Lisäksi Kunta10 -tuloksen ja muiden työhyvinvointia mittaavien kyselyjen pohjalta panostetaan koronatilanteessa kuormittuneen henkilöstön tukemiseen ja työssäjaksamiseen.
66.	125	13 Kasvatus ja oppiminen		Tekstilisäys 4. kpl loppuun: Koulujen ja päiväkotien ruokalistoja kehitetään painottaen ruoan maukkautta ja houkuttelevuutta.
67.	129	13 20 Yhteiset palvelut		Tekstimuutos tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut -kappaleeseen: Kuraattorien tavoitemäärät muutetaan lakisääteisiksi: 670 oppilasta/kuraattori
68.	131	13 30 Perusopetus		Tekstilisäys toiminnan keskeiset muutokset: Tehostetaan toimenpiteitä lyhytaikaisten sijaintien saatavuuden parantamiseksi perusopetuksessa.
69.	131	13 30 Perusopetus		Tekstimuutos palvelualueen keskeiset tavoitteet 1 kpl: Perusopetuksen palvelualue laatii strategian toimeenpanosuunnitelman kaupungin ja toimialan strategian pohjalta kevätlukukauden 2022 aikana ja alkaa toteuttaa sitä syyslukukaudella 2022. Strategian toimeenpanosuunnitelmassa huomioidaan yhdenvertaisuus ja sukupuolisensitiivisyys. Korjataan strategian kehittämissuunnitelma -> strategian toimeenpanosuunnitelma
70.	131	13 30 Perusopetus		Tekstimuokkaus palvelualueen keskeiset tavoitteet 3. kpl: Palvelualueella pyritään huomioimaan tulevassa palveluverkkosuunnitelmassa S2 oppilaiden tasaisempi jakautuminen.
71.	133 ja 134	13 50 Varhaiskasvatus	1 100	Vantaa-lisän poisto 1.8. alkaen
72.	133 ja 134	13 50 Varhaiskasvatus	500	Laaditaan ohjelma työhyvinvoinnin, työssäjaksamisen ja palkitsemisen parantamiseksi sekä rekrytisien laajentamiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa. Ohjelma tuodaan kasvatukseen ja oppimisen lautakuntaan alkuvuoden 2022 aikana.
73.	133	13 50 Varhaiskasvatus		Tekstilisäys toiminnan kuvaus 2. kpl lopuksi: Varhaiskasvatustilain vaatiman henkilöstön saatavuuteen panostetaan jatkossakin ja valmentavan johtamisen taitoja syvennetään. Perheille on tarjolla erilaisia varhaiskasvatuksen muotoja ja paikkoja.

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
74.	134	13 50 Varhaiskasvatus		Tekstilisäys keskeiset tavoitteet kohtaan: Riittäväillä sijaisjärjestelyillä varaudutaan henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin, jotta henkilöstömitoituksista ei jouduta poikkeamaan.
75.	137	13 90 Svenskspråkiga servicen		Tekstimuutos 2 kpl: Palvelualueella on neljä alakoulu (lk.1-6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7-9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.
76.	138	13 90 Svenskspråkiga servicen		Tekstilisäys toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen: Svenskspråkiga servicen osallistuu Mårtensdals bildningsrum seurantaan ja suunnitteluun.
77.	138	13 90 Svenskspråkiga servicen		Tekstilisäys Toiminnan muutokset ja palvelujen kehittäminen 2 kpl loppuun: Prosessikuvauksia ruotsiksi laaditaan 2022 vuoden aikana.
78.	140	13 40 Lukiot		Tekstilisäys palvelualueen keskeiset tavoitteet viimeinen lause: Tavoitteena on myös lisätä työelämä tietoutta, -taitoja sekä työelämä- ja korkeakoulu yhteistyötä.
79.	145	16 Kaupunkikulttuuri		Lasten kulttuurituottajan määräaikainen vakanssi Hakunilassa on olemassa, ei lisäystä kirjaan.
80.	146	16 Kaupunkikulttuuri		Tekstilisäys 5. kpl: Vuoden 2022 aikana kehitetään mittari vanhusten yksinäisyyden mittaamiseksi.
81.	147	16 Kaupunkikulttuuri		Tekstilisäys 1. kpl loppuun: Järjestöjen varainhankintaa tuetaan viestimällä ja kouluttamalla ulkopuolisen rahoituksen hakemisessa sekä mahdollistamalla kumppanuuksia palveluiden tuottamisessa sekä kehittämishankkeissa.
82.	147	16 Kaupunkikulttuuri		Tekstimuutos 2. kpl: Tikkurilan urheilupuiston kehittäminen etenee ja sen yhteydessä edistetään myös kesäkeitaan suunnittelua.
83.	149	16 21 Yhteiset palvelut (jaetaan käyttösuunnitelmassa)	100	Avustusmäärärahojen lisäys kulttuuri-, asukas- ja nuorisopalveluihin
84.	150	16 21 Yhteiset palvelut		Tekstimuutos toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen, 1. kpl viimeinen lause: Hankkeen vaikuttavuutta seurataan tarkastelemalla tasa-arvon toteutumista hyödyntämällä intersektionaalista arviointia eli tarkastelua esimerkiksi sosioekonomisen taustan ja sukupuolen mukaan.
85.	150	16 21 Yhteiset palvelut		Tekstilisäys 2. viimeinen kpl: Vammaisneuvostossa, vanhusneuvostossa ja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnassa on kaupunhallituksen edustus.
86.	150	16 21 Yhteiset palvelut		Asia ok, ei lisäystä ta-kirjaan: Laaditaan kysely niille vantaalaisille, jotka puhuvat äidinkielenään jotain muuta kuin suomea tai ruotsia. Kyselyssä kartoitetaan heidän tyytyväisyytään kunnan palveluihin. Kyselyllä kartoitetaan myös muunkielisten vantaalaisten kokemusta terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Esim. kartoitetaan kyselyllä sitä, kuinka moni muunkielinen vantaalainen on yksinäinen. Kyselyyn voi vastata anonyymisti.
87.	152	16 37 Kirjastot- ja asukaspalvelut	50	Kirjastotoiminnan vahvistaminen - Kohdennus lautakunnassa
88.	190 tai 192	14 30 Kiinteistöt ja tilat		Tekstilisäys, paikka kiinteistökehittämisen vastuualueella: Selvitetään Koivukylän uuden kirjastohankkeen toteuttamista kaupungin omien rakennushankkeiden tai yksityisten rakennushankkeiden yhteyteen esim. kumppanuuksien avulla.
89.	155	16331 Kulttuuripalvelut	40	Torikonsertit
90.	155	16331 Kulttuuripalvelut	80	Avustus Tikkurilan teatteri- ja sirkuskoulun sekä Teatteri Vantaan tilakustannuksiin
91.	156	16331 Kulttuuripalvelut		Tekstimuutos Keskeiset tavoitteet 8. kpl viimeinen lause: Kulttuuripalveluiden toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti tasa-arvotyötä.

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
92.	156	16331 Kulttuuripalvelut		Tekstilisäys keskeiset tavoitteet 1. kpl: Kulttuuripalveluja tarjotaan Vantaan eri alueilla
93.	161	16 34 Liikunta	20	Maksu-uudistuksen muutos - Toimialan korjattu malli (29.11.)
94.	161	16 34 Liikunta	30	Jäädytys ja lumetus määrärahat
95.	161	16 34 Liikunta	100	Liikuntatoimintaan tarkoitettujen avustuksen leikkauksen peruminen
96.	162	16 34 Liikunta		Tekstimuokkaus toiminnan keskeiset muutokset alle 1. kpl loppuun: Keinona on esimerkiksi kohteen päiväkäyttövuorojen hankkiminen oppilaitosten ja päiväkotien käyttöön sekä suoraan ulosmyytäväksi. Lisäksi kaupunki selvittää erilaisien takausmallien soveltuvuutta.
97.	168	14 Kaupunkiympäristö		Tekstimuutos 5. kpl lauseet: "Kaupungin kasvun veturina ratikka toimii sijoituksena pitkälle tulevaisuuteen tuoden mukanaan investointeja, työllisyyttä ja hyvinvointia piristämällä reitin varren alueiden kaupunkikehitystä ja ehkäisemällä segregatiota. Vantaan ratikka tukee myös Vantaan hiilineutraaliustavoitetta vuonna 2030." Korvataan lauseella: Ratikan suunnittelua jatketaan MAL-sopimuksen ja valtuuston päätöksen mukaisesti.
98.	168	14 Kaupunkiympäristö		Tekstimuutos: Vuoden 2022 aikana valmistellaan osallistuvan budjetoinnin laajentamista kaupunkiympäristön toimialalla.
99.	169	14 Kaupunkiympäristö		Tekstilisäys sivun alkuun: Vuoden 2022 aikaan päivitetään kaupungin maa- ja asuntopoliittinen ohjelma. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös kaupunkiympäristön toimialan resurssitarpeita.
100.	169	14 Kaupunkiympäristö		Tekstilisäys toimialan keskeiset tavoitteet uusi ranskalainen viiva: Valtuustosopimuksen mukaisesti Vantaan asunto- ja maapoliittinen ohjelma uudistetaan vuoden 2022 aikana. Ohjelmatyöhön osallistetaan kuntalaisia ja keskeisiä sidosryhmiä.
101.	169	14 Kaupunkiympäristö		Tekstilisäys toiminnan kuvaus loppuun: Vantaa vahvistaa mainettaan luonnonläheisenä kaupunkina. Tekstilisäys 2. ranskalainen viiva: Lisätään sana esteettömyysvaatimukset
102.	174	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö	-152	Lupapiste-järjestelmän siirto Kaupunkistrategia ja johdon toimialalle. Menot -151 600 €.
103.	175	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstimuutos 4. viimeinen kappale: Päivityksen yhteydessä tiekarttaan lisätään myös entistä vahvemmin omana kaistanaan luonnon monimuotoisuus, jonka toimenpiteet tukevat ilmastotyötä. Ympäristökeskus kehittää seurantaan ja raportointiin Ympäristövahti-työkalua.
104.	176	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstilisäys 2. rivin loppuun: Luonnonvaraisten eläinten pelastus ja suojele jää kuntien vastuulle Helsingin pelastuspalvelun muuttaessa käytäntöjään huhtikuussa 2022. Pelastuslaitoksen siirtyessä hyvinvointialueelle 2022 on selvitettävä, miten luonnonvaraisten eläinten pelastustehtävät ja siihen liittyvä neuvonta jatkossa järjestetään.
105.	176	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstilisäys 7. kpl 1. virkkeen jälkeen: Vantaa ottaa käyttöön ympäristöministeriön kehittämän hiililaskurin arvioimaan rakentamisen suoria ja epäsuoria päästöjä.
106.	176	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstimuutos viimeinen kpl 1. lause korvataan: Kaupungin voimassa oleva maapoliittinen linjaus on, että vähintään 50 prosenttia kaavoitettavasta maa-alasta kohdentuu kaupungin maalle. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivittämisen jälkeen tavoitetta mahdollisesti tarkistetaan.
107.	176	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstimuutos viimeisen kpl loppuun: Kumpunuuskaavoituksen hyödyntämistä ja kehittämistä jatketaan.
108.	176	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstimuutos 7. kpl: Vantaan ratikan suunnittelu etenee valtuuston päätöksen ja sen ehtojen mukaisesti. Kaavoituksen edistyminen ratikkahankkeen suunnittelun mukaisesti varmistetaan.
109.	177	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Tekstimuutos 1. kpl: ...asemakaavahankkeita ovat mm. Ratikan varren asemakaavoitus kokonaisuutena

ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoitteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
110.	181	14 50 Kadut ja puistot	-66	Lupapiste-järjestelmän siirto Kaupunkistrategia ja johdon toimialalle. Menot -66 000 €.
111.	181	14 50 Kadut ja puistot		Tekstilisäys 2. viimeisen kappaleen (2022 viheralueet) jälkeen: Tutkitaan mahdollisuutta lisätä niittyjä kaupungin nurmialueilla. Nurmikoiden hoitoa vähennetään ennen ketokukkien kukintaa. Nurmikonhoidosta säästyneitä rahoja suunnataan mm. vieraslajien vastaiseen työhön.
112.	182	14 50 Kadut ja puistot		Tekstilisäys uusi kpl: Kaupunki laatii rakentamattomien katujen investointiohjelman ja tuo sen vuoden 2022 aikana kaupunkitilalautakunnan käsittelyyn.
113.	183	14 50 Kadut ja puistot		Tekstilisäys 3. kpl: Pyöräilyä edistetään ylläpitämällä nykyisen verkoston laatua sekä rakentamalla pyöräilyn laatuikäytäviä, kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää.
114.	186	14 51 Joukkoliikenne		Tekstimuutos palvelualueen keskeiset tavoitteet 2, kpl: Vantaan toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata sukupuolten ja alueiden tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä. Tekstilisäys: Seurataan myös joukkoliikenteen alueellista tasa-arvoa.
115.	189	14 30 Kiinteistöt ja tilat	-14	Lupapiste-järjestelmän siirto Kaupunkistrategia ja johdon toimialalle. Menot -14 200 €.
116.	189 ja 190	14 30 Kiinteistöt ja tilat	1 000	Maanmyyntitulojen ja -sopimuskorvausten lisäys (kaavoituksen resurssien vahvistaminen)
117.	189 ja 191	14 30 Kiinteistöt ja tilat	200	Nykyisten kolmen projektinjohtajan rinnalle kolme (3) uutta projektijohtajaa vetämään tulevan strategian mukaisia keskustojen kehittämisohjelmia. Lisäksi pientalotavoitteen toteuttamiseksi esitetään yksi lisäresurssi asemakaavoitukseen.
118.	191	14 30 Kiinteistöt ja tilat		Tekstilisäys Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään 2. ranskalainen viiva: Kaupunki laatii suunnitelman Myyrmäen keskustan kehittämisen koordinoimiseksi ja tarvittavien väistötilojen hankkimiseksi siten, että olemassa olevien nuoriso- ja asukastilojen, yksityisten kulttuuripalveluiden sekä työllistävien yritysten toiminta voi jatkua keskeytyksettä asianmukaisissa tiloissa.
119.	209, 210,211	Tuloslaskelma		Korjataan tuloslaskelmaan rahastojen lisäys/vähennys rivillä ollut virhe, joka tulee sosiaalisen luotonuksen ja Marja-Vantaan rahastojen osuuksista. Vaikuttaa tuloslaskelman tilikauden yli-/alijäämään seuraavasti. Kaupunki ja rahastot vaikutus vuosittain: vuosi 2022: -20 564 t€ -> -18 566 t€, vuosi 2023: 18 037 t€ -> 20 041 t€, 2024: 9 155 t€ -> 11 159 t€ ja 2025: 15 336 t€ -> 17 340 t€
120.	217	91 2 Korjausrakentaminen		Tekstilisäys 4. kpl (ennen suunnitelmakausi.): Lisätään rakennusten energiatehokkuutta kasvattavien remonttien ja toimenpiteiden määrää.
121.	243	Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy tavoite		Tavoitteen poistaminen: "Omistajapolittisten linjausten yhdessä määriteltävien kehittämistoimenpiteiden toimeenpano vuosittain" toimenpideohjelman laatimisen poisto. Konsernijaosto on päättänyt 11.10.2021 § 5 teettää Vantin eri päätoimintojen osalta ulkopuolisen asiantuntijaselvityksen, joten toimenpideohjelman laatiminen on irrelevantti.

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteyshenkilöt asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksis aantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksis aantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännömukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksis aannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräjän viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15